8
Abc.

2736

Incipit hystoria libri vicesimi octavi.

Respondens autē dominus Iob de turbine dixit. Quis ē iste inuoluens sententias. sermonib⁹ imperitis. Accinge sicut uir lumbos tuos. interrogabo te. & responde m̄. Vbi eras quando ponebam fundamenta terrę. Indica m̄ si habes intelligentiam. Quis posuit mensuras ei⁹ si nosti. uel quis tetendit sup̄ eam lineam. sup̄ quo bases ei⁹ solidatę sunt. aut q̄s dimisit lapidē angularem eius. cum me laudarent simul astra matutina. & iubilarent omnes filij dei. Quis conclusit ostiis mare. quando erumpebat quasi de uulua p̄cedens. Cum ponerē nubem uestimentū ei⁹ & caligine illud quasi pannis infantię obuoluerem. circumdedi illud terminis meis. & posui uectem. & ostia. & dixi. Vsq; huc uenies. & non p̄cedas amplius. & hic confringes tumentes fluctus tuos.

Explicit hystoria.

Incipit sexta pars moralium beati gregorii papę liber vicesimus octauus.

K K LYCEAL BIBLIOTHEK ZU LAIBACH

Iam pro
Rerum. post
funera pignoꝝ.
post uulnera
corporis. post
uerba male sua-
dentis uxoris. post
contumeliosa dicta
consolantiū. post
suscepta fortiter ia-
cula tot dolorum. de
tanta uirtute constan-
tię laudandus a iudice beatus
iob fuerat. s; si iam de p̄senti
seculo esset euocandus. At post-
quā hic adhuc duplicia recep-
turus est. postquā saluti pristi-
nę restituet̄. ut rebus redditis
diutius utat̄. ne p̄elationis gla-
diū ipsa illū sua uictoria sternat.
debet omp̄s d̄s increpare p̄dis-
trictam iusticiā. quē seruat ad
uitā. Quid enī peius plerumq;
animā quā conscia uirt⁹ inter-
ficit. quę illā d̄u consideratione
sua inflat. a plenitudine uerita-
tis euacuat. et d̄u se ad p̄cipien-
da p̄mia sufficere suggerit. eā
a meliorationis intentione dis-
tendit. Iustus ḡ iob ante fla-
gella extitit. s; iustior post fla-
gella p̄mansit. et laudat⁹ antea
d̄i uoce. postmod̄u creuit ex uer-
bere. Perfecto uelut tuba ductilis
ex p̄cussione p̄ducta. in laudem
dei tanto eleuat⁹ ē. quanto ma-
iore ē castigatione p̄cussus. Sed
humiliandus erat iste. qui p̄stra-
tus ulcerib⁹ sic uirtutibus stabat.
Humiliandus erat. ne tam robus-
tissimū pectus elationis tela con-
foderent. qd̄ constabat certe q̄a
et illata uulnera non uicissent.
Requirendus nimirū fuit homo.
cui⁹ debuisset cōparatione supa-
ri. Sed q̄d qd̄ de eo uoce d̄ni di-
citur: uidisti seruū meū iob q̄d
non sit ei similis sup̄ terram.
Cui⁹ ḡ cōparatione poterat uin-
ci. de quo d̄o attestante dicit̄.
quia nulli⁹ hominis cōparatiōē
posset equari. Quid itaq; agen-
d̄u est. n̄ ut ex p̄sona sua ipse
d̄ns suas illi uirtutes narret. et
dicat ei. numq̄d p̄ducis luciferū
in tempore suo. et uesp̄ū sup̄ fili-
os terrę consurgere facis. et iterū.
numq̄d ap̄tę sunt t̄ portę mor-
tis. et ostia tenebrosa uidisti. uel
certe. numq̄d post ortū tuū pre-
cepisti diluculo. et ostendisti au-
rorę locū suū. Quis ū ista n̄ d̄ns
potest. Et tamen interrogatur
homo. ut cognoscat q̄a ista n̄ po-
test. quatenus uir q̄ tam inmensis
uirtutib⁹ creuit. et nulli⁹ homini⁹
exemplo uincit̄. ne extolli debeat
si d̄i comparatione sup̄et̄. Sed

o quā potent erigit. qui tā subli-
miter humiliatur. O quanta est
hominis uictoria. ex dī cōparatio-
ne pdidisse. O quanto hominibus
maior ē. qui testimoniis conuin-
cit dō minor. Multū q̄ppe potens
ē. qui tali interrogatione osten-
dit quia potens non ē. Sed quia
ad obscura nimis disserenda du-
cimur. ad eius dē text iam uerba
ueniam. Respondens autē
dns iob. de turbine dixit. Notan-
dū uideo. q̄a si sano atq; incolomi
loqueret. ex tranquillitate dnica
locutio facta diceret. nequaquā
de turbine dnm locutū fuisse
scriberet. Sed q̄a flagellato loq̄t.
de turbine locut fuisse describit.
Aliter enī dns seruis suis loquit.
cū eos intrinsecus p cōpunctionē
puehit. aliter cū p districtionē
ne extollant p̄mit. Et blanda enī
locutionē dni amanda dulcedo
ei ostendit. p terribile ū potestas
ei metuenda monstrat. In illa p-
suadet animę ut pficiat. in ista
reprimet quę pficit. in illa dis-
cit qd appetat. in ista qd metuat.
Et illam dicit. gaude et letare filia
syon quia ecce ego uenio et habi-
tabo in medio tui. p istā dicit.
dns in tempestate ueniet. et in tur-
bine uię ei. Blandus q̄ppe ē. qui
ut inhabitet in medio uenit.
Cum ū se p tempestatē et turbi-
nē insinuat. nimirū q̄ tangit
corda pturbat. atq; ad edomanda
elationē se exerit. q̄ndo potens et
terribilis innotescit. Sciendū est
preterea q̄a in duob modis locu-
tio diuina distinguit. Aut p se-
metipsū namq; dns loq̄tur. aut
p creaturā angelicā ei ad nos uer-
ba formant. Sed cū p semetipsū
loquit. sola nobis uis interne as-
pirationis apitur. cū p semetipsū
loquit. de uerbo ei sine uerbis ac
syllabis cor docetur. quia uirt
ei intima q̄da subleuatione cog-
noscit. ad quā mens plena sus-
penditur. uacua grauat. Pondus
enī quodda ē. qd omnē animā
quā replet leuat. Incorporeū lu-
men ē. qd et interiora repleat. et
repleta exteri circūscribat. Sine
strepitu sermo ē. qui et auditum
apit. et habere sonitū nescit. Quid
enī de aduentu scī spc scriptū est.
Factus ē repente de celo sonus tā-
quā aduenientis spc uehementis.
et repleuit totā domū ubi erant
sedentes. et apparuerunt illis di-
spertite lingue tamquā ignis se-
ditq; [illegible] sup singulos eoꝝ.
Et ig[illegible] loquit ds. [illegible]nē quidē dns
ap[illegible]m celo scal[illegible]paruit. s; p se-
metip[illegible]trus l[illegible]sum locutionē
interi fecit. Et neq; ignis deus
neq; ille sonit fuit. sed p hoc qd
exteri exhibuit. expressit hoc
qd interi gessit. Quia enī disci-
pulos et zelo succensos et uerbo

Inpentec

eruditos intus reddidit. foras linguas igneas ostendit. Insignificationē q̄ admota s̄ elementa. ut ignē æ sonitū sentirent corpora. igne ū inuisibilu æ uoce sine sonitu docerent corda. foras q̄ fuit ignis qui apparuit. sed intus qui scientiam dedit. Et cū regine candacis eunuchus curru p̄sidens ut reciperet. atq; ysaiam in manibus ñ intelligens haberet. incorde numirū philippo dixerat sp̄e. Adiunge te ad currum istū. Et cū adeuocandū petrū tumentes dñm corneli militē direxisset. in mente peculdubio ab sp̄u petrus audiuit. Ecce tres uiri querunt te. surge itaq; descende æ uade cum eis. Sp̄us enī dī quasi quedā nobis uerba dicere. ē occulta uī ea que agenda sunt intimare. et cor hominis ignarū ñ ad hibito strepitu æ tarditate sermonis. peritū repente de absconditis reddere. Nam q̄a auditus ea que adse fiunt. ñ simul omnia dicta cōprehendit. quippe q̄ æ causas puerba. æ parti[illegible]culatim uerba p̄syllabas [illegible]consideratione pensat. ut sus autē [illegible]itudine u[illegible]nī meo q̄ se dirigit. [illegible]u se adh[illegible]totum subito æ simul apphendit. dei locutio ad nos intrinsecus facta. uidet poci quā audit. quia dñs semetipsā sine mora sermonis insinuat. repentina luce nr̄e ignorantiæ tenebras illustrat. Inde æ baruch neriæ filio cum requisito exponeret. quemadmodū uerba ieremię pphetantis audisset. ait. Ex ore suo loquebat. quasi legens. æ ego scribebā. Qui enī legens loq̄tur. alio intendit. sed alio uerbū facit. quia q̄d uidet dicit. pphetę q̄ dī quia ei uerba uident pocius incorde quā auduunt. quasi legentes locunt. Cum ū p angelū uoluntatē suā dñs indicat. aliquando eā uerbis. aliquando rebus demonstrat. aliq̄ndo simul uerbis æ rebus. aliquando imaginibus cordis oculis ostensis. aliquando imaginib æ ante corporeos oculos ad tempus exaere assumptis. aliq̄ndo celestib substantiis. aliq̄ndo terrenis. aliq̄ndo simul terrenis æ celestib. non numquā ū eiā p angelū humanis cordib ita loquitur. ut ipse quoq; angelis mentis obtutib presentet. Verbis namq; p anglm loquit dñs. cum nil in imagine ostendit. sed supnę uerba locutionis auduunt. sicut dicente dño pater clarifica filium tuū. ut filius tuus clarificet te. p tinus respondet. Clarificaui. itrū clarificabo. Neq; enī dñs qui sine tempore ui impulsionis intime clamat. intempore p suā substantiā illā uocē edidit. quā circumscriptā tempore p humana uerba distinxit. sed numirū de celestib

loquens uerba sua. que audiri ab ho-
minib⁹ uoluit. rationali creatura
administrante formauit. Aliq̄ndo
rebus ꝑ angelos loquit̄ d̄s. cum nil
uerbo d̄r: sed ea que futura sunt
assumpta de elementis imagine
nunciant̄. sicut ezechiel nil uerbo⁊
audiens. electri speciē in medio ig-
nis uidit. ut uidelicet d̄u sola spe-
ciem aspiceret. que eēnt innouissi-
mis uentura sentiret. Electrū q̄p-
pe ex auri argentiq; metallo miscet̄.
in qua ꝑmixtione argentū qui-
d̄e clarius reddit̄. sed tam̄ fulgor
auri temꝑatur. Quid ḡ in electro.
n̄ mediator d̄i & hominū demon-
stratur. qui d̄u semetipsū nobis
ex diuina atq; humana natura
cōposuit. & humanā ꝑ deitatem
clariorē reddidit. & diuinā ꝑ hu-
manitatē n̄ris aspectib⁹ temꝑauit.
Quod enī uirtute diuinitatis ei⁹
tot miraculis humanitas fulsit.
ex auro creuit argentū. & qd̄ ꝑ
carnem d̄s cognosci potuit. q̄dq;
ꝑ carnē tot aduersa tolerauit. qua-
si ex argento temperatū est aurū.
Quod bene & in medio ignis osten-
ditur. quia incarnationis ei⁹ mys-
teriū subsequentis iudicii flama
comitat̄. Scriptū quippe ē. Pater
non iudicat quemquā. sed om̄e
iudiciū dedit filio. Aliquando
ꝑ angelos uerbis simul & rebus
loquit̄ d̄s. cum quib⁹ d̄a motibus
insinuat. hoc q̄d sermonib⁹ narrat.

Neq; enī adam post culpā in diuini-
tatis substantia uidere d̄m potuit.
sed increpationis uerba ꝑ angelū au-
diuit. de quo scriptū est. Cum au-
disset uocē d̄ni dei de ambulantis
in paradyso ad aurā post meridiem.
abscondit se inter ligna paradysi.
Quid ē enim quod post peccatum
hominis in paradyso d̄ns non iam
stat. sed deambulat. n̄ q̄d irruente
culpa. se a corde hominis amotū
demonstrat. Quid ē ad aurā post
meridiem. n̄ q̄d lux feruentior ue-
ritatis abscesserat. & peccatricem
animā culpe sue frigora constrin-
gebant. Increpauit ḡ adam de-
ambulans. ut cecis mentib⁹ nequici-
am suā. non solū sermonib⁹ s; etiā
rebus aperiret. quatenus peccator
homo & ꝑ uerba qd̄ fecerat audi-
ret. & ꝑ deambulationē amisso
eternitatis statu mutabilitatis sue
inconstantiā cerneret. & ꝑ aurā
feruore caritatis expulso. torporē
suū animaduerteret. & ꝑ declina-
tionē solis cognosceret. q̄d ad tene-
bras ꝓpinquaret. Aliquando ima-
ginib⁹ cordis oculis ostensis. ꝑ an-
gelos loquit̄ d̄s. sicut iacob sub
nixam celo scalam dormiens uidit.
sicut petrus linteū reptilibus ac
quadrupedib⁹ plenū in extasi rap-
tus aspexit. qui n̄ in corporeis
hec oculis cerneret. in extasi non
fuisset. sicut paulo in uisione
noctis uir macedo apparuit.

qui transire cū macedoniā rogauit.
Aliquando imaginib⁹ & ante corpo-
reos oculos ad tempus ex aere as-
sumptis ꝑ angl'os loquitur d̄s. sic
abraham non solū tres uiros uidere
potuit. sed etiā habitaculo terre-
no suscipere. nec solū suscipe. sed
eorū usibus etiā cibos adhibere.
Nisi enim angeli quedā nobis in-
terna nuntiantes. ad tempus ex
aere corpora sumerent. exteriori-
bus ꝓfecto nr̄is obtutib⁹ non ap-
parerent. nec cibos cum abrahā
caperent. n̄ ꝓpter nos solidū ali-
quid ex celesti elemento gestarent.
Nec mirū qd̄ illic ipsi qui suscep-
ti sunt. m̄ angl'i. m̄ d̄ns uocant.
quia angelor̄ uocabulo expri-
munt. qui exterius ministrabant.
& appellatione d̄ni ostendit. qui
eis interius p̄erat. ut ꝑ hoc p̄si-
dentis imꝑium. & ꝑ illud clares-
ceret officiū ministrantiū. Ali-
quando celestib⁹ substantiis ꝑ an-
gl'os loquit d̄s. sicut baptizato d̄no
scriptū ē. quia de nube uox so-
nuit dicens. Hic ē filius meus
dilectus. in quo m̄ cōplacuit.
Aliq̄ndo terrenis substantiis ꝑ
angelos loquit d̄s. sicut cum
balaam corripuit. in ore asine
humana uerba formauit. Aliq̄n-
do simul & terrenis & celestibus
substantiis ꝑ angl'os loquit d̄s.
sicut ad moysen in monte cum
iussionis sue uerba edidit. ignē
rubūq; sociauit. atq; aliud superi⁹
aliud inferius iunxit. Quod tam̄
tunc solidū agitur. cū ex ipsa ali-
quid coniunctione signat. Nam
ꝑ succensū rubū moysen alloquens
quid aliud ostendit. n̄ qd̄ eius
ꝓpl'i ductor fieret. qui & legis fl'a-
mam ꝑciꝑet. & tamen peccati spi-
nam nequaquā uitaret. uel qd̄ ex
illo ꝓpl'o exiret. qui in igne deita-
tis carnis nr̄e peccata quasi rubi
spinas acciꝑet. & in consumptā
humanitatis nr̄e substantiā etiā
in ipsa diuinitatis fl'ama serua-
ret. Non numquā ū humanis
cordib⁹ etiā ꝑ angelos d̄s secreta
eor̄ p̄sentia. uirtutē sue aspirati-
onis infundit. Vnde zacharias
ait. Dixit ad me angl's. q̄ loqueba-
tur in me. Dum ad se quidē sed
tamen in se loqui angl'm dicit.
liquido ostendit. q̄d is qui ad ipsū
uerba faceret. ꝑ corporeā speciē
extra non eēt. Vnde & paulo post
subdidit. Et ecce angl's qui loque-
bat in me. egrediebat. Sepe enim
n̄ exterius apparent. sed sicut s̄
angelici sp̄c. uoluntate d̄i ꝓphe-
tarum sensib⁹ innotescunt. atq;
ita eos ad sublimia subleuant.
& queq; in rebus futura sunt. in
causis originalib⁹ p̄sentia demon-
strat. Humanū namq; cor ipso
carnis corruptibilis pondere gra-
uatū. hanc ipsā corpulentiā suā
quasi obicē sustinens interna n̄

penetrat. et graue exterius iacet. quia
leuantem manum interius non habet.
Vnde fit sicut dictum est. ut prophetarum
sensibus ipsa ut est subtilitas angelice
uirtutis appareat. eorumque mens quo
subtili spiritu tangitur. leuetur. et non
iam pigra torpensque in imo iaceat
sed repleta intimis afflatibus ad
superna conscendat. atque inde quasi
de quodam rerum uertice que intra
se uentura sunt uideat. Sed ne
quis in predictis zacharie uerbis an
geli designato nomine. uel patrem.
uel filium. uel spiritum sanctum putet. si tex
tum scripture sacre considerat. quod
sentit uelociter emendat. que nun
quam patrem nunquam spiritum sanctum. et
non nisi per incarnationis sue predica
tionem filium angelum uocat. Vnde
et in eiusdem zacharie uerbis ap
te ostenditur. quod in illo uere angelus
idem creatura loqueretur. cum dicitur.
Et ecce angelus qui loquebatur in me.
egrediebatur. Statimque subiungitur.
Et alius angelus egrediebatur in occur
sum eius. et dixit ad eum. Loquere ad
puerum istum dicens. Absque muro ha
bitabitur hierusalem. Non est itaque deus an
gelus qui mittitur. cui uerba ab an
gelo que dicere debeat iubentur.
Sed quia in conspectu conditoris
angelica ministeria ordinata
graduum positione distincta sunt.
ut et pro communi felicitate beatitu
dinis opificem suum simul uidentes
gaudeant. et tamen pro dispositio
ne dignitatis aliis alii subminis
trent. ad propheham angelus angelum
mittit. et quem secum de deo gaudere
communiter conspicit. et docet. et
dirigit. quia eum et per superiorem
scientiam uirtute cognitionis. et
per prestantiorem gratiam culmine po
testatis excedit. Hec igitur dicta sunt.
ut quibus modis loquitur deus hominibus
monstraretur. Cum uero beato iob res
pondisse dominus de turbine dicitur.
utrum per semetipsum. an ei per angelum sit
locutus ambigitur. Potuerunt quippe
per angelum commotiones aeris fieri.
et hec ei que subiuncta sunt per eum
uerba mandari. Rursumque potuit
et exterius angelus in turbine aerem
excutere. et tamen interius per semet
ipsum dominus uim sue sententie cor
di eius sine uerbis insonare. ut cre
datur quod dicta dominica que
secuntur. ipse iam per uerba protulit.
qui repletus deo hec sine uerbis au
diuit. Itaque dicitur. Quis est iste
inuoluens sententias sermonibus
imperitis. Sicut et superiori parte
iam diximus. prima exprobratio est
talis interrogatio qua dicitur.
Quis est iste. Helyum enim arroganter
locutus fuerat. et quis est iste non
dicimus. nisi de eo utique quem nes
cimus. Scire autem dei approbare est.
nescire reprobare. Vnde quibusdam
quos reprobat dicit. Nescio uos
unde sitis. Discedite a me omnes
operarii iniquitatis. Quid est igitur de

hoc arrogante requirere. quis ē iste.
n̄ apte dicere. ego arrogantes nes-
cio. id ē eorū uitam insapientię
meę arte non approbo. quia dum
laudib⁹ humanis inflant̄. auera
gloria eterne retributionis inanes-
cunt. Ineo ū qd̄ ait sententias. ⁊
non addidit quales. bonas utiq;
accipim⁹. Quas quidē impitis asse-
rit sermonib⁹ inuolutas. quia cū
uerbis iactantię fuerant plate.
Impicię quippe uiciū est rectum
non recte sape. id ē celeste donū
ad appetitū terrene laudis incli-
nare. Sicut enī contingit sepe
ut ⁊ bona male. ⁊ mala bene p-
ferant̄. ita helyū arrogans recta
non recte ptulit. quia humiles
indi defensione sententias non
humiliter dixit. Vnde ⁊ eorū
qui intra ecclam catholicā in a-
ni gloria student. non inmerito
typū tenet. qui dū se p̄ceteris p-
itos credunt. diuino iudicio de
impicia redarguunt̄. quia sicut
ait apl̄s. si quis se existimat ali-
qd̄ scire nondū cognouit quē ad
modū oporteat eum scire. Quia
enī prima stulticia angli elatio
cordis fuit. uera sapientia efficit̄
hominis humilitas suę estimati-
onis. Iuā q̄squis ul̄ magna sapi-
endo deserit. eo ipso uehementer
desipit. quo semetipsū nescit.
Vnde ⁊ helyu sententias ptulit.
⁊ impitis sermonib⁹ inuolutas.

quia ⁊ de dō rectū qd̄ diceret. no-
uerat. ⁊ tamen de semetipso dicta
illi⁹ elatio stulta fatuabat. Hoc ita-
q; despecto ad erudiendū iob uer-
ba uertunt̄. ac dicit̄. Accinge sicut
uir lumbos tuos. Scriptura sacra
uiros uocare consueuit. qui nimi-
rū uias dn̄i fortib⁹ ⁊ non dissoluti-
gressib⁹ sequunt̄. Vnde ⁊ p psal-
mistā dicitur. Viriliter agite ⁊
confortet̄ cor urm̄. Vnde ⁊ pau-
lus ait. Remissas man⁹. ⁊ dissoluta
genua erigite. Vnde sapientia in
puerbiis dicit. O uiri. ad uos cla-
mito. Ac si apte diceret. Ego non
feminis sed uiris loquor. quia
hi qui influxa mente sunt mea
uerba pcipe nequaquā possunt.
Lumbos ū accingere. ē uel inope
luxuriā. uel incogitatione re-
frenare. Delectatio namq; carnis
in lumbis ē. Vnde ⁊ scīs predica-
torib⁹ dicit̄. Sint lumbi uri p̄cinc-
ti. ⁊ lucerne ardentes. P lumbos
enī luxuria. p lucernas aut̄ bonoꝝ
opum claritas designat̄. Iubent̄
ḡ lumbos accingere. ⁊ lucernas
tenere. Ac si apte audiant. Prius
in uobismetipsis luxuriā restrin-
gite. ⁊ tunc de uobis aliis bonoꝝ
opum exempla monstrate. Sed
cū beatū iob tanta p̄ditū castitate
nouerim⁹. cur ei post tot flagella
dicit̄. accinge sicut uir lumbos tuos.
id ē sicut fortis restringe luxuriā.
n̄ quia alia ē carnis luxuria qua

In natl. ofess.

castitatē corrupim⁹. alia ū luxuria
cordis ē. qua de castitate gl'amur.
Dicit' g̊ ei. Accinge sicut uir lūbos
tuos. ut qui prius luxuriā corrup-
tionis uicerat. nunc luxuriā restrin-
gat elationis. ne de patiencia uel
de castitate sup̄biens. tanto peius
intus ante oculos d̄i luxuriosus
existeret. quanto magis ante ocu-
los hominū. et patiens et castus
appareret. Vnde bene p̄ moysen
dicit'. Circumcidite p̄putiūtam cor-
dis uri. idest postquā luxuriā a
carne extinguitis. etiā sup̄flua a
cogitatione resecate. Sequitur.
Interrogabo te. et responde mi.
Tribus modis nos conditor nr̄
interrogare consueuit. cū aut
flagelli districtione nos p̄cutit.
et quanta nobis insit uel de sit
pacientia ostendit. aut queda
que nolum⁹ p̄cipit. et nr̄am nobis
obedientiā uel inobedientiā pate-
facit. aut aliqua nobis occulta a-
perit. et aliqua abscondit. et men-
surā nobis nr̄e humilitatis inno-
tescit. Flagello namq; interrogat.
cū mentē bene sibi p̄ tranquillita-
tē subditā afflictionib⁹ pulsat.
sicut isdem iob et laudat' attesta-
tione iudicis. et tamen ictib⁹ con-
cidit' p̄cussoris. ut ei⁹ pacientia
tanto ueri⁹ clarescerет. quanto in-
quisita duri⁹ fuisset. Precipiendo
aut' dura nos interrogat. sicut
abraham terrā suā iubet' egredi.

et p̄gere quo nesciebat. in montem
unicū filium ducere. et quē ad con-
solationem senex accep̄at immolare.
Cui nimirū ad interrogationē bene
respondenti. id ē ad iussionē obedi-
enti dicit'. nunc cognoui qd̄ times
d̄m. vl' sicut scriptū ē. temptat
uos d̄ns d̄s ur̄. ut sciat si diligitis
eū. Temptare quippe d̄i ē magnis
nos iussionib⁹ interrogare. scire
quoq; ei⁹ ē nr̄am obedientiā nosse
nos facere. Ap̄iendo ū nobis quedā
atq; claudendo nos interrogat
d̄s. sicut p̄ psalmistā dicit'. Pal-
pebre ei⁹ interrogant filios homi-
nū. Palpebris quippe ap̄tis cernim⁹.
clausis nil uidem⁹. Quid g̊ p̄ palpe-
bras d̄i n̄ eius iudicia accipimus.
que iuxta aliq̄d claudunt' homi-
nib⁹ et iuxta aliquid reserant'. ut
homines qui se nesciunt. sibimet
ipsis innotescant. quaten⁹ dum
queda intelligendo cōprehendunt.
queda ū cognoscere om̄ino n̄ pos-
sunt. eor̄ corda se se latenter in-
quirant. si illos diuina iudicia.
vl' clausa n̄ stimulant. vl' ap̄ta n̄
inflant. Hac enī paulus interro-
gatione p̄batus ē. qui post p̄cep-
tam internā sapientiā. post ap̄ta
claustra paradysi. post ascensum
celi tercii. post sup̄ne locutionis
mysteria. ad huc dicit. ego me n̄
arbitror comp̄hendisse. Et rursū.
Ego sum minim⁹ ap̄lorū. qui n̄
sum dign⁹ uocari ap̄ls. Et rursū.

Non quia sufficientes sum⁹ cogitare
aliq̄d a nobis quasi ex nobis. sed
sufficientia nr̄a ex d̄o ē. Aptis ḡ pal-
pebris d̄i interrogat⁹ paulus recte
respondit. qui & sup̄na secreta at-
tigit. & tamen in humilitate cor-
dis sublimiter stetit. Qui rursum
d̄u secreta d̄i iudicia de repulsio-
ne iudeor̄ & gentiū uocatione dis-
cuteret. atq; ad ea p̄uenire n̄ pos-
set. quasi clausis palpebris d̄i in-
terrogat⁹ ē. Sed rectū ualde res-
ponsum reddidit. qui d̄o se in ip-
sa sua ignorantia scienter incli-
nauit dicens. O altitudo diuiciar̄
sapientię & scientię d̄i. quā incō-
prehensibilia sunt iudicia ei⁹. &
inuestigabiles uię ei⁹. Quis enī cog-
nouit sensū d̄ni. Aut quis consi-
liari⁹ ei⁹ fuit. Ecce enī absconsis
mysteriis quasi clausis palpebris
inquisit⁹ placita ac recta respon-
dit. qui secreti aditū pulsans q̄a
per cognitionē intromitti ad in-
teriora n̄ ualuit. p̄ confessionē
ante ianuas humilis stetit. &
q̄d intus comp̄hendere n̄ potuit.
foris timendo laudauit. Unde
nunc quoq; beat⁹ iob post inter-
rogationē uerberis. discutit̄ int̄-
rogatione sermonis. ut quę sint
sup̄na consideret. quę d̄u mini-
me comp̄henderit. ad semetipsū
redeat. & quā sit iuxta nichilū
incōparatione sup̄norū cognos-
cat. Audiat itaq;. Interrogabo
te & responde m̄i. ac si apti⁹ dicatur.
Verbis meis ad sublimia consideran-
da te excito. & d̄u ea quę sup̄ te sunt
nescire te p̄spicis. tibimetipsi te no-
ciorem reddo. Tunc enī m̄i uere res-
pondes. si quę ignoras intelligis.
Sequit̄. Ubi eras q̄ndo ponebam
fundamenta terrę. Indica m̄i si ha-
bes intelligentiā. quis posuit men-
suras ei⁹ si nosti. Vel quis tendit
sup̄ eā lineam. Sup̄ quo bases illius
solidatę sunt. Ecce quasi om̄ia de
mundi origine narratione hysto-
rica contexunt̄. repente ū subiun-
git̄. quod n̄ de mundi. sed de ęcclę
dictū conditione uideat̄. Nā dicit̄.
Aut quis dimisit lapidē angula-
rē eius. P̄ hoc enī q̄d non in mun-
di origine factū ē. & illud sup̄ius
ostendit̄. quia de mundi origine
dictū non ē. Idcirco namq; rebus
planis ac patentib⁹ obscura quedā
ac dissona p̄miscent̄. ut p̄ hoc
q̄d ab intellectu litterę discrepat.
& illud inquirat̄ mystice q̄d dictū
iuxta litterā sonat. Nā quia sicut
aliis rebus aptis alia clausa cog-
noscim⁹. ita aliis clausis compel-
limur. & illa altiore intellectu
pulsare. quę apta credebam⁹. Di-
cat ḡ. Ubi eras quando ponebam
fundamenta terrę. In scriptura
sacra q̄d aliud fundam̄ta quā p̄-
dicatores accipim⁹. Quos d̄u pri-
mos d̄ns in scā ęccl̄a posuit. tota
in his seq̄ntis fabricę structura

surrexit. Unde et sacerdos cum taber-
naculum ingreditur. duodecim lapi-
des portare in pectore iubetur. quia
uidelicet semetipsum pro nobis sacri-
ficium offerens pontifex noster. dum
fortes in ipso exordio predicatores
exhibuit. duodecim lapides sub
capite in prima sui corporis par-
te portauit. Sancti itaque apostoli. et pro
prima ostensione ornamenti la-
pides sunt in pectore. et pro prima
soliditate edificii in solo fundamen-
ta. Unde dauid propheta. cum sanctam
ecclesiam in sublimibus apostolorum
mentibus poni edificarique conspi-
ceret. ait. fundamenta eius in mo-
ntibus sanctis. Cum uero in sacro eloquio.
non fundamenta singulari nu-
mero fundamentum dicitur. nullus
alius designatur nisi ipse dominus. per cuius
diuinitatis potentiam. nutantia
infirmitatis nostre corda solidantur.
De quo et paulus ait. fundamentum
aliud nemo potest ponere preter
id quod positum est. qui est xpc ihc.
Ipse quippe fundamentum funda-
mentorum est. qui et origo est inchoan-
tium. et constantia robustorum. Quia
igitur fundamenta nostra sunt hii qui
iniquitatum nostrarum pondera porta-
uerunt. ne beatus iob in superbiam
de uirtutum suarum potentia suble-
uetur. in ipsa dominici prima parte
sermonis de sanctorum predicatorum com-
memoratione discutitur. ut
quanto illos admirabiles uenire
conspiceret. tanto in eorum compa-
ratione de se uilius estimaret.
Quod idcirco a domino iam quasi preteri-
tum describitur. quia quicquid foris
futurum est in opere. intus iam factum est
in predestinatione. Dicitur itaque ei.
Ubi eras quando ponebam fundamen-
ta terre. Ac si aperte diceretur. Uirtu-
tem fortium considera. meque eorum
ante secula auctorem pensa. et cum
eos quos in tempore condidi mira-
biles suspicis. perpende quantum mihi
subdi debeas. quem auctorem mira-
bilium sine tempore esse cognoscis.
Sequitur. Indica mihi si habes intelli-
gentiam. quis posuit mensuras eius
si nosti. Vel quis tendit super eam
lineam. Mensurarum linee inter-
rarum partione tenduntur. ut dimen-
sionis equitas ex ipsa linearum ten-
sione teneatur. In carne autem dominus
ad ecclesiam ueniens. mensuras terre
lineis mensus est. quia fines ecclesie
occulti iudicii subtilitate distin-
xit. Huius terre occulte mensure
vel linee tendebantur. quando predica-
tores sancti agente spiritu in aliis partibus
mundi uocabantur ut irent. ad a-
lias uero partes arcebantur ne accede-
rent. Paulus namque apostolus cum mace-
doniam predicare negligeret. per uisum
illi apparuit uir macedo qui di-
ceret. Transiens in macedoniam ad-
iuua nos. At contra sicut scriptum
est. temptabant apostoli ire asiam.
et non permisit eos spiritus ihu. Dum igitur

p̄dicatores sc̄i & uocant̄ ad mace-
doniā. & ab asia ꝓhibent̄. ista occul-
tarū mensurarū linea illic ducta
ē. hinc reducta. illic tenditur: ut
macedonia intra sc̄ę ęcclę spacia
colligatur. hinc attrahit̄. ut ex-
tra fines fidei asia relinquatur.
Erant q̄ppe tunc in ea qui colli-
gendi non erant. quib⁹ iuxta me-
ritū suū ꝑditis. iam nunc asia
intra mensuras ęcclę d̄o largiente
suscepta ē. Intra has ḡ mensuras
sunt om̄s electi. extra has om̄s re-
ꝓbi. etiā si intra fidei limitē ēē
uideant̄. Unde & in apocalypsi
scriptū ē. Atriū qd̄ foris templū ē.
eice foras. nec metieris eū. Quid
enī aliud atriū quā latitudinē
uitę p̄sentis significat. Et rec-
te foris templū sunt. qui ꝑ atriū
designant̄. Atq; ideo meciendi
n̄ sunt. quia angusta porta ē
quę ducit ad uitā. & latitudo
uitę prauoꝝ. n̄ admittit̄ ad men-
suras & regulas electoꝝ. Istę sp̄ita-
les lineę occulto iudicio tende-
bant̄. quando cuid̄a dicenti.
magister sequar te q̄cumq; ie-
ris. eiusd̄e uoce magistri. respon-
sum ē. Vulpes foueas habent. &
uolucres cęli nidos. filius autē
hominis non habet ubi caput
suū reclinet. Istę mensurę & lineę
tendebant̄. quando cuid̄a dicen-
ti. d̄ne dimitte me primū ire
& sepelire patrem meū. eiusd̄e

magistri uoce responsū ē. Sine ut
mortui sepeliant mortuos suos.
tu aut̄ uade annuntia regnū d̄i.
Ecce alius secuturū se ꝓmittit. &
repellitur. ali⁹ se relaxand̄u postu-
lat. & retinet̄. Unde hoc. n̄ quia
sup occulta cordis spacia supnoꝝ
iudicioꝝ lineę tendebant̄. ut &
hunc intus incomp̄hensibiles m̄-
surę constringerent. & ille foras
n̄ iniuste remaneret. Sed cum
nullus nesciat. quia d̄s has occul-
toꝝ lineas tendat. cur ad iob d̄r.
indica m̄ si habes intelligentiam.
quis posuit mensuras eius si nosti.
vl̄ quis tetendit sup eā lineam.
An idcirco requirit̄. ut qd̄ nosse.
sed tamen p̄termittere poterat
memoret̄. quaten⁹ pondus secretoꝝ
d̄i sollicici⁹ penset. dispositionē
uidelicet hominis non inhuma-
nis uirib⁹ sed in manu consistere
conditoris. ut d̄u considerat in
uisibiliter ista quis agat. suę uir-
tuti nil tribuat. nec iam de se ali-
q̄d audeat cū d̄i iudicia occulta
formidat. sed ꝑpendens desup
mensuras & lineas incomp̄hensi-
biliter tensas. sit tanto magis
in humilitate formidinis. q̄nto
magis pendere uidet om̄a in po-
testate mensoris. Sequit̄. Sup q̄
bases illi⁹ solidatę sunt. Quid a-
liud hui⁹ terrę bases. quā sc̄ę ęcclę
doctores accipim⁹. In basib⁹ q̄ppe
columpnę. in colupnis aut̄ toci⁹

fabricę pondus erigit. Non ḡ inme-
rito doctores sc̄i basium nomine
designant. quia d̄u recta p̄dicant.
& p̄dicationi suę uiuendo concor-
dant. omne pondus eccl̄ę fixa
morū suoꝝ grauitate sustentant.
asperas ab infidelib⁹ temptationes
feriunt. & quęq; in p̄ceptis dei
uelut difficilia a fidelib⁹ formi-
dant. exemplis op̄um facilia os-
tendunt. Vnde & bene cū in ty-
po eccl̄ę tabernaculū figeret. ad
moysen dicit. Facies columpnas
quatuor. & bases earū uestitas ar-
gento. In argento enī q̄d aliud. q̄m
claritas diuini sermonis accipit.
sicut scriptū ē. eloquia d̄ni eloq̄a
casta. argentū igne examina-
tū p̄batum terrę. Bases ḡ argen-
to uestitę quatuor colūpnas ta-
bernaculi sustinent. quia p̄dica-
tores eccl̄ę diuino eloquio deco-
rati. & in cunctis se exemplū pre-
bent. quatuor euglistarū dicta
& ore & op̄ibus portant. Possunt
etiā p̄ bases p̄phetę signari. qui d̄u
primi ap̄te de d̄nica incarnatio-
ne locuti sunt. quasi quasd̄a ba-
ses eos conspicim⁹ a fun[illegible]damēto
surgere. & sup̄ positę fabricę pon-
dera sustinere. Vnde ad moysen
rursū d̄ns cum tabernaculi tabu-
las erigi p̄cepit. fundi earū bases
argenteas iubet. Quid enī p̄ tabu-
las n̄ ap̄li tensa in mund̄u p̄dica-
tione dilatati. Quid p̄ bases ar-
genteas. n̄ p̄phetę signant. qui super
impositas tabulas ipsi firmi ac fusi-
les sustinent. quia ap̄lorum uita
d̄u eoꝝ p̄dicatione instruit. eoꝝ &
auctoritate solidatur. Vnde &
coniunctę binę bases. singulis ta-
bulis subponunt. quia d̄u p̄phetę
sc̄i in uerbis suis de mediatoris in-
carnatione concordant. subseq̄n-
tes p̄dicatores eccl̄ę indubitanter
ędificant. ut cum a semetipsis n̄
discrepant. illos in se robustius
figant. Nec inmerito bases quib⁹
p̄phetę signant. ut ex argento de-
beant fundi precipit. Argenti q̄p-
pe claritas ex usu seruat. sine usu
aut̄ in nigredinē uertitur. P̄phe-
tarū quoq; dicta ante mediato-
ris aduentū q̄a in usu sp̄italis in-
telligentię non erant. d̄u conspi-
ci p̄ obscuritate n̄ poterant. qua-
si nigra remanebant. At postquā
mediator ueniens ea ante
oculos n̄ros incarnationis suę
manu tersit. q̄cquid lucis in eis
latebat inclaruit. sensusq; pa-
trū p̄cedentiū in usum dedit.
quia uerba rebus exposuit. Siue
itaq; p̄phetas. seu doctores extre-
mis temporib⁹ subsequentes basi-
um appellatione significet. di-
cat. sup̄ quo bases illis consolidatę
sunt. subaudis n̄ sup̄ me q̄ cuncta
mirabiliter teneo. & bonis exte-
rioribus intus p̄ncipaliter origi-
nē presto. Qui enī sibi q̄d bonū

ē tribuit. solida basis non ē. quia
dū fundamento non innititur. ipso
suo pondere inima precipitatur.
Sed cum tā multa de eccle scē con-
structione referantur. audire mens
appetit. inimicę nationes qua uir-
tute coniunctę sunt. id ē diuersa
huius domus edificia qua sibi arte
concordent. Sequitur. Aut quis di-
misit lapidē angularē eius. Iam
p diuinā grām omnibus liquet. quē
scriptura sacra angularē lapidem
uocet. Illū pfecto. qui dū in se hinc
iudaicū. illic gentile pplm suscepit.
in una eccle fabrica quasi duos pa-
rietes iungit. illū de quo scriptū
ē. fecit utraq; unū. Qui angularē
se lapidē non solū in inferioribus
sed ꝛ in supnis exhibuit. quia ꝛ
in terra plebi israheliticę nationes
gentiū. ꝛ utraq; simul anglis so-
ciauit in cęlo. Eo quippe nato cla-
mauerunt angeli in terra. pax
hominibus bonę uoluntatis. In
ortu enī regis nequaquā p mag-
no offerrent hominibus pacis gau-
dia. si discordiā non haberent.
De hoc lapide p pphetam dicitur.
Lapidē quē repbauerunt edifi-
cantes. hic factus ē in caput an-
guli. Huius lapidis typum iecho-
nias rex tenuit. quē matheus
dū quater denas generationes
describeret. scdo numerauit.
Iuē enī fini scdę. ipsū rursum
in cio tercię generationis inseru-

it. Ipse namq; in babyloniā cum
israhelitica plebe migratus ē. qui dū
ab aliis ad alia ducitur. p utriusq;
parietis latere non in merito scdo
numeratur. cuius migrationis fle-
xu angularē lapidem signat.
Vbi enī ordo a rectitudine flectitur.
ut eat in diuersū. tamquā angu-
lum facit. Recte q numerari bis po-
tuit. quia p utrūq; parietē qua-
si duo in se latera ostendit. Vnde
ꝛ eius bene imaginē tenuit. qui
in iudea ortus gentile pplm colli-
gens quasi ab hierosolimis baby-
loniā uenit. atq; hanc in semet
ipso fidei fabricā prius discordi
studio scissam arte caritatis in-
texuit. Sed hęc quę de signi-
ficatione scē eccle dicta sunt.
placet ut breuiata replicatione
moraliter disserantur. Dignū namq;
ē ut p ea quę beato iob dici cog-
noscimus ad corda nrā reuocemus.
q̄a uerba dī tunc mens uerius in-
telligit. cū in eis semetipsā querit.
Ecce enī dicitur. Vbi eras quando
ponebā fundamenta terrę. Si
peccatoris animus puluis ē. quia
in sup[illegible]ficię tollitur. ꝛ tempta-
tionis aura raptatur. unde scrip-
tum ē. non sic impii non sic. sed
tamquā puluis quē pcit uentus
a facie terrę. nil obstat intelligi
terrā animā iusti. de qua scriptū
ē. terra enī sepe uenientē sup se
bibens ymbrē. ꝛ generans herbā

oportunā illis a quib⁹ colit. accipit
benedictionē. Sed hui⁹ terre funda
mentū. fides ē. Hui⁹ terre fundam̄
tū iacitur. quando in occultis cor
dis p̄ma soliditatis causa diuinus
timor inspirat. Iste nec dū credit
eterna que audit. huic dū fides
datur. ad edificiū subsequentis
opis. iam fundamentū ponit. Ille
eterna iam credit. nec tam̄ metuit.
uenturi iudicii terrorē despicit.
peccatis se carnis. & spc̄ inuoluit
audenter. huic cū repente futu
roꝝ timor infundit ut bone ui
te edificiū surgat. iam fundam̄
ta construunt. Posito itaq; p̄spe
formidinis fundam̄to. cum uir
tutū fabrica in altū ducit. necēē
est ut unusquisq; p̄ficiens uires
suas caute metiatur. ut cū diui
na constructione magnus ēē iā
cepit. semetipsū respiciat sine ces
satione q̄d fuit. quaten⁹ attendens
humiliter q̄d p̄meritū inuent⁹
ē nequaquā sibi arroget. q̄d per
grām factus ē. Vnde & nunc be
atus iob p̄supnam uocē ad semet
ipsū reducitur. & ne de uirtu
tib⁹ gloriari audeat. de ante ac
ta uita memorat. eiq; dicit. Vbi
eras quando ponebā fundam̄ta
terre. Ac si iustificato peccatori
ap̄te ueritas dicat. Virtutes a
me acceptas t̄ non tribuas. no
li contra me de meo munere ex
tolli. recole ubi te inueni. q̄ndo

inte p̄ma fundamenta uirtutū
posui. recole ubi te inueni. q̄ndo
meo te timore solidaui. Vt q̄ ego
inte non destruā q̄d construxi.
ipse non cesses considerare q̄d rep
peri. Quē enī ueritas. n̄ aut infla
giciis. aut in excessib⁹ inuenit.
Sed post hec bene possum⁹ serua
re q̄d sumus. si numquā negli
gimus pensare q̄d fuim⁹. Non nū
quā tamen clandestina elatio
etiā sollicitis surripere cordib⁹
solet. ut bonoꝝ cogitatio licet
subtilis ac p̄ssa cum ualde in uir
tutib⁹ crescit. oblita infirmitatis
p̄prie nequaquā ad memoriā
reuocet. q̄d in uiciis fuerit. Vn
de omp̄s d̄s. quia augeri infir
mitatē etiā de remediis salutis
conspicit. mensurā ipsis n̄ris p̄
uectib⁹ imponit. ut habeamus
queda uirtutū bona que numq̄
quesiuim⁹. ut queram⁹ quedam
nec tamen habere ualeamus.
quaten⁹ mens n̄ra. dū hec n̄ potest
habere que appetit. & illa se in
telligat de semetipsa n̄ habere
que habet. & p̄ ea que sunt. con
siderent illa que desunt. & p̄ ea
que utiliter desunt. seruentur
humilit̄ bona que sunt. Vnde
& recte p̄ hui⁹ terre. id ē iuste a
nime dispensatione subiungit.
Indica m̄ si habes intelligentiā.
quis posuit mensuras eius si nos
ti. vl quis tetendit sup eā lineā.

Quis enī n̄ conditor nr̄: huius terrę
mensuras ponit. qui interni iudi-
cii secreto moderamine. alii ser-
monē sapientię. alii sermonē sci-
entię. alii plenam fidē. alij grām
sanitatū. alii opationē uirtutū.
alii ꝓpheciā. alii discretionem
spūum. alij genera linguarum.
alii interp̄tationē sermonū tri-
buit. quatenus in uno eodēq; spū.
iste uerbo sapientię polleat. nec
tamen sermone scientię. id ē do-
ctrine fulciat. quia sentire atq;
inuenire sufficit. etiā quod ꝑ
discendi studiū non apprehendit.
ille sermone scientię fulgeat.
nec tamen in uerbo sapientię
conualescat. q̄a ꝛ sufficit explere
quantū didicit. ꝛ tam̄ ad senti-
endū ex semetipso subtile aliq̄d
non assurgit. iste ꝑ fidē ꝛ elem̄-
tis imperet. nec tamen ꝑ sanitatū
grām infirmitates corporꝝ curet.
ille orationis ope morbos sub-
trahat. nec tamen arenti terrę
uerbo pluuias reddat. iste opa-
tione uirtutū ad presentē uitā
etiā mortuos reuocet. ꝛ tamen
ꝓphetię grām non habens. quę
sibi uentura sunt ignoret. ille
uentura quęq; uelut p̄sentia at-
tendit. ꝛ tamen in nulla signoꝝ
opatione se exerat. iste ꝑ discre-
tionē spūum in factis subtiliter
mentes conspiciat. sed tamen
diuersi generis linguas nesciat.

ille diuersi generis linguas exa-
minet. sed tamen in rebus similib⁹
dissimilia corda non penset. alijs
in una lingua quā nouit sermo-
nū pondera interp̄tando pruden-
ter discutiat. ꝛ tam̄ reliquis bo-
nis quę non habet pacient̄ careat.
Sic itaq; creator nr̄ ac dispensa-
tor cuncta moderatur. ut qui
extolli poterat ex dono qd̄ habet.
humiliet̄ ex uirtute quā non ha-
bet. sic cuncta moderat̄. ut cū ꝑ
impensā grām unū quēq; suble-
uat. etiā ꝑ disparē alteri alterū
subdat. ꝛ meliorē quisq; dono
alio eū qui sibi subicitur atten-
dat. ac licet se p̄ire ex aliis senti-
at. eidē tam̄ q̄ supat. se ī aliis p̄t poni
sic cuncta moderat̄. ut dū singula
quęq; sunt omniū. interposita
gl̄a caritatis quadā necessitudi-
ne fiant omnia singuloꝝ. ꝛ unus
quisq; sic qd̄ non accepit in alte-
ro possideat. ut ipse alteri possi-
dendū qd̄ accepit humiliter
impendat. Hinc enī ꝑ petrū dr̄.
Vnus q̄sq; sicut accepit grām illā
in alterutrū administrantes.
sicut boni dispensatores multi-
formis grē dī. Tunc namq; bene
multiformis grā dispensatur.
quando acceptū donū ꝛ ei qui
hoc non habet credit̄. quando
ꝓpter eū cui impenditur. datū
putatur. Hinc ꝑ paulū dicitur.
Ꝑ caritatē seruite inuicē. Tunc

enī nos caritas a iugo culpę liberos
reddit. cum uicissim nos nr̄o ꝑa-
morē seruicio subicit. cū ⁊ aliena
bona nr̄a credim⁹. ⁊ nr̄a aliis qua-
si sua offerentes exhibem⁹. Hinc
rursū ꝑ paulū dicit. Nam ⁊ cor-
pus non ē unū membrū. sed mu-
lta. Si dixerit pes. quō non sum
manus. non sū de corpore. non
ideo non ē de corpore. Et si dix-
erit auris. quō non sū oculus.
non sū de corpore. non ideo n̄ ē
de corpore. Si totū corpus ocl̄s.
ubi auditus. Si totū auditus
ubi odoratus. Et paulo post.
Quod si eēnt omnia unū m̄brū.
ubi corpus. Nunc aut̄ multa
quidē mēbra. unū aut̄ corpus.
Quid enī sc̄a ęccl̄a. n̄ sup̄ni capi-
tis corpus est. In qua ali⁹ alta ui-
dendo oculus. ali⁹ recta op̄ando
manus. ali⁹ adiniuncta discur-
rendo pes. ali⁹ p̄ceptoꝝ uocē in-
telligendo auris. ali⁹ maloꝝ feto-
rē bonoꝝq; flagrantiā discernen-
do naris ē. Qui corporaliū more
membroꝝ d̄u uicissim sibi accep-
ta officia impendunt. unū de
semetipsis omnib⁹ corpus reddunt.
⁊ cū diuersa in caritate ꝑagunt.
diuersū ēē ꝓhibent ubi conti-
nent. Si aut̄ unū quid cuncti
agerent. corpus utiq; qd̄ ex mul-
tis continet̄ non eēnt. q̄a uide-
licet multiplicit̄ conpactū non
existeret. si hoc concors mem-
broꝝ diuersitas non teneret. Quia ḡ
sc̄is membris ecc̄lę uirtutum dona
d̄ns diuidit. terrę mensuras ponit.
Unde iterū paulus dicit. Unicuiq;
sicut d̄s diuisit mensurā fidei. Et
rursū. Ex quo totū corpus conpa-
ctum ⁊ conexū ꝑ omnē iuncturā
subministrationis sc̄dm op̄ationē
in mensura uni⁹ cui⁹q; membri au-
gmentū facit. corporis inedifica-
tionē sui in caritate. Sed cum mi-
ro consilio auctor ac dispositor
nr̄ huic illa largit̄ quę alii dē-
negat. alii hęc denegat. quę isti
largitur. mensuras sibi positas
egredi nititur. quisq̄s posse plus
quā accep̄it conatur. ut fortas-
se is cui tantūm datū ē preceptoꝝ
occulta disserere. temptet etiam
miraculis choruscare. aut is quē
sup̄nę uirtutis donū ad sola mi-
racula roborat. etiā diuinę legis
pandere occulta contendat. In
p̄cipiti enī pedem porrigit. qui
mensurarū suarū limitē non at-
tendit. ⁊ plerumq; amittit ⁊
qd̄ poterat. qui audacter ea ad
quę ꝑtingere non ualet arripe
festinat. Nam ⁊ membroꝝ nr̄oꝝ
tunc bene ministeriis utimur.
cū sua eis officia distincte serua-
mus. Lucē quippe oculis cernim⁹.
uocē ū auribus audimus. Si quis
aut̄ mutato ordine uoci oculos.
luci aures accōmodet. huic u-
traq; in cassū patent. Si q̄s odo-

res uelit ore discernere sapores nare
gustare. utriusque sensus sibi ministe-
riū. quia peruertit interimit. Dum
enī ppriis usib⁹ hec nō aptantur.
et sua officia deserunt. et ad extra-
nea non assurgunt. Bene itaq;
dauid intra acceptas ex diuina
largitate mensuras pedē cordis
p̄sserat. cū dicebat. Neq; ambula-
ui in magnis. neq; in mirabilibus
sup me. Sup se quippe in mirabi-
lib⁹ ambularet. si apparere mag-
nus ultra quā poterat quereret.
Sup se namq; in mirabilib⁹ attol-
litur. qui et in his ad que non
sufficit uideri conat̄. Bene intra
has mensuras etiā in ipsa paulus
p̄dicationis sue se latitudine
coartabat cum diceret. Non enī
audeo aliquid loqui eorū que p me non
efficit xp̄c. Tunc aut̄ recte ac-
cepta mensura seruat̄. cum ante
posita oculis uirorū sp̄italium
uita respicit̄. Vnde et sequit vr.
Vl quis tetendit sup eā lineam.
Sup hanc enī terrā linea tendit̄.
quando electe unicuiq; anime
ad sumenda uiuendi regulam
patrū precedentiū exempla mo-
nstrantur. ut ex illorū uita con-
sideret. q̄d in suis actib⁹ seruet.
quatenus respecto iusti limitis
tramite. nec infra minima ne-
gligens deficiat. nec ultra ma-
xima sup̄biens tendat. nec mi-
nus conet̄ explere quā sufficit. nec
arripiat plus quā accepit. Ne aut
ad mensurā quā debet non pueni-
at. aut eande mensurā deserens.
extra limitē cadat. Angusta q̄ppe
porta ē. que ducit ad uitā. Et il-
le hanc ingreditur. qui in cunc-
tis que agit. discretionis subtili-
tate ppter hanc sollicite coartat̄.
Nam qui p uoluntates pprias se-
cura mente se dilatat. anguste
sibi porte aditū dampnat. Vt
g̊ huius terre mensura seruet̄. sup
eam diuinitus linea tenditur.
quia ut nr̄a opa vl minora pfici-
ant. vl maiora moderent̄. p sa-
cra eloquia subtilis ante nos scōrū
uita expandit̄. et quid nobis
quantūq; agendū sit. ostensa il-
lorū discretione difinit̄. Ecce a-
liquis vl dampna rerū. vl afflic-
tionē corporis metuens. minas
terrene potentie ptimescit. et
contra uim resistentiū ueritatē
defendere non p̄sumit. hunc
petrus quia in timore angusta-
tū respicit. ostensa exemplorū
suorū linea ad uirtutis latitudi-
nē tendit. Ipse quippe flagellat⁹
a principib⁹ ppli. cum idcirco se
relaxari conspiceret. ut a p̄di-
catione cessaret. cum phiberet̄
loqui in posterū. nequaquā sal-
tim in p̄sens cessit. Nam respon-
dens ptinus dixit. Obedire o-

portet d̄o magis quā hominibus.
Et rursū. Non enim possum⁹ quę
uidim⁹ & audiuimus non loqui.
At ille dudū debilis & p̄sentia
dampna formidans. d̄u exempla
tantę fortitudinis contemplat⁹
in auctoritate uerbi iam petri line-
am sequit̄. iam nichil aduersita-
tis metuit. iam resistentes d̄o po-
testates scl̄i. etiā corporis lacera-
tione contempnit. sed tam̄ quan-
tó uires p̄sequentiū paciendo for-
titer destruit. quantó int̄ aduer-
sa nullis terrorib⁹ cedit. tantó
plerūq; & inhis etiā quę inter
fideles positus senserat. se cęteris
p̄ponit. sua magis consilia eli-
git. & sibi poci⁹ quā aliis credit.
Nec mirū d̄u iniustis obiectionib⁹
non cedens inuirtute se exerit.
etiā recta alioꝝ consilia non re-
cipiens. pede extra limitē ten-
dit. Nunc petrus intra mensurę
lineam reuocat. qui postquam
libertate uocis auctoritatē p̄n-
cipū pressit. p humilitatē cordis
de non circumcidendis gentib⁹
pauli consiliū audiuit. Sic enī
semetipsū contra aduersarios
ex auctoritate curabat erigere.
ut tamen sibimetipsi non cre-
deret inhis quę non recte sen-
tiret. ut & libertate fortitu-
dinis tumentes potestates exce-
deret. & humilitate mansue-
tudinis. obedientiā in recto consi-
lio etiā minorib⁹ fr̄ibus exhibe-
ret. & m̄ p̄semetipsū aliis. m̄ &
sibimetipsi cū aliis obuiaret.
In factis g̃ petri queda ante ocu-
los nr̄os auctoritatis & humili-
tatis linea tenditur. ne mens
nr̄a aut p̄timorē ad mensurā
non p̄ueniat. aut p̄tumorē
limitē excedat. Dictum ē quo
m̄ linea tendit̄. ne p̄ alterius
actionis fortitudinē ad alte-
rius causę uiciū transeat̄.
dicatur nunc quēadmodū
in una eadēq; uirtute discre-
tionis lineā deserim⁹. si hanc
& aliquando agere. & aliq̄ndo
post ponere nesciam⁹. Non enī
res eadē semp̄ ē uirtus. quia p̄
momenta tempoꝝ. sepe merita
mutant̄ actionū. Unde fit ut
cum q̄d bene agim⁹. plerumq;
melius ab ei⁹ actione cessemus.
& laudabilius ad tempus dese-
rat. q̄d in suo tempore laudabi-
liter mens tenebat. Nam si p̄
nr̄is minimis bonis quib⁹ actis
p̄ficimus. nec tam̄ intermissis
interimus. maiora laboꝝ mala
p̄ximis imminent. necessario
nos uirtutū augmenta sepóni-
mus. ne infirmiorib⁹ p̄ximis
fidei detrimenta generem⁹. ne
tantó iam q̄d agim⁹ uirtus n̄
sit. quanto p̄ occasionē sui

in alienis cordib⁹ fundamenta uir-
tutū destruit. Quā discretionis
lineam bene ante intuentiū ocu-
los paulus tendit. qui & gentiles
ad libertatē fidei uenientes cir-
cumcidi ꝓhibuit. & tamen lystris
atq; iconiū transiens. ipse thimo-
theum qui gentili patre editus
fuerat circumcidit. Videns enī
qd̄ n̄ se mandata littere seruare
ostenderet. iudeoꝝ rabiē etiā
in his qui sibi tunc comites ade-
rant excitaret. Assertionis sue
uim post posuit. & sine dapno
fidei se suosq; a ꝑsecutionis im-
manitate custodiuit. Fecit qd̄
fieri fidei amore ꝓhibuit. sed
ad fidei retorsit ministeriū. qd̄
quasi non fideliter fecit. Plerūq;
enī uirtus cum indiscrete tenet.
amittitur. cum discrete inter-
mittitur. plus tenet. Hec mirū
si in incorporeis intelligim⁹. qd̄
agi & incorporeis rebus uidem⁹.
Ex studio namq; arcus distendit.
ut in suo tempore cum utilitate
tendat. Qui si otiū relaxatio-
nis non accipit. feriendi uir-
tutē ipso usu tensionis ꝑdit.
Sic aliquando in exercitatione
uirtus cū ꝑ discretionē preter-
mittit. reseruat. ut tanto post
uicia ualenter feriat. q̄nto a ꝑ-
cussione interim prudent cessat.
Subtilis ḡ discretionis sup hanc
terrā linea tenditur. q̄ndo ostensis
unicuiq; anime exemplis p̄ceden-
tiū patrū & utiliter ad opationē
uirtus accendit. & numquā uti-
lius temperat. Sed cū parum per
ab ope zeli fortitudo seponitur.
alta consideratione opus ē ne for-
tasse nequaq̄m cōmunis boni con-
silio. sed timore ꝓprio. vl cuius li-
bet ambitionis studio. a uirtutis
exercitatione cesset. Qd̄ nimirū
cū agit. iam non dispensationi
sed culpe seruit. Unde curandū
sollicite ē. ut cū quis susceptū ne-
gotiū cū uirtutis cessatione dis-
pensat. semetipsū pri⁹ in radice
cordis inspiciat. ne sibi ꝑ hoc ali-
qd̄ auarus appetat. ne sibi ꝑ hoc
soli timidus parcat. & eo fiat
prauū. quo in ope sequit. qd̄ n̄
ex recta cogitationis intentione
generat. Unde bene in euglio
ueritas dicit. Lucerna corporis
tui ē oculus tuus. Si oculus tuus
simplex fuerit. totū corpus tuū
lucidū erit. Si aut̄ oculus tuus
nequā fuerit. totū corpus tuū
tenebrosū erit. Quid enī ꝑ oculū
exprimit. n̄ opus suū p̄ueniens
cordis intentio. que pri⁹ quā se
in actione exerceat. hoc iā qd̄
appetit contēplat. Et qd̄ ap-
pellatione corporis designat.
n̄ una queq; actio q̄ intentionē
suā q̄si intuentē oculū sequitur.

Lucerna itaq; corporis ē oculus. qa
p bonę intentionis radiū. merita
illustrant actionis. Et si oculus tu
us simplex fuerit. totum corpus
tuū lucidū erit. qa si recte inten
dimus p simplicitatē cogitationis
bonū opus efficit. etiā si minus
bonū ēē uideat. Et si oculus tuus
nequā fuerit. totū corpus tuū te
nebrosū erit. qa cū p uersa inten
tione qd vl rectū agit. & si splen
dere corā hominib' cernit. apud
examen tamen interni iudicis ob
scurat. Vbi & recte subiungitur:
Si lumen qd in te ē tenebrę sunt.
ipsę tenebrę quantę erunt. Quia
si hoc qd nos bene agere credim'.
ex mala intentione fuscam'. qnta
ipsa mala sunt quę mala ēē etiā
cum agim' non ignoram'. Et si ibi
nil cernim'. ubi quasi discretionis
lumen tenemus. qua cecitate in
illa offendim' quę sine discretione
ppetramus. Vigilanti g cura p
cuncta opa intentio nobis nr̄a pen
sanda ē. ut nil temporale in his
quę agit appetat. totā se in soli
ditate ęternitatis figat. ne si ex
tra fundamentū actionis nr̄ę
fabrica ponit. terra decrescente
soluatur. Vnde hic qq; apte sub
iungit. Sup quo bases illi' solida
tę sunt. Bases quippe uni' cuiq;
sunt animę intentiones suę. Nā
sicut fabrica columpnis. colūp
nę aut basib' innituntur. ita uita nr̄a
in uirtutib'. uirtutes ū intima in
tentione subsistunt. Et qa scriptū
est. fundamentū aliud nemo potest
ponere. preter id qd positū ē. qd
ē xp̄c ihc. tunc bases in fundamēto
sunt. cū intentiones nr̄ę in xp̄o
roborant. In cassū ū alta sup se ba
ses edificia erigunt. si non ipsę
in fundamentis solidatę consis
tunt. qa nimirū quamlibet sū
ma opa inanit faciunt. si inten
tiones cordiū extra ęternitatis
certitudinē deflectunt. & uerę
uitę p̄mia non requirunt. tanto
q; grauiora ruinę sup se dampna
edificant. quanto altiora ędificia
extra fundamentū portant. qa
cum eternę uitę p̄miis non inten
dunt. quo plus se quasi in uirtu
tib' erigunt. eo in glę inanis fo
ueā pfundius cadunt. Non g
pensandū ē. bases qd sustinent.
sed ubi sustinent. qa pfecto hu
mana corda diuinitus pscrutant.
non solū quę faciunt. sed qd in
opibus querunt. Vnde cū dis
trictū iudicē paulus describe
ret. atq; actionū bona narraret
dicens. qui reddet unicuiq;
scdm opa ei'. his quidē q scdm
pacientiā boni opis. glam & ho
norē & incorruptionē. qui a
nominata boni opis pacientia.
quasi totā electę actionis fabricā

duxerat. subtiliter. ubi basis
eiusde fabrice consisterent unqu
suunt dicens. Glam æ honorē æ in
corruptionē querentib⁹ uitā ēternā
nam. Ac si apte diceret. Et si qui
da pacientiā boni opis ostendunt.
glam æ incorruptionē non reci
piunt. si intentiones cordis. id ē
basis fabrice infundamento non
figunt. quia uidelicet dñs vt ho
neste utte ędificiū non inhabitat.
qđ extra se positū non ipse susten
tat. Quia ḡ intentiones electę uni
cuiq; animę spei ēternitatis in
nituntur. recte uoce dñica de
hac terra dicit. sup q̄ basis illi so
lidatę sunt. ac si apte diceret.
in sup me. cui dū iusta quęq; ani
ma intendit. omne qđ tempora
liter. facit. in me ꝑcul dubio ñ
temporaliter. construit. Quia
ū tunc robustius infundamēto
solidamur. cū uerba dñi æ in ex
terioribus ꝑceptis sequimur. æ
in intimis sensib⁹ subtili intel
ligendo pensam. recte subiungit. Vel quis dimisit lapidem
angularē ei. Lapis quippe an
gularis ē ad sacra eloquia intel
lectus duplex. q̄ tunc duo mittit
dimittit. quando nequaquā dis
tricto iudicio. ignorantię suę
tenebris illigatur. sed quadā li
bertate ꝑfruit. dū inꝑceptis dñi
sufficit. vt exequendo exteriora
agere. vt contemplando interna sen
tire. Ad qđ numquā nr intellectus
assurgeret. si ad suscipienda natura
mām ipse nr conditor ñ ueniret.
Qui aliter angularis lapis dicitur.
q̄ duos inse ꝑ fos iunxit. atq; a
liter. q̄ contingentę utrumq; uitę
actiuę uidelicet æ contemplatiuę
inse exempla monstrauit. Ab activa
enī uita longe contemplatiua dista
bat. sed incarnatus redemptor nr
ueniens. dū utrāq; exhibuit. inse
utrāq; sociauit. Nam cū mirabe
mirabilia faceret. in monte ū oran
do continue ꝑnoctaret. exemplū
suis fidelib⁹ prebuit. ut nec contē
plationis studio ꝓximoꝝ curā ne
glugant. nec rursū cura ꝓximorū
immoderati obligati. contempla
tionis studia derelinquant. sed
sic mutrisq; mentē pariendo con
iungant. quatenus nec amorē dei
ꝑpediat amor ꝓximi. nec amorē
ꝓximi. q̄ transcendit abiciat a
mor dei. Quia q̄ humano cordi
q̄d ageret ignoranti dñi atq; homi
nis mediator apparuit. qui æ a
gendo transitoria disponeret. æ
contemplando ostenderet unde
cuncta penderent. recte dicitur.
vt quis dimisit lapidē angularē
ei. ac si apte dñs diceret. in ego.
q̄ unicū qđ sine tempore genui
seruandis hominib⁹ cū tempore
ostendi. in cui⁹ ꝑsona discerent.

Incarnatiōe

etiã diuersa uiuendi studia ñ discre-
pare. Et notandũ qđ cũ se non emi-
sisse sed dimisisse asserit. quia pfecto
humanã naturã filius suscipiens.
adima de sublimib⁹ uenit. Cui⁹ incar-
nationis mysteriũ q̃a & electi angeli
mirati sunt. qui eodẽ mysterio re-
dempti ñ sunt. recte subiungitur.
Cum me laudarent simul astra ma-
tutina. Quia enĩ primo in tempore
condita natura racionabiliũ spũũ
credit. non immerito matutina as-
tra angeli uocant. qui si ita ẽ dũ
terra eẽt inuisibilis & incõposita.
dũ tenebrę eẽnt sup abyssũ. uen-
turũ diẽ subsequentis scli plucẽ
sapientię existendo pũenerunt.
Nec negligenter audiendũ ẽ qđ
addit simul. quia nimirũ matuti-
na astra etiã cũ uespertinis redemp-
toris potentiã laudant. dũ electi
angli etiã cũ redemptis in mundi
fine hominib⁹ largitatẽ grę sup-
nę glorificant. Ipsi quippe ut
nos ad laudẽ conditoris accende-
rent. hoc qđ supius diximus. orta
p carnẽ luce clamauerunt. Gla
in excelsis dõ. & in terra pax ho-
minib⁹ bonę uoluntatis. Simul
ḡ laudant. quia redeptionis nrę
uoces suę exultationi accõmodant.
Simul laudant. q̃a dũ nos con-
spiciunt recipi. suũ gaudent
numerũ repleri. Qui & fortasse
ideo matutina astra memorant.

q̃a sepe ad exhortandos homines mis-
si sunt. & dũ uenturũ mane nunci-
ant. ab humanis cordib⁹ p̃sentis ui-
tę tenebras fugant. Sed ecce angli
diuinã potentiã laudant. q̃a ipsa
eos tantę claritatis uisio dilatat.
Hos aut̃ qui redimimur. sed tam̃
corruptione adhuc carnis graua-
mur. donũ qđ pcepimus qua uir-
tute laudamus. Quom̃ enĩ uale-
bit lingua dicere. qđ non sufficit
mens nrã sentire. Sequit̃. Et iu-
bilarent om̃s filii dei. Iubilatio
quippe dicit̃. cum cordis leticia
oris efficatia non expletur. sed
quib⁹ dã modis gaudiũ pdit. qđ
ipse qui gaudet nec tegere pua-
let nec explere. Laudent itaq;
angeli. quia iã tantę claritatis
latitudinẽ in sublimib⁹ uident.
Iubilent ũ homines. qui ad huc
in inferiorib⁹ oris sui angustias
sustinent. Quę quia certo futura
dñs nouerat. non tã facienda in-
sinuat. quã facta narrat. Sed q̃d
agimus. qđ cũ boni de redeptionis
suę mysterio iubilant. malos in-
uidia inflamat. dũ electi pfici-
unt. repbi ad rabiẽ furoris exci-
tant. & bona nascentia. q̃a noluit
imitari psecuntur. Sed tam̃ in-
ter hęc etiã qui redemit. ñ dere-
linquit. Scriptũ quippe ẽ. fide-
lis aut̃ ds qui ñ patietur uos tẽ-
ptari supra quã potestis. sed fa-

ciet cū temptatione etiā ꝓuentum
ut possitis sustinere. Nouit enī con
ditor nr̄. quando exurgere ꝑsecuti
onis ꝓcellā sinat. & quando exur
gentem reprimat. nouit ꝓcustodia
nr̄a restringere qd̄ contra nos egredi
ꝓnr̄a exercitatione ꝑmittit. ut se
uiens nos diluat ꝓcella non mergat.
Vnde sequit̄. Quis conclusit ostiis
mare. quando erūpebat quasi de
uulua ꝓcedens. Quid enī mare n̄
sc̄lm. q̄d uuluā. n̄ conceptū carna
lis cogitationis accipimus. Hoc
enī loco uuluę nomine occulta &
maliciosa carnaliū cogitatio desig
nat̄. Quę uulua non adꝓferendā
ꝓlem concipit substantiā corporis.
sed ad explendā nequiciā causā
doloris. De hac uulua cordis ini
quoꝝ. alias dicit̄. Concepit dolo
rē. & pepit iniquitatē. Ꝑ hanc
uuluā praui concipiunt. cū ma
la cogitant. Ꝑ hanc uuluā pariunt.
cum mala quę cogitauerint ope
rant̄. Erumpebat ḡ mare quasi
de uulua ꝓcedens. cū minarum
sc̄larium fluctus de carnalis co
gitationis iniquitate concepti.
in scē ęcclę interitū seuirent. sed
auctore d̄o ostiis hoc mare conclu
sū est. quia contra tumores ꝑse
quentiū sc̄i uiri quasi quedā ostia
oppositi sunt. ut eoꝝ miraculis
atq; reuerentia irę ꝑsequentiū
frangerent̄. Humiliatis q̄ppe d̄ns
terrenis principib⁹ ꝑ eos sc̄am ęcclam
supra mundi culmen euexit. & seui
entes maris impetus. erecta eiꝰde ęc
clesię potestate coercuit. Sed huic
seuienti mari. q̄d d̄ns fecerit audi
amus. Sequit̄. Cum ponerē nubem
uestimentū ei⁹. & caligine illud qua
si pannis infantię obuoluerē. Mare
seuiens nube induit̄. q̄a crudelitas
ꝑsequentiū stulticię suę uelamen
to uestit̄. Interposita enī caligine
infidelitatis suę ꝑspicue ueritatis
lucē uidere non sufficit. & id qd̄
agit. ꝑ crudelitatis inpulsū. ꝑceci
tatis suę meritū non agnoscit.
Nam si cognouissent ait apl̄s. nū
quā d̄nm gl̄ę crucifixissent. Hęc
nubes non solū solet infideles ex
tra positos p̄mere. sed quosdam
etiā uiuentes carnaliter intra
ęcclam tenebrare. Vnde sc̄i uiri q̄
alienę etiā negligentię cōpatiunt̄.
& se pati estimant q̄d ꝑpeti alios
sentiunt. d̄o orantes dicunt. Ob
posuisti nubē ne transeat oratio.
Ac si aꝑte dicant. Menti nr̄ę ter
renis uoluptatib⁹ adsuetę curarū
suarū fantasma iusto iudicio
obicis quib⁹ eā in ipsa orationis
suę intentione confundis. & q̄m
desideriis infimis deditā non ig
noras. recte cecatam abintuenda
lucis tuę ꝑspicuitate reuerberas.
ut cū inte intendit̄. ipso ate co
gitationū suarū nubilo reflectat̄.

et que terrena hec assidue cogitat
quia uult. hec etiam toleret in oratione
cum non uult. Quia ergo ipsa persecutorum
nequicia superna dispensatione con-
stringitur. ne contra sanctos uiros in
quantum uoluerit effrenetur. postquam
dixit. cum ponerem nubem uestimentum
eius. apte subdidit. Et caligine illud
quasi pannis infantie obuoluerem.
Pannis quippe infantie pedes uel
brachia constringuntur. ne hac at-
que illac dissoluta libertate iactentur.
Quia ergo persecutores sancte ecclesie insta-
bilitate cordis inquieti. atque huic
seculo dediti non grandeua sed pu-
erilia sapiunt. qui quidem obscu-
ritate atque caligine non intelle-
ctu superni iudicii constringuntur.
ne tantum persequi ualeant quan-
tum uolunt. pannis infantie refe-
runtur obuoluti. quia sicut dictum est
puerilia quidem sapiunt. sed di-
uina dispensatione constricti.
quo uolunt brachia non extendunt.
et si cuncta mala perpetrare leuiter
appetunt. nequaquam tamen im-
plere cuncta que appetunt permit-
tuntur. Sequitur. Circumdedi illud
terminis meis. Terminis suis dominus
mare circumdat. quia iras persequen-
tium iudiciorum suorum dispensatio-
ne modificat. ut insani tumi-
da unda feruoris. plano fran-
gatur littore occulte dispensatio-
nis. Sequitur. Et posui uectem et

ostia. et dixi. Huc usque uenies. et non
procedes amplius. et hic confringes
tumentes fluctus tuos. Quid per ostia.
nisi predicatores sancti. quid per uectem nisi in-
carnatus dominus designatur. qui hec ui-
delicet ostia contra seuientis maris
impetum. tanto ualentiora opposuit.
quanto ea sua roborauit obserua-
tione. Quia enim ista sancte ecclesie ostia
uectis huius oppositione solidata sunt.
potuerunt quidem tundi fluctibus
sed effringi nequiuerunt. ut ea ex-
terius unda persecutionis influeret.
sed nequaquam cordis eorum interna
penetraret. Et quia doctores sancti
predicatione quidem sequentibus aper-
ti sunt. auctoritate autem sua resi-
stentibus clausi. non immerito os-
tia uocantur. id est aperta conuer-
satione humilium. et clausa terro-
ribus superborum. non immerito ostia
uocantur. quia et ingressum fidelibus
aperiunt. et rursum se se perfidis ne
ingrediantur obponunt. Pensemus
quale ecclesie ostium extitit petrus.
qui inuestigantem cornelium infi-
dem recepit. precioque querentem
miracula symonem repulit. Illi di-
cens in ueritate comperi quia
non est personarum acceptor dominus. secre-
ta regni benigne aperit. huic in-
quiens pecunia tua tecum sit in
perdicione. per districte dampnati-
onis sententiam celestis aule aditum
claudit. Quid cuncti apostoli. nisi sancte

ecclę ostia existunt. cum uoce re-
demptoris sui audiunt. accipite
spm scm. quoꝝ remiseritis pecca-
ta remittuntur eis. et quoꝝ retinu-
eritis retenta sunt. Ac si aperte il-
lis diceret. Tuos ingredientur ad
me hi quibus uos ingressum pande-
tis. et repellentur quibus obseratis.
Igitur dum mare seuit. dns uectem
et ostia obponit. quia ab amaris
et perfidis cordibus dum persecutionis
procella se dilatat. in mundo ds
unigeniti sui glam predicato-
rumque eius reuerentiam exaltat. et dum
innotescit mysteria diuinę
fortitudinis. frangit in impiis
fluctus furoris. Bene autem dicitur.
Huc usque uenies et non procedas am-
plius. quia nimirum diuini iudi-
cii occulta mensura est. et quando
persecutionis procella prosiliat. et quan-
do conquiescat. ne aut non exagita-
ta electos non exerceat. aut non
moderata in profundum mergat. Cum
uero noticia fidei usque ad persequentes
extenditur. turbati maris tumor
sedatur. ibique mare fluctus suos
frangit. quia ad cognitionem ueri-
tatis ueniens. omne quod nequiter
egit erubescit. fracta quippe unda
in se relidit. quia uicta nequicia
etiam per cognitionem sui cordis accu-
satur. et quasi ipsa uim quam in-
tulerat recipit. quia de prauitate
quam gesserat. reatus sui stimulos
sentit. Unde quibusdam per paulum dicitur.
Quem ergo fructum habuistis tunc in illis.
in quibus nunc erubescitis. Ac si di-
ceretur. Quid se in altum fluctus uerę
prauitatis extulerunt. qui nunc
in semetipsis fracti. unde per uersos
suos inflauerunt. conuersos inde
confundunt. Recte itaque dicitur.
Et hic confringes tumentes fluc-
tus tuos. Quod uero in hac conclusio-
ne maris secundo de ostiis dicitur. more
sacri eloquii res semel dicta. pro con-
firmatione replicatur. Si autem in lo-
co hoc mare accipe non specialiter
turbam persequentium. sed generaliter
sclm debemus. secundo contra hoc ma-
re dns ostia obposuit. quia prius
humano generi precepta legis et pos-
tmodum noue gratię testamentum de-
dit. Secundo obiectis ostiis huius ma-
ris impetum clausit. quia eos quos
ad obsequium sui cultus assumpsit.
et prius ab ydolis data lege coercuit.
et post ab intellectu carnali gratia
reuelata correxit. Secundo mare os-
tia accepit. quia humanum genus
prius ds ab operum iniquitate
prohibuit. postmodum uero etiam a co-
gitationis culpa constringit.
Videamus quemadmodum prima tu-
menti mari dns ostia imponat.
Ecce enim per legem dicitur. Non occi-
des. non mechaberis. non furtum
facies. non falsum testimonium
dices. Videamus quemadmodum

scdis hoc mare dns ostiis claudat.
Ecce in euglio dicit. Audistis qa
dictū ē antiquis. non mechaberis.
ego aut dico uobis quia omnis q
uiderit mulierē ad concupiscen
du eam. iam mechatus ē eā in corde
suo. Rursūq; dicit. Audistis quia
dictū ē diliges pximū tuū & odio
habebis inimicū tuū. ego aut di
co uobis. diligite inimicos uros
benefacite his qui uos oderunt.
Iui g prius nequicias opis phibet
postmodu culpas cordis exhaurit.
nimirū tumenti mari ne circum
ducta iusticie littora transeat.
bis ostia imponit. Bene aut cum
diceret. quis conclusit ostiis mare.
ilico & tempus adiunxit dicens.
quando erumpebat quasi de uul
ua pcedens. quia uidelicet tunc
humano generi pceptis legis ob
uiauit. quando ad huc sclm sue
origini uicinū quasi abortu ppo
ad puectū uite carnalis exiebat.
De uulua quippe pcedere. ē in lu
ce psentis gle carnaliter appare
re. Et recte subiungit cum po
nerē nubem uestimentū ei. qa
nimirū ds hominib nunc apta
ostensione se intulit. sed du eos
aberrore pfidie eripuit. nec
statim illis claritatē sui luminis
patefecit. quando ex tenebris
eos abstulit. sed adhuc nube
uestiuit. ut expris[illegible]tina pra

uitatis acta relinquerent. & tamen
uentura bona cercius adhuc non
uiderent. Ubi apte subdit. Et ca
ligine illud quasi pannis infantie
obuoluerē. Dum enī rudes pplos
non apta spc pdicatione edocuit.
sed figurata locutione pceptis
littere astrinxit. adhuc infirma
sapientes uerbor suor caligine
quasi pannis infantie obuoluit.
ut mandatis grossiorib ligati
crescerent. ne male liberi in suis
uoluptatib pirent. quos aduitā
iusticie du non iam caritas. sed
adhuc timor astringeret. diui
na dispensatio quasi pssit ut
nutriret. Infirm nāq; ppls cum
pceptor pannos nolens ptulit.
ad firmiorē statū ex ipsa sua li
gatione puenit. Quia enī timor
eū prius a culpa coercuit. cōpe
tenter postmodu in libertate
spc exiuit. Hos pannos infantie
quos inchoantib dedit. ipse p
pphām dns rephendit dicens.
Ego dedi eis pcepta non bona.
Mala enī quasi mala ēē desinunt
cōparatione peiorū. & bona qsi
bona n sunt cōparatione melior.
Nam sicut peius delinquenti
iudee. de sodoma atq; samaria
dicit. iustificasti sorores tuas in
omnib abhominationib tuis qs
opata es. ita melioribus testamenti
noui pceptis subsequentib pcep

ta bona que rudib⁹ data sunt. non
bona esse memorant. ¶ Hec; enī men-
tes usiu utq; carnalis inherentes. e-
uelli abinfimis possent. ⁊ in gradatim
ducta p̄dicatione p̄ficeret. ¶ Hinc
quippe ē qđ in egypto positus. pio
uisto; moderamine latenti eoz
concupiscentiaq; condescendit. æ ui-
cinoz suoz uasis aureis argenteisq;
sublatis discedere iubentur. ⁊ qui
ad sÿna montē ducit. accepta le-
ge mox auduit. ⁊ non concupis-
ces rem p̄rimi tui. ¶ Hinc ē qđ in cā
de lege oculū poculo. dentē p̄den-
te. precipiunt exigere. ⁊ æ quan-
doq; tam reuelata gra p̄cussi in
maxillā alterā iubent p̄bere.
Quia enī plus semp ira inuindic-
ta exigit quā iniuria accepit. ⁊
du discunt mala in multiplicius
reddere. quandoq; discerent ea
æ multiplicata sponte tolerare. dead uicim & inan. nat.
¶ Hinc ē qđ eunde rudē p̄plm a
quib⁹ dā phibuit. queda ů ei in
usu pristino seruauit. ⁊ sed hec
ipsa tam in melioris ire figurā
cōposuit. ¶ Bruta nāq; animalia
ydolis in egypto macabant. ⁊
eiq; in usū postmodū animaliū
mactationē retinuit. sed ydoloz
cultū interuit. ⁊ ut du de usu suo
aliq̄d amitteret. consolaret ei⁹
infirmitas p hoc qđ de usu suo
aliq̄d haberet. ¶ Ira aut dispen-
satione consiliū qđ ei dns de con-
suetudine carnali retinuit. ⁊ hoc in
figurā spē potentius uertit. Quid
enī sacrificia illoz animaliū. ⁊ nisi
unigeniti morte designant. ⁊ q̄d
sacrificia illoz animaliū. ⁊ in eruc-
tionē carnalis nrē ire significant. ⁊
Unde q̄ inbecillitati ppli rudis ē
descendit. ⁊ inde ei p umbratas al-
legoriarū species. maior fortitu-
do spē nuntiat. Recte itaq; dicit.
Et caligine illud quasi pannis in-
fantiq; obuoluere. ⁊ quia unde ei ve-
neritudinis infirma p̄stitit. ⁊ inde
altā significationū spitaliū nubē
fecit. Que q̄a preceptoz limite ab
immoderatis animi euagationib⁹
cinxit. ⁊ recte subiecit. Circumdedi
illud terminis meis. Et quia hui⁹
humani generis motus misso me-
diatore cohercuit. ⁊ apte subun-
git. Et posui uectē æ ostia. Vectē
quippe æ ostia posuit. ⁊ quia redep-
tore nro contra culpas delinquen-
tiū misso. noue ire p̄dicamenta
firmauit. Clausa namq; ostia ob-
posito uectē roborant. Vectē q̄ ds
obposuit. ⁊ quia contra lasciuos
motus humani generis unigeni-
tū misit. ⁊ qui p̄cepta spitalia que
loquendo docuit. agendo solida
uit. ¶ Bene aut subditur. Et dixi.
Huc usq; uenies æ non p̄cedas
ampli⁹. ⁊ hic confringes tumentes
fluctus tuos. Hoc q̄ppe mare ostia
priora ——— transcenderat. ⁊ qa

claustra legis obposite humani tu-
moris unda saliebat. At postquam
mundus obpositum sibi unigenitum
repperit. elationis sue impetum fre-
git. et transire non ualuit. quia eius
fortitudine furoris sui terminum
clausum inuenit. Vnde recte per prophe-
tam dicitur. Mare uidit et fugit. Pos-
sunt etiam postia aperte passiones eius
non inconuenienter intelligi. quibus
ex occulto uectem posuit. quia eas
ex inuisibili diuinitate roborauit.
Contra quos mundi fluctus ueniunt.
sed fracti dissilescunt. quia superbi
eas uidendo despiciunt. sed earum
uires experiendo pertimescunt. Nam
dum passiones unigeniti humanum
genus prius irrisit. postmodum ex-
pauit. quasi contra obposita osti-
a more elidendi maris. et tumorem
elatum uenit. et fractum uirtute dis-
soluit uel dissiluit. Sed quia id
circo hoc ad beatum Iob dicitur. ut
de tot uirtutibus cordis eius gloria pre-
meretur. ne fortasse sibi tribuat
quod se stare sublimiter non ignorat.
cum quanta eius edificatione sint
dicta perpendimus. si hec etiam mo-
raliter disseramus. Dicat itaque. Quis
conclusit ostiis mare. Quid est
mare. nisi cor nostrum furore turbidum.
rixa amarum. elatione superbie tu-
midum. fraude malitie obscurum.
Quod mare quantum seuiat atten-
dit. quisquis in se occultas cogita-
tionum temptationes intelligit. Ec-
ce enim peruersa iam relinquimus.
iam desideriis rectis inheremus.
iam praua opera foras abscidimus.
sed tamen latenter intus ea cum qua
huc uenimus. uite ueteris procella
fatigamur. Quam nisi respectu iudi-
cii eterni. pauore tormenti inmen-
si timoris claustra constringerent.
cuncta in nobis penitus super edifi-
cati operis fundamenta corruissent.
Si enim quod per suggestionem seuit in
trinsecus per deliberationem foras e-
rumperet. uite nostre fabrica fun-
ditus euersa iacuisset. In iniqui-
tate namque suscepti. et in delictis
editi. per insite corruptionis mo-
lestias. pugnam nobiscum huc defe-
rimus. quam cum labore uincamus.
Vnde recte de hoc mari dicitur.
Quando erumpebat. quasi de uul-
ua procedens. Vulua enim praue co-
gitationis adolescentia est. De qua
per moysen dominus dicit. Sensus enim et
cogitatio humani cordis. prona est
in malum ab adolescentia sua. Cor-
ruptionis namque malum quod unus
quisque nostrum ab ortu desideriorum
carnalium sumpsit. in prouectu eta-
tis exercet. et nisi hoc cicius diuine
formidinis manus reprimat. om-
ne condite nature bonum repente
culpa in profundum uorat. Nemo igitur
sibi cogitationum suarum uictoriam
tribuat cum ueritas dicat. quis

conclusit ostiis mare. quando erum-
pebat quasi de uulua procedens. quia
nisi ab ipso cogitationis primordio
carnis fluctus gratia diuina retine-
ret. temptationum procellis mare se-
uiens terra procul dubio humane
mentis obruisset. ut salsis flucti-
bus perfusa aresceret. id est perniciosis
carnis uoluptatibus delectata deperi-
ret. Solus ergo dominus ostiis mare con-
cludit. qui prauis motibus cordis
claustra inspirate formidinis
obicit. Quia uero ea que cernimus
sequi prohibemur. quia a corpore-
arum rerum delectatione retun-
dimur. libet iam ad inuisibilia
oculos mentis attollere. atque hec
ipsa que sequi precipimur uidere.
Sed quid agimus quia infirmis il-
la obtutibus necdum patent. Ecce
ad eorum amorem uocamur. sed tamen
a uisione restringimur. quia et si
quando aliquid furtim parumque
aspicimus. sub incerto nimis ad
huc uisu caligamus. Unde aperte
subiungitur. Cum ponerem nubem
uestimentum eius. et caligine illud
quasi pannis infantie obuolue-
rem. Hoc mare tumultuosum ui-
delicet cogitationibus cor nostrum
nube uestitur. quia ne internam
quietem pure conspiciat. inquie-
tudinis sue confusione tenebra-
tur. Hoc mare caligine quasi in-
fantie pannis obuoluitur. quia
a contemplandis sublimibus ad huc
teneris sensibus sue infirmitatis
ligatur. Uideamus paulum quadam
caligine quasi infantie pannis
inuolutum. Ait. Uidemus nunc per spe-
culum in enigmate. tunc autem facie
ad faciem. Nunc cognosco ex par-
te. tunc autem cognoscam sicut et cog-
nitus sum. Qui si se ad comprehenden-
da celestia infantem non cerneret.
etatis sue ad hec comprobationem
nullo modo premisisset dicens. Cum es-
sem paruulus. loquebar ut par-
uulus. sapiebam ut paruulus. cogita-
bam ut paruulus. Tunc ergo ad robur
iuuenile conscendimus. cum forti
sensu eam ad quam tendimus uitam ui-
demus. Nunc autem quia intentio-
nis nostre acies per infirmitatem suam ab
interna luce retunditur. mens nostra
ligata infantie pannis tenetur.
Ubi aperte subiungitur. Circumdedi
illud terminis meis. Terminis enim
suis dominus hoc mare circumdat.
quia cor nostrum ad huc corruptio-
nis sue molestia et cura turbulen-
tum sub mensura contemplationis
humiliat. ut licet plus appetat.
tamen ultra quam sibi conceditur non
ascendat. Uel certe terminis suis
dominus hoc mare circumdat. quia cor
nostrum temptationibus tumidum. oc-
cultis donorum distributionibus mi-
tigat. modo agens ne praua sugges-
tio ad delectationem ueniat. modo

ne praua delectatio usq; ad consensū
prumpat. Qui ḡ illicitos motus cor-
dis respicit. & in quibusdā eos usq;
ad consensū puenire phibet. in q̄-
busdā ū illos etiā a delectatione
restringit. nimirū furenti mari
terminos imponit. ut nequaq̄m
in ope exeat. sed intra sinū mentis
temptationū submurmurans se
unda collidat. Que q̄a tunc ualen-
ter restringit. cum ei dilectione
dī atq; inspiratis uirtutib' obuiat.
recte subiungit. Et posui uectē
& ostia. & dixi. Huc usq; uenies &
non pcedas amplius. & hic con-
fringes tumentes fluctus tuos.
Quid enī moraliter p ostia. n̄ uir-
tutes. q̄d puectē. n̄ robur carita-
tis accipitur. Hec itaq; ostia sci-
licet uirtutes opationum mare
seuiens dissipat. n̄ eas ex occulto
mentis obposita caritas astringat.
Facile aut omne uirtutū bonū
temptatione cordis irruente des-
truet. n̄ ab intimis fixa caritate
solidet. Vnde & paulus in suis p̄-
dicationib' dū quedā uirtutū
ostia mari temptationis obpo-
neret. ilico eisdē ostiis quasi ro-
bur uectis adiunxit dicens.
Sup omnia aut hec caritatē ha-
bentes. qd ē uinculū pacis & p-
fectionis. Perfectionis enī uincu-
lū caritas dicit. quia omē bonū
qd agit. nimirū p illā ne pereat

ligat. A temptatione namq; cicī qd-
libet opus euellit. si solutū a uin-
culo caritatis inuenit. Si aut mens
dī ac pximi dilectione constringit.
cū tēptationū motus quelibet ei
iniusta suggesserint obicē se illis
ipsa dilectio obponit. & praue suasionis
unda uirtutū ostiis ac uecte in-
timi amoris frangit. Quia ḡ dns
p inspirantē caritatis fortitudi-
nem nascentia in corde uicia re-
pmit. insurgentis maris impetū
p obserata claustra compescit. Ira
fortasse in occulto exaspat. s; ne
quies supna pdatur. pturbatio-
ni mentis officiū lingue subtra-
hitur. ne usq; ad uocē exeat.
qd in sinu cordis tumultuosū
sonat. Luxuriā in occultis cogi-
tationib' accendit. sed ne sup-
nā mundiciā mens amittat.
concepte in mundicie ea que
famulari poterant membra castigat. ne
usq; ad corruptionē exalet cor-
poris fetor cordis. Auaricia sti-
mulat. sed ne celesti regno mens
careat. intra claustra se parsimo-
nie contenta. ppriis ligat. ne
in prauo ope se dilatet. & usq;
ad exteriores actus interne con-
cupiscentie estus exsudet. Super-
bia in flat. sed ne uerā celsitu-
dinem amittat. consideran-
do quisq; quia puluis ē. ab alti-
tudine se concepte elationis

humiliat. certans nimirū. ne quod in suggestione cogitationis tolerat. in exercitationē opis erumpat. Bene ḡ dicit. Posui uectem & ostia. & dixi. Huc usq; uenies & non pcedes amplius. & hic confringes tumentes fluctus tuos. quia dū electus tuus quisq; & temptatur uiciis. & tamen facere male suggesta renititur. quasi mare clausū tenet. Quod & si intus tumultuosis cogitationū fluctib' mentē pcutit. statuta tamen bene uiuendi littora non excedit. Qd mare quidē intumorē se erigit. sed dū fixe deliberationi cordis illidit. fractū redit. Beatus ḡ iob ne sibi tribuat qd contra pcellas cordis fortiter stat. uoce diuina audiat. Quis conclusit ostiis mare. quando erumpebat quasi de uulua pcedens. Et cetera. Ac si apte diceretur. Incassū te exterius in bonis opibus pensas. si non me interius qui inte temptationis undas cōpesco. consideras. Vt enī fluctus ferre posses in opere. mee uirtutis est. qui fluctus frango temptationis in corde.

Explicit liber vicesimus octauus.

Incipit hystoria libri vicesimi noni.

Numquid post ortum tuum pcepisti diluculo & ostendisti aurore locum suum. & tenuisti concutiens extrema terre. excussisti impios ex ea. Restituet ut lutū signaculū. & stabit sicut uestimentum. Auferet ab impiis lux sua. & brachiū excelsū confringetur. Numquid ingressus es pfunda maris. & in nouissimis abyssi deambulasti. Numquid apte sunt tibi porte mortis. & ostia tenebrosa uidisti. Numquid considerasti latitudinē terre. Indica mi si nosti omnia in qua uia habitet lux. & tenebrarum quis locus sit. ut ducas unū quodq; ad terminos suos. & intelligas semitas domus ei. Sciebas tunc quod nasciturus esses. & numerū dierū tuorū noueras. Numqd ingressus es thesauros niuis. aut thesauros grandinis aspexisti. que pparaui in tempus hostis. in die pugne & belli. Per quā uiā spargit lux. diuidit estus sup terrā. Quis dedit uehementissimo ymbri cursū. & uiā sonantis tonitrui. ut plueret sup terrā absq; homine in deserto ubi nullus hominū morabitur. ut impleret inuiā desolatā. & pduceret herbas uirentes. Quis ē pluuie pater. vel quis genuit stillas roris. De cui utero egressa ē glaties. & gelu de celo quis genuit. In similitudine lapidis aque durantur. & supficies abyssi constringit. Numqd coniungere ualebis micantes stellas plyadas. aut gyrum arcturi poteris dissipare. Numqd pducis luciferū in tempore suo. & uesperum sup filios terre consurgere facis. Numqd nosti ordinē celi. & ponis rationē eius in terra.

Explicit hystoria.

Incipit liber. xx. nonus.

OMINVS DEVS NOSTER. luna tricesimatertia dñi. s. Ihc xpc In eo qđ uirtus ⁊ sapientia đi ẽ. de patre ante tempora natus ẽ.' uel potius quia nec cepit nec desiit dicam⁹ uerius semp natus. Non autē possumus dicere semp nascitur.' ne imperfectus ee uideat. Ac ů ut ęternus designari ualeat. ⁊ pfectus. semp dicamus ⁊ nat⁹.' quatenus ⁊ natus ad pfectionē ptineat. ⁊ semp ad ęternitatē.' ut quocumq; in illa essentia sine tempore temporali ualeat designari sermone.' quamus ꝓ hoc ipsū qđ pfectū dicim⁹. multū abilli⁹ ueritatis excpssione deuiamus.' qua qđ factū n̄ est. non potest dici pfectū.' ⁊ tam infirmitatis nr̄ę uerbis dns condescendens ait. Estote ġ pfecti.' sic ⁊ pater ur̄ celestis pfectus ẽ. In illa uaq; natiuitate diuina. ab humano genere cognosci n̄ potuerat. Vnde in humanitate uenit ut uideret. Videri uoluit.' ut imitaret. Quę carnis natiuitas despecta usa ẽ sapientib⁹ mundi.' contępserunt nāq; infirma humanitatis ei⁹.' dō hęc indigna iudicantes. cui tanto magis homo debitor fuit.' quanto pillo deus etiā indigna suscepit. Quia enī mundus non cognouit ꝑsapientiā dñi.' placuit dō ꝑstultitiā prędicationis saluos facere credentes. Desipere dicerent. Cum dñm qui ẽ sapientia nequaquā ꝑsapientiā suam mundus mueniret.' placuit dō ut dñm hominē factū phumanitatis stulta cognosceret.' quatenus ei⁹ sapientia admīā stulta descenderet.' ⁊ lucē supnę prudentię ⁊ lucē suę carnis exhibuit.' ut illuminata mīa cęcitas uideret. Natus ġ ex patre sine tempore. ex matre nasci dignatus ẽ in tēpore.' ut ꝑ hoc qđ ortū suū inter⁹ initiū finēq; concluderet. humanę mentis oculis ortū qui nec initio sumit⁹. nec fine angustat⁹ apiret.

Vnde bene nunc ad beatū Iob dr. Numq̄d post ortū tuū ꝑcepisti diluculo. ⁊ ostendisti auroręs locū suū. subaudis ut ego.' Ortus quippe diuinitatis ei⁹. ante ⁊ post non habet.' cui đu semp ee ẽ ęternitatē. đu omne qđ labit⁹ circūscribit. intra semetipsū tempoꝝ discursus claudit. Ortus ů humanitatis ei⁹. qua ⁊ cepit ⁊ desiit. ⁊ ante ⁊ post habere a tempore accepit.' sed quia đu ipse umbras nr̄ę temporalitatis suscepit. lumen nobis suę eternitatis infudit.' recte phunc ortū quē creator sibi in tempore condidit. locū suū

sine tempore aurora cognouit.
Quia enī diluculū vl aurora
a tenebris in lucē uertit.
non in merito dilu culi vl
aurorę nomine omnis electoꝝ
ecclā designat. Ipsa nā q; dū
ab infidelitatis nocte ad lucem
fidei ducit. uelut aurorę more
in diem post tenebras splendore
supnę claritatis apitur. Vnde
& bene in canticis canticoꝝ dr.
Quę ē ista quę pgreditur quasi
aurora consurgens. Scā enim
ecclā cęlestis uitę pmia appetens
aurora uocata est. quia dū pec-
catoꝝ tenebras deserit. iusticię
lucę fulgescit. Habemus tamen
subtili aliqd. quod considerata
qualitate diluculi vl aurorę
pensem. Aurora namq; vl dilu-
culū noctē quidē preterisse
nunciant. nec tamen diei clari-
tatē integrā ostentant. sed dū
illā pellunt hanc suscipiunt.
lucē tenebris pmixtā tenent.
Quid itaq; in hac uita omis qui
ueritatē sequim. n aurora vl di-
luculū sumus. quia & quędā
iā quę lucis sunt agim. & tam
in quibusdā ad huc tenebrarū
reliquiis n caremus. Ꝑ pphām
quippe dō dicit. Non iustifica-
bit in conspectu tuo omis ui-
uens. Rursūq; scriptū ē. In mul-
tis offendim omis. Paulus qq; ait.

Video aliam legē in membris meis
repugnantē legi mentis meę. &
captiuū me ducentē in lege pec-
cati. quę ē in membris meis. Ubi
g lex peccati cū lege mentis inten-
dit. pfecto aurora ē. quia lux q
iam emicuit. nec dū pretereuntes
tenebras funditus pressit. Ad huc
aurora ē. quia dū lex carnis le-
gē mentis. & lex mentis legē car-
nis pcutit. inter se uicissim lux
& umbra confligit. Vnde rursū
paulus cū diceret. nox pcessit.
nequaquā subdidit dies uenit.
sed dies aut appppinquabit. Qui
enī post discessū noctis non iam
uenisse. sed appppinquasse diem
insinuat. ee pculdubio ante so-
lem post tenebras ad huc in auro-
ra demonstrat. Tunc aut plene
scā electoꝝ ecclā dies erit. cū etiā
mixta peccati umbra iā non erit.
Tunc plene dies erit. quando in-
terni luminis pfecto feruore cla-
ruerit. Tunc plene dies erit. qn-
do nullā maloꝝ suoꝝ temptantē
memoriā tolerans. omis a se tene-
brarū etiā reliquias abscondit.
Vnde & bene hęc aurora quasi
ad huc in transitu demonstrat
cum dicit. Et ostendisti aurorę
locū suū. Cui enī locus suus osten-
ditur. pfecto ex alio ad aliū uo-
cat. Quid ē enī locus aurorę. n
pfecta claritas uisionis eternę.

Ad quē cū ꝑducta uenerit. iam
de transactę noctis tenebris nich
habebit. Nunc aut̄ ad huc temp-
tationū mo- lestias sustinens.
quia ꝑinten- tionē cordis ad a-
liud festinat ęcc̄la. ad locū suū
tendit aurora. quē locū si m̄te
non cerneret. in huiꝰ uitę nocte
remaneret. Sed d̄u cottidie con-
tendit ꝑfici. & in lucē augeri.
locū suū iam conspicit. & plene
sibi clarescere sol̄e querit. Locū
suū aurora considerat. quando
sc̄a anima ad contemplandam
conditoris sui speciē flagrat.
Ad locū suū ꝑtingere aurora
satagebat. cū dauid diceret.
Sitiuit anima mea ad d̄m ui-
uum. quando ueniā & appare-
bo ante faciem d̄i. Locū suū ue-
ritas aurorę monstrabat. cū ꝑ
salomonē diceret. Quid habet
ampliꝰ sapiens abstulto. & q̄d
pauꝑ a diuite. n̄ ut ꝑgat illuc
ubi ē uita. Quem ꝑfecto locū
etiā precedentibꝰ incarnationē
suā patribꝰ post ortū suū d̄ns
ostendit. quia n̄ ꝑ ꝓphetię
sp̄m incarnand̄u suꝑnę patrię
regē cognoscerent. bona eiꝰd̄e
patrię quā ēēnt desiderabilia
non uiderent. Locū suū ueritas
aurorę patefecit. cū patrē co-
rā discipulis peciit dicens.
Pater quos dedisti m̄. uolo ut
ubi ego sum. & illi sint mecū. Lo-
cum suū aurorę monstrauit. cū
diceret. Vbicumq; fuerit corpus.
illuc congregabunt̄ & [illegible] aquilę.
Ad hunc locū quē cogno- uerat
ꝑuenire aurora festinabat. cum
paulus desideriū habere se dice-
ret dissolui. & cum xp̄o ēē. Et
rursū. Michi uiuere xp̄c ē. &
mori lucrū. Et rursū. Scimus
q̄uo si terrestris domus n̄ra hu-
ius habitationis dissoluatur.
qd̄ edificationē ex d̄o habemꝰ.
domū non manu factā ęternā
in cęlis. Bene aut̄ post ortum
suū locū ꝓpriū aurorę osten-
disse se ꝑhibet. quia futurę re-
tributionis beatitudinē priꝰ
quā ꝑ corpus ipse innotesceret.
in paucoꝝ intellectu continuit.
Cum ū humanę natiuitatis in
firma suscepit. uenturę clari-
tatis noticiā in multitudinis
innumerę amore dilatauit.
Sed diuini opis mysteriū sic
miscd̄ia ꝑagit. ut tamen & ira
comitetur. quatenꝰ occultus
arbiter alios respiciens redimat.
alios deserens ꝑdat. Quia cog-
nouimꝰ quom̄ ꝑincarnationē
suā electos illuminet. audiamꝰ
nunc quom̄ reꝓbos dampnet.
Sequit̄. Numq̄d tenuisti concu-
tiens extrema terrę. & excussis-
ti impios ex ea. Extrema terrę

Itē in na-
tiuitate.

dñs tenuit. quia in fine seculoꝝ
ad destitutā iam & alienigenis
regib⁹ subditā synagogā uenit.
atq; [illegible] ex illa impios excussit.
quia [illegible] spītalia fidei p̄dicamen-
ta rennuentes. etiā a carnalis sa-
crificii gl̄a reppulit. Uel certe
extrema terrę tenuit. quia ex
iudea paucos abiectos & humi-
les elegit. Extrema terrę tenuit.
quia legis doctores deserens.
piscatores sūpsit. Dumq; ei⁹ ex-
trema tenet. ex ea impios excu-
tit. quia dñu infirmos fideles
roborat. fortes in illa infideles
dampnat. Recte ū etiā concu-
tiens addidit. q̄a p aduentū
suū in inmensa formidine e-
tiā reprboꝝ corda commouit.
Concussi quippe fuerant. qui
dicebant. Nichil pficim⁹. ecce
mundus totus post eū uadit.
Res aut̄ quę concutit̄. huc il-
lucq; ducta fatigat̄. Concussa
ḡ iudea fuerat. quę de xp̄o p
alios dicebat. quia bonus ē. &
p alios dicebat & resistebat dic̄s. »
n̄ s; seduc̄ turba. p alios. n̄ ēēt hic a dō non poterat »
facere quicquā. atq; ad extre-
mū p alios clamabat. si non ēēt
hic malefactor. non t̄ tradidis-
semus eū. Concussi q̄dē sed non
pstrati sunt reprbi. cū m̄ mira-
cula obstupescentes cernerent.
m̄ infirmitatis obprbria despi-
cientes irriderent. An non concus-
si fuerant qui dicebant. quo usq;
animā nr̄am tollis. Si tu es xp̄c.
indica nobis pal̄a. Uel certe ex-
trema terrę con[illegible]cussit & tenu-
it. quia cū infirma corda humiliū
pio timore terruit. nequaquā
ea iudicio districto dereliquit.
Inde enī multitudo credentium
in dñm robustius stetit. unde in se
humiliata trepidauit. Nam q̄a
cum dñs quē concutit tenet. in-
sinuat ꝓpha dicens. Sup quē re-
quiescit spc̄ meus. n̄ sup humi-
lem & quietū. & trementē sermo-
nes meos. Quia eū quē concutit
tenet. salomone attestante nos
instruit qui ait. Beatus uir q̄
semp ē pauidus. qui aut̄ men-
tis ē durę corruet in malum.
Igit̄ quia extrema iudeę dñs
in apl̄is tenuit. atq; ex illa scri-
bas & phariseos ac pontifices.
impietatis suę merito exigente
reprbauit. q̄d ad huc de eoꝝ da-
pnatione subdat̄ audiamus.
Sequit̄. Restituet̄ ut lutū sig-
naculū. & stabit sicut uestimen-
tū. Quid dñs plebē israheliticā
n̄ lutū reppit. quā obsequiis gen-
tiliū deditā. in egypto seruientē
lateribꝰ inuenit. quā dñu tot
miraculis ad terrā repmissionis
duxit. dñu p ductā cognitionis
suę scientia impleuit. dñu tot

archana secretorum per prophetiam contu-
lit. quid eam aliud quam seruandi my-
sterii signaculum fecit. Ipsa quip-
pe diu in prophetia clausum continu-
it. quicquid de se ueritas in fine
reuelauit. Sed dum post tot diui-
na secreta. post tot diuina uel
percepta miracula. in redemptoris
sui aduentu plus terram quam ueri-
tatem dilexit. per sacerdotes dicens.
si dimittimus eum omnes credent in
eum. et uenient romani et tollent
nostrum. et locum et gentem. quasi ad eos
quos in egypto reliquerat. late-
res rediit. et que facta iam dei sig-
naculum fuerat. ad hoc se iterum quod
deseruerat inflexit. lutumque se
post signaculum in oculis ueritatis
exhibuit. cum per impietatis ma-
liciam accepti uerba mysterii per-
didit. et sola terrena sapere que
inquinant elegit. Ubi apte sub-
iungitur. Et stabit sicut uestimen-
tum in politum. In polita namque
et grossiora uestimenta etiam cum
induta fuerint. quia induentis
membris bene applicata non in-
herent. stare referuntur. Iudea
igitur circa ueritatis noticiam etiam cum
seruire uideretur sicut uestimentum
stetit. quia per exteriora mandata
seruire se domino ostendit. sed ad he-
rere ei per caritatis intelligentiam
noluit. Dum sola in preceptis dei lit-
teram tenuit. et nequaquam se per

spiritum sensibus [illegible] intimis iunxit.
quasi ei qui [illegible] se induerat non
adhesit. Ubi [illegible] et apte subditur.
Auferetur ab impiis lux sua. quia dum
credere ueritati renuunt. cog-
nitionem legis in perpetuum amittunt.
et dum de accepta lege superbiunt.
nimirum de scientie sue gloria ce-
cantur. Scriptum quippe est. Obscu-
rentur oculi eorum ne uideant. Rur-
sumque scriptum est. Excecca cor populi
huius. et aures eius aggraua. Et
rursum scriptum est. In iudicium ego
in hunc mundum ueni. ut qui non
uident uideant. et qui uident
ceci fiant. Et quia semetipsos
de legis operibus contra conditorem
legis extulerunt. apte subditur.
Et brachium excelsum conteretur. Ex-
celsum quippe brachium conteretur.
quando predicata fidei gratia superba
legis operatio reprobatur. cum dicitur.
Ex operibus legis non iustificabitur
omnis caro. Cuncta tamen hec in-
telligi et aliter possunt. Terram
quippe scriptura sacra uocare
consueuit ecclesiam. Extrema igitur
terre dominus tenet et concutit. quia
ecclesie sue ultima. per aduentum
antichristi persecutione in manissi-
ma turbari permittit. nec tamen
permittendo deserit. Hanc terram
aliquando dominus tenet. et non concu-
tit. aliquando tenet et concutit.
quia modo eam tranquilla pace fidei

possidet. ⁊ in com- mouerí im-
petu ꝓsecutionis ⁊ iubet. Bene
aut̃ cum diceret. numq̃d te-
nuisti concutiens extrema terre
ulco aduersit. ⁊ excussisti impi-
os exea. ⁊ Attestante enī paulo ple-
riq; in ea sunt qui confitent̃ se
nosse dm̄. factis aut̃ negant.
Impios q̃ ex ea dns̄ concutit. ⁊ q̃a
hi quos nunc intima uicia pos-
sident. tunc imaginē apte
infidelitatis cadent. atq; in acer-
uū palearū transeunt. cū temp-
tationis illi aura commouent. ⁊
⁊ quāuis se nunc sub specie fi-
dei intra arce sinū tegant. tūc
nimirū extra granoꝝ cumulū
districti examinis uentilabro
resiliunt. Unde apte subiungit̃.
Restituet̃ ut lutū signaculum.
Ac si apte diceret. Hi qui nunc
uident̃ in ecclē sinu signaculū.
tunc ante oculos omniū restitu-
ent̃ ut lutū. id ē nequaquā iu-
dicia hominū de ꝓfessione reli-
gionis fallunt. sed quā terrena
sapiant demonstrant̃. Solet
enī scriptura sacra ꝓfide appel-
lare signaculū. ꝓ iniquitate lu-
tū. Nam filī iunior̃ qui consūp-
ta substantia ad patrē rediit.
in munere accepit. Sentalis enī
ꝓpls qui in mortalitate ꝓdita.
ad dm̄ penitendo reuertit. ꝓ
fidei signaculū munit̃. Unde
anulum
æ absponso suo ecclē dicit̃. Pone
me ut signaculū sup cor̃ tuū. Id
circo namq; signaculū reb̄ ponit̃. ⁊
ne qua diripientiū ꝓsumptione
temerent̃. Sponsus q̃ in cor̃ ut
signaculū ponit̃ quando fidei eī
mysteriū meū custodia mētē cogita-
onis imprimit̃. ⁊ ut ille infidelis
seruus. nimirū nī aduersarī eū
signata fide corda considerat.
temptando ea illudere ⁊ rūpe
pe non ꝓsumat. Lutū ū qua
terrena contagia demonstrant. ⁊
attestat̃ psalmista q̃ ait. Eduxit
me de lacu miseriē æ de luto fe-
cis. Qua q̃ multi interrenis con-
tagiis inuenta. ꝓducti ū ad eccle-
siā cēlestis fidei sacramento sig-
nant̃. æ tam̄ ab iniquis opibus
non recedunt. seq; nunc fidei ue-
lamine cōtegunt. sed cū temp
inuenerint. q̃d sint ueraciter
ostendunt. ⁊ recte dicit̃. Restitu-
et̃ ut lutū signaculū. Quos enī
nunc fideles credimus. ipsos tē
fidei hostes inuenīm. ⁊ æ quāu
appareant non temptati signa-
culū. ⁊ erunt ꝑ cui dubio temp-
tati lutū. Ibi æ recte dicit̃. re-
stituet̃. ⁊ quia qualis eoꝝ consci-
entia ee ante fidē potuit. tales
eos æ postmodū repba uita con
uincat. Ue quib̄ apte subiun-
git̃. Et stabit sicut uestimētū.
Tot nunc quasi uestib̄ scā ecclā

induit. quod fideliū ueneratione
decorat. Unde & ei ostensis gen-
tib⁹ a dno p ppham dicit. Viuo
ego dicit dns. quia omnib⁹ his ue-
lut ornamento uestieris. Multis
tamen quasi fidelib⁹ nunc speci-
etenus induitur. sed pulsante
psecutionis impetu tunc eis ex-
uta nudabit. De quoꝝ sorte hic
dicit. Stabit sicut uestimentū.
Stare ū hoc loco ponit. in pecca-
to psistere. Unde scriptū ē. In
uia peccatoꝝ n̄ stetit. Vel certe
repbus quisq; sicut uestimentū
stare dicit. ut non posse stare
monstret. quia sicut induta ue-
stis inuisionis sue specie p cor-
pus tendit. exuta aut fracta cō-
plicat. ita unus quisq; qui a scē
eccle tunc statu recesserit. ten-
sus ac decorus quasi dū indue-
ret fuit. sed exutus postmodū
confractus atq; abiectus iace-
bit. Si ū stare intelligim⁹ pdu-
rare. sicut uestimētum stat q̄sq;
repbus. quia in hac uita quā
diligit breuiter durat. Unde
& p ppham dicit. Omnia sicut
uestimentū ueterascent. & sic
optorium mutabis ea & mu-
tabunt. Hec itaq; que allegori-
arū nube tecta intulit. nunc
uerbis aptiorib⁹ innotescit sub-
dens. Auferet ab impiis lux
sua. Neq; eni eos nunc dī lum

illustrat. qui iniquitatis sue mali-
ciā fidei nomine palliant. Nā dū
iuxta predicationē fidei uiuere
negligunt. & tamen eandē fidem
specieten⁹ uenerant. honorē uite
p̄sentis ex nomine religionis q̄-
runt. hocq; eis ex fide lucet. q̄d
eos fides corā hominib⁹ refouet.
Sunt ū non nulli qui eterna q̄
audiunt ueracit credunt. & ta-
men eidē quā tenent fidei male
uiuendo contradicunt. Habent
hi quoq; inter tenebras lucē suā.
qui dū puersa agunt. & tam
de dō recta sentiunt. ne tene-
brescant funditus. ex quada par-
te fulgore luminis illustrant.
Qui dū plus terrena quā celestia.
plus que uident quā que audi-
unt. diligunt. pulsante psecu-
tionis articulo. qd rectū uide-
bant credere amittunt. Cd illo
maxime tempore multiplici⁹
aget. quando surgente ipso in
iquoꝝ capite in scā eccla psecuti-
one ultima. liberis suis uiribus
ei⁹ fortitudo grassat. Ibi tunc
cor uni⁹ cuiq; ostendit. ibi q̄c
q̄d in occultis latebat apitur.
& qui nunc ore sunt pii & cor-
de sunt impii. publicata mali-
cia corruunt. & lucē fidei quā
specieten⁹ tenuerant pdunt. S;
inter hec necēe ē. ut unus q̄sq;
nr̄m ad cordis sui secretū redeat.

& actionis suę dampna ꝑtimescat. ne exigentib⁹ meritis ꝑ districtā iusticiā iudicioꝝ dī in taliū hominū numerū currat. Nemo aut̄ sibi incaute blandiat̄. & id circo se a tali casu extraneū credat. quia ad illi⁹ tempestatis ꝓcella ꝑuenire non existimat. O quanti illi⁹ tēptationis tempora non uidebunt. & tam̄ in ei⁹ temptationis ꝓcella uersant̄. Cayn tempus anti xp̄i n̄ uidit. & tam̄ membrū anti xp̄i ꝑ meritū fuit. Iudas seuiciā ꝑsecutionis illi⁹ ignorauit. & tam̄ iuri crudelitatis ei⁹ auaricia suadente succubuit. Symon diuisus longe ab anti xp̄i temporib⁹ extitit. & tam̄ ei⁹ se suꝑbię miraculoꝝ potentiā ꝑuerse appetendo coniunxit. Sic iniquū corpus suo capiti. sic m̄bris mēbra iunguntur. cū & cognitione se nesciunt. & tam̄ praua sibi actione copulant̄. Neq; enī ꝑgamus balaam libros aut uerba cognouerat. & tam̄ ei⁹ nequiciā sequens uocē suꝑnę increpationis audiebat. Habes illic tenentes doctrinā balaam. qui docebat balach mittere scandalū corā filiis isrl̄. edere. & fornicari. Thyatire quoq; ęcclam ab iezabel noticia. & tempora. & loca diuidebant. Sed q̄a eā par uitę reatus astrinxerat. in ēē ei iezabel dicit̄. atq; oꝑibus ꝑuersis insistere. angl̄o attestante qui ait. Habeo aduersus te. quia ꝑmittis mulierē iezabel quę se dicit ꝓphetē docere. & seducere seruos meos. fornicari & manducare de ydolotitis. Ecce quia repperiri potuerunt q̄ iezabel uitā rēꝓba actione secunt̄. iezabel illic inuenta memorat̄. quia uidelicet prauū corpus coniuncti mores unū faciunt. etiā si hoc loca vl̄ tempora scindant̄. Vnde fit. ut in ꝑuersis suis imitatorib⁹ & iniquus quisq; maneat. qui iam p̄teriit. & in suis oꝑatorib⁹ ipse iniquoꝝ auctor iā appareat. qui nec dū uenit. Hinc iohannes ait. Nunc anti xp̄i multi facti sunt. q̄a iniqui om̄s iam m̄bra ei⁹ sunt. quę scilicet ꝑuerse edita. caput suū male uiuendo p̄uenerunt. Hinc paulus ait. Vt reuelet̄ in suo tempore. nā mysteriū iam oꝑatur iniquitatis. Ac si diceret. Tunc anti xp̄c manifestus uidebit̄. nam in cordib⁹ iniquoꝝ secreta sua iam nunc occultus oꝑatur. Vt enī de aꝑtioribus criminib⁹ taceā. ecce alius fr̄i in corde suo tacit⁹ inuidet. & si occasionē reppiat. eū supplantare contendit. Cui⁹ alterius membrū ē. n̄ ei⁹ de quo scriptum ē. inuidia diaboli mors intrauit in orbē terrarū. Alius

magni meriti ee se existimans. p
tumore cordis cunctis se pferens
oms semetipso inferiores credit.
Cui alterius membru e. n ei de q
scriptu e. omne sublime uidet.
et ipse e rex sup uniuersos filios
supbie. Alius mundi hui poten
tia querit. non quo aliis psit. s;
quo ipse alteri subditus non sit.
Cui alterius membru e. n ei de q
scriptu e. quia dixit. sedebo in
monte testamenti in lateribus aqui
lonis. ascenda sup altitudine nu
biu similis ero altissimo. Solus
qppe altissim ita dominat sup
oma. ut alteri sub ee non possit.
Que diabolus imitari puerse uo
luit. cu suu dominiu querens.
ei sub ee recusauit. Imitat g di
abolu qsqs idcirco potestate sua
appetit. quia ei qui sibi e supna
ordinatione ppositus. sub ee
fastidit. Sunt pterea plurimi
qui quosda in ipsa pace eccle
constitutos infideles ee pnunti
ent. Video namq; non nullos ita
psona potentis accipe. ut req
siti ab eo pfauore ei n dubitent
in causa proximi ueru negare. Et
quis e ueritas n ille qui dixit.
ego sum uia. et ueritas et uita.
Neq; eni baptista iohs de confes
sione xpi. sed de iusticie ueri
tate requisit occubuit. Sed qa
xpo e ueritas ad morte usq;

Inre surrectione.

idcirco p xpo quia uidelicet pueri
tate puenit. Ponam g ante oculos
qd aliquis p contatus psona poten
tis accepit. et ne uerbi saltim in
iuria pateret. ueritate negauit.
Qd g iste faceret. in dolore penar.
qui xpm erubuit inter flagella
uerbor. Ecce et post hec ante
oculos hominu ad huc xpianus
e. et tam si eu dns districte dis
posuit iudicare. iam n est. Video
aut alios quib p locu magisterii
exhortandi sunt officia arguen
diq; commissa. qui uident aliqd
illicitu admitti. et tam du quor
dam potentu offendere gram
metuunt. arguere non psumunt.
Quisqs iste e. quid aliud fecit.
n uidit lupu uenientem et fugit.
Fugit. quia tacuit. Tacuit. qa
despecta eterna gra. temporale
glam plus amauit. Ecce ante
potentis fa[illegible]cie intra sui se la
tebras si[illegible]lentii abscondit. et
sicut psecutioni publice sic oc
culto locu dedit timori. Bene
de talib dicit. Dilexerunt ho
minu glam plus qua di. Quis
qs g talis e. si hec districte iu
dicant. et psecutio publica de
fuit. et tam tacendo xpm nega
uit. Non g desunt vl in pace ec
clesie antixpi temptamta. Nemo
itaq; illa psecutionis extreme
tempora quasi sola phorrescat.

apud iniquos namq; corruidere ſ antixpi agit̃ quia ineoꝝ cordib⁹ my̆ſteriũ ſuum iam nunc occultus operatur. & ſi multi nunc ſpecieten̄ intra ẽcl̃am constituti. ſimulant ſe ẽe qđ non ſunt. ⁊ in aduentu tam̄ iudicis ꝓdentur qđ ſunt. De quib⁹ bene ſalomon ait. Vidi impios ſepultos. ⁊ q̃ etiã eũ uiuerent in loco ſc̃o erant. & laudabant̃ in ciuitate quaſi iuſtoꝝ opum. Agit̃ poſtquã de iniquis dictũ ẽ. reſtituet̃ ut lutũ ſignaculũ & ſtabit ſicut veſtimẽtũ. & auferet̃ ab impijs lux ſua. qđ utiq; in illa ẽ antixpi ꝓſecutione faciendũ. ⁊ mox de eius dẽ antixpi ꝓditione noſ conſolan̄ ait. & brachiũ excelſũ confringet̃. Quid namq; aliud excelſũ brachiũ accipit̃ n̄ ſuperba antixpi celſitudo. quę ſup̄ rẽpas mentes hominũ faſtu glę ſeculariꝝ erigit̃. ⁊ ita ut homo q̃ peccator. & tamen eſtimari ho⁹ mo deſpicien. dm̄ ſe ſup̄ homines mentiatur. Vnde & paulus apl̄s dicit. Ita ut in templo dei ſedeat. ⁊ oſtendens ſe tamquã ſit ds. Cui ut tumorẽ plenius oſtenderet. p̄mittit. Qui aduerſat̃ & extollit̃ ſup̄ omne qđ dicit̃ ds. aut qđ colit̃. Ds enĩ dici aliq̃ndo & homo poteſt. uxta qđ in moyſen dicit̃. ecce conſtitui te dm̄ pharaonis. ⁊ ds ũ colit purus homo non poteſt. Qua ũ ſe antixpe & ſup̄ ſc̃os quoſq; homines. & ſup̄ ipſius potentiã duumtatis extollit. ⁊ p̄ exactũ ſibi nomen glę & hoc qđ ds dicit̃ & hoc qđ ds colitur tranſire conat̃. Horandũ ũ ẽ in quantã ſuperbię foueã ceciderit. ⁊ qui in menſura rumpę qua lapſus ẽ non p̄manſit. Diabolus q̃ppe vł homo ab ſtatu conditionis ſprię elata mente corruerit. ut vł ille diceret. aſcendã ſup̄ altitudinẽ nubiũ. ſimilis ero altiſſimo. ⁊ vł iſte audiens crederet. aperientur oculi uri. & eritis ſicut dii. Idcirco q̃ uterq; ceciderit. ⁊ qa eſſe do ſimilis non puſilleã ſed p̄ potentiã concupiuit. Sed homo p̄ gratiam liberatus. qui di ſimilitudinẽ p̄ uerſe appetendo ceciderat. ⁊ in reatu criminis ſui longe do impareꝝ ſe ẽe cognoſcens clamat. Vnẽ quis ſimilis tibi. Diabolus ũ in lapſus ſui crimine uiſte dimiſſus. in mẽſura rumpę ſuę minime p̄manſit. ⁊ ſed q̃nto diu ab omnipotentis gra defuit. tanto magis reatũ criminis cumulauit. Nam q̃ ideo ceciditꝝ quia p̄ uerſo ordine do ẽe ſimilis uoluit. eo uſq; p̄ductus ẽ. ut in antixp̄m uenienſ uideri do ſimilis dedigneturꝝ atq; eũ quẽ habere non potuit

supbus equale. dapnatus inferio
rē putat. Nam cū de illo hoc qd
p̄misimus dicit. extollens se sup
omne qd dicit ds aut qd colitur.
apte monstrat. quia appetendo
dudū di similitudinē. quasi iu
xta dm se erigere uoluit. sed in
supbię culpa crescendo iam se
supra omne qd ds & dicit & colit
extollit. Quia g hęc ei supbia in
districti iudicis erit aduentu fe
rienda. sicut scriptū ē. quē dns
ihc interficiet spū oris sui. & de
struet illustratione aduent sui.
recte dicit. Et brachiū excelsū
confringet. Cuncta tam hęc quę
bis discussa sunt. adhuc intelli
gi & aliter possunt. Verba etenī
di quasi pigmenta queda nri
sunt adiutorij. & sicut pigm̄
tum qnto plus terit. tanto in
poculo ei uirtus auget. ita di
uina eloquia quo magis expo
nendo conterim. eo audientes
ampli quasi bibentes iuuamur.
Quia g misericors ds diu pecca
ta hominū tolerat. & cū iam
uicinū finē respicit. plerūq;
mentes peccantiū immutat. re
cte de se uim tantę pietatis in
sinuans ait. Numqd tenuisti con
cutiens extrema terrę. & excus
sisti impios exea. Per terrā qppe
homo infirma sapiens. designat.
cui peccanti dictū ē. Terra es. &

interrā ibis. Sed quia pius condi
tor facturā suā non deserit. ma
la hominū & p suā pacientiā tole
rat. & p eoꝝ quandoq; conuersio
nē relaxat. cū duras atq; insensi
biles mentes respicit. m eas minis.
m uerberib. m reuelationib ter
ret. ut quę pessima securitate
duruerant. salubri timore mol
lescant. quatenus vl sero redeant.
& hoc ipsū saltim qd diu expec
tati sunt erubescant. Scit enī ds
quia extrema uitę nrę plus iu
dicat. & idcirco electos suos infi
ne sollicicius purgat. Scriptū qp
pe ē. Dns iudicabit fines terrę.
Tanto g impensius ultimis nris
inuigilat. quanto in ipsis pen
dere initia uitę sequentis pensat.
Qd quia miscditer facit. pietate
sua in mediū deducta. quia etiā
sero conuersos peccatores respicit.
beati iob iusticiā erudit dicens.
Numqd tenuisti concutiens ex
trema terrę. & excussisti impios
exea. subaudis ut ego. qui in suis
ultimis sepe peccatores terren
do concutio. conuertendo teneo.
atq; ab eoꝝ cordib impios cogita
tionū motus euello. Et recte
beato iob dns quom iuxta finem
peccatores conuertat insinuat.
ac si apte dicat. Miscdię meę po
tentiā respice. & tuę iusticię ela
tionē p̄me. Quę extrema hominis

quia etiã cum conuertit̃ ꝑ carnis
mortẽ illa antiquę culpę uindicta
comitat̃. ꝓtinus insinuat cũ di-
cit. Restituet̃ ut lutũ signaculũ.
& stabit sicut uestimentũ. Ho-
minẽ quippe dñs q̃a ad suã simi-
litudinẽ condidit. quasi quoddã
suę potentię signaculũ fecit. Q̃d
tamen ut lutũ restituet̃. quia li-
cet ęterna supplicia ꝑ conuersio-
nẽ fugiat. in ultione tam̃ ꝑ petratę
supbię carnis morte dampnatur.
Ex luto q̃ppe homo conditus. & m̃-
tis accepta ratione similitudine
diuinę imaginis decoratus. elatio-
ne cordis intumescens. q̃d de infi-
mis formatus eẽt. oblitus ẽ. Vnde
mira conditoris iusticia actũ ẽ. ut
quia ꝑ sensũ intumuit. quẽ ratio-
nabilẽ accepit. rursus terra per
mortẽ fieret. quã se eẽ considera-
re humiliter noluit. Et q̃a pec-
cando dĩ similitudinẽ ꝑdidit.
moriendo ũ ad limi sui materiã re-
dit. recte dicit̃. Restituet̃ ut lu-
tũ signaculũ. Et quia de corpore
cũ spc̃ uocat̃. quodã quasi in uo-
lucro suę carnis excutit̃. apte de
eodẽ luto subiungit̃. Et stabit
sicut uestimentũ. Lutũ namq;
nr̃m sicut uestimentũ stare. ẽ
usq; ad resurrectionis temp̃ in a-
ne exutũq; ꝑdurare. Sed quia
hanc penã supbię nec illi tran-
seunt. q̃ & eandẽ supbiam uiuen-
do humiliter uincunt. quę sit su-
ꝑbientiũ specialis pęna. subiungit
dicens. Auferet̃ ab impiis lux sua.
& brachiũ excelsũ confringetur.
Mors enĩ carnis ẽ quę electos lu-
ci suę restituet. lucẽ suã reꝓbis
tollit. Lux namq; supbientis. ẽ
gl̃a uitę p̃sentis. quę ei lux tunc
subtrahit̃. cum ꝑ carnis interitũ
ad rationũ suarũ tenebras uocat̃.
Ibi tunc excelsũ brachiũ con-
fringet̃. quia celsitudo cordis
ultra naturę ordinẽ uiolenter ar-
repta. opprim̃tis se diuinę iusti-
cię mole dissipat̃. ut quã se ꝑ
uerse inbreui erexerat. ꝑ pondus
iudicij in ęternũ fracta cognoscat.
Nullus aut̃ nr̃m q̃d post mortẽ
sequeret̃ agnosceret. n̄ uitę nr̃ę
conditor usq; ad pęnã nr̃ę mor-
tis ueniret. Nisi enĩ ipse miseri-
corditer infima peteret. nequa-
quã nos post suã imaginẽ ꝑdi-
tos iuste ad summa reuocaret.
Vnde & recte subiungit̃. Num
quid ingressus es ꝓfundũ maris.
& innouissimis abyssi deambula-
sti. ac si dicat. ut ego. qui non
solũ mare id ẽ sc̃lm ꝑ assumptã
humanã carnẽ. atq; animã pecij.
sed etiã ꝑ eam sponte in morte
positã usq; ad ultima inferi. q̃-
si ad maris ꝓfunda descendi. Si
enĩ mare more diuini eloquii
sc̃lm debet intelligi. nil ꝓhibet

pfunda maris inferni claustra sen-
tiri. Qd pfundu maris dns peciit.
cum inferni nouissima electoꝝ suoꝝ
animas erepturus intrauit. Vnde
et p ppham dicit. Posuisti pfundu
maris uiā. ut transirent liberati.
Hoc namq; pfundu maris ante re-
deptoris aduentū non uia. sed car-
cer fuit. quia in se etiā bonoꝝ a-
nimas quāuis non in locis penali-
bus clausit. Qd tamen pfundu
dns uiā posuit. quia illuc ueni-
ens electos suos a claustris infer-
ni ad celestia transire concessit.
Vnde et apte illic dicit. Vt tran-
sirent liberati. Quod ū pfundum
maris dixerat. hoc aliis uerbis re-
plicans abyssi nouissimū uocat.
quia sicut aquarū abyssus nulla
nr̄a uisione comp̄hendit. ita oc-
culta inferi nullo a nobis cogniti-
onis sensu penetrant. Qui enim
hinc subtrahant cernim. sed q̄
illos iuxta meritū retributio sup-
plicioꝝ maneat non uidem. Vi-
gilanti ū ē cura pensandu. qd
in nouissimo abyssi deambulasse
se phibet. Deambulare q̄ppe. n̄
constricti. sed liberi ē. Quē enī
uincula astringunt. ei nichil
ominus gressus impediunt. Qa
q̄ dns nulla peccati uincula ptu-
lit. in inferno deambulauit. li-
ber q̄ppe ad ligatos uenit. Vnde
scriptū ē. Factus sū sicut homo
sine adiutorio inter mortuos li-
ber. In nouissimis q̄ abyssi dno de-
ambulare. ē in loco dampnationis
nil sue retentionis inuenire. at-
testante petro qui ait. Solutis
doloribꝰ inferni. iuxta qd impo-
ssibile erat teneri illū ab eo. Vel
certe quia deambulando nos cū
de loco ad locū ducimur. hic il-
licq; p̄sentes inuenimur. ambu-
lare in inferno dns dicit. ut elec-
tis animabꝰ in locis singulis. per
diuinitatis potentiā presens fuis-
se monstret. Vnde et spc sapientie
mobilis describit. ut p hoc quod
numquā de ē. ubiq; nobis occur-
rere designet. Quā descensionem
suā dns quanto mirabile respicit.
tanto eam redepto homini cre-
brꝰ infundit. Eam nāq; ad huc
replicans subdit. Numqd aptę
sunt tibi portę mortis. et ostia
tenebrosa uidisti. Portę enī mor-
tis sunt potestates aduersę. quas
descendens dns apuit. q̄a earū
fortitudinē moriendo supauit.
Quę appellatione quoq; alia te-
nebrosa ostia uocant. quia dū
p occultationis sue insidias non
uident. deceptis mentibꝰ uiam
mortis apiunt. Quę tenebrosa
ostia dns uidet. quia in mundoꝝ
spūuum fraudulentā maliciā. et
respicit et p̄mit. Quos n̄ ipse no-
bis nescientibꝰ uidendo phibe-

ret. ⁊ nil de insidiis mens nr̃a cog-
nosceret. ⁊ eisdē insidiis capta de-
piret. Quę tenebrosa ostia nos e-
tiā cernimus. ⁊ quando supnę lu-
cis radiis illustramur. Vnde ⁊ p
ꝓphām dicit. Dn̄s m̄ adiutor ē. ⁊
⁊ ego uidebo inimicos meos.
Hostes ḡ nr̄os ipse uidit. ⁊ qui suo
eos munere nobis uisibiles facit.
Vel certe tenebrosa ostia tunc
dn̄s uidit. ⁊ cum claustra inferni
penetrans crudeles spc̄ ꝑculit.
⁊ mortis p̄positos moriendo
dapnauit. Q̄d idcirco hic non
ad huc de futuro. sed iā de p̄te-
rito dicitur. ⁊ quia hoc qd̄ factu-
rus erat in opē. ⁊ nimirū iam
fecerat in p̄destinatione. Quia
ū post mortē resurrectionēq;
eius creuit ęccl̄a. atq; incunctis ē
gentib⁹ dilatata. ⁊ apte subiun-
gitur. Numq̄d considerasti lati-
tudinē terrę. ⁊ Dum enī angus-
tias mortis dn̄s peciit. fidē suā
in gentib⁹ dilatauit. ⁊ atq; in in-
numera corda credentiū scām
ęccl̄am extendit. Cui p ꝓphām
dicit. dilata locū tentorii tui.
⁊ pelles tabernaculoꝝ tuoꝝ ex-
tende. ne parcas. ⁊ longos fac fu-
niculos tuos. ⁊ clauos tuos con-
solida. Ad dexterā enī ⁊ ad leuā
penetrabis. ⁊ semen tuū gentes
hereditabit. Quę latitudo ter-
rę ꝓfecto non fieret. ⁊ n̄ prius
ipse ⁊ uitā quā nouim⁹ moriendo
despiceret. ⁊ uitā quā non nouim⁹
resurgendo monstraret. In morte
quippe sua nr̄ę oculos mentis ap-
uit. ⁊ quę ēēt uita quę sequeret̄
ostendit. Vnde ⁊ hunc in euglio
ordinē tenens. discipl̄is dicit. Sic
oportebat pati xp̄m ⁊ resurgere
a mortuis tercia die. ⁊ p̄dicari
in nomine eius pęnitentiā ⁊ remis-
sionē peccatoꝝ ꝑ omnes gentes.
Pauci enī ex plebe israhelitica ip-
so p̄dicante crediderunt. ⁊ in nu-
meri ū gentiū ꝓpl̄i. uiā uitę illo
moriente secuti sunt. Supbos
namq; dū ad huc passibilis uiue-
ret ꝑtulit. ⁊ a passibili ū uita mul-
tos mortuos strauit. Q̄d bene
samson in semetipso dudū figu-
raliter exp̄ssit. ⁊ qui paucos q̄dem
dū uiueret interemit. destructo
aut̄ templo hostes innumeros
cū moreret̄ occidit. ⁊ quia nimi-
rū dn̄s ab elatione supbię pau-
cos dū uiueret. plures ū cum tem-
plū sui corporis solueret̄ extin-
xit. ⁊ atq; electos ex gentib⁹ quos
uiuendo sustinuit. simul om̄s
moriendo ꝓstrauit. Recte itaq;
postquā inferna penetrasse se
edocuit. considerandā mox terrę
latitudinē subiunxit. ⁊ ac si
flagellato homini diceret. ꝑ-
pende quid ꝑtuli. ⁊ pensa q̄d
emi. ⁊ ne queraris ipse de uerbere

passioē
dni.

dñu nescis quę te p̄mia maneant
in retributione. Inter hęc itaq;
uerba creatoris opę p̄ciū puto.
si a bono cōmuni ac publico pa-
rump oculos flectim⁹. ⁊ q̄d in
singulis nobis latenter agat in
tuemur. Dicit enī. Numquid in
gressus es ꝓfundū maris. Mare
q̄ppe ē mens humana. cui⁹ ꝓfun-
da ds̄ ingredit̄ quando ꝑ cogni-
tionē suā ad lamenta peniten-
tię ab intimis cogitationib⁹ per-
turbat̄. quando p̄oris uitę ne-
quicias ad memoriā reducit.
⁊ fluctuantē in confusione
sua animū concutit. Ꝓfundū
maris ds̄ penetrat. quando etiā
desperata corda ꝑmutat. Ipse
enī mare intrat. quando cor
sc̄lare humiliat. Ꝓfundū maris
ingredit̄. quando uisitare m̄tes
etiā p̄ssas sceleribꝰ non dedig-
natur. Unde ⁊ recte ꝑ contan-
do subiungit̄. Et in nouissimis
abyssi deambulasti. Quid enī
ē abyssus n̄ mens humana. quę
dñu semetipsā comp̄hendere n̄
ualet. se se in omne qd̄ ē. uelut
obscura abyssus latet. Unde
bene ꝑ ꝓphām dicit̄. Dedit abys-
sus uocē suā ab altitudine fan-
tasię suę. quia dñu semetipsam
mens humana n̄ penetrat. ex
comparatione sui. diuinę natu-
rę potentiā quā comp̄hendere
n̄ sufficit. humilius laudat. In
nouissimis ḡ abyssi dō deambu-
lare. ē etiā nequissimoꝝ hominū
corda conuertere. ⁊ desp̄atas
mentes uisitationis suę uestigiis
tangendo mirabiliter reforma-
re. Cum enī post immensa scelera
un⁹ q̄sq; conpungit̄. q̄d aliud
quā in nouissimis abyssi ds̄ de-
ambulans uidet̄. Quasi in abys-
so namq; ds̄ deambulat. cū ob-
scurū cor penetrans. fluctus in
uisibiles uicioꝝ calcat. Plerūq;
enī p̄terita alia plangim⁹. ⁊ a-
liis p̄sentib⁹ urgemur. ut m̄ su-
ꝑbia. m̄ ira. m̄ luxuria. m̄ auari-
cia temptante fatigemur. Sed
cū hęc cuncta in corde nr̄o dn̄s
occultę uisitationis suę timo-
re reprimit. q̄d aliud quā in
abysso gressus ponit. Quos gres-
sus mente conspicim⁹. quando
contra insurgentia uicia quom̄
timoris ei⁹ obuenient dona pen-
sam⁹. Nos namq; gressus ꝓpheta
conspexerat. cum dicebat. Visi
sunt gressus tui ds̄. ingressus
dī mei regis mei qui ē in sc̄o ipsi⁹.
Qui enī inordinatos mot⁹ animi
diuinoꝝ iudicioꝝ memoria in
se rep̄mi conspicit. quasi de-
ambulantis in se dn̄i gressus
uidet. Dicat̄ ḡ beato iob. Numq̄d
ingressus es ꝓfundū maris. ⁊ in
nouissimis abyssi deambulasti.

subaudis ut ego. qui mira misc-
dia in peccatorum cordibus. mo iram.
mo luxuriam. mo auariciam. mo surgentem
superbiam calco. Ac si aperte diceret. Si laten-
tia cordis uicia me solum reprimere
conspicis. tu extolli de propria iu-
stificatione cessabis. Et quia di-
uinitus uisitamur. etiam de oc-
cultis et illicitis motibus mentis
ad confessionem ducimur. recte
subiungitur. Numquid aperte sunt tibi
porte mortis. Porte enim mortis
sunt cogitationes praue. quas
dominus pandimus quando eas in peni-
tentia flendo confitemur. quas
etiam non confessas intuetur. sed
confessas ingreditur. Tunc quippe
uiam sibi in portis mortis aperit.
quando solutis prauis cogitationi-
bus ad nos post confessionem ue-
nit. Que porte mortis idcirco
uocate sunt. quia profecto uia ad
interitum per iniquas semper cogita-
tiones aperitur. Quod adhuc replicatur
cum subditur. Et ostia tenebrosa
uidisti. Tenebrosa namque ostia sunt
latentia mentis mala. que et ha-
beri intrinsecus possunt. et tamen
ab altero uideri non possunt.
Que tamen dominus cernit. quando
ea occulto respectu gratie destruit.
Scriptum quippe est. Rex qui sedet
in solio iudicii. dissipat omne
malum intuitu suo. Et quia omne
uicium angustat. omnis uero uirtus
animum dilatat. post destructa ui-
cia recte subditur. Numquid conside-
rasti latitudinem terre. Nisi enim
uirtus animum dilataret. nequaquam
paulus corinthiis diceret. Dilata-
mini et uos. et nolite iugum ducere
cum infidelibus. Sollerter uero intuen-
dum est quod dicitur considerasti. Lati-
tudo namque bonorum interior est. et
nequaquam comprehenditur nisi caute
consideretur. Nam plerumque eos ex-
terius inopia humiliat. et pene
cruciatus angustat. sed tamen
inter hec semper interior fortitu-
do usque ad sperandam celestia dilatat.
Angustati apostoli exterius fuerant. qui
flagella sustinebant. sed in mag-
na stabant intus latitudine libe-
ri. quia apud se hec eadem flagel-
la in gaudium uerterunt. Scriptum
namque est. Ibant gaudentes a con-
spectu concilii. quomodo digni habi-
ti sunt pro nomine ihesu contume-
liam pati. Hanc latitudinem inter
angustias paulus inuenerat. cum
dicebat. Scire autem uos uolo fratres.
quia que circa me sunt magis
ad profectum uenerunt euangelii. ita
ut uincula mea manifesta fierent
in omni pretorio. Hanc latitudi-
nem dauid inter angustias opti-
nebat dicens. In tribulatione
dilatasti me. Tunc itaque hec ter-
ra id est sanctorum conscientia dilata-
tur. cum mundi huius aduersita-

tibus exteriusꝑmittit. Nam cū ap-
sentis uitę securitate repellit. / intꝰ
ad se impingit. ut ad spanda supꝝ-
na tendat. Cumq; euagari exteriꝰ
non ꝑmittit. / quasi in sinū suū re-
uocata dilatatur. Nos autē quę bo-
ni uiri aduersa exteriꝰ tolerent
cernimus. / sed intus quantū gau-
deant non uidemꝰ. Mentis ergo la-
titudinē in uerbis. in operib⁹
considerando cognoscim⁹. / sed ta-
men quanta mentis amplitudo sit
et de latitudinis ignoram⁹. Audi
at ḡ humana sapientia. / et se in
sipientē discat. Cumq; considera-
sti latitudinē terrę. / ac si di-
cat. Vt ego. / qui flagellis cinctā
occultā iustoꝝ letitiam solus ple-
ne considero. quia solus misedi-
tꝰ formo. Vel certe idcirco beatus
Iob utrū terrę latitudinē con-
sideraret inquiritur. / ut exem-
plo alienę latitudinis humiliet.
Ac si aptē diceret. Eos quos innu-
mera mala ꝑsentis uitę neque-
unt angustare considera. / et de
statu cordis tui inter uerbera
gl'ari cessa. Sequit. Indica mi si
nosti omnia. in qua uia habitet
lux. et tenebrarū quis locus sit. /
ut ducas unū quodq; ad termi-
nos suos. et intelligas semitas do-
mus ei. Beatus Iob graui questio-
ne discutit. ut de uia lucis et te-
nebrarū loco requirat. / et unū
q̄dq; ad terminos ducat. / ac semitas
domus ei intelligat. Quid enī lucis
nomine in iustitia accipitur. / et
q̄d ꝑ tenebras. in iniquitas designa-
tur. / Vnde quib⁹da conuersis a
peccatoꝝ nequicia dicit. Eratis a-
liquando tenebrę. / nunc aut lux
in dno. Et de quib⁹da in peccato
manentib⁹ memorat. Qui dor-
miunt. nocte dormiunt. Beato
itaq; Iob dicit. Indica mi si nosti
omnia. in qua uia habitet lux.
et tenebrarū quis locus sit. / ac si
dicat ei. Si plenā te habere scien-
tiā suspicaris. dic vt in meum corde
ea quę nunc de est innocentia
ueniat. vt in meum corde ea quę
nunc ē malicia ꝑ seueret. / et in
qua uia habitet lux. id ē cuius
mentē ueniens iusti-cia im-
pleat. et tenebrarū quis locus
sit. / id ē in quo iniquitas cęca p
duret. / ut ducas unū q̄dq; ad ter-
minos suos. / id ē ut diiudices si
ut is q̄ne in quo cernit. in mi q̄tate uitā finiat. quis cernit ex
tenę uitę siue et cū iustitię ꝑfectio-
ne concludat. / et intelligas semi-
tas domus ei. id ē consideres atq;
discernas. vt cui bona actio pse-
uerans eternā mansionē ꝑstet
in regno. / vt quē usq; ad terminū
suū actio praua constringens. in
eternū dampnet suppliciū. Do-
mus quippe p mansione ponit. /
semita p actione. Semita ḡ ad

domū ducit. quia actio ad mansi
onē ꝑtrahit. Si quis hominū ista
discussus dicat. Quis ista saltim
inꝑterritus audiat. Multos enī
uidem⁹ cottidie q̄a iusticię luce re-
splendent. & tamen ad finē suū ne-
quicię obscuritate tenebrant. Et
multos cernim⁹ peccatoꝝ tenebris
obuolutos. & tamen iuxta termi-
nū uitę suę repente reddi luci
iusticię liberos. Multos etiā noui-
mus semel inuentā uiā iusticię
illibate usq; ad mortē tenuisse.
& plerosq; conspexim⁹. usq; ad
exitū cepta semel crimina sine
cessatione cumulasse. Quis ū int̄
ista occultoꝝ iudicioꝝ nubila
mentis suę radiū mittat. ut ali-
qua consideratione discernat. vl̄ q̄s ꝑ-
duret ī malo. l̄ quis ꝑseueret in bono. vl̄ quis ab
infimis conuertat̄ ad summa.
ul̄ quis a summis reuerberet̄ ad
infima. Latent hęc sensus ho-
minū. nec quicquā de cuiꝰlibet
fine cognoscit̄. quia diuinoꝝ iu-
dicioꝝ abyssus humanę m̄tis o-
culo nullatenus penetrat̄. Videm⁹
namq; qd̄ illa d̄o aduersa gentili-
tas iusticię luce ꝑfusa ē. & iudea
dud̄u dilecta. ꝑfidię ē nocte ceca-
ta. Scimus etiā qd̄ latro de pati-
bulo transiuit ad regnū. iudas
de apostolatus gl̄a ē lapsus in
tartarū. Rursumq; q̄a aliquando
fortes quę ceꝑint non mutant̄.

& latronē aliū nouim⁹ ꝑuenisse ad
suppliciū. & apl̄os scimus ꝑcepisse
ꝓpositū q̄d desiderauerunt reg-
nū. Quis ḡ discutiat in qua uia
habitet lux. & tenebrarū quis lo-
cus sit. ut ducat unū q̄dq; ad ter-
minos suos. & intelligat semitas
domus ei⁹. Uideo paulū ex illa ꝑ-
secutionis seuicia ad grām apl̄a-
tus uocatū. & tamen sic inter
iudicia occulta formidat. ut re-
ꝓbari se etiā postquā uocatus ē
timeat. Ait enī. Castigo corpus
meū & seruituti subicio. ne for-
te aliis p̄dicans. ipse reꝓbus ef-
ficiar. Et rursū. Ego me non
arbitror comp̄hendisse. Vnū aut̄
quę retro oblitus ad ea quę sunt
priora extendens me ad destina-
tū sequor. ad palmā suꝑnę uoca-
tionis d̄i in xp̄o ih̄u. sequor aut̄
si comp̄henda in quo & compre-
hensus sum. Et certe iam de illo
uoce d̄nica dictū fuerat. uas elec-
tionis m̄i ē. & tam̄ ad huc casti-
gans corpus suū metuit ne reꝓ-
betur. Ve miseris nobis. qui de
electione nr̄a nulla ad huc d̄i uo-
cem cognouim⁹. & iam in otio
quasi de securitate torpem⁹. De-
bet ꝓfecto debet in spe ēē securi-
tas. sed etiā timor in conuersati-
one. ut & illa certantes foueat.
& iste torpentes pungat. Vnde
recte ꝑ ꝓph̄am dicit̄. Qui timet

dominū. sperent in dn̄o. Ac si ap̄te
diceret. De spe incassum p̄sumit.
qui timere dn̄m in suis op̄ib⁹ renuit.
Sed cur beatus iob de tam ualida
questione requirit. que omnino
ab hominib⁹ ignoratur. ut iustoꝝ
iniquoꝝq; terminū comp̄hendat.
n̄ ut alioꝝ finē cognoscere n̄ ualeas.
ad suū recurrat. sicut alioꝝ sic e-
tiā suū nesciat. & nesciens timeat.
timens humiliet. humiliat⁹ iam
de op̄ibus suis extolli non debeat.
& non elatus in gr̄ē arce p̄sistat.
Dicat̄ ḡ ei. Indica m̄ si habes intel-
ligentiā. in qua uia habitet lux.
& tenebrarū quis locus sit. ut
ducas unū q̄dq; ad terminos suos.
Ac si diceret. Sicut qui de malis
conuertant̄ ad bona. vl̄ qui de
bonis ad mala redeant nescis.
ita etiā nec de te q̄d tuis meritis
exigentibus agat̄ intelligis. &
sicut alienū nullatenus comp̄hen-
dis. ita etiā tuū terminū preno-
scere non uales. Iam enī quantū
ipse p̄feceris scis. sed q̄d ad huc
de te ego in occultis sentiā nescis.
Iam iusticie tue acta consideras.
sed quā districte apud me pen-
sent̄ ignoras. Ve etiā laudabili
uite hominū. si remota pietate
iudicetur. que districte discussa
inde ante oculos iudicis unde
se placere suspicat̄ obruitur.
Unde recte dn̄o p̄ p̄ph̄am dicitur.

Ne intres in iudiciū cum seruo tuo
dn̄e. quia non iustificabit̄ in c̄-
spectu tuo omnis uiuens. Unde
bene p̄ salomonē dicit̄. Sunt ius-
ti atq; sapientes & op̄a eoꝝ in ma-
nu dn̄i. & tamen nescit homo utrū
amore an odio dignus sit. sed
omnia in futuro reseruant̄ in-
certa. Hinc rursū p̄eundē salo-
monē dicit̄. Quis hominū intel-
ligere poterit uiā suā. Et nimi-
rū bona malaue quis faciens con-
scientia attestante cognoscit.
sed idcirco dicit̄ q̄d uia sua ab
hominib⁹ nesciatur. quia etiā
si recta se quisq; op̄a agere intel-
ligat. sub districto tamen exami-
ne quo tendat ignorat. Igitur
postquā illū de ista finis sui con-
sideratione p̄terruit. ad exami-
nandū ei⁹ exordiū redit. ac ne
conquerat̄ cur finē suū nesciat.
commemoret̄ etiā quia nec quo
huc initio accessit intelligat.
Nam sequit̄. Sciebas tunc q̄d na-
sciturus esses. aut numerū die-
rū tuoꝝ noueras. Ac si illi ap̄-
te diceret. Quid mirū si termi-
nū tuū non intelligis. qui nec initi-
um comp̄hendis. Et qui igno-
ras quo huc initio ueneris. q̄d
mirū si nescias quo fine subtra-
haris. Si ḡ meū fuit te p̄ initiū
ex occultis ad p̄mpta p̄ducere.
meū quoq; erit. etiā te ex p̄mp-

tis ad occulta reuocare. Cur de ui-
te tue dispensatione aliquid quere-
ris. qui in manu artificis. temet
ipsum nesciens teneris. Extolli ita-
que tanto magis non debes. in eo quod
agis. quanto intra sinum eternita-
tis clausus. nec quo huc ordine
ueneris. nec quando vel quomodo
hinc educaris agnoscis. Nec tamen
intelligi et aliter possunt. Scie-
bas tunc quod nasciturus esses. et nu-
merum dierum tuorum noueras. sub-
audis ut ego. qui me nasciturum
noui. quia et ante humanitatis
ortum in diuinitate semper consub-
stanti aliter uixi. Homines quippe
tunc esse incipiunt. cum in
matrum suarum uentre nascuntur.
Nam ipsa quoque conceptio nati-
uitas dicitur. iuxta hoc quod scrip-
tum est. quod in ea natum est de spiritu sancto
est. et idcirco se nasciturus nesci-
unt. qui nec prius quam creentur
existunt. Deus uero qui sine initio
semper exstitit. prescivit de se hoc
quod in utero uirginis per initium
sumpsit. et quia prescivit dispo-
suit. quia disposuit. nichil perfec-
to in humana forma sine sua
uoluntate tolerauit. Conuincatur
ergo cur de flagellis suis homo que-
rit. qui ortum suum prescire non po-
tuit. si ipse etiam qui ortum suum pre-
sciendo disposuit. se inter ho-
mines ad flagella preparauit.

Innatiuum.

Sequitur. Numquid ingressus es the-
sauros niuis. aut thesauros gran-
dinis aspexisti. que paraui intem-
pus hostis. in diem pugne et belli.
Quid aliud in niue vel grandine.
nisi frigida ac dura intelligenda
sunt corda prauorum. Sicut enim
feruore caritas. sic solet in sacro
eloquio frigore malicia designari.
Scriptum namque est. Sicut frigida
facit cysterna aquam. sic frigida
facit maliciam suam. Et rursum.
Habundabit iniquitas. et refri-
gescit caritas multorum. In frigore
ergo niuis. vel in duricia grandinis
quid accipi aptius potest. quam uita
prauorum. que et torpore frigescit.
et per duricie maliciam percutit.
Quorum tamen uitam dominus tolerat. quia
eos ad iustorum suorum probationem
seruat. Vnde et apte subiunxit.
que preparaui intempus hostis. in
diem pugne et belli. ut cum aduer-
sarius noster diabolus temptare nos
nititur. eorum moribus quasi suis contra
nos armis utatur. Per ipsos quippe nos
seuiens cruciat. sed nesciens pur-
gat. Peccatis namque nostris ipsi fla-
gellum fiunt. de quorum tali uita
deum percutimur. ab eterna morte
liberamur. Vnde agitur ut electorum
uita proficiat. etiam perdita uita rep-
brorum. et utilitati nostre deum illorum per-
ditio militat. mira dispensatio-
ne fiat. quatenus electis dei non

peat etiam omne quod perit. Intelligi
quoque hoc et aliter potest. ut quia
uerbis precedentibus uidetur anne-
xum. a superioris uersus expositio-
ne non discrepet. Nam quia indica-
uerat. uel bonos ad malum. uel malos
ad bonum posse conuerti. ilico se-
cutus adiunxit. Numquid ingressus
es thesauros niuis. et thesauros
grandinis aspexisti. que preparaui
in tempus hostis. in diem pugne
et belli. In niue uel grandine fri-
gida uel dura ut dictum est accipimus
corda prauorum. Sed quia omnipotens
deus sanctos suos de talibus elegit. et quam
multos electos adhuc inter pra-
uorum uitam repositos habeat nouit.
apte in niue et grandine thesau-
ros habere se prohibet. Thesauri quip-
pe a potiis theseos. id est a positione
nominantur. et plerosque in uita
frigida diu latentes respicit. quos
ad medium cum iubet producit. et
iusticie nitore candidos per sup-
nam gratiam ostendit. Scriptum
quippe est. Lauabis me et super niuem
dealbabor. Suos ad diem belli pug-
neque preparatos diu intra sue prescien-
tie sinum tegit. sed cum repen-
te eos eduxerit. resistentia ad-
uersariorum pectora illorum uerbis
ac redargutionibus quasi quibusdam
grandinibus percutit. Unde alias
dictum est. Prefulgore in conspec-
tu eius nubes transierunt. grando

et carbones ignis. Prefulgore enim
nubes transierunt. quia predicatores
sancti uniuersa mundi spacia miracu-
lorum claritate percurrunt. Qui etiam
grando et carbones ignis uocati sunt.
quia et per correptionem feriunt. et per
flammam caritatis accendunt. Ip-
sa quoque libera sanctorum increpatio.
natura grandinis conuenienter
accipitur. Grando enim ueniens percu-
tit. liquata rigat. Sancti autem uiri
corda audientium et terrentes fe-
riunt. et blandientes infundunt.
Nam quemadmodum feriant. propheta
testatur dicens. Virtutem terribilium
tuorum dicent. et magnitudinem
tuam narrabunt. Et quemadmodum
blandientes rigant. secutus ad-
iunxit. Memoriam habundantie
suauitatis tue eructabunt. et
iusticia tua exultabunt. In niue
quoque uel grandine habentur thesau-
ri. quia plerique iniquitatis tor-
pore frigidi. a superna gratia assum-
pti. in sancta ecclesia iusticie luce ful-
gescunt. et prauam aduersariorum
scientiam doctrine sue ictibus tun-
dunt. Unde aperte est subditum. Que
preparaui in tempus hostis in diem
pugne et belli. Nix quippe uel gran-
do fuerat saulus per frigidam insen-
sibilitatem. sed nix et grando con-
tra aduersariorum pectora factus est.
uel candore iusticie uel districti
eloquii correptione. O quale hunc

thesaurū inniue & grandine ha-
buit. quando illū inter prauoꝝ
uitā positū iam tunc electū suū
dn̄s latenter uidit. O ad quanta
aduersarioꝝ pectora ferienda
hanc in manu sua grandinē sūp-
sit. p quā sibi tot resistentia cor-
da pstrauit. Nemo itaq; de suis
opibus extollatur. nemo despe-
ret eos quos ad huc frigidos ui-
det. quia thesauros dī inniue
& grandine non uidet. Quis enī
crederet qd̄ p apostolatus grām
lapidatū stephanū ille p̄cederet.
qui in morte eiꝰ omniū lapidan-
tiū uestimenta seruauit. Si g̊
ad ista dona vl̄ iudicia occulta
recurrimꝰ. nullos omnino desp-
amus. nec illis nos in corde
nr̄o p̄ferimus. quibꝰ p tempore
p̄lati sumꝰ. quia & si iam ui-
demꝰ quantū p̄cessimus. nesci-
mus quantū dū currere cepint
p̄cedamur. Bene g̊ ad beatum
iob dicit. Numqd̄ ingressus es
thesauros niuis. aut thesauros
grandinis aspexisti. quę p̄para-
ui in tempus hostis. in diē pug-
nę & belli. Ac si apte diceretur.
Nulli te de opibus tuis p̄feras.
quia de his quos intueris. ad
huc p culpā frigidos. quantos
opatores iusticię. & defensores
rectę fidei sim facturus igno-
ras. Qd̄ quia p aduentū media-
toris agitur. recte subiungitur.
Inpent̄ P quā uiā spargitur lux. Ipse
quippe lux ē qui ait. Ego sū uia.
ueritas. & uita. P hanc g̊ uiā lux
spargitur. quia p eiꝰ p̄sentiam
cuncta gentilitas illustrat. Spar-
gitur aut̄ conuenienter dixit.
quia p aplōꝝ uoces non angus-
tata atq; coartata. sed late ful-
gens lux p̄dicationis emicuit.
Quia ū accepta luce conuersionis.
in ardescit intrinsecus uis amo-
ris. ut vl̄ transacta mala anxie
lugeant. vl̄ uentura bona flagra-
ntissime requirant. competent̄
adiungit. Diuidit estus super
terrā. Sparsa enī luce estus sup
terrā diuidit. quia p aptum p̄-
dicata iusticia. ad requirendū
dm̄ cordis anxietas in uirtutū
exercitatione dilatatur. ut is-
te in sermone sapientię. ille in
sermone scientię fulgeat. hic
in curationū grā. ille in uirtutū
opatione conualescat. & dona
scī spc̄ dū dispariliter singuli
accipiunt. necessario sibimet
iuncti. omnes unanimit accen-
dant. Sed postquā spargi lux
dicit. potest conuenienter in-
telligi qd̄ p estū p̄secutio desig-
netur. Quia enī lux p̄dicationis
inclaruit. mox a p fidoꝝ cordi-
bus ardor p̄secutionis exarsit.
Nam qd̄ p estum p̄secutio exp-

mitur dñicus sermo testatur: de
iactatis sup petrosa seminib⁹ dicens.
Sole aut̄ orto estuauerunt omnes.
& quia non habebant radicē aru-
erunt. Q̄d paulo post cū exposuit.
estū psecutionē uocauit. Sparsa
ḡ luce estus sup terrā diuisus est.
quia clarescente uita fideliū ac-
censa ē crudelitas pfidoꝝ. Diui-
sus namq; estus erat. quando
nunc ierosolimis. nunc damascū.
nunc in aliis longe regionib⁹ p-
secutio seuiebat. Scriptū q̄ppe
est. Facta ē in illa die psecutio
magna in ecclā que erat ierosō-
limis. & om̄s dispsi sunt p regi-
ones iudee & samarie. Rursūq;
scriptū est. Saulus ad huc spi-
rans & minarū & cedis in disci-
pulos dñi. accessit ad pncipē
sacerdotū. & peciit ab eo eplas
in damascū ad synagogas. ut
si quos inueniret hui⁹ uie uiros
uinctos deduceret in hierusalē.
Quia ḡ nunc hic. nunc illic pse-
cutio excreuerat. hi qui lucem
ueritatis agnouerant. quasi sub
arbore diuisi estus anhelabant.
Sed quia beatū iob de occultis
iudiciis requisitū supioribus
dictis audiuim⁹. oportet ut
hoc qd̄ de sparsa luce vl̄ diuiso
estu dictū ē. subtili⁹ pscrutem̄.
Ad hoc enī alta interrogatione
discutit̄. ut saltim quia nesciat

doceat̄. eiq; dicit̄. Pquā uiā spar-
gitur lux. diuidit̄ estus sup t̄rā.
Quid enī lucis nomine. n̄ iusticia
designatur. De qua scriptū est.
Populus qui sedebat in tenebris.
uidit lucē magnā. Omne aut̄ q̄d
spargit̄ non continue. sed sub
quadā intermissione iactatur.
& idcirco spargi lux dicit̄. quia
& si iam quedā ut sunt pspicim⁹.
quedā tamen ita ut uidenda sunt.
non uidem⁹. Cor namq; petri lux
sparsa tenuerat. qui tanto fidei.
tanto miraculoꝝ fulgore clarue-
rat. & tamen conuersis gentib⁹
dū circumcisionis pondus im-
poneret. q̄d rectū diceret nescie-
bat. Lux ḡ in hac uita spargitur.
quia ad omnis rei intelligentiā
continua non habet̄. Dum enī
aliud sicut ē comp̄hendimus.
& aliud ignoram⁹. quasi sparsa
luce & ex parte cernim⁹. & in ob-
scuritate ex parte remanemus.
Tunc ū lux nobis sparsa iam n̄
erit. quando mens nr̄a ad dm̄
funditus rapta fulgescit. Et q̄a
hec eadē lux quib⁹ modis hu-
mano cordi insinuet̄ ignorat̄.
recte in pcontatione dicitur.
Pquā uiā spargit̄ lux. ac si ap-
te diceret̄. Dic quo ordine iusti-
ciā meam occultis sensib⁹ cordis
infundo. cum & p accessū non
uideor. & tam̄ uisibilia opa ho-

minũ inuisibiliter inmuto. cum
unã eandeq; mentẽ. m̃ hac. m̃ illa
uirtute irradio. & tam̃ ꝑ sparsã
lucẽ adhuc ex parte aliqua eam
intemptationis tenebris remane-
re ꝑmitto. Requirat̃ homo nes-
ciens ꝑ quã uiã spargit̃ lux. ac si
ei patenter dicat̃. Dum dura cor-
da emollio. dũ rigida inflecto.
dũ aspera mitigo. dũ frigida ac-
cendo. dũ debilia roboro. dũ ua-
ga stabilio. dũ nutantia confir-
mo. intuere si uales incorporali-
ter ueniens quib⁹ ea meatib⁹ illu-
stro. Hęc quippe om̃a nos facta
cernimus. nam qualiter intrin-
secus efficiant̃ ignoram⁹. Hanc
uiã lucis ẽẽ nobis inuisibile. in
eugl̃io ueritas ostendit dicens.
Sp̃c ubi uult spirat. & uocẽ ei⁹
audis. & nescis unde ueniat. &
quo uadat. Sed quia cũ lux spar-
gitur. mox ab occulto aduersa-
rio contra fulgentẽ mentẽ tẽpta-
menta succrescunt. recte subiu-
ngitur. Diuidit̃ estus sup terrã.
Hostis namq; callidus quos luce
iusticię enitescere conspicit. eoꝝ
mentes illicitis desideriis infla-
mare contendit. ut plerumq;
plus se urgeri temptationib⁹ sen-
tiant. q̃m tunc cũ lucis interne
radios non uidebant. Vnde & is-
rahelitę postq̃m uocati sunt. con-
tra moysen de excrescenti labore
conquerunt̃ dicentes. Gideat dn̄s
& iudicet. quõ fetere fecistis odo-
rem nr̃m corã pharaone & seruis
ei⁹. & prebuistis ei gladiũ ut int̃-
ficeret nos. Volentib⁹ quippe ex
egypto discedere pharao paleas
subtraxerat. & tam̃ eiusde men-
surę opa requirebat. Quasi ḡ con-
tra legẽ mens submurmurat. p̃t
cui⁹ cognitionẽ temptationũ sti-
mulos acriores portat. & cum
sibi labores crescere conspicit.
in eo qd̃ aduersario displicet. q̃-
si fetere se in oculis pharaonis
dolet. Post lucẽ ḡ estus sequitur.
quia post illuminationẽ diui-
ni muneris temptationis certam̃
auget̃. Recte ũ etiã diuidi estus
dicitur. quia nimirũ non sin-
guli omnib⁹. sed quib⁹ d̃a uicinis
ac iuxta positis uiciis fatigant̃.
Prius enĩ conspersionẽ unius
cuiusq; antiquus aduersarius
ꝑspicit. & tunc temptationis
laqueos apponit. Alius namq; le-
tis. alius tristib⁹. ali⁹ timidis. ali⁹
elatis morib⁹ existit. Quo ḡ occul-
tus aduersarius facile capiat.
uicinas consp̃sionib⁹ deceptiones
parat. Quia enĩ leticię uoluptas
iuxta ẽ. letis morib⁹ luxuriã
ꝓponit. & quia tristicia in irã
facile labit̃. tristib⁹ poculũ dis-
cordię porrigit. Quia timidi
supplicia formidant. pauentib⁹

terrores intentat. et quia elatos ex-
tolli laudibus conspicit. eos ad que-
que uoluerit. blandis fauoribus trahit.
Singulis igitur hominibus uiciis con-
uenientibus insidiatur. Neque enim faci-
le captiuaret. si aut luxuriosis
premia. aut auaris scorta proponeret.
si aut uoraces de abstinentie
gloria. aut abstinentes de gule
inbecillitate pulsaret. si mites
per studium certaminis. aut iracun-
dos capere. per pauorem formidinis
quereret. Quia igitur in temptationis
ardore callide singulis insidians.
uicinos moribus laqueos abscon-
dit. recte dicitur. Diuiditur estus
super terram. Sed cum premittitur. per
quam uiam spargitur lux. statimque
subiungitur. diuiditur estus super ter-
ram. nimirum per eandem uiam per quam
lux spargitur. etiam diuidi estus in-
dicatur. Alta quippe atque incompre-
hensibilis sancti spiritus gratia cum luce
sua nostras mentes irradiat. etiam tem-
ptationes aduersarii dispensan-
do modificat. ut simul multe
non ueniant. ut ipse tantummodo
que ferri possunt. illustratam
iam domino animam tangant. ut cum
tacitus sui ardore nos cruciant.
perfectionis incendio non exurant.
paulo attestante qui ait. Fidelis
autem dominus qui non pacietur uos tem-
ptari supra quam potestis. sed
faciet cum temptatione etiam prouen-
tum ut possitis sustinere. Hunc
igitur estum aliter diuidit callidus
supplantator. aliter misericors
conditor. Ille diuidit ut per illum
cicius interimat. iste ut eum to-
lerabilem reddat. Et quia cum temp-
tatione fatigamur. non solum inter-
no dei spiritu instruimur. sed etiam ex-
terioribus predicantium uerbis adiu-
uamur. recte post diuisum estum
subditur. Quis dedit uehementissi-
mo ymbri cursum. Si uero ut superius
diximus diuisi estus nomine illa
in iudee regionibus persecutio de-
signatur. quia ipsa persecutionis
asperitas predicatores sanctos superno
munere adiutos. a predicationis
sue mysterio nullo timore com-
pescuit. apte subiunxit. Quis
dedit uehementissimo ymbri
cursum. ac si diceret. nisi ego. Diuiso
enim estu. cursum uehementissimo
ymbri dedisse. enim inter ipsas perse-
cutionis angustias predicationis
impetum roborasse. ut tanto ma-
gis uirtus predicantium cresceret.
quanto magis persequentium cru-
delitas obuiaret. quatenus aren-
tia corda audientium pluuie
guttis infunderent. et siccitatem
perfidie uberius irrigarent. ut
quamuis contra eos seuicie estus
candesceret. per eos tamen uox
gratie non taceret. Hunc persecutio-
nis estum paulus. et tolerabat. et

irrigabat cum diceret. Laboro
usq; ad uincula. quasi male o-
perans. s; uerbū dī non ē alliga-
tum. De hoc ymbre alias dicitur.
Mandabo nubib⁹ ne pluant sup
eam ymbrē. De hoc cursu ymbris
qui in electoꝝ cordib⁹ agitur.
psalmista testat dicens. Velocit
currit sermo ei⁹. Plerumq; ū ym-
ber ē. & cursum non habet. q̄a
p̄dicatio ad aures uenit. sed ces-
sante interna grā ad corda au-
dientiū non ptransit. De cui⁹ p̄-
dicationis uerbis ꝓpter electos
dicit. Et tenī sagittę tuę ptran-
sierunt. Sagittę quippe dī ptrā-
seunt. quando uerba p̄dicatio-
nis ei⁹ ab auribus ad corda descen-
dunt. Quod q̄a solo diuino mu-
nere agitur. ymbri cursū dn̄s
se dedisse testat. Sed notandū
uideo. qd eundē ymbrē non
uehementē. sed uehemētissimū
uocat. Ymber uehemens ē uis
magna. ymber ū uehemētissim⁹
uis magna p̄dicationis. Vehemens
namq; ymber erat cum p̄dica-
tores scī credi eterna suadebant.
ymber ū uehementissim⁹. cū ꝓp-
ter spem admonebant rem de-
seri. cuncta uisibilia contēpni.
& ꝓpter audita gaudia presen-
tes penas cruciatusq; tolerari.
Sed cum fide cognita seuiente
estu psecutionis. tot electi pos-
sessa reliquerunt. carnales affectus
obliti sunt. & p gaudio spc incru-
ciatib⁹ membra posuerunt. quid
aliud dn̄s fecit. n̄ etiā uehemen-
tissimo ymbri cursū p̄buit. qui
usq; ad exequenda summa p̄cep-
ta p uerba corporis inuisibilia cor-
dis irrigauit. Ubi & apte sub-
iungitur. Et uiā sonantis toni-
trui. Quid p tonitruū. n̄ p̄dicati-
o supni terroris accipitur. Quē
terrorē dū pcipiunt. humana
corda quatiunt. Aliquando ū in
tonitruo ipse incarnatus dn̄s fi-
guratur. quia ex antiquoꝝ pa-
trū conueniente pphetia ad no-
ticiā nr̄am quasi ex nubiū con-
cursione platus ē. qui inter nos
uisibiliter apparens. ea quę sup
nos erant terribiliter sonuit.
Vnde & ipsi scī apli de ei⁹ grā ge-
nerati. boanerges. id ē filii toni-
trui sunt uocati. Aliquando
aut sicut dictū est. tonitruus
ipsa ei⁹ p̄dicatio accipitur. per
quā supernoꝝ iudicioꝝ terror
audit. Sed quia quilibet p̄di-
cator uerba dare auribus potest.
corda ū apire non potest. & n̄
p internā grām solus omps dn̄s
p̄dicantium uerbis ad corda au-
dientiū inuisibiliter aditū p̄-
stet. incassū p̄dicatio aure au-
dientis pcipit. quę puenire
ad intima surdo corde phibet.

seq; dñs uiã sonantis tonitrui
dare asserit. qui cum p̃dicatio-
nis uerba tribuit. ꝑterrorẽ cor-
da conpungit. Hanc uiã paulꝰ
p̃dicator egregius. dñu sup̃na
mysteria terribiliter insonaret.
se a se habere non posse conspi-
ciens. discipulos admonebat
dicens. Orantes ꝓ uobis simul &
ꝓ nobis. ut dñs ap̃iat nobis ostiũ
uerbi ad loquendũ mysterium
xp̃i. Qui ḡ loquebat̃ mysteria
xp̃i. sed incorde audientiũ eisdẽ
mysteriis a dño aperiri ostiũ p̃-
cabat̃. habebat quidẽ iam to-
ni truũ. sed dare ei desup̃ uiã
querebat. Hanc uiam nequaq̃.
se iohs dare posse cognouerat.
qui dicebat. Non necesse habe-
tis ut aliquis doceat uos. sed
sicut unctio eiꝰ docet uos de
omnibꝰ. Hanc uiã rursus paulus
quis daret. intimabat dicens.
Neq; qui plantat ẽ aliquid neq;
qui rigat. sed qui incrementũ
dat deus. Accepta ḡ uia. q̃d iste
ymber ac tonitruus agat audi-
amus. Sequit̃. Ut plueret sup̃
terrã absq; homine in deserto.
ubi nullus mortaliũ commorat̃.
Sup̃ terrã absq; homine in de-
serto pluere. ẽ uerbũ dñi gentili-
tati p̃dicare. quę dñu nullũ cul-
tũ diuinitatis tenuit. nullã in
se speciẽ boni op̃is ostendit.

uidelicet desertũ fuit. In qua q̃a
legis latorũ fuit. & qui rationabi-
liter dñm quereret. non fuit. q̃si
hominũ nullus fuit. & uelut so-
lis bestiis occupata. uacua a mor-
talibꝰ extitit. De hac deserti terra.
alias dicit̃. Posuit in deserto uiã.
De hac p̃dicatione gentilitati
concessa. psalmista testat̃ dicens.
Posuit flumina in deserto. No-
tandũ uõ ẽ. qd̃ postquã estus su-
per terrã diuisus ẽ. cursũ uehe-
mentissimꝰ ymber accepit. ut
in deserto plueret. q̃a postquã
in iudea asp̃itas p̃secutionis in
horruit. ut non solũ fidẽ mi-
nime recip̃et. sed eam etiã gla-
diis impugnaret. ad isrl̃ missꝰ
quisq; p̃dicator ad euocandas
gentes deflexit. Vnde sc̃i ap̃li
hebreis p̃sequentibꝰ quos dese-
runt dicunt. Uobis oportebat
primũ loqui uerbũ dñi. sed q̃a
reppulistis illud & indignos uos
iudicastis eternę uitę. ecce con-
uertimur ad gentes. Diuiso ḡ
estu deserta & absq; homine
terra cõpluitur. quia disp̃sa
in iudeę regionibꝰ p̃secutione
fideliũ derelicta dudũ. & q̃si
ab infusione rationis aliena.
p̃dicationis guttis gentilitas
irrorat̃. Quę gentilitas qualis
ad huc a p̃dicatoribꝰ sit in-
uenta. ostendit̃ cũ subditur.

ut impleret in uiã & desolatã. Quid
ũ compluta reddidit. demonstrat.
cum ilico adiungit. Et pduceret
herbas uirentes. In uia namq; du-
dũ gentilitas fuit. ad quã uia
dĩ uerbo non patuit. Redeptore
quippe nr̃o ueniente sic accepit
uocationẽ grẽ. ut non in ea pri
fuerit uia pphetie. Desolata etiã
recte uocata ẽ. vl ratione uideli-
cet consilii. vl fructu boni opis
destituta. Dedit g̃ dn̄s uehemen-
tissimo ymbri cursũ & uiã sonã-
tis tonitrui. ut in deserto plue-
ret. & impleret in uiã & desolatã.
& pduceret herbas uirentes. id ẽ
exteriori p̃dicationi interna
aspiratione contulit. ut corda
gentiliũ arentia uirescerent.
clausa patescerent. in ania com-
plerent. in fecunda germinarent.
In scriptura enĩ sacra aliquando
herba viror glẽ temporalis acci-
pitur. aliq̃ndo refectio diaboli.
aliq̃ndo sustentatio predicatoꝝ.
aliq̃ndo bona opatio. aliquando
eterne uite scientia atq; doctri-
na. Viror namq; glẽ temporalis
accipitur. sicut ppheta ait.
Mane sicut herba transeat. ma-
ne floreat & transeat. Mane nãq;
sicut herba florere. atq; transi-
re ẽ. in psperitate hui⁹ scli tem-
poralis glẽ uelociter decus ares-
cere. Herba refectio diaboli ac-
cipitur. sicut de illo a dn̄o dicit.
Huic montes herbas ferunt. Ac si
diceret. Supbi ac tumidi dũ se
illicitis cogitationib⁹ atq; actionib⁹
efferunt. suis illũ iniquitatibus
pascunt. Herba sustentatio p̃di-
cantium demonstrat cum dicit.
Pducit in montib⁹ fenũ & herbã
seruituti hominũ. In montib⁹ q̃p-
pe fenũ & seruituti hominũ her-
ba pducitur. cum sublimes hui⁹
scli ad fidei cognitionẽ uocati.
scis predicatorib⁹ in hui⁹ uite
itinere transitoria alimenta lar-
giunt. Herba bona opatio ponit.
sicut scriptũ ẽ. Germinet a ter-
ra herba uirentẽ. Q̃d licet incon-
ditione mundi ita hystorice fac-
tum tenem⁹. terrã tamen & eccle-
siã figurasse. non inconuenien-
ter accipim⁹. que in eo germina-
uit herbã uirentẽ. in quo aduer-
bũ dĩ fecunda miscdie opa ptu-
lit. Herbam aliq̃ndo scientiam
atq; doctrinã eterne uiridita-
tis accipim⁹. sicut p ieremiam
dicit. Onagri steterunt in rupi-
bus. traxerunt uentos quasi
dracones. defecerunt oculi eoꝝ
q̃a non erat herba. Quo dicto su-
pbia ac nequissima iudeoꝝ ẽ p-
secutio pphetata. Ipsi quippe
onagri pmentis elatione. ipsi
dracones puirulenta cogitatio-
ne uocati sunt. Qui steterunt

in rupibus. quia non in dō sed in
summis potestatib⁹ hui⁹ mundi
confisi sunt dicentes. Regem n̄
habemus n̄ cesarē. Traxerunt uen-
tos quasi dracones. quia sp̄u ela-
tionis inflati. sup̄bia maliciosa
tumuerunt. Defecerunt oculi
eoꝝ. quia scilicet spes eoꝝ ab eo
q̄d intendebat corruit. quę tem-
poralia diligens. p̄stolari ęterna
negligens. & terrena ideo q̄a dō
p̄posuit amisit. Dixerunt enī.
Si dimittim⁹ eū sic om̄s credent
in eum. & uenient romani & tol-
lent nr̄m & locū & gentē. Timuerūt
ne locū non occiso dn̄o p̄derent.
& tamen occiso p̄diderunt. Sed
cur ista miseris euenerint sub-
dit. quia non erat herba. id est
quia eoꝝ cordib⁹ defuit eternita-
tis scientia. & nullo eos refecit
pabulo uiriditatis internę do-
ctrinę. Hoc ḡ loco q̄d aliud ui-
rentes herbas. n̄ scē doctrinę
scientiā vl̄ congruas op̄ationes
accipimus. Deserta ḡ terra cō-
pluitur. ut ab ea uirentes her-
bę p̄ducant. quia dn̄i scē p̄di-
cationis ymbrē gentilitas p̄ce-
pit. & uitę opera. & doctrinę
uerba germinauit. Ista uiridi-
tas uoce p̄phetica desertę terrę
pollicet cum dicit. In cubilib⁹
in quib⁹ prius dracones habita-
bant. orietur uiror calami &
iunci. Quid enī p̄ calamū. n̄ scrip-
tores. quid p̄ iuncū qui iuxta
aquę humorē nascit. n̄ pusilli
ac teneri auditores sacri eloquij
designantur. In draconū ḡ cu-
bilibus uiror calami & iunci orit.
quia in eis pp̄lis quos antiqui
hostis malicia possidebat. & doctoꝝ
scientia & auditoꝝ obedientia co-
aceruabat. Hęc tamen quę genera-
liter de gentilitate dicta sunt.
si sollerter aspicim⁹ intra sinum
scē ecclę agi in singulis uidemus.
Sunt enī pleriq; ad uerba dī ual-
de insensibiles. fidei quidē no-
mine censentur. uerba uitę au-
rib⁹ audiunt. sed ea transire
usq; ad interna cordis minime
p̄mittunt. Hii q̄d aliud quam
deserta terra sunt. Quę scilicet
terra hominē non habet. quia
eoꝝ mens sensu rationis caret.
& nullus mortaliū in hac terra
commorat. quia & si q̄ndo in
eoꝝ conscientiā rationabilium
sensuū cogitationes ueniunt. n̄
p̄sistunt. Praua enī desideria
in eoꝝ cordib⁹ sedē inueniunt.
recta ů si quando uenerint. ac
si impellant decurrunt. Sed
cū misericors ds ymbri suo cur-
sū & sonantis tonitruꝫ uiā dare
designatur. conpuncti interna
grā uerbis uitę aures cordis ap̄i-
unt. Et implet terra in uia. q̄a

dū prebet auditū uerbo cumula-
tur mysterio. & pducit herbas
uirentes. quia p grām cōpuncti-
onis infusa. p̄dicationis uerba
non solū libenter recipit. sed
etiā ubertim reddit. ut qd̄ au-
dire non poterat. iam loqui cō-
cupiscat. & que non audiendo
etiā intrinsecus aruerat. iam lo-
quendo que scā sunt. uiriditate
sua quos libet esurientes pascat.
Unde & bene p ppham dicitur.
Emittes spm̄ tuū & creabuntur.
& renouabis faciē terre. Sic enī
sic facies terre. uirtute innoua-
tionis immutat̄. dū sicca dudū
mens grā ueniente cōpluitur. &
post ariditatē pristinā quasi
pductis herbis. scientie uiridi-
tate uestitur. Que conditoris
nr̄i grā. ad huc nobis altius com-
mendatur. cū subdit̄. Iuis est
pluuie pater. vl̄ quis genuit
stillas roris. ac si diceret. n̄ ego.
qui siccā terrā humani cordis
guttis scientie gratuito aspergo.
De hac enī pluuia alias dicit̄. Plu-
uiam uoluntariā segregabis ds̄
hereditati tue. Voluntariā q̄ppe
pluuiā hereditati sue dn̄s segre-
gat. quia non eā nobis p nr̄is
meritis. sed p suo munere benig-
nitatis p̄stat. Et idcirco hoc loco
pater pluuie dicit̄. quia supna
nobis p̄dicatio non nr̄o merito.

sed de ei grā generat̄. Stille enī roris
ipsi scī predicatores sunt. qui arua
pectoris nr̄i inter mala uite p̄sen-
tis. quasi inter tenebras siccę noc-
tis arentia. grā supne largitatis
infundunt. De his stillis contu-
maci iudee dicit̄. Propterea phibi-
te sunt stille pluuiarū. & sero-
tinus ymber non fuit. Ipse q̄ppe
stille roris sunt. que stille pluui-
arum. Quando enī dispensatione
aliqua p̄dicationē temperant.
quasi ros tenerū aspgunt. Cen-
do u ea que de supnis sentiunt.
uirtute qua p̄ualent locuntur.
quasi ubertim manantē pluuiā
fundunt. Ros aspgebat paulus
cum corinthiis diceret. Non enī
iudicaui scire me aliq̄d inter
uos. n̄ xp̄m ihm̄. & hunc cruci-
fixū. Et rursū pluuiā manabat
dicens. Os nr̄m patet aduos ō co-
rinthii. cor nr̄m dilatatū est.
Hinc ē qd̄ moyses q̄a & ualida
fortib̄. & tenera infirmis dictu-
rū se nouerat. dicebat. Expectet̄
sicut pluuia eloquiū meum. &
descendant sicut ros uerba mea.
Sed ecce audiuim̄. quo munere
gentilitas uocat̄. audiam̄ nunc
qua districtione iudea repellit̄.
Audiam̄ quom̄ deserta excolat.
arentia infundat. audiam̄ nunc
quom̄ ea que quasi uident̄ inter-
na p̄iciat. Hec enī sic colligit

electos. ut non etiam iudicet reprobos.
neque sic quibusdam culpas relaxat.
ut non et in quibusdam feriat. Scrip-
tum quippe est. Misericordia enim et ira
ab illo. Unde hic quoque postquam
tot dona gratie intulit. etiam ire sue
iudicia non abscondit. Nam se-
quitur. De cuius utero egressa est glati-
es. et gelu de celo quis genuit.
Quid enim aliud in gelu vel in gla-
tie. nisi frigida et perfidie torpore
constricta accipimus corda iu-
deorum. et quia quondam per acceptionem
legis. per custodiam mandatorum. per
ministeria sacrificii. per mysteria
prophetie. sic intra sinum gratie. quasi
intra uterum creatoris habebantur.
Sed quia ueniente domino constricti
frigore perfidie. feruorem fidei et ca-
ritatis amiserunt. a secreto gratie si-
nu proiecti. quasi glacies de utero
creatoris egressi sunt. Et gelu de
celo quis genuit. Quid hic aliud
celum. nisi sublimis debet intelligi
uita sanctorum. Cui celo dicitur. Attende
celum et loquar. Non enim insensibili
sed rationali creature loquebatur.
De hoc celo dominus ait. Celum mihi sedes est.
De qua sede alias scriptum est. Ani-
ma iusti sedes est sapientie. Quia
quo sapientia est deus. si sedes dei celum est.
et anima iusti sedes est sapientie.
celum est utique anima iusti. Celum fuit
abraham. celum ysaac. celum iacob.
Sed quia persecutores domini pontifi-
ces [illegible] iudeorum. perfidie tor-
pore frigi[illegible]di. de illorum patrum
progenie processerunt. quasi de celo
gelu exiit. quia de sublimi prole
sanctorum processit frigida plebs infide-
lium. Cum enim de abraham natus est
cayphas. quid aliud nisi gelu de celo
processit. Quod tamen gelu idcirco
dominus genuisse se dicit. quia iudeos
quos naturaliter ipse bonos con-
didit. iusto iudicio per eorum maliciam
frigidos a se exire permisit. Dominus
enim auctor est nature non culpe.
Genuit quoque creando naturaliter.
quos iniquos permisit uiuere to-
lerando patienter. Et quia illa
quondam tenera ac fidei penetra-
bilia corda iudeorum. in perfidie post-
modum obstinatione durata sunt.
recte subiungitur. In similitudi-
ne lapidis aque durantur. Aquas
enim populos accipi iam sepius edocuis-
se me memini. Lapis uero pro ipsa du-
ricia aliquando gentiles populi de-
signantur. et ipsi quippe lapides
coluerunt. et de eis per prophetam dic-
tum est. Similes illis fiant qui faci-
unt ea. et omnes qui confidunt in eis.
Unde iohannes iudeos aspiciens se de
stemmate generationis extollere.
et gentiles preuidens ad abrahe prole
fidei cognitione transire. ait.
Ne uelitis dicere intra uos patrem
habemus abraham. Dico enim uobis
quia potens est deus de lapidibus istis

suscitare filios abrahe/ ꝺo cor la-
pides quoq; duros ꝺ pfidia gen-
tiles uocans. Quia ꝙ primū iudea
ꝺo credidit: gentilitate omni impfi-
die sue obstinatione remanente. post-
modū ū ad fidē gentiliū corda
mollita sunt: & iudeoꝝ infidelitas
obdurata/ bene dictū ē. in similitu- »»»
dine lapidis aquę durant. Ac si »
diceret. Illa mollia & penetrabilia
fidei corda iudeoꝝ. in insensibili-
tatē uertunt gentiū. Cum enī mi-
sericors ds gentes traxit/ natus
iudeā reppulit. Actūq; ē. ut sicut
ꝺudū ad pcipiendā fidē gentilitas
fuerat obdurata/ ita postmodū
ad fidē gentilitate susceptā. iudeoꝝ
ppls pfidie torpore durescceret.
Unde paulus apls ersde gentibus
dicit. Sicut aliquando uos non
credidistis ꝺo. nunc aut miam
consecuti estis ꝓpter illoꝝ incre-
dulitatē/ ita & isti non crediderit
in uā misdia. ut & ipsi mise-
ricordiā consequant. Concluſit
enī ds oīa in incredulitate/ ut
omniū misereat. Quā sententiā
suā primo quidē de uocatione
iudeoꝝ & repulsione gentiū. post-
modū ū de uocatione gentiū &
repulsione iudeoꝝ subtiliter
pensans. seq; occulta ꝺi iudicia
comphendere non posse conside
rans/ exclamando subiunxit.
O altitudo diuiciarū sapientię
& scientię ꝺei. quā incomphensibi-
lia sunt iudicia ei/ & inuestigabi-
les uie ei. Unde hic quoq; cum de
iudeoꝝ pfidia ꝺns diceret. insimi-
litudine lapidis aquę durantur/
ut de repulsione eoꝝ occulta ē
sua iudicia demonstraret. apte
subdit. Et superficies abyssi cons-
tringit/ quia sup ceco quoꝺa ig-
norantię nre ꝙ uelamine. incomp̄-
hensibilitas diuini iudicii. huma-
ne mentis oculo nullatenꝰ penetrat.
Scriptū quippe ē. iudicia tua abys-
sus multa. Nemo ꝙ ꝑseruari ap-
petat. cur cum alius repellit/ alius
eligatur: vl cur cū alius eligit/
alius repellat. quia superficies a-
byssi constringit/ & attestante
paulo. inserutabilia sunt iudicia
ei & inuestigabiles uie ei. Ꝑ hoc
ū qꝺ dictū ē de cui utero egres-
sa ē glacies. & gelu de cęlo quis
genuit/ etiā sathan angelu & glu-
cię nil obstat intelligi. Ipse ꝙp-
pe quasi de ꝺi utero glacies pces-
sit/ quia a calore secretoꝝ ei ma-
licię torpore frigidus. magister
iniquitatis exuit. Ipse gelu de
cęlo ē genitus/ quia constrictus
corda reproboꝝ a sūmis cadere ē
a ꝺima ꝓmissus. qui bene in cele-
stibus conditus. in culpę frigore
mentes sequaciū quasi gelu ꝺu
cecidit astrinxit/ quia ad terrā
uenies qꝺ in hominib⁹ egerit.

explet̄ cum subditur: In similitudi-
ne lapidis aquę durant̄. Per aquas
namq; ppli. per lapidē ū eiusdē satha-
nę duricia designat̄. Illo ḡ ad ima
ueniente. in similitudine lapidis
aquę duratę sunt. quia eiꝰ maliciā
imitati homines mollia uiscera
caritatis amiserunt. cuiꝰ fraudu-
lenta consilia a seductis hominibꝰ
deprehendi non possunt. Recte sub-
iungit̄. Et superficies abyssi cons-
tringitur. Aliud quippe ei intrin-
secus latet. atq; aliud extrinsecus
ostendit. Transfigurat enī se uelut
anglm lucis. & callida deceptio-
nis arte plerumq; pponit lauda-
bilia. ut ad illicita ptrahat. Abys-
si ḡ superficies constringitur. q̄a
dū quasi bona psuasionis eiꝰ spe-
cies uelut solida desup glaties
ostenditur. in pfundo latens eiꝰ
malitia non uidet̄. Cuncta tam̄
hęc intelligere & aliter possumꝰ.
si moraliter exquiramꝰ. Mentes
namq; hominū omps ds dū in suo
timore format. quasi concipit.
easq; ad aptas uirtutes dū puehit
gignit. sed si de acceptis uirtutibꝰ
extollunt̄ relinquit. Et sepe q̄sdā
cognouimꝰ malorꝫ suorꝫ considera-
tione conpungi. diuini terroris
pauore feruescere. & p pauoris ex-
ordia usq; ad uirtutū summa pue-
nire. sed dū eisdē uirtutibꝰ quas
accipiunt extollunt̄. in anis glę

laqueo astricti. ad antiquū torpo-
rē redeunt. Recte ḡ cum tales pcit
dns dicit. De cuiꝰ utero egressa est
glaties. Quasi enī de dī utero glati-
es egreditur. quando hi qui iam
intus incaluerant. ex uirtutum
dono frigescunt. & inde exterio-
rem glam torpentes appetunt.
unde ad interna diligenda arden-
tius flagrare debuerunt. Dumq;
iste signis. ille scientia. iste pphe-
tia. ille magnis opibꝰ pollet. atq;
p hęc dona placere hominibꝰ ap-
petit. omne qd prius intimū ca-
luerat. exteriorē laudē diligens
in torporē uertit. Quasi ḡ glaties
de utero egreditur. dum post
donorꝫ beneficia a uisceribꝰ pie-
tatis supnę separat̄. An non sunt
glaties qui in uirtutibꝰ quas acci-
piunt laudes ab hominibꝰ que-
runt. & tamen uenienti iudici
dona sua ad eiꝰ memoriā reuocan-
tes dicunt. dne dne nonne in no-
mine tuo pphauimus. & in no-
mine tuo demonia eiecimꝰ. & in
tuo nomine uirtutes multas fe-
cimus. Sed quom̄ hanc glatiē
dns pciat. ostendit dicens. Nes-
cio uos unde sitis. Discedite a me
omnes oparii iniquitatis. Hanc
glatiē nunc in utero dns portat.
quia intra sinū ecclę tolerat. s;
tunc apte eicit. cum tales a se-
cretis cęlestibꝰ p extremū & pub-

licum iudiciū repellit. His itaq; uer-
bis quid aperte agitur: nisi ut beatus
iob de summis suis uirtutibus hu-
milietur: ne in hoc quod bene ui-
uendo caluerat: superbiendo friges-
cat: et a diuinitatis utero repul-
sus exeat: si intra sinū sui cordis
se tumidus extollat. Et quia
iusto iudicio superbas mentes ad cul-
pam egredi ex accepta uirtute per-
mittit: recte ad huc subiungitur.
Et gelu de celo quis genuit. Ple-
rumq; enim sacri eloquii scientiā
prestat: sed dū eadē scientia is
qui accipit extollitur: ira districti
iudicis in ipso sacro eloquio ce-
catur: ut exteriores fauores per
illam sequens. eius iam interna nō
uideat: et qui intus manens ca-
lere poterat: ex eundo frigescat:
duratusq; in ima corruat: quia
ad cognitionem dei prius tracta-
bilis in summis liquidus stabat.
An sacrū eloquiū celū non est.
quod diem nobis intelligentie
aperiens. sole nos iusticie illus-
trat: quod dū nos uite presentis
nox continet: stellis nobis man-
datorum fulget. Sed quia opor-
tet hereses esse. ut probati manife-
sti fiant: cum ab intellectu sa-
no mens superba repellitur: ultio-
ne districti iudicii gelu de celo
generatur: ut cum ipsa scriptu-
ra sacra in electorum cordibus caleat.
eos qui se superbe scire appetunt.
a se frigidos emittat. Ibi quippe
erant: ubi corrigere errata debue-
rant: et dū a superna intelligentia
resplendentis eloquii. et obdurati
ipsi et seducturi ceteros corruuntur
ad ima uenientes. ut gelu et alios
astringunt. Semetipsum tamen dns
hoc gelu gignere prohibet: non quo
prauorum mentes ipse ad culpam for-
mat: sed quo a culpa non liberat:
sicut scriptū est. Ego obdurabo cor
pharaonis. Quod quia miscediter
emollire noluit: profecto districte
obdurare nuntiauit. Quia uero in
choata diuini timoris uirtus
amittitur: propter humanas laudes
uirtutis imago retinetur: recte
subiungitur. In similitudine la-
pidis aque durantur: et superfici-
es abyssi constringitur. Aque enim
per glaciem in superficie durescunt:
sed fluide in intimis remanent.
Et quid per aquas. nisi fluxa accipi-
mus corda reproborum. Qui cum
ex proposito uirtutem deserunt: for-
tes se in bonis operibus per ypochri-
sin ostendunt: dumq; in intimis
suis aduicia defluunt. et foras se
sanctorum ac fortium imitatores fin-
gunt. aque in similitudinem la-
pidis durantur. et superficies abyssi
constringitur: quia per superductam
sanctitatis speciem fluxa ac instabilis
eorum conscientia hominibus tegitur.

Nam cū sibi metipsis intrinsecus
turpes sint. ante alienos tamen
oculos quadā uiuendi uenustate
uestiunt. Sed ne quis uerba hęc
dñi in bonā intelligi partē non
uelit. debem⁹ sic etiā scientiā que-
rentib⁹ astruere. dū m̄ minime iu-
dicemur: quę p̄scrutanda fuerant
neglexisse. Superiore enī uersu
dicit. quis ē pluuię pater: vl̄ quis
genuit stillas roris. statimq; ad-
ditur: de cui⁹ utero egressa ē gla-
ties. & gelu de cęlo quis genuit.
Si ḡ dictis p̄cedentib⁹ sequens sen-
tentia non dispari sensu coniun-
gitur: p̄fecto & in bonā partē
nobis ei⁹ intelligentia sine obs-
taculo difficultatis apitur. Ter-
ra enī si compluit. iactata in eam
semina feraci⁹ ligantur: sed rur-
sū si illā pluuia immoderatius
irrigat. in culmi pinguedinē
frumenti uirtutē mutat. Sin ū
iactatū semen post pluuiā gelu
premit. quo foras cici⁹ apparente
repellit. eo intus fecundi⁹ radi-
catur: & quo uetat p̄gredi. eo
cogit multiplicari. quia cū ab
inmaturo ortu restringit. in
conceptionis suę tarditate laxa-
tum. ad fructū uberius implet.
Quid ē ḡ qd dñs prius quidē pa-
trē se pluuię insinuat. postmo-
dū ū de suo egredi utero glaciē
narrat. seq; gelu gignere de cęlo
p̄nuntiat. n̄ qd miro m̄ nr̄i pecto-
ris terrā ad suscipienda uerbi se-
mina & prius p occultę grę plu-
uiam infundit. & postmodū ne
in conceptis uirtutib⁹ immodera-
tius p̄fluat. disciplina intime
dispensationis p̄mit. ut quā p̄-
ceptę grę pluuia irrigat. etiā
disciplinę rigor astringat. ne
si aut ante quā debet. aut plus
quā necēē ē conceptas uirtutes p̄-
ferat. fruges in herbā uertat. Ple-
rumq; enī ab inchoantib⁹ opus
bonū. dū prius quā oportet os-
tenditur: a grano p̄fectionis in-
anitur. Et plerumq; uirtutes
dū plus quā necēē ē exuberant.
[illegible] exaltant. Vnde & electorū
[illegible] scōr dñs ul̄ ante tempus de-
si[illegible]sideria rennuit. vl̄ rursum
[illegible] in tempore ultra mensurā p̄uec-
tus p̄mit. ne si aut ante quam
debent aut plus quā debent p̄-
ficiant. p̄ p̄uectus sui magnitu-
dinē. in elationis defectū cadant.
Nam cum cor post peccata con-
pungit. terra quę aruerat. infu-
sione pluuię rigatur: & cū re-
lictis iniquitatib⁹ bona [illegible] exe-
[illegible] qui opa p̄ponit. quasi post
infusionē semina accipit. Et
ple[illegible]riq; cum desideria scā iam
concipiunt. in sūmis exerceri iā
uirtutib⁹ inardescunt. ut non
solū culpa opationē non inqui-

net: sed nec cogitationē pulset. Et
ad hūc quidē in corpore posita fuꝫ.
sed nil iam ꝑ petri de communione
uitę ꝑsentis uolunt. Immitari ꝑ in
tentionē ęternam mentis stabili
tatē appetunt. sed interuenientib⁹
temptationib⁹ reuerberant. Æ ui
delicet infirmitatis suę cū memi
nerunt. Æ elati de uirtutib⁹ quas
accipiunt non sint. Ad dū mira
disciplinę repꝫssione agitur. Aqd
aliud quā sup infusā terrā gelu
de cęlo generatur. Quid aliud qm
de dī utero glacies ꝓducitur. qm
do de interno secreto dispensatio
egreditur. Æ uoluntatis nrę etiā in
bonis desideriis frenantur. Vi
deamus paulus infusa [illegible]
uidelicet terra. qm disci [illegible]
plinę glacię ꝑmat. Ait. Vel
le adiacet mi. ꝑficere aut bo
num non inuenio. Qui enī uelle
habere se asserit. iam ꝑ infusionē
gr̄ę. quę inse latant semina os
tendit. sed dū ꝑficere bonū non
inuenit. pfecto indicat. quanta
illū dispensationis supnę glacies
ꝑmat. An ista glacies eoz corda ni
ꝑs [illegible] serat. quib⁹ dicebat. ut
non quecumq; uultis illa faci
atis. Ac si aptē diceret. Occulta
cordis uri semina iam pdi re
infrugē querunt. sed supni mo
deraminis gelu ꝑmuntur. ut
tanto post fecundius exeant.
quanto duum iudiciū ꝑmenta
pondera pacientius portant. Et
qua plerumq; humana corda erū
pere aduersitates quas appetunt ni
ualent. eo ipso quo ab intentionis
suę pfectione resiliunt. temptati
onū stimulis fatigantur. sed ta
men eas dē temptationes cogitatio
nū comprimunt. seq; ꝑ exercita
tionis usū in quoda uuendi ri
gore componunt. bene subdit.
In similitudine lapidis aquę du
rantur. quia æ si fluxę cogitati
ones interi⁹ lacessiunt. nequaqm
tamen usq; ad consensū prauī
opis trahunt. sed mentis sub mo
lita bene uuendi consuetudine.
quasi sub quada duricia exteri⁹
abscondit. quicqd intus exem
ptationis pulsatione mollescit.
Vbi æ bene subiungit. Et superfi
cies abyssi constringitur. qua
praua cogitatio æ si usq; ad sug
gestionē uenit. usq; ad consensū
non ꝑsilit. quia fluctuantes
motus animi. sup ductus rigo
ris cę deliberationis ꝑmit. Potest
etiā in gelu vl glacię ꝑsentis uitę
aduersitas designari. quę dū
sub asperitate sua scōs comprimit.
ualentiores reddit. Dum enī nō
omnīs dī molestiis exerceri ꝑmit
tit. atq; ad melioris uitę statum
interueniente tristicia ꝓuehit.
miro consilio sup futurā frugē

gelu & glaciē gignit. ut electus q̄sq;
in hac uita tamquā in hieme aduer-
sa uentoꝝ & frigoꝝ toleret. & uelut
in estiua serenitate postmodū fru-
ctus quos hic conceperit demons-
tret. Unde & sponsi uoce unicuiq;
animę post huiꝰ mundi turbines
ad illa ęternitatis amena ꝓperanti
dicit. Surge ꝓpera amica mea for-
mosa mea. & ueni. Iam enī hiemps
transiit. ymber abiit & recessit.
Et quia si sola nobis assunt ꝓspera
soluimur. aduirtutē ū melius ꝑ
aduersa solidamur. recte sub-
iungit. In similitudine lapidis
aquę durant. Mentes enī quę ꝑ
ꝓspera molliter fluerent. constri-
ctę aduersitatibꝰ durescunt. &
ad similitudinē lapidis aqua ꝑ-
ducitur. quando infirmꝰ quisq;
ꝑacceptā desuꝑ tolerantiā passi-
ones sui redemptoris imitatur.
In similitudine lapidis quippe
aqua duruerat. ille cum prius
impaciens ꝑsecutor postmodū
paulus dicebat. Impleo ea quę
desunt passionū xp̄i in carne me-
a. Et quia cum deprimunt ad-
uersis sollertiꝰ interna dona cus-
todiunt. recte additur. Et suꝑ-
ficies abyssi constringit. Solet
enī lęticia archana mentis aꝑire.
atq; aꝑiendo amittere. Aduersa
ū cum nos exteriꝰ deprimunt.
interiꝰ cautiores reddunt. Post

gelu itaq; vl glaciem suꝑficies abys-
si constringitur. quia mens nr̄a ad
scrutanda ꝓfunda dona quę acceꝑ-
it ipsis aduersitatibꝰ munit. Abys-
si enī suę suꝑficiem ysaias constrin-
xerat cū dicebat. Secretū meū m̄i.
secretū meū m̄i. Abyssi suę suꝑfici-
em paulus constrinxerat. q̄ tot ꝑ-
iculis aduersitatis insudans. sub
p̄textu cuiusd̄a de semetipso lo-
quit dicens. Audiuit archana
uerba quę non licet hominibꝰ lo-
qui. Et rursū. Parco aut ne quis
me existimet supra id qd̄ uidet
aut audit aliq̄d ex me. Qui ḡ fo-
ris aduersa tolerat. ne fortasse
in laudibꝰ deflueret archana sua
aꝑire metuebat. q̄d aliud. quā
secretoꝝ suoꝝ abyssū ꝑconstrictā
suꝑficiem p̄sserat. Sequit. Num
q̄d coniungere ualebis micantes stellas
plyades. aut gyrū arcturi pote-
ris dissipare. Plyades stellę a
potuplystu. id ē a pluralitate uo-
catę sunt. Ita aut uicinę sibi
& diuisę sunt conditę. ut & si-
mul sint. & tamen coniungi
nequaquā possint. quatenꝰ ui-
cinitate quidē coniunctę sint.
sed tactu disiunctę. Arcturus
ū ita nocturna tempora illus-
trat. ut in cęli axe positus ꝑdi-
uersa se uertat. nec tamen occi-
dat. neq; extra currens uoluit.
sed in loco situs incunctis mun-

S scis.

di partib⁹ nequaquā casurus incli-
natur. Quid ḡ ē qd̄ homo ex terra
factus. atq; in terra positus de cęles-
ti administratione discutitur. qa
plyades coniungere non ualet. qs
uicinas sibimetipsis conditas &
bene coniunctas uidet. quia arc-
turi gyrū dissipare non potest.
quē tamen cernere ipsa sua uerti-
gine pene dissipatū potest. An ut
in istis mysteriis auctoris potentiā
pensans. infirmitatis suę memine-
rit. & quē ad huc in maiestate sua
uidere non poterat. quā sit ines-
timabilis in ipsa mysteriorū cęlestiū
gubernatione ꝑpendat. Sed cur
ista loquim̄. qui stimulo rationis
urguem̄. ut hęc uerba mysticis sen-
sibus grauida cognoscamus. Quid
enī micantes plyades quę & septē
sunt. qd aliud quā scōs om̄s de-
nuntiant. qui inter p̄sentis uitę
tenebras spc̄ septiformis grē nos
lumine illustrant. qui ab ipsa
mundi origine usq; ad ei⁹ termi-
nū diuersis temporib⁹ ad ꝓphe-
tandū missi. iuxta aliqd sibi con-
iuncti sunt. & iuxta aliqd non
coniuncti. Stellę enī plyades.
sicut supra dictum ē uicinitate
sibi coniunctę sunt. tactu dis-
iunctę. Simul quidē sitę sunt.
& tamen lucis suę uiritim uel
uicissim radios fundunt. Ita scī
om̄s aliis atq; ad predicandū

temporib⁹ apparentes. & disiuncti s̄
ꝑuisionē sui imaginis. & coniun-
cti ꝑ intentionē mentis. Simul
micant. quia unū predicant. sed
non semetipsos tangunt. qa in di-
uersis temporib⁹ parciunt̄. Quā
diuersis temporib⁹ abel. ysaias. &
iohs apparuerunt. Diuisi quidē
fuerunt tempore. sed non p̄dica-
tione. Nam abel redemptoris nr̄i
passionē significans. agnū in sa-
crificio obtulit. de cui⁹ passione
ysaias ait. Sicut agnus corā ton-
dente se obmutescet. & non aꝑuit
os suū. De quo iohs quoq; ait. Ec-
ce agnus dī. ecce qui tollit pecca-
ta mundi. Ecce diuisis quidē tem-
porib⁹ missi. & tamen concordit̄
de redemptoris nr̄i innocentia
sentientes. eundē agnū iohs os-
tendendo. ysaias p̄uidendo. abel
offerendo locutus ē. & quē iohs
in ostensione. quē ysaias in locu-
tione. hunc abel significando.
in manib⁹ tenuit. Quia ḡ quom̄
plyades stellę de humanitate
redemptoris sibi concinnant di-
ximus. nunc quom̄ in ostenden-
da unitate trinitatis concordit̄
luceant. demonstrem⁹. Diuersis
quippe temporib⁹ huic mundo.
dauid. ysaias. & paulus apparue-
runt. sed tamen nullus eorū alte-
ri diuersū sentit. quia & si semet
ipsos non nouerant facie. unū ta-

men didicerant ex diuina cognitio-
ne. Dauid quippe ut auctorē dm̄
trinitatē ostenderet dixit. bene-
dicat nos ds̄ ds̄ nr̄ benedicat nos
ds̄. ac ne tercio dm̄ nominans.
tres deos dixisse putaret. ilico u-
nitatē eiusdē trinitatis insinuans.
addit. Et metuant eū om̄s fines
terre. Qui enī non eos. sed eū sub-
didit. unū tria que dixerat in-
timauit. Ysaias quoq; cū laude
de unitate trinitatis apiret. se-
raphim uoces exprimens ait. scs̄.
scs̄. scs̄. ac ne tercio scm̄ nomi-
nans. unitatē diuine substantie
scindere uideretur. adiunxit.
Dn̄s ds̄ sabaoth. Qui g̊ non dn̄i dii.
sed dn̄s ds̄ addidit. unū existere
q̊d tercio scm̄ uocauerat indica-
uit. Paulus quoq; ut operationem
scē trinitatis ostenderet. ait. Ex
ipso. et p ipsū. et in ipso sunt om-
nia. atq; ut unitatē eiusdē tri-
nitatis intimaret. ptinus addi-
dit. Ipsi gl̄a in scl̄a scl̄oꝝ amen.
Qui g̊ non ipsis. sed ipsi subdidit.
unū naturaliter tria. scdm̄ pso-
nas innotuit. qd̄ superius tercio
idipsū dixit. Quasi g̊ et uno in
loco plyades site sunt. quia de
dō concorditer sentiunt. et tam̄
semetipsos non tangunt. quia
sicut dictum ē. p huius mundi tē-
pora diuersa parciunt. Q̊d bene
ac breuiter ezechiel ppheta des-
cribit. qui cum diuersi generis ani-
malia uidere se diceret. adiunxit.
iunctēq; erant penne eoꝝ alterius
ad alterū. Penne quippe animaliū
alterius ad alterū iuncte sunt.
quia et si dissimilia sunt que a-
gunt. uno tamen eodēq; sensu si-
bi scōꝝ uoces uirtutesq; sociant.
Et quamuis alius rationabiliter
cuncta agendo sit homo. alius in
passionibus fortis aduersa mundi
non timendo sit leo. alius p ab-
stinentiā semetipsū hostiā uiuā
offerendo sit uitulus. alius se
in alta rapiendo. contemplatio-
nis uolatu sit aquila. pennis se
tamen dū uolant tangunt. q̊a
et confessione uocū. et uirtutū.
sibi unanimitate iunguntur. Q̊d
quia solius diuine uirtutis est.
et disiunctis temporibus missos
in fidei p̄dicatione coniungere.
et dissimilibus uirtutibus preditos
fulgore intentionis unire. recte
dicit. Numq̊d coniungere uale-
bis micantes stellas plyades. ac
si dicat ut ego. qui unus omnia
impleo. atq; in unitatis sensu e-
lectorū mentes implendo con-
iungo. In arcturo aut̄. qui p gy-
rū suū nocturna spacia non oc-
casurus illustrat. nequaqm̄ par-
ticulatim edita uita scōꝝ. sed to-
ta simul ecclā designatur. que
fatigationes quidē patit̄. nec ta-

men ad defectū ꝓprīi status inclinatur. ⁊ yrū laboꝝ tolerat. ꝙ sed ad occasū cum temporib⁹ non festinat. ⁊ neq; enī ad ima poli arcturꝰ cum nocturno tempore ducitur. ꝙ sed dū ipse uolutꝫ nox finitur. ꝙ quia nimirū scā ecclā. dū innumeris tribulationib⁹ quatit. ꝓ presentis uitę membra terminatur. ꝙ eaq; stante nox pterit. ꝙ quia illa in sua incolumitate ꝑduran te mortalitatis hui⁹ uita ꝑcurrit. ⁊ st in arcturo qđ consideratius possim⁹ intueri. ⁊ septē q̄ppe stellis uoluitur. ꝙ e modo quđe tres ad summa eleuat. atq; ad ima quatuor inclinat. ꝙ modo q̄tuor superi⁹ erigit. tres inferius ꝑmit. ⁊ scā quoq; ecclā cum in infidelibus trinitatis noticiam. in aut fidelibus suis uirtutes quatuor. id e prudentiā. fortitudinē. temperantiā. iusticiam ꝑducat. ꝙ quasi rotatu ꝑdicationis status siu speciem quodāmō immutat. ⁊ nam cū quibusđa de operib⁹ suis gl'antibus confidentiam ꝓprīi laboris euacuat. e fide trinitatis exaltat. ꝙ qđ aliud facit in tres stellas arcturus eleuat. quatuor inclinat. ꝙ ⁊ t dū q̄sđa bona opa non habentes de sola fide ꝑsumere phibet. sed opari eniuis quę ꝑcepta sunt iubet. ꝙ qđ aliud arcturus facit in quatuor stellas erigit. tres deponit. ꝙ ⁊ideam⁹ quom tres eleuet. quatuor deponat. ⁊ece ꝑ paulū contra fide de opere supbientib⁹ dicit. ⁊i abraham ex opib⁹ iustificatus e. habet gl'am sed non apud dm. Quid enī scriptura dicit. ꝙ credidit abraham dō. ꝙ e reputatū e illi ad iusticiā. ⁊ideamus quom quatuor eleuet. tres deponat. ⁊ece ꝑ iacobū de fide contra opera supbientibus dicit. ⁊icut corpus sine spu mortuū e. ꝙ ita fides sine opibus mortua e. Arcturus itaq; uoluitur. ꝙ quia scā ecclā iusta audituꝝ suoꝝ mentes induerso látere ꝑdicationis arce uersatur. Arcturus uoluitur. ꝙ quia hęc in noctis hui⁹ tribulationib⁹ rotatur. ⁊ed hunc arcturi gyrū. quandoq; dns dissipat. ꝙ quia labores ecclę ad requiē ꝓmutat. Tunc e pliades plenius iungit. cum gyrū arcturi destruit. ꝙ quia tunc nimirū scī omīs etiā uisionis sibi specie copulant. quando infine mundi scā ecclā ab his quos nunc sustinet laboribus soluit. ⁊ icat g. ⁊ unq̄d coniungere ualebis micantes stellas pliades. aut gyrū arcturi poteris dissipare. ⁊ub audis ut ego. ꝙ qui tunc seōrum uitā etiā ꝑ speciem uno. cū gyrū uniuersalis ecclę corporaliter soluo. ꝙ ⁊ quis hominū soli⁹ dum ne hoc e uirtutis ignorat. ꝙ ⁊ed

ut cognoscat homo qualis ipse sit.
memoretur assidue quod solus dominus pos-
sit. Habemus ad huc quod de stellis
plyadibus atque arcturo aliud sentia-
mus. Plyades quippe ab oriente.
arcturus uero ex parte aquilonis sur-
git. Quamquam autem se per gyrum suum
arcturus uerterit. plyades ostendit.
et cum lux diei iam uicina effici-
tur. stellarum eius ordo distenditur.
Potest igitur per arcturum. qui a plaga Saduen-
frigoris nascitur lex. per plyades uero
que ab oriente surgunt. testamen-
ti noui gratia designari. Quasi enim
ab aquilone lex uenerat. que
tanta subditos rigiditatis aspe-
ritate terrebat. Nam dum per culpis
suis alios preciperet lapidibus ob-
rui. alios gladii morte multari.
plaga torpens et uelut a sole cari-
tatis aliena. preceptorum suorum se-
mina plus premebat ex frigore
quam ex calore nutriebat. Cuius
oppressionis pondus petrus
horru[illegible] erat cum dicebat. Quid
temptatis [illegible] imponere iugum
super ceruicem [illegible] discipulorum. quod
neque patres nostri neque nos porta-
re potuimus. Nec mirum quod per
arcturi septem stellas testamentum
uetus exprimitur. quia et in
ueneratione legis dies septimus
exstitit. et per ebdomadam integram
constituti sacrificii uota ten-
debantur. Plyades uero que ipse quoque

sicut superius diximus septem sunt.
testamenti noui gratiam tanto ap-
tius indicant. quanto cuncti li-
quido cernimus. quod per illud fideles
suos spiritus sanctus. septiformis muneris
lumine illustrat. Quamquam igitur
se arcturus uertit plyades osten-
dit. quia per omne quod testamentum
uetus loquitur. testamenti noui
opera nuntiantur. Sub textu enim
litterae tegit mysterium prophetiae.
et quasi inclinat se arcturus et
demonstrat. quia dum ad spirita-
lem intellectum flectitur. significa-
ta per illud lux gratiae septiformis a-
peritur. Et propinquante diei lu-
ce. stellarum eius ordo distenditur.
[illegible] quia postquam per semetipsam no-
[illegible]bis ueritas innotuit. ab obse-
quiis carnalibus litterae precepta
laxauit. Redemptor autem noster
in carne ueniens plyades iunx-
it. quia operationes septiformis
spiritus simul in se et coniunctas et
manentes habuit. De quo per ysaiam
dicitur. Egredietur uirga de radi-
ce iesse. et flos de radice eius ascen-
det. et requiescet super eum spiritus
domini. spiritus sapientiae et intellectus.
spiritus consilii et fortitudinis.
spiritus scientiae et pietatis. et re-
pleuit eum spiritus timoris domini.
De quo Zacharias ait. Super lapi-
dem unum septem oculi sunt. atque
iterum. Et in candelabro aureo

lucernę septē. Nullus ů hominū
opationes scī spc̄ simul omnes habu
it. n̄ solus mediator dī & homi
nū. cui ē isdē spiritꝰ qui de patre
ante scla pcedit. Bene ḡ dicitur:
Sup lapidē unū septē oculi sunt.
Huic enī lapidi septē oculos ha
bere. ē simul omnē uirtutē spc̄
septiformis grē in opatione reti
nere. Alius namq; pphetiā. alius
scientiā. aliꝰ uirtutes. aliꝰ genera
linguarū. alius interpretationē
sermonū. iuxta distributionē
scī spc̄ accepit. ad habenda ů cun
cta eiusdē spc̄ munera nemo per
tingit. At ů conditor nr̄ infir
ma nr̄a suscipiens. quia pdiuini
tatis suę potentiā simul se
habere om̄s scī spc̄ uirtutes
edocuit. micantes pculdubio
plyades iunxit. Dum ů plyades
iungit. arcturi gyrū dissipat.
quia dū semetipsū factū homi
nem habere cunctas scī spc̄ opa
tiones innotuit. in testamento
ueteri litterę laborē soluit. ut
fidelis quisq; iam cum libertate
spc̄ illud intelligat. cui priꝰ in
formidine inter tot discrimi
na seruiebat. Audiat itaq; be
atus iob. Numq̄d coniungere
ualebis micantes stellas plyades.
Ac si apte diceret. Habere qui
dem lumina quarundā uir
tutū potes. sed numq̄d exer
cere simul omnes opationes scī spc̄
sufficis. Me ḡ coniungentē plya
des in cunctis uirtutibꝰ contem
plare. & tu de paucis ab elatione
cōpescere. Audiat qd̄ dicitur:
aut gyrū arcturi poteris dissi
pare. Ac si apte ei diceret. Et si
ipse iam queq; recta sunt sentis.
numq̄d uirtute tua etiā in alie
nis cordibꝰ laborē grossioris in
telligentię destruis. Me itaq; cō
sidera qui carnaliū stulta corri
go. dū me pcarnis stulticiā ma
nifesto. ut tanto magis hęc quę
putas uirtutū tuarū fortia hu
milies. quanto nec uestigia meę
infirmitatis comprehendis. Quia
ů in ipso dn̄icę incarnationis
mysterio. aliis lux ueritatis os
tendit. aliorꝫ ů pscandalū cor
da tenebrantur. recte subiun
gitur: Numq̄d pduces lucife
rum in tempore suo. & uesperum
sup filios terrę consur gere
facis. Pater quippe in suo
tempore luciferū pduxit.
q̄a sicut scriptū est. cum ue
nit plenitudo temporis. misit
ds filiū suū factum ex muliere
factum sub lege. ut eos qui sub
lege erant redimeret. Qui natus
ex uirgine uelut lucifer inter
tenebras nr̄ę noctis apparuit.
quia fugata obscuritate peccati.
eternū nobis mane nuntiauit.

Luciferū se innotuit. q̄a diluculo
ex mortuis surrexit. ⁊ fulgore sui
luminis mortalitatis nr̄e tetram
caliginē p̄ssit. Qui bene p iohan-
nem dicit̄ stella splendida ⁊ ma-
tutina. Viuus quippe apparendo
post mortē matutina nobis stel-
la factus est. ⁊ q̄a d̄u in semetipso
exemplū nobis resurrectionis p̄-
buit. que lux sequat̄ indicauit.
Vesp̄um ū sup terre filios consur-
gere d̄ns facit. ⁊ quia infidelib⁹ iu-
deoꝝ cordib⁹ dominari antix p̄m
eoꝝ merito exigente p̄mittit.
Qui idcirco a d̄no huic uesperi
iuste subdunt̄. ⁊ quia ipsi sponte
sua filii terre ēē uoluerunt. Ter-
rena quippe ⁊ non celestia req̄-
rentes. a p̄spicienda luciferi nr̄i
claritate cecati sunt. ⁊ d̄u p̄ ēē
sibi uesp̄um expetunt. subseq̄n-
tis dampnationis eterna morte
merguntur. Hinc in euglio d̄ns
dicit. Ego ueni in nomine pat̄is
mei. ⁊ non recepistis me. Alius
ueniet in nomine suo. ⁊ ipsū
recipietis. Hinc paulus ait. Eo
q̄d caritatē ueritatis non recep̄-
unt. ut salui fierent. ⁊ ideo mit-
tit illis d̄s op̄ationem erroris.
ut credant mendatio. ⁊ ut iu-
dicentur om̄s qui non credide-
runt ueritati. sed consenserūt
iniquitati. Nequaquā q̄ sup eos
uesper consurgeret. ⁊ si celi filii
ēē uoluissent. Sed d̄u uisibilia ap-
petunt. ⁊ amisso cordis lumine.
sub noctis duce tenebrescunt.
Qd̄ tamen si moraliter discutim⁹.
quom̄ cottidie agat̄ inuenim⁹. ⁊
quia nimirū ⁊ electis lu cifer
orit̄. ⁊ uesper rep̄bis d̄o p̄mit-
tente dominat̄. Unus enī atq;
idem sermo d̄i ē in ore p̄dicantis. ⁊
quē d̄u iusti gaudendo. illi ū in
uidendo audiunt. ⁊ claritatem
sibi luciferi in uesp̄i tenebras
uertunt. Dum isti humiliter uo-
cem scē p̄dicationis accipiunt.
quasi ad stelle lucē oculos cor-
dis ap̄iunt. ⁊ d̄u ū illi bene dicen-
ti inuident. ⁊ non salutis cau-
sam. sed elationis gl̄am querunt. ⁊
p̄rumpente iniquitatis sue ues-
pere. in somnū mortis oculos
claudunt. Et occultū q̄ iudiciū
is qui electo ē lucifer. rep̄bo au-
ditori fit uesper. ⁊ quia exhor-
tatione scā qua boni aduitā re-
deunt. praui deteri⁹ in culpa
moriunt̄. Vnde ⁊ bene p paulū
dicit̄. Xp̄i bonus odor sum⁹ d̄o.
in his qui salui fiunt. ⁊ in his
qui p̄eunt. ⁊ aliis quidem odor
mortis in mortem. ⁊ aliis autē
odor uite in uitā. Verbū itaq;
suū auditorib⁹ ēē luciferum si-
mul ⁊ uesp̄um uidit. ⁊ p q̄d ⁊
alios ab iniquitate suscitari.
⁊ e contra alios sopiri in iniq̄-

tate conspexit. Quod quia occultis dei
iudiciis agitur. que in hac uita ab ho-
minibus comprehendi non possunt. /
recte illic subdit. Et ad hec quis
tam idoneus. Ac si diceret. Idonei
qui a de sumus ad hec consideran-
da quia fiunt. / sed idonei non sumus
ad hec inuestiganda cur fiant.
Vnde hic quoque dicens. quia aliis pro-
duci luciferum. aliis uero consurgere
uesperum dixerat. / ne perscrutari
homo occulta dei iudicia audeat.
ilico subiunxit. Numquid nosti
ordinem celi. et pones rationem eius
in terra. Ordinem celi nosse. / est
supernarum dispositionum occultas
predestinationes uidere. Rationem
uero eius in terra ponere. / est ante hu-
mana corda talium secretorum cau-
sas aperire. Rationem uidelicet ce-
li in terra ponere. / est supernorum iu-
diciorum mysteria. vel consideran-
do discutere. vel loquendo mani-
festare. Quod utique facere in hac ui-
ta positus nullus potest. Vt enim
a paruis ad maiora ueniamus. /
quis intelligat. que esse ratio se-
cretorum potest. quod sepe uir iustus
a iudicio non solum iudicatus. non
uindicatus. sed etiam punitus re-
deat. / et iniquus eius aduersarius
non solum non punitus. sed etiam
uictor abscedat. Quis intelli-
gat. cur uiuit alius insidians mor-
tibus proximorum. et moritur alius

qui profuturus esset uite multorum. / alius
culmen potestatis assequitur. qui non
nisi ledere studet. alius tantummodo
lesos defendere concupiscit. et
tamen ipse oppressus iacet. / alius ua-
care appetit. et in numeris nego-
ciis implicatur. alius negociis implica-
ri desiderat. et coactus uacat. / alius
male inchoans neque ad uite sue
terminum ad peiora pertrahitur. a-
lius bene incipiens per longitudi-
nem temporum proficit ad augmen-
ta meritorum. / atque econtra alius ma-
le uiuens diu reseruatur. ut se corri-
gat. alius uero bene quidem uidetur
uiuere. sed in hac uita eo usque du-
rat. quo ad peruersa prorumpat. / alius
in errore infidelitatis natus. in
errore deficit. alius in catholice fidei
rectitudine genitus in catholice fidei rectitu-
dine consummatur. / econtra uero alius catholice matris
uentre editus iuxta uite termi-
num erroris uoragine deuoratur. alius
autem uitam suam in catholica pietate
consummat. qui ortus in perfidia
cum lacte matris hauserat uirus
erroris. / alius celsitudinem bene ui-
uendi appetere et uolet et ualet.
alius nec uolet nec ualet. / alius
uolet et non ualet. alius ualet
et non uolet. Quis ergo ista iudici-
orum celestium secreta discutiat.
Quis intelligat discretam lancem
equitatis occulte. Ad cognoscen-
dos quippe istos iudiciorum secre-

tor sinus nullus ascendit. Dicatur
g homini. ut se nescire cognoscat.
nescientē u se cognoscat ut time-
at. timeat ut humilietur. hu-
milietur ne p̄sumat in se. non p̄-
sumat in se. ut conditoris sui au-
xiliū requirat. et qui in se fidens
mortuus ē. auctoris sui adiuto-
riū appetens uiuat. Audiat itaq;
uir iustus iam quidē se sciens.
sed adhuc que supra se sunt nes-
ciens. Numq̄d nosti ordinē celi.
et ponis rationē eius in terra. Id
est. numq̄d occultos ordines iu-
diciorum celestiū comp̄hendis. aut
aperire humanis auribus sufficis.
Beatus g iob de iudiciorum incom-
p̄hensibiliū inuestigatione requi-
ritur. Ac si ei aperte diceretur. Cuncta
que pateris tanto tolerare paci-
entius debes. quanto secretorum ce-
lestiū ignarus cur hec pateris
nescis. Explicit Liber. xx. non.
Incipit hystoria. libri. xxxmi.

Numq̄d eleuabis in nebula uocē tuam.
et impetus aquarū operiet te. Numq̄d
mittes fulgura et ibunt. et reuertentia di-
cent tibi assumus. Quis posuit in uisceribus ho-
minis sapientiā. uel quis dedit gallo intel-
ligentiā. Quis enarrauit celorum rationē. et
concentū celi q̄s dormire faciet. Quando
fundabatur puluis in terrā. et glebe conpinge-
bantur. Numq̄d capies leene predā. et animā
catulorum eius implebis. quando cubant in antris.
et speluncis insidiantur. Quis p̄parat coruo
escam suam. quando pulli eius ad dm clamant
uagantes eo qd non habeant cibos. Numq̄d nos-
ti tempus partus ybicum in petris. uel parturi-
entes ceruas obseruasti. Dinumerasti menses
conceptus earū. et scisti tempus partus earum.
Incuruantur ad fetū et pariunt. et rugitus emit-
tunt. Separantur filii earū et pgunt ad pastū.
egrediuntur et n̄ reuertentur ad eas. Quis dimi-
sit onagrū liberū. et uincula eius q̄s soluit.
Cui dedi in solitudine domū. et tabernacula eius
in terra salsuginis. Contēpnit multitudinē ci-
uitatis. clamorē exactoris n̄ audit. Circūspi-
cit montes pascue sue. et uirentia cuncta quo-
q; p̄ quirit. Explicit hystoria.
Incipit Liber
Tricesimus.

Beatus
Iob talia utrum
ne fecerit dno in-
terrogante requi-
ritur. qualia utiq;
facere non potest ho-
mo. ut dū se ista facere non posse
dep̄hendit. ad eum refugiat quē
solū talia quia facere posset intel-
ligit. atq; ante oculos iudicis sui
magis potens appareat. si sua ue-
rius infirma cognoscat. Quod g
mire a dno fieri non ignoratur.
de eo diuina iob uoce requiritur.
diciturq; ei. Numq̄d eleuabis
in nebula uocē tuam. et impetus
aquarū operiet te. Uocē quippe
suā in nebula dns leuat. quando
p predicatorum suorum linguas ad

caligosa corda infideliũ exhortatio
nẽ format. Eumq; aquarũ impet⁹
opit. ⁊ dñu bene agentia membra ei⁹
turba resistentiũ ꝓplorũ premit.
Hinc ẽ enĩ q̃d scriptũ ẽ. Factũ est
uerbũ dñi ad ieremiam dicens.
Sta in atrio domus dñi. ⁊ loqué
ris ad omnes ciuitates iuda. ⁊ de
quib⁹ ueniunt ut adorent in do
mo dñi. uniuersos sermones quos
ego mandaui tibi. Et paulo post.
Et audierunt sacerdotes ⁊ ꝓphe.
⁊ omnis ꝓpls ieremiam loquentẽ
uerba hec in domo dñi. Eumq;
complesset ieremias loquens. ⁊
appr̃henderunt eum sacerdotes
⁊ ꝓphete ⁊ omnis ꝓpls. dicens.
Morte moriatur. ⁊ quare ꝓphe
uit in nomine dñi. Ecce in ne
bula dñs uocẽ suã leuauit. ⁊ q̃a
obscuras mentes suꝑbientiũ di
recto ꝓpheta corripuit. Ecce a
quarũ impetus eum ꝓtinus opu
it. ⁊ quia ab insurgentib⁹ ꝓplis. ⁊
causa sue correptionis instiga
tis. ipse in ieremia cuncta ꝑtu
lit. qui correptionis uerba man
dauit. Ꝑ semetipsum quoq; dñs
in nebula uocẽ leuauit. ⁊ quan
do presentẽ se etiã assumpto
corpore exhibens. multa suis ꝑ
secutorib⁹. sed figuris enigma
tũ uelata p̃dicauit. In nebula
uocẽ leuauit. ⁊ quia ueritatem
suã non secuturis infidelibus
quasi ꝑ caliginẽ sonuit. Inde ⁊ be
ne in libris regũ scriptũ est. Ne
bula impleuit domũ dñi. ⁊ non
poterant sacerdotes ministrare
ꝓpter nebula. Exigentib⁹ enim
meritis. dñu suꝑbi iudeoꝝ ponti
fices diuina mysteria ꝑ parabo
las audiunt. ⁊ sacerdotes in domo
dñi. quasi ꝓpter nebula minis
trare nequiuerunt. Qui ⁊ in te
stamento ueteri dñu sensus mys
ticos littere uelamine cooptos.
inter obscuras allegoriarũ cali
gines inuestigare despiciunt. ⁊
debitũ fidei sue ministeriũ ꝓp
ter nebula ꝑdiderunt. Quibus
⁊ tunc in nebula doctrine sue
uocẽ dñs ꝓtulit. ⁊ cum de se etiã
apta narrauit. Quid ẽ enĩ aper
tius. ⁊ quã ego ⁊ pater unũ su
mus. ⁊ Quid ẽ aptius dicere. ⁊ an
te quã abraham fieret ego sum. ⁊
Sed quia auditoꝝ mentes infi
delitatis caligo repleuerat. ⁊ q̃si
emissũ solis radiũ nebula inter
iacens abscondebat. Ad hanc
namq; eleuationẽ uocis. eum
ꝓtinus aquarũ impetus opuit. ⁊
quia contra illũ mox seuiens
ꝓploꝝ turba surrexit. Scriptũ
quippe ẽ. Ꝓpterea q̃ querebant
eum iudei interficere. quia n̄
solũ soluebat sabbatũ. ⁊ sed ⁊
patrẽ suũ dicebat dñm. equale
se faciens dõ. De hoc aquarũ

impetu. dns p ppham clamat.
Circumdederunt me sicut aq
tota die. circumdederunt me
simul. Et rursu. Saluu me fac
ds. quo intrauerunt aque usq;
ad animam meam. Quas pfecto a-
quas in semetipso ante mortem.
in suis aut & post ascensionem
ptulit. Hinc e enim qd & de supi-
oribus clamat. Saule saule. qd
me psequeris. Ecce iam celu
conscenderat. & tamen ad huc
eum saulus aquaru infideliu
psequens. & tumidior ceteris un-
da tangebat. Ipse quippe e qui
pbonos recta loquitur. ipse q
in bonoz passione laceratur. Ut
g mirifica dns caritatis unitate
demonstraret. se ee qui indignis
auditoribus p scoz suoz ora pre-
dicaret. ait. Numqd eleuabis in
nebula uocem tuam. Ut g osten-
deret se ee qui in scis suis oma
aduersa pateretur. subdidit. Et
impetus aquaru opiet te: sub-
audis ut me. que iniqui oms
neq; p predicatores scos loquen-
tem intelligunt. neq; p morien-
tes patiente uident. Narrat g
ds qd ab hominibus patitur. ut
dolor afflicti hominis mitige-
tur. Ac si illi apte dicat. Mea
subtiliter pensa. & tua equa
nimiter tempera. Multo enim
minus e te uulnera. quam me hu-
mana mala tolerare. Ad huc ta-
men uerba hec subtilius pscrutari
possumus. si inter dona celes-
tia nra sollicite corda pensamus.
Iam quide fideles sumus. iam
que audiuimus supna credimus.
iam que credimus amamus. s; du
quibusda supuacuis curis pre-
mimur: obducta confusione
caligamus. & cum nobis etiam tali-
bus mira queda dns de se senti-
enda insinuat. quasi in nebula
uocem leuat. du caligosis nris
mentibus p semetipsu loquitur. ue-
lut in nebula is qui non cernitur.
auditur. Summa sunt namq;
que de illo cognoscimus. sed tam
ad huc eum in secreta inspirati-
one qua instruimur non uidemus.
Qui g cordibus nris prebet quide
locutionem sed occultat speciem.
uelut in nebula leuat uocem.
Sed ecce iam uerba di intrinse-
cus p semetipsu loquentis audi-
mus. iamq; amori eius qua conti-
nuatione. quo studio inherere
debeamus agnoscimus. & tam
ab interne considerationis cul-
mine ad consueta nra ex ipsa
mortalitatis huius mutabilitate
relabimur. & imminentiu pec-
catoz male sedula inportuni-
tate temptamur. Cum g cecis nris
mentibus subtilia de semetipso
insinuat. in nebula uocem leuat.

Cum u̅ temptatione uicioꝝ. ipse de
d̅o nr̅ intellectus opprimit̅. q̅si
aquarū impetu in uoce sua d̅s op
itur. Tot enī sup illū aquas mit
timus. quot post inspirationem
eius gr̅ē. cogitationes illicitas in cor
de uersamus. nec tamen nos vl̅ op
pressos deserit. Nam ilico admen
tē redit. temptationū nebulas de
cutit. ymbrē cōpunctionis in
fundit. & subtilis intelligentię
sole reducit. atq; sic ostendit q̅n
tū nos diligit. qui nos nec cum
respuit̅ relinquit. ut saltim sic
erudita humana conscientia ad
se temptationes erubescat admit
tere. quā redemptor suus & ua
cantem non cessat amare. Hoc in
nobis p semetipsū tolerat. hoc
ab infidelib⁹ p suos cottidie p̅di
catores portat. Eius enī donū sub
orta in nobis temptatione repel
litur. & tamen ab infundendo
intrinsecus munere. nequaquā
nr̅a infirmitate reuocat̅. Eius
publice uerba respuunt̅. & tam̅
ab erogandę gr̅ē largitate. nulla
infideliū iniquitate compescit̅.
Nam cum praui homines p̅dica
menta despiciunt. adiungit eti
am miracula quę uenerent̅. Vn
de post editā uocē. post inunda
ntium aquarū impetū. apte
subiungit̅. Numq̅d mittis fulgu
ra & ibunt. & reuertentia dicens

t̅ assumus. Fulgura quippe ex nu
bibus exeunt. sicut mira ex scīs
predicatorib⁹ ostenduntur. qui
ut sepe diximus. idcirco nubes uo
cari solent. quia & choruscant
miraculis. & uerbis pluunt. Et
quia humana corda postquā p
p̅dicationem mota non fuerint.
istis miraculoꝝ fulgoribus con
turbant̅. p ph̅a attestante didi
cimus. qui ait. Fulgura multi
plicabis. & conturbabis eos. Ac si
diceret. Dum uerba p̅dicationis
tuę non audiunt. p p̅dicantiū
miracula conturbant̅. Vnde &
alias dictū ē. In lumine iacula
tua ibunt. in splendore fulgo
ris armoꝝ tuoꝝ. Iacula d̅i in lu
mine ire. ē uerba eius apta uerita
te resonare. Sed quia sepe homi
nes uerba uitę etiā intellecta de
spiciunt. adiunguntur etiā mi
racula. Vnde & illic subdidit. In
splendore fulgoris armoꝝ tuoꝝ.
Fulgur quippe armoꝝ. ē claritas
miraculoꝝ. Armis namq; nos tu
emur. iaculis aduersa destruim⁹.
Arma g̅ cum iaculis. sunt mira
cula cum p̅dicamentis. Scī enim
p̅dicatores uerbis suis. quasi q̅
busdam iaculis aduersarios fe
riunt. armis u̅ id ē miraculis
semetipsos tuentur. ut & q̅n
tum sint audiendi sonent p
impetū iaculoꝝ. & quantum

sint reuerendi clarescant p arma
miraculoꝝ. Vnde ꝯ q̄ ad beatū iob.
Numq̄d mittis fulgura & ibunt. &
& reuertentia dicent t̄ assumus.
subaudis ut michi. & q̄ adunt
eñ fulgura. & cum p̄dicatores mi-
raculis choruscant. & supna reue-
rentia auditoꝝ corda transfigus.
Reuertentia ū dicunt assumus. &
cum non sibi sed dñi uirib⁹ tribu-
unt. quicq̄d se fortiter egisse
cognoscunt. Quid ē enim dō di-
cere assumus. & Quodda namq;
in hoc uerbo obsequiū declarat.
Reuertentes itaq; p̄dicatores seō
dicere ē assumus. & illi laudē tri
buere grē. a quo se accepisse sen-
tiunt uictoriam pugnę. & ne sibi
tribuant qd̄ opantur. & ire
qudē fulgura opando possent. &
sed reuerti superbiendo ñ possent.
Videamus itaq; fulgur uadens.
laudo cuda aut petrus. Argen-
tū & aurū non ē michi. & qd̄ aut̄
habeo hoc tibi do. In nomine
ihu xp̄i nazareni. surge & am-
bula. Et apprehensa eius manu
dextera alleuauit eū. & & protinus
consolidatę sunt bases eius & plan
tę. & & exiliens stetit & ambula-
uit. Sed cum de hoc facto uide-
orum fuisset turba commota. &
uideam⁹ nunc fulgur rediens.
Aut. Viri israelitę. q̄d admira-
mini in hoc. aut nos q̄d intue-
mini. & quasi nr̄a uirtute aut pie
tate fecerim⁹ hunc ambulare. &
Ds abraham. ds ysaac. & ds iacob.
ds patrū nr̄orum glorificauit
filiū suū ihm. Et paulo post. Cui
nos testes sumus. & & in fide no-
minis ei⁹. hunc quē uidistis & no-
stis. confirmauit nomen ei⁹. & &
fides quę p eum ē dedit integrā
sanitatem istā in conspectu om-
nium urm. Fit ꝯ fulgur cum pe-
trus miraculū fecit. & redit cum
non sibi tribuit. sed auctori q̄d
fecit. Vadunt fulgura. cum pre-
dicatores sci mira opa ostendunt. &
sed reuertendo dicunt assumꝰ.
cum in eo q̄d faciunt. ad poten-
tiam auctoris recurrunt. Quod
tamen intelligi & aliter potest.
Fulgura etenim sicut supius dic-
tum ē ibunt & reuertentur. Sci
etenim uiri mittunt. & eunt.
cum a secreto contemplationis
ad publicū operationis exeunt. &
mittunt. & uadunt. cum absco-
dito speculationis intimę. in ac-
tuę uitę latitudine diffundun
tur. & sed reuertentia dicunt
deo assumus. & quia post opera
exteriora quę p̄agunt. semp ad
sinum contemplationis recur-
runt. & ut illic ardoris sui flam-
mam reficiant. & quasi extac-
tu supnę claritatis ignescant.
Lucus enī in ipsis lucet bona ex-

teriora opa frigescerent. ꝙ in intenti
one sollicita ad contemplationis
ignem incessanter reducrent. Vnde
bene ꝑ salomonē dicit. Ad locū
de quo exeunt flumina reuertun
tur. ꝙ ut iterū fluant. Ipsi quippe
illic flumina. qui hic fulgura st
uocati. Qua enī corda audienti
um rigant flumina. ꝙ q̄a ū accen
dunt fulgura memorant. De q̄b⁹
aliās scriptū ē. Leuauerunt
flumina dñe. ꝙ eleuauerunt flu
mina uocē suā. Et rursū. Illuxe
runt fulgura eī orbi terrę. Ad lo
cum q̄ de quo exeunt flumina
reuertuntur. ꝙ q̄a sancti uiri. æ
si a conspectu creatoris sui cui⁹
claritatē mente conspicere co
nantur. foras ꝓpter nos ad actiu
ę uitę ministerū ueniunt. in
cessanter tamen ad sēm contē
plationis studiū recurrunt. ꝙ æ
si in ꝑdicatione sua exteri nīs
auribus ꝙ corporalia uerba se
fundunt. mente tamen tacita
ad considerandū semp ipsū fon
tem luminis reuertunt. De q̄b⁹
æ bene dicitur. ꝙ ut iterū fluas.
Nisi enī ad contemplandū deū
sollicita mente semp recurreres. ꝙ
nimirū interna cęcitas. etiā ex
teriora ꝑdicationis eoz uerba
siccaret. Sed cum uidere dñm in
desinenter sicunt. quasi decur
sura foras flumina intus semp
oriuntur. ꝙ quatin⁹ illic sumant a
mando. unde ad nos ꝑdicando de
fluant. Dicat igit recte. Nunq̄d
mittis fulgura æ ibunt. æ reuer
tentia dicent ti assumus. subau
dis ut ego. qui ꝑdicatores meos
cum uoluero. post contemplatio
nis grām ad actiuę uitę ministe
riū compono. Quos tamen semp
a bonis exterioribus ad internū
culmen contemplationis reuoco.
ut nī iussi ad exercenda opera
exeant. ꝙ nī reuocati. in speculati
onis studio apud me familiaris
uiuant. Reuertentes itaq; dicit
assumus. quia quamuis ꝑ exte
riora acta parū q̄d contemplati
oni de ee uideantur. ꝙ pariter
tamen desiderii. quę in mente
sua continue accendunt. obse
quentē do suā presentiā ostendit
Assumus namq; dicere. ꝙ ē presen
tes se amando monstrare. Sequ
tur. Quis posuit in uisceribus
hominis sapientiā. uel quis de
dit gallo intelligentiam. Qui
hoc loco alii galli nomine desig
nantur. ꝙ in modo alio nomine
repetiti idē predicatores sci. q
inter tenebras uitę presentis
studeant ueniturā lucem ꝑdican
do. quasi cantando nuntiare.
Dicunt enī. Hora ꝓcessit. ꝙ dies
aut appropinquabit. Qui uocib⁹
suis somnū nri torporis excuci

unt clamantes. Hora ē iam nos de
somno surgere. Et rursū. Euigila
te iusti. ⁊ nolite peccare. De hoc
gallo alias scriptum ē. Tria sunt
quę bene gradiunt. ⁊ quartū
qd incedit feliciter. Leo fortissi
mus bestiarum. ⁊ ad nullī paue
bit occursū. Gallus succinctus
lumbos. ⁊ aries. Nec ē rex qui re
sistat ei. Ipse quippe hoc loco leo
ponitur de quo scriptū ē. Vicit
leo de tribu iuda. Qui fortissi
mus bestiarū dicitur. ⁊ quia in
illo hoc qd infirmū ē dei. fortī
ē hominib. qui ad nullī pauet
occursū. Dicit enī. Venit enim
princeps mundi huius. ⁊ in me
non habet quicquā. Gallus suc
cinctus lumbos. ⁊ id ē predicato
res scī inter huī noctis tenebras
uerū mane nuntiantes. ⁊ qui suc
cincti lumbos sunt. quia a mem
bris suis luxurię fluxa restrin
gunt. In lumbis qppe luxuria ē.
Vnde ⁊ eis a dno dicit. Sint lū
bi uri precincti. Et aries. ⁊ nec ē
rex qui resistat ei. Quē aliū hoc
loco arietē accipimus. ⁊ n̄ primū
intra ęcclam ordinē sacerdotū. ⁊
De quib scriptū ē. Afferte dno
filios arietū. Qui p exempla
sua gradientē pplm. quasi
subsequentē ouiū gregem tra
hunt. ⁊ quib spitaliter rectēq;
uiuentib nullus rex sufficit
omnino resistere. quia quilibet
psecutor obuiet intentionē eoꝝ
non ualet ppedire. Sciunt enim
ad eū quē desiderant. ⁊ anxie
currere. ⁊ moriendo puenire.
Ponit ḡ primus leo. scds gallus.
tercius aries. Apparuit enī xpc.
deinde scī predicatores apli. ⁊
tunc demū spitales patres ęccla
rum prepositi. ⁊ uidelicet duces
gregum. quia doctores sequenti
um pplorꝝ. Sed hęc ad huc meli
affirmamus. si eiusde loci etiā re
liqua exponendo subiciam. Nā
quia post hęc ⁊ antixpc appare
bit. ⁊ hoc illic quartū subdidit
dicens. Et qui stultus apparuit.
postquā eleuatus ē in sublime.
Si enī intellexisset. ori imposuis
set manū. Ipse quippe in sublime
eleuabitur. ⁊ cum dm se ēē mentiet.
Sed eleuatus in sublime stultus
apparebit. ⁊ quia in ipsa elatione
sua p aduentū ueri iudicis defi
ciet. Qd si intellexisset ori impo
suisset manū. ⁊ id ē si supplicium
suū cum supbire exorsus ē pui
disset. ⁊ bene aliquando condit.
in tanta iactatione supbię non
fuisset elatus. De quo nequaqm
moueat. qd supius dictū ē. ⁊ qr
tum qd incedit feliciter. Tria
quippe incedere bene dixit. ⁊
quartū feliciter. Non enī omne
qd feliciter. bene. ⁊ neq; in hac ui

ta omne q̄d bene feliciter. Nam
leo. gallus & aries bene incedunt.
sed non hic feliciter. quia p̄secu-
tionum bella patiunt. Quartū ū
feliciter. & non bene incedit. q̄a
in fallacia sua antixp̄c graditur.
sed iuxta bene tempus uite p̄sen-
tis ipsa illi fallacia p̄speratur. si-
cut de eo sub antiochi specie p̄
daniele dictum ē. Robur datū
ē ei contra iuge sacrificiū p̄pt̄
peccata. & p̄sternitur ueritas
in terra. & faciet & p̄sperabitur.
Qd̄ salomon ait incedit felicit̄.
hoc daniel dicit. p̄sperabitur.
Iuxta hoc itaq; testimoniū qd̄
p̄ salomonē dicit̄. gallus succinc-
tus lumbos. apte etiā hoc loco
gallo scōs predicatores accipim̄.
Ad se ḡ cuncta referens dn̄s dicit.
Quis posuit in uisceribꝰ hominis
sapientiam. vl̄ quis dedit gallo
intelligentiam. Ac si diceret.
In cor hominis humana sapi-
entis sup̄ne sapientie grām quis
infudit. vl̄ ipsis scīs p̄dicatoribꝰ.
quis n̄ ego intelligentiā dedit.
ut sciant quando. vl̄ quibꝰ debe-
ant uenturū mane nuntiare.
Id circo enī quando. & q̄d agant
sentiunt. quia hoc intrinsecus
me reuelante cognoscunt. No-
tandū ū ē qd̄ sapientia diuini-
tus inspirata in uisceribꝰ homi-
nis. quia nimirū quantū ad e-
lectoꝝ numerū exspectat. non in
solis uocibꝰ sed etiā in sensibus da-
tur. ut iuxta qd̄ loquit̄ lingua
uiuat conscientia. & lux eius
tantó clariꝰ resplendeat in sup̄-
ficie. quantó ueriꝰ in ardescit
in corde. Magni aut̄ laboris ē.
hoc qd̄ additur. vl̄ quis dedit
gallo intelligentiā. subtiliori
adhuc expositione discutere.
Intelligentia quippe doctoꝝ
tantó ēē subtilior debet. q̄ntó
se ad penetranda inuisibilia
exercet. quantó nil materiale
discutit. tantó & p̄uocē corpo-
ris loquens. omne qd̄ ē corpo-
ris transit. Iue p̄fecto nullate-
nus summis congrueret. n̄ eā
cantanti gallo. id ē predicanti
doctori ipse summoꝝ conditor
ministraret. Intelligentiā q̄q;
gallus accepit. ut priꝰ noctur-
ni temporis horas discutiat. &
tunc demū uocē excitationis
emittat. quia uidelicet scs̄
quisq; p̄dicator priꝰ in audito-
ribus suis qualitatē uite con-
siderat. & tunc demū ad erudi-
endū congruā uocē p̄dicatio-
nis format. Quasi enī horas
noctis discernere. ē merita
peccatoꝝ diiudicare. Quasi
enī horas noctis discernere. ē
actionis tenebras apta increp-
pationis uoce corripere. Gallo

itaq; intelligentia desup tribuit. quia doctori ueritatis discretionis uirtus. ut nouerit quib⁹ q̄d. quando. vl̄ quom̄ inferat diuinitus ministrat. Non enī una eademq; cunctis exhortatio cōuenit. quia nec cunctos animorū par qualitas astringit. Sepe aūt aliis officiunt. quę aliis ꝓsunt. Nam & plerumq; herbę quę hęc animalia reficiunt. alia occidūt. & lenis sibilus equos mitigat. catulos instigat. & medicamentum q̄d hunc morbū imminuit. alteri uires iungit. & panis qui uitā fortiū roborat. paruulorū necat. Pqualitate igit audientiū formari debet sermo doctoꝝ. ut & ad sua singulis congruat. & tamen a communis edificationis arte nūquam recedat. Quid enī sunt intentę mentes auditoꝝ. n̄ quasi quedā in cythara tensiones stratę chordarum. quas tangendi artifex ut non sibimetipsis dissimile canticū faciant. dissimiliter pulsat. Et idcirco chordę consonā modulationē reddunt. q̄a uno quidē plectro. sed non uno inpulsu feriunt. Inde & doctor quisq; ut in una cunctos uirtute caritatis edificet. ex una doctrina. ut non una eademq; exhortatione tangere corda audientiū debet. Aliter namq; uiri. aliter ammonendę sunt feminę. aliter iuuenes. aliter senes. aliter inopes. aliter locuplētes. aliter leti. aliter tristes. aliter subditi. aliter prelati. aliter serui. aliter dn̄i. aliter huiꝰ mundi sapientes. aliter hebetes. aliter impudentes. aliter uerecundi. aliter ꝓterui. aliter pusillanimes. aliter impatientes. aliter patientes. alit̄ beniuoli. aliter inuidi. aliter simplices. aliter impuri. aliter incolomes. aliter egri. aliter q̄ flagella metuunt. & ꝓpterea innocenter uiuunt. aliter qui sic in iniquitate duruerunt ut nec ꝑ flagella corrigantur. aliter nimis taciti. aliter multiloquio uacantes. aliter timidi. aliter audaces. aliter pigri. aliter precipites. aliter mansueti. aliter iracundi. aliter humiles. aliter elati. aliter ꝑtinaces. aliter constantes. aliter qui sua iam misericorditer tribuunt. aliter q̄ aliena rapere contendunt. aliter qui nec aliena rapiunt. nec sua largiuntur. aliter qui & ea quę habent sua tribuunt. & aliena rapere non desistunt. aliter discordes. aliter pacati. aliter seminantes iurgia. aliter pacifici. Aliter ammonendi sunt. q̄ sacrę legis uerba non recte in-

telligunt. aliter qui recte quidē
intelligunt. sed humiliter non
locuntur: aliter q̄ dū p̄dicare
digne ualeant. p̄ humilitate for-
midant. aliter quos a p̄dicatio-
ne inp̄fectio vl' etas p̄hibet. &
tamen p̄cipitatio impellit. ali-
ter qui in hoc qd̄ temporaliter
appetunt p̄sperantur: aliter q̄
quidē quę mundi sunt concu-
piscunt. sed tamen aduersitatis
labore fatigantur: aliter coniu-
giis obligati. aliter a coniugiis
liberi. aliter admixtionē car-
nis exp̄ti. aliter ignorantes. a-
liter qui peccata deplorant op̄-
um. aliter qui cogitationū. ali-
ter qui commissa plangunt
nec tamen deserunt. aliter qui
deserunt nec tamen plangunt.
aliter qui illicita quę faciunt
etiā laudant. aliter qui accu-
sant praua. nec tamen deuitāt.
aliter qui repentina concupis-
centia sup̄antur: atq; aliter q̄
in culpa ex consilio ligantur:
aliter q̄ licet minima crebro
tamen illicita faciunt. atq; alit̄
qui se a paruis custodiunt: sed
aliquando in grauib' dimergun-
tur: aliter qui nec bona incho-
ant. aliter q̄ inchoata minime
consūmant. aliter q̄ mala occul-
te agunt & bona publice. alit̄
qui bona quę faciunt abscon-
dunt. & tamen quib'dam factis
publice male de se opinari p̄mit-
tunt. Et quidē de singulis qui sit
admonitionis ordo subtiliter
insinuare debuimus. sed formi-
data locutionis p̄lixitate p̄pe-
dimur: Auctore aut̄ dō in alio
op̄e id explere appetit animꝰ.
si tamen laboriose huiꝰ uitę ad
huc aliquantulū restauerit tem-
pus. Habemꝰ ū aliud qd̄ de galli
huius intelligentia considerare
debeamus. quia p̄fundioribus
horis noctis ualentiores ac p̄fun-
diores edere cantus solet. cum
ū matutinū iam tempus app̄-
pinquat. leniores & minutiores
omnimō uoces format. In quib'
galli huius intelligentia quid
nobis innuat. considerata pre-
dicatoꝝ discretio demonstrat.
Qui cum iniquis ad huc mentib'
p̄dicant. altis & magnis uocib'
ęterni iudicii terrores intimant.
quia uidelicet quasi in p̄fundę
noctis tenebris clamant. Cum ū
iam auditoꝝ suoꝝ cordib' uerita-
tis lucē ad eē cognoscunt. cla-
moris sui magnitudinē in leni-
tatē dulcedinis uertunt. & n̄
tam illa quę sunt de penis ter-
ribilia. quā ea quę sunt blanda
de p̄miis p̄ferunt. Qui etiā mi-
nutis tunc uocib' cantant. quia
app̄pinquante mane subtilia

queq; de mysteriis p̄dicant. ut
sequaces sui eo minutiora queq;
de celestibus audiant. quo luce
ueritatis appppinquant. & quos
dormientes longus galli clamor
excitauerat. uigilantes succisior
delectat. quatenus correcto cuili-
bet. cognoscere de regno subtili-
ter dulcia libeat. qui prius de iu-
dicio aduersa formidabat. Quod
bene p moysen exprimitur. cum
ad pducendū exercitū tube
clangere concisius iubentur. Scip-
tum namq; ē. Fac tibi duas tubas
argenteas ductiles. & paulo post.
Cum concisius clangor increpue-
rit. commouebuntur castra. Per
duas enī tubas exercitus ducitur.
quia p duo p̄cepta caritatis ad
pcinctum fidei ppls uocatur. Que
idcirco argentee fieri p̄cipiuntur.
ut p̄dicatorum uerba lucis nitore
pateant. & auditorum mentē nul-
la sui obscuritate confundant.
Idcirco autē ductiles. quia necesse
ē ut hi qui uenturā uitā p̄dicant.
tribulationū presentiū tunsio-
nibus crescant. Bene autē dicitur.
Cum concisius clangor increpu-
erit. mouebuntur castra. quia ni-
mirū p̄dicationis sermo cū sub-
tilius ac minutius agitur. auditorum
corda contra temptationū cer-
tamina ardentius excitantur. Est
aliud adhuc in gallo sollerter
intuendū. quia cum iam edere
cantus parat. prius alas excutit.
& semetipsū feriens uigilantio-
rem reddit. Quod patenter cerni-
mus. si scōrum predicatorum uitā ui-
gilanter uidemus. Ipsi quippe
cum uerba p̄dicationis mouent.
prius se in scīs actionibus exer-
cent. ne in semetipsis torpentes
opere. alios excitent uoce. sed
ante se p sublimia facta excuti-
unt. & tunc ad bene agendum
alios sollicitos reddunt. Prius co-
gitationū alis semetipsos feri-
unt. quia quicquid in se inutiliter
torpet sollicita inuestigatione
deprehendunt. districta animad-
uersione corrigunt. Prius sua
quippe fletibus curant. & tunc que
aliorum sunt punienda denunti-
ant. Prius ergo alis insonant. quam
cantus emittant. quia ante quam
uerba exhortationis pferant.
omne quod locuturi sunt opibus
clamant. & cum pfecte in semet-
ipsis uigilant. tunc dormientes
alios ad uigilias uocant. Sed un-
de hec tanta doctori intelligen-
tia. ut & sibi pfecte uigilet. &
dormientes ad uigilias sub qui-
busdā clamoris puectibus uocet.
& ut peccatorum tenebras prius
caute discutiat. & discrete pos-
tmodū lucē p̄dicationis osten-
dat. ut singulis iuxta modū

æ tempora congruat. ut simul
omnib⁹ quę illos sequant ostendat.
Vnde ad tanta æ tam subtiliter
tenditur. ñ utrum secus ab eo a
quo ē conditus doceatur. Qua
g̃ laus tantę intelligentię non p̃
dicatoris uirtus ē sed auctoris.
recte p eum de auctore dicit. Vel
quis dedit gallo intelligentiam.
ac si diceret ñ ego. qui doctorū
mentes quas mire ex nichilo con
didi. ad intelligenda quę occul
ta sunt. mirabiliter instruxi. Vn
de bene ut in dictis p̃dicantiū
non solu inspiratorem se intel
ligentię. sed etiã auctore locuti
onis se ostendat. adiungit. Quis
enarrauit cęlorum rationem. Quor
tamen uerba qua cum se se no
bis p speciē ostenderit subtra
hit. ptinus subdit. Et concentū
cęli quis dormire faciet. In hac
enumerata infirmitatis nr̄ę dns
non apta specię maiestatis suę
sed predicatorum suorum uoce locut⁹
est. ut corda adhuc carnalia car
nis lingua pulsaret. æ tanto fa
cilius insueta perciperent. quanto
ea p sonitū consuetę uocis audi
rent. At postquã p mortē impul
uere caro resoluit. æ p resurrec
tionem pulus animatur. tunc
de dō audire uerba non querim⁹.
qua unū quęq; id ipsum quod
implet omia. iam p speciem dei
uerbū uidemus. Qd tanto nobis
altius sonat. quanto æ mentes
nr̄as ui intimę illustrationis pe
netrat. Sublatis namq; ortus æ
occidentibus uerbis quasi quida
sonus eternę p̃dicationis fit. ip
sa imago interne usionis. Vnde
recte nunc ad beatū Iob dns di
cit. Quis enarrauit cęlorum ratio
nem. æ concentū cęli quis dor
mire faciet. Quid enī ratio ac
cipitur. ñ nisi supna secretorum.
Quid p cęli concentū. ñ concor
predicantiū sermo signatur.
conditor g̃ nr̄. cum cęlorum ratio
nem narrare ceperit. dormire cę
li concentū facit. quia cum iam
nobis p speciē ostenditur numerū
predicantiū uerba subtrahunt.
Hinc enī p Ieremiã dns dicit.
Non docebit ultra uir proximū
suū. æ uir fratrem suū. dicens. Cog
nosce dñm. Omnes enī cognos
cent me a minimo eorum usq; ad
maximū. dicit dns. Hinc paulus
ait. Siue pphetię euacuabunt.
siue linguę cessabunt. siue scien
tia destruat. Vel certe cęlorum ra
tio ē. ipsa uiuificatrix uirtus
quę spe formar angelorum. Deus
enī sicut causa ē causarū. sicut
uita uiuentiū. ita etiã ratio ra
tionabiliū creaturarū. Tunc g̃
cęlorum rationē dns narrat. cum
semetipsum nobis quom̃ electis

spīrabus presit insinuat. ⁊ tunc ęlo-
qy rationem narrat. cum deter sa
mentis nr̄ę caligine clara se ursi-
one manifestat. Vnde æ mengli-
o dīns dicit. Venit hora cum iam
non in parabolis loquor uobis. ⁊ sed
palam de patre annuntiabo uobis.
Palam quippe de patre annunti-
are se asserit. ⁊ quia p patefactam
tunc maiestatis suę speciē æ quo-
m ipse gignentu non impar ori-
atur: æ quom utroq; spē utriq;
coęternus pceda ostendit. Aptē
tunc namq; uidebimus. quom
hoc qđ oriendo ē. ei de quo orit̄
subsequens non ē. ⁊ quom ris qui
p pcessionem pducit̄ apferen-
tibus non preitur: Aptē tunc
uidebimus. ⁊ quom æ unū duu-
sibiliter̄ tria sint. æ induusibi-
liter̄ tria unū. Lingua q̄ tunc
narrantis dī. ⁊ ē uisa claritas sub-
leuantis. Et concentus ęli tuc
dormiunt. ⁊ quia apparente in
udicio retributore opum ex
hortationū iam uerba cessabt.
Vnde æ aptē ipsum resurrecti-
onis tempus adiungitur: ⁊ cum
tlico preferet̄. Quando fundaba-
tur̄ pulus interra. ⁊ æ glebę
compingebant̄. More enī suo q̄
adhuc futura sunt. quasi iam
preterita diuinus sermo descri-
bit. q hoc inse uidelicet seruans
qđ p eum dicitur: ⁊ qui fecit
quę futura sunt. Pulus itaq; tunc
interrā funditur. ⁊ qua insolida
membra reducit̄. Et glebę con-
pinguntur. ⁊ qua numerū firma
corpora ex puluere collecta con
surgunt. Sed postquā uerba hęc
dominica quom de futuro intel-
ligenda sint diximus. ⁊ nunc etiā
qđ de presenti insinuent indi-
cemus. Quis enarrauit ęloy ra-
tionem. q æ concentū ęli quis
dormire faciet. ds Ęloy rationē
dīns narrat. ⁊ du nunc insinuan-
do supna secreta electoy suorū
mentes illuminat. Concentū ů
ęli dormire facit. ⁊ du concordes
ymnos angeloy. atq; illa ęlesti-
um uirtutū gaudia. repboy cor-
dibus iusto iudicio abscondit.
Qui concentus ęli. quāius inse
intrinsecus uigilet. ⁊ ipsa ta-
men repboy ignorantia extrin-
secus dormit. Et narrat̄ q̄ secre-
ti ęlestis ratio. æ tamen concent̄
ęli dormire pmittit̄. ⁊ quia æ
alius pinspuationē supne retri-
butionis scientia pandit̄. æ alius
quę sit interne laudis suauitas
occultat̄. Narratur̄ ęloy ratio. q
quia electoy mentib̄ quę sit su-
pernoy retributio indesinent̄
apitur: ⁊ ut numerū sine cessa-
tione p ficiant. æ transeurren-
tes ursibilia se se admu ursibilia
extendant. Omne enī ursibile

q̊d in hac uita reprobos figit. hoc
electos ad aliam impellit. quia
dñu bona quę facta sunt respici-
unt. in eum a q̊ facta sunt in ar-
descunt. tantoq; p̄stantius eū
amant. quanto illū hoc qd̄ ip-
se bonum condidit. p̄ire consi-
derant. Loquit̄ hoc quippe eis
intrinsecus silenter sonans.
inuisibilis lingua conpunctio-
nis. quā tanto pleni intus au-
diunt. quanto ab exterioꝝ de-
sideriorū strepitu p̄fectius a-
uertunt̄. His itaq; concentus cę-
li non dormit. quia eoꝝ mens
quę sit laudis supnę suauitas
apposita amoris aure cognos-
cit. Intus enī qd̄ appetant au-
diunt. & de cęlestiū bonoꝝ p̄-
miis ipso desiderio diuinitatis
instruunt̄. Vnde & p̄sentē ui-
tam non solū aduersantē sed
etiā fauentē grauiter tolerant.
quia eis onerosū est omne qd̄
cernit̄. dñu ab eo qd̄ intus audi-
unt differunt̄. Omne q̊d sibi p̄-
sto est graue estimant. q̄a illud
non ē ad q̊d anhelant. Indesi-
nenter aut̄ eoꝝ mens ipsis tem-
poralitatis laborib̄ fessa. in il-
lud cęleste gaudiū resumenda
suspenditur. dñu in aure cor-
dis intro erumpente concentu
societatē sibi cottidie supnoꝝ
ciuiū prestolat̄. Iste concent̄
supnę laudis in aure illi eruperat.
qui dicebat. Ingrediar in locum
tabernaculi admirabilis usq; ad
domū dei. in uoce exultationis
& confessionis ac ciuitatis sonus
epulantis. Qui ḡ intus uocem ex-
ultationis & confessionis. ac so-
nus ciuitatis epulantis audierat.
quid illū aliud. n̄ cęli concentus
excitabat. Qui tamen concent̄
reprobis dormit. quia eoꝝ cordi-
bus nequaquā p̄uocē compun-
ctionis innotescit. Non enī con-
siderare illā desiderabilē super-
noꝝ ciuiū frequentiā student.
nullo ardoris radio illa sollemp-
nitatis interna festa conspici-
unt. nulla in intimis contem-
plationis penna subleuantur.
Solis namq; uisibilib̄ seruiunt.
& idcirco nil supnę suauitatis
intrinsecus audiunt. quia eos
sicut & supius diximus. in aure
cordis curarū secularium sordidi
tumultus p̄munt. Quia ḡ occul-
ti dispensatione iudicii. quod
aliis apitur aliis claudit̄. qd̄
alii detegit̄. alii occultatur.
dicat̄ recte. Quis enarrauit cę-
loꝝ rationem. & concentū cęli
quis dormire faciet. Qd̄ tam̄
tunc nobis latius innotuit.
cum redemptor nr̄ p̄ dispen-
sationis mysteriū apparens.
& indignis misc̄diam p̄buit.

& eos a se qui digni uidebant̄ ex-
clusit. Unde hic quoq; apte sub-
iungitur: Quando fundebatur
puluis in terra. & glebę compin-
gebant̄. Quid enī in puluere nī
peccatores accipim⁹. qui nullo
rationis pondere solidati. cuiuis-
libet temptationis flatu rapi-
untur. De quib⁹ scriptū ē. Non
sic impii non sic. sed tamquā
puluis quē ꝓicit uentus a facię
terrę. Puluis ḡ in terra fundatus
ē. cum peccatores uocati in ęccl̄a
traditę fidei sunt ratione soli-
dati. ut qui pri⁹ inconstantia
mobiles temptationis aura leua-
bant̄. immobiles postmodū con-
tra tēptamenta consisterent. &
dō ꝑseueranter inherentes fi-
xum bene uiuendi pondus te-
nerent. Glebę ū ex humore coa-
gulant̄ & puluere. In hac itaq;
terra glebę compinctę sunt.
quia uocati peccatores & ꝑ scī spc
grām infusi. in collectione sunt
caritatis uniti. Istę glebę inter-
ra compinctę sunt. quando po-
puli qui prius quasi in dispsio-
ne pulueris diuersa sentiebant.
postmodū scī spc grā accepta
in illa pacatissima unanimita-
tis concordia conuenerunt. ut
cum ēēnt tria milia. vl̄ rursū
quinq; milia scriptura teste
diceret̄. quia erat in eis cor u-
num & anima una. Has glebas ex
uno quidē puluere. sed quasi di-
uersa mole distinctas cottidie
dn̄s in terra compingit. quia
seruata unitate sacramenti. iu-
xta uarietatē morū atq; lingua-
rum. fideles in ęccl̄a ppl̄os colli-
git. Has glebas iam tunc dn̄s
designauit. quando ad esum pa-
nis & pisciū. quinquagenos dis-
cumbere vl̄ centenos iussit. Quas
tamen glebas si in ęccl̄a ex diuer-
sitate meritoꝝ attendimus. for-
tasse adhuc distinguere subtili⁹
ualemus. Nam dū alius ē ordo
p̄dicantiū. alius auditoꝝ. alius
regentiū, atq; alius subditoꝝ. alius
cōniugū. alius continentium.
alius peniten ---tium. alius
uirginū. ꝑsume quasi ex u-
na . de quib⁹ nu terra ē di-
uer nundi impeti sa glebarū
for s latendo for ma distincta.
dum ꝑrib⁹ clau in una fide.
in una caritate disparia de-
monstrantur bene oꝑantiū
merita. Has glebas ppl̄s ille sig-
nauit. qui ad constructionē
tabernaculi sub uno studio di-
uersa donaria obtulit. De quo
scriptū ē. Quicq̄d incultū &
aduestes scās necessariū erat.
uiri cum mulierib⁹ prebuerunt.
armillas. & inaures. anulos. &
dextralia. omne uas aureū in

donaria dñi separatū est. ' si quis habuit iacinctū. purpurā. coccum bisinctū. byssū. & pilos caprarum. In ornamento g̃ tabernaculi uiri dona cum mulieribꝫ offerunt. ' quia in explendo cultu sc̃e eccl̃e. & fortiū facta sublimia. & infirmoꝝ opa extrema numerant. Quid aut̃ p armillas quę lacertos astringunt. " ñ p̃positoꝝ ualde laborantiū opera demonstrantur. ⁊ Et quid p inaures. " ñ subditoꝝ obedientia exprimitur. ⁊ Quid p anulos. " nisi signaculū secretoꝝ. ⁊ Plerumq; enim magistri signant. ' q̃d ab auditoribus capi non posse considerant. Et q̃d p dextralia. " ñ primę operationis ornamenta memorant. ⁊ Q̃d p uasa aurea. " Vnde & p̃sentium indonaria [illegible] aduersant̃ dñi separatum [illegible] grauiter tolerantis [illegible] dilatatis [illegible] est omnis intelligentia accipienda. ⁊ Quę tanto ab inferioꝝ amore disiungitur. ' quanto ad sola quę eterna sunt. amanda subleuat. Q̃d p iacinctū. " ñ spes celestium. ⁊ Quid p purpuram. " ñ cruor ac tolerantia passionū amore regni p petua exhibita. ⁊ Et quid p bisinctū coccum. " ñ caritas demonstratur. ⁊ Quę p p̃fectione bis tinguitur. ' quia dñi & proximi dilectione decorat̃. Quid per byssum. " ñ immaculata carnis incorruptio. ⁊ Et q̃d p pilos caprarū. ex quib̃ cilicioꝝ asperitas texitur. " ñ dura penitentię afflictio designatur. ⁊ Dum g̃ alii parmillas & anulos forte magisterium exercent. alii p inaures & dextralia deuotā obedientiam rectamq; operationem exhibent. alii p separatū uas aureū preclaram subtiliorēq; intelligentiam tenent. alii p iacinctū. purpurā & coccum. audita celestia spare. credere. non desinunt. etiā quę adhuc subtiliori intellectu minime cognoscunt. ad dñm p̃mereri appetunt. " alii p byssum incorruptionē carnis offerunt. alii p caprarū pilos deplorant aspe q̃d libenter admiserunt. ' quasi exuuia terra innumeręs glebę p̃ferunt. quia exuuio pari obsequio facta fideliū disparia petunt. Quę nimirū glebę nequaquam concretę expulueret surgerent. ñ aquā prius pulus acciperet. & concepto se humore solidaret. ' quia ñ peccatoris quoslibet sci spe grā infunderet. constrictos eos ad fidei opera caritatis unitas non tenéret. Quando g̃ dñs narrauit celoꝝ rationem. uel concentū celi dormire fecit. aperiat. Aut enim

Quando fundebat [illegible]
ri. & glebę compu[illegible]
ac si diceret. Iunc[illegible]
tione & dilectione
secreta spiritalia &
sericordia alios ap[illegible]
ne uitia aliis el[illegible]
los refpuerem. & [illegible]
cleriam concordia
rarem. Quę sca p[illegible]
dia uidelicet repul[illegible]
dis gentes se contu[illegible]
tuo corpore conue[illegible]
quidē non suis sed
cat. ' apte subiungi[illegible]
capes leenę preda.
catuloꝝ eius imple[illegible]
murū illa leena ē. d[illegible]
duceret. ' cum supb[illegible]
cerneret. p̃dicante
missam. Non calca[illegible]
filii instructorū. ' nec
peam leena. huic
dam dñs capit. ut
muloꝝ eius imple
augmentū burs
ros de gentilita
le animarū
ma aploꝝ uota
bis quippe catuli
nertudine & for
firmitate uocati
passo dño claudis
bant. sicut de
Cum ēet seruo die

Quando fundebat̃ puluis interra. & glebę compingebantur.' ac si diceret. Tunc primũ uocatione & discretione manifesta secreta spĩtalia & non sine misericordia aliũs apui. & non sine iustitia aliis clausi.' cum alios respuerem. & alios intra ecclesiam concordia caritatis adunarem. Quę scã ecclã. quia apfidia iudeoꝝ repulsa. adrapiendas gentes se contulit. atq; in suo corpore conuertendas. quod quidẽ non suis sed dñi uiribꝰ fecit.' apte subiungit̃. Numquid capies leenę predã.' aut animã catuloꝝ eius implebis.' Ista nimirũ illa leena ẽ. de qua ad iob dicebat.' cum superbientẽ iudeã cerneret. p̃dicante ecclã pretermissam. Non calcauerunt eam filii insultorũ.' nec ptransiuit peam leena. Nunc ḡ leenę predam dñs capit. ut animã catuloꝝ eius impleat.' quia ad augmentũ huius ecclę innumeros de gentilitate diripuit.' & p animarũ lucrũ esurientia apl̃oꝝ uota saciauit. Ipsi quippe catuli pmentis teneritudine & formidinis infirmitate uocati sunt.' qui passo dño clausis foribꝰ residebant. sicut de illis sc̃ptũ ẽ. Cum eẽt sero die illo una sab Sp̃assioñi

batorũ. & fores eẽnt clausę ubi erant discipuli congregati. pter metũ iudeoꝝ.' uenit ihc & stetit in medio eoꝝ. Unde hic quoq; de eisdẽ catulis apte subiungit̃. Quando cubant in antris. & in specubus insidiant̃. Cum enĩ nequaquã sci apli contra membra diaboli in uoce libere p̃dicationis exurgerent. & nec dũ post passionem dñi sci spũs effusione soliditi. redẽptorem suũ firma auctoritate p̃dicarent.' adhuc contra aduersarios suos quasi in antris insidiabant̃. Clausis quippe quasi in quibꝰdã abditis specubus suis catuli rapturi mundũ cubabant. ut animarũ predã postmodũ p̃sumentes diriperent.' de quibꝰ nunc certũ est qđ mundi impetũ etiã sibimet ipsis latendo formidarent. Illis foribꝰ clausis. isti catuli mortẽ mortis nr̃ę insidiati q̃sierunt. ut culpã nr̃am interficerent.' omnẽq; in nobis peccati uitã necarent. Horũ primo illi esurienti catulo si; iam ualenti ostensa plũtheũ gentilitate quasi monstrata preda dicit̃. Macta & manduca. Isis catulis uelut adhuc infirmis ut cubare in antris debeant iubetur.' cum eis dñica uoce

dicit. Sedete in ciuitate. quo
adusq; in duamini uirtute ex
alto. An non recte leenę catuli
uocantur. qui in ęccla editi
aduersantē mundū ore rapu
erunt. Et hęc quidē facta a
scīs aplis nouimus. hęc nunc
etiam fieri a rectis doctoribus ui
demus. Ipsi enī & si subsequen
tium pplorum patres sunt. tamē
precedentiū filii. Vnde & non
in merito catuli dicunt. Nel
certe. quia & si quorundā fi
deliū magistri sunt. uniuersa
lis tamen ęcclę discipl'os se ēē
gloriant. Leenę itaq; dns pre
dam capit. quia uirtute suę
inspirationis aberrore uitam
delinquentiū diripit. & ani
mas catulorum eius replet. quia
conuersione multorum piis doc
torum desideriis satisfacit. De
quibus catulis bene subiungit.
Quando cubant in antris. & in
specubus insidiant. Neq; enim
cuncta tempora doctrinę sunt
congrua. Nam plerumq; dic
torum uirtus pditur. si in tem
pestiue pferant. Sepe ū & qd
lenius dicitur. conuentu tem
poris congruentius animat. Ille
ḡ scit recte dicere. qui & ordi
nate nouit tacere. Quid enim
pdest eo tempore irascentē cor
ripere. quo alienata mente n̄

aliena uerba pcipere. sed semet
ipsū uix ualet tolerare. furen
tem quippe qui p inuectionē
corripit. quasi ei qui non sen
tiat plagas ebrio inponit. Doc
trina itaq; ut puenire ad cor
audientis ualeat. quę sibi sint
congrua temporum momenta p
pendat. Bene ḡ de eisdē catulis
dicit. quando cubant in antris
& in specubus insidiant. Docto
res enim scī quando & arguen
da conspiciunt. & tamē se psi
lentiū incogitationibus retinent.
quasi in specubus latent. & uelut
in antris se contegunt. quia in
suis cordibus occultant. Sed cū
oportunū tempus inuenerint
repente psiliunt. nulla quę
dicenda sunt reticent. & cer
uicem supbientiū morsu aspe
increpationis tenent. Siue
itaq; p aplos. siue p doctores.
quos in aplorum loco subroga
uit. huic leenę dns cottidie
predā capit. & p eos quos ce
perit alios etiā capere non de
sistit. Ad hoc quippe iusti huius
mundi peccatores rapiunt.
ut p conuersos eos alii etiam
ex mundo rapiant. Vnde &
ipsa gentilitas. quę pio aplorum
ore capta ē. tanta nunc fame
alios esurit. quanta se ab a
postolis concupitā fuisse cog

noscit.

Unde et apte subiungitur. Quis preparat coruo escam suam. quando pulli eius ad deum clamant. uagantes eo quod non habeant cibos. Quid enim corui pullorumque eius nomine. nisi peccatis nigra gentilitas designatur. De qua per prophetam dicitur. Qui dat iumentis escam ipsorum. et pullis coruorum inuocantibus eum. Iumenta quippe escam accipiunt. dum sacre scripture pabulo mentes dudum brute saciantur. Pullis uero coruorum filiis scilicet gentium esca datur. cum eorum desiderium nostra conuersione reficitur. Iste coruus esca fuit. dum ipsum ecclesia quereret. sed nunc escam accipit. quia ipse ad conuersionem alios exquirit. Cuius uidelicet pulli id est predicatores ex eo editi. non in se presumunt. sed in uiribus redemptoris sui. Unde bene dicitur. Quando pulli eius ad deum clamant. Nil enim in sua uirtute posse se sciunt. et quamuis animarum lucra piis uotis esuriant. ab illo tamen qui cuncta intrinsecus operatur. hec se fieri exoptant. Uera fide enim comprehendunt. quia neque qui plantat est aliquid neque qui rigat. sed qui incrementum dat deus. Quod uero dictum est. uagantes eo quod non habeant cibos. in hac uagatione. nil aliud quam estuantium predicatorum uota signantur. Qui dum in ecclesie sinum recipere populos ambiunt. magno ardore succensi. nunc ad hos. nunc ad illos colligendos. desiderium mittunt. Quasi quedam quippe uagatio est. ipsa cogitationis estuatio. Et uelut ad loca uaria mutatis nutibus transeunt. dum pro adunandis animabus in modos innumeros. in partes diuersas esurienti mente discurrunt. Hanc uagationem pulli coruorum id est filii gentilium. ab ipso gentium magistro didicerunt. Ipse quippe quam ualida caritate flagrat. tam nimia ex locis ad loca se uagatione permutat. Transire ad alia ex aliis appetit. quia ipsa eum que implet caritas impellit. Longe namque a romanis positus scribit. Memoriam uestri facio semper in orationibus meis. obsecrans si quomodo tandem aliquando prosperum iter habeam in uoluntate dei ueniendi ad uos. Desidero enim uidere uos. Retentus ephesi. corinthiis scribit. Ecce tercio hoc paratus sum uenire ad uos. Rursum ephesi commorans galathis loquitur dicens. Uellem modo esse apud uos. et mutare uocem meam. Rome quoque custodia carceris

clau[illegible]sus. quia ire p̄semet
ipsum ad philippenses n̄ p̄mitti
tur: transmittere discipulū pol
licetur dicens. Spero in d̄no ih̄u
thimotheū cito me mittere ad
uos. ut & ego bono animo sim
cognitis quę circa uos sunt. Con
strictus etiā uinculis. atq; ephe
si retentus. colosensib⁹ scribit.
Nam si corpore absens sum. spi
ritu uobiscū sum. Ecce quom̄ scō
desiderio quasi uagat̄. Hic cor
pore tenet̄. illuc sp̄ū ducitur.
& paterni amoris affectū istis
presentib⁹ exhibet. illis absen
tibus ostendit. Corā positis im
pendit op̄a. audientib⁹ expri
mit uota. efficaciter presens
eis cum quib⁹ erat. nec tamen
illis absens cum quib⁹ non erat.
Cui⁹ uagationē meli⁹ cognoscim⁹.
si ei⁹ adhuc ad corinthios uer
ba pensamus. Ait enī. Veniā
ad uos cum macedoniā p̄tran
siero. cum aut̄ macedoniā p̄
transibo. apud uos forsitan
manebo. ul̄ etiam hiemabo. Per
pendamus queso quę sit ista
uagatio. Ecce alio interim ma
net. alio se iturū p̄hibet. atq;
alio deflexurū p̄mittit. Quid
ē qd̄ tam anxie p̄ tot loca par
titur. n̄ qd̄ circa omnes una
caritate constringitur. Cari
tas enī quę diuisa uenire con
sueuit. unū cor pauli diuidi p̄
multa compellit. Qd̄ tamen
tanto artius in d̄o colligit. q̄n
to latius p̄scā desideria spargit.
Predicando ḡ paulus uult si
mul om̄a dicere. amando uult
simul om̄s uidere. quia & in
carne p̄manendo uult omnib⁹
uiuere. & de carne transeundo.
p̄sacrificiū fidei uult omnibus
p̄deē. Uagent̄ itaq; pulli cor
uoꝝ. id ē magistrū suū imitent̄
filii gentium. torporē mentis
excutiant. & cū animarū lu
crum id ē cibum suū minime
repp̄iunt. non quiescant. ad
p̄fectus se ex p̄fectibus exten
dant. & estuantes inutilitate
multoꝝ refectionē suā quasi
uagantes esuriant. Quia ū per
predicationū op̄a discurrendo.
refectione fidei gentilitatē sa
ciare non cessant. dicat̄ recte.
Quis p̄parat coruo escā suam
quando pulli ei⁹ ad d̄m clamant.
uagantes eo qd̄ non habeant
cibos. Potest etiā corui nomi
ne nigra p̄ infidelitatis meri
tum plebs iudaica designari.
Nam pulli ei⁹ ad d̄m clamare
referunt̄. ut eid̄e coruo a d̄no
esca p̄paretur. quia nimirū scī
ap̄li plebis israheliticę carne
generati. d̄u p̄ gente sua preces
ad d̄m funderent. quasi pulli

coruoꝝ. cum de quo carnaliter
editi sunt spiritali intelligen-
tia parentē pplm̄ pauerunt.
Igitur dū pulli eius clamant coruo
esca preparatur. quia dū apli ex-
orant plebs dudū pfida ad cog-
nitionem fidei ducitur. et ex pre-
dicatione filioꝝ quasi ex pul-
lorū uoce saciatur. Illud tamen
in hoc uersu debemus sollerter
intueri. quod huic coruo esca di-
citur. primū pullis clamantibus
et postmodū uagantibus pparari.
Clamantibus namq; pullis coruo
esca pparata est. cum pdicanti-
bus aplis uerbū dei iudea audi-
ens. m̄ in tribus milibus. m̄ in quin-
q; milibus. spitali ē intelligen-
tia saciata. Sed cum p reproboꝝ
multitudinē crudelitatē suā
contra predicantes exerceret.
et quasi pulloꝝ uitā necarent.
idem pulli in uniuersa mundi
parte dispsi sunt. Unde et eisdē
carnalibus patribus spitali pdi-
cationi resistentibus dicunt. uo-
bis oportebat primū loqui uer-
bum dei. sed quia repellitis il-
lud. et indignos uos iudicatis
eternę uitę. ecce conuertimur
ad gentes. scientes pfecto quod
postquā gentilitas crederet. etiā
iudea ad fidē ueniret. Unde et
scriptū ē. Donec plenitudo gen-
tium introiret. et sic omnis
israhel saluus fieret. Quia igitur
summope sci apli studuerunt
prius audientibus pdicare. et
postmodū resistentibus exempla
conuersę gentilitatis ostendere.
quasi esurientes pulli huic cor-
uo escā suā et prius clamando
et postmodū uagando quesie-
runt. Unde enī uagantur pul-
li inde escā coruus inuenit. quia
dū p laborē pdicantiū conuer-
sam ad dm̄ gentilitatē iudaicus
ppls respicit. ad extremum
quandoq; stulticiā suę infide-
litatis erubescit. et tunc scrip-
turę sacrę sententias intelli-
git. cum prius quā sibi eas gen-
tibus innotuisse cognoscit.
atq; expleta uagatione pulloꝝ
ad pcipienda sacra eloquia os
cordis apit. quia pactis in
mundo cursibus aploꝝ sero ea
spitaliter pcipit. a quibus diu
pfidia se astringente ieiuna-
uit. Quę quia omnia soli di-
uinę potentię uirtus opatur.
recte dicitur. Quis pparat coruo
escā suā. quando pulli eius ad
dm̄ clamant. uagantes eo quod
non habeant cibos. subaudis
n̄ ego. qui infidele pplm̄ filiis
exorantibus tolero. et pdicantibus
pasco. atq; ad alia uagantibus
conuertendū quandoq; in fine
sustineo. Est ad huc aliud.

qd̄ de coruo moraliter possit in
telligi. Editis namq; pullis ut
fertur escā plene prebere dissi
mulat. priusquā plumescendo
nigrescant. eosq; inedia affici
patitur. quo adusq; in illis p pen
narū nigredinē sua similitudo
uideatur. Qui huc illucq; uagantur
in nido. et ciborum expetunt aperto
ore subsidiū. At cū nigrescere
ceperint. tanto eis p̄benda alim̄
ta ardentius requirit. quanto
alere diutius distulit. Coruus p
fecto ē doctus quisq; p̄dicator.
qui magna uoce clamat. dū pec
catorum suorum memoriā atq; cog
nitionē infirmitatis pprie q̄
si quandā coloris nigredinem
portat. Cui quidē nascuntur in
fide discipuli. sed fortasse ad
huc considerare infirmitatē
ppriam nesciunt. fortasse a
peccatis p̄teritis memoriam a
uertunt. et p hoc eā quā assumi
oportet contra huius mundi glo
riā humilitatis nigredinē non
ostendunt. Hi uelut ad accipi
endas escas os apiunt. cū doce
ri de secretis sublimibus querūt.
sed eis doctor suus alimenta p̄
dicamentorum sublimiū tanto
minus tribuit. quanto illos
peccata p̄terita minus digne
deflere cognoscit. Expectat
q̄ppe atq; admonet ut a nitore

uite p̄sentis prius p penitentie
lamenta nigrescant. et tunc de
mū congrua p̄dicationis subti
lissime nutrimenta percipiant.
Coruus in pullis ora inhiantia
respicit. sed ante in eis pennarum
nigredine indui corpus querit.
Et discretus doctor. interna my
steria eorum sensibus n̄ ministrat.
quos adhuc ab hoc sc̄lo nequaq̄
se abiecisse considerat. Quanto
ḡ discipuli exterius p cultum ui
te p̄sentis minus q̄si nigri sunt.
tanto p cibū uerbi interius minus
replentur. et quo se a corporali
gl̄a non euacuant. eo a sp̄itali
refectione ieiunant. Si u̅ in con
fessione uite p̄terite lamenti
sui gemitus uelut nigrescentes
plumas pferunt. ilico in contē
plationem doctor ad escā de
sublimibus deferendā. quasi pul
lorum refectionē cogitans coruus
uolat. eisq; inhiantibus in ore ci
bos reuocat. dū ex ea intelligen
tia quā ceperit esurientibus
discipulis alim̄ta uite loquendo
subministrat. Quos tanto arden
tius de supioribus reficit. q̄nto
uerius a mundi huius nitore ni
grescere penitentie lamentatio
ne cognoscit. Pulli aut̄ dū nigro
se pennarū colore uestiunt. de
se etiā uolatū pmittunt. quia
quo magis discipuli abiecta de

se sentiunt. quo magis se se despi-
cientes affligunt. eo amplius spem
profectus sui in altiora pollicentur.
Unde et curat doctor festinus a-
lere. quos iam per quedam indicia
prouidet posse et aliis prodesse. Hinc
enim thimotheum paulus admonet.
uelut plumescentes pullos solli-
cicius nutrire cum dicit. Que au-
disti a me per multos testes. hec
commenda fidelibus hominibus
qui idonei erunt et alios docere.
Que doctrine discretio. dum caute
a predicatore custoditur. ei diui-
nitus largior copia predicationis
datur. Dum enim per caritatem compa-
ti afflictis discipulis nouit. cum
per discretionem congruum doctri-
ne tempus intelligit. ipse non
solum pro se. sed etiam pro eis quibus
laboris sui studia impendit.
maiora intelligentie munera
recipit. Unde hic quoque apte
dicitur. Quis preparat coruo escam
suam. quando pulli eius ad deum
clamant. uagantes eo quod non
habeant cibos. Cum enim pulli
ut sacientur clamant. coruo es-
ca preparatur. quia dum uerbum
dei boni auditores esuriunt. pro
reficiendis eis maiora doctoribus
intelligentie dona tribuuntur.
Sequitur. Numquid nosti tempus
partus ybicum in petris. uel
part urientes ceruas obserua-

sti. Meridiana pars. ybices aues
uocat. que nili fluentis inha-
bitant. Orientalis uero occidentalis-
que plaga parua quadrupedia y-
bices nominat. quibus et moris est
in petris parere. quia neque sciuntur
nisi in petris habitare. Que si quan-
do etiam de altis saxorum cacumi-
nibus ruunt. in suis se cornibus
illesa suscipiunt. Caput quippe
ruentes feriunt. cuius dum prima
cornua obponunt. fit omne
corpus a iactura casus alienum.
Ceruarum uero moris est inuentos ser-
pentes extinguere. eorumque mem-
bra morsibus dilaniare. Fertur
autem, si quando flumina transe-
unt. capitum suorum onera dorsis
precedentium superponunt. sibi-
que inuicem succedentes. laborem
ponderis omnino non sentiunt.
Quid est ergo quod beatus iob de par-
tu ybicum ceruarumque discutitur.
quia nisi in ceruis et in ybicibus
magisteriorum spiritalium persona
signatur. Ipsi uero ybices in pe-
tris pariunt. quia in doctrina
patrum qui petre pro solidi tate
uocati sunt. ad conuersionem
animas gignunt. Ipsi uero ybi-
ces nullius casus dampna sentiunt.
dum in suis cornibus excipiuntur.
quia quicquid ruine temporalis
accesserit. in testamentis scrip-
ture sacre se suscipiunt. et quasi

cornuum exceptione saluantur. De
his enim testamentis dictum est. Cornu-
a sunt in manibus eius. Ad scrip-
turarum consolationem refugiunt.
dum aliqua temporalis casus iactu-
ra feriuntur. An non more ybicum huius
mundi aduersitatibus cadens. quasi
in suis se excipiebat cornibus cum
diceret paulus. quecumque scrip-
ta sunt ad nostram doctrinam scripta
sunt. ut per pacientiam et consolati-
onem scripturarum spem habeamus.
Ipsi etiam cerue uocati sunt. sicut
per ieremiam de doctoribus genitos
filios in caute deserentibus dicitur.
Cerua in agro peperit. et reliquit.
Ipsi more ceruarum in temptis
uiciis quasi extinctis serpentibus
uiuunt. et de ipsa extinctione
uiciorum ad fontem uite acrius inar-
descunt. Vnde psalmista ait.
Sicut ceruus desiderat ad fontes
aquarum. ita desiderat anima
mea ad te deus. Ipsi etiam dum la-
bentia huius temporalitatis mo-
menta quasi quedam flumina tran-
seunt. compatientes caritate
onera sua sibi inuicem superponunt.
quia cauta obseruatione custo-
diunt. id quod scriptum est. Inuicem
onera uestra portate. et sic adim-
plebitis legem xpi. Quia uero post
aduentum domini spirituales magis-
tri per mundum sparsi sunt. qui
auditorum animas in conuersa-
tione parere predicando potuissent.
et quia hoc idem tempus incarna-
tionis domini ante prophetarum uoces
cognitum non fuit. quamuis ipsa
futura incarnatio precognita om-
nibus electis fuit. bene beatus iob
de tempore partus ybicum cer-
uarumque discutitur. eique dicitur. Num-
quid nosti tempus partus ybicum
in petris. uel parturientes ceruas
obseruasti. Ac si dicatur ei. Idcirco
te egisse aliquid sublimiter cre-
dis. quia illud tempus necdum pre-
uides. quo spiritales magistri in
mundum missi per doctrinam antiquorum
patrum filios generant. suisque mi-
laboribus animarum lucra comportant.
Nam si illorum fructum quasi ybicum
ceruarumque aspiceres. ualde
humiliter de tua uirtute sen-
tires. Magna quippe que agimus
quasi minima ducimus. cum
hec per fortiora exempla pensamus.
sed tunc apud deum crescunt per
meritum. cum apud nos metip-
sos per humilitatem decrescunt.
Possunt uero ceruarum significatio-
ne doctores. appellatione autem
ybicum que animalia sunt
minima. auditores intelligi.
In petris uero ybices pariunt. quia
ad exercenda sancta opera per exem-
pla patrum precedentium fecun-
dantur. ut cum fortasse precep-
ta sublimia audiunt. et in

firmitatis ꝓprię conscii ea se imple-
re posse diffidunt maioꝝ uitā con-
spiciunt. atq; in eoꝝ considerata
fortitudine bonoꝝ oꝑum fętus
ponant. Vt enī pauca de multis
loquar. quatenus studiosus lec-
tor multa in paucis intelligat.
iste uerboꝝ contumeliis p̄ssus. cū
uirtutē pacientię seruare non
sufficit. dauid factū ad memoriā
reducit. quē cum semei tot con-
uiciis argueret. & armati ꝓceres
ulcisci contenderent. ait. Qd
m̄ & uobis filii saruię.
Dimittite eū ut maledicat.
Dn̄s enī precepit ei ut maledice-
ret dauid. Et quis ē qui audeat
dicere quare sic fecerit. Et pau-
lo post. Dimittite eū ut maledi-
cat iuxta preceptū dn̄i. si forte
respiciat dn̄s afflictionē meam
& reddat m̄ bonū ꝓ maledicti-
one hac hodierna. Quib⁹ ꝓfecto
uerbis indicat. quia ꝓ ꝑpetra-
to bethsabeę scelere. exurgentē
contra se filiū fugiens. reduxit
ad animū malū qd ꝑpetrauit.
& equanimiter ꝑtulit qd au-
diuit. & contumeliosa uerba n̄
tam conuicia quā adiutoria
credidit. quib⁹ se purgari sibiq;
misereri posse iudicauit. Tunc
enim illata conuicia bene tole-
ramus. cum in secreto mentis
ad male ꝑpetrata recurrimus.

Leue quippe uidebit qd iniuria
ꝑcutimur. dū in actione nr̄a con-
spicimus. quia pei⁹ est qd meremur.
Sicq; fit ut contumeliis magis
grā quam ira debeatur. quarū
interuentu dō iudice pęna gra-
uior declinari posse confiditur.
Ecce alius dū mundi hui⁹ succes-
sibus ꝓficit. lenocinante cordis
leticia temptari se luxurię sti-
mulis sentit. sed ioseph factum
ad memoriā reuocat. & in arce
se castitatis seruat. qui dū sibi
a dn̄a conspiceret pudicicię
dampna suaderi. ait. Ecce dn̄s
meus omnib⁹ m̄ traditis ignorat
qd habeat in domo sua. nec qc
quam ē qd non in mea sit potes-
tate vl non tradiderit m̄. ꝑter-
te quę uxor ei⁹ es. Quom̄ g̊ pos-
sum malū hoc facere. & peccare
in dn̄m meum. Quib⁹ uerbis os-
tendit quia bona quę assecut⁹
fuerat. repente memorię intu-
lit. & malū qd se pulsabat euicit.
& quia ꝑceptę grę meminit. uim
culpę imminentis fregit. Cum
enim uoluptas lubrica temptat
in ꝓsperis. hęc ipsa sunt ꝓspera
aculeo temptationis opponen-
da. ut eo erubescam⁹ praua cō-
mittere. quo nos a dō meminim⁹
gratuito bona ꝑcepisse. ut illa-
tam grām exteriorū munerū
uertamus in arma uirtutum.

ut sint ante oculos quę ꝑcepimꝰ.
& queq; nos illiciunt subigamꝰ.
Quia enī uoluptas ipsa ex ꝓsperi-
tate nascit. eiusdē ꝓsperitatis
ē consideratione ferienda. qua-
tenus hostis nr̄ unde orit. inde
moriat. Considerandū quippe
ē. ne acceptū munus uertamꝰ in
uicium. ne ꝑfauorē nos absor-
beat uorago nequicię. Irā nāq;
contra nos suꝑni iudicis inex-
tinguibiliter accendimꝰ. si con-
tra benignitatē illiꝰ etiā ex ip-
sa sua largitate pugnamꝰ. Alijs
interne scientię dulcedinem
querens. nec tamen secreta eiꝰ
contingere ꝑualens. danielis
uitā ad imitandū conspicit. &
desideratū scientię culmen ap-
prehendit. Ille quippe qui post-
modū uoce anglica ꝑ cognitio-
nis interne concupiscentia
uir desideriorꝫ dicit. priꝰ in au-
la regia carnis in se uicia edo-
muisse memoratur. ut nichil
ex delectabilibꝰ cibis attingeret.
sed lautis ac mollioribꝰ durio-
ra atq; aspa cibaria ꝑferret. vt
dū sibi exterioris cibi blandimē-
ta subtraheret. ad interni pa-
buli delectamenta ꝑueniret. &
tantō auidiꝰ gustū sapientię
intus acciꝑet. quantō saporem
carnis ꝑeadē sapientia foras
robustius repssisset. Si enim
a carne hoc qd̄ libet abscidimꝰ.
mox in spū qd̄ delectet inueni-
mus. Intentioni quippe animę
si exterior euagatio clauditur.
interior successus aꝑitur. Nam
quo extra se spargi ꝓpter disci-
plinam mens non potest. eō suꝑ
se intendere ꝑ ꝓfectum potest.
quia & in altū crescere arbor co-
gitur. quę ꝑ ramos diffundi ꝓhi-
betur. & cum riuos fontis obstru-
imus. fluenta surgere ad suꝑiora
ꝓuo[illegible]camus. Igit̄ dū studiosi
qui [illegible]q; scōrum uitā imitan-
[illegible]do conspiciunt. in petris
ybices fetus ponunt. Hinc ē qd̄
auditores suos quasi ybices in pe-
tris parere paulus admonebat.
cum enumeratis maiorꝫ uirtuti-
bus diceret. Habentes tantā im-
positā nubem testiū. deponentes
omne pondus & circumstans
nos peccatum. ꝑ patientiā cur-
ramus ad ꝓpositū nobis certa-
men. Et rursū. Quorꝫ intuentes
exitum conuersationis imita-
mini fidē. Sed cum diuina pre-
cepta corde concipimꝰ. non sta-
tim quasi iam solide cogitata
parturimꝰ. Unde & beatus iob
non de partu ybicum. sed de
tempore partus inqritur. qd̄
uidelicet tempus in nobismet
ipsis dū uix comꝑhendimꝰ.
multō magis in aliena mente

nescim⁹. Prius enī supni timoris
semina utero cordis excepta. p me-
ditationē studii coagulant̄ ut
maneant. postmodū stricta in
tentione cogitationis affixa. dū
ad discretionis rationē tendunt.
quasi in membroꝝ distinctione
formant̄. De hinc usu pseueran-
tię confirmata uelut in solidita-
tē ossuū ueniunt. ad extremū
ū pfecta auctoritate roborata.
quasi in partū pcedunt. Quę
incrementa diuinoꝝ seminum.
nullus in aliena mente conside-
rat. n̄ ipse qui creat. Nam & si
quemlibet iam uim supnę con-
cupiscentię concepisse quarun-
da rerū attestatione cognoscim⁹.
quando tamen in partu erum-
pat ignoram⁹. Sepe aut̄ concep-
ta mente semina puenire ad p-
fectionem nequeunt. q̄a orien-
do temp⁹ partus ante cedunt.
& quia nec dū plene in cogitati-
one formata ante humanos
oculos pdeunt. uelut abortiua
moriunt̄. Bona q̄ppe adhuc
tenera plerumq; humana lin-
gua. dū quasi fortia laudat ex-
tinguit. Tanto enī celerius oc-
cidunt. quanto ad fauoris ne-
quiciā intempestiue prumpūt.
Non numquā ū in pfecta nr̄a co-
gitatio. nec dumq; roborata. dū
cicius hominib⁹ ostendit̄. resis-
tentiū aduersitate dissipatur. &
cum conat̄ ante temp⁹ uideri q̄a
sit. agit ut non sit. Sc̄i aut̄ uiri
quia cuncta quę bene cogitant.
student ut occulte conualescant.
& quasi pcessuros fetus prius in-
tra uterū mentis formant. rec-
te beatus iob de partus tēpore
discutit̄. Qd̄ uidelicet unicuiq;
quando sit congruū. n̄ a creato-
re nescitur. qui dū penetralia
cordis aspicit. quando ad hu-
manā noticiā bona nr̄a con-
grue nascant̄ app̄hendit. Be-
ne itaq; dicit̄. Numq̄d nosti tē-
pus partus ybicum in petris. ac
si apte dicat. ut ego. qui idcir-
co electoꝝ fetus uiuaces facio.
quia p̄scito in tempore pduco.
Bene aut̄ expleto fetu auditoꝝ
subdit̄. Uel parturientes ceruas
obseruasti. Parturientes enī
ceruas seruare. ē ipsos labores
patrū qui sp̄itales filios genue-
rant. cauta consideratione pen-
sare. Sollerter q̄ppe intuendū
ē. qd̄ hic sermo tam uigilant̄
inprimit̄. ut dicat̄. obseruasti.
quia utiq; p paucoꝝ ē pensare.
quis labor sit in p̄dicationib⁹
patrū. quantis doloribus quasi
quibusdā conatib⁹ animas in
fide & conuersione parturi-
unt. quā cauta se obseruatio-
ne circumspiciunt. ut sint

fortes in p̄ceptis. compatientes in
infirmitatib⁹. ⁊ in minis terribiles.
in exhortationib⁹ blandi. in osten-
dendo magisterio humiles. in rerū
temporaliū contemptu d̄nantes.
in tolerandis aduersitatib⁹ rigidi. ⁊
& tamen d̄u uires suas sibimet n̄
tribuunt. infirmi. ⁊ quantus sit
eis dolor de cadentib⁹. quantus
de stantibus timor: quo fauore
alia adipisci appetunt. quo pa-
uore alia adepta conseruant.
Quia g̊ p̄ paucoꝝ ē ista pensare. ⁊
bene ei dicit. Vel parturientes cer-
uas obseruasti. ⁊ Nil ū obstat qd̄
uerba d̄s de doctorib⁹ faciens. n̄
ceruoꝝ sed ceruarū eos specie de-
signat. ⁊ quia nimirū illi uere do-
ctores sunt. qui cum p̄uigorem
disciplinę patres sint. p̄ pietatis
uiscera ēē matres nouerunt.
Qui labores scē conceptionis to-
lerant. ⁊ & p̄ferendos d̄o filios in-
tra uterū caritatis portant. In
edenda enim p̄le ampli⁹ matres
laborant. quę crescentē intra u-
terum conceptionē longo men-
sium tempore sustinent. ⁊ & quę
ex utero p̄cedente. non sine ma-
gnis dolorib⁹ deponunt. Vnde
& hic apta consideratione sub-
iungit. Dinumerasti menses con-
ceptus earum. ⁊ Scī enī uiri d̄u
de p̄fectu auditoꝝ cogitant.
quasi iam in utero conceptionē
portant. ⁊ sed cum non nulla quę
dicenda sunt differunt. & aptū
suis exhortationib⁹ tempus que-
runt. uelut a partu quē fieri ap-
petunt. in mensiū p̄lixitate di-
latantur. ⁊ & sepe d̄u queda quę
sentiunt. in tempestiue dicere
audientib⁹ nolunt. in ipsa tardi-
tate p̄ferendę sententię siue ad
hęc quę suadenda sunt seu ad
illa quę increpanda. consilio al-
tiori firmantur. ⁊ & d̄u cogitat
uita filioꝝ. nec tamen ante tē-
pus lingua mentis eicit. quasi
iam concepta soboles intra uterū
crescit. ⁊ ut ad auditoꝝ noticiam
tunc sententia cordis exeat. qn̄-
do p̄lata utiliter quasi p̄ con-
gruū partū iuuat. Et quia hęc
homines in magistroꝝ mentib⁹
quando vl̄ quomodo agant
ignorant. ⁊ d̄s ū ad retributio-
nis gl̄am non solū effectū con-
siderat. sed etiā momenta cogi-
tationū signat. ⁊ recte ad beatū
iob dicit. Dinumerasti menses
concept⁹ earum. subaudis ut e-
go. ⁊ qui in scīs p̄dicatorib⁹ non
fructus exterioꝝ op̄um s; ipsas
diuinas cogitationes numero.
quia ad retributionē seruo. ⁊
Possunt p̄ menses q̄a congesti
dies sunt. etiā multiplicatę
uirtutes intelligi. In mensibus
quoq; luna renascitur. ⁊ nilq;

obstat si p̄ menses noua regenerati-
onis creatura signat̄. De qua pau-
lus apl̄s dicit. In xp̄o ih̄u neq; cir-
cumcisio aliq̄d ualet neq; pre-
putiū. sed noua creatura. Sc̄i g̃
uiri cū se ad p̄dicandū parant.
prius se interi⁹ uirtutib⁹ innouāt.
ut ad hoc q̄d loquendo docent
uiuendo concordent. pri⁹ sua in-
terna considerant. atq; a cunc-
tis se uicioꝝ sordibus emundant.
curantes summope ut contra irā
pacientię luce resplendeant. con-
tra carnis luxuriā. etiā cordis
mundicia fulgescant. contra
torporē zelo candeant. contra
confusos p̄cipitationis motus
serena grauitate rutilent. con-
tra sup̄biam uera humilitate
luceant. contra timorē radiis
auctoritatis clarescant. Quia g̃
tanta pri⁹ in se studia congerūt.
quasi in conceptu sc̄ę p̄dicatio-
nis menses uirtutū fiunt. Quos
menses d̄ns solus dinumerat.
quia eadē bona in eoꝝ cordib⁹
non n̄ qui dedit pensat. Et q̄a
iuxta mensurā uirtutū effect⁹
etiā subsequit̄ fructuum. recte
subiungit̄. Et scisti temp⁹ partis
earum. subaudis ut ego. quia
d̄u in cogitatione uirtutū m̄ses
dinumero. quando hoc q̄d imple-
re appetunt parere ualeant
scio. quia nimirū d̄u cordis oc-
culta conspicio. futurū foras effec-
tum op̄is intus in pondere cogi-
tationis penso. Sequit̄. Incur-
uant̄ ad fetū et pariunt. et rugi-
tus emittunt. Rugiunt q̄ppe
d̄u p̄ incuruationē suā in con-
uersatione lucis auditoꝝ ani-
mas gignunt. quia ab eternis
nos suppliciis remouere n̄ flendo
et dolendo non possunt. Predi-
catores enī sc̄i nunc in lacrimis
seminant. ut segetem postmo-
d̄u gaudioꝝ metant. nunc q̄si
ceruę in dolore partus sunt. ut
sp̄uali p̄le postmod̄u sint fe-
cundę. Vt enī unū de multis
loquor. uideo paulū quasi q̄n-
dam ceruā in partu suo magni
doloris rugitus emittentē. Ait
enī. filioli mei quos iterū par-
turio donec formet̄ xp̄c in uo-
bis. uellē eē apud uos m̄o et mu-
tare uocē meā quō confundar
in uobis. Ecce mutare uult uo-
cē in partu suo. ut p̄dicationis
sermo in rugitū uertat̄ doloris.
Mutare uult uocē. quia quos
iam p̄dicando pepererat. refor-
mando gemens iterū parturie-
bat. Iuale rugitū hęc cerua pa-
riens emittebat. quando eisdē
post se redeuntib⁹ exclamare
cogebat̄ dicens. o insensati ga-
lathę quis uos fascinauit. et. si-
cut stulti estis. ut cū sp̄u ceperi-

tis. nunc carne consumamini. vt
certe currebatis bene. quis uos im-
pediuit ueritati non obedire.
Talis inhui⁹ ceruę partu rugit⁹ fuit.
quę diu conceptos filios cum tot
difficultatib⁹ peperit. ⁊ q̄ndoq;
partus ad malicię uterū redisse
cognouit. Consideremꝰ quid do-
loris habuerit. quid laboris. q̄
⁊ postquā potuit concepta ede-
re. rursū conpulsa ē extincta
suscitare. Notandū ū summope
ē qd̄ istę ceruę incuruant̄ ut
pariant. quia nimirū si erecte
starent. parere non ualerent.
Nisi enī predicatores sc̄i ab illa
inmensitate contemplationis
interne quā capiunt. ad infir-
mitatē nr̄am humillima p̄dica-
tione. quasi quadā incuruati-
one descenderent. numquā u-
tiq; in fide filios ꝓcrearent. No-
bis quippe ꝓdesse non possent.
si in suę altitudinis erectione
ꝑsisterent. Sed uideamꝰ ceruā
se se ut pariat incuruantē. Ego
ḡ non potui uobis loqui quasi
sp̄itualibus sed quasi carnalib⁹.
tamquā paruulis in xp̄o lac uo-
bis potū dedi non escā. Atq; mox
eiusd̄e incuruationis causas ex-
equitur dicens. Nondū enī po-
teratis. sed nec adhuc quidem
potestis. Sed hanc ceruā quę ꝓp-
ter nos incuruata ē. queso uide-
amus erectā. Ait. Sapientiā loqui-
mur inter ꝑfectos. Et rursum.
Siue mente excedimꝰ deo. Cum ḡ m̄-
te excedit d̄o. excessū eius nos om-
nino non capimꝰ. Vt ḡ nos lucret̄.
incuruat̄ ad nos. Unde illic apte
subiungit. Siue sobrii sumꝰ uobis.
Si enī sc̄i uiri ea nobis p̄dicare
uellent quę capiunt. cum insup-
na contemplatione deebriantur.
⁊ non magis scientiā suā quodā
moderamine ⁊ sobrietate tem-
perarent. adhuc angusto intel-
ligentię sinu illa sup̄ni fontis flu-
enta quis caperet. Incuruatę
aut̄ istę ceruę alias cęli uocati
sunt. De quib⁹ dicit̄. Dn̄e inclina
cęlos tuos. ⁊ descende. Cum enī
inclinant̄ cęli descendit d̄ns.
quia cū se in p̄dicatione sua sc̄i
doctores attrahunt. diuinitatis
noticiā nr̄is cordib⁹ infundunt.
Nequaquā quippe ad nos d̄s des-
cenderet. si p̄dicatores eius in
contemplationis rigore inflex-
ibiles ꝑmanerent. Inclinant̄
ḡ cęli ut descendat d̄ns. incur-
uant̄ ceruę. ut nos in noua fidei
luce nascamur. Istę incuruatę
ceruę. in canticis canticoꝝ spon-
si ubera sunt uocatę. sicut scriptū
ē. Meliora sunt tua ubera uino.
Ista enī sunt ubera quę in archa-
no pectoris fixa lacte nos po-
tant. quia ipsi archanis sūmę

contemplationis inherentes. sub
tili p̄dicatione nos nutriunt.
Vt ḡ ab eterno gemitu & dolore
nos retrahant. nunc incuruant̄
ceruę atq; in partu rugitus emit
tunt. Quia ū ipsi qui sc̄a patrū
predicatione nascunt̄. aliq̄ndo
doctores suos patiendo p̄uenium̄.
ut eis adhuc in hac uita duran
tibus. ipsi martyrio consumant̄.
apte sequit̄. Separant̄ filii eaꝝ
& ꝑgunt ad pastum. egredient̄
& non reuertent̄ ad eas. Pastum
scriptura sacra illud uiriditatis
eternę pabulū uocat. ubi iam
nr̄a refectio nulli defectus aridi
tate marcescit. De quo pastu ꝑ
psalmistā dicit̄. Dn̄s regit me
& nichil m̄ deerit. in loco pas
cuę ibi me collocauit. Et rursū.
Nos aut̄ ꝓpl̄s eius & oues pascuę
eius. De quib⁹ nimirū pascuis. ꝑ
semetipsā ueritas dicit. Ꝑ me si
quis introierit saluabit̄. & in
gredietur & egredietur & pascua
inueniet. Ꝑgunt ḡ ad pastū. q̄a
de corporib⁹ exeuntes illa pa
bula interne uiriditatis inue
nient. Egrediunt̄ & non reuer
tunt̄ ad eas. quia in illa suscep
ti contemplatione gaudioꝝ. iā
nullatenꝰ indigent uerba audi
re docentiū. Egressi itaq; ad eas
iam non redeunt. q̄a angustias
uitę p̄sentis euadentes. ultra
a doctorib⁹ predicationē uitę acci
pere non requirunt. Tunc quippe
implet̄ q̄d scriptū ē. Non docebit
ultra uir ꝓximū suū. & uir fra
trem suū dicens. Cognosce dn̄m.
Omnes enī cognoscent me a mini
mo eoꝝ usq; ad maximū dic̄ dn̄s.
Tunc implet̄ qd̄ in euangl̄io ue
ritas dicit. Palam de patre annun
tiabo uobis. Filius enī de patre
pal̄a annuntiat. quia sicut sup
ius diximus. ꝑ hoc qd̄ uerbū est
ex natura nos diuinitatis illustrat.
Verba ḡ tunc docentiū. quasi quos
d̄a humanę linguę riuulos non
querunt. quando de ipso iam
ueritatis fonte deebriant̄. Igit̄
postquā figurata incuruatione
ceruarū multa de magistroꝝ uir
tute narrata sunt. nunc ad eoꝝ
uitā qui remota conuersationis
secreta appetunt. uerba uertunt̄.
qui ipsa cessandi otia quia di
uino adiutorio & non suis ui
ribus assecunt̄. de eis ad̄no dicit̄.
Quis dimisit onagrū liberum in
solitudine. & uincula eiꝰ quis sol
uit. subaudis n̄ ego. Onager
enī qui in solitudine commorat̄.
non incongrue eoꝝ uitā signi
ficat qui remoti a turbis popu
larib⁹ conuersant̄. Qui apte etiā
liber dicit̄. quia magna ē seruitus
sc̄larium negotioꝝ. q̄b⁹ mens
uehementer atterit̄. quāuis in

ers sponte desiuer. Qui seruitutis
conditione carere. ⁊ ē in mundo
iam nichil concupiscere. Quasi
enī quoda iugo seruitutis p̄munt
pspera dū appetuntur. ⁊ premunt
aduersa dū formidant. At si q̄s
semel ad hanc desiderioz tem-
poraliū colla mentis excussit. ⁊
quada iam etiā in hac uita liber-
tate perfruit. dū nullo desiderio
felicitatis afficit. nullo aduersita-
tis terrore coartat. Hoc graue
seruitutis iugū diris uidit secu-
lariū cerucib⁹ impssum cum di-
ceret. Uenite ad me oēs qui la-
boratis ⁊ onerati estis. ⁊ ego uos
reficiā. Tollite iugū meū super
uos. ⁊ discite a me quia mitis sū
⁊ humilis corde. ⁊ inuenietis
requiem animab⁹ uris. Iugū enī
meum suaue ē. ⁊ onus meū leue.
Aspum quippe iugū ⁊ dure si-
cut diximus seruitutis pondus
ē sub ee temporalib⁹ ambire ter-
rena. retinere labentia. uelle sta-
re in non stantib⁹. ⁊ appetere qui-
dem transeuntia. sed cū transeun-
tibus nolle transire. Dum enī
contra uotū cuncta fugiunt. ⁊
que p̄ mentē ex desiderio ad
eptionis affluxerant. post expa-
uore amissionis p̄munt. Liber
q̄ dimittitur. ⁊ qui calcatis ter-
renis desideriis ab appetitione
rerū temporaliū securitate mi-
tis exonerat. Et uncula ei⁹ quis
soluit. subaudis n̄ ego. Soluunt
ū uni cui q̄ uncula. ⁊ dū diuino
adiutorio interna desideriorū
carnaliū retinacula disrumpuⁿ.
Cum enī pia intentio ad conuersi-
onem uocat. sed adhuc ab hac in-
tentione carnis infirmitas reuo-
cat. ⁊ quasi quibusda uinculis a-
nima ligata p̄pedit. Multos enī
sepe uidem⁹ uia quide sce conuer-
sationis appetere. ⁊ sed ne hac asse-
qui ualeant. m̄ irruentes casus.
m̄ futura aduersa formidare.
Qui incerta mala. dū quasi cau-
ti pspiciunt. ⁊ in peccatoz suoz
uinculis incauti retinent. Multa
enī ante oculos ponunt. ⁊ que si
ers in conuersatione eueniant.
subsistere se non posse formi-
dant. De quib⁹ bene salomon ait.
Iter pigroz quasi sepis spinarū.
Iam cū uia dī appetunt. ⁊ eos ue-
lut spine obstantiū sepiū. sic
formidinū suarū obpositę sus-
piciones pungunt. Qd̄ quia e-
lectos p̄pedire non solet. ⁊ bene
illic secur⁹ aduenit. Uia iust⁹
absq; offendiculo. Iusti quippe
in conuersatione sua q̄dlibet
ers aduersitatis obuiauerit non
impingunt. ⁊ qua temporalis
aduersitatis obiectacula eterne
spei ⁊ interne contēplationis
saltu transcendunt. Soluit ita q;

ds onagri uincula. quando ab electi
uni cuiusq; animo infirmarum cogi-
tationum nodos abrumpit. et ppicius
dissipat. omne qd illectam mentem
ligabat. Sequitur. Cui dedi in solitudi
ne domum. et tabernaculum eius inter-
ra salsuginis. Hoc loco solitudinem
debemus intelligere corporis. an
solitudinem cordis. Sed quid pdest
solitudo corporis. si solitudo de-
fuerit cordis. Qui enim corpore re-
motus uiuit. sed tumultibus con-
uersationis humane terrenorum
desideriorum cogitationi se inserit.
non est in solitudine. Si uero premat
aliquis corporaliter popularibus
turbis. et tamen nullos curarum
secularium tumultus in corde pati-
atur. non est in urbe. Itaq; bene
conuersantibus primum solitudo
mentis tribuitur. ut exurgen-
tem intrinsecus strepitum terrenorum
desideriorum premant. ut ebulli-
entes ab infimis curas cordis p
supni gratiam restinguant amoris.
omnesq; motus importune se of-
ferentium leuium cogitationum quasi
quasdam circumuolantes muscas
ab oculis mentis abigant manu
grauitatis. et quoddam sibi cum
dno intra se secretum querant.
ubi cum illo exteriore cessante
strepitu. p interna desideria si-
lenter loquantur. De hoc secreto
cordis alias dictum est. Factum est

silentium in celo quasi media hora.
Celum quippe ecclesia electorum uo-
catur. que ad eterna sublimia dum
p subleuationem contemplationis
intendit. surgentes ab infimis
cogitationum tumultus premit.
atq; intra se dno quoddam silenti-
um facit. Quod quidem silentium con-
templationis quia in hac uita non
potest esse perfectum. factum media
hora dicitur. Nolenti quippe ani-
mo cogitationum tumultuosi se
strepitus ingerunt. etiam subli-
mibus intendentem. rursum ad re-
spicienda terrena cordis oculum
uiolenter trahunt. Vnde scrip-
tum est. Corpus qd corrumpitur
aggrauat animam. et deprimit
terrena inhabitatio sensum mul-
ta cogitantem. Bene ergo factum hoc
silentium non integra. sed media
hora describitur. quia hic contem-
platio nequaquam perficitur. quam-
uis ardenter inchoetur. Quod etiam
per ezechiel pphetam congruenter
exprimitur. qui p mensura ciui-
tatis in monte conditae. in ma-
nu uiri calamum sex cubitorum et
palmo iudisse testatur. In monte
quippe electorum ecclesia sita est. quia
fundata in infirmis desideriis
non est. Quid autem per cubitum nisi
operatio. quid per senarium numerum.
nisi perfectio operationis ostenditur.
quia et sexto die cuncta opa

dñs explesse memoratur. Quid
q̄ sup sex cubitos palmus insinu-
at. ñ contemplationis uim que
iam initia eterne & septime qui-
etis demonstrat. Quia enī eterno-
rū contēplatio hic minime pfi-
citur. mensura septimi cubiti
non explet. Electoꝝ itaq; ecclā
quia cuncta que opanda sunt
pficit. in sex cubitis se se in mon-
te posita ciuitas extendit. Quia
ū hic adhuc sola initia contem-
plationis inspicit. de septimo
cubitu non ñ palmū tangit. Sci-
endū ū ē. quia nequaqm culmē
contemplationis attingim. si
non ab exterioris cure oppssio-
ne cessemus. nequaquā nosmet
ipsos intuemur. ut sciam aliud
in nobis ēē rationale qd regit.
aliud animale qd regitur. ñ
ad secretū hui silentii recur-
rentes ab omni exteri pturba-
tione sopiam. Qd silentiū nrm
bene etiā adam dormiens fi-
gurauit. de cui mox latere
mulier pcessit. quia quisquis
ad interiora intelligenda rapit.
a rebus uisibilib oculos claudit.
& tunc in se ipso ul que pre ēē
uiriliter debeant. vl que sub
ēē possint infirma distinguit.
ut aliud in illo sit qd regere
ualeat tamquā uir. aliud tam-
quā femina qd regat. In hoc
itaq; silentio cordis. dū p contē-
plationē interi uigilamus. ex-
teri quasi obdormiscim. Quia
q̄ remoti uiri. id ē a desideriis car-
nalibus alieni. hoc silentium
mentis inhabitant. huic ona-
gro dñs in solitudine domū de-
dit. ut turba desideriorꝝ tem-
poraliū non premat. & taber-
nacula ei interra salsuginis. Sal-
sugo accendere sitim solet. Et
quia sci uiri quādiu in hui uite
tabernaculis degunt. ad supnā
patriā desiderii cottidianis es-
tibus accenduntur. interra salsu-
ginis tabernacula habere phi-
bentur. Incessanter quippe ac-
cenduntur ut siciant. siciunt
ut sacientur. sicut scriptum ē.
Beati qui esuriunt & siciunt
iusticiam. quō ipsi saturabuntur.
Sequitur. Contempnit multitu-
dinē ciuitatis. Multitudinē
ciuitatis contēpnere. ē huma-
ne conuersationis praua stu-
dia deuitare. ut iam ñ libeat
terrenoꝝ hominū qui p habu-
ndantia iniquitatis multi st
pditos mores imitari. Cū pau-
cis namq; ingredi angustā por-
tā desiderant. & non cū multis
lata itinera ingredi appetunt.
que ad interitū ducunt. Sol-
lerter quippe a quo & ad quid
sunt creati conspiciunt. &

recta consideratione acceptę imaginis sequi uulgi multitudinē dedignant. Unde æ sponsi uoce sponsę in canticis canticoꝝ dicit. Si cognoueris te o pulchra inter mulieres. egredere. æ abi post uestigia gregū. æ pasce hedos tuos. Semetipsā namq; ea quę ē inter mulieres pulchra cognoscit. quando electa quęq; anima etiā inter peccantes posita. quia ad auctoris sui imaginē ac similitudinē sit cōdita meminit. æ uerba pceptę similitudinis ordinē incedit. Quę si se nō cognoscit egreditur. quia a secreto sui cordis expulsa. in exteriorib⁹ concupiscentiis dissipat. Egressa ū ibit post uestigia gregū. quia sua interna deserens ad latā uidelicet uiā ducit. æ sequit exempla populoꝝ. nec iā agnos sed hedos pascit. quia nō innocuas cogitationes mentis. sed nutrire prauos motus carnis intendit. Quia ḡ electus q̄sq; ac continens abire post gregū uestigia despicit. dicat recte. Contempnit multitudinē ciuitatis. Ubi apte subiungit. Clamorē exactoris non audit. Quis intelligi exactori illi nō diabolus potest. Qui semel in paradyso homini malę persuasionis nummū contulit. æ cotidie abeo huⁱ debitū exigere reatū querit. Hui exactoris sermo ē male suggestionis inchoatio. Is uī exactoris clamor ē. iam non lenis. sed uiolenta temptatio. Hic exactor loquit. cum leniter suggerit. Is ic exactor clamat. cum fortiter temptat. Clamorē exactoris non audire. ē uiolentis temptationū motib⁹ minime consentire. Audiret enim. si ea quę suggereret faceret. S; cum puersa agere despicit. recte dicit. Clamorē exactoris nō audit. Non nulli ū hoc loco p exactorē intelligi uentrem uolunt. Ipse namq; a nobis quod dā debitū exigit. quia cotidianū fructū sibi humani laboris impendi. etiā pnatura querit. Abstinentes igit uiri qui hoc loco onagri uocabulo figurant. du uiolenta gulę desideria rep̄munt. quasi clamantis exactoris uerba contempnunt. Sed cum continentiuiro contra innumera uicia multa uirtutū certamina suppetant. cur exactoris clamore concepto. de solo hic uentre dicit. qd ei impetū impulsiūq; restringat. nō qd nullus palmā spiritualis certaminis apphendit. qui non in semetipso prius afflictā uentris concupiscen-

Abstinen

tiam carnis incentiua deuicerit.
Neq; enī ad conflictū spītalis a-
gonis assurgit. si non prius intra
nosmetipsos hostis positus. gulę
uidelicet appetitus edomatur.
quia si non ea quę nobis sunt ui-
ciniora pstern̄imus. nimirū in a-
niter ad ea quę longius sunt im-
pugnanda transimus. Incassū
namq; contra exteriores inimi-
cos in campo bellū geritur. si
intra ipsa urbis menia ciuis in-
sidians habet. Mens quoq; ipsa
certantis sub graui confusionis
dedecore ab spītalis certaminis
congressione repellitur. q̄ndo
infirma in carnis p̄lio. gulę gla-
diis confossa supatur. Nam cū
se paruis psterni conspicit. con-
fligere maioribus erubescit. Non
nulli ū ordinem certaminis ig-
norantes edomare gula negli-
gunt. etiā ad spītalia bella con-
surgunt. Qui aliquando multa
etiā quę magnę sunt fortitu-
dinis faciunt. sed d̄nanti gulę
uicio p carnis illecebras omne
qd̄ fortiter egerint pdunt. &
d̄u uenter non restringit. p
carnis concupiscentiā simul
cunctę uirtutes obruunt. Un-
de & nabuchodonosor uincen-
te scribit. Princeps coccoꝝ des-
truxit muros ierl̄m. Quid enī
p muros ierl̄m significans scip-
tura exprimit. nisi uirtutes animę
quę ad pacis uisionē tendit.
Aut quis coccoꝝ princeps nisi uen-
ter accipitur. cui diligentissi-
ma a coquentibus cura seruitur.
Muros ergo ierl̄m princeps coccorū
destruit. quia uirtutes animę
d̄u non restringit uenter pdit.
Hinc ē qd̄ paulus contra ierl̄m
menia decertanti uires coquoꝝ
principi subtrahebat cū diceret.
Castigo corpus meū & seruituti
subicio. ne forte aliis p̄dicans.
ipse repbus efficiar. Hinc etiā
p̄misit dicens. Sic curro nō q̄si
in incertum. sic pugno non q̄si
aerem uerberans. quia cum car-
nem restringimus. ipsis continen-
tię nr̄ę ictibus non aerē sed in
mundos spc̄ uerberamus. & cū
hoc qd̄ ē intra nos subicimus. ex-
tra positis ad uersariis pugnos
damus. Hinc ē qd̄ cum rex ba-
bylonis succendi fornacē iubet.
naptę. stuppę. pi cis. & malleoli
ministrari congeriē precepit.
sed tamen abstinentes pueros.
hoc igne minime consumit.
quia antiquus hostis licet in
numeras ciboꝝ concupiscentias
nr̄is obtutibus opponat quibus li-
bidinis ignis crescat. bonis ta-
men mentibus supni spc̄ gratia
insibilat. & a carnalibus concupis-
centię estibus illesę pdurant. ut

& si usq; ad temptationē cor-
dis flamma ardeat. usq; ad con-
sensū ta- men temptatio non ex-
urat. Sciendū ē p̄terea quia
quinq; nos modis gulę uiciū
temptat. aliquando namq; in-
digentię tempus p̄ue- nit. ali-
quando ū tempus non p̄uenit.
sed cibos lautiores querit. aliq̄n-
do quelibet sumenda sint. p̄pa-
rari curati⁹ expetit. aliq̄ndo aut̄
& qualitati ciboꝝ & tempori con-
gruit. sed in ipsa quantitate su-
mendi mensurā refectionis exce-
dit. non numquā ū & abiecti⁹
ē qd̄ desiderat. & tamen ipso es-
tu inmensi desiderii deteri⁹ pec-
cat. Mortis quippe sententiā
patris ore ionathas meruit.
quia ingustu mellis constitutū
edendi tempus antecessit. Ex
egypto populus eductus inhe-
remo occubuit. quia despecto
manna cibos carniū peciit. q̄s
lautiores putauit. Et prima fi-
lioꝝ hely culpa suborta ē. q̄d ex
eoꝝ uoto sacerdotis puer non
antiquo more coctas uellet de
sacrificio carnes accipere. sed
crudas quereret. quas accurati⁹
exhiberet. Et cum ad ierl̄m di-
cit̄. hęc fuit iniquitas sodomę
sororis tuę. sup̄bia. saturitas
panis. & habundantia. apte
ostendit̄. qd̄ idcirco salutē p̄-

didit. quia cum sup̄bię uicio men-
surā moderatę refectionis exces-
sit. Et primogenitoꝝ gl̄am esau
amisit. quia magno estu desi-
derii. uilē cibū id est lenticul̄a
concupiuit. Quā d̄u uendendi⁹
etiā primogenitis p̄tulit. quo
in illā appetitu anhelaret. indi-
cauit. Neq; enī cibus. sed appe-
titus inuicio ē. Vnde & laucio-
res cibos plerūq; sine culpa su-
mimus. & abiectiores non si-
ne reatu concupiscentię degu-
stam⁹. Hic quippe quē diximus
esau primatū p̄ lenticul̄a p̄di-
dit. & helyas inheremo uirtu-
tem corporis carnes edendo ser-
uauit. Vnde & antiquus hos-
tis quia non cibū. sed cibi con-
cupiscentiā ēē causā d̄apnatio-
nis intelligit. & primū sibi ho-
minē non carne sed pomo sub-
didit. & sc̄dm non carne sed pa-
ne temptauit. Hinc ē qd̄ ple-
rumq; ad̄a culpa cōmittitur.
etiā cum abiecta & uilia sumun-
tur. Neq; enī adam solus ut a-
uetito se pomo suspenderet. p̄-
ceptū p̄hibitionis accepit. Nā
cum alimenta qued̄a saluti nr̄ę
d̄s contraria indicat. ab his nos
quasi p̄sententiā uetat. Et cū
concupiscentes noxia attin-
gimus. p̄fecto q̄d aliud quā
uetita gustam⁹. Ea itaq; sumen-

da sunt quę naturę necessitas
querit. ⁊ non quę edendi libido
suggerit. Sed magnus discretio-
nis labor ē. huic exactori ⁊ ali-
q̄d impendere. ⁊ aliq̄d negare.
⁊ non dando gula restringere.
⁊ dando naturā nutrire. Quę
fortasse discretio subinfertur:
cum dicit. Clamorē exactoris
non audit. Sermo namq; huius
exactoris. ē necessaria postula-
tio naturę. Clamor ū eius. ē
mensurā necessitatis transiens
appetitus gulę. Hic itaq; ona-
ger exactoris huius sermonē au-
dit. clamorē non audit. quia
discretus uir ac continens. ⁊ us-
q; ad temperanda necessitatem
uentrē reficit. ⁊ a uoluptate re-
stringit. Sciendū ū ē quia sic
uoluptas sub necessitate se pal-
liat. ut uix eam pfectus quisq;
discernat. Nam dū solui debitū
necessitas petit. uoluptas ex-
pleri desideriū suppetit. ⁊ tan-
to gula securius inpceps rapit.
quanto sub honesto nomine
necessitatis explendę se conte-
git. Sepe aut̄ in ipsa edendi
uia furtiuę adiuncta subseq̄-
tur. non numq̄m ū impuden-
ter libera etiā preire conat̄.
facile aut̄ ē dep̄hendere cum
uoluptas eius necessitatē pre-
uenit. sed ualde difficile ē
discernere cum in ipso esu ne-
cessario se occulta subiungit.
Nam quia preeuntē naturę ap-
petitū sequitur. quasi a tergo
ueniens tardius uidet̄. Eo enim
tempore quo necessitati debitū
soluit̄. quia pesū uoluptas ne-
cessitati miscetur. q̄d necessitas
petat. ⁊ q̄d sicut dictū ē uolup-
tas suppetat ignorat̄. Sepe ū
⁊ discernim⁹ ⁊ qua utramq; si-
bi coniunctā nouim⁹. in hoc
q̄d extra metas libere reficien-
do fallimur. ⁊ dū sibi mens
ex necessitate blandit̄. ex uolun-
tate decipit̄. Scriptū quippe
ē. Carnis curā ne feceritis in de-
sideriis. Quę g̃ fieri in deside-
rio phibetur. in necessitate
concedit̄. Sed sepe dū incaute
necessitati condescendim⁹ de-
sideriis deseruimus. ⁊ cum de-
sideriis immoderati⁹ obuiare
nitimur. necessitatis miserias
augem⁹. Sic enī necēē est. ut
arcē quisq; continentię teneat.
quaten⁹ non carnē sed uicia
carnis occidat. Nam plerūq;
dū plus iusto caro restringit̄.
etiā ab exercitatione boni op-
is eneruatur. ut adorationē
quoq; vl̄ p̄dicationē non suf-
ficiat. dū incentiua uicioꝝ in
se funditus suffocare festinat.
Adiutorē quippe habem⁹ in

tentionis interne hunc hominē
quē exteri⁹ gestam⁹. ⁊ ipsi insūt
motus lasciuie. ipsi effectus sup-
petunt opationis bone. Sepe
ū dū in illo hostē insequimur. ⁊
etiā ciuē quē diligimus truci-
dam⁹. Et sepe dū quasi conciui
parcimus. ⁊ ad preliū hostē nu-
trimus. Eisdē namq; alimentis
uicia supbiunt. ⁊ quib⁹ nutrite
uirtutes uiuunt. Et cum uirt⁹
alitur. ⁊ plerūq; uires uiciis au-
gent. Cum ū immensa continen-
tia uicioꝝ uires extenuat. ⁊ etiā
uirtus deficiens anhelat. Vnde
necēē ē ut interior homo nr̄
equus quidā arbiter p̄sideat.
inter se ⁊ eū quē exteri⁹ ges-
tat. ⁊ quatenus ei homo suus ex-
terior ⁊ semp ad debitū minis-
teriū seruire sufficiat. ⁊ num-
quā supbe libera ceruice con-
tradicat. nec moueat si q̄d sug-
gerendo submurmurat. dum
m̄ eum semp sup posita calce
dnationis p̄mat. Sicq; fit ut
dū rep̄ssa uicia reniti quidem
nobis patimur. ⁊ tamen hec
nobiscū congredi ex equo ꝓhi-
bemus. ⁊ nec uicia contra uirtu-
tem p̄ualeant. nec rursū uirt⁹
cum uicioꝝ omnimoda extin-
ctione succumbat. Qua in re
sola elatio fundit⁹ extinguit. ⁊
q̄a quāuis uictorie seruiat. ad
edomanda tamen cogitationū
supbiam continua nobis pugna
seruat. Vnde bene hic unus q̄sq;
uir continens. quia ⁊ debite ne-
cessitati congruit. ⁊ uiolenti uo-
luptati contradicit. uoce dnica
dicit. Clamorē exactoris non au-
dit. Quia aut discretus uir eo
ad intelligenda supiora se ele-
uat. quo se in se carnis incenti-
ua castigat. ⁊ recte post contem-
ptū exactoris clamorē subdit.
Circumspicit montes pascue sue.
Montes pascue sunt. alte contē-
plationes interne refectionis.
Scī enī uiri quanto magis se ex-
terius despiciendo deiciunt. ⁊
tanto ampli⁹ interi⁹ reuelatio-
nū contemplatione pascunt.
Vnde scriptū ē. Ascensus in cor-
de ei⁹ disposuit in ualle lacri-
marū. ⁊ quia quos exteri⁹ in
fletu continet conuallis
humilitatis. eos interi⁹ suble-
uat ascensus contemplationis.
Montes etiā pascue sunt. sub-
lime uirtutes angelo-rū. Que
idcirco hic nos ministrando
⁊ adiuuando reficiunt. ⁊ quia
illic interno contemplationis
rore pinguescunt. Que quia
largiente dō in omni nos cer-
tamine ꝓtegunt. recte circū
spici dicuntur. Vndiq; enī no-
bis adeē circū ꝑ y spicim⁹. ⁊

quoꝝ defensione contra aduersa-
rios ex omni latere muniamur.
Possunt adhuc montes pascuę
accipi altę sententię scripturę
sacrę. De quib⁹ ꝑ psalmistā dicit.
Montes excelsi ceruis. quia hi q̄
iam dare contemplationis salt⁹
nouerunt. altos sententiarum
diuinarū uertices quasi cacu-
mina montiū ascendunt. ad
quę ꝓfecto cacumina. quia in
firmi ꝑuenire non ualent. re-
cte illic subdit. petra refugiū
erinaciis. quia uidelicet inua-
lidos non sublimit̄ intelligen-
tia exercet. sed sola in xp̄o fides
humiliter continet. Sequitur.
Virentia queq; ꝑquirit. Aren-
tia quippe sunt om̄a quę tēpo-
raliter condita. uenturo fine
a iocunditate uitę p̄sentis q̄si
estiuo sole siccantur. uirentia
aut̄ uocata sunt quę nulla tē-
poralitate marcescunt. Huic
ḡ onagro uirentia ꝑquirere.
ē scō unicuiq; uiro despectis
rebus transitoriis in ęternū
mansura desiderare. Cuncta ū
hęc quę de onagro dicta sunt.
intelligi etiā aliter possunt.
Quę repetito suꝑiore uersu ex-
ponimus. ut lectoris iudicio.
qd̄ eligendū crediderit relin-
quamus. Igit̄ postquā p̄dica-
toꝝ dis[illegible] pensatio sub cer-

uarū ꝓtextu descripta ē. ut os-
tenderet̄ ꝑ quē hęc eadē uirtus
p̄dicationis datur. ilico cōmemo-
ratio de d̄nica incarnatione sub-
nectit̄ ut dicat̄. Quis dimisit o-
nagrū liberū. Hec indignū quis
iudicet ꝑ tale animal incarna-
tū d̄nm posse figurari. d̄u con-
stet omnib⁹ quia ꝑ significatio-
nē quandā in scriptura sacra ⁊
uermis ⁊ scarabeus ponat̄ sicut
scriptū ē. ego aut̄ sum uermis
⁊ non homo. ⁊ sicut apud sep-
tuaginta interp̄tes ꝑ ꝓpham
dicit̄. Scarabeus de ligno clama-
uit. Cum ḡ nominatis rebus tā
abiectis ⁊ uilib⁹ figuratur. q̄d
de illo contumeliose dicit̄. de
quo constat qd̄ ꝓprie nil dicat̄.
Vocat̄ enī ⁊ agnus. sed ꝓpter
innocentiā. Vocat̄ leo. s; ꝓpter
potentiā. Aliquando etiā ser-
penti cōparatur. sed ꝓpter mor-
tem vl̄ sapientiā. Atq; ideo ꝑ
hęc omnia dici figuralit̄ potest.
quia de his omnib⁹ credi aliq̄d
essentialiter n̄ potest. Si enim
unū hoꝝ quodlibet essentialit̄
existeret. alterū iam dici non
posset. Nam si agnus ꝓprie di-
ceretur. leo iam uocari non po-
terat. Si leo ꝓprie diceretur.
serpente signari non posset.
Sed hęc in illo om̄a dicim⁹ tanto
latius in figura. quanto longi⁹

ab essentia. Potest ergo onager incarnatum dominum designare. Agri quippe est animal onager. Et quia incarnatus dominus gentilitati magis quam iudee profuit, animale corpus assumens quasi in domum sed potius in agrum uenit. De quo agro gentilitatis per psalmistam dicitur: Species agri mecum est. Incarnatus itaque dominus qui in forma dei equalis est patri, in forma serui minor est patre, quia minor etiam se ipso. Dicatur ergo a patre de filio secundum formam serui. Quis dimisit onagrum liberum, et uincula eius quis soluit. Omnis quippe qui peccat, seruus est peccati. Et quia incarnatus dominus particeps nostre factus est naturę non culpę, liber dimissus dicitur, quia sub peccati dominio non tenetur. De quo alias scriptum est: Inter mortuos liber. Inter mortuos liber dimissus dicitur, quia naturam nostram suscipiens iniquitatis iugo nullomodo tenetur. Quem quamuis macula culpę nostre non attigit, passio tamen nostre mortalitatis astrinxit. Unde et postquam liber dimissus dicitur, recte de illo adiungitur: Et uincula eius quis soluit. Uincula quippe eius tunc soluta sunt, cum infirmitates passionis illius in resurrectionis gloria commutatę. Quasi quedam uincula dominus habuit, ea quę nos nequicię merito patimur: nostre mortalitatis infirma, quibus et usque ad mortem sponte ligari se uoluit, et quę per resurrectionem mirabiliter soluit. Esurire enim, sitire, lascessere, teneri, flagellari, crucifigi, nostre mortalitatis uinculum fuit. Sed cum expleta morte uelum templi rumperetur, scinderentur petrę, monumenta panderentur, inferni claustra patescerent, quid aliud tot argumentis tantę uirtutis ostenditur, nisi quod illa infirmitatis nostre uincula soluebantur, ut is qui ad suscipiendam serui formam uenerat, ut in ipsa serui forma ab inferni uinculis absolutus, ad celum etiam cum membris liber rediret. De quibus eius uinculis petrus apostolus attestatur dicens: Quem deus suscitauit solutis doloribus inferni, iuxta quod impossibile erat teneri illum ab eo. Et quia post mortem suam atque resurrectionem ad gratiam fidei gentilitatem uocare dignatus est, postquam dicta sunt soluta eius uincula, apte subiungitur: Cui dedi in solitudine domum, et tabernacula eius in terra salsuginis. In gentilitate enim in qua patriarcha non fuit, propheta non fuit, ad intelligendum deum qui ratione uteretur non fuit, homo pene non fuit. De hac solitudine per ysaiam dicitur:

De resurrectione

Letabitur deserta & inuia. & exultabit solitudo. & florebit quasi liliū. Et rursū de ecclā dicit. Ponet desertū eius quasi delicias. & solitudinem eius quasi hortum dni. Terra aut salsuginis hec eadem solitudo repetita est. que prius quā uerā di sapientiā cognosceret. salsuginē ptulerat. qa nulla uiriditatem boni intellectus pferens. puersa sapiebat. Domū g insolitudine & tabernaculū in terra salsuginis accepit. quia incarnatus p hominibus derelicta ds gentilitatis corda possedit. Unde ei patris uoce p pphetam dicit. Postula a me & dabo t gentes hereditatē tuam. & possessionē tuam terminos terre. Qui iuxta hoc qd ds ē. cum patre dat omnia. iuxta ū hoc qd homo ē. a patre accipit omnia. sicut scriptū ē. Potestatem dedit ei iudiciū facere. quia filius hominis est. Et rursū scriptū est. Sciens qa omnia dedit ei pater in manus. Vel sicut ipse dicit. Omne qd dat mi pater ad me ueniet. Iam ū si querit quid inter domū ac tabernaculū distet. domus inhabitatione ē. tabernaculū in itinere. Corda itaq; gentiliū quasi quedā tabernacula habuit ueniendo. sed ea p iusticiā firmans. domū fecit habitando. Et quia eoꝝ uitā ad quos uenerat imitari despexit. recte subiungitur. Contempnit multitudinē ciuitatis. id ē mores despicit humane conuersationis. Homo quippe inter homines factus. usū tenere hominū noluit. Idcirco namq; inter nos homo factus ē. ut non solū nos sanguine fuso redimeret. sed etiā ostenso exemplo cōmutaret. In conuersatione g nrā. & ueniendo alia inuenit. & uiuendo alia docuit. Studebant enī oms supba adā styrpe pgeniti. pspera uite psentis appetere. aduersa deuitare. obpbria fugere. glam sequi. Uenit inter eos incarnatus dns. aduersa appetens. pspera spernens. obpbria amplectans. glam fugiens. Nam cum iudei illū regē sibi constituere uoluissent. fieri refugit. cum ū eum interficere molirent. sponte ad crucis patibulū uenit. Fugit g qd oms appetunt. appetit qd oms fugiunt. Sed dū fugit qd omnes appetunt. appetiit qd oms fugiunt. fecit qd omnes mirarentur. ut & mortuus ipse resurgeret. & morte sua alios de morte suscitaret. Due quippe uite sunt hominis in corpore

consistentis. una ante mortem.
alia post resurrectionē. Quarū
unā om̄s agendo nouerant. al-
teram nesciebant. & humanū
genus soli huic quā nouerat
intendebat. Venit ꝑ carnē d̄ns.
& d̄u suscepit unā. alteram de-
monstrauit. d̄u hanc nobis cog-
nitam suscepit. illā quę nobis
ē incognita ostendit. Morien-
do quippe uitā exercuit quā
tenemus. resurgendo aꝑuit
quā queramus. exemplo suo nos
docens. qd̄ hęc uita quā ante
mortē ducim̄. non ꝓpter se
amanda sit. sed ꝓpter alterā
toleranda. Quia ḡ noua conuer-
satione usus inter homines
mores babylonię secutus n̄ est.
bene de eo scriptū ē. contēpnit
multitudinē ciuitatis. vt̄ cer-
te qd̄ multos ꝑ spaciosā uiam
uagantes deseruit. & ꝑ angustā
gradientes paucos elegit. Mul-
titudinē namq; ciuitatis con-
tempnere. ē humani generis
partē quę latā uiam ingredit̄.
quę & ꝓhabundantia iniqui-
tatis multa ē. a regni sui sorte
reꝓbare. Sequit̄. Clamorē exac-
toris non audit. Sicut iam su-
pra dictū ē. quis hoc loco ex-
actor accipi. n̄ diabolus potest.
Qui male suadendo spē contu-
lit immortalitatis. sed decipi-
endo exegit tributū mortis.
qui suadendo intulit culpā. se-
uiendo exegit penā. Huius exac-
toris sermo. ē ante mortē ho-
minis astuta ꝑsuasio. clamor
ū eius ē uiolenta iam rapina ꝑt
mortē. Quos enī ante mortē
latenter intercipit. hos ad
supplicij sui consortiū. post
mortē uiolenter rapit. Sed q̄a
ad mortē ueniens d̄ns huius ex-
actoris uiolentos impetus non
expauit. sicut ipse ait. uenit
enī princeps mundi huius & in
me non habet quicquā. bene
dicit̄. Clamorē exactoris non
audit. Venit quippe ad eum
exactor humani generis. q̄a
illū homine uidit. sed quem
infirmitate despectū homi-
nem credidit. uirtute supra
hominē sensit. Huius nimirū
exactoris typū laban tenuit.
quando cum furore ueniens
sua apud iacob ydola requisi-
uit. Laban quippe interpre-
tat̄ dealbatio. Dealbatio aut̄
diabolus non inconuenient̄
accipitur. qui cū sit tenebro-
sus ex merito. transfigurat se
uelut angl̄m lucis. Huic serui-
uit iacob. id ē ex parte reꝓbor̄
iudaicus ꝑpl̄s. ex cuius carne
incarnatus d̄ns uenit. Potest
etiā ꝑ laban mundus hic exp̄-

de passione

mi. qui cum furore iacob sequit̃.
quia electos quosq; qui redemp-
toris nr̃i menbra sunt. p sequen-
do opprimere conat̃. Huius filiam
id ē seu mundi siue diaboli ia-
cob abstulit. cum sibi xp̃c ecclam
ex gentilitate coniunxit. quā
& de domo patris abstrahit. q̃a
ei p pphām dicit. Obliuiscere
pplm̃ tuū. & domū patris tui.
Quid ū in ydolis n̄ auaricia desig-
natur. Unde p paulū dicit̃. Et
auaricia que ē ydolor̄ seruitus.
Laban ū ueniens apud iacob y-
dolū non inuenit. quia osten-
sis mundi thesauris diabolus
in redemptore nr̃o uestigia con-
cupiscentie terrene non repperit.
Sed que iacob non habuit.
ea rachel sedendo cooperuit. Per
rachel quoq; que & ouis dicit̃.
eccla figurat̃. Sedere aut̃ ē hu-
militatē penitentie appetere.
sicut scriptū ē. Surgite post-
quā sederitis. Rachel ḡ ydola
sedendo operuit. quia scā eccla
xp̃m sequens terrene concupi-
scentie uicia penitendo texit.
De hac cooptione uiciorum. p p-
phetam dicit̃. Beati quor̄ re-
misse sunt iniquitates. & quor̄
tecta sunt peccata. Nos ḡ rachel
illa significauit. quia ydola
sedendo p̃mimus. si culpas a-
uaricie penitendo dapnamus.

Que utiq; auaricia illis non solet
euenire. qui in uia dī uiriliter
currunt. quib̄ dicit̃. uiriliter
agite & confortet̃ cor ur̃m. sed
his maxime qui quasi effemina-
to gressu gradientes p blandim̄-
ta scli resoluunt̃. Unde & illic
eiusdē rachelis hec uerba sunt.
Iuxta consuetudinē feminarū
nunc accidit m̄i. Apud iacob ḡ
ydola non reppit. quia exactor
callidus q̃d in redemptore nr̃o
rep̄henderet. non inuenit. De
hoc exactore redeptori nr̃o gen-
tilitatē ab ei̅ dominio liberanti.
p pphetam dicit̃. Iugū enim
oneris ei̅. & uirgā humeri ei̅. &
sceptrū exactoris ei̅ superasti.
sicut in die madian. Eripiens
quippe gentilitatē dn̄s supauit
iugū oneris eius. cum eā aduen-
tu suo ab illa demoniace tyran-
nidis seruitute liberauit. Sup-
auit uirgā humeri eius. cū p-
cussionē illi̅ qua ex puerso ope
grauit̃ deprimebat. ab humano
genere redepto cōpescuit. Sup-
auit sceptrū exactoris. cū reg-
nū eiusdē diaboli qui ppesti-
fera ppetratione uiciorum exige-
re consueuerat debita tributa
penarū. de fideliū corde des-
truxit. Sed quom̄ hec acta sut̃.
audiam̄. Subiunctū est ilico.
Sicut in die madian. Non ab-

re- arbitror: si hoc madianita-
rũ bellũ. qđ incomparatione
aduentus dñici a ꝓpha uigilan-
ter illatũ ē. aliquanto latiꝰ dis-
serã. In libro quippe iudicũ ge-
deon contra madianitas dimicas-
se describit. Is cum exercitus
multitudinẽ ad bella ꝓduceret.
diuina illi admonitione ꝑcep-
tũ ē. ut ad fluuiũ ueniens. om-
nes quos flexis genibꝰ aquas hau-
rire conspiceret. a bellorꝫ confli-
ctu remoueret. Actumq; est. ⁊
trecenti uiri tantummodo q̃ stan-
tes manibꝰ aquas hauserant re-
manserunt. Cum his ad preliũ
ꝑgit. eosq; non armis. sed tu-
bis. lampadibꝰ. ⁊ lagenis ar-
mauit. Nam sicut illic scrip-
tũ ē. accensas lampades mise-
runt intra lagunculas. ⁊ tu-
bas in dextera. lagenas autẽ in
sinistra tenuerunt. ⁊ ad hostes
suos cominus uenientes. cecine-
runt tubis. confregerunt la-
gunculas. ⁊ lampades apparuerũt.
⁊ hinc tubarũ sonitũ. illinc
lampadum choruscationem.
territi hostes in fugã sunt con-
uersi. Quid hoc ē qđ tale bel-
lũ ꝑ ꝓphetã ad mediũ adducit.
⁊ aduentui redemptoris nr̃i
istius pugnę uictoria compa-
ratur. An indicare nobis pro-
pheta studuit. qđ aduentũ re-
demptoris nr̃i contra diabolũ illa
sub gedeon duce pugnę uictoria
designauit. Talia illic nimirũ
acta sunt. quę quanto magis u-
sũ pugnandi transeunt. tanto
amplius a ꝓphetandi mysterio nõ
recedunt. Quis enĩ umquã cum la-
genis ⁊ lampadibꝰ ad ꝑliũ uenit.
Quis contra arma ueniens arma
deseruit. Ridicula nobis hęc
ꝓfecto fuerant si terribilia ho-
stibus non fuissent. Sed uictoria
ipsa attestante didicimus. ne
parui hęc quę facta sunt ꝑpen-
damus. Gedeon itaq; ad preliũ
ueniens. redemptoris nr̃i sig-
nat aduentũ de quo scriptũ ē.
tollite portas principes ur̃as ⁊
eleuamini portę ęternales. ⁊
introibit rex glę. Quis ē iste
rex glę. Dñs fortis ⁊ potens
dñs potens in prelio. Hunc re-
demptorẽ nr̃m non solũ opere
sed etiã nomine ꝓphetauit.
Gedeon namq; interpretatur cir-
cuiens in utero. Dñs enĩ nr̃ ꝑ
maiestatis potentiã omnia
circũplectitur. ⁊ tamen ꝑ dis-
pensationis grãm intra uterũ
uirginis uenit. Quid ē ḡ circu-
iens in utero. nõ omp̃s ds̃ sua dis-
pensatione nos redimens. di-
uinitate cuncta cõplectens. ⁊
humanitatẽ intra uterũ su-
mens. in quo utero ⁊ incarna-

tus eēt. & clausus non eēt. quia
& intra uterū fuit ꝑ infirmita-
tis substantiā. & extra mundū
ꝑ potentiā maiestatis. Madian
ū interpretat̄ dī iudiciū. Ut e-
nim hostes eī repellendi destru-
endiq; eēnt. non de iuicio vl̄ de
iudicio repellentis. sed iudicio
iuste iudicantis fuit. Et idcir-
co dī iudiciū uocantur. q̄a ali-
eni iam agrā redeptoris. iuste
d̄apnationis meritū etiā in uo-
cabulo nominis trahunt. Con-
tra hos gedeon cum trecentis ꝑ-
git ad preliū. Solet in centena-
rio numero plenitudo ꝑfecti-
onis intelligi. Quid ḡ inter du-
cto centenario numero desig-
nat̄ n̄ ꝑfecta cognitio trini-
tatis. Cum his quippe d̄ns nr̄
aduersarios fidei destruit. cū
ad p̄dicationis bella descendit.
qui possunt diuina cognosce-
re. qui sciunt de trinitate q̄
d̄s est ꝑfecta sentire. Notandū
ū ē quia iste trecentoꝝ nume-
rus in thau littera continet̄.
quę crucis speciē tenet. cui si
sup̄ transuersā lineā id qd̄ in
cruce eminet adderet̄. non iā
crucis species sed ipsa crux es-
set. Iuia ḡ iste trecentoꝝ nu-
merus in thau littera continet̄.
& ꝑ thau litterā sicut diximꝰ.
crucis species ostendit̄. non
in merito in his trecentis gede-
onē sequentibꝰ illi designati
sunt. quibꝰ dictū ē. Si quis uult
post me uenire abneget semet
ipsum. & tollat crucem suā &
sequat̄ me. Qui sequentes d̄nos
tanto ueriꝰ crucē tollunt. q̄n-
to acrius & se edomant. & er-
ga ꝓximos suos caritatis com-
passione cruciant̄. Unde & ꝑ
ezechiel ꝓphām dicit̄. Signa
thau sup̄ frontes uiroꝝ gemen-
tiū & dolentiū. Uel certe in his
trecentis. qui in thau littera
continentur. hoc exprimitur
qd̄ ferrū hostiū crucis ligno
sup̄etur. Ductiq; sunt ad flu-
uiū ut aquā biberent. & quiq;
aquas flexis genibꝰ hauserunt.
a bellica intentione remoti sūt.
Aquis namq; doctrine sapien-
tię. stanti aut̄ genu recta opa-
tio designat̄. Qui ḡ d̄u aquas
bibunt. genu flexisse ꝑhibent̄.
a belloꝝ certamine ꝓhibiti re-
cesserunt. quia cū illis xp̄c con-
tra hostes fidei ꝑgit ad preliū.
qui cū doctrinę fluenta hauri-
unt. rectitudinē op̄um non
inflectunt. Om̄s quippe tunc
bibisse aquā. sed non om̄s rec-
to genu flexisse narrati sunt.
reꝓbatiq; sunt qui genua d̄u
aquas biberent inflexerunt.
quia attestante ap̄lo non au-

dtores legis iusti sunt apud dm.
sed factores legis iustificabunt.
Quia enī ut dixim⁹ dissolutio o-
pum. in ipsa genuū curuatione
signatur. / recte rursū p paulū
dicit. Remissas manus æ disso-
luta genua erigite. / æ gressus
rectos facite pedib⁹ uīris. Isi g̃
xp̄o duce ad bellū pdeunt. / q̃
hoc qđ ore annuntiant. ope
ostendunt. Qui fluenta doctri-
nę spūaliter haurunt. nec
tamen inprauis op⁹ib⁹ carnalit̄
inflectuntur. / quia sicut sēp-
tum ē. non ē speciosa laus in
ore peccatoris. Jtum ē g̃ ad p̄-
lium. cum tubis. cū lampadib⁹.
cum lagenis. / atq; iste ut dix-
imus fuit ordo p̄luandi. Lecti-
nerunt tubis. / inita legenas
aut sunt missę lampades. /
confractis aut̄ lagenis lampa-
des ostensę sunt. / quarū cho-
ruscante luce hostes territi
in fugā uertunt. Designatur
itaq; in tubis clamor p̄dican-
tium. / in lapadib⁹ claritas
miraculoꝝ. / in lagenis fragi-
litas corpoꝝ. Tales quippe se-
cū dux nr̄ ad p̄dicationis p̄-
lium duxit. / qui despecta sa-
lute corpoꝝ hostes suos mori-
endo psternerent. eoꝝq; gla-
dios non in armis æ gladiis.
sed patientia superarent. Ar-
mati enī uenerunt sub duce suo
ad preliū martyres nr̄i. / sed tu-
bis. sed lagenis. sed lampadib⁹.
Qui sonuerunt tubis. dū predi-
cant. confregerunt lagenas
dū soluenda inpassione sua cor-
pora hostilib⁹ gladiis opponunt. /
resplenduerunt lampadibus
dū solutionē corpoꝝ miraculi
chorusca uerunt. Moxq; hostes
in fugā uersi sunt. / quia dum
mortuoꝝ martyrū corpora mi-
raculis choruscare conspiciunt.
luce ueritatis fracti qđ inpug-
nauerant crediderunt. Lecine-
runt g̃ tubis. ut lagenę fran-
gerentur. / lagenę fractę sunt.
ut lampades apparerent. / appru-
erunt lampades. ut hostes in fu-
gā conuerterent. / id ē predi-
cauerunt martyres. donec
eoꝝ corpora in morte solueren-
tur. / corpora eoꝝ in morte sol-
uunt. ut miraculis choruscа-
rent. / choruscauerunt mira-
culis. ut hostes suos ex diuina
luce psternerent. / quatenus ne-
qua quā dō erecti resisterent.
sed eū subditi formidarent.
Et notandū qđ steterunt hos-
tes ante lagenas. fugerunt an-
te lampades. / quia nimirū p-
secutores sc̄ę fidei p̄dicatores
ad huc in corpore positis re-
stiterunt. / post solutionē

ū corpm apparentib⁹ miraculis in
fugam ūsi sunt. quia pauore cō
territi. a psecutione fideliū cessa
uerunt. Predicatione scilicet tu
barū fractis. lagenis corpm uisis.
timuerunt lampadib⁹ miraculoꝝ.
Intuendū est etiā id qd illic scip
tū ē. quia in dextā tubas. lagenas
aūt in sinistā tenuerunt. Pdext
enim habē dicimur. qcqd p mag
no pensam⁹. p sinistro ū qd p
nichilo ducim⁹. Bene g illic scip
tū ē. qd in dextera tubas. et lage
nas in sinistra tenuerunt. quia
xpi martyres p magno habent p
dicationis grām. corporū ū utili
tatē p minimo. Quisqs enim plus
facit utilitatem corpis quā gra
tiā pdicationis. in sinistra tubā
atq; in dextera lagenā tenet. Si e
nim pore loco grā pdicationis
attendit. ⁊ posteriori utilitas cor
pis. certū est quia dextris tube.
et sinistris lagene teneant. Hinc
dns ait in eūglo. Neq; accendūt
lucernam. ⁊ ponunt sub modio.
s; sup candelabrū. In modio e
nim cōmodū tempale. in lucer
na autē lux pdicationis acci
pitur. Lucernam g sub modi
o ponere. est ppō tempale com
modū grām predicationis ab
scondere; Quod nemo utiq; e
lectoꝝ facit. Et bene illic ad
ditur. Sed sup candelabrum.

In candelabro enī status corporis
designat. Cui lucerna sup ponit.
dū eidē corpori cura pdicationis
ante fert. Bene itaq; p pphām
dictum ē. Sceptrū exactoris ei⁹
exupasti. sicut in die madian.
Sed quia exponendi pphetici te
stimonii grā digressi sumus. ad
opis nri ordinē reuertamur.
Igit postquā dictū ē. clamorē
exactoris non audit. quia uide
licet antiqui hostis insidias dns
manifestatus despexit. qd etiā
de electis suis fecerit. recte sub
iungit dicens. Circūspicit mon
tes pascue sue. Montes accipim⁹
oms elatos hui⁹ scli. qui in cor
de suo altitudine terrena tu
muerunt. Sed quia etiā tales
dns ecclē sue corpori conuersos
inuiscerat. eosq; a pore elatione
commutans in sua mbra trans
format. isti montes pascue eis
montes sunt. quia nimirū de
conuersatione errantiū. et de
superboꝝ humilitate saciant.
sicut ipse. meus cibus ē ut faciā
uoluntatē ei⁹ qui misit me. et
sicut aplis ad pdicationē mis
sis pcepit dicens. Opamini non
cibū qui perit. sed qui pmanet
inuitā eternā. De his montib⁹
p pphām dicit. Non repellet
dns plebē suam. quō in manu
ei⁹ sunt oms fines terre. et al

titudines montiū ipse conspicit.
Altitudines enī montiū elationes
sunt utiq; supborū. quas dn̄s con-
spicere dicit. id ē ab iniquitate
sua in meli⁹ commutare. Conuer-
tit namq; eum quē conspicit
dn̄s. Vnde scriptū ē. Conuersus
dn̄s respexit petrum. & recordat⁹
petrus uerbi sicut dixit. quia
priusquā gallus cantet ter me
negabis. & egressus foras fleuit
amare. & sicut salomon ait. Rex
qui sedet in solio iudicij. dissi-
pat omne malū intuitu suo. De
hoc respectu montiū. rursū p̄ p̄-
phetam dicit. Montes sicut ce-
ra fluxerunt a facie dn̄i. quia
post p̄uersitatis suę duriciā di-
uina formidine liquefacti. ab
illo pri⁹ rigido timore substrati
sunt. Intuendū etiā qd̄ non ait
inspicit. sed circumspicit mon-
tes pascuę suę. In iudea quippe
incarnatus ē dn̄s. quę posita
in medio gentiū fuit. Atq; ideo
circumspexit montes. quia ela-
tos hui⁹ scl̄i. circumquaq; posito⁹
ex gentilitatis uniuersitate col-
legit. In his itaq; montib⁹ pasci-
tur. quia bonis opib⁹ conuersoꝝ.
quasi herbis uirentib⁹ satiatur.
Hinc ē qd̄ ei sponsę uoce in can-
ticis canticoꝝ dicit. Ubi pascis
ubi cubas in meridie. Pascit̄
quippe dn̄s. cū nr̄is actib⁹ delec-
tatur. Cubat ū in meridie. cū ex
desideriis carnalib⁹ ardenti cor-
de reproboꝝ. apud electoꝝ suoꝝ
pectora refrigeriū inuenit co-
gitationis bonę. Mons enī qui-
dam matheus fuerat. quando
in thelonei lucris tume bat.
De quo & scriptū ē. Et aud quia
postquā credidit. inuitato in
domū suā dn̄o conuiuiū mag-
nū fecit. Mons itaq; iste huic
onagro uirentis pascuę herbas
p̄tulit. quia & foris eum con-
uiuio & intus epulis uirtutū
pauit. Q̄d ad huc plenissime
expletur. cū subdit. Virentia
queq; p̄quiret. Arentia enī de-
serit. & uirentia queq; p̄quirit.
Arent namq; corda hominū.
quę in hui⁹ scl̄i spe p̄itura plan-
tata eternitatis fiduciā non
habent. uirent aut̄ qui illi he-
reditati inhérent. de qua pe-
trus apl̄s dicit. In hereditatē
incorruptibile. & incontami-
natā. & inmarcescibile. Tantó
enī quiq; uere uirentes sunt.
quantó in hereditatis inmar-
cescibilis sorte cogitationis ra-
dicem figunt. Quisquis itaq;
intrinsecus arére formidat.
arentia extrinsecus mundi hui⁹
desideria fugiat. Quisq̄s a dn̄o
p̄quiri desiderat. eternā patri-
am appetens in interna cordis

plantatione uiridescat. Hec aut̄
de onagro exposita sub duplici
intellectu sufficiant. lectoris ū
iudicio relinquendū ē. q̄d magis
duxerit eligendū. Et si utriusq;
expositionis intelligentiā for-
tasse tu . despexerit. libent̄
ipse lectorem meū subtili utriq;
sentientē uelut magistrū disci-
pulus sequor. quia m̄ ꝓpe dona-
tū credo. quicq̄d illū me melius
sentire cognosco. Om̄s enī qui fi-
de pleni de d̄o aliq̄d sonare ni-
timur. organa ueritatis sumus.
& in eiusdem ueritatis potestate
ē. utrū ꝑ me sonet alteri. an ꝑal-
terū m̄. Ipsa quippe in medio
nr̄i etiā non eque uiuentib⁹ om-
nibus equa ē. & sepe aliū tangit
ut bene audiat. q̄d ꝑ aliū ipsa
sonuerit. sepe ū aliū tangit. ut bene
audiat q̄d ab aliis audiat̄ sonet.
Sepe doctori grā uerbū ꝓ gratia
tribuit auditoris. & sepe ꝓpt̄
auditoris culpā subtrahitur
sermo doctori. In his ḡ que uber-
tim p̄dicat doctor nulla elatio-
ne se efferat. ne fortasse non ꝓ
sua sed ꝓ auditoris grā ei⁹ reple-
atur. Et in his que doctor steri-
liter dicit. auditor non succen-
seat. ne fortasse doctoris lin-
gua non ꝓ sua sed ꝓ auditoris
reꝓbatione torpescat. Ꝓ audito-
ris namq; grā datur bonus
etiā sermo malis doctorib⁹. sicut
poterant phariseis suppetere
uerba p̄dicationis. de quibus
scriptū ē. Om̄a ḡ quecumq; dix-
erint uobis seruate & facite. se-
cundū ū opa eoꝝ nolite facere.
Ꝓpter auditoꝝ reꝓbationē bo-
nis etiā doctorib⁹ sermo subtra-
hitur. sicut ad ezechielē cont̄
isrl̄ dicit̄. Linguā tuā adherere
faciā palato tuo. & eris mutus
nec quasi uir obiurgans. quia
domus exasp̄ans ē. Aliquando
aut̄ sermo p̄dicationis ꝓpter
utrosq; datur. aliq̄ndo ꝓpter
utrosq; subtrahit̄. Ꝓpter utros-
q; enī datur. sicut diuina uo-
ce paulo apud corinthios d̄r.
Noli timere sed loquere. Et pau-
lo post. Quia ppl̄s multus est
m̄ in ciuitate hac. Ꝓpter utros-
q; enī subtrahit̄. sicut helÿ sa-
cerdos & prauā filioꝝ cognouit
actionē. & dignā increpatio-
ni non exercuit uocem. cū ꝓfec-
to futurū eēt. ut in mortis sup-
plicio. & istos reatus flagicii.
& illū silentii pena multaret.
Inter hec ḡ cum vl̄ ꝓ quo ser-
mo det̄ vl̄ ꝓpter quē subtra-
hat̄ ignoramus. unū ē salu-
bre remediū. nec de his aliis
maius accipim⁹. nosmetipsos
extollere. nec de eo alterū q̄d
minus accepit irridere. sed

fixo humilitatis pene grauiter
& constant incedere. quia in
hac uita tanto ueraci docti sum.
quanto doctrinam nobis a nobis
metipsis suppetere non posse cog-
noscimus. Cur ergo quilibet de doc-
trina superbiat. que occulto iu-
dicio. vel cui quando detur. vel quan-
do cui subtrahatur ignoratur.
Quamuis enim securitati timor sem-
per longe uideatur ab esse. nobis
tamen nichil securius quam sub
spe semper timere. ne incauta
mens aut desperando se inuiciis
deiciat. aut extollendo de do-
nis ruat. Ante districti enim ac
pii iudicis oculos. quanto de
se sub spe humilius trepidat.
tanto in illo robustius stat.

Explicit Liber Tricesimus.
Incipit Hystoria Libri. xxxi.

Numquid uolet rinoceros seruire tibi. aut
morabitur ad presepe tuum. Numquid alligabis
rinocerotam ad arandum loro tuo. aut con-
fringet glebas ualliuum tuarum post te. Nun-
quid fiduciam habebis in magna fortitu-
dine eius. & derelinques ei labores tuos.
Numquid credes ei quod reddat semen tibi.
& aream tuam congreget. Penna strucionum
similis est pennis herodii et accipitris. Cum
do derelinquit in terra oua sua. tu forsi-
tan in puluere calefacis ea. Obliuiscitur quod
pes conculcet ea. aut bestie agri conterant.
Induratur ad filios suos quasi non sint sui.
frustra laborauit nullo timore cogente.
Priuauit enim eam deus sapientia. nec dedit ei
intelligentiam. Cum tempus fuerit in altum alas
erigit. deridet equitem et ascensorem eius. Num-
quid prebebis equo fortitudinem. aut circum-
dabis collo eius hinnitum. Numquid suscitabis
eum quasi locustas. Gloria narium eius terror.
Terram ungula fodit. exultat audacter. in
occursum pergit armatis. contempnit pauorem.
nec cedit gladio. Super ipsum sonabit phare-
tra. uibrabit hasta et clypeus. Feruens et
fremens sorbet terram. nec reputat tube
sonare clangorem. Vbi audierit bucinam
dicet. Vach. Procul odoratur bellum. exhortatio-
nem ducum. et ululatum exercitus. Numquid
per sapientiam tuam plumescit accipiter. ex-
pandens alas suas ad austrum. aut ad precep-
tum tuum eleuabitur aquila. et in arduis ponet
nidum suum. In petris manet. et in preruptis
silicibus commoratur. atque in accessis rupibus. In-
de contemplatur escam. et de longe oculi eius pro-
spiciunt. Pulli eius lambent sanguinem.
et ubicumque cadauer fuerit. statim adest.
Et adiecit dominus. et locutus est ad iob. Numquid
qui contendit cum deo. tam facile conqui-
escit. Utique qui arguit deum. debet res-
pondere ei.

Expl. Hystoria.
Incipit Liber. xxx primus.

IN PARADISO.
Sano Homini Inuidens
diabolus superbie uulnus
inflixit. ut qui mortem
non acceperat conditus
mereretur elatus. Sed quia
diuine potentie suppetit. non
solum bona de nichilo facere.

sed etiam ex malis que diabolus perpetrauerat reformare. contra hoc inflictum uulnus superbientis diaboli. medicina apparuit inter homines humilitas dei. ut auctoris exemplo humiliati surgerent. qui imitatione hostis elati ceciderunt. Contra quod superbientem diabolum apparuit inter homines homo factus humilis deus. Hunc potentes huius seculi. id est membra diaboli superbientis. eo despicabile crediderunt. quo humile conspexerunt. Vulnus enim cordis eorum quanto magis tumuit. tanto amplius medicamentum mite despexit. Repulso quod uulnere superborum. medicina nostra peruenit ad uulnus humilium. Infirma quippe mundi elegit deus ut confundat fortia. actumque est cum pauperibus. quod post etiam diuites elati mirarentur. Nam dum nouas in illis uirtutes aspiciunt. eorum quorum prius contempsere uitam postmodum obstupuere miracula. Unde mox pauidi ad sua corda redeuntes. extiterunt sanctitatem in miraculis. quam despexerant in preceptis. Et infirma quod confusa sunt fortia. quia dum in uenerationem uita surgit humilium. elatio cecidit superborum. Igitur quia beatus iob sancte ecclesie typum tenet. et omnipotens deus preuidit. quod in primordiis nascentis ecclesie. potentes huius seculi. lene eius iugum suscipere crassa cordis ceruice recusarent. dicat. Numquid uolet rinoceros seruire tibi. Rinoceros enim in domitie omnino naturae est. ita ut si quando captus fuerit. teneri nullatenus possit. In patiens quippe ut fertur. ilico moritur. Et ius uero nomen lingua latina interpretatum. sonat in nare cornu. Et quid aliud in nare. nisi fatuitas. Quid in cornu. nisi elatio designatur. Nam quia in nare fatuitas solet intelligi. salomone attestante didicimus qui ait. Circulus aureus in naribus suis. mulier pulchra et fatua. Hereticam namque doctrinam nitore uidit eloquii resplendere. nec tamen sapientie apto intellectu congruere. et ait. Circulus aureus in naribus suis. id est doctrina heretica. pulchra per uerbum. fatua per intellectum. In cornu uero quia superbia frequenter accipitur. propheta attestante didicimus qui ait. Dixi iniquis nolite inique agere. et delinquentibus nolite exaltare cornu. Quid quod in rinocerote hoc. nisi potentes huius seculi designantur. uel ipse in eo summe principatuum potestates. quia typo fatue iactationis elati. dum falsis exterius inflantur honoribus ueris miseriis intus inanescunt.

Quib⁹ bene dicit. Quid supbit terra & cinis. In ipsis u̅ initiis nascentis ecclę. d̄u contra illa diuitū se potestas extolleret. atq; in ei⁹ nece immensitate tantę crudelitatis anhelaret. d̄u tot cruciatib⁹ onibus p̄ssa succumberet. quis tunc credere potuit. qd̄ illa erecta & aspa colla supboꝝ sibi subiceret. & iugo sc̄i timoris edomita mitib⁹ fidei loris ligaret. Diu quippe in exordiis suis rinocerotis hui⁹ cornu uentilata. & quasi funditus interimenda p̄cussa ē. sed diuina grā dispensante. & illa moriendo uiuificata conualuit. & cornu suū rinoceros iste feriendo lassatus inclinauit. qd̄q; impossibile hominibus fuit. d̄o difficile non fuit. qui potestates hui⁹ mundi rigidas. non uerbis s; miraculis fregit. Ecce enī cottidie seruire rinocerotas agnoscimus. d̄u potestates hui⁹ mundi qui in uirib⁹ suis fatua dudū fuerant elatione confisi. d̄o subditas iam uidem⁹. Quasi de quod̄a indomito rinocerote d̄ns loquebat̄. cū diceret. Diues difficile intrabit in regnū celoꝝ. Cui cū responsum ēēt & quis poterit saluus fieri. ilico adiunxit. Apud homines hoc impossibile ē. apud deū

anxia. d̄u tot p̄sciuti

aut̄ omnia possibilia sunt. Ac si diceret. Rinoceros iste humanis uirib⁹ mansuescere n̄ potest. sed tamen diuinis subdi miraculis potest. Vnde hic quoq; apte beato iob scę ecclę typū tenenti dicit̄. Numq̄d uolet rinoceros seruire t̄. subaudis ut michi. qui eum predicam̄tis quid̄e hominū diu resistere p̄tuli. sed tamen repente cum uo fest lui miraculis straui. Ac si aptius dicat. Numq̄d hi qui fatua elatione supbiunt. sine meis adiutoriis tuę p̄dicationi subdunt̄. Ꝑ quē itaq; p̄uales considera. & in omne qd̄ p̄uales sensū elationis inclina. Vel certe ad beati iob noticiā p̄humilianda ei⁹ uirtute deducit̄. quā mira q̄ndoq; p̄ aplos agant̄. qui mundū d̄o subiciunt. eiq; edomitā potentū hui⁹ sc̄i supbiā flectunt. ut tanto de se beat⁹ iob minus estimet. quanto aggregari d̄o tam difficiles animas p̄ alios uidet. Dicat ḡ. Numq̄d ualet rinoceros seruire tibi. Subaudis sicut p̄ eos quos misero seruit m̄i. Sequit̄. Aut morabit̄ ad p̄sepe tuum. Presepe hoc loco ipsa scriptura sacra non inconuenienter accipitur. in qua uerbi pabulo

animalia scā satiant. De quib⁹ p
pphetam dicit. Animalia inha-
bitabunt in ea. Hinc etiā natus
dn̄s a pastorib⁹ in p̄sepe reppit.
quia ei⁹ incarnatio in ea que
nos reficit pphārū scriptura
cognoscit. Rinoceros itaq; iste
uidelicet om̄is elatus in p̄mor-
diis nascentis ecclē cū patriar-
charum dicta. cum pphetarū
mysteria. cum euaglii archana
audiret. irridebat. q̄a tis. tan-
tō in predicatoꝝ presepe claudi
satiariq; contempserat. quan-
tō in uoluptatib⁹ ppriis dimissis.
despationis sue campū tene-
bat. Quē superboꝝ campū be-
ne paulus insinuat dicens. Qi
despantes semetipsos tradide-
runt impudicicie. in opationē
in mundicie. om̄s in auaricia.
Tantō enī se quisq; in malis p̄-
sentib⁹ lati⁹ relaxat. quantō p̄t
hanc uitā se assequi bona eter-
na despat. Sed omp̄s deus diu
rinocerotā hunc p praue uo-
luntatis campū uagantē ptu-
lit. & tamen cum uoluit re-
pente ad suū presepe religa-
uit. ut uite pabulū bene clau-
sus accipiat. nec uitā fundit⁹
malus liber amittat. Ecce enī
iam cernim⁹ qd potentes hui⁹
scli eiusq; p̄ncipes. p̄dicamen-
ta dn̄ici libenter audiunt. con-
stanter legunt. passimq; a p̄se-
pe non exeunt. quia p̄cepta dei
que aut legendo aut audiendo
cognoscunt. nequaquā uiuendo
transcendunt. sed aduerbi pa-
bulū quasi clausi stare equani-
miter tolerant. ut & edendo & p
manendo pinguescant. Qd cum
dō agente conspicimus. qd ali-
ud quā rinocerotā hunc ad pre-
sepe morantē uidemus. Quia
ū post acceptū pabulū p̄dica-
tionis rinoceros iste fructū de-
bet ostendere. recte subiungit.
Numqd alligabis rinocerotam
hunc ad arandū loro tuo. Lora
sunt ecclē p̄cepta disciplinę.
Arare ū est. p p̄dicationis stu-
diū humani pectoris terram
uomere lingue pscindere.
Hic ḡ rinoceros quondā supbis
ac rigidus. iam nunc loris fi-
dei tenet ligatus. atq; ad p̄se-
pe ad arandū ducit. quia eā
p̄dicationē qua ipse refectus
ē. innotescere & aliis conat.
Scimus enī rinoceros iste ter-
renus uidelicet p̄nceps. q̄nta
pri⁹ contra dn̄m crudelitate
seuierit. & nunc agente dn̄o
cernimus. q̄nta ei humilitate
substernitur. Hic rinoceros
non ligatus ē sed etiā ad a-
randū ligatus. quia uideli-
cet disciplinę loris astrictus.

non solu se a prauis opibus reti-
net. sed etiã in scẽ fidei p̃dicati-
onibus exerit. Ecce enĩ sicut su-
pius dictũ ẽ. ipsos humanarũ
rerũ rectores ac p̃ncipes dũ metu-
ere dm̃ in suis actib⁹ cernimus. ⁴
q̃d aliud quã loris ligatos uide-
mus. ⁵ Cum ũ eã fide quã dudũ
p̃sequendo impugnauerant.
nunc p̃latis legibus p̃dicare non
cessant. ⁴ q̃d aliud faciunt. n̄ ara-
tri laborib⁹ insudant. ⁵ Libet
uidere hunc rinocerotã id est
terrę p̃ncipem fidei loris liga-
tum. quemadmodũ & cornu
portat p̃ potentiã scli. & iugum
fidei sustinet p̃ amorẽ dĩ. Timeri
enĩ rinoceros poterat ualde. n̄
ligatus eẽt. Cornu quippe habet.
sed ligatus ẽ. Habent ḡ in loris
ei⁹ q̃d humiles diligant. habens
in cornu ei⁹ qd̃ elati p̃timescant.
Strictus enĩ loris seruat pieta-
tem mansuetudinis. sed fult⁹
cornu terrenę glę. exercet dñi-
um potestatis. Plerumq; aut̃
cum exigente ira ad feriendũ
rapit̃. diuino timore reuocat̃.
equidẽ p̃ asperatã potentiam
in furore se eleuat. sed quia
ęterni iudicis reminiscit̃. cor-
nu ligatus inclinat. Sepe ipse
uidisse me memini. q̃d cum
se ad feriendũ grauiter hic
rinoceros accenderet. & q̃si

eleuato cornu bestiolis mini-
mis mortes. exilia. dampnatio-
nẽq; subiectis inmensis terrorib⁹
intentaret. repente fronti signo
crucis imp̃sso. omne in se incen-
diũ furoris extinxit. conuersas
minas deposuit. & quia ad deli-
berata p̃gredi non posset ligat⁹
agnouit. ⁴ & non solũ in se iras
edomat. sed in subiectoꝝ etiã
sensib⁹ omne qd̃ rectũ ẽ insere-
re festinat. atq; ut omnes scãm
ęcclam ex intima cogitatione
uenerarent̃. exemplo ipse suę
humilitatis demonstrat. Dicat̃
ḡ beato iob. Numq̃d alligabis
rinocerotã ad arandũ loro tuo. ⁵
Ac si ap̃te dicat. Numq̃d po-
tentes hui⁹ scli in sua fatua e-
latione confidentes. ad laborẽ
p̃dicationis dirigis. & sub dis-
cipline uinculo restringis. sub-
audis ut ego. ⁴ qui id egi cum
uolui qui p̃secutores meos quos
pri⁹ hostes p̃tuli. ipsos postmo-
dũ recte fidei defensores feci. ⁵
Sequit̃. Aut confringet glebas
ualliũ post te. ⁵ Solent excul-
tę terrę sup̃ iacentis glebę ia-
ctata semina p̃mere. & nascen-
tia suffocare. Quib⁹ glebis hoc
loco illi signantur. qui p̃du-
riciã suam atq; pestiferã uitã.
nec ipsi semina uerbi recipi-
unt. nec receptoꝝ seminum

fructus alios fer re pmittunt.
Scs enī quisq; pdicator in mundū
ueniens euglizando pauperibus. qsi
molles ualliū terras arauerat. sed
quorundā duriciā electoꝝ eccla
rumpe non ualens. eos quasi sup
iactatas labori suo glebas oppssa
tolerabat. Multi enī puerse men
tis. ipsa terrenoꝝ principū infi
delitate confisi. surgentē ecclam
male uiuendi pondere pmebant.
cum diu quos possent. m dapna
bilibus exemplis. modo minis. m
blandimentis destruerent. ne
terra cordis auditoꝝ ad spitalis
seminis fructū exculta pueniret.
At cū omps ds hunc rinocerotā
loris suis subdidit. peum ilico
glebarū duriciā fregit. Mox qp
pe ut terrenū principatū sue
fidei subiugauit. dura psequen
tiū corda conterruit. ut quasi
confracte glebe non iam obdu
rata pmerent. sed ad pcepta uer
bi semina resoluta germinarent.
Vnde recte nunc ait. Aut confrin
get glebas ualliū post te. ac si
diceret. sicut post me. qui post
quā mentē cuiuslibet elate po
testatis ingredior. non solū eā
m subditā reddo. sed etiā ad con
terendos fidei hostes exerceo.
ut potentes huius mee formidi
nis loris ligati. non solū ipsi
in me credentes pmaneant. sed
pme et alieni cordis duriciā zelan
tes frangant. Hoc aut qd de in
fidelibus diximus. inplerisq; etiā
qui fidei nomine censent uidem.
Multi namq; in medio humiliū
frūm positi fide uerbotenus te
net. sed cum elationis typū non
deserunt. dū quos possunt illa
tis uiolentiis pmunt. dū fructi
ficantibus aliis ipsi nequaquā
uerbi semina recipiunt. sed ab
exhortantis uoce aurē cordis a
uertunt. isti qd aliud quā obdu
rate glebe inexaratis uallibus ia
cent. Qui eo nequiores sunt q
nec ipsi humilitatis fructū pfe
runt. et qd ē deterius pferentes
humiles pmunt. Ad horū duri
ciā dissoluenda non numquā
scā eccla. quia ppria uirtute
non sufficit. rinocerotis huius
id ē terreni principis opitula
tionē querit. ut ipse sup iacen
tes glebas conterat. quas ecclarū
humilitas quasi planicies ualli
um portat. Has itaq; glebas ri
noceros pede pmit. et cōminuit.
quia prauoꝝ potentūq; duriciā.
cui ecclastica humilitas resiste
re non ualet pncipalis religio
ex potestate dissoluit. Qd quia
sola diuina uirtute agit. ut
terreni regni culmina ad pue
ctum regni celestis inclinentur.
recte nunc dicit. Aut confrin

get glebas ualliũ post te. Ut ũ
de suis uirtutib⁹ beatus iob humi-
lia sentiat. ad huc de hui⁹ mun-
di potestatib⁹ sub rinocerotis no-
mine sublimia cognoscat. Sequit.
Numq̄d habebis fiduciã in mag-
na fortitudine ei⁹. & derelinquis
ei labores tuos. In rinocerotis
fortitudine fiduciã dn̄s habere
se asserit. quia uires quas tem-
poraliter terreno p̄ncipi contu-
lit. ad cultũ suę uenerationis in-
clinauit. ut ex accepta potestate
p quã dudũ contra dm̄ tumuerat.
religiosũ nunc dõ obsequiũ lati⁹
impendat. Quo enĩ in mundo
plus potest. eo p mundi aucto-
re plus p̄ualet. Nam quia a sub-
iectis ipse metuitur. tanto faci-
lius p suadet. quanto & cum po-
testate indicat. qui uere metuat.
Dicat ḡ. Numq̄d habebis fiduciã
in magna fortitudine ei⁹. ac si
diceret ut ego. qui uires terre-
noꝝ principũ meo cultui serui-
turas aspicio. Tanto ḡ ea quę
nunc agis minora estimo. quan-
to iam p̄uideo. quia & maiores
hui⁹ mundi m̄ potestates incli-
nabo. Bene aut̄ subdit. Et de-
relinques ei labores tuos. Labo-
res enĩ suos huic rinoceroti
dn̄s derelinquit. quia conuer-
so terreno p̄ncipi. eam quam
sua morte mercatus ē ęcclam

credidit. quia uidelicet in ei⁹ manu
quanta sollicitudine pax sit fi-
dei tuenda cõmisit. Sequit. Num-
q̄d credes ei qd̄ reddat sementẽ
tibi. & areã tuã congreget. Q̄d
aliud semen. nisi uerbũ p̄dica-
tionis accipit. sicut in euglio
ueritas dicit. exiet qui seminat
seminare. & sicut ꝓpheta ait.
beati qui seminatis sup omnes
aquas. Quid aliud area. nisi
ęccla debet intelligi. De qua
p̄cursoris uoce dicit. Et mun-
dabit areã suã. Quis ḡ in initio
nascentis ecclę crederet. dum
contra eã ille indomitus p̄nci-
patus terrę tot minis & cruci-
atibus seuiret. quia rinoceros
iste dõ sementẽ redderet. id ē
acceptũ p̄dicationis uerbũ op-
ibus repensaret. Quis posset
tunc infirmoꝝ credere. qd̄ eis
areã congregaret. Ecce enĩ m̄
p ęccla leges p mulgat. q̄ dudũ
contra eam p uaria tormenta
seuiebat. Ecce quas libet gentes
capere potuerit. ad fidei illas
grãm suadendo p ducit. eisq;
eternã uitã indicat. quib⁹ cap-
tis presentẽ seruat. Cur hoc.
Quia uidelicet nunc areã con-
gregat. quã aliquando sup bo
cornu dispgendo uentilabat.
Audiat ḡ beatus iob. q̄d genti-
litatis p̄ncipes faciant. & ne-

quaquã se apud semetipsũ de
gl̃a tantę suę uirtutis extollat.
Audiat rex & potens. potentio-
res mundi reges quanta d̃o de-
uotione famulentur: & uirtu-
tẽ suã quasi ꝑsingularitate
non trahat in elationis uiciũ.
quę habet in aliis exemplũ. q̃a
& si tunc ei simile d̃ns non ui-
dit. multos tamen ꝑ quos eiꝰ
gl̃am retunderet ꝓuidit. Igit̃
quia terreni p̃ncipes magna
se d̃o humilitate substernunt.
praui homines qui dud̃u con-
tra ęcc̃lam in infidelitate posi-
ta aꝑta aduersitate seuiebant.
nunc ad alia argum̃ta fraudis
uertunt̃. Quia enĩ illos religio-
nẽ uenerari conspiciunt. ipsi
cultũ religionis assumunt. & &
bonoꝝ uitã sub despectis uestibꝰ
iniquis moribꝰ ꝓmunt. Mun-
di quippe dilectores sunt. qui
hoc in se qd̃ homines uenerent̃
ostendunt. atq; eis qui uere se-
metipsos despiciunt. non men-
te sed ueste copulant̃. Quia enĩ
presentẽ gl̃am amantes assequi
non possunt. quasi despicien-
tes secunt̃. Quicq̃d sentiunt
contra bonos ostenderent. si a-
ꝑtum nequicię tempus inueni-
rent. Sed hec etiã argumenta
prauoꝝ ad electoꝝ augmenta
ꝓficiunt. Scã enĩ ęcc̃la transi-
re sine labore temptationis non
potest tempora ꝑegrinationis.
quę & si foris aꝑtos hostes non
habet intus tamen tolerat fictos
fratres. Nam contra uicia semꝑ
in acie ẽ. & habet etiã pacis tem-
pore bellũ suum. & fortasse
grauius affligit̃. cum non extra-
neoꝝ ictibus sed suoꝝ moribus
inpugnat̃. Siue itaq; illo seu isto
tempore. ẽ tamen semꝑ in labo-
re. Nam & si in ꝑsecutione p̃nci-
pum timet. ne amittant boni
qd̃ sunt. & in conuersione p̃n-
cipum tolerat. quia mali simu-
lant bonos se ẽẽ q̃d non sunt.
Unde omp̃s d̃s quia rinocerotã
hunc loris ligatũ dixit. ilico
prauoꝝ ỷpochrisin subdit dicens.
Penna strucionis similis ẽ pen-
nis erodii & accipitris. Quis he-
rodiũ & accipitrẽ nesciat. aues
reliquas quanta uolatus sui ue-
locitate transcendant. Strutio
ũ pennę eoꝝ similitudinẽ ha-
bet. sed uolatus eoꝝ celeritatẽ
non habet. A terra quippe eleua-
ri non ualet. & alas quasi ad
uolatũ specietenus erigit. sed
tamen numquã se a terra uo-
lando suspendit. Ita sunt ni-
mirũ om̃s ỷpochritę. qui d̃u
bonoꝝ uitã simulant. imitati-
onẽ scę uisionis habent. s; ue-
ritatẽ scę actionis non habent.

Habent quippe pennas uolandi
p speciē sed in terra repunt p
actionem. quia alas p figurā sci-
tatis extendunt. sed curarū scla-
rium pondere p̄grauati. nulla
tenus a terra subleuant. Speciē
namq; phariseoꝝ rep̄bans dn̄s
quasi strutionis pennā redargu-
it. que in ope aliud exercuit.
& in colore aliud ostendit. dicens.
Ve uobis scribe & pharisei ypo-
chrite. quia similes estis sepul-
chris dealbatis. que foris quidē
apparent hominib⁹ speciosa.
intus u̅ plena sunt ossib⁹ mor-
tuoꝝ. Ita & uos foris apparetis
hominib⁹ iusti. intus u̅ pleni es-
tis auaricia & iniquitate. Ac si
diceret. Subleuari uos uidetur
species penne. sed in infimis uos
deprimit pondus uite. De hoc
pondere p pphetam dicit. Filij
hominū usq; quo graues corde.
Huius strutionis conuersurū se
ypochrisin dn̄s pollicetur. cū
p pphetam dicit. Glorificabit
me bestia agri. dracones & stru-
ciones. Quid enī draconū nomi-
ne. n̄ in apto maliciose mentes
exp̄muntur. que p terrā semp
infimis cogitationib⁹ repunt.
Quid u̅ p strucionū uocabulū.
n̄ hi qui se bonos simulant. de-
signantur. qui scitatis uitam
quasi uolatus pennā p speciē
retinent. sed p opa non exercent.
Glorificari itaq; se dn̄s a dracone
uel strucione asserit. quia apte
malos. & ficte bonos plerumq; ad
sua obsequia ex intima cogitati-
one conuertit. Vel certe agri bes-
tia dn̄m idē dracones strucionesq;
glorificant. cum fide que
in illo ē ea que in hoc mundo du-
du membrū diaboli fuerat gen-
tilitas exaltat. Quā & ppter
maliciā draconū nomine exp-
brat. & ppter ypochrisin uo-
cabulo strucionū notat. Quasi
enī pennas accepit gentilitas
sed uolare non potuit. que
& naturā rationis habuit. &
actionem rationis ignorauit.
Habemus ad huc q̄d in conside-
ratione strucionis huius de acci-
pitre & herodio attentius per-
pendam⁹. Accipitris quippe &
herodii parua sunt corpora sed
pennis densiorib⁹ fulta. & idcir-
co cū celeritate transuolant. q̄a
eis parū inest qd aggrauat. mul-
tū q̄d leuat. At contra strucio
raris pennis induit. & in mani
corpore grauatur. ut & si uo-
lare appetat. ipsa pennarum
paucitas mole tanti corporis
in aere non suspendat. Bene
g̅ in herodio & accipitre electoꝝ
p sona signatur. qui quādiu
in hac uita sunt. sine quantu-

locumq; culpe contagio eē non pos-
sunt. Sed cum eis parū quid in ē.
qđ deprimit. multa uirtus bo-
ne actionis suppetit. que illos in
supna sustollit. At contra ypo-
chrita & si qua facit pauca que
eleuant. ꝑpetrat multa que gra-
uent. Neq; enī nulla bona agit
ypochrita. sed quib⁹ ea ipsa de-
primat. multa ꝑuersa cōmit-
tit. Pauce ḡ penne corpus stru-
cionis non subleuant. q̄a par-
uū bonū ypochrite multitu-
do praue actionis grauat. Hec
quoq; ipsa strucionis penna ad
pennas herodii & accipitris
similitudinē coloris habet.
uirtutis ū similitudinē n̄ ha-
bet. Illoꝝ namq; penne conclu-
se & firmiores sunt. & uolatu
aerē premere uirtute sue soli-
ditatis possunt. At contra stru-
cionis penne dissolute eo uola-
tū sumere nequeunt. quo ab
ipso quē p̄mere debuerant aere
transcendunt. Quid ḡ in his as-
picim⁹. n̄ qđ electoꝝ uirtutes
solide eleuant. ut uentos hu-
mani fauoris p̄mant. Ypo-
chritarū ū actio quālibet recta
uideat uolare non sufficit. q̄a
uidelicet fluxe uirtutis pennā
humane laudis aura ꝑtransit.
Sed ecce cū unū eundeq; bonoꝝ
maloꝝq; habitū cernim⁹. cum
ipsam in electis ac reꝓbis ꝓfessioni
speciē uidemus. unde nr̄e intel-
ligentie suppetat. ut electos a re-
probis. ut a falsis ueros cōprehen-
dendo discernat. Qđ tamen cici⁹
agnoscim⁹. si intemerata in me-
moriā p̄ceptoris nr̄i uerba signa-
mus qui ait. Ex fructib⁹ eoꝝ cog-
noscetis eos. Neq; enī pensanda st̄
que ostendunt in imagine. sed
que seruant in actione. Unde
hic postquā speciē strucionis hui⁹
intulit. mox facta subiunxit
dicens. Que derelinquit inter-
ra oua sua. Quid enī ꝑ oua n̄ te-
nera adhuc ꝓles exprimit. que
diu fouenda ē. ut ad uiuū uola-
tile ꝓducatur. Oua quippe
insensibilia in semetipsis sunt.
sed tamen calefacta in uiuis uo-
latibus conuertunt. Ita nimi-
rū paruuli auditores ac filii.
certū ē qđ frigidi insensibilesq;
remaneant. n̄ doctoris sui solli-
cita exhortatione calefiant. Ne
ḡ derelicti in sua sensibilitate
torpescant. assidua doctoꝝ uoce
fouendi sunt. quo usq; ualeant
& ꝑintelligentiā uiuere. & per
contemplationē uolare. Quia
ū ypochrite quāuis ꝑuersa sem-
per opentur. loqui tamen rec-
ta n̄ desinunt. bene aut̄ loqen-
do in fide vl̄ in conuersatione
filios pariunt. sed eos bene ui-

uendo nutrire non possunt. rec-
te de hac strucione dicit. Dereli-
quit in terra oua sua. Curam namq;
filiorum ypochrita negligit. quia
ex amore intimo rebus se exterio-
ribus subdit. in quibus quanto ma-
gis extollit. tanto magis de plus
sue defectu cruciat. Oua ergo in ter-
ra dereliquisse. est natos per conuer-
sionem filios nequaquam a terrenis
actibus. interposito exhortatio-
nis nido suspendere. Oua in terra
dereliquisse. est nullum celestis ui-
te filiis exemplum prebere. Quia
enim ypochrite per caritatis uisce-
ra non calent de torpore plus
edite. id est de ouorum suorum frigore
nequaquam dolent. et quanto se
libentius terrenis actibus inseruit.
tanto negligentius eos quos gene-
rant agere terrena permittunt.
Sed quia derelictos ypochritarum
filios superna cura non deserit.
non nullos namq; etiam ex talibus
intima electione prescitos largi-
te gratie respectu calefacit. rec-
te subiungit. Tu forsitan in-
puluere calefacis ea. ac si dicat
ut ego. qui illa in puluere cale-
facio. quia scilicet paruulorum
animas. et in medio peccantium
positas amoris mei igne succen-
do. Quid enim puluis. nisi pecca-
tor accipitur. Unde et ille
hostis peccatoris huius perditione

satiatur. de quo per prophetam dicit.
Serpenti puluis panis eius. Quid per
puluerem nisi ipsa iniquorum instabi-
litas demonstratur. De qua da-
uid ait. Non sic impii non sic. sed
tamquam puluis quem proicit uentus
a facie terre. Oua ergo dominus in puluere
dereliqua calefacit. quia par-
uulorum animas predicatorum suorum
sollicitudine destitutas. etiam in
medio peccantium positas amo-
ris sui igne succendit. Hinc est
enim quod plerosq; cernimus. et in
medio populorum uiuere. et tamen
torpentis populi uitam non tenere.
Hinc est quod plerosq; cernimus et
malorum turbas non fugere. et ta-
men superno amore flagrare.
Hinc est quod plerosq; cernimus ut
ita dixerim in frigore calere.
Unde enim non nulli inter ter-
renorum hominum torporem positi.
su[illegible] pene spei desideriis in
ar[illegible] descunt. unde inter fri-
gida corda succensi sunt. nisi
quia omnipotens deus derelicta oua scit
etiam in puluere calefacere. et
frigoris pristini insensibilita-
te discussa. per sensum spiritus uitalis
animare. ut nequaquam iacen-
tia in infimis torpeant. sed
in uiuis uolatilibus uersa. se se
ad celestia contemplando id est
uolando suspendant. Notan-
dum uero est. quod in his uerbis non

solū ypochritarū actio puersa rep-
batur: sed bonoꝝ etiā magistroꝝ
si qua fortasse subrepserit elatio
p̄mitur: Nam cum de se dn̄s di-
cit. qd̄ derelicta oua in puluere
ipse calefacit. pfecto apte indi-
cat quia ipse opatur intrinse-
cus puerba doctoris. qui & sine
uerbis ulli⁹ hominis calefacit
quos uoluerit in frigore pul-
ueris. Ac si apte doctorib⁹ di-
cat. ut sciatis quia ego sū qui
p uos loquentes operor: ecce
cum uoluero cordib⁹ hominū
etiā sine uerbis loquor: Humi-
liata ḡ cogitatione doctoꝝ. ad
exp̄mendū ypochritā sermo
conuertitur: & qua fatuitate
torpeat. adhuc substrucionis
facto pleni⁹ indicat. Nam seq̄-
tur: Obliuiscit qd pes concul-
cet ea. aut bestia a[illegible]gri
conterat. Quid in pe[illegible]eo u[illegible]de.
n̄ transit⁹ opationis acci[illegible]pit.
Quid in agro. n̄ mundus iste
signatur: De quo in euglio
dn̄s dicit. Ager aut ē mundus.
Quid in bestia. n̄ antiquus hos-
tis exprimit. qui mundi hui⁹
rapinis insidians. humana cot-
tidie morte saciatur: De qua
p pphetā pollicente dn̄o dicit.
Et mala bestia non transibit
p eam. Strucio itaq; oua sua
deserens. obliuiscit qd̄ pes
conculcet ea. quia uidelicet
ypochritę eos quos in conuersa-
tione filios generant derelin-
quunt. & omnino non curant.
ne aut exhortationis sollicitu-
dine. aut disciplinę custodia de-
stitutos. prauoꝝ exempla puer-
tant. Si enī oua quę gignunt
diligerent. nimirū metuerent
ne quis ea puersa opa demons-
trando calcaret. Hunc paulus pe-
de infirmis discipulis. quasi o-
uis quę posuerat metuebat. cū
diceret. Multi ambulant quos
sepe dicebā uobis. nunc aut &
flens dico. inimicos crucis xp̄i.
Et rursū. Videte canes. uidete
malos oparios. Et rursū. Denun-
tiamus uob frs. in nomine dn̄i
nr̄i ihu xp̄i. ut subtrahatis uos
ab omni frē ambulante in or-
dinate. & non scd̄m traditionē
quā acceperunt a nobis. Hunc
iohannes pede in gaio formi-
dabat. qui cū multa dio trepis
mala p̄misisset. adiunxit.
Kmē. noli imitari malū. sed
qd̄ bonū ē. Hunc ipsę synago-
gę dux infirmo suo gregi me-
tuebat dicens. Quando ingres-
si fueritis terrā quā dn̄s ds da-
turus ē tibi. caue ne imitari
uelis abhominationes illarū
gentiū. Obliuiscit enī qd̄ bes-
tia agri conterat. quia nimi-

rũ diabolus in hoc mundo seuiens.
si editos in bona conuersatione
filios rapiat. ypochrita omino
non curat. Hanc aut agri bestiã
paulus ouis quę posuerat for-
midabat dicens. Timeo ne sicut
serpens euã seduxit astutia sua.
ita corrumpant sensus uri. ꝛ
excidatis a ꝓpria uirtute ꝛ in-
firmitate. quę ẽ in xpo ihu. Hanc
agri bestiã discipulis metuebat
petrus cũ diceret. Aduersarius
ur diabolus quasi leo rugiens.
circuit querens quẽ deuoret.
cui resistite fortes in fide. Ha-
bent ꝯueraces magistri super
discipulos suos timoris uiscera.
ex uirtute caritatis. Ypochritę
aut tanto minus cõmissis sibi
metuunt. quanto nec sibimet
ipsis qd timere debeant depre-
hendunt. Et quia obduratis
cordib uiuunt. ipsos etiã quos
genuerant filios. nulla pietate
debiti amoris agnoscunt. Vn-
de adhuc sub strucionis spe-
cie subdit. Durat ad filios.
quasi non sint sui. Quẽ enim
caritatis grã non infundit. ꝓ-
ximũ suũ etiã si ipse hunc
do genuit. extraneũ respicit.
ut ꝓfecto sunt oms ypochritę.
quoꝝ uidelicet mentes dum
semꝑ exteriora appetunt.
intus insensibiles fiunt. ꝛ

incunctis quę agunt. du sua sem-
per expetunt. erga affectũ ꝓxi-
mi nulla caritatis cõpassione
mollescunt. Quã mollia uisce-
ra gestabat paulus. quando cir-
ca filios suos tanto estu amoris
inhiabat dicens. Nunc uiuimus.
si uos statis in dno. Et. testis
mi est ds. quomodo cupiã omnes uos
in uisceribus xpi ihu. Romanis
quoq; ait. Testis mi ds est. cui
seruio in spu meo in euglio filii
eius. qd sine intermissione me-
moriã uri facio semꝑ in orati-
onibus meis. obsecrans si quo-
modo tandẽ aliquando ꝓsꝑum
iter habeã in uoluntate di ue-
niendi ad uos. Desidero enim
uidere uos. Timotheo quoq;
ait. Grãs ago do meo cui serui-
o a ꝓgenitoribus meis. in consci-
entia pura. quia sine inter-
missione habeã tui memoriã
in orationibus meis. nocte ac die
desiderans te uidere. Thessalo-
nicensibus quoq; amorẽ suũ in-
dicans dicit. Nos aut frs de-
solati a uobis ad tempus. ore.
aspectu. non corde. habunda-
ntius festinamus. faciẽ uram
uidere cũ multo desiderio.
Qui duris ꝑsecutionibus pssus.
ꝛ tamen de filioꝝ salute sol-
licitus. adiunxit. Misimus
thimotheũ frẽm nrm ꝛ mi-

nistrū dei meugīo xp̄i. ad con-
fortandos uos. ⁊ exhortandos
p fide uīā. ut nemo moueatur
in tribulationib⁹ istis. Ipsi enī
scitis. qđ in hoc posita sum⁹. Ephe-
sīīs quoq; ait. Peto ne deficiatis
in tribulationib⁹ meis p uobis.
quę ē gl̄a uīa. Ecce in tribula-
tione positus alios exhortat.
⁊ in hoc qđ ipse sustinet. ro-
borat alios. Non enī filioꝝ suoꝝ
fuerat more structionis oblit⁹.
sed metuebat nimis ne ei⁹ dis-
cipuli imp̄dicatore suo tot p-
secutionū pbria cernentes fidē
in eo despicerent. contra quā
innumere passionū contume-
lię p̄ualerent. Et ideirco mi-
nus dolebat in tormentis. sed
magis filiīs de tormentoꝝ suoꝝ
temptatione metuebat. ⁊ paru-
pendebat in se plagas corporis.
dū formidaret in filiīs plagas
cordis. Ipse paciendo suscipie-
bat uulnera tormentoꝝ. ⁊ sed
filios consolando curabat uul-
nera cordiū. Pensem⁹ g̃ cuius ca-
ritatis fuerit. inter dolores p-
prios aliīs tamuisse. Pensemus
cui⁹ caritatis sit filioꝝ salutē
inter sua detrimenta req̄rere. ⁊
⁊ statū mentis imprimis etiā
ex sua dilectione custodire.
Sed hęc ypocritę caritatis
uiscera nesciunt. ⁊ q̄a eoꝝ mens
quanto p mundi concupiscentiā
in exteriora resoluit. tanto p in-
affectionē suā interi⁹ obdurat. ⁊
⁊ corpore insensibili frigescit
intrinsecus. quia amore dapna-
bili frigescit foras. ⁊ seq; ipsā con-
siderare non ualet. quia cogita-
re se minime studet. Cogitare
ū se non potest. ⁊ quia tota apud
semetipsam non ē. Tota ū esse
apud semetipsā non sufficit. ⁊
quia p quot concupiscentias
rapitur: p tot a semetipsā spe-
cies dissipatur. ⁊ ⁊ sparsa minu-
mis iacet. quę collecta si uellet
ad summa conscenderet. Vnde
uultoꝝ mens quia p custodiā
disciplinę acumetoꝝ uisibiliū
fluxo appetitu constringit.
collecta apud semetipsā intus
secus integratur. ⁊ qualis q; ⁊
p primo eē debeat. plene se con-
spicit. quia nichil suū exteri⁹
derelinquit. ⁊ ⁊ quanto ⁹ abex-
terioribus abstracta compescit.
tanto ⁹ aucta in intimis inflā-
matur. ⁊ ⁊ quo magis ardet.
eo ⁹ ad deph̄endenda uicia am-
pliꝰ lucet. Hinc ē enī qđ sęi
uiri dū se intra semetipsos
colligunt. ⁊ mira ac penetrabi-
li acie occulta etiā aliena de-
licta deph̄endunt. Vnde be-
ne p̄ezechiel pphām dicit.
Emissa similitudo manū app̄-

hendit me in cincinno capitis
mei. et eleuauit me spc inter ter-
ram et celu. et adduxit me in ie-
rusale inuisione di iuxta ostiu
interi qd respiciebat ad aquilo-
nem. ubi erat statutu ydolum
zeli ad puocanda emulationē.
Quid ē enī cincinnus capitis. n̄ col-
lectę cogitationes mentis. ut
non sparsę diffluant. sed p dis-
ciplinā constrictę subsistant.
Manus ḡ desup mittit. et ppha
p cincinnū capitis eleuatur.
quia cum nr̄a mens sese p custo-
diā colligit. uis supna sursū nos
ab infimis trahit. Bene ū inter
terrā et celu sublatū se asserit. qr
quilibet scs in carne mortali
positus plene quide adhuc ad
supna non puenit. sed iam
tamen ima derelinquit. Inuisi-
one ū di in ierlm ducitur. qa
uidelicet unusqsq; pficiens
p caritatis zelu qualis eē ecclā
debeat contemplat. Bene qq;
addit. quia iuxta ostiū inte-
rius ductus ē qd respiciebat
ad aquilonē. quia nimirum
sci uiri du paditū interne con-
templationis aspiciunt. plus
praua intra ecclam fieri quā rec-
ta dephendunt. et quasi in aqui-
lonis parte oculos. id ē ad solis
sinistrā flectunt. quia contra
uiciorum frigora caritatis se stimu-
lis accendunt. Vbi et recte subiun-
gitur. Quia illic erat statutū ydo-
lum zeli. ad puocanda emulati-
onē. Dum enī intra scam ecclam
a non nullis specie sola fidelib
rapinas et uicia p petrari consi-
derant. qd aliud quā in ierlm
ydolu uident. Qd ydolu zeli
dicit. quia p hoc contra nos e-
mulatio supna puocatur. ut
tanto districti delinquentes
feriat. quanto nos cari redep-
tor amat. Ypochritę ḡ quia
cogitationes mentis non colli-
gunt. p cincinnū capitis mi-
nime tenentur. et quia sua
nesciunt. commissorum sibi qn-
do delicta dephendunt. Hii
itaq; torpent a celestib ad q
flagrare debuerunt. et fla-
grant terrenis rebus anxie.
a quib laudabiliter torpuis-
sent. Post posita quippe cura
filiorum sepe eos uideas se cont
picula in mensi laboris accin-
gere. maria transmeare. adi-
re iudicia. pulsare pncipa-
tus. palatia irrumpere. iur-
gantibus pplorum cuneis in-
ter eē. eo terrena patrimonia la-
boriosa obseruatione defendere.
Quib si fortasse dicatur. cur uos
ita agitis. qui sclm reliquistis.
respondent ilico dm se metue-
re. et idcirco tanto studio defen-

dendis patrimoniis insudare.
Unde bene adhuc de structionis
hui⁹ stulto labore subiungitur:
frustra laborauit: nullo timo-
re cogente. Illuc namq; trepida
uerunt timore. ubi non erat
timor: Ecce enī diuina uoce p̄-
cipitur: Si quis t̄ tulerit tu-
nicam. æ uoluerit tecū iudi-
cio contendere. dimitte illi æ
palliū. Et rursū. Si quis quod
tuū ē tulerit ne repetas. Pau-
lus quoq; apls discipulos suos
cupiens exteriora despicere.
ut ualeant interna seruare.
admonet dicens. Iam quidē
omnino delictū ē uobis.
qđ iudicia habetis inter uos.
Quare non magis fraudē pa-
timini? Quare non magis
iniuriā accipitis? Et t̄ tam
ypocrita assumpto sēc̄ con
uersationis habitu filioz cu-
stodiā deserit. æ temporalia
quęq; defendere etiā cū urgūs
querit. Exemplo suo eoz p̄de-
re corda non trepidat. æ qua-
si p̄ negligentiā amittere pat-
monia terrena formidat. In
errorē discipulus labitur. æ
tamen cor ypocritę nullo
dolore sauciat. Ire miniq̄-
tatis uoraginē commissos si-
bi conspicit. æ hęc quasi in
audita p̄transit. Aut si qđ si-
bi leuiter inferri temporale
dāpnum senserint. inultionis
uā repente abintimis inardes-
cit. Mox pacientia rūpitur.
mox dolor cordis inuocab⁹ effre-
natur. quia dū animarū dāp-
na equanimiter tolerat. iactu-
rā ū rerū temporaliū repellere
etiā cum spē cōmotione festi-
nat. cunctis ueraciter indicat
teste mentis p̄turbatione qđ
amat. Ubi quippe ē grande stu-
diū defensionis. ubi æ grauior
uis amoris. Iam quanto magis
terrena diligit. tanto p̄uari
eis uehementi⁹ p̄timescit. Qua
enī mente in hoc mundo aliq̄d
possidemus. non docem̄. ni cum
amittim⁹? Sine dolore namq;
amittitur. quicq̄d sine amore
possidet. Quę ū ardenter diligi-
mus habita. grauiter suspiram⁹
ablata. Quis aut̄ nesciat quia
nr̄is usib⁹ res terrenas dns con-
didit. suis aut̄ animas hominū
creauit. Plus g̃ se amare con
uincitur. qui neglectis his quę
ei sunt. p̄pria tuet. P̄dere nā-
q; ypocritę ea quę di sunt. id
est animas hominū non timent.
æ ea quę sua sunt amittere. ui-
delicet res cū mundo transeun-
tes. quasi districto iudici posi-
turi rationes timent. ac si pla-
catū inueniant. cui desidera-

tis rebus id ē rationabilib⁹ ꝑditis
insensibilia & non quesita con-
seruant. Possidere in hoc mun-
do aliq̄d uolumus. & ecce ueri-
tas clamat. Nisi qui renuntiaue-
rit omnib⁹ quę possidet. non
potest eē meus discipulus. Ꝑfec-
tus ḡ xp̄ianus quom̄ debet res
terrenas iurgando defendere. &
quas non precipit̄ possidere.
Itaq; cū res ꝓprias amittimus. d. m.
si ꝑfecte dm̄ querimus. in hui⁹
uitę itinere a magno onere le-
uigati sum⁹. Cum ū curā rerū
eiusde nobis itineris necessitas
imponit. quia dū eas rapiunt
solum m̄ tolerandi sunt. quida
ū seruata caritate ꝓhibendi.
non tamen sola cura ne nr̄a sub-
trahant. sed ne rapientes non
sua semetipsos ꝑdant. Plus q̄p-
pe ipsis raptorib⁹ debemus me-
tuere. quā rebus irrationabili-
bus defendendis inhiare. Illas
namq; etiā non raptas morien-
tes amittimus. cum illis ū et
nunc conditionis ordine & si
corrigi studeant post ꝑcepti-
onē muneris unū sumus. Quis
aut̄ nesciat. quia min⁹ ea quib⁹
utimur. & plus debemus ama-
re q̄d sumus. Si ḡ & ꝓ sua uti-
litate raptorib⁹ loquimur.
iam non solū nobis quę tem-
poralia. sed ipsis etiā quę sunt

ęterna uendicam⁹. Qua in re il-
lud ē sollerter intuendū. ne ꝑ
necessitatis metū cupiditas sur-
repat rerum. & zelo succensa
ꝓhibitio impetu immoderati-
one distensa. usq; ad odiosę tur-
pitudinē contentionis erūpat.
Dumq; ꝓ terrena re pax a corde
cum ꝓximo scinditur. liquido d. m.
apparet quia plus res quā ꝓxi-
mus amat̄. Si enī caritatis uis-
cera etiā circa raptorē ꝓximum
non habem⁹. nos metipsos peius
ipso raptore ꝑsequimur. & gra-
uiusq; nos quā alter poterat
deuastamus. quia dilectionis
bonū sponte deserentes. a nobis
ipsis intus ē q̄d amittimus. q̄a
ab illo sola exteriora ꝑdebamus.
Sed hanc ypochrita formā cari-
tatis ignorat. quia plus terre-
na quā cęlestia diligens. contra
eū qui temporalia diripit. se se
inintimis in mani odio inflam-
mat. Sciendū ū ē quia sunt n̄
nulli quos caritatis gremio. nu-
triens mater ęcc̄la tolerat. q̄
usq; ad sp̄italis etatis incremen-
ta ꝑducat. Qui n̄ nunquā & sc̄i-
tatis habitū tenent. & ꝑfecti-
onis meritū exequi non ualent.
Ad dona namq; sp̄italia mini-
me assurgunt. & idcirco his q̄
sibi coniuncti sunt ad tuenda
ea quę terrena sunt seruiunt.

& non numquam in defensionis
eiusdem iracundia ~~non~~ excedunt.
Nos nequaquam credendum est in ypo-
chritarum numerum currere. quia
aliud est infirmitate. aliud ma-
licia peccare. Hoc itaque inter
hos & inter ypochritas distat. quod
isti infirmitatis conscii. ma-
lunt a cunctis de culpa sua re-
dargui. quam de ficta sanctitate lau-
dari. illi uero & iniqua se agere
certi sunt. & tamen apud hu-
mana iudicia de nomine sancti-
tatis intumescunt. Isti non me-
tuunt prauis hominibus etiam de
bona actione displicere. dum
supernis tantummodo iudiciis place-
ant. illi uero numquam quid agant.
sed quomodo de actione qualibet
hominibus possint placere consi-
derant. Isti iuxta modum suae
intelligentiae etiam in rebus saeculi
militant causis dei. illi etiam per
causas dei intentioni deseruiunt
saeculi. quia per ipsa quoque quae se
agere sancta opera ostendunt. non
conuersionem querunt homi-
num sed auras fauorum. Igitur cum
quosdam non despectae conuer-
sionis uiros iracundiae uel nimi-
e defendere terrena conspicimus.
debemus hoc in illis per caritatem
reprehendere. nec tamen eos repre-
hendendo desperare. quia ple-
rumque uni eidemque homini. &
insunt quedam iudicabilia. quae
apparent. & magna quae latent.
in nobis autem sepe magna infa-
cie prodeunt. & non numquam quae
reprehendenda sunt occultantur.
Hinc ergo humilianda est nostrae mentis
elatio. quia & illorum infirma sunt
publica. & nostra secreta. & rursum.
forcia illorum secreta sunt. & in
publico nostra uulgantur. Quos ergo de
aperta infirmitate resplendere
uidemus. super est de occultae for-
titudinis estimatione ueneremur.
Et si se de aperta firmitate nostra
mens eleuat. occulta sua infir-
ma considerans sese in humili-
tatem premat. Sepe enim non nulli
multis preceptis obsecuntur. &
quedam pauca pretereunt. & nos
multa pretermittimus. cum pauca
seruamus. Unde fit plerumque ut
quia quod seruare nos nouimus.
preterire alios uidemus. ilico nostra
se in elatione mens eleuet. ob-
liuiscens quam multa pretereat.
cum ualde sint pauca quae ser-
uat. Necesse est ergo ut in quibus alios
reprehendimus. elationem sollici-
te nostrae cogitationis inclinemus.
quia si sublimiorem se ceteris nostra
animus conspicit. quasi in preci-
picio singularitatis ductus. heu
peius ruit. Sed cur ypochrita
celestia lucra deserens terrenis
elaboret. sub strucionis ad

huc nomine subiungit dicens.
Priuauit eam ds sapientia. nec dedit illi intelligentiã. Quãuis aliud sit ꝑuare aliud non dare. hoc tamẽ repetiit subdendo non dedit. qd̃ ꝑmisit ꝑuauit. Ac si diceret. Qd̃ dixi ꝑuauit. non iniuste sapientiã abstulit. sed iuste non dedit. Vnde æ pharaonis cor dñs obdurasse describitur. non qd̃ ipse duriciã contulit. sed qd̃ exigentib⁹ eis meritis. nulla illud desup infusi timoris sensibilitate molliuit. Sed nunc ypocrita qd̃ scm̃ se simulat. qd̃ sub imagine boni opis occultat scę ecclę pace premitur. æ idcirco ante nros oculos religionis uisione uestitur. si qua ũ temptatio fidei erumpat. statim lupi mens rabida habitu se ouine pellis expoliat. quantumq; contra bonos seuiat. ꝑsequens demonstrat. Vnde æ recte subdit. Cum tempus fuerit in altũ alas erigit. deridet equitẽ æ ascensorẽ eius. Quid enim alas huius structionis accipim⁹. nisi pressas hoc tempore quasi cõplicatas ypocritę cogitationes. Quas cum tempus fuerit in altũ eleuat. quia oportunitate compta eas superbiendo manifestat. Alas in altũ erigere. est ꝑ effrenatã superbiã cogitationes aperire. Hunc autẽ qa scm̃ se simulat. quia insemetipso stringit quę cogitat. quasi alas incorpore phumilitatẽ plicat. Notandũ ũ ẽ qd̃ non ait. deridet equũ æ ascensorẽ. sed equitem æ ascensorẽ. Equus quippe ẽ unicuiq; scę animę corpus suũ. qd̃ uidelicet nouit æ abillicitis continentię freno restringere. æ rursũ caritatis impulsu in exercitatione boni opis relaxare. Equitis ĝ nomine animã scm̃ uiri exprimit. quę iumentũ corporis bene subditũ regit. Vnde æ iob⁹ aplis in apokalyp si dñm contemplat⁹ ait. Et exercitus qui sunt in cęlo sequebant⁹ eum in equis albis. Multitudinẽ quippe scorũ quę in hoc martyrii bello sudauerat. recte exercitũ uocat. Qui idcirco in equis albis sedere referunt⁹. quia nimirũ eox corpora. æ lucę iusticię. æ castimonię candore claruerunt. Deridet ĝ ypochrita equitem. qua cum ipse in apto iniquitatis erupit. electos despicit scitatem. æ electos factuos appellat. quos pace ꝑsos fidei callida arte simulabat. Quis ũ alius hui⁹ ascensor ẽ eq⁹tis. nisi omps dñs. qui æ ea quę non erant ꝑuidens condidit. æ ea quę sunt possidens regit.

Ascendit quippe equitem. quia iu-
sti uni cuiusque uiri animam possi-
det. sua bene membra possiden-
tem. Huic ergo ypochrite deridere est
equitem. sanctos despicere. deride-
re uero equitis ascensorem. prosilire
usque ad iniuriam creatoris. Quia
enim in uno quoque lapsu a minimis
semper incipitur. et succrescentibus de-
fectibus ad grauiora peruenitur. et
recte ypochrite huius iniquitas
per subposita detrimenta distin-
guitur. ut dicatur prius bonum se
quod non sit ostendere. postmo-
dum uero bonos aperte despicere. ad
extremum quoque usque ad iniuriam
conditoris prosilire. Numquam
quippe illic anima quo cecide-
rit iacet. quia uoluntarie semel
lapsa ad peiora pondera sue
iniquitatis impellitur. ut in profun-
dum corruens semper adhuc profun-
dius obruatur. Eat ergo ypochrita. et
nunc suas laudes appetat. post-
modum uitam proximorum premat. et
quandoque se in risione sui con-
ditoris exerceat. ut quo elatio-
ra semper excogitat. eo se suppli-
ciis atrocioribus immergat. O quam
multos tales nunc sancta ecclesia to-
lerat. et quos cum tempus erupit.
temptatio aperta manifestat. quia
uoluntates suas quia contra eam
modo non exerunt. quasi complica-
tas interim alas cogitationum

premunt. Quia enim bonis malisque
hec uita communiter ducitur.
nunc ecclesia ex utrorumque numero
uisibiliter congregatur. sed deo
inuisibiliter iudicante discer-
nitur. atque in exitu suo a reproborum
societate separatur. Modo uero esse in
ea nec boni sine malis. nec mali
sine bonis possunt. Hoc enim tem-
pore coniuncta utraque pars si-
bi necessario congruit. ut et
mali mutentur per exempla bonorum.
et boni purgentur per temptamenta
malorum. et atque ideo dominus postquam
sub strucionis specie multa de
ypochritarum reprobatione intu-
lit. mox ad electorum sortem uerba
conuertit. ut qui in illis audi-
erant quod fugientes tolerent.
in istis audiant quod imitantes
ament. Sequitur. Numquid prebebis
equo fortitudinem. et aut circum-
dabis collo eius hinnitum. Sed
fortasse prius quam huius equi for-
titudinem hinnitumque disseramus.
ab aliquibus queritur. aut aliter
etiam moralitate post posita et
rinocerotis uirtus et strucionis
huius fatuitas exponatur. Manna
quippe est uerbum dei. et quicquid
bona uoluntas suscipientis
appetit. hoc profecto in ore come-
dentis sapit. Terra est uerbum dei.
quam quanto labor inquiren-
tis exigit. tanto largius fructum

~~fructū~~ reddit. Debet ḡ intellectꝰ
sacri eloquii multiplici inquisi
one uentilari / quia & terra q̄
sepiꝰ arando uertit̄. ad frugem
uberiꝰ aptat̄. Quę ḡ & aliter de
rinocerote ac strucione sentimꝰ.
sub breuitate ꝑstringimꝰ. / q̄a
ad ea quę obligatiora sunt eno
danda ꝓpamus. Rinoceros iste
qui etiā monoceros ingrecis ex
emplaribꝰ nomi natur: tantę
eē fortitudinis dicit̄. ut nulla
uenantiū uirtute capiatur: ⁊ sed
sicut hi asserunt qui describen
dis naturis ani maliū
laboriosa inuestiga tione su
dauerunt. uirgo ei puella pro
ponit̄. quę uenienti sinū apit. /
in quo ille omī ferocitate post
posita caput deponit. sicq; ab
eis a quibꝰ capi querit̄ repente
uelut eneruis inuenit̄. Buxei
quoq; coloris eē describitur: ⁊
qui etiā cū elephantis quando
certamen aggredit̄. eo cornu
qd̄ innare singularit̄ gestat.
uentrē aduersantiū ferire ꝑ
hibetur: / ut cum ea quę molli
ora sunt uulnerat. inpugnan
tes se facile sternat. Potest ḡ ꝑ
hunc rinocerotā scilicet uni
cornē ille ppl̄s intelligi. / qui
d̄u de accepta lege non opa sed
sola intra cunctos homines ela
tionē sumpsit. quasi inter cę
teras bestias cornu singulare
gestauit. Unde passionē suam
d̄ns ꝓpha canente ꝓnuntians
ait. Libera me de ore leonis. &
a cornibꝰ unicorniū humilitatē
meā. Tot quippe in illa gente
unicornes. vl̄ certe rinocerotes
extiterunt. / quot contra p̄dica
menta ueritatis. de legis opibꝰ
singulari & fatua elatione con
fisi sunt. Beato ḡ iob scē ęcclę
typū tenenti dicat̄. Numq̄d uo
let rinoceros seruire tibi. ⁊ Ac si
aptius dicat̄. Numq̄d illū ppl̄m
quē supbire innece fideliū stul
ta sua elatione consideras sub
iure tuę p̄dicationis inclinas.
subaudis ut ego. ⁊ qui & contra
me illū singulari cornu extol
li conspicio. & tam̄ m̄ cum uo
luero ꝓtinus subdo. ⁊ Sed hoc
melius ostendimus. / si de gene
re ad speciē transeamꝰ. Ille ḡ ex
hoc ppl̄o & priꝰ in supbia & post
modū p̄cipuus testis in humi
litate. nobis ad mediū paulus
ducatur: / qui d̄u contra d̄m se
quasi de custodia legis nesciens
extulit. cornu innare gestauit.
Unde & hoc ipsū naris cornu ꝑ
humilitatē postmodū inclinans
dicit. Qui priꝰ fui blasphemꝰ. &
ꝑsecutor: & contumeliosus. / sed
misc̄diam consecutus sū. quia
ignorans feci. Innare cornu

S. s. Paulo

gestabat. qui placiturū se dō de
crudelitate confidebat. sicut ip-
se postmodū semetipsū redargu-
ens dicit. Et pficiebam in iudais-
mo sup multos coetaneos meos
in genere meo. habundantiꝰ emu-
lator existens paternarū mearū
traditionū. Huiꝰ autē rinocerotis
fortitudinē omnis uenator ex-
timuit. quia sauli seuiciā unus-
quisq; pdicator expauit. Scip-
tum namq; ē. Saulus autē ad-
huc spirans minarū & cedis in
discipulos. accessit ad principē
sacerdotū. & peciit ab eo eplas
in damascū ad synagogas. ut si
quos inuenisset uitę huiꝰ uiros
ac mulieres uinctos pduceret
in ierlm. Cum flatus nare red-
dendus trahit. inspiratio uocat.
& illud sepe p odorē nariū dep-
hendimus. qd oculis n̄ uidem.
Rinoceros enī iste in nare gesta-
bat cornu quo pcuteret. qui
minarū & cedis spirans postqm
psentes interfecerat. absentes
querebat. Sed ecce omīs ante
illū uenator absconditur.
omnis homo id ē rationale sa-
piens. opinione timoris eiꝰ effu-
gatur. Vt ḡ hunc rinocerotā
capiat. sinū suū uirgo. id est
secretū suū ipsa p se inuiolata
in carne dī sapientia expan-
dat. Scriptū quippe ē. qd cū
damascū pgeret. subito circum-
fulsit illū die media lux de cę-
lo. & uox facta ē dicens. Saule
saule. qd me psequeris. Qui
pstratus in terra respondit. Qs
es dne. Cui ilico dicit. Ego sū
ihc nazarenus quē tu psequeris.
Virgo nimirū rinoceroti sinū
suū apuit. cū saulo incorrup-
ta dī sapientia. incarnationis
suę mysteriū de cęlo loquen-
do patefecit. & fortitudinē
suā rinoceros pdidit. quia p-
stratus humi omne qd super-
bum tu [illegible] mebat amisit.
Qui dū [illegible] sublato oculoꝝ lu-
mine manu ad ananiam ducit.
patet iam rinoceros iste quibꝰ
quibꝰ dī loris astringitur. qa
uidelicet uno in tempore ceci-
tate. pdicatione. baptismate
ligat. Qui etiā ad dī presepe
moratus est. quia ruminare
uerba euglii dedignatus n̄ est.
Ait enī. Ascendi ierosolimam
cum barnaba assūpto & tito.
ascendi autē scdm reuelationē
& contuli cum illis euglm. Et
qui priꝰ ieiunus audierat. du-
rū tibi ē contra stimulū calci-
trare. mira postmodū uirtute
psidentis pressus. ex uerbi pa-
bulo uires optinuit. & calcē
supbię amisit. Loris namq;
dī non tantū a feritate restrin-

gitur: sed q̄d magis sit mirabi-
le ad arandū ligatur: ut nos
solū homines crudelitatis cornu
non impetat: sed eoꝝ etiā refec-
tioni seruiens aratrū p̄dicatio-
nis trahat. Ipse quippe de eugli-
zantib⁹ quasi de arantib⁹ dicit.
Debet enī inspe qui arat arare.
& qui triturat inspe fruct⁹ ꝑci-
piendi. Qui ḡ tormenta prius
fidelib⁹ irrogauerat. ꝓfide post-
modū flagella libenter portat.
qui etiā scriptis ep̄lis humilis ac
despectus p̄dicat. q̄d dudū ter-
ribilis impugnabat. ꝓfecto be-
ne ligatus sub aratro desudat
ad segetē. qui uiuebat in campo
male liber a timore. De quo rec-
te dicit. Aut confringet glebas
ualliū post te. Iam scilicet
dn̄s quorundā mentes intraue-
rat: qui illū ueraciter humani
generis redeptorē credebant.
qui tamen cū nequaquā apris-
tina obseruatione recederent.
cū dura litterę p̄dicamenta cus-
todirent. eis p̄dicator egregi⁹
dixit. Si circumcidamini xp̄c
uobis nichil ꝓderit. Qui ḡ in hu-
mili mente fideliū legis duriciā
redarguendo contriuit. q̄d ali-
ud quā in ualle post dn̄m gle-
bas fregit. ne uidelicet grana
seminū. quę excisus aratro fidei
sulcus cordis exciꝑet. ꝑ custodiā
litterę p̄ssa deperirent. De q̄
bene adhuc subdit. Numq̄d fi-
duciā habebis in magna fortitu-
dine eius. & derelinquis ei labo-
res tuos. In rinocerotis huius
fortitudine fiduciā d̄s habuit.
quia quanto illū crudeli⁹ dura
sibi inferentē ꝑtulit. tanto ꝓse
constanti⁹ tolerantē aduersa p̄-
sciuit. Cui labores etiā quos ip-
se in carne ꝑtulerat. dereliq̄t.
q̄a conuersū illū usq; ad imita-
tionē ꝓprię passionis traxit.
Vnde ꝑeundē rinocerotā dicit.
Suppleo ea quę desunt passionū
xp̄i in carne mea. De quo ad
huc subdit. Numq̄d credis ei
q̄d reddat sementē tibi. & areā
tuā congreget. Consideremꝰ
saulū quis fuerit cū ab ipsa a-
dolescentia lapidantiū ad iu-
tor existeret. cum alia ecclę
loca uastaret. & acceptis ep̄lis
uastanda alia peteret. cū mors
ei fideliū nulla sufficeret. sed
semꝑ ad alioꝝ interitū aliis
extinctis anhelaret. & ꝓfecto
cognoscimꝰ. quia nullus tunc
fideliū crederet. q̄d ad iugum
d̄s suę fortitudinis uim tantę
elationis inclinaret. Vnde &
ananias uoce d̄nica hunc et
postquā conuersū audiuit.
extimuit dicens. Dn̄e audiui
a multis de uiro hoc. quanta

mala tuis scis fecerit in hierlm.
Qui tamen repente cōmutatus
ab hoste p̄dicator efficit. & in cunctis mundi partib⁹ redep-
toris sui nomen insinuat. supplicia p̄ueritate tolerat. pati se
quę irrogauerat exultat. alios blandimentis uocat. alios ad fi-
dem terrorib⁹ reuocat. istis reg-
nū pollicet cęlestis patrię. il-
lis minat ignes gehennę. hos
p̄auctoritatē corrigit. illos ad
uiā rectitudinis p̄ humilitatē
trahit. atq; in omī latere ad
manū se sui rectoris inclinat.
& tanta arte dei areā congre-
gat. quanta illā pri⁹ elatione
uentilabat. Sed neq; abhorret
a paulo. qd rinoceros buxei
coloris dicitur. & elephantoꝝ
uentres cornu ferire p̄hibet.
Quia enī uiuere sub rigore legis
assueuit. artius in illo ceteris
custodia uni⁹ cuiusq; uirtutis
inoleuit. Quid enī p̄ colorem
buxeum. n̄ abstinentię pallor
exp̄imitur. Cui ipse se tenaci-
ter adherere testat dicens.
Castigo corpus meū & seruitu-
ti subicio. ne forte aliis p̄di-
cans ipse rep̄bus efficiar. Qui
diuinę legis eruditione p̄ditys
dū alioꝝ ingluuiē redarguit.
cornu elephantos inuentrē
ferit. Inuentrē quippe ele-
phantos p̄cusse—rat cum di-
cebat. Multi ambulant quos
sepe dicebā uobis. nunc autē
& flens dico inimicos crucis
xp̄i. quoꝝ finis interitus. quoꝝ
uenter ds ē. & gl̄a in confusio-
ne ipsoꝝ. Et rursū. Huiusmodi
xp̄o dno non seruiunt. sed suo
uentri. Cornu suo ḡ rinoceros
iste non iam homines sed besti-
as p̄cutit. quando illa paulus
doctrinę suę fortitudine ne-
quaquā p̄imendos humiles
impetit. sed sup̄bos uentris
cultores occidit. Quę ḡ in pau-
lo scripta cognoscimus. sup̄ ē.
ut facta & in aliis credamus.
Multi quippe ad humilitatis
grām. ex illi⁹ ppli elatione con-
uersi sunt. quoꝝ seuiciā dns
dū sub iugo inspirati timoris
edomuit. nimirū rinocerotis
sibi fortitudinē subegit. S;
quia mira di potentia quid
de electis egit audiuimus. nc̄
mirā eius pacientiā in his q̄s
rep̄bans tolerauit audiamys.
Penna strucionis similis est
pennis herodii & accipitris.
Quid strucionis nomine n̄ sy-
nagoga signat. quę alas legis
habuit. sed corde in infimis
repens numquā se a terra sub
leuauit. Quid ū p̄ herodiū
& accipitrē. n̄ antiqui patres

exprimuntur: qui ad ea que po-
tuerunt intelligendo perspicere.
ualuerunt etiam uiuendo peruola-
re. Penna ergo strucionis herodii
et accipitris pennis est similis.
quia synagoge uox priorum doc-
trinam loquendo tenuit. sed ui-
uendo nesciuit. Unde et eiusdem
synagoge populos de phariseis at-
que scribis ueritas admonet di-
cens. Super cathedram moysi sede-
runt scribe et pharisei. Omnia
ergo quecumque dixerint uobis ser-
uate et facite. secundum opera uero eorum
nolite facere. Multa autem dicere
de herodii uita potuimus. sed
quia penna eius tantummodo ad
memoriam ducitur. de uita loqui
prohibemur. Que derelinquit in
terra oua sua. tu forsitan inpul-
uere calefacis ea. In ouis aliud
est quod cernitur. aliud quod speratur.
Et uideri spes non potest. pau-
lo attestante qui ait. Quod enim
uidet quis. quid sperat. Quid
ergo per strucionis oua. nisi synagoge
carne editi apostoli designantur.
qui dum se in mundo despectos
atque humiles exhibent. spare
gloriam in supernis docent. Abiec-
ti namque et quasi nullius meriti
apud elatos habiti. in terra
uelut oua iacuerunt. sed intus
in eis latebat unde uiuerent.
et subleuati spei pennis ad cele-
stia uolarent. Que oua strucio
in terra dereliquit. quia eos quos
carne genuerat. synagoga apostolos
audire contempnens. uocande
gentilitati deseruit. Mira autem
potentia dominus hec eadem inpulue-
re oua calefacit. quia uiuos a-
postolorum fetus. in illa abiecta du-
dum gentilitate suscitauit. et
quos synagoga uelut insensa-
tos inuiuificatosque despexerat.
ipsi nunc in ueneratione gentium
per doctrine magisterium uiuentes
uolant. Oua sua strucio inpul-
uere dereliquit. quia et omnes quos
predicando synagoga genuit. a
terrenis desideriis minime sus-
pendit. Que nimirum desideria
quia antiquus hostis concepta
in corde inuenit. obsessas men-
tes etiam in sceleribus rapit. Un-
de et subditur. Obliuiscitur quod
pes conculcet ea. et bestia agri
conterat. Tunc oua pes calcat et
bestia conterit cum in terra de-
seruntur. quia uidelicet huma-
na corda dum semper que ima sunt
agere appetunt. ad conterendum
se agri bestie. id est diabolo ster-
nunt. ut cum diu infima cogita-
tione abiecta sunt. quandoque etiam
maiorum criminum per petratione
franguntur. Synagoga ergo oua que
genuit. a terra suspendere be-
ne uiuendo neglexit. sed om-

nipotens ds multos ei filios. quā
uis interrenis desideriis mortu
os ac frigidos reppit. calore ta
men sui amoris animauit. Sed
uitā quā filiis synagoga n̄ dedit.
hanc postmodū inuidit. dum
moliret̄ psequendo extinguere.
quos se ad bona opa non memi
nerat fouendo genuisse. Vnde
& apte de hac strucione subdit̄.
Durat̄ ad filios quasi non sint
sui. Quasi non suos respicit. q̄s
aliter uiuere quā docuit ipsa
deph̄endit. & durescente seuicia
terrores admouet. seq; in eoꝝ
cruciatib⁹ exercet. atq; inuidię
facib⁹ inflamata in quib⁹ non la
borauit ut possint uiuere. labo
rat ut debeant interire. & cū
dn̄i membra psequit̄. placare
se p hoc dn̄m suspicat̄.
Vnde & eisdē strucionis ouis ue
ritas dicit. Venit hora. ut om
nis qui interficit uos arbitret̄
se obsequiū prestare dō. Quia
q̄ dū crudelitate ad psequendū
synagoga ducit̄. hoc se agere
impulsu diuini timoris arbi
tratur. recte subiungit̄. Frus
tra laborauit. nullo timore co
gente. In labore quippe illā p
secutionis anhelare non timor.
sed crudelitas coegit. Sed quia
plerumq; uicia colore uirtutū
tincta tantō nequiora sunt.

quantō & eē uicia minime cogno
scuntur. eo in psecutione duri
or sinagoga extitit. quo religi
osiorē se fieri fideliū mortibus
estimauit. & idcirco quę ageret.
discernere omnino non potuit.
quia lumen sibi intelligentię
p supbię obiectionē clausit. Vn
de & bene subdit̄. Priuauit enī
eam ds sapientia. nec dedit illi
intelligentiā. Districtū quippe
ē occultę retributionis examen.
& quia sciens humilitatē pdidit.
etiā ueritatis intelligentiā nes
ciens amisit. Valde aut̄ minora
sunt uulnera quę in redeptoris
aduentu fidelib⁹ intulit. quā
ea quib⁹ scām ecclam ad huc p
aduentū antixpi ferire con
tendit. Ad illud namq; se temp⁹
p̄parat. ut uitā fideliū coacer
uatis uirib⁹ p̄mat. Vnde & ap
te subdit̄. Cum temp⁹ fuerit.
in altū alas erigit. deridet equi
tē & ascensorē ei⁹. In altū stru
cio alas erigit. q̄ndo suo condi
tori synagoga non ut antea
formidando. sed apte iam re
pugnando contradicit. In men
bra quippe diaboli transiens.
& mendacii hominē, dn̄m credens.
contra fideles tantō in altū ex
tollitur. quantō & di corpus
se eē gloriat̄. Quę quia n̄ solū
humanitatē dn̄i sed ipsā etiā

diuinitatē despicit. non tantū
equitē. sed ascensorē etiā equitis
deridet. Nam custodita unitate
ꝑsonę ualet intelligi. quia uer-
bum dī tunc equitē ascendit. qn̄-
do animatā carnē sibi intra ute-
rum uirginis condidit. tunc e-
quitē ascendit. quando humanā
animā ꝓpriæ carni p̄sidentē
diuino cultui semetipsū crean-
do subiugauit. Carnē quippe
diuinitas anima mediante su-
scepit. & ꝑ hoc totū simul equi-
tē tenuit. quia in semetipso n̄
solū illā quę regebat. sed hanc
etiā quę regebat astrinxit. Iu-
dea ḡ ꝑaduentū suꝑbi entis
antixp̄i laqueo seduc tionis
capta. quia redeptorē nr̄m hu-
milē fuisse inter homines des-
picit. deridet equitem. quia eius
in omnibus diuinitati contradi-
cit. deridet nichilominus ascen-
sorē. Sed redeptor nr̄ unus
ideq; & eques & equitis ascen-
sor: & cum in mundū uenit
fortes contra mundū p̄dicato-
res exhibuit. & cum in mundi
termino antixp̄i fallaciā tole-
rat. uirtutē ꝑ se certantibus sub-
ministrat. ut cum antiquus
hostis in illa sua cicius finienda
libertate laxatur. fideles nr̄i
tanto maiores uires accipiant.
quanto contra aduersariū so-
lutū pugnant. Unde hic cum
strucio alas eleuare ascensorē et
equitē deridere describitur. ili-
co fortiū predicatoꝝ memoria
subrogat & dicit. Numq̄d p̄be-
bis equo fortitudinem. aut cir-
cumdabis collo eius hinnitum.
In scriptura sacra equi nomine
aliq̄ndo lubrica uita prauoꝝ.
aliquando dignitas temporalis.
aliq̄ndo hoc ipsū p̄sens sc̄lm.
aliquando p̄paratio recte inten-
tionis. aliq̄ndo sc̄s p̄dicator ex-
primit. Equi enī nomine lu-
brica prauoꝝ uita. sicut scrip-
tū est. Nolite fieri sicut equus
& mulus. & sicut ꝑ ꝓphetam
aliū dicit. Equi amatores et e-
missarii facti sunt. unusquisq;
ad uxorē ꝓximi sui hinniebat.
Equi nomine dignitas tempo-
ralis accipitur. salomone attes-
tante qui ait. Vidi seruos in e-
quis. & p̄ncipes ambulantes
quasi seruos suꝑ terrā. Omnis
qui peccat seruus ē peccati.
seruiq; inequis sunt. cū pecca-
tores p̄sentis uitę dignitatibus
efferuntur. p̄ncipes ū quasi
serui ambulant. cum multos
dignitate uirtutū plenos nul-
lus honor erigit. sed summa
hic aduersitas uelut indignos
deorsū p̄mit. Hinc rursū di-
cit. Dormitauerunt qui as-

cenderunt equos. id ē in morte
animę mentis oculos aueritatis
luce clauserunt. qui in p̄sentis
uitę honore confisi sunt. Equi
nomine ipsū p̄sens sc̄lm desig-
natur. sicut iacob uoce dicitur.
Fiat dan coluber in uia. cerastes
in semita. mordens ungulas eq̄.
ut cadat ascensor eius retro. Quo
in testimonio q̄d equus significet
melius ostendimus. si ꝛ ea quę
circūstant paulo subtilius expo-
namus. Non nulli enī de tribu
dan uenire antixp̄m ferunt.
p eo qd̄ hoc loco dan. ꝛ coluber
asseritur ꝛ mordens. Vnde ꝛ n̄
in merito d̄u israliticus ppl̄s ter-
ras in castroꝝ participatione
susciperet. p̄mus dan ad aquilo-
nē castra metatus est. illū scili-
cet signans. qui in corde suo
dixerat. Sedebo in monte tes-
tamenti in lateribus aquilonis.
ascendā sup altitudinē nubiū.
similis ero altissimo. De quo p
p̄ph̄am dicitur. A dan auditus
est fremitus equoꝝ eius. Qui n̄
solū coluber. sed etiā cerastes
uocatur. Cerasta enī grece cornu-
a dicuntur. serpensq; hic cor-
nutus ēē p̄hibetur. p quē dig-
ne antixp̄i aduentus asseritur.
q̄a contra uitā fideliū cū mor-
su pestiferę p̄dicationis. arma-
tur etiā cornibus potestatis.

Quis autē nesciat semitā angustio-
rem ēē quā uiam. Fit ḡ dan co-
luber in uia. quia p̄sentis uitę
latitudine eos ambulare p̄uocat.
quibus quasi parcendo blanditur.
sed in uia mordet. quia eos q̄-
bus libertatē tribuit. erroris
sui ueneno consumit. Fit ceras-
tes in semita. quia quos fideles
reppit. ꝛ sese ad cęlesti p̄cepti
angusta itinera constringentes.
non solū nequitia callidę p̄sua-
sionis impetit. sed etiā terrore
potestatis p̄mit. ꝛ in p̄secutio-
nis angore post beneficia fictę
dulcedinis exercet cornua po-
testatis. Quo in loco equus
hunc mundū insinuat. qui
p̄elationē suā in cursu laben-
tiū temporꝝ spumat. Et quia
antixp̄c extrema mundi app̄-
hendere nititur. cerastes iste
equi ungulas mordere p̄hibetur.
Vngulas quippe equi mordere.
ē extrema sc̄li feriendo contin-
gere. ut cadat ascensor eius re-
tro. Ascensor equi ē. quisquis
extollitur in dignitatibus mundi.
Qui retro cadere dicitur. ꝛ non
in faciem. sicut saulus cecidis-
se memoratur. In faciē enī cadere
ē. in hac uita suas unūquēq;
culpas agnoscere. easq; peni-
tendo deflere. Retro ū quo n̄
uidetur cadere ē ex hac uita re-

pente decidere. et ad que supplicia
ducatur ignorare. Et quia iudea
erroris sui laqueis capta pro xpo
antixpm exspectat. bene iacob
eodem loco repente in electorum uo-
cem conuersus est dicens. Salutare
tuum expectabo dne. id est non si-
cut infideles antixpm. sed eum
qui in redemptionem nram uentu-
rus est. uerum credo fideliter xpm.
Equi nomine preparatio recte in-
tentionis accipitur. sicut scrip-
tum est. Equus paratur in die bel-
li. sed dns salutem tribuit. quia
contra temptationem quidem se
animus preparat. sed nisi adiuuetur
desuper salubriter non decertat.
Equi nomine scs quisque predica-
tor accipitur. propheta attestan-
te qui ait. Misisti in mari equos
tuos. turbantes aquas multas.
Quiete quippe aque iacuerunt.
quia humane mentes diu sub
uiciorum suorum torpore sopiti sunt.
Sed equis dei mare turbatum est.
quia missis scis predicatoribus
omne cor quod pestifera securi-
tate torpuit. impulsu saluti-
feri timoris expauit. Hoc itaque
loco equi nomine predicator scs
accipitur. cum beato iob di-
citur. Numquid prebebis equo for-
titudinem. aut circumdabis
collo eius hinnitum. Sed quid
est quod huic equo dns prius se
dare fortitudinem. et postmodum
collo eius hinnitum circumdare as-
serit. Hinnitu enim uox predica-
tionis exprimitur. Verus autem quisque
predicator ante fortitudinem. et
post hinnitum accipit. quia cum
in se prius uicia extinxerit. tunc
pro erudiendis aliis ad uocem pre-
dicationis uenit. Equus iste ha-
bet fortitudinem. quia constan-
ter aduersa tolerat. habet
hinnitum. quia ad superna blan-
diens uocat. Huic equo dns et
fortitudinem se et hinnitum da-
re testatur. quia in predicatore
eius nisi uita et sermo conuenerit.
nequaquam uirtus perfectionis
apparebit. Non enim multum pro-
dest si sublimis uite operatione
suffultus sit. si tamen loquendo
non ualet ad hoc alios excita-
re quod sentit. Vel quid prodest be-
ne loquendo alios accendere.
si semetipsum indicat male ui-
uendo torpuisse. Quia ergo in
predicatore necesse est. ut ad perfec-
tionem utraque conueniant.
equo suo dns. et cum actionis
fortitudine hinnitum uocis.
et cum hinnitu uocis fortitudi-
nem ministrat actionis. Et no-
tandum cur hinnitus qui interius
nimirum per guttur ducitur. equi
collo circumdare. id est quasi per
gyrum trahi exterius dicatur.

quia uidelicet p̄dicationis uox
de internis emanat. sed extra
circumdat. Nam q̄ alios ad bene
uiuendū suscitat. eo ad bene
agendū & opa p̄dicantis ligat.
ne extra sermonē actio transeat.
ne uoci uita contradicat. Collo
g̊ equi hinnitus circūducitur.
quia ne ad p̄uersa opa p̄deat.
suis uocib⁹ etiā uita p̄dicantis
obsidet. Hinc ē enī q̄d potent
dimicantib⁹ in munere torques
datur. ut q̄a signa uirtutum
gestant. maiora semp̄ exerceant.
& debilitatis crimen incurrere
metuant. dū in semetipsis iam
fortitudinis ē premiū q̄d osten-
tant. Vnde & recte in laude sa-
pientię auditori cuilibet p̄ sa-
lomonē dicit. Coronā grārum
accipies capiti tuo. & torquē
aureā collo tuo. Sequit. Numq̄d
suscitabis eum quasi locustas.
Locustarū nomine aliquando
iudeoꝝ ppl's. aliq̄ndo conuer-
sa gentilitas. aliq̄ndo adulanti-
um lingua. aliquando ū p̄ cō-
parationē resurrectio dn̄ica.
vl' p̄dicatoꝝ uita signat. Quia
enī iudeoꝝ ppl'm etiā specie ci-
boꝝ locustę exp̄mant. uita io-
hannis signat. de q̄ scriptū ē.
Locustas & mel siluestre edebat.
Iohes quippe eū quē p̄phetię
auctoritate p̄nuntiat. etiā spe-
cie ciboꝝ clamat. In semetipso enī
designauit dn̄m quē p̄uenit.
Qui nimirū in redemptionē nr̄am
ueniens. quia in fructuosę genti-
litatis dulcedinē sumpsit. mel
siluestre edit. q̄a ū iudeoꝝ plebē
in suo corpore ex parte conuer-
tit. in cibo locustas accepit. Ipsos
namq; locustę significant subi-
to saltus dantes. sed p̄tinus ad
terrā cadentes. Saltus aut̄ da-
bant cū p̄cepta dn̄i se implere
p̄mitterent. sed cici⁹ ad terram
cadebant. cum p̄ praua opa hęc
se audisse denegarent. Videam⁹
in eis quasi quendā locustarū
saltū. Omnia uerba quę locut⁹
ē dn̄s & faciemus & audiemus.
Videam⁹ aut̄ quom̄ cici⁹ ad terrā
ruunt. Utinā mortui essem⁹ in
egypto. & non in hac uasta so-
litudine. utinā p̄eam⁹. & non
inducat nos dn̄s in terrā istā.
Locustę g̊ erant. qui habebant
saltū p̄ uocē. & casū p̄ actionē.
Locustarū quoq; nomine genti-
litas designatur. salomone at-
testante qui ait. Florebit amig-
dalū impinguabit locusta.
dissipabit cap̄paris. Amigdalū
quippe florē pri⁹ cunctis arbo-
rib⁹ ostendit. Et q̄d in flore a-
migdali. n̄ scē eccl'ę p̄mordia
designantur. quę in p̄dicatori-
bus suis p̄mitiuos uirtutū flo-

res aperuit. et ad inferenda poma
bonorum operum. uenturos sanctos quasi
arbusta sequentia preuenit. In
qua mox locusta impinguata est.
quia sicca gentilitatis sterilitas
pinguedine est gratie celestis infusa.
Lapparis dissipatur. quia cum
gratiam fidei uocata gentilitas at-
tigit. iudea in sua sterilitate
remanens. bene uiuendi ordi-
nem amisit. Hinc rursum per eundem
salomonem dicitur. Regem locusta
non habet. et egreditur uniuersa
per turmas. quia uidelicet dere-
licta gentilitas aliena dudum a
diuino regimine extitit. sed
tamen ordinata postmodum contra
aduersantes spiritus ad fidei bellum
processit. Locuste uocabulo lin-
gua adulantis exprimitur. quod
exhibite celitus egypti plage
testantur. Que exigentibus meritis
corporaliter semel illate sunt.
sed que mala prauas mentes
cottidie feriant spiritaliter sig-
nauerunt. Scriptum namque est.
Ventus urens leuauit locustas.
que ascenderunt super uniuer-
sam terram egypti. operueruntque
uniuersam faciem terre. uastan-
tes omnia. Deuorata est igitur herba ter-
re. et quicquid pomorum in arbori-
bus fuit. Eis enim egyptus pla-
ga effecta est. in quibus exteriore
percussione commota. dolensque per-
penderet. que deuastationis
dampna interius negligens toleraret.
et dum foras perire minima sed am-
plius dilecta cerneret. per eorum speciem
et que intus pertulerat grauiora
sentiret. Quid autem per significationem
locuste ostendunt que plus
quam cetera minuta queque animan-
tia humanis frugibus nocent. nisi
linguas adulantium que terre-
norum hominum mentes si quando
bona aliqua proferre conspiciuntur.
hec immoderatius laudando cor-
rumpunt. Fructus quippe egyp-
tiorum est operatio cenodoxorum. quam
locuste comedunt. quando exter-
minant. dum adulantes lingue
ad appetendas laudes transito-
rias cor operantis inclinant. Her-
bam uero locuste comedunt. quan-
do adulatores quique uerba lo-
quentium fauoribus extollunt.
Poma quoque arborum deuorant.
quando uanis laudibus quo-
rundam iam quasi fortium et opera
eneruant. Locuste nomine per
comparationem redemptoris nostri
resurrectio designatur. Unde
et uoce eius per prophetam dicitur. Et
excussus sum sicut locusta. Tene-
ri se enim a persecutoribus usque ad
mortem pertulit. sed sicut locusta
excussus est. quia ab eorum manibus
saltu subite resurrectionis
euolauit. Quod referri quoque

ad p̄dicatoꝝ numerū potest.
In ipsis quippe uelut locusta
excussus est. q̄a iudea in sua p̄-
secutione seuiente. d̄u p̄ diuer-
sa fugiunt. quasi quosd̄a recessi-
onis suę saltus dederunt. Quia
u̅ ille p̄dicator ad p̄fectionis
culmen erigit̄. qui non actiua
solum̄ sed etiā contemplatiua
uita solidat̄. recte ipsa p̄dicatoꝝ
p̄fectio locustis exp̄mitur. q̄
quotiens se in aere attollere co-
nant̄ primū se cruribꝰ impellen-
tes subleuant. & postmod̄u a-
lis uolant. Ita nimirū sunt sc̄i
uiri qui d̄u sup̄na appetunt.
primū q̄dem actiuę uitę bonis
op̄ibus innituntur. & tunc de-
mū se ad sublimia p̄ contēplati-
onis saltū uolando suspendunt.
Crura figunt. & alas exerunt.
quia recta agendo se stabiliunt.
& ad alta uidendo subleuant̄.
Qui in hac uita positi. q̄a diu in
contemplatione manere non
possunt. se quasi locustaꝝ more
a saltu quē dederant in pedibꝰ
suis excipiunt. d̄u post contē-
plationū sublimia ad necessa-
ria actiuę uitę op̄a reuertunt̄.
nec tam̄ in eadē uita actiua re-
manere contenti sunt. sed d̄u
ad contēplationē desideranter
exiliunt. quasi rursus aera uo-
lantes petunt. uitāq; suā ue-
lut locustę ascendentes descen-
dentesq; p̄agunt. d̄u sine cessa-
tione semp̄ & summa uidere
ambiunt. & ad semetipsos na-
turę corruptibilis pondere re-
uoluunt̄. Est ad huc aliud q̄d
locustę similis sc̄is p̄dicatoribꝰ
gerunt. Matutinis namq; horis
id ē tepóris tempore uix a ter-
ra se subleuant. cum u̅ estus
exarserit tantó altiꝰ quantó a-
lacriꝰ uolant. Sc̄s aut̄ quisq; cū
quieta fidei tempora conspicit
humilis ac despectꝰ aspicit̄. &
locustę more quasi uix a terra
subleuatur. si aut̄ p̄secutionis
ardor incandeat. corde celesti-
bus inhérens mox quantę sub-
limitatis sit ostentat. & pulsa-
tus alis in altū rapit̄. qui quie-
tus in imis torpuisse credebat̄.
De hoc q̄ equo id ē p̄dicatore suo
beato iob d̄ns dicat. Numq̄d
suscitabis eū quasi locustas.
subaudis ut ego. qui eo illū ad
altiora excitand̄u subleuo. q̄
grauiore p̄secutionis estu ex-
cruciari p̄mitto. & tunc in il-
lo robustior uirtus euigilet.
cum se ei ardentior in fideliū
crudelitas illidet. Sed cū mul-
ta exteriꝰ sc̄s p̄dicator patit̄.
cum dira p̄sequentiū uexatio-
ne cruciatur. qualiter intue-
ri ualet q̄d ē q̄d intus conspicit.

qui tot sua exteriꝰ dapna no ꝫ
sentit. Nisi enī eēnt mira quę
salubriter intus pascerent. ea
pculdubio quę admouentur exte-
riꝰ usq; ad cor tormenta pueni-
rent. Sed in arce spei se animus
subleuat. idcirco obiectę obsidi-
onis iacula minime formidat.
Vnde & hoc loco dn̄s ut ostendat
equus iste quā suauia iam de
internis odoretur. cum tot aduer-
sa in exterioribꝰ patitur. recte
subiungit. Gl̄a nariū eiꝰ terror.
Inscriptura sacra uocabulo na-
riū aliquando fatuitas. aliqn̄-
do antiqui hostis instigatio.
aliqn̄do ū p̄scientia solet intel-
ligi. Naribꝰ namq; fatuitas de-
signatur. sicut iam supius
salomone attestante docuimꝰ.
qui ait. Circulus aureus in na-
ribꝰ suis. mulier pulchra & fa-
tua. Nariū nomine exalantes
insidię atq; instigatio antiqui
hostis accipitur. qd̄ in hoc eo-
dem libro de illo dn̄s attestatur
dicens. De naribꝰ eius pcedit
fumus. Ac si dicat. De puersa
instigatione illiꝰ in humanis
cordibꝰ caligo nequissimę cogi-
tationis surgit. p quā uidentiū
ocl̄i tenebrescant. Naribꝰ quoq;
p̄scientia designatur. sicut p
pp̄ham dicitur. Quiescite ab ho-
mine cuiꝰ sp̄c est in naribꝰ eius.

quia excelsus reputatus ē ipse.
Sepe enī id qd̄ non uidemꝰ odore
comp̄hendimus. ita ut non
nullę res etiā cum longe iaceant.
fraglantiā nobis suę qualitatis
innotescant. dumq; pnares sp̄om
ducimꝰ. plerumq; aliqua & in
uisa p̄scimus. Redeptoris g̊ nr̄i
sp̄c ēē in eiꝰ naribus dicitur. ut
uidelicet scientia illiꝰ ēē in p̄sci-
entia designetur. quia quęcū-
q; se scire in natura humanita-
tis innotuit. hęc nimirū ante
scl̄a ex diuinitate p̄sciuit. Qui
unde sp̄m in naribꝰ habuerit.
mox pp̄ha subiungit dicens.
Quia excelsus reputatus ē ipse.
Ac si diceret. In inferi-
oribꝰ uentura desup p̄scit. quia
adima de celestibꝰ uenit. Sc̄i etiā
uiri quia ab illo audita credide-
runt. ipsi quoq; iam uentura
p̄sciunt. dumq; eiꝰ fideliter p̄-
ceptis inseruiunt. aduentū illiꝰ
spe certa p̄stolantur. Vnde & hoc
loco equi huiꝰ naribꝰ. p̄dicatoris
sc̄i p̄scientia ac p̄stolatio desig-
natur. Dum enī uenire extremū
iudiciū. ostendi cęlestē patriā.
p solui iustis p̄mia appetit.
quasi pnares sp̄m de futuris tra-
hit. Sed gl̄a nariū eiꝰ terror est.
quia uisionē districti iudicis
quā iustus uehementer expectat.
iniustus uenire formidat. Iste

namq; laboresſ ſuoſ conſiderans
mercedē retributionisſ queritꝫ. ē
cauſę ſuę merita ſciens. p̄ſcientiā
iudicisſ exp̄ctt. ⁊ eumq; ut ueni
at inflāma ignisſ dansſ undictā
impiisſ. ē contēplationisſ ſuę
ſpeciē inretributione deferens
piisſ ſummo ardore concupiſcit. ⁊
ille ū quia iniuſticię ſuę mémi-
nit. uenire iudicīū p̄horreſcit. ⁊
acuſq; ſuoſ examinari metuit. ⁊
quia dapnari ſe ſi examinet nō-
uit. Ita ḡ narīū ei terror est. ⁊ q̄a
iuſtus inde gl̄atur: unde pecca-
tor addicit. Videam⁹ equū quom
de his quę adhuc non uidet. ⁊ iā
p̄nareſ ſp̄m trahit. Videam⁹ q̄n-
ta gl̄a at ——— tollitur. ⁊
cum iā uentura p̄ſtolat. Ecce
laboresſ ſuos intuens p̄dicator
egregi⁹ dicit. Ego iam delibor. ⁊
ē tēp⁹ meę reſolutionis īſtat.
Bonū certamen certaui. ⁊ curſum
conſummaui. ⁊ fidē ſeruaui. De
reliquo repoſita ē mihi corona iuſ-
ticię. ⁊ quā reddet mihi dn̄s in die
illa iuſtus iudex. Ubi ē aptē
ſubiungit. Non ſolū mihi. ſed et
his qui diligunt aduentū eius.
Ac ſi dicat. ⁊ ſed ē omnib⁹ q̄ ſibi
de bona opatione ſunt cōſcii.
Aduentū enī iudicisſ ſi diligunt. ⁊
nō qui incauſa ſua habere ſe
iuſticię meritū ſciunt. Quia
q̄ unde gl̄atur iuſtus. inde

terrebit inuſtus. ⁊ dicat rectē. Ita
narīū ei terror ē. Sed ſcs iſte p̄-
dicator duū uenturā gl̄am preſ-
tolat. duū uenire ante faciem iu-
dicisſ nitit. duq; a laboriſ ſui
adhuc mercede differtur. ⁊ in
hac uita interim poſitus q̄d a-
„ gat audiam⁹. Sequit. Terrā un-
„ gula fodit. Solet inequi ungu-
la laboriſ fortitudo cognoſci.
Quid ḡ pungula in p̄dicatore
scō uirtutū p̄fectio demonſtrat. ⁊
quia uidelicet ungula terram
fodit. duū de corde audientium
exemplo ſuoꝝ opum terrenaſ co-
gitationeſ ēicit. ⁊ Ungula terrā
fodit. ⁊ quia auditoꝝ corda a
ſeḡnibuſ curiſ euacuat. cū doc-
tor bonꝰ contempni ſeſim ope
oſtentat. Videamus paulū ter-
rā cordiſ audientū. qua oſten-
ſę uirtutiſ ungula fodiat. Ipſe
namq; diſcipulis dicit. Hęc
cogitate. quę ē didiciſtis ē ac-
cepiſtis. ē audiſtis in me. Hęc
agite. ⁊ ds pacis erit uobcum.
Et rurſū. Imitatoreſ mei eſtote
ſic⁹. ⁊ ſicut ē ego xp̄s. Qui ḡ ex-
emplo ſui opis aliōſ corrigit. ⁊
nimirū ungula terrā fodit.
Habem⁹ aliud. q̄d adhuc ſubti-
lius de huī ungulę effoſſione
tractem⁹. Sci enī uiri quāuis
intento mentis oculo inſipnis
euuiglent. quāuis cuncta quę

inimo p̄terfluunt. pede rigidi contemptus calcent. ex corruptione tamen terrenę carnis. cui ad huc illigati sunt plerumq; cogitationū puluerē in corde patiuntur. cūq; foras aliis appetenda cęlestia p̄suadent. semetipsos semp̄ intrinsecus subtili inquisitione discutiunt. nequa immorante in se diu infirma cogitatione polluant. Equus g̊ iste ungula terrā fodit. cum p̄dicator quisq; inquisitione forti terrenas in se cogitationes decutit. Equus ungula terrā fodit. q̄n̄do is cui iam d̄ns p̄si- - det. q̄ sibi moles congerit ex uetusta cogitatione considerat. seq; ab illo flendo euacuare non cessat.

Vnde bene & ysaac apud alienā gentem puteos fodisse describit.

Quo uidelicet exemplo discim̄. ut in hac p̄egrinationis erūpna positi cogitationū nr̄arum p̄funda penetremus. & quo usq; nobis uere intelligentię aqua respondeat. nequaq̄m nr̄ę inquisitionis man̄ ab exhaurienda cordis terra torpescat.

Quos tamen puteos allophili insidiantes replent. q̄a nimirum inmundi sp̄c. cum nos studiose cor fodere conspiciunt. congestas nobis temptationū cogitationes inmergunt. Vnde sep̄ mens euacuanda ē. incessanterq; fodienda. ne si indiscussa relinquit. usq; ad tumorē p̄uersoꝝ op̄um cogitationū sup̄ nos terra cumuletur. Hinc ad ezechielem dicit. Filii hominis. fode parietem. id ē cordis duriciā crebris p̄scrutationū ictib̄ rumpe. Hinc ad ysaiā d̄ns dicit. Ingredere in petrā. abscondere fossa humo a facie timoris d̄ni. & a gl̄a maiestatis ei̅. Petrā quippe ingredimur. cū torporis nr̄i duriciā penetramus. atq; a facie timoris d̄ni fossa humo abscondim̄. si terrenas cogitationes egerentes. ab ira districti iudicis in humilitate nr̄ę mentis celam̄.

Quo enī plus terra fodiendo p̄icitur. eo pauimentū semp̄ inferi̅ demonstrat. Vnde & nos si a nobis studiosi̅ terrenas cogitationes eicimus. quo apud nos - metipsos abscondamur. humili̅ inuenim̄. Ecce enī q̄a diuini iudicii dies imminet. quasi ipsa iam timoris ei̅ facies apparet. tantoq; magis necē ē ut un̄ quisq; illū terribili̅ timeat. quanto iam gl̄a maiestatis ei̅ app̄pinquat. Quid g̊ agendū ē. quid ue fugiendum.

Quo enī quis latere potest eū q̄ ubiq; est. Sed ecce petrā ingredi fossa humo occultari p̄-

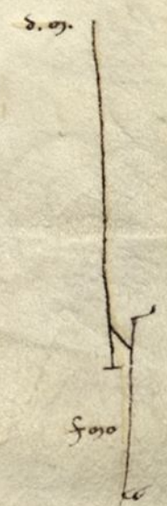

cipimur: ut uidelicet cordis
nr̄i duriciā disrumpentes. eo
irā inuisibilē declinem⁹. quo ab
amore rerū uisibiliū apud nos
metipsos incorde subtrahimur: /
ut cū praue cogitationis terra
eicit̄. mens apud semetipsā tan-
tó tuti⁹. quanto & humili⁹ ab-
scondat̄. Hinc isr̄litico pp̄lo p
moysen ad̄no iubet̄. ut cū egre
dit̄ ad requisita nature. mittat
paxillū in baltheo / & fossa hu-
mo abscondat que egesta fuerint.
Natura enī corruptibilis pon-
dere grauati. a mentis nr̄e u-
tero queda cogitatio-
nū sup̄flua quasi
uentris grauamina
erūpunt. s; portare
sub baltheo paxillū
debem⁹. ut uidelicet
ad rep̄hendendos
nosmetipsos semp
accincti acutū circa nos
stimulū conpunctionis habea-
mus / qui incessanter terrā m̄-
tis nr̄e penitentie dolore con-
fodiat. & hoc q̄d a nobis fetidū
erumpit. abscondat. Ventris
quippe digestio fossa humo
p paxillū tegitur: / cū mentis
nr̄e sup̄fluitas subtili redar-
gutione discussa. ante d̄i ocu-
los p cōpunctionis sue stimu-
lū celat̄. Quia g̃ sc̄i uiri queq;
inutilia cogitant. rep̄hendere
ac iudicare non cessant. de e-
quo suo d̄ns dicat. terrā ungu-
la fodit. / id ē quicq̄d in mente
sua terrenū uersari conspicit.
hoc nimirū sup̄ducte peniten-
tie duris p̄cussionib⁹ rumpit.
Cum ū se interi⁹ districta subti-
litate diiudicant. / iam nichil
ē qd̄ exteri⁹ p̄timescant. Tantó
enī min⁹ ad mala p̄sentia tre-
pidant. / quantó semetipsos
pleni⁹ bonis uenturis parant.
Vnde & subdit̄. Exultat audac-
ter: / in occursū p̄git armatis.
Exultat audacter: / quia sic
aduersis non frangit̄. sic nec
p̄sp̄is eleuat̄. Aduersa namq;
non deiciunt. / que p̄spera nul-
la corrūpunt. Equus itaq; iste
& fortis & sub freno ē. Ne g̃ p̄-
matur aduersis. habet uim
fortitudinis. / ne eleuet̄ p̄speris.
habet pondus desup̄ insiden-
tis. Decurrunt quippe tēpora. /
sed idcirco iustū trahere non
ualent. quia leuare n̄ possunt.
Illos nimirū trahunt. / q̄s le-
uant. Irata deiciunt. / q̄s blan-
da sustollunt. Vir aut̄ bene
d̄o subditus scit inter transe-
untia stare. scit inter lapsus
decurrentiū tempoꝝ mentis
gressū figere. / scit nec ad sub-
iecta se erigere. nec ad obiecta

trepidare. Plerumq; aut̄ quia ex-
erceri se utili⁹ contricionis suę
laborib⁹ nouit. aduersis hylare-
scit. quę d̄u constanter ꝓueri-
tate patit̄. augeri sibi uirtutis
meritū letat̄. Hinc ē q̄d tunc
ap̄los exultasse legim⁹. cum ꝑ
xp̄o illos contigit flagella to-
lerasse. sicut scriptū ē. Ibant
gaudentes a conspectu concilij.
quō digni habiti sunt ꝑ nomi-
ne ih̄u contumeliā pati. Hinc
paulus cū duris in macedonia
fuisset ꝑsecutionib⁹ p̄ssus. in
eo qd̄ se afflictū insinuat. etiā
iocundatū demonstrat dicens.
Nam cū uenissem⁹ macedoniā.
nulla requiē habuit caro nr̄a.
Ac si apte diceret. Quia sp̄c re- d. 03.
quiem habuit. d̄u ꝑ ꝑfectum
animę ꝑsecutionū supplicia
caro tolerauit. Contra hunc
itaq; equū ab aduersariis scē
ęcclę parant̄ gladii de dolore
pęnarum. parant̄ arma de
patrociniis sc̄lariū potestatū.
Solent namq; heretici poten-
tū mundi defensionib⁹ q̄si
quib⁹ d̄a armis se tegere. So-
lent om̄s infideles predicati-
onē fidei excitatis etiā sc̄li po-
testatib⁹ inpugnare. Sed equus
d̄i exultat audacter. & exte-
riora tormēta non metuit.
q̄a internā delectationē que-
rit. Potestatū mundi iracundi-
am non formidat. quia ipsi⁹
quoq; uitę p̄sentis desideriū
ꝑ mentis excessū calcat. Hinc
ꝑ salomonē dicit̄. Non contri-
stabit iustū. quicq̄d ei accide-
rit. Hinc in eo rursū scriptū
ē. Iustus quasi leo confidens
absq; terrore erit. In occursū
bestiarū idcirco leo non tre-
pidat. quia se p̄ualere om̄ib⁹
non ignorat. Vnde iusti uiri
securitas. recte leoni cōparat̄.
quia contra se cū quolibet in-
surgere conspicit. ad mentis
suę confidentiā redit. & scit
q̄a cunctos aduersantes sup-
at. quia illū solū diligit quē
inuitus nullom̄ amittat. Q̄s
quis enī exteriora quę & no-
lenti subtrahunt̄ appetit.
sua se sponte extraneo timo-
ri substernit. Infracta autē
uirtus ē concupiscentię ter-
renę conceptus. q̄a & in alto
mens ponit̄. cum areb⁹ infi-
mis spei suę iudicio subleuat̄.
atq; a cunctis aduersitatib⁹
tantō min⁹ contingit̄. quantō
in supnis sita tutius munit̄.
Equus itaq; iste non solū con-
tra se uenientes minime me-
tuit. sed eis etiā in occursū ꝑ-
git. Vnde bene hic additur.
In occursū ꝑgit armatis. Ple-

rumq; enī quieti atq; inconcus-
si relinquimur. si obuiare pra-
uis p iusticia non curam⁹. Sed si
ad eterne uite desideriū animꝰ
exarsit. si iam uerū lumen in-
trinsecus respicit. si in se flamā
scī feruoris accendit. inquantū
locus admittit. inquantū cau-
sa exigit. debem⁹ p defensione
iusticie nosmetipsos obicere. &
p uersis ad iniusta erumpentib⁹.
etiā cū ab eis non querim⁹ ob
uiare. Nam cū iusticiā q̄m nos
amam⁹ in aliis feriunt. nos ni-
chilomin⁹ sua p cussione confo-
diunt. etiā si uenerari uideant.
Quia ḡ uir scs prauis ac male
agentib⁹. se se etiā cum n̄ que-
rit opponit. recte de equo dī
dicit. In occursū p git armatis.
Intueri libet illū sessoris sui cal-
carib⁹ excitatū contra armatos ho-
stes quantū paulū feruor accen-
derat. quando cū ephesi ad irrū-
pendas theatri turbas zeli flam-
ma rapiebat. Scriptū quippe ē.
Repleti sunt ira. & exclamauerūt
dicentes. magna diana ephesioꝝ.
& impleta ē ciuitas confusione.
& impetū fecerunt uno animo
in theatrū. rapto gaio & aristar-
cho macedonib⁹ comitib⁹ pauli.
atq; mox subdit. Paulo aut uo-
lente intrare in pplm. non p mi-
serunt discipuli. Quidā aut &
de asie principib⁹ qui erant ami-
ci ei⁹. miserunt ad eum. rogantes
ne se daret in theatrū. In quib⁹
p fecto uerbis agnoscim⁹ quo im-
petu contra cuneos aduersantes
irrueret. n̄ eum p amicos &
discipulos caritatis frena tenu-
issent. Sed si obuiare hostib⁹. si
ultro pugnā petere. si nos met-
ipsos semp relinquere. incursū
nr̄i feruoris debemus. q̄d ē q̄d
isde p̄dicator egregi⁹ de semet-
ipso fatet dicens. damasci pre-
positus gentis arethe regis cus-
todiebat ciuitatē damascenoꝝ
ut me comp̄henderet. & p fe-
nestrā in sporta dimissus sum
p murū. & sic effugi manus ei⁹.
Quid ē q̄d equus iste m̄ sponte
armatoꝝ cuneos impetit. & m̄
se ab armatis hostib⁹ quasi tre-
pidus abscondit. n̄ hoc q̄d ne-
cesse ē ut in ei⁹ artificiosa uir-
tute discam⁹. aduersarioꝝ pug-
nam & constanter aliq̄ndo ap-
petere. & prudenter aliquando
declinare. Necesse q̄ppe ē. ut
p omne q̄d agim⁹ in mentis tru-
tina positū hinc pondus. illinc
fructū nr̄i laboris estimemus.
& cū pondus fructū sup̄at. la-
borē quisq; innoxie declinat.
dū m̄ se in aliis exerceat. in q̄b⁹
lucrū fructuū pondus labori⁹
uincat. Cum ū subsequenti

quantitate fructuū mensurā laboris aut equat aut uincatur. labor non sine graui culpa declinat. Unde pdicator ses cum damasci ualde obstinatas mites psequentiū cerneret, eoz noluit aduersarii confligere. qa æ semetipsum quē pfuturū multis nouerat uidit posse deficere. æ aut nullis se illic aut paucis pdesse. Secessū g acertamine petiit. æ pugnaturum se felici ad alia bella seruat. Non enī loco uirtus. s. locus uirtuti defuit. Et idcirco fortissimus miles, ab obsidionis angustia certaminis campū quesiuit. ubi aut subuigenda regi ppo multa aduersarioz colla conspexe subire bellū vt cū morte ñ timuit. sicut ipse cū ierosolimā pgeret. eūq; discipuli passione illi pphīa psentia phibérent. sibimetipsi attestat dicens. Ego enī non solū alligari. sed mori in ierlm paratus sū pnoiē dñi ihu. neq; enī facio aiam meam pciosiorē q̄ me. Q̄ g hic hostiles cuneos etiā psenta passione sua ut territus pecūt. illic de dispensatione fuisse edocuit non de timore qd fugit. Quare in re pensandū est qa ille labores qs data pdispensationis iudicio laudabiliter declinat. q pdo maiores alios fortius tolerat. Hā sepe ab hominib timor debilis. cauta dispensatio uocatur. æ quasi prudenter impetū declinasse se asserunt. cui fugientes tur pe uniga feriuntur.

Unde necesse e. ut in causa dei cū res dispensationis agit. mens cordis suptilissima deliberatione penset. ne pinfirmitate timor surrepat. æ se se p dispensationis imagine rationē fingat. ne culpa se prudentiā nominet. iamq; nec ad penitentiā animꝰ redeat. q̄ quidoquidē hoc iniquē ppetrat uirtutē uocat. Restat g. ut in dubiis q̄sq; deprehensus cui quelibet s aduersitas imminet. pri intra semetipsum contra fortitudinē æ pceptatione pugnet. quē nec formidolose se subtrahat. nec pceptanter opponat. Ualde enī pceps e qui semp se aduersis obicit. æ ualde pauidus e qui semp abscondit. Sed hec melius in bellis spiritalibus discimus. si formā exercicii a corporalib bellis traham.

Neq; enī ille dux e sapiens qui contra hostiles cuneos exercitū pceps admouet. neq; ille dux fortis. qui semp hunc ab hostis facie pauendo subducit. Sane namq; dux debet. modo ab hostili impetu exercitū caute subtrahere. in hostē circūfusis cornib coartare. Qd numerū sollicite pfecti pdicatores exhibent. cū in psecutionis rabiē declinante

norunt sapienter: sed non eneruiter cedere. / m̄ aut̄ p̄secutionis impetū contēpnentes. norunt ei fortiter s; non p̄cipitant̄ obuiare.
Quia aut̄ scs̄ uir cū congruum cernit ictib⁹ pectus obicit. & uenientia iacula vl̄ moriens retundit. / recte dicit̄. In occursū p̄git armatis. De quo adhuc bene subdit̄. Contempnit pauorē nec cedet gladio. Videam⁹ quom̄ pauorē despiciat. / q̄ ipsos aduersarioꝝ gladios enumerans calcat. Ait enī. Quis nos separabit a caritate dī. tribulatio. an angustia. an fames. an p̄secutio.
In pauore aut̄ uentura pena metuitur: / in gladio ū iam dolor de p̄senti p̄cussione sentit̄. Ca ḡ uir scs̄ uentura aduersa non metuit. pauorē despicit. / quia ū nec sup̄ uenienti p̄cussione uincit̄. nequaq̄m gladiis cedit.
Contra hunc itaq; equū tot sunt gladii hostiū. quot genera p̄secutionum. / quę cuncta obuians sup̄at. q̄a amore uitę se se ad interitū parat. Sed quia tā robustissimū pectus. quom̄ se iaculis opponat audiuim⁹. / nunc q̄d ab aduersariis agat̄ audiam⁹. Contempnit pauorē. nec cedit gladio. Sequit̄. Sup̄ ipsū sonabit pharetra. In scriptura sacra pharetrę nomine aliq̄ndo iustum dī occultū consiliū. / aliq̄ndo ū clandestina prauoꝝ machinatio designat̄. P̄ pharetrā iustū dei occultūq; consiliū exp̄mitur. / sicut isdē beatus iob sup̄iore parte testat̄ dicens. Pharetrā enī suā ap̄uit & afflixit me. / id est occultū suū consiliū detexit. & publica me p̄cussione uulnerauit. Sicut enī in pharetra sagittę. sic in occulto dī consilio latent sententię. / & quasi ex pharetra sagitta educit̄. quando ex occulto consilio ap̄ta dī sententia iaculat̄. Pharetrę quoq; nomine prauoꝝ machinatio designatur. / sicut p̄ p̄phām dicit̄. Parauert̄ sagittas suas in pharetra. / ut sagittent in obscuro rectos corde.
Iniqui enī cum dolos quos bonis excogitant secretis machinationib⁹ occultant. quasi in pharetra sagittas parant. & in hac p̄sentis uitę caligine uelut in obscuro rectos corde feriunt. / q̄a maliciosa eoꝝ iacula & sentiri p̄ uulnus possunt. & tamen uenientia dep̄hendi non possunt.
Igit̄ q̄a equus nulla aduersitate terret̄ eiq; quo magis obuiat̄. eo vi intentionis suę sup̄ armatos hostes feruentior ducitur. / p̄secutores ei⁹ qui se etiā ferientes uinci sentiunt. turbati ad consiliū reuertunt̄. dolos p̄parant̄. /

& uelut ex longinquo mittendo
uulnera occultant. Unde recte
nunc dicit. Sup ipsu sonabit
pharetra. ut eu ex absconsa ma-
chinatione longe feriant. cui a-
ptis congressionib in aniter ap-
ppinquant. Hec tunc sup equu
di pharetra sonuerat. cu quadra-
ginta uiri qui in ei morte con-
iurauerunt educi de carcere
paulu querebant. ut consilioz
suoz ictib quasi clam sagittaru
dolo interficerent. que congres-
sione psecutionis publice supa-
re nequaqm possent. Pharetra
g sonauit. quia occulte machi-
nationis ad paulu causa puenit.
quauis si uigilant querim. ad
huc in pharetre sonitu aliquid
subtili inuenim. Sepe eni ad-
uersarii consilia contra bonos
iniunt. prauis inuentionib in-
nituntur. ad excogitandos dolos
se conferunt. sed tam qui eosde
pdere bonis debeant. ipsi insti-
tuunt. latent ipsi transmittunt.
ut crudelis suppliciorz pparatio
du quasi furtiue innotescit.
ampli timeat. & audientis ani-
mu plus suspecta uulnera qua
pcepta pturbent. In pharetra eni
sagitte du latent & sonant. mor-
te etia non uise denuntiant.
Pharetra g contra equu sonitum
reddit. cum contra pdicatore

scm occulta prauoz machinatio
consiliu suu qd fraudulenter
opit. fraudulenti innotescit.
ut pmissis minis qsi ex sonitu
pharetre terreant. cum pdica-
tor di aptas contumelias uelut
comin ferienda iacula non for-
midat. Cum u eisde minis mi-
nime terretur. mox psecutoz
crudelitas ad supplicia mani-
festa pducit. Unde bene postq
dictu est sup ipsu sonauit
pharetra. ilico addit. Vibrauit
hasta. Contra pdicatore di post
pharetre sonitu hasta uibrat.
qndo post terrores exhibitos
euicino iam feriens apta pena
pducit. Predicatores aut sci
cum pdefensione fidei suppli-
cia subeunt. ad eande fide qs
ualent rapere & int uerbera
non desistunt. & cum patient
uulnera suscipiunt. prudent
contra corda infideliu sagittas
pdicationis reddunt. Unde n
numqm agit ut ipsi qui in p-
secutione seuiunt. non ta dole-
ant. qd cor pdicatoris non e-
molliunt. qua qd pei uerba
etia alios amittunt. Quia g eu
feriendo non supant. ne for-
tasse alii qui illu audiunt de-
relinqnt. mox contra loquentis
uerba scutu responsionis parant.
Unde cu diceret uibrauit hasta.

recte subiungit. Et clypeus. Persecutor enim sequens postquam predicatoris corpus supplicio peremit. auditor cor. quasi clypeo uerbi siue disputationis munit. Vir. q. ses ut ferire debeat hasta ulbratur. sed ne audire possit. clypeus opponit. Habent namq; defensores di impio sagittas suas. quas eo. cuc. auditor cordib. mittunt. quo illas de spitali arcu. id e. de intima cordis tensione distringunt. His q. ppe se in bello fidei paulus armauerat cu dicebat. Laboro usq; aduncula quasi male opans. si; uerbu di non e alligatu. Ac si diceret. Hasta quide supplicior feror. sed tam uerbor sagittas emittere non desisto. uulnera crudelitatis accipio. sed infideliu corda uera loquendo transfigo. Ducat g. Sup ipsu sonuit pharetra. ulbrauit hasta. clypeus. Contra equu quippe di qa prauor consilia prepetrunt. pharetra sonat. qa apta pena exquiritur. hasta ulbratur. qa u ei etia disputatione resistit. clypeus ante fert. Sed numqd a feruore suo prista copescitur. Vir enim ses quo maiore persecutione premit. eo ad predicandam ueritate acrius instigatur. et cu persecutores patienter tolerat. ardenter ad se auditores trahere festinat. Vnde et bene ad huc de equo di subdit. Feruens et fremens sorbet terra. nec reputat tube sonare clangore. Primo namq; peccanti homini dictu e. Terra es et in terra ibis. Tube aut clangit. cum huius sci potestates loqui scos terribiliter. phibent. Qua g predicator. zelo sci spus inflammatus ut inter. supplicia posit quos libet peccatores ad se trahere non desistit. feruens peculdubio terra sorbet. qua u persecutor minas minime formidat. clangore tube sonare non reputat. Tuba enim que discrimen belli denuntiat. quid e aliud qua uersarii u potestatu. que contepta resistentib. mortis certamen parat. Ista q. principib. sacerdotu tuba sonuerat. cu flagellatos apostos de do loqui phibebat. sicut scptu est. Cesis denuntiarunt. ne loquerent in noie ihu. Sed uideam quom equu di clangor. tube non terreat. Ait petrus. Obedire oportet do magis qua hominib. Qui aliis quoq; psequentib. dicit. Non enim possum. que uidim et audiuimus non loqui. Equus g. clangore tube non metuit. qa predicator egregi despectis potestatib. seculi nullos minarum sonitus p-

timescit. Videamus aliū equū dei
quomodo terrā sorbeat. quomodo nul-
lus eū tubę terror attingat.
Scriptū ē. Sup uenerunt autē
quidā ab antiochia et icónio iu-
dei. et ꝑsuasis turbis lapidan-
tes paulū traxerunt extra ciui-
tatē. estimantes eum mortuū ēē.
Circumdantibus autē eū discipulis.
surgens intrauit in ciuitatē. et
postera die ꝓfectus ē cum bar-
naba in derbén. Cumq; euglizas-
set ciuitati illi et docuissent
multos. reuersi sunt lystrā et
ycóniū et anthiochiā confir-
mantes animas discipulorū. Ꝑ-
pendamus ḡ quę hunc equū
possent minę compescere. quando
eum ab intentione sua non ualet
mors ipsa ꝓhibere. Ecce lapidibus
obruitur. nec tamē aueritatis ser-
mone remouetur. occidi potest. su-
pari non potest. Velut extinctus
extra urbē ꝓicitur. sed intra
urbem die alio illesus ꝑdicator
inuenitur. O quā fortis huic uiro
in est infirmitas. o quā ictrix
pęna. o quā dominatrix pacien-
tia. Ad agendā ꝓpulsionē ꝓ-
uocatur. ad ꝑdicandā salutē
plagis erigitur. ad ꝓpellandā
laboris lassitudinē pęna refouetur.
Quę ḡ hunc aduersitas supat. q̄
pęna fouet. Sed equus dei ē.
Et pharetrę sagittas despicit.

consilia
quia malicię contempnit. uibratā
hastā supat. quia et contra aptę
ꝑsecutionis pectus firmat. oppo-
situ clyppeū rumpit. quia dispu-
tationē resistentiū raciocinando
subigit. terrā sorbet. quia pecca-
tores in suo corpore exhortando
conuertit. clangorē bucinę so-
nare non reputat. q̄a uocē quā-
libet terribilis ꝓhibitionis cal-
cat. Minus ē autē qd dicitur. quia
fortis ꝑseuerat in laboribus. ad
huc qd maius ē exultat in aduersis.
Vnde et sequitur. Vbi audierit bu-
cinā dicit uhā. Quibus ꝓfecto uer-
bis et illud ostenditur. qd hoc
loco a dno de equo irrationabi-
li nil dicatur. Neq; enī uhā dice-
re brutū animal potest. s; dū
asscribitur dicere qd omino di-
cere non ualet. innuitur quē de-
signet. Vhā quippe sermo ex-
ultationis ē. Equus ḡ audita
bucina uhā dicit. q̄a fortis q̄sq;
ꝑdicator cū certamen passionis
sibi ꝓpinquare considerat. de
exercicio uirtutis exultat. nec
terretur pugnę ꝑiculo. quia uic-
torię letatur triumpho. Equo i-
taq; ē uhā dicere. ꝑdicatori scō
de uentura passione gaudere.
Sed si ꝑdicator fortis glam pas-
sionis appetit. si discrimen mor-
tis subire ꝓ dno letus querit.
q̄d ē quod ipsi fortissimo ei ꝑ-

dicatori qui ex robusto corde uir-
tutē traxit nominis petro ueri-
tas dicit. cum senueris extendes
man⁹ tuas & ali⁹ te cinget. & du-
cet quo tu non uis. Quom̄ de pas-
sione gaudet. qui cinctus ab illo
ire dicit quo non uolet. Sed si
pensam⁹ qualiter anim⁹ ap ꝓpin-
quante passione & mortis metu
quatit. & tamen de uenturi reg-
ni p̄mio letatur. intelligim⁹ q̄m̄
gloriosi certaminis subire ꝑicu-
lū uolens nolet. q̄a & in morte
considerat q̄d dolens paueat. &
in fructu mortis aspicit qd̄ appe-
tens querat. Videam⁹ paulū q̄m̄
amet q̄d refugit. quom̄ refugi-
at. qd̄ amat. Ait enī. Desideriū
habens. dissolui. & cum xp̄o esse.
& m̄ uiuere xp̄c ē & mori lucrū.
Et tamen dicit. qui sum⁹ in hoc
habitaculo ingemiscim⁹ grauati.
eo qd̄ nolum⁹ expoliari sed sup
uestiri. ut absorbeat qd̄ mor-
tale ē auita. Ecce & mori deside-
rat. & tamen carne expoliari
formidat. Cur hoc. Quia & si
uictoria imꝑpetuū letificat.
ipsa nichilomin⁹ ad p̄sens pena
ꝑturbat. Et quāuis uincat a-
mor subsequentis muneris. tan-
git tamen n̄ sine merore ani-
mū pulsus doloris. Sicut enim
uir fortis cū uicino iam belli
ꝑ certamine armis accingit

palpitat & festinat. tremit & se-
uit. quasi pauere ꝑ pallorē cer-
nit. sed ꝑ irā uehement̄ urguet.
ita uir scs̄ cum passioni ꝓpinq̄-
re se conspicit. & naturę suę in
firmitate concutit. & spei suę so-
liditate roboratur. & de uicina
morte trepidat. & tamen qd̄ mo-
riendo ueri⁹ uiuat exultat. Ad
regnū quippe non potest. n̄ int̄-
posita morte transire. & idcirco
& confidendo quasi ambigit.
& q̄si ambigendo confidit. &
gaudens metuit. & metuens gau-
det. q̄a scit qd̄ ad brauiū quie-
tis non ꝑueniat. n̄ hoc qd̄ inter-
iacet cum labore transcendat.
Sic nos cum morbos a corpore
repellere cupim⁹. tristes quidē
amarū purgationis poculū su-
mimus. certi aut̄ de subseq̄nti
salute gaudem⁹. Quia enī ꝑuenire
corpus aliter ad salutē non ua-
let. in potu libet etiā qd̄ tedet.
Cumq; amaritudini inēē uitam
anim⁹ conspicit. merore tur-
batus hylarescit. Dicat̄ g̊. ubi
audierit bucinā dicit uha. (vab)
quia p̄dicatoꝝ fortis cognito cer-
taminis nuntio. & sicut homo
aduim ꝑcussionis trepidat. ꝑ
spei tamen certitudinē ad pre-
miū remunerationis exultat.
Sed nequaq̄ ad hoc passionis
bellū inconcussus existeret.

n̄ eandē passionē intenta cogita-
tione meditando p̄ueniret. Ma-
lū namq; quod consilio p̄uenit̄. decer-
tanti contra se animo ex ratione
subicitur: q̄a tantō quisq; min⁹
aduersitate uincit̄. quantō con-
tra illā p̄sciendo parat⁹ inuenit̄.
Sepe enī graue timoris pondus
usu leuigatur: sepe mors ipsa
sicut inopinata p̄turbat. ita de-
liberatione p̄uenta letificat.
Vnde & recte de hoc equo subiun-
git̄. Pcul odorat̄ bellū. Ac si ap-
tius dicat̄. Idcirco q̄dlibet cer-
tamen ex sup̄at. quia mentē cer-
tamini ante certamen parat.
Bellū quippe pcul odorari ē. ad
uersa queque longe adhuc po-
sita cogitando p̄noscere. ne for-
tasse ualeant inp̄uisa sup̄are.
Hoc bellū pcul odorari discipulos
paulus admonebat cū diceret.
Vos metipsos tēptate si estis infi-
de. ipsi uos p̄bate. Ac si ap̄te p̄-
ciperet dicens. P̄secutionū cer-
tamina ad mentē reducite. & cor-
dis uri intima atq; occulta
pensantes quales inter suppli-
cia existere ualeatis inuenite.
Hoc bellū sci uiri pcul odorant̄.
quando & in pace uniuersalis
eccl̄e positi. vl̄ hereticoꝝ bella
vl̄ imminentia ab infidelib⁹
p̄secutionū tormenta c̄spiciunt̄.
Qui dū recte uiuunt. sepe p̄bo-
nis mala recipiunt. detractionū
contumelias equanimit̄ ferunt.
ut si p̄secutionis occasio suppe-
tat. tanto illos fortiores ap̄ti ho-
stes inueniant. quantō eos & in-
tra eccl̄am falsoꝝ frūm iacula
non expugnant. Nam q̄ ab statu
patientie ante linguarū uulne-
ra corruit. ipse sibi testis ē. q̄a
contra manifeste p̄secutionis
gladios non subsistit. Quia g̊
uir dī exercitatus p̄sentib⁹ con-
tra uentura. & exercitatus mi-
nimis contra maiora nitit̄. rec-
te de equo dictū ē. q̄d bellū p-
cul odorat̄. Sequit̄. Exhortati-
onē ducū & ululatū exercit⁹.
Duces aduersę partis sunt er-
roris auctores. De quib; p̄ psal-
mistā dicit̄. Effusa ē conten-
tio sup̄ p̄ncipes eoꝝ. & sedu-
xerunt eos in inuio & n̄ in uia.
De quib⁹ p̄ semetipsā ueritas
dicit. Cecus si ceco ducatum
p̄stet. ambo in foueā cadunt.
Hos aut̄ duces exercitus sequit̄
prauoꝝ scilicet turba. que
iniquis eoꝝ p̄ceptionib⁹ fa-
mulat̄. Notandū quoq; q̄d du-
ces exhortari. exercitū ū di-
cit ululare. quia uidelicet
hi qui infidelib⁹ vl̄ hereticis
p̄sunt. praua que teneri p̄cipi-
unt. quasi ex ratione p̄suadent.
turba ū eis subdita q̄a sine iu-

dicio eorum uoces sequitur. dum per confu-
sionis insaniam perstrepit. bestiali
mente ululare perhibetur. Lupis quippe
proprie ululatus conuenit. et
quia caterue reproborum contra ui-
tam moresque fidelium soli rapacita-
ti inhiant. quasi per ululatum cla-
mant. Equus ergo dei exhortatio-
nem ducum. et ululatum exercitus.
procul odoratur. dum sanctus quisque pre-
dicator longe ante considerat.
quid uel auctores errorum contra e-
lectos ualeant. precipere. uel tur-
ba eis subdita quam possit im-
maniter insanire. Hanc exhor-
tationem ducum odorabatur paulus
cum diceret. Per dulces sermones
et benedictiones seducunt cor-
da innocentium. Nunc ululatum
exercitus odorabatur dicens. In-
trabunt post discessionem meam
lupi graues in uos. Exhortatio-
nem ducum odoratus est petrus. cum
de quibus dicta discipulos admone-
ret dicens. In auariciam fictis uer-
bis de nobis negociabuntur. Ulu-
latum quoque exercitus odorabatur
cum premitteret dicens. Et mul-
ti sequentur eorum luxurias. per quos
uia ueritatis blasphematur. Igitur
quia sanctus quisque predicator atque
in persecutionis bello dux fidei
qualem posset exhibere narraui-
mus. nunc sub huius equi specie
unumquemque xpi militem descri-
bamus. ut et qui ad predicationis
culmen nec dum se peruenisse consi-
derat. hac tamen uoce dominica
qui bene uiuere ceperit. expressum
se esse cognoscat. quatenus hinc
colligat quantum deo notus sit
si ad maiora peruenerit. quem signa-
te deus eloqui nec in minimis per-
mittit. Singula itaque que de
equo dicta sunt repetentes. inti-
memus quomodo miles dei a primeua con-
uersatione proficiat. quomodo a mi-
nimis ad maiora succrescat. uel
quibus gradibus ab infimis ad supe-
rna perueniat. Dicat ergo. Numquid pre-
bebis equo fortitudinem. aut cir-
cumdabis collo eius hinnitum.
Unicuique anime cui misericorditer
dominus presidet. ante omnia fidei
fortitudinem prebet. De qua petrus
ait. Aduersarius uester diabolus sicut
leo rugiens. circuit querens quem
deuoret. cui resistite fortes in
fide. Huic autem fortitudini hin-
nitus iungitur. dum fit quod scri-
ptum est. Corde creditur ad iusticiam.
ore autem confessio fit ad salutem.
Numquid suscitabis eum quasi locustas.
Unus quisque qui deum sequitur in ip-
so suo exordio ut locusta susci-
tatur. quia et si in quibus dicta ac-
tionibus locuste more flexis
poblitibus terre inheret. in qui-
bus dicta tamen expansis alis se se
in aera suspendit. Conuersionum

quippe mitia moꝝ bonis malisq; pmixta sunt. ꝟ dū æ noua iam ꝓintentionē agit. æ uetus ad huc uita exusu retinet. Tanto aut min⁹ pmixtis interim malis ledimur. quanto contra illam cotidie sine cessatione pugnam⁹. ꝟ nec suos nos iam culpa uendicat. cui⁹ prauo usu nīa sollicite mens resultat. Minus itaq; nobis inchoantib⁹ terrena opa officiunt. ꝟ quia in nobis diu⁹ demorari phibent. Unde quo in ipso nr̄e conuersionis initio infirma quedā pie de nobis dns tolerat. ut nos quandoq; ad celestia exp̄fectione p̄ducat. quasi locusta⁹ nos in exordio suscitat. ꝟ quia æ inuolatu uirtutis subleuat. æ non tam̄ de terreni op̄is casu ut causa despat. gra narū ei⁹ terror. Ideo q̄d nī usa res odore deph̄enditur. nī immerito narū nomine spei nr̄e cogitationes exp̄muntur. ꝟ quib⁹ uenturū iudiciū q̄d æ si oculis ad huc non cernim⁹. iam tamen spando p̄uidem⁹. Omnis aut qui bene uiuere incipit. audiens q̄d p̄extremū iudicij⁹ iusti ad regnū uocent hylarescit. ꝟ sed quia queda mala ad huc ex reliquo sibi inesse considerat. hoc ipsū iudiciū de quo exultare inchoat. appinquare formidat. Uita quippe sua bonis malisq; pmixta conspicit. ꝟ æ cogitationes suas aliquom spe æ timore confundit. Nam cum audit que sint regni gaudia. mox mentē letitia subleuat. ꝟ æ rursū cum respicit. que sint gehenne tormenta. mox mentē formido p̄turbat. Bene ḡ gra narū eius terror dicit. ꝟ quia inter spem æ metū posit⁹ diu futurū iudiciū mente conspicit. hoc ipsū timet unde gratur. Ipsa ei sua gra terror est. ꝟ quia inchoatis iā boni spe de iudicio letus ē. æ nec du finitis omnib⁹ malis. p̄fecte securus non ē. Sed inter hec sollicite ad mentē reuertitur. ꝟ æ p̄cellas tamen formidinis renuens. seq; in soli⁹ pacis tranq̄llitate disponens. totis uiribus a districto iudice inueniri liber conat. Seruile quippe estimat dnicam p̄sentiā formidare. ꝟ ac ne conspectū patris metuat. illa agit p̄ que se filiū recognoscat. Discit ḡ iudicē tota expectatione diligere. ꝟ atq; ut ita dixerim timendo renuit timere. Orir aut incorde formidinē p carnali actione considerat. ꝟ id circo ante oīa carnē forti edomatione castigat. Unde postquā dictū ē. gra narū ei⁹

terror: recte subiungit. Terram
ungula fodit. Ungula namq;
terrā fodere: ē districta absti-
nentia carnē edomare. Quo autē
plus caro p̄mitur: eo de cęlesti
spe animꝰ securius lętat. Unde
efossa terra apte subnectit. Ex-
ultat audacter. Iuia enī ualen-
ter repmit q̄d impugnat. au-
dacter exultat. de his quę inę-
terna pace desiderat. tantoq;
mens meliꝰ ad supna appetenda
componit. quantó ab illicitis
artiꝰ corpus edomat. Unde rec-
te p salomonē dicit. Diligenter
exerce agrū tuū. ut postea ędi-
fices domū tuā. Ille quippe be-
ne mentis domū edificat. q̄ priꝰ
agrū corporis ab spinis uicioꝝ
purgat. ne si desideriorꝝ sentes
in carnis agro pficiunt. intus
tota uirtutū fabrica fame boni
decrescente destruat. In ipso
autē quisq; belli certamine po-
situs. tantó subtiliꝰ fraude hos-
tium conspicit. q̄ntó ꝛ distri-
ctius corpus ppriū quasi q̄nda
hostiū adiutorē p̄mit. Unde
post contricionē corporis. pt
leticiā cordis. recte subiungit.
In occursū pgit armatis. Hostes
armati sunt in mundi spc̄. in
numeris contra nos fraudibꝰ
accincti. Qui cū suadere nobis
iniqua nequeunt. se sub uir-
tutū specię nr̄is obtutibꝰ opponūt.
ꝛ quasi sub quedā arma se cón-
tegunt. ne in sua malicia a nobis
nudi uideant. Quibꝰ armatis
hostibꝰ in occursū pgimus. q̄ndo
eoꝝ insidias longe p̄uidemꝰ. Ef-
fossa terra. armatis hostibꝰ in oc-
cursū pgere. ē edómita carnis
supbia dolos in mundoꝝ spūum
mirabiliter explorare. Effossa
terra armatis hostibꝰ in occursū
pgere. ē de uicta carnali nequi-
cia contra spītalia uicia certamē
subire. Nam qui adhuc secū e-
neruiter pugnat. frustra contr̄ se
se posita suscitat. Qui enī semet-
ipsū carnalibꝰ subiugat. quomō
spītalibus uiciis resultat. Aut
quomō de labore externi certami-
nis triumphare appetit. q̄ ad
huc apud semetipsū domestico
libidinis bello succumbit. Vel
certe armatis hostibꝰ in occursū
pgimꝰ. q̄ndo p exhortationis
studiū eoꝝ insidias ꝛ in alieno
corde p̄uenimꝰ. Quasi enī ex loco
in quo fuimꝰ ad locū aliū obuiā
hostibꝰ uenimus. q̄ndo nr̄a cura
ordinate postposita. accessū in
mundoꝝ spūum a pximi mente
phibemꝰ. Unde fit plerūq; ut
hostis callidi militē dī iam etiā
de intestino bello. victorē tantó
de semetipso terribiliꝰ temptet.
quantó illū contr̄ se ꝛ in alieno

bella extra

corde p̄ualere fortiter uident. ut
d̄u illū ad se tuendū reuocant. ali-
ena corda liberi⁹ quę exhortatione
ei⁹ ꝓtegebant̄ inuadant. cumq;
eū supare non possunt. saltē oc-
cupare conantur. quatenus dum
miles d̄i de semetipso concutit̄. n̄
ipse sed is quē defendere consue-
uerat ꝑimat̄. Sed mens in d̄m
immobilit̄ fixa tēptationū spicu-
la despicit. nec cuiuslibet terroris
iacula ꝑtimescit. Supnę enī grę
fretus auxilio. sic uulnera infir-
mitatis suę curat. ut aliena non
deserat. Vnde bene de hoc equo
subiungit̄. Contēpnit pauorē.
nec cedit gladio. Contēpnit pa-
uorē quia nulli⁹ temptationis
formidine ad hoc usq; terret̄
ut taceat. nec cedit gladio. q̄a
& si uiolenta illū temptatio per-
cutit. acura tam̄ ꝓximi non re-
pellit. Vnde & paulus exemplū
nobis inuictę conuersationis
insinuans. & quos ab hoste gla-
dios suscipiat dicit. & quom̄ eis-
dē gladiis non cedat ostendit.
Omni enī iam carnalis opis pug-
na supata. carnalis tēptationis
gladiū ab hoste susceperat. qui
dicebat. Video aliā legē in mē-
bris meis repugnantē legi m̄tis
meę. & captiuantē me in lege
peccati quę ē in membris meis.
Sed eidē gladio quē in se uicerat.

etiā in aliis non cedebat. cū ꝓ
fecto ꝓximis diceret. Non reg-
net peccatū in uro mortali cor-
pore. ad obediendū desideriis
ei⁹. Et rursū. Mortificate m̄bra
urā quę sunt sup terrā. fornica-
tionē. inmundiciā. libidinē. con-
cupiscentiā mala. Graui etiā il-
le temptationū gladio feriebat̄.
de quib⁹ ipse ait. In laborib⁹ plu-
rimis. in carceribus habundanti⁹.
in plagis sup modū. in mortib⁹
frequenter. a iudeis quinquies
quadragenas. una min⁹ accepi.
ter uirgis cesus sū. semel lapida-
tus sum. ter naufragiū feci.
nocte & die in ꝓfundo maris
fui. & cetera quę ipse tolerare
potuit. & nos enumerare lassa-
mur. Sed quom̄ eidē gladio in
ꝓximi dilectione non cedat.
post multa ipse subiungit. Pre-
ter illa quę extrinsecus sunt.
instantia mea cottidiana sol-
licitudo om̄ium ęcclarū. Cquis
g̊ d̄i & gladio ꝑcutit̄. nec tam̄
ꝑcussione eadē acursu ꝓhibet̄.
d̄u fortis sp̄italis certaminis
miles. & ipse uulnera ab hoste
suscipit. & tam̄ ad salutē alios
stringit. Sed erga tam durū
celestis militis pectus. antiquis
hostis tantō acutiora spicula
ꝑquirit. quantō se despici
robusti⁹ conspicit. Vnde & se-

quit. Sup ipsū sonauit phare-
tra. uibrauit hasta & clyppeus.
Quia enī uidit scē mentis studiū
contra se & aliis pdeē. multipli-
cata hanc satagit tēptatione
confundere. Vnde sepe contigit.
ut hi qui regendis aliis p̄sunt.
temptationū certamina fortio-
ra patiantur. quatenus corpora-
liū more bellorū dū dux ipse ad
fugā uertit. resistentis exercitus
constipata unanimitas sine la-
bore dissipet. Hostis namq; cal-
lidus contra cęlestē militē diuer-
sa pcussionū uulnera exquirens.
m̄ ex pharetra p insidias eū sa-
gitta uulnerat. m̄ ante eius faciē
hastam uibrat. quia uidelicet
uicia & alia sub uirtutū specie
contegit. & alia ut sunt apta
eius oculis opponit. Vbi enī infir-
mari dī militē conspicit. illic
fraudis uelamina non requirit.
ubi aut resistere sibi fortē con-
siderat. illic contra uires pcul-
dubio dolos parat. Nam cū infir-
mū quēpiā in carnis illecebra
uidet. apti speciē corporis quę
concupisci ualeat eius obtutibus
obicit. si aut fortasse ualidū
contra auariciā cernit. impor-
tune eius cogitationibus domesticorū
suorū inopiā suggerit. ut dū mens
ad pruisionis curā quasi pie flec-
titur. seducta furtim in rerū
ambitu inique rapiat. Equū g̊ dī
sagitta p insidias impetit. q̄ndo
ei hostis callidus sub uirtute uici-
um abscondit. hasta aut cōminus
uulnerat. cū manifesta nequicia
etiā scientē temptat. Sepe ū cęle-
sti militi uno eodēq; tempore u-
trūq; ab hoste obicitur. ut inq̄-
libet una pcussione pimatur.
Dolosus namq; aduersarius ferire
simul nititur. & apte seuiens. & in
insidiis latens. ut de occulto sa-
gitta metuitur. minus ante faciem
hasta timeatur. vt dū ante faciē
hastę resistitur. nequaq̄m ex occul-
to ueniens sagitta uideatur. Sepe
enī temptationē pponit de libi-
dine. & subito fraudulentius
cessans elationē suggerit de ser-
uata castitate. Et sunt non nul-
li. qui dū multos ex castitatis
arce in elationis foueā cecidisse
conspiciunt. uitę suę custodiā
negligentes. in inmundiciā libi-
dinis dimerguntur. Sunt ū e di-
uersi non nulli. qui dū libidinis
inmundiciā fugiunt. p castita-
tis culmen in uoraginē elationis
ruunt. Quasi g̊ apte feriens ha-
sta. ē culpa de uicio. & quasi ex
occulto uulnerans de pharetra
sagitta. ē culpa de uirtute. Sed
equus dī & ante faciē hastā su-
pat. cū libidinē calcat. & ala-
tere sagittā circūspicit. cum

incastitatis mundicia se abelatione custodit. Vnde bene inter utraq; certamina psalmonē dicit. Dñs erit in látere tuo. ⁊ custodiet pedē tuū ne capiaris. Pes namq; in anteriora tendit. ⁊ anteriora aut̄ non uidet. quia ea q̄ sunt a látere conspicit. Rursūq; pedē custodia puidens. anteriora cernit. circūspectionē láteris deserit. Dum ū ante faciē posite uirtutis. aliq̄d agim⁹. quasi quo pes debeat poni puidémus. ⁊ sed dū ex uirtute cadē furtiue culpa subortit. quasi dū anteriora respicit. ad sagittā latus nudat. Sepe ū dū subor̄ientē culpā metuim⁹. a uirtute que agenda ē declinam⁹. ⁊ æ quasi dū latus circumspicit. nequaquā cernit pes in anteriora quo⁹ ponat. Bene q̄ dicit. dñs erit in látere tuo. æ custodiet pedē tuū ne capiaris. quia miles di duumq; grē clypeo pectus. æ que ex latere possint pdire circūspiciendo considerat. ⁊ æ gressū ante faciē ferre pficiendo nō cessat. Cui fraudulent⁹ hostis īmuden. quia p phareträ æ hastā neq; quā se pualére conspicit. clypeū opponit. ⁊ ut si resistentis pectus feriendo iam nō pforat. saltem quibusdā obiectionib⁹ pficientis iter claudat. Quasdā namq; difficultates ipsis ei⁹ conatib⁹ óbicit. ⁊ cum superare non ualet vt resistat. Sed q̄d contra tot argumenta belloz equus dī agat audiam⁹. feruens æ fremens sorbet terrā. ⁊ nec réputat tubę sonare clangorē. Contra equū clangor tubę īsonat. quando electi mentē meo qd̄ agit. foris uter eucíno queda posita culpa terribiliter tentat. ⁊ sed feruens æ fremens sorbet terrā. quia nimio ardore semetipsū discutit. ⁊ æ quicq̄d īse terrenū repperit. cotidie pficiendo consumit. ⁊ æ clangorē tubę sonare non reputat. quia consideratione fortiō me uicū qd̄ de uirtutis glā nascit sollicici⁹ declinat. Sonare enī clangorē tubę reputaret. ⁊ si fortasse ꝓpter aliud q̄d praue subortit. alia recta agere metueret. Quia q̄ ad agenda fortia ante īsonantia temptamenta non trepidat. ⁊ in feruore suo positus clangorē minime formidat. Sepe aut̄ dū pspera se uirtutib⁹ conspicit. ⁊ ne ipsa illū uirtutū pspera eleuet. pulsari se temptationib⁹ gaudet. Vnde æ apte subungit. Vbi audierit bucinā dicit uhá. Multos enī sua pei⁹ felicitas strauit. ⁊ multos diuturna pax in-

ertes reddidit. / eoq; illos inopinatus hostis grauiꝰ peculit. quo longo quietis usu negligentes inuenit. Vnde æ scīi uiri cum multa se ꝓficere uirtutū ꝓspertate considerant. quoda suptuę dispensationis moderamine exerceri se etiā temptationib⁹ exultant. / q̄a tanto robustiꝰ acceptā uirtutū gr̄am custodiunt. q̄nto tēptationis impulsu concussi. infirmitatē suā humiliꝰ agnoscunt.

Equus g̃ audita buccina dicit uhā! quia uidelicet p̄liator di cum uim tēptationis incumbere conspicit. utilitatē suptuę dispensationis considerans. ex ipsa ualidi⁹ aduersitate confidit. / cui⁹ aduersitatis certamina id circo ipsū non supant. q̄a numquā impulsa temptant. Longe quippe p̄notat ex una queq; re. cui⁹ uicū pugna succrescat.

Vnde sequit. Peul odorat bellū. Bellū namq; peul odorari! ē ex causis p̄cedentib⁹ quę uicioꝝ pugnę subsequant agnoscere.

Quia enī sicut sepe dictū ē. odore res non ursa cognoscit. / bellū peul odorari ē. sicut flatu narīū. sic pulsione cogitationū nequicias latentes indagare.

De quo odoratu dīs recte in ęcclę suę laudib⁹ dicit. Nasus tuus sicut turris quę ē in lybano. Pnasū namq; odores fetoresq; discernim⁹. & ut q̄d ꝓ nasum. / ī ꝓuida scōrum discretio designatur.

Turris ū speculationis in altū ponitur. / ut hostis uenies longe uideat. Recte g̃ nasus ęcclę turri in lybano similis dicitur. / q̄a scōrum ꝓuida discretio dū sollicite circumquaq; conspicit. in altū posita pri⁹ quā ueniat culpa deꝓhendit. / eamq; quo uigilanter ꝑnotat. eo fortiꝰ declinat. Hinc abacuc ait. Super custodiā meā stabo. Isinc uni cuiq; electi animā ieremias admonet dicens. Statue t speculā. / pone t amaritudines. Speculā q̄ppe sibi statuere. / ē uentura uicioꝝ certamina exalta consideratione ꝑnoscere. Sibiq; electi mentis amaritudines ponit. / quando æ in uirtutū pace constituta. dū mala insidiantia conspicit. secura quiescere non consentit. / primo autē ne mala quelibet ꝓficiat. secūdo ū loco considerat. ne bona incaute faciat. / æ postq̄m praua subegerit. ipsa etiā sibi subicere recta contendit. / ne si mentis animum transeant. inelationis culpam uertant. Quia enī supius dictū ē. plerumq; ex bonis p̄curę uicia mala nascuntur. / uigilanti studio contemplati. q̄m

ex doctrina arrogantia. ex iusti-
cia crudelitas. ex pietate remis-
sio. ex zelo ira. & ex mansuetudi-
ne torpor oriatur. cumq; bona
hec agit. q̄d hic contra se hos-
tes p hec exurgere ualeant con-
spicit. Nam cū adipiscendis do-
ctrinę studiis elaborat. mentē
sollicite contra certamen arro-
gantię p̄parat. cum culpas de-
linquentiū iuste ulcisci desi-
derat. sagacissime euitat. ne
modū iusticię crudelitas uin-
dictę transcendat. cū pietate
frenare se nititur. sollerter p̄spi-
cit ne qua disciplinę dissoluti-
one uincatur. cum se recti zeli
stimulis excitat. summope p̄-
uidet ne plusquā necesse ē irę
se flama succendat. cū magna
mansuetudinis tranq̄llitate se
tempat. uigilant̄ obseruat ne
torpore frigescat. Quia q̄ spiri-
talis militis incogitatione omē
uiciū priusquā subripe possit
aspicitur. recte de equo dī dr.
Pcul odorat̄ bellū. Pendit etiā
quę turba iniquitatū p̄ruat.
si mala ad se ingredi vl̄ pauca
p̄mittat. Vnde & sequit̄. Ex-
hortationē ducū. & ululatū ex-
ercitus. Temptantia quippe
uicia q̄ inuisibili contra nos p̄-
lio regnanti sup se supbię mi-
litant. alia more ducū p̄eunt.

alia more exercitus subsequunt̄.
Neq; enī culpę omīs pari accessu
cor occupant. sed dū maiores &
paucę neglectā mentē p̄uenium.
minores & innumeratę ad illā
se cateruatim fundunt. Ipsa
namq; uiciorū regina supbia cū
deuictū plene cor cepit. mox
illud septē p̄ncipalib' uiciis. q̄si
quib' dā suis ducib' deuastandū
tradit. Quos uidelicet duces ex-
ercitus seq̄tur. quia ex eis p̄cul-
dubio importune uiciorū mul-
titudines oriunt̄. Qd̄ meli' os-
tendimus. si ipsos duces atq;
exercitū specialiter ut possum'
enumerando p̄feram'. Radix
quippe cuncti mali supbia est.
de qua scriptura attestante di-
cit̄. initiū omīs peccati supbia.
p̄mę aut̄ ei' soboles. septē ni-
mirū p̄ncipalia uicia de hac
uirulenta radice p̄feruntur.
scilicet inanis gl̄a. inuidia. ira.
tristicia. auaricia. uentris in-
gluuies. luxuria. Nam q̄a his
septē supbię uiciis nos captos
doluit. idcirco redeptor nr̄
ad sp̄itale liberationis p̄lium
sp̄ū septiformis grę plenus ue-
nit. Sed habent contra nos hęc
singula exercitū suū. Nam de
mani gl̄a. inobedientia. iactan-
tia. ypochrisis. contentiones.
p̄tinatię. discordię. & noui-

tatū p̄sumptiones oriunt. De in-
uidia. odiū. susurratio. detractio.
exultatio in aduersis p̄ximi. af-
flictio aut̄ in p̄speris nascit. De
ira. rixe. tumor mentis. con-
tumelie. clamor. indignatio. bla-
sphemie p̄ferunt. De tristicia.
malicia. rancor. pusillanimitas.
desp̄atio. torpor circa p̄cepta.
uagatio mentis erga illicita na-
scitur. De auaricia. p̄dicio. frays.
fallatia. p̄iuria. inquietudo.
uiolentie. & contra miscdiam
obdurationes cordis oriunt. De
uentris ingluuie. inepta leticia.
scurilitas. inmundicia. multi-
loquiū. hebetudo sensus. circa
intellectū p̄pagat. De luxuria.
cecitas mentis. inconsideratio.
inconstantia. p̄cipitatio. amor
sui. odiū dei. affectus p̄sentis scl̄z.
horror aut̄ vl desp̄atio futuri
generat. Quia g̊ septē p̄ncipalia
uicia tantā de se uiciorū multi-
tudinē p̄ferunt. cū ad cor ue-
niunt. q̄si subsequentis exercit⁹
cateruas trahunt. Ex quib⁹ ui-
delicet septē quinq; sp̄itualia
duo carnalia sunt. Sed unū q̊d-
q; eorū tanta sibi cognatione
iunguntur. ut non n̄ unū de
altero p̄ferat. Prima namq; sup-
bie soboles inanis ē gl̄a. que dū
opp̄ssam mentē corrupit. mox
inuidiā gignit. quia nimirū

dū uani nominis potentiā appe-
tit. ne quis hanc ali⁹ adipisci
ualeat tabescit. Inuidia quoq;
irā generat. quia quanto inter-
no liuoris uulnere animꝰ sau-
ciatur. tanto etiā mansuetudo
tranq̄llitatis amittitur. & q̄a
quasi dolens membrū tangit.
idcirco opposite actionis manus
uelut grauiꝰ p̄ssa sentit. Ex ira
quoq; tristicia oritur. q̄a turba-
ta mens quo inordinate se con-
cutit. eo addicendo confundit.
& cum dulcedinē tranquillitatis
amiserit. nichil hanc n̄ ex p̄tur-
batione subsequens meror pascit.
Tristicia quoq; ad auariciā deri-
uatur. quia dū confusū cor bo-
nū leticie in semetipso intus a-
miserit. unde consolari debeat
foras querit. & tanto magis ex-
teriora bona adipisci desiderat.
quanto gaudiū non habet ad
q̊d intrinsecus recurrat. Post
hec ū duo carnalia uicia id est
uentris ingluuies & luxuria
sup̄sunt. Sed cunctis liquet
q̊d de uentris ingluuie luxuri-
a nascitur. dū in ipsa distribu-
tione membrorū uentri genitali-
a subnixa uideant. Unde dū
unū inordinate reficitur. ali-
ud p̄culdubio ad contumelias
excitat. Bene aut̄ duces exhor-
tari dicti sunt. exercit⁹ ululare.

quia p̄ma uicia decepte menti q̄si
sub quadā ratione se inserunt.
sed innumera que secunt̄ dum
hanc ad omnē insaniā p̄trahunt.
quasi bestiali clamo[illegible]re
confundunt. [illegible]ad Inanis
namq; glā de[illegible]uictū cor. q̄si
ex ratione solet exhortari cū
dicit. Debes maiora appetere.
ut quo potestate ualueris mul-
tos excedere. eo etiā ualeas &
pluribꝰ p̄desse. Inuidia quoq;
deuictū cor quasi ex ratione so-
let exhortari cū dicit. In quo
illo vl̄ illo minor es. Cur eis vl̄
equalis vl̄ supior non es. Quan-
ta uales. que ipsi non ualent.
Non g̊ aut t̄ supiores esse. aut
etiā equales debent. Ira etiā de-
uictum cor quasi ex ratione so-
let exhortari cū dicit. Que er-
ga te aguntur equanimit̄ ferri n̄
possunt. immo hec pacienter
tolerare peccatū est. quia & si
non eis cū magna exasp̄atione
resistit̄. contra te deinceps sine
mensura cumulant̄. Tristicia
quoq; deuictū cor quasi ex rati-
one solet exhortari cum dicit.
Quid habes unde gaudeas. cū
tanta mala de p̄ximis portas.
Expende cū quo memore om̄s in-
tuendi sunt. qui in tanto cont̄
te amaritudinis felle uertunt̄.
Auaricia quoq; deuictū animū
quasi ex ratione solet exhortari
cum dicit. Valde sine culpa est
q̊d quedā habenda concupiscis.
quia n̄ multiplicari appetis.
sed egere p̄timescis. & q̊d male
aliꝰ retinet. ipse meliꝰ expendis.
Ventris quoq; ingluuies deuictū
cor quasi ex ratione solet exhor-
tari cū dicit. Ad esū d̄s munda
om̄ia condidit. & qui saciari
cibo respuit. q̊d aliud quā mu-
neri concesso contradicit. Lu-
xuria quoq; deuictū cor quasi
ex ratione solet exhortari cum
dicit. Cur te in uoluptate tua
m̊ non dilatas. cum te q̊d seq̄-
tur ignoras. Acceptū tempus
in desideriis p̄dere non debes.
quia quā cicꝰ p̄transeat nescis.
Si enī misceri d̄s hominē in uo-
luptate coitus nollet. in ipso
humani generis exordio mas-
culū & feminā non fecisset.
Hec ē ducū exhortatio. que d̄u
incaute ad secretū cordis ad-
mittit̄. familiariꝰ iniqua p̄sua-
det. Quā uidelicet exercitus
ululans sequit̄. quia infelix
anima semel p̄ncipalibꝰ uiciis
capta. d̄u multiplicatis iniq̄ta-
tibꝰ in insaniā uertit̄. ferali
iam immanitate uastat̄. Sed
miles d̄i quia sollerter p̄uidere
uiciorꝫ certamina nitit̄. bellū
p̄cul odorat̄. quia mala p̄eun

tia q̄d menti ꝑsuadere ualeant
cogitatione sollicita respicit. ex-
hortationē ducū naris sagacita-
te deꝑhendit. Et quia longe ꝑ-
sciendo subsequentiū iniq̄tatū
confusionē conspicit. quasi u-
lulatū exercitus odorando cog-
noscit. Igit̄ quia vl̄ ꝑdicatorē
dī. vl̄ quēlibet sp̄italis certami-
nis militē descriptū equi nar-
ratione cognouim⁹. nunc eun-
dē iterū in auis significatione
uideamus. ut qui ꝑequū didi-
cimus ei⁹ fortitudinē. etiā per
auē discam⁹ illi⁹ contemplatio-
nē. Quia enī descripta eq̄ mag-
nitudine audiuim⁹. quantū
contra certamina uicioꝝ uir
scs̄ ꝑ pacientiā tolerat. nunc
ꝑauiū speciē cognoscam⁹ q̄ntū
ꝑ contemplationē uolat. Seq̄t̄.
Num q̄d ꝑ sapientiā tuā plumes-
cit accipiter. expandens alas
suas ad austrum. Quia ꝑ an-
nos singulos pennā ueterē acci-
piter noua nascente ꝓiciat.
ac sine intermissione plumes-
cat. pene nullus ignorat. Non
aut̄ hic illud plumę tempus
dicit̄. quo innido uestitur. q̄a
tunc nimirū adhuc uidelicet
pullus ad austrū alas expan-
dere non ualet. sed illa annua
pluma describit̄. quę laxata
uetere penna renouat̄. Et quidē
domesticis accipitrib⁹ quo melius
plumescere debeant. munita
ac tepentia loca req̄runtur. i
agre stib⁹ ū moris ē ut flante
austro [illegible] alas expandant. q̄-
ten⁹ eoꝝ [illegible] membra ad la-
xanda pennā [illegible] ueterē uenti
tepore concalescant. Cum ū
uentus de ē. alis contra radiū
solis extensis atq; ꝑcussis. tepen-
tē sibi aurā faciunt. sicq; aꝑtis
poris vl̄ ueteres exiliunt. vl̄ no-
uę succrescunt. Quid ē ḡ accipi-
trē in austro plumescere. n̄ q̄d
unusq̄sq; scōꝝ tactus flatu scī
sp̄c concalescit. et usū uetustę
conuersationis abiciens. noui
hominis formā sumit. Q̄d pau-
lus admonet dicens. Expolian-
tes uos ueterē hominē cū actib⁹
suis. et induentes nouū. Et rur-
sum. Licet is q̄ foris ē nr̄ homo
corrūpatur. tamen is qui intus
ē renouat̄ de die in diem. Vetu-
stā aut̄ pennā ꝓicere. ē inue-
terata studia dolosę actionis
amittere. et nouā pennā sume-
re. ē mitē ac simplicē bene vi-
uendi sensū tenere. Penna nāq;
ueteris conuersationis grauat.
et pluma nouę immutationis
subleuat. ut ad uolatū tantō
leuiorē quantō nouiorē reddat.
Et bene ait. expandens alas suas
ad austrū. Alas quippe nr̄as ad

austrū expandere. ē ꝑaduentum
scī spc̄ nr̄as confitendo cogitati-
ones apire. ut iam non libeat
defendendo nos tegere. sed accu-
sando publicare. Tunc ḡ accipi-
ter plumescit. cū ad austrū a-
las expanderit. quia tunc se
unusq̄sq; uirtutū pennis indu-
it. cum scō spūi cogitationes su-
as confitendo substernit. Qui
enī uetera fatendo non detegit.
noue uite opa minime ꝑdu-
cit. Qui nescit lugere q̄d grauat.
non ualet ꝓferre q̄d subleuat.
Ipsa namq; compunctionis uis
poros cordis apit. & plumas
uirtutū fundit. Cumq; se studi-
ose mens de pigra uetustate re-
darguit. alacri nouitate iuue-
nescit. Dicat̄ ḡ beato iob. Num-
q̄d ꝑsapientiā tuā plumescit
accipiter. expandens alas suas
ad austrum. id ē numq̄d cui-
libet electo tu intelligentiam
contulisti. ut flante scō spū
cogitationū alas expandat. q̄-
tenus pondera uetuste conuer-
sationis abiciat. & uirtutū plu-
mas inusū noui uolatus sumat.
ut hinc uidelicet colligat. q̄a
uigilantiā sensus in semetipso
ex se non habet. q̄ hanc ex se
conferre aliis nequaq̄m ualet.
Potest etiā ꝑ hunc accipitrē re-
nouata gentilitas designari.

ac si beato iob apte diceret. Futu-
ras uirtutū in gentilitate plumas respice.
& uetustas supbie pennas amitte.
Sequit̄. Numq̄d ad preceptū tuū
eleuabit̄ aquila. & in arduis po-
nit nidū suum. In scriptura
sacra uocabulo aquile aliq̄ndo
maligni spc̄ raptores animarū.
aliq̄ndo p̄sentis scli potestates.
aliq̄ndo ū vl subtilissime scōr
intelligentie. vl incarnatus
dn̄s ima celeriter transuolans.
& mox summa repetens designat̄.
Aquilarū nomine insidiatores
spc̄ exp̄muntur. ieremia attes-
tante qui ait. Velociores fuerūt
ꝑsecutores nr̄i aquilis celi. Ꝑse-
cutores enī nr̄i aquilis celi uelo-
ciores sunt. cum tanta contra
nos maligni homines faciunt.
ut ipsas etiā aerias potestates
inuentionib̄ malicie p̄ire ui-
deant̄. Aquile uocabulo potes-
tas terrena figurat̄. Unde per
ezechiel ꝓphetā dicit̄. Aquila
grandis alarū magnarū. longo
membror ductu. plena plumis.
& uarietate uenit ad lybanū.
& tulit medullā cedri. & sum-
mitatē frondiū ei euulsit. Qua
uidelicet aquila q̄s ali q̄m na-
buchodonosor rex babylonie
designatur. qui ꝑ immensita-
te exercit̄ magnar alarū ꝑ di-
urnitate tempor longo mem-

brozy ductu. ꝑ multas ũ delicias plena plumis. ꝑ innúmera autẽ terrene glę compositione plena uarietate describitur. ¶ Quę uenit ad lybanũ ⁊ tulit medullã cedri. ⁊ summitatẽ frondiũ eius euulsit. quia iudeę celsitudinẽ petens. nobilitatẽ regni eius quasi medullã cedri abstulit. ⁊ ḋũ teneritudinẽ regũ plemq; regni sui culmine captiuando sustulit. quasi ſ. ſũmitatẽ frondiũ euulsit. Quę uocabulo ut subtilis scḕy intelligentia. ut uolatus ḋnicę ascensionis exꝑmitur. Vnde isdẽ ꝑpha ḋũ sua animaliũ speciẽ euãgelistas quatuor se uidisse describeret. ait sibi hominis leonis bouis ⁊ aquilę faciẽ apparuisse testatur. ¶ quartũ peculdubio animal iohem ꝑ aquilã significans. q̃ uolando terrã deseruit. ⁊ quia ꝑ subtilẽ intelligentiã. interna mysteria uerbi uidendo penetrauit. Cui nimirũ ꝑphẽtię sententię ipse quoq; iohs in reuelatione sua de semetipso nõ dissonat. dicens. Animal ꝑmũ simile leoni. ⁊ animal secũdũ simile uitulo. ¶ terciũ animal habens faciẽ quasi hominis. ⁊ quartũ animal simile aquilę uolanti. ⁊ quãuis singula adunũ quęq; euãgelistã recte conueniant. ḋũ alius humanę nativitatis ordinẽ. alius ꝑmundi sacrificii macta-

ſ. ascẽsione.

tionẽ quasi uituli mortẽ. alius potestatis fortitudinẽ quasi leonis clamorẽ insinuat. alius nativitatẽ uerbi intuens. quasi ordo solet aquila aspectat. ⁊ possunt tamẽ hęc quatuor animalia ipsius unius caput cui sunt membra signari. Ipse namq; ⁊ homo est. qui naturã nr̃am uerace suscepit. ¶ ⁊ uitulus. qua ꝓ nobis pacienter occubuit. ⁊ leo. qua ꝑ diuinitatis fortitudinẽ suscepte mortis uinculũ rupit. ¶ ⁊ ad extremũ aquila. ⁊ ꝗa ad cęlũ de quo uenerat redijt. Homo q̃ nascendo. ⁊ uitulus moriendo. ⁊ leo resurgendo. ⁊ aquila ad cęlos ascendendo uocatus ẽ. Sed hoc loco aquilę nomine subtilis scḕy intelligentia. ⁊ sublimis eius contemplatio figurat. ⁊ lunetarũ quippe auiũ usũ acies aquilę supat. ⁊ ita ut solis radios fixos in se ei⁹ oculos nulla lucis suę choruscatione reuerberans claudat. Ad preceptũ q̃ ḋi eleuat aquila. ⁊ ḋũ uisionib⁹ diuinis obtemperans. in supnis suspendit fidelium uita. Quę ⁊ in arduis nidũ ponere dicitur. ⁊ ꝗa desideria despiciens. spem de cęlestib⁹ nutrit. In arduis nidũ ponit. ⁊ ꝗa habitationẽ mentis suę in abiecta ⁊ infima conuersatione

non construit. Hinc ē qd cineo
balaam pphetante dicit. Robu-
stū quide ē habitaculū tuum. s;
si in petra posueris nidū tuū. Ci-
neus namq; possessor interptat.
Et qui sunt qui psentia possident.
n hi qui ingenio sapientie sclaris
calent. Qui in hoc ueraciter ro-
bustū sibi habitaculū construunt.
si p humilitatē paruuli apud
semetipsos facti in xpi sublimita-
te nutriantur. si semetipsos in-
firmos sentiant. et in excelsa hu-
militate cogniti redeptori fo-
uenda mentis fiduciā ponant.
si ima non appetant. si omē qd
pterit cordis uolatu transcendant;
Videam aquila nidū spei in ar-
duis construentē. Ait. Nrā conuer-
satio in celis ē. Et rursū. Qui con-
resuscitauit et consedere fecit
in celestib. In arduis habet ni-
dum. qa pfecto in supnis figit
consiliū. Non uult mentē in i-
ma deicere. n uult p abiectionē
conuersationis humane in in-
fimis habitare. Tunc paulus in
carcere fortasse tenebatur. cū
se consedere xpo in celestib testa-
ret. Sed ibi erat ubi ardentē iā
mentē fixerat. non illic ubi il-
lū necessario pigra adhuc caro
retinebat. Hoc namq; ēē speciale
specimen electoz solet. qd sic
sciunt psentis uite uiā carpere.

ut p spei certitudinē nouerint iā
se ad alta puenisse. quatenus cunc-
ta que pterfluunt. sub se ēē iā
uideant. atq; omne qd in hoc
mundo eminet. amore eternita-
tis calcent. Hinc ē enī qd seqnti
se anime p pphām dns dicit.
Sustolla te sup altitudinē terre.
Quasi queda namq; inferiora ter-
re sunt. dapna. contumelie. ege-
stas. abiectio. que ipsi quoq; di-
lectores scli dū p late uie plani-
ciem ambulant. uitando calcare
non cessant. Altitudines aut ter-
re sunt. lucra rerū. blandimēta
subditoz. diuiciarū habundan-
tia. honor et sublimitas dignita-
tum. que quisqs p ima adhuc
desideria incedit. eo ipso alta es-
timat. quo magna putat. At si
semel cor in celestib figitur.
mox quā abiecta sint cernitur.
que alta uidebant. Nam sicut
cum montē quis conscendit. eo
paulisp cetera subter iacentia
despicit. quo ad altiora ampli
gressū tendit. ita qui in sūmis
intentionē figere nititur. cum
annisu ipso nulla psentis uite
glam ēē deprehendit. sup terre
altitudines eleuatur. et qd p-
ius in imis desideriis positus se
credidit. post ascendendo pfici-
ens sibi sub ēē cognoscit. Que
g illic dns facturū se ēē pollicet

dicens. sustollā te sup altitudinē
terrę. hęc apud beatū iob solū
se facere posse testat̄ dicens. Nū-
q̄d ad p̄ceptū tuū eleuabit̄ aq̄la.
& in arduis ponet nidū sibi. ac
si diceret ut ad meum. qui qd̄
exterius p̄cipio. hoc interi gr̄a
occultę largitatis inspiro. Seq̄t̄.
In petris manet. In sacro eloquio
cum singulari numero petra no-
minat̄. quis ali quā xp̄c accipit̄.
paulo attestante q̄ ait. petra
aut̄ erat xp̄c. Cum ū petrę plu-
raliter appellantur. membra
ei uidelicet sc̄i uiri q̄ illi robo-
re solidati sunt exprimunt̄.
Quos nimirū petrus apl̄s lapides
uocat dicens. Vos tamq̄m lapi-
des uiui coedificamini domos
sp̄itales. Ista itaq; aquila quę
adueri solis radios cordis oc̄los
erexit. in petris manere dicit̄.
quia in dictis antiquoꝝ & for-
tiū patrū mentis statione collo-
cat̄. Eoꝝ quippe uitā quos in
uia dī pre isse se conspicit. ad
memoriā reducit. atq; in celsitu-
dine illoꝝ fortitudinis studen-
do nidū sibi construit. sc̄ę me-
ditationis. cūq; eoꝝ acta dictaq;
tacite cogitat. cū p̄sentis uitę
gl̄am in cōparatione ęternę ex-
cellentię quā sit abiecta consi-
derat. quasi sub se ēē ima terraꝝ
in petris residens obseruabit;

Possunt etiā petrę sublimes uirtu-
tū cęlestiū potestates intelligi.
quas n̄ iam quasi more arboꝝ
huc atq; illuc uentus nr̄ę muta-
bilitatis inclinat. q̄a uelut petrę
in arduis sitę ab om̄i motu mu-
tabilitatis alienę sunt. & ad so-
liditatē fixę celsitudinis. ipsa
cui inherent ęternitate durue-
runt. Vir itaq; sc̄s cum terrena
despicit. more aquilę se ad alti-
ora suspendit. & p contemplati-
onis sp̄m subleuatus p ennē an-
geloꝝ gl̄am p̄stolatur. atq; hu-
ic mundo hospes. illa appeten-
do quę aspicit iam in sublimi-
bus figit̄. Recte ḡ dicit̄. In petris
manet. idē intentione cordis
inter illas cęlestes uirtutes resi-
det. quę p ęternitatis suę for-
titudinē tanta iā soliditatę fi-
xę sunt. ut in nullo culpę late-
re mutabilitatis uarietate flec-
tant̄. Vnde & apte sequit̄. Et
in p̄ruptis silicib̄ commorat̄.
atq; in accessis rupib̄. Qui enī
sunt alij p̄rupti silices. n̄ fortis-
simi angeloꝝ chori. q̄ quāuis n̄
integri sed tam̄ in pprio statu
fixi cadente cum suis angl̄is di-
abolo remanserunt. Prerupti
enī sunt. quia pars eoꝝ cecidit.
pars remansit. Qui integri q̄dē
stant. p qualitatē meriti. sed
p numeri quantitatē p̄rupti;

Hanc p̄ruptionē restituere mediator uenit. ut redēpto humano genere illa angl̄ica dāpna sarciret. & mensurā cęlestis patrię locupletiꝰ fortasse cumularet. Ꝑpter hanc p̄ruptionē de patre dicit̄. Ꝑposuit in eo in dispensatione plenitudinis temporꝫ. instaurare om̄a in xp̄o quę in cęlis & quę in terra sunt. Ab ipso quippe restaurant̄ ea quę in terra sunt. dū peccatores ad iusticiā conuertunt̄. In ipso restaurant̄ ea quę in cęlis sunt. dū illuc humiliati homines redeunt. unde apostate angl̄i supbiendo ceciderunt. Qd̄ ū ait in accessis rupibus. nimirū q̄ p̄rupti silices. ipsi sunt in accessę rupes. Cordi enī peccatorꝫ hominū ualde inaccessa ē claritas angelorꝫ. quia q̄ ad pulchra corporalia cecidit. eo ab sp̄uali specie oculos clausit. Sed quisq̄s ita contemplatione rapit̄. ut ꝑdiuinā grām subleuatus intentionē suā angelorꝫ iam choris interserat. & fixus in sublimibꝰ ab omni se infirma actione suspendat. non ei sufficit gl̄am angelicę claritatis aspicere. n̄ eū etiā qui ē sup angelos ualeat uidere. Sola namq; eiꝰ uisio. uera m̄tis nr̄ę refectio ē. Vnde cū dixisset hāc aquila in petris manere. & in p̄ruptis silicibꝰ atq; in accessis rupibꝰ commorari. ilico subdidit. inde contemplat̄ escam. id ē ex illis angl̄icis choris tendit oc̄lm mentis ad contemplanda gl̄am supnę maiestatis. quan̄ uisa adhuc esurit. qua tandē uisa saciat̄. Scriptū quippe ē. Peo q̄d laborauit anima eiꝰ uidebit & satiabit̄. Et rursū. Beati q̄ esuriunt & siciunt iusticiā. quō ipsi saturabunt̄. Quis ū mentis nr̄ę cibus sit. indicat̄ apte cum dicit̄. Beati mundo corde. quō ipsi dm̄ uidebunt. Et quia interpositione corruptibilis carnis grauati. dm̄ sicut ē uidere non possumꝰ. recte subiungit̄. Oculi eiꝰ delonge ꝓspiciunt. Quantūmlibet enī in hac uita positus quisq; ꝓfecerit. nec dū dm̄ ꝑ speciē. sed ꝑ enigma & speculū uidet. Cuicino aut̄ cum respicimꝰ ueriꝰ cernimus. cum ū longiꝰ aciē tendimus. sub incerto uisu caligamꝰ. Quia q̄ sc̄i uiri in alta contēplatione se erigunt. & tam̄ dm̄ sicut ē uidere non possunt. bene de hac aquila dicit̄. Oculi eiꝰ delonge ꝓspiciunt. Ac si diceret. Intentionis aciē fortit̄ tendunt. sed nec dū ꝓpinquū aspiciunt. cuiꝰ claritatis magnitudinē penetrare ut ē nequaq̄m possunt. A luce enī incorruptibi-

li caligo nos nr̄e corrupti ... onis
obscurat. Cumq; & uideri aliqua-
ten⁹ potest. & tam̄ uideri lux ipsa
sicut ē non potest. quā longe sit
indicat. Quā si mens ut cumq;
non cerneret. nec quia longe eēt
uideret. Si aut̄ pfecte iam cerne-
ret. pfecto hanc quasi p caliginē
non uideret. Igit̄ quia nec omīno
cernit̄. nec rursū omīno n̄ cernit̄.
recte dictū ē. quia longe ds uidet̄.
Libet ad medium ysaie uerba dedu-
cere. atq; hec & illa quā uno spū
pferant̄ indicare. Qui cū actiue
uite uirtutes exp̄meret. dicens.
qui ambulat iniusticiis & loq̄t̄
ueritatē. qui picit auariciā ex
calupnia & excutit man⁹ suas
ab omī munere. qui obturat
aures suas ne audiat sanguinē.
& claudit oculos suos ne uideat
malū. ilico ab eiusdē actiue ui-
te gradib⁹. qd ad contēplationis
culmina ascendat̄. adiunxit
dicens. Iste in excelsis habita-
uit. munimenta saxoꝝ sublimi-
tas ei⁹. Panis ei datus ē. aque ei⁹
fideles sūt. regē in decore suo
uidebit. oculi ei⁹ cernent terrā
delonge. In excelsis nāq; habita-
re. ē cor in celestib⁹ ponere. Et
munim̄ta saxoꝝ sublimitas nr̄a
est. cū fortiū p̄cepta & exem-
pla respicim⁹. atq; ab infima
cogitatione separam̄. Munim̄-
ta saxoꝝ sublimitas nr̄a est. cum
mente choris castrisq; celestibus
iungim̄. & insidiantes maligno⁹
spc̄. stantes in arce cordis quasi
subter positos expugnam⁹. Tunc
etiā nobis panis datur. q̄a in
supnis erecta intentione eter-
nitatis contēplatione reficim̄.
Aque enī nr̄e fideles sunt. q̄a do-
ctrina dī qd hic p spem pmittit.
hoc illic in munere exhibet. Sa-
pientia nāq; hui⁹ mundi infide-
lis est. quia post mortē mansu-
ra non ē. Aque nr̄e fideles sunt.
quia uerba uite qd ante mor-
tē insinuant. hoc etiā post mor-
tē demonstrant. Regē in deco-
re suo ocli nr̄i conspiciunt. q̄a
redeptor in iudicio & a reprobis
homo uidebit̄. sed ad diuinita-
tis ei⁹ intuenda celsitudinē soli
qui electi sunt subleuantur.
Quasi enī quanda feditatē regis
uidere. ē sola seruile formā in
qua ab iniquis despect⁹ ē cernere.
Sed ab electis in decore suo rex
cernitur. q̄a ultra semetipsos
rapti in ipso deitatis fulgore
oculos cordis figunt. Qui quā-
diu in hac uita sunt. q̄a illa ui-
uentiū patriā sicut ē uidere
non possunt. recte adiungit̄.
Cernent terrā delonge. Cōd ḡ hic
ait eleuabit̄ aquila. & in ardu-
is ponit nidū sibi. hoc illic

S. doueyn.

dicit. in excelsis habitauit. Quod hic
dicit. in petris manet. et in prup-
tis silicibus commorat. atque in acces-
sis rupibus. hoc illic subicit. mu-
nimenta saxorum sublimitas eius. Quod
rursus hic subinfert. inde con-
templat. escam. hoc illic quoque
subdit. panis ei datus est. aque
eius fideles sunt. regem in decore
suo uidebunt oculi eius. Et quod hic
subiungit. oculi eius delonge pro-
spiciunt. hoc illic aperte subicit.
cernent terram delonge. Considere-
mus quam sublimis aquila fuerit
paulus qui usque ad tercium celum
uolauit. sed tamen in hac uita po-
situs elongin quo adhuc deum pro-
spicit qui ait. Videmus nunc per spe-
culum in enigmate. tunc autem fa-
cie ad faciem. Et rursus. Ego me
non arbitror comprehendisse. Sed
quamuis eterna ualde minus quam
sunt ipse conspiciat. quamuis ea
se cognoscere perfecte non posse
cognoscat. infirmis tamen audi-
toribus ea ipsa infundere predican-
do non potest. que uidere saltem
per speculum et imaginem potest.

De semetipso quippe tamquam de
alio loquitur dicens. Audiuit ar-
chana uerba que non licet homi-
nibus loqui. Interna quoque quamuis
minima uideantur. et extrema.
fortibus tamen predicatoribus summa
sunt. infirmis uero auditoribus
incapabilia. Unde et predicatores
sancti cum auditores suos diuini-
tatis uerbum capere non posse con-
spiciunt. ad sola incarnationis
dominice uerba descendunt. Unde
bene hic deum subleuata in arduis
aquila longe uidere dicit. ilico
subinfert. Pulli eius lambent san-
guinem. Ac si aperte diceret. Ipsa
quidem diuinitatis contemplatio-
ne pascitur. sed quia auditores
eius deitatis percipere archana nequa-
quam possunt. cognito crucifixi
domini cruore satiantur. Sanguinem
namque lambere. est passionis domi-
nice infirma uenerari. Hinc est quod
iste paulus qui sicut paulo ante
iam diximus. ad tercii celi secreta
uolauerat. discipulis dicebat.

Non enim iudicaui scire me aliquid
inter uos. nisi ihesum xpm. et hunc
crucifixum. Ac si aperte hec aquila
diceret. Ego quidem escam meam di-
uinitatis eius potentiam delonge
prospicio. sed uobis adhuc par-
uulis incarnationis eius tantum-
modo lambendum sanguinem trado.

Nam qui per predicationem suam taci-
ta deitatis celsitudine. infirmos
auditores de solo cruore crucis
edocet. quid aliud quam sanguinem
pullis prebet. Quia uero unicuique
sancti predicatoris anima. corrupti-
one carnis exuta. ad eum mox du-
cit. qui pro nobis sponte sua in

mortē cecidit. & de morte surre-
xit. apte de hac aquila subditur.
Et ubicumq; cadauer fuerit. sta-
tim adest. Cadauer quippe a
casu dicitur. Et non in merito cor-
pus dni ppter casū mortis ca-
dauer uocatur. Qd aut hic de a-
quila dicitur. ubicūq; cadauer
fuerit statim adest. hoc de e-
gredientib animab ueritas fie-
ri spopondit dicens. Vbicumq;
fuerit corpus. illuc congregabu-
ntur & aquile. Ac si apte dicat.
Quia celesti sedi incarnat redep-
tor ur psideo. electoꝝ qq; ani-
mas cū carne soluero. ad celestia
subleuabo. Sed hoc qd de hac
aquila dicitur. ubicumq; fuerit
cadauer statim adest. intelli-
gi & aliter potest. Omnis enī q
in peccati mortē ceciderit. n
inconuenient poterit cadauer
uocari. Quasi ex animis namq;
iacet. q iusticie uiuificantem
spm non habet. Quia u scs quisq;
pdicator. ubi peccatores ee con-
siderat illuc anxie puolat. ut
in peccati morte iacentib lucē
uiuificationis ostendat. bene
de hac aquila dicitur. ubicumq;
cadauer fuerit statim adest.
idest illo tendit. ubi utilitatē
scē pdicationis pspicit. ut ex
eo qd iam spitaliter uiuit. aliis
in morte sua iacentib psit. qs

corripiendo quasi edit. si ab iniq-
tate ad innocentiā pmutando in
sua membra quasi edendo conuer-
tit. Ecce ipse quē ad testimoniū
iam sepe deduxim paulus. cum
nunc iudeam. nunc corinthū.
nunc ephesū. nunc romā. nunc
hyspanias. peteret. ut in peccati
morte iacentib eterne uite gra-
tiā nuntiaret. quid se aliud qm
aquila demonstrabat. que uelo-
citer omā transuolans. ubicumq;
iacens cadauer querebat. ut du
uoluntatē di lucratis peccatorib
faceret. quasi escā suā in cadauere
reppiret. Esca quippe iustoꝝ.
ē conuersio puersoꝝ. De qua dicitur.
Operamini non cibū qui perit. sed
qui pmanet in uitā eternā. Au-
ditis itaq; tot scōꝝ uirtutib be-
atus iob obstupuisse intelligitur.
& sub admirationis terrore si-
luisse. Nam sequitur. Adiecit dns
& locutus ē ad iob. Numqd qui
contendit cum do. tam facile
conquiescit. Vtiq; qui arguit
dm. debet & respondere illi. Vir
scs tanta hac districtione flagel-
li non estimauit augeri sibi me-
rita. sed uicia resecari. Que qa
in se nulla cognouit. pcussum
iniuste se credidit. & pcutientē
prsus arguere. ē de pcussione
murmurare. Considerans autē
dns qd ea que ptulit. non ex-

tumore superbie. sed ex qualitate col-
legerat uite. pie illum increpat di-
cens. Numquid qui contendit cum
deo tam facile conquiescit. Utique
qui arguit deum. debet et responde-
re illi. Ac si apertius diceret. Qui
tanta de tua actione locutus es.
cur audita sanctorum uita siluisti. Me-
um enim fuit arguere. tuum autem de
percussione an fuerit iusta dubita-
re. Et bona quidem tua ueraciter
protulisti. sed hec quo tenderent
flagella nescisti. quia et si iam non
habes quod corrigas. habes tamen
ad huc quo crescas. In quanta uero ue-
ritatis arce quam plurimos suble-
uem. me ecce narrante cognoui-
sti. Ipse considerabas tuam. sed
aliorum celsitudinem nesciebas. Au-
ditis ergo alienis uirtutibus. si quid
uales responde de tuis. Scimus
autem quod cordis sui oculum per elati-
onis tenebras extinguit. qui cum
recta agit. considerare meliorum
merita negligit. At contra mag-
no humilitatis radio sua opera
illustrat. qui aliorum bona subti-
liter pensat. quia deum ea que
ipse fecerit. facta foris et ab aliis
conspicit. eum qui de singulari-
tate intus erumpere nititur. super-
bie tumorem premit. Hinc est quod uo-
ce dei ad helyam solum iustum se esti-
mantem dicitur. reliqui mihi septem
milia uirorum. qui non curuauerunt

genua ante baal. ut deum non solum
se remansisse cognosceret. elatio-
nis gloriam que ei de singularita-
te surgere poterat. euitare potu-
isset. Beatus itaque iob nil peruerse
egisse reprehenditur. sed de aliorum
etiam bene gestis docetur. ut deum
se equales et alios habere consi-
derat. ei qui singulariter sum-
mus est. se humiliter subdat.

Explicit Liber. xxxi. Incipit hyst.
libri. xxxii.

Respondens autem iob domino dixit.
Qui leuiter locutus sum. responde
quid possum. Manum meam pono super os meum.
Unum locutus sum quod utinam non dixissem. et
alterum. quibus ultra nichil addam. Respondens
autem dominus iob de turbine dixit. Accinge
sicut uir lumbos tuos. interrogabo te. et in-
dica mihi. Numquid irritum facies iudicium meum.
et condempnabis me ut tu iustificeris. Et
si habes brachium sicut deus. et si uoce simili to-
nas. circumda tibi decorem. et in sublime erigere.
et esto gloriosus. et speciosis induere uestibus.
disperge superbos in furore tuo. et respiciens om-
nem arrogantem humilia. respice cunctos su-
perbos. et confunde eos. et contere impios in
loco suo. absconde eos in puluere simul. et faci-
es eorum dimerge in foueam. et ego confitebor quod salua-
re te possit dextera tua. Ecce uehemoth quem
feci tecum. fenum quasi bos comedet. Fortitudo eius
in lumbis eius. et uirtus illius in umbilico uentris eius.
Constringit caudam suam quasi cedrum. Nerui tes-
ticulorum eius perplexi sunt. Ossa eius quasi fistule eris.
Cartillago illius quasi lamine ferree. Ipse princi-
pium est uiarum dei. Qui fecit eum. applicauit gladium
eius.

Explic̃ hystoria.
Incipit Liber xxx. Scōr.

SANCTI VIRI. Quo apud dñm altius uirtutū dignitate ꝓficiunt: eo subtiliꝰ indignos se ee deprehendunt: quia dū proximi luci fiunt. q̄quid eos in se ipsis latebat inueniunt: et tantō magis foris sibi deformes apparent: quantō nimis pulchrū ē q̄d intus uident; Nullus quisq; enī sibi dū tactu ueri luminis illustrat ostenditꝰ: et unde agnoscat q̄d est iusticia. inde erudit ut uideat q̄d ē culpa. Hinc ē q̄d sepe mens nra q̄muis frigida in conuersationis humanę actione torpescat: q̄muis in quibꝰdā delinquat et nesciat: quāuis peccata quedā q̄si nulla ꝓpendat: cum tamen ad appetenda sublimia orationis cōpunctione fecerit: ipso suę oculo cōpunctionis excitata. ad inspiciendā se post fletū uigilantior redit. Nam cū neglectā se deserit. et nocto tepore torpescit: ut otiosa uerba ut inutiles cogitationes minoris ee omittat reatus credit. At si igne compunctionis incalescens. ac tempore suo tacta subito afflatu contēplationis euigilet: illa quę leuia paulo ante credidit: mox ut grauia ac mortifera phorrescit: cuncta enī ut minimis noxia q̄si atrocissima refugit: quia uidelicet ꝓ conceptionē spē grauida intrōire ad se iam inania nulla ꝓmittat. Et ex eo enī q̄d intus conspicit: quā sint horrenda. hęc et q̄ exteri ꝓ stupent sentit: et quanto amplius subleuata ꝓfecerit. tanto magis refugit infima quibꝰ ꝓstrata deficit. Nichil quippe eam n̄ q̄d interi uidebat pascit: atq; eo graui toleat quicq̄d se ei extrinsecus ingerit. q̄d illud non ē q̄d intrinsecus uidet: sed exhis interioribꝰ quę raptim uidere potuit. ad exteriora quę toleat iudicandi regulā sumit. Sup se enī rapit cum sublimia contēplatur: sed semetipsā iam liberius excedendo conspiciens. quicq̄d ei ex se ipsa sub se ipsa remanet subtiliꝰ comphendit. Ex quare miro in agit ut sicut superius dictū ē. unde dignior efficitur: inde sibimet indigna uideat: et tunc rectitudini longe se ee sentiat. cū app̄pinquat. Unde salomon ait. Cuncta tēptaui in sapientia: dixi. sapiens efficiar: et ipsa longe factus recessit ame. Quesita enī sapientia longi recedere dicit: q̄a ap-

ppinquantꝫ altior uidet. Qui ũ hãc
nequaq̃m querunt: tanto se ei p-
pinquos estimant: quanto ei rec-
titudinis regulã ignorant. quia
sita intenebris minari lucis claritã
nescium: quã numquã uiderũt.
cumq; informa ei pulchritudinis
non tendunt. in semetipsis liben-
ter cottidie deformiores fiunt.
Nam quisq̃s ei radiis tangit. sua
illi manifesti tortitudo monstratur. Æ eo ueri inuenit qm̃ cũ
flectatur minucio. quo sagacius
sũma considerans conspicit qn̄-
tum distat a recto. Vnde beatus
iob humanũ gen̄ uirtutib⁹ tran-
siens amicos loquendo superauit.
sed loquente do sublimi erudi-
tus semetipsũ cognoscendo reti-
cuit. Illos namq; iuste loquen-
do subdidit. sed aduerba locuti-
onis intime reũ se iuste cogno-
uit. Equide cur flagellatus sit
nescit. sed tunc cur flagella
ueneratus non sit. silendo redar-
guit. Iniuna enĩ iudicia cũ ne-
sciunt non audaci sermone di-
cutienda sunt. sed formidoloso
silentio ueneranda. qua æ cũ
causas rerũ conditor in flagello
non aperit. eo iustas indicat. quo
se eas facere q̃ summe iustus ẽ.
demonstrat. Vir ĝ scs æ pri de
locutione æ post de silentio re-
prehensus. quid de semetipso sen-
tiat innotescat. Ait enim.

Quis leuiter locutus sũ. respon- »
dere quid possim. Acsi dicat. »
Sermonẽ meũ defenderem. si huic
cum rationis ponderepulsem.
At cum pcax postqua lingua leui-
tate usa conticuit. qd restat n
ut conticendo refrenetur. Sequit.
Manũ meã ponã sup os meũ. Vsu »
sacri eloquij in manu opatio. in
ore locutio solet intelligi. Os manũ
sup os ponere. ẽ uirtute boni
opis culpas tegere incautę locu-
tionis. Quis ũ inueniri potest.
qui quãuis pfectus sit de ocio-
so tam̃ sermone non peccat. Iacobo attestante qui ait. nolite
plures fieri magistri. in multis
enĩ offendimus oms. æ rursus.
linguã nullus hominũ domare
potest. Cui culpas redarguens
psemetipsa ueritas dicit. Dico
autẽ uobis. quõ omne uerbũ oci-
osum qd locuti fuerint homi-
nes. reddent de eo rationẽ in die
iudicij. Sed sci uiri studentan-
te di oculos culpas linguę tege-
re meritis uitę. studentpondere
bonox opum. pmere immo-
derata uerbox. Vnde in sca eccla
manus sup os ponitur. du in
electis ei cottidie ociosę locuti-
onis uicium bonę uirtute actio-
nis opitur. Scriptũ namq; ẽ.
Beati quox remissę sunt iniqta-

tates. et quorum tecta sunt peccata.
Sed rursum cum scriptum sit. omnia
nuda et aperta sunt oculis eius. quomodo
tegi possunt. que eius oculis cui
cuncta nuda sunt abscondi neque
quam possunt. Sed quia hoc quod te-
gimus inferius ponimus. atque hoc
unde tegimus. nimirum superducimus
ut quod est subter positum tegamus.
tegere peccata dicimur. que quasi
subter ponimus dum abdicamus.
eisque aliud superducimus. dum bone
actionis opus ad hoc post eligi-
mus. ut preferamus. Qui ergo priora ma-
la deserit. et bona posterius facit.
per hoc quod addit transactam nequi-
ciam tegit. cui boni operis merita
superducit. Beatus igitur iob sancte ec-
clesie typum tenens. ut in verbis
suis sua alligans nostra designet.
dicat ex se. dicat ex nobis. Manum
meam ponam super os meum. id est quod
districto iudici in sermone meo
displicuisse considero. ante
eius oculos sub velamine recti
operis abscondo. Unum locutus sum.
quod utinam non dixissem. et alte-
rum quibus ultra non addam. Si trans-
acta beati iob verba discutimus.
nil eum nequiter dixisse reperimus.
Si vero dicta eius, que cum veritate ac
libertate dicta sunt in aliquod
superbie vicium flectimus. duo iam
solummodo non erunt quia multa.
Sed quia loqui nostrum est homi-
nibus occultum sensum verbis aperire. lo-
qui vero deo est ad divinas aures mo-
tum mentis etiam expressione actionis
ostendere. beatus iob ad libram se
subtilissimi examinis pensans.
locutione sua secundo se deliquisse
confitetur. Unum ergo loqui illicite est
res flagello dignas agere. aliud
loqui est etiam de flagello murmu-
rare. Qui ergo ante increpationem
dominicam in omni opere hominibus prela-
tus fuit. ipsa in altum increpatio-
ne proficiens et minus se rectum prius
in opere. et minus se patientem post
inverbere agnovit. Unde semet
ipsum redarguens dicit. Unum locu-
tus sum quod utinam non dixissem.
et alterum quibus ultra non addam.
Ac si dicatur. Rectum me quidem inter
homines credidi. sed te loquen-
te. et ante flagella pravum et post
me rigidum inveni. quibus ultra
non addo. quia iam nunc quanto
te loquentem subtilius intelligo.
tanto memetipsum humilius inves-
tigo. Et quia beatus iob sancte ecclesie
typum tenet. possunt electis om-
nibus hec eius verba congruere. qui
cognoscentes deum in uno et alio
deliquisse sentiunt. quia se intel-
ligunt vel in cogitatione et opere.
vel in dei ac proximi neglecta dilec-
tione peccasse. quibus se promit-
tunt ultra nichil addere. quia per
conversionis gratiam curant pe-

nitendo cottidie etiam transacta pur-
gare. Et hoc tamen quod beatus iob de
duobus se penitendo redarguit. li-
quido ostendit. quod peccator omnis
in penitentia duplicem habere
gemitum debet. nimirum quia et
bonum quod oportuit non fecit. et
malum quod non oportuit fecit.
Hinc est enim quod per moysen de eo qui
iuramentum protulit. ut vel male quid
vel bene faceret. atque hoc ipsum
obliuione transcendit. dicitur.
Offerat agnam de gregibus siue ca-
pram. orabitque pro eo sacerdos et pro
peccato eius. sin autem non potue-
rit offerre pecus. offerat duos
turtures. vel duos pullos colum-
barum. unum pro peccato et alterum
in holocaustum. Iuramentum namque
proferre est uoto nos diuine serui-
tutis alligare. Et cum bona opera pro-
mittimus. bene nos facere spo-
ndemus. Cum uero abstinentiam cru-
ciatumque carnis nostre uouemus. ma-
le ad presens nos nobis facere iu-
ramus. Sed quia nullus in hac
uita ita perfectus est. ut quamlibet
deo deuotus sit. qui inter ipsa quan-
tulumcumque pia uota non peccet.
pro peccato agna offerri de gre-
gibus siue capra precipitur. Quid
enim per agnam nisi actiue uite inno-
centia. quid per capram que in sum-
mis sepe extremisque pendens
rupibus pascitur. nisi contemplatiua

uita signatur. Qui ergo se conspi-
cit promissa ac proposita non imple-
sse. ad sacrificium dei se se studio-
sius debet vel in innocentia boni
operis. vel in sublimi pastu contem-
plationis accingere. Et bene ag-
na de gregibus. capra uero de gre-
gibus offerri non iubetur. quia ac-
tiua uita multorum est. contempla-
tiua paucorum. Cum hec agimus que
multos agere et egisse conspicimus.
quasi agnam de gregibus damus.
Sed cum offerentis uirtus ad agnam
capramque non sufficit. in reme-
dio penitentis adiungitur. ut duo
columbarum pulli. vel duo turtu-
res offerantur. Scimus quia columbarum
pulli. vel turtures pro cantu gemi-
tus habent. Quid ergo per duos colum-
barum pullos vel duos turtures. nisi
duplex penitentie nostre gemitus
designatur. ut cum ad offerenda
bona opera non assurgimus. nos met
ipsos dupliciter defleamus. quia et
recta non fecimus. et praua operati
sumus. Unde et unus turtur pro
peccato. alter uero offerri in holo-
caustum iubetur. Holocaustum namque
totum incensum dicitur. Unum ergo tur-
turem pro peccato offerimus. cum pro
culpa gemitum damus. de altero
uero holocaustum facimus. cum pro eo quod
bona negleximus. nos met ipsos
funditus succendentes igne do-
loris ardemus. Quia ergo duplex

inpenitentia gemitus debetur: beatus iob diuina increpatione proficiens. atque in sua reprehensione succrescens. dixisse se unum et alterum penitens fatetur. Ac si aperte dicat. Et erga bona per negligentiam torpui. et ad mala per audatiam prorupi. Sequitur. Respondens autem dominus iob de turbine dixit. Accinge sicut uir lumbos tuos. interrogabo te. et indica mihi. Quid sit dominum de turbine respondere. quid beatum iob lumbos accingere. quid interrogare dei. quid hominis indicare. primo iam domini sermone tactum est. Quia ergo lectoris tedio parcimus. curamus summopere ne dicta replicemus. Sequitur.

Numquid irritum facies iudicium meum. et condempnabis me ut tu iustificeris. Quisquis contra flagella domini semetipsum defendere nititur. flagellantis iudicium euacuare conatur. Nam cum sua culpa feriri se denegat. quid aliud quam iniusticiam ferientis accusat.

Beatum itaque iob non idcirco flagella celestia percusserunt. ut in eo culpas extinguerent. sed potius ut merita augerent. quatenus qui tranquillitatis tempore in tanta sanctitate claruerat. etiam ex percussione patesceret. que in eo etiam pacientie uirtus latebat. qui quidem culpam suam inter flagella non inueniens. nec tamen flagella eadem causam sibi esse augendi meriti deprehendens iniuste feriri se credidit. cum quid in se debuisset corrigi non inuenit. Sed ne ipsa innocentia in tumore elationis inflet. diuina uoce corripitur. et mens eius ab iniquitate libera sed uerberibus pressa. ad iudicia occulta reuocatur. ut superna et non est cognita. non tamen credatur iniusta. sed eo saltem iustum credat. omne quod patitur. quo nimirum constat quia deo auctore patiatur. Magna enim satisfactio percussionis est uoluntas iusta conditoris. que cum iniustum facere nil soleat. iusta agnoscitur etiam si latet. Nam et cum pro iniusticie peccato percutimur. si in percussione nostra diuine uoluntati coniungimur. mox a nostra iniusticia ipsa coniunctione liberamur. Quisquis enim iam percussionem tolerat. sed adhuc causas percussionis ignorat. si iustum credens hoc ipsum contra se iudicium amplectitur. eo ipso ab iniusticia sua iam correctus est. quo percussum se iuste gratulatur. Iniuncta enim sua deo se socians. se se contra se erigit. et magna est iusticia quod uoluntati iudicis concordat in pena. cui displicuit in culpa. Vir ergo sanctus. quia in nulla a deo culpa discrepauerat. quasi

cum difficultate ei inter supplicia
concordabat. Neq; enī credidit
qd flagella que solent uicia ex-
tinguere. in illo sola merita au-
gerent. Unde nunc iuste corri-
pit. ut occultis iudiciis & nesci-
ens subderetur. eiq; dicit. Num
qd irritū facies iudiciū meum.
& condepnabis me ut tu iustifi-
ceris. Ac si apte diceret. Tua q-
dem bene acta considero. s; mea
occulta iudicia ignoras. Si g ex
tuis meritis contra mea flagel-
la disputas. qd aliud quā me
de iniusticia addicere. te iusti-
ficando festinas. Sequit. Si
habes brachiū sicut ds. & si uo-
ce simili tonas. Quia humanū
gen beatus iob meritis transcende-
bat. eum pius conditor & eru-
ditor ad considerandā similitu-
dinē sue magnitudinis puo-
cat. ut cognita tanta dissimi-
litudine in humilitate se pmat.
Sed cū in dō uox & brachiū dicit.
cauendū summope ē neqd in
eo mens corporeū suspicet. In
antropomorfitarū namq; he-
resim cadere. ē eum q in circū-
scripte implet & circūplectit
omnia. intra corporalia linia-
menta concludere. Sed omps
ds ad sua nos trahens usq; ad
nrā se humiliat. atq; ut alta in
sinuet. humilib condescendit.

qui quatenus paruulorum animus rebus
cognitis enutritus. ad inquiren-
da exurgat. incognita. atq; ab
eo q longe sup ipsū ē quedā iu-
xta se audiens. quasi quibusdā
ad illū passibus moueat. Unde
fit ut p scripturā suā aliqndo
a corporib hominū. aliquādo
a mentib. aliqndo ū ab ouibus.
aliqndo etiā ab insensatis reb
quasdā longe dissimiles in se
similitudines trahat. Plerūq;
enī a corporib hominū in se
humilitatē trahit. sicut de eo
ppha ad israhelitas dicit. qui
tetigerit uos tangit pupillā
ocli eius. & sicut de eo rursū
spanti homini p ppham dicit.
In scapulis suis obumbrabit t.
Constat nimirū qd in natura
sua nec oculos ds nec scapulas
habet. Sed quia nos p oculum
cernimus. in scapulis ū onera sus-
tinemus. ds qd omnia uidet
oculū habere phibetur. qd ū
nos tolerat. atq; eo ipso quo ser-
uat obumbrare nobis scapulis
dicit. Ait enī. In scapulis suis
obumbrabit t. Ac si diceret
peccatori homini. & post pec-
catū ueniā depcanti. Ea pieta-
te te dns ptegit. qua te pieta-
te tolerauit. Obumbrat enim
in scapulis suis. quia dū por-
tat defendit. Aliqndo amen-

tib⁹ in se similitudinē trahit. sicut
p ꝓphām ad isrl dicit. recordat⁹
sum tui. miserans adolescentiā
tuā. et rursū p sponse compara-
tionē loquens dicit. et si illa ob-
lita fuerit. ego tamē non obliuis-
car tui. Quis enī nesciat q̄a dī
memoria nec obliuione rūpit.
nec recordatione sarcitur. Sz
cū alia deserens p̄termittit. mo-
re mentiū obliuisci dicitur. et
cū post longū tempus que uo-
luerit uisitat. nr̄e mutabilita-
tis consuetudine recordatus
uocat. Quo enī pacto diuinitatis
ei⁹ uim obliuio dissipat. cui
ipsa quoq; laudabilis memoria
essentialit̄ concordat. Nulla
namq; n̄ aut p̄terita aut ab-
sentia recordant. Quom̄ g̊
ds preteritoꝝ reminiscitur.
cū ipsa que in semetipsis
p̄tereunt. ei⁹ semp nutui
p̄sentia assistunt. Aut
quom̄ absentiū recordat.
dū om̄e qd ē p hoc illi p̄sto
ē qd in ipso est. Qd si ei p̄sto n̄
esset. om̄ino non eēt. Nam n̄ ex-
istentia uidendo creat. existen-
tia uidendo continet. Quicq̄d
g̊ creator non uidet. essentia
subsistendi caret. Aliq̄ndo aut̄
ab auib⁹ in illū similitudo
trahit̄ sicut p moysen dicit.

expandit alas suas et accepit eos.
et sicut ꝓpha ait. Sub umbra a-
larū tuarū ꝓtege me. Quia enī
nos paruulos dū ꝓtegit nutrit.
et non graui atq; onerosa. sz leui
et blanda ꝓtectione nos refouet.
dū suas in nos misc̄dias exerit.
quasi more sup nos auiū alas
tendit. Aliq̄ndo enī in sensatis
reb⁹ ꝓpter infirmitatē nr̄am
alta condescensione se cōparat.
sicut p ꝓphām dicit. Ecce ego
stridebo subter uos. sicut stri-
det plaustrū onustū feno. Quia
enī fenū est uita carnaliū sicut
scriptū ē. omnis caro fenum.
in eo qd dn̄s uitā carnaliū pati-
tur. more plaustri fenū se por-
tare testat̄. Cui sub feni onere
ē stridere. pondera et iniq̄tates
peccantiū cum querela tolerare.
Cum g̊ longe dissimiles in se simi-
litudines trahit. sollerter in-
tuendū ē. qd queda talia ali-
quando dicant̄. in dō ꝓpter ef-
fectū opis. aliq̄ndo aut̄ ad indi-
canda ei⁹ substantiā maiestatis.
Nam cū in dō oculus. scapule. at-
q; pes. ale nominant̄. effectus
quida opationis ostendit̄. Cū
u manus. brachiū. dextera. vl
uox in dō dicitur. p hec uoca-
bula consubstantialis ei fili⁹ de-
monstrat̄. Ipse ē quippe man⁹.

& dextera. de cui⁹ ascensione
p moysen pater loquit̄ di
cens. tollam in celu manū
meā. & iurabo p dexteram
meā. ipse brachium de quo
ꝓpheta ait. & brachiū dn̄i
cui reuelatū ē. ipse uox q̄a
eū pat̄ gignendo dixit. fili⁹
m̄s estu. ego hodie genui te. &
de quo scriptū ē. In p̄ncipio
erat uerbu. ⁊ ūbu erat aput
dm̄. ⁊ ds erat uerbu. P. qd ūbū
fecisse ~~ūbu~~ patrē omīa dauid
asserit dicens. Dixit. ⁊ facta
sunt. Do g̊ brachiū habere.
ē opantē filiū gignere. Voce
tonare. ē consubstantialem
sibi filiū mundo terribilit̄
demonstrare. Beato g̊ iob dn̄
dicit dn̄s. si habes brachium
sic ds. ⁊ uoce simili tonas. mi
ra dispensatione pietatis eū
cū increpat exaltat. q̄a eum
quē sua cōparatione supat.
supiorē cunctis demonstrat.
Cui in hac ꝓpositione sub iun
git. Circūda tibi decorē. & in
sublime erigere. esto glosus. ⁊
speciosis induere uestib⁹. sub
audis ut ego. Ipse enī sibi cir
cūdat decorem. de quo scrip
tū ē. Dn̄s regnauit. decorem
induit. Ipse aput nos in subli
me erigit̄. cum nr̄is mentib⁹

in natā sua inpenetrabilis ēē
demonstrat̄. Ipse ū glosus est.
q̄ dum se ipso pfruit̄. accedentis
laudis indigens non ē. Ipse spe
ciosis uestib⁹ induit̄. q̄a scōꝝ an
geloꝝ choros quos condidit. in
usu sui decoris assumpsit. &
uelut quandā uestē glosā sibi
ecclam exhibet. non habentē
maculā aut rugam. Vnde ei
p propheta dicitur. Confessio
nem ⁊ decorē induisti uenn.
amict⁹ lumine sic ue
stimento Hic q̄ppe confessionē
induit. illic decorē. quia
quos hic p penitentiam c̄fiten
tes fecerit. illic fulgentes p de
corē iusticie ostendit. Luce g̊
sic uestimento amic̄itur. quia
scis omnib⁹ quib⁹ dictum est. uos
estis lux mundi hui⁹. in illa eter
na glā uestiet̄. Vnde & p euuan
gelium dicit̄. q̄a transfigura
to in monte dn̄o. uestimenta
ei⁹ facta sunt candida sic nix.
In qua transfiguratione q̄d ali
ut quā resurrectionis ultime
glā nuntiat̄. In monte enim
uestimenta ei⁹ sicut nix facta
sunt. q̄a in supne claritatis cul
mine. sci om̄s ei luce iusticie
fulgentes adherebunt S; quia
speciosarum uestium nomine
iustos sibi quomodo adiungat

insinuat. ⁊ iniustos etiã quoꝝ a se disiungat ostendit. ℣ sequit.

» ℣ispge supbos in furore tuo. subaudis ut ego. ⁊ qui eos tranq̃llitatis tempore unitos contra me tolero. æ districtus q̃ndoq; ueniens in meo eos furore dispgo. ℣ sed inter hec solleter intuendu ẽ. q̃d grauis p fidiç error admittatur. ⁊ si fortasse quis estimet. q̃d in illa diuinitatis substantia furor. æ tranq̃llitas uariet. ℣ creatorem namq; omniũ eo sũmę immortalitatis ẽ. ⁊ q̃ creaturę more mutabilis non ẽ. ℍ Hinc de illo p iacobu dicit. Apud quẽ non ẽ transmutatio. ⁊ nec uicissitudinis obumbratio. ℍ Hinc rursũ scriptũ ẽ. Tu autẽ dne cũ tranquillitate iudicas. ℍ Hinc ppha ait. Deserta terra facta ẽ a facie ire columbę a facie furoris dñi. Q̃d enĩ ira columbę p̃ducerat. ⁊ hoc furorẽ dñi subiunxit. ℣ columba namq; ualde simplex ẽ animal. ℣ ⁊ q̃a in illo nulla furoris inequalitas serpit. ⁊ furorẽ dñi ira columbe nominauit. ℣ Vt enĩ diuinę districtionis ium inperturbabilẽ demonstraret. ⁊ æ ira dicit æ columbę. Ac si apte diceret. ℣ districtũ iudicẽ inconcussus exerit. ⁊ q̃ permanens mansuetus iniustos punit. ℣ Vnde æ in extremo iudicio in semetipso incõmutabilis manens. nulla uicissitudine ac mutabilitate uariatur. ⁊ sed tamen electis æ reprobis. nequaq̃m sub specie eiusdẽ incõmutabilitatis ostenditur. ⁊ quia æ tranquillus iustis. æ iratus apparebit iniustis. ℣ Testem enĩ conscientiã intra semetipsos deferunt. unde eoꝝ mentes eque unũ respiciant. sed ñ equaliter modificentur. ⁊ q̃a æ istis eũ benignũ ostendit ante acta iustitia. æ illis terribilẽ culpa. Quoꝝ pauorẽ quis explicet. ⁊ cũ contingit miseris æ intra se culpas cernere. æ tamen iudicẽ iustũ uidere. ℣ hoc nimirũ cotidie inuisuunt̃ p̃sentis agitur. ⁊ ut de qualitate uenturi iudicis mortaliũ corda doceant. ℣ Nam cũ duo ad iudiciũ p̃gunt. alius innocentię sibi conscius culpę. ante plaã sententiã adhuc tacentẽ iudicẽ utrisq; conspiciunt. ⁊ æ culpę tamen debitor grauẽ contra se iã hoc ipsũ iudicis silentiũ suspicat. Quã iam sibi ñ denuntiat p̃turbatio iudicis. sed recordatio prauitatis. ⁊ quia æ si adhuc foras reũ sententia non d̃apnat. intus iam grauit conscientia accusat. At contra iustitię amicus decernentis iudicis tũ conspicit. sed intus de testimonio bonę recordationis hylarescit. ⁊ æ q̃a apud se q̃d metuat

non habet. omne qd erga semetip-
sum ē blandū uidet. Hoc itaq; lo-
co furor dni dicit. non pturbatio
diuinę substantię. sed sup pecca-
tores male sibi conscios examina-
tio iustę uindictę. Quāuis eum
tranqllū in iudicio uideant. qa
tamen feriendos se ab illo n̄ dubi-
tant. eū suis moribꝰ pturbatū pu-
tant. Sequit. Et respiciens omnē
arrogantē humilia. ac si dicat ut
ego. Apte aut̄ ad uindictę ordi-
nē arrogantibꝰ superboꝝ culpa p-
ponitur. quia nimirū non sup-
bia de arrogantia. sed arrogantia
de supbia generat. Duobus modis
aut̄ a dno peccator unus quisq;
respicitur. cum aut a peccato
conuertit. aut ex peccato punit.
De respectu enī conuersionis di-
citur. qa respexit dns petrū.
& recordatus petrus fleuit a-
mare. De respectu rursus ultio-
nis dicit. Vultus dni sup facien-
tes mala. ut pdat de terra me-
moriā eoꝝ. Vtrisq; modis
aut̄ in humilitate arrogans ster-
nitur. qa aut penitendo cogno-
scit culpā. aut peundo pcipit
penā. Sequit. Respice cunctos
supbos & confunde eos. & contere
impios de loco suo. subaudis ut
ego. Supbi ex respectu dni con-
funduntur. aut enī hic de pi-
etate cognoscentes & dapnan-
tes crimina. aut illic supplicia
de iusticia senti- entes. Impioꝝ
ū locus ipsa sup- bia est. qa
cum scriptū sit. iniciū omis
peccati supbia. unde orit impi-
etas. ibi continet supbia. quāuis
nequaqm a supbia distet impie-
tas. Valde enī supbire. ē impia
de auctore sentire. Impiꝰ g in lo-
co suo conteritur. qa ipsa supbia
qua eleuat opprimit. Cumq; ef-
ferendo se in cogitationibꝰ erigit.
lumen sibi iusticię qd inuenire
debuisset abscondit. Sepe aut̄
dū contra dnm falsa gla exteriꝰ
pficit. ueria miseria interiꝰ in-
anescit. Vnde ppha ait. Deieci-
sti eos dū alleuarent. Non enī
ait deiecisti eos postqm eleuati
sunt. sed dū alleuarent. qa hoc
ipsū fit supbis interiꝰ deici. qd
eis falsa contingit gla exteriys
eleuari. Ordinante aut̄ diuino
iudicio. non eis hic aliud culpa ē.
atq; aliud pena. sed sua illis in
penā uertit culpa. ut elatis fas-
tu supbię hoc ipsū sit uere intꝰ
cadere. qd foris ostendunt pfe-
cisse. Sequit. Absconde eos in
puluere. simul & facies eoꝝ di-
merge in foueam. ac si dicat
ut ego. Supbos enī atq; impios
iusto iudicio dns in puluere
abscondit. qa eoꝝ corda ipsis
quę despecto amore creatoris

eligunt terre nis opp̄mi negociis
p̄mittit. Vn de & illoꝝ uitā
cum iudici o extremo discu-
tit. tamq̄m n sibi absconditā
non cognoscit dicens. Nescio q̄
estis. Vita prauoꝝ sub puluere
absconditur. q̄a abiectis & in-
fimis desideriis grauat. Quisq̄s
enī adhuc ea quę mundi sunt.
appetit. quasi ante faciē ueri lu-
minis non apparet. q̄a nimirū
sub puluere terrenę cogitationis
iacet. Hunc prauarū cogitatio-
nū puluerē opp̄ssa mens tolerat.
quē uentus nequissimę tēpta-
tionis apportat. Hinc ē enī qd̄
de una quaq; anima terrenis de-
sideriis aggrauata sub effraim
specie p̄ ꝓpham dicit. Factus ē
effraim subcinericius panis. q̄
non reuersat. Ex natura quippe
bene condita ē nobis intentio
quę surgat in dm̄. sed ex conu-
satione neq̄ter assueta in est
uoluptas. quę p̄sens p̄mat in
sclm̄. Panis aut̄ subcinericius ex
ea parte ē mundior quā inferius
occultat. atq; ex ea parte ē sor-
didior qua desup̄ cinerē portat.
Quisq̄s intentionē qua dm̄ de-
buisset querere negligit. q̄si
more panis sub cinericii mun-
diorē partē inferius p̄mit.
& dū curas scli libenter tole-
rat. quasi congestū cinerē supius
portat. Reuersaret panis subci-
nericius. si desideriorum carnaliū
cinerē repelleret. & intentio-
nē bonā quā in se dudū despi-
ciendo opp̄sserat superius osten-
taret. sed reuersari rennuit.
cum mens amore curarū sclariū
p̄ssa molē sup̄positi cineris abi-
cere negligit. dūq; assurgere
in intentione bona non appetit.
quasi mundiorē faciē subter-
ponit. Apte aut̄ subiungit. Si-
mul & facies eoꝝ demerge in fo-
ueam. ac si dicat ut ego. Iusto
namq; iudicio sup̄boꝝ facies
dn̄s in foueā mergit. quia inten-
tionē cordis eoꝝ se se ultra om̄s
erigentē inferius ducit. Ima enī
respicit. cui facies foueā at-
tendit. Et bene de sup̄bis dicit.
qd̄ eoꝝ facies in foueā demer-
gunt. quia ima petunt. dū su-
p̄biendo altiora appetunt. & quo
magis extollendo se erigunt.
eo magis ruendo inferius ten-
dunt. Terrenā quippe glam
querunt. & infima sunt quę
p̄spiciunt. dū sup̄biendo alta
sectant. Vnde miro ac diuer-
so m̄o res agit. ut humiles cęlū
petant. dū se ~~in se~~ infra deici-
unt. sup̄bi infima appetant.
dū despiciendo cęteros quasi
in altioribus extolluntur. Isti se
dū despiciunt cęlestibus iun-

guntur. ¶ Illu dñi se erigunt a sup-
ioribus duudunt. atq; ut tra
duerim. illi se eleuantes dep̃mus.
ish dep̃mentes leuant. Ir bene
de supbientib̃ p̃ psalmista dicit.
Humiliat auē peccatores usq; ad
terrā. quia ea quę in fia suūt am
bientes dū extollendo se eriguūt.
amisso celo q̄d aliud quā terrā
petunt. ¶ Quib̃ hoc ipsū iam nu
mus ceciduisse ē relectis supior̃
una quę fuisse. Recte q̄ eoy faciei
infouea dimergi phibentur.
q̄a sequentes infima admittunt
baratrū tendunt. Iusto enī iu
dicio agitur. ut quos hic vo
luntaria auersio excecat. illic
abnuitu ueri luminis digna
supplicii fouea abscondat. Ag
itur. q̄a uir ses tanto diuine
potentię terrore discussus ē
ut ei diceret. si (habet) brachiū sicut
ds. æ si uoce simula tonas dispe
ge supbos in furore tuo. æ respi
ciens omnē arrogantē humilia.
æ cęca. quę ds quide facere s;
homo uix sufficit audire. cun
cta hęc qua dñs intentione p̃
miserit fine subdit conclu
sionis ostendit dicens. Ir ego
confitebor. q̄a (vltare) tē possit dextera
tua. ac si aperte diceret. Si potē
terribilia hęc facere. ipse quę
pculu. Ir æ non in deputo bo
na oīa quę fecisti. Si ū pec
cantes alios respiciendo non po
tes pdere. liquet q̄d a reatu ne
quicię tua te non uales uirtute
liberare. Ecce diuina uoce ad
beatū Iob dicit. q̄d sua dextera
non saluetur. ¶ æ tamē non nul
li hominū qui abhuc uiri u
ribus longe sunt. despecto dī ad
utorio sua se fortitudine sal
uari posse confidunt. Q quib̃
q̄d dep̃cari aliud debemus. ni
ut si iam dona bonoy opum
pceperunt. hoc quoq; donū
accipiant. ut a quo hęc acce
pant discant. ¶ Quia auē p̃mis
sis uerbis dñs potentiā suę
magnitudinis intulit. nunc
insubsequentib̃ nequiciā anti
qui hostis ostendit. ut bonus
famulus æ auditus pri uirtutib̃
dñi sciret quantū diligeret. æ
cognita post calliditate diabolī
disceret quantū timeret. Vnde
bene p̃ ypbam dicitur. Leo ru
giet. ¶ quis non timebit. ¶ Ihs
ds loquutus ē. quis non ypbauit. ¶

Postq̄m enī uirtutis ei sui condi
toris innotuit. nequaq̄m illū
ures aduersarii latere debue
runt. ut eo magis defensori
suo se humili subderet. q̄ hos
tis sui nequitias subtili ag
nouisset. precioriq; sui tan
to ardentius quereret. q̄nto
terribiliorē hostē agnosceret

quē uitaret. Certū quippe ē quia minꝰ
diligit ereptorē suū qui minꝰ in-
telligit ꝑiculū q̄d euasit. ⁊ uile
solatiū defensoris deputat. qui
uirtutē aduersarii debilē putat.
Vnde bene ereptionē suā dn̄o tri-
buens ꝓpha dicebat. diligam te
dn̄e uirtus mea. ⁊ apte uidelicet
dicens eo te magis diligo. quo
infirmitatē ꝓpriā sentiens uir-
tutē meā te eē cognosco. Hinc
rursū ait. Mirifica miscdias tuas
qui saluos facis sp̄antes in te.
quia tunc nimirū miscdie dn̄i
mire apud nosmetipsos qui eri-
pimur fiunt. ⁊ cū ꝑ easdē mīas
quā grauia fuerint ꝑicula que
euasimus agnoscunt. Et q̄a ser-
mone p̄cedenti dn̄s beato iob
mira opa scōꝝ sequentiū pate-
fecit. ut his auditis disceret
de uirtutū suarū culmine q̄m
humilia debuisset sentire. ⁊ nc̄
ei cum q̄ hoste bellū gerat osten-
dit. ⁊ uires fraudesq; illi subti-
lius introducunt. ut q̄a ad col-
loquiū auctoris sui ꝑductus ē
argumēta aduersarii apte cog-
noscat. Verbis enī sequentibꝰ fi-
deli famulo dn̄s cunctas hostis
callidi machinationes insinuat.
omne q̄d oppimendo rapit. ⁊ om-
ne q̄d insidiando circumuolat.
omē q̄d minando terret. ⁊ omē
q̄d suadendo blanditur. omē
q̄d desp̄ando frangit. omne q̄d ꝓ-
mittendo decipit. Cuncta q̄ ter-
giuersationis eiꝰ certamina exor-
dit dicens. Ecce uehemoth quē
feci tecū. Quē sub uehemoth no-
mine. ⁊ n̄ antiquū hostē insinuat.
Qui interp̄tatus ex hebrea uoce
in latina lingua animal sonat.
Cuiꝰ inferiꝰ dū malicia subdit. pa-
tenter ꝑsona monstrat. Sed cū
de dō scriptū sit. quia fecit om-
nia simul. ⁊ cur hoc animal cū
homine fecisse se indicat. dum
cuncta q̄a simul fecerit constat.
Rursū querendū ē quomō ds si-
mul cuncta condidit. dū moy-
ses sex dierū mutatione uari-
ante distincte creata describit.
Q̄d tamen cicꝰ agnoscimꝰ. si ipsas
causas originū subtiliter inda-
gamꝰ. Rerū quippe substantia
simul creata ē. sed simul inspe-
cies formata non ē. Et q̄d si-
mul existit ꝑ substantiā mate-
rie. non simul apparuit ꝑspe-
ciē forme. Cum enī simul fac-
tū celū terraq; describit. simul
sp̄italia atq; corporalia. ⁊ simul
quicq̄d de celo oritur. simul fac-
tū. quicq̄d de terra ꝓducit. in-
dicat. Sol quippe luna ⁊ sydera
quarto die in celo facta ꝑhibent.
Sed q̄d quarto die ꝓcessit inspe-
cie. primo die in celi substan-
tia extitit ꝑconditionē. Pri-

mo die creata terra dicitur: et ter-
cio arbusta condita. et cuncta ter-
re uirentia describuntur. Sed quod
die tercio se in specie protulit: ni-
mirum primo in ipsa de qua ortum est
terre substantia conditum fuit.
Hinc est quod moyses et distincte dies
per singulos condita omnia retulit:
et tamen simul omnia creata subiu-
nxit dicens. Iste generationes
celi et terre quando create sunt:
in die quo dominus fecit celum et terram.
et omne uirgultum agri ante quam
oriretur in terra omnemque herbam regi-
onis. Qui enim diuersis diebus creatum
celum et terram uirgultum herbamque nar-
rauerat. nunc uno die facta ma-
nifestat: ut liquido ostenderet.
quod creatura omnis simul per substan-
tiam extitit. quamuis non simul per
speciem processit. Hinc illic quoque scrip-
tum est. Creauit dominus hominem ad ima-
ginem suam. ad imaginem dei crea-
uit illum: masculum et feminam fe-
cit eos. Nec dum enim eua facta de-
scribitur: et iam homo masculus
et femina perhibetur. Sed quia ex ade
latere erat proculdubio femina
processura: in illo iam computatur
per substantiam. a quo fuerat produ-
cenda per formam. Considerare tamen
hec in minimis possumus: ut ex
minimis maiora pensemus. Herba
namque cum creatur. nondum in illa fru-
ctus sui semen ostenditur. In est

uero ei etiam cum non apparet fructus
et semen: quia nimirum simul suis
in radicis substantia. que non si-
mul prodeunt per temporis incremen-
ta. Sed quia hec simul creata per
substantiam dicimus. que prodire alia
ex aliis inuenimus: quo pacto cum
beato iob uehemoth creatus asseritur.
cum neque una substantia sit an-
geli et hominis. neque homo ex an-
gelo. neque angelus ex homine proferatur.
Si uero propter hoc factus uehemoth
cum beato iob dicitur. quod creatura
omnis ab auctore qui in actione
sua nequaquam temporis protelati-
one distenditur simul condita non
dubitatur: cur de uehemoth
specialiter dicitur. quod commune cum
creaturis omnibus generaliter
habetur. Sed si rerum causas sub-
tili discussione pensamus. simul
factum angelum hominemque cognosci-
mus. simul uidelicet non uni-
tate temporis. sed cognitione
rationis: simul per acceptam ima-
ginem sapientie. et non simul per con-
iunctam substantiam forme. Scrip-
tum namque de homine est. Faciamus
hominem ad imaginem et similitu-
dinem nostram. Et per ezechiel ad sa-
than dicitur. Tu signaculum simi-
litudinis plenus sapientia: et per-
fectus decore in deliciis parady-
si dei fuisti. In cuncta igitur creatura
homo et angelus simul conditus

extitit. quia ab omni creatura irra-
tionabili distinctus processit. Quia
ergo in cuncta conditione rerum nul-
lum rationale animal nisi angelus et
homo est. quicquid ratione uti non po-
test cum homine factum non est. Dicatur
itaque homini. dicatur de angelo. qui
et si potentiam sublimitatis perdi-
dit. subtilitatem tamen naturae
rationalis minime amisit. ecce
uehemoth quem feci tecum. ut dum
homo eum qui in ratione secum fac-
tus est perisse considerat. uicinum
sibi casum superbiae ex ipsa propinqui
sui perditione pertimescat. In his
autem uerbis sollerter intuendum
est. quod aperte uoce dominica nefarium
manichei dogma reprehenditur.
Qui dum duo principia loquitur. te-
nebrarum gentem non factam assere-
re conatur. Quomodo autem non facta
gens nequissima dicitur. dum
uehemoth istum uidelicet aucto-
rem nequiciae per naturam bene con-
ditam se dominus fecisse testatur. Sed
quia uehemoth iste cum quo sit
factus audiuimus. perditus quid
agat audiamus. Sequitur. Fenum
sicut bos comedit. Si prophetarum
sollicite uerba discutimus. haec
et illa uno spiritu prolata reperimus.
Ysaias namque cum cerneret uitam
peccantium ab antiquo et insaci-
abili hoste deuorari ait. Leo si-
cut bos comedit paleas. Quid
autem feni palearumque nomine. nisi
carnalium uita signatur. De quo per
prophetam dicitur. Omnis caro fenum.
Qui ergo hic uehemoth. illic leo. qui
hic fenum. illic paleae nominantur.
Sed perscrutari mens nititur. cur is-
te uel apud ysaiam leo. uel hic domi-
nica uoce uehemoth in commessati-
one feni uel paleae utroque loco non
equo sed boui comparatur. Quod ta-
men cicius cognoscimus. si inutrisque
animalibus quae sit nutrimentorum
distantia perpendamus. Equi namque
fenum quamlibet sordidum come-
dunt. aquam uero non nisi mundam bi-
bunt. boues autem aquam qualibet
sordidam bibunt. sed feno non
nisi mundo uescuntur. Quid est ergo quod
boui qui mundo pabulo pascitur.
uehemoth iste comparatur. nisi quod
de hoc isto antiquo hoste per pro-
phetam alium dicitur. esca eius electa.
Neque enim se eos gaudet rapere. quos
prauis ac sordidis actionibus im-
plicatos inimis secum respicit
uoluntarie iacere. Fenum ergo co-
medere sicut bos appetit. quia
suggestionis suae dente contere-
re mundam uitam spiritualium que-
rit. Sed querendum uideo quomodo
uehemoth iste fenum sicut bos
comedens. uitam spiritalium con-
sumere dicitur. cum sicut supra
dictum est. feni nomine uita car-
nalium designatur. Esca quoque

eius electa iam non erit. si fenum comedens carnales rapit. Sed ad hec cicius occurrit. quia non nulli hominum et apud deum fenum sunt. et apud homines sanctitatis nomine censentur. cum et ante humanos oculos aliud ostendit uita. et ante diuina iudicia aliud intendit conscientia. Hi itaque apud humana iudicia electi sunt. sed apud subtile dei examen fenum. An ante diuinos oculos saul fenum non erat. de quo samuel populo dicebat. certe uidetis quem elegit dominus. et de quo paulo superius dicitur. electus et bonus. Quem enim peccans populus meruit. et apud deum reprobus extitit. et tamen causarum ordini electus et bonus fuit. Quia multi fenum sunt. et electos se ex humana estimatione suspicantur. bene per salomonem dicitur. Vidi impios sepultos. qui etiam cum adhuc uiuerent in loco sancto erant. et laudabantur in ciuitate quasi iustorum operum. Quia multi fenum sunt. sed tamen sanctitatis fauore uallantur. bene quidam sapiens indicat dicens. Transi hospes. et orna mensam. Transeundo namque hospes ornare mensam dicitur. quia si ad altare dei quis positus per bona opera propriam gloriam querit. et de ostentatione sanctitatis eius laus altaris extenditur. et ipse tamen apud deum in numero ciuium non habetur. aliis eius opinio proficit. et tamen a deo extraneus ipse pertransiit. Mensam itaque transeundo decorauit. quia stare ad sacra noluit. qui per omne quod agere studuit. ad humanas laudes mente decucurrit. Quia ergo non nulli mundam quidem uitam per studium ducunt. sed ex illa intus placere non appetunt. recte et esca eius electa dicitur. et tamen fenum sicut bos comedere uehemoth iste perhibetur. Quasi enim ante os uehemoth istius mundum fenum in terra atque in infimis iacet. cum et uita quasi innocens per mandatorum custodiam agitur. et tamen inter actionem que bona ostenditur. cor ad appetenda sublimia non leuatur. Quid utique utilitatis agit. qui in se mundiciam uite custodit. si per intentionem infimam ore uehemoth huius inueniendum se in terra dereliquit. Quia ergo omnipotens deus quid hostis noster agat insinuat. nec quomodo preualeat innotescit. ut calliditatis eius nequicia quo apertius cognoscitur. facilius operetur. Sequitur. Fortitudo eius in lumbis eius. et uirtus eius in umbilico uentris eius. Seminarium coitus uiris in lumbis. in esse autem feminis in umbilico perhibetur. Hinc enim quod ueritas discipulis dicit. Sint lumbi uestri precincti. Hinc

petrus cū luxuriā a corde restrin-
geret: admonebat dicens. Succin-
cti lumbos mentis uīe. Isme paulus
cum pabrahe sacrificiū melchise-
dech tempore leui sacerdotiū di-
ceret decimatū. ubi tunc in abra-
he corpore leui latēret ostendens
ait. Adhuc enī in lūbis patris erat.
Quia ū seminariū luxurie femi-
nis in umbilico continet: ppha
testatur. qui sub femine specie
pstruite udeę petulantiā in-
crepans ait. Ind̄ie ortus tui non
ē p̄cisus umbilicus tuus. Ind̄ie
quippe ortus umbilicū p̄cidere.
ē conuersionis tempore carnis
luxuriā resecare. Qua enī dif-
ficile ē male inchoata corrigere.
æ semel formata deformiter in
melī reformare. de ortu suo iu-
dea rep̄hendit. Quę d̄u in d̄o na-
ta ē in p̄cisum umbilicū retinu-
it. quia fluxa luxurię non ab-
scidit. Quia q̄ potestati diaboli
utriq; sexus generis ualde in lu-
xurię infirmitate substernit.
æ fortitudo ei in lumbis contra
masculos. æ urtus illi contra
femmas in umbilico phibetur.
Sed cur cū uehemoth istū fenū
comedere intulit. p̄ma decepti-
onis ei argumenta luxurię dap-
na subiunxit. in q̄ liquido om-
nib̄ patet. q̄a postquā semel ho-
minis spm superbia ceperit. max
se ad corruptionē carnis extendit.
Q̄d in ipsis quoq; hominib̄ primis
agnoscimus. qui d̄u post p̄pe-
tratā superbiā pudenda membra
contegunt patenter indicarunt.
q̄a postquā apud semetipsos in-
tus arripe alta conati sunt. max
in carne foras erubescenda pu-
lerunt. Vehemoth itaq; iste in
saciabiliter seuiens. æ deuorare
totū simul hominē querens.
in in superbiā mentē erigit. in in
luxurię uoluptate carnē cor-
rumpit. Bene aut̄ nequaquā
fortitudo eoꝝ in lumbis ut um-
bilici eoꝝ dicit. qui p̄sternunt.
sed fortitudo ei in lumbis ei. æ
urtus illi in umbilico uentris
ei. Ac si aptē diceret. fortitudo
ei in lumbis suis. æ urtus illi
in umbilico uentris sui. quia
in mirū ei p̄prie corp̄a fiunt.
qui suggestionū turpiū blandi-
mentis decepti ea pluxurię flu-
xa succumbunt. Sequit. Stri-
git caudā suā quasi cedrū. Mul-
ta in hīs suppetunt quę instru-
endis moribus p̄ferantur. s; pri
uehemoth istī uolenta discu-
mus. ut post subtilī astuta de-
tegam. In scriptura sacra cedri
nomine aliq̄ndo alta excellen-
tia glę celestis exp̄mitur. aliq-
quando aut̄ prauę rigida ela-
tio designat. Cedri nomine cel-

situdo ag̃ę celestis exp̃mitur. ⁊ sic̃
ppha testatur. Justus ut palma
florebit. ⁊ sicut cedrus libani mul-
tiplicabit. Cedri rursū nomine
superba prauoꝝ potentia designat̃. ⁊
sicut p eundē dicit̃. Vox dñi con-
fringentis cedros. Quid aut̃ cau-
da uehemoth isti⁹ nisi illa antiquꝫ
hostis extremitas dicitur. ⁊ cū
numerū uasti⁹ illū p dictum
hominē ingredit̃ qui specialiter antix̃p̃s nuncupatur. ⁊ Qui
q̃a modo honorib⁹ scli. m̃ signis
æ prodigiis ficte sc̃itatis in. q-
tumorē potentię q̃ eleuari dum
p̃mittitur. ⁊ recte uoce dñi ultes
ca cauda illi cedro cōpa-o de-
rat̃. Sicut enī cedrus ar-
busta cetera in altū crescendo
deserit. ⁊ ita tunc antix̃p̃s mun-
di gl̃am tēporaliter obtinens.
mensuras hominū æ honoris
culmine æ signoꝝ potestate
transcendit. Spē quippe in illo
est. ⁊ qui in sublimib⁹ conditus
potentiā nature suę in p̃dicti
vl̃ electis. Sui⁹ ideo uultus nē
minime ostenditur. ⁊ q̃a dispen-
satione diuina fortitudinis li-
gat̃. Unde p̃ophem dicit̃. Vidi
anglm descendentē de celo ha-
bentē clauē abyssi. æ catenā
magnā in manu sua. æ apphen-
dit draconē serpentē antiquū
qui ē diabolus æ sathanas. ⁊ æ
ligauit eū p annos mille. ⁊ æ mi-
sit eū in abyssū. æ clausit æ sig-
nauit sup illū. Ligatus q̃ppe
missus in abyssū p̃hibetur. ⁊ q̃a
retrusus in prauoꝝ cordib⁹ poten-
tia diuinę dispensationis astrin-
gitur. ne inquantū nocere ua-
leat effrenetur. ut quāuis p eos
occulte seuiat. aduolentas tam̃
rapinas sup̃be non erūpat. Sed
illic quoq; quo⁹ in mundi fine
sit soluendus intimat̃ cū dicit̃.
Et postq̃m consūmati fuerint
mille anni soluet̃ sathanas de
carcere suo. ⁊ exibit æ seducet
gentes. Millenario nāq; numero
uniuersū p p̃fectione sua hoc
q̃ntumlibet sit sc̃ę eccl̃ę temp⁹
exp̃mitur. ⁊ quo pacto antiquꝫ
hostis suis uiribus trādit̃. pauco
quidē intempore sed immulta
contra nos uirtute laxat̃. Quē
quāuis seuitia ad crudelitatē
dilatat. ⁊ sup̃na tam̃ misericordia di-
erū breuitate coangustat. Hinc
ita. enī p semetipsā ueritas
bet ob dicit. ⁊ erit tunc tribulatio
magna. qualis non fuit ab initio mundi usq; modo. neq; fiet.
Hinc rursū ait. Nisi breuiati fuis-
sent dies illi. non fieret salua
omnis caro. Quia q̃ sup̃bos nos æ
infirmos conspicit. dies q̃s sin-
gulariter malos inclusit. mise-
ricordit̃ breuiatos dicit. ⁊ p̃ec-

to ut ꝫ supbiã terreat de aduersitate temporis. ꝫ infirmitatẽ refoueat de breuitate. Sed considerandũ ẽ ualde cũ uehemoth iste caudã suã sicut cedrũ subleuat. in quo tunc atrocior quã nunc se exerit surgat. Quę enĩ penarũ genera nouimus. que nõ iam uires martyrũ exercuisse gaudemus. Alios nãq; impulso ictu immersius iugulo gladi strauit. alios crucis patibulo affixit. in quo mors ꝫ uocata repellit. ꝫ repulsa uocatur. alios hirsutis serra dentib attruncat. alios armato ferro insulcans ungula sparsit. alios belua rabies morsib detruncando cõminuit. alios abiumentis ustcerũ peuteꝫ pressa uis uerberũ rupit. alios effossa terra uiuentes opuit. alios altũ dimersos in morte precipitiũ fregit. alios inse precios aqua replendo absorbuit. alios edax flamma usq; ad cineres depasta consumpsit. Cum q̃ uchemoth iste caudã suã in fine mundi nequi dilatat. q̃d ẽ q̃d dñs in his tormentis tunc atrocius crescat. nõ q̃d meliorẽ ꝑsemet ipsã ueritas dicit. surgent pseudo xpi. ꝫ pseudo pphę ꝫ dabunt signa ꝫ prodigia. uta ut in errorẽ mittant. si fieri potest etiã electi. Hunc enĩ fidelis nri mira faciunt. cũ puersa patiuntur. tunc aut uehemoth hui satellites etiã cum puersa inferunt. mira facturi sunt.

Pensemus q̃ quę erit humanę mentis illa temptatio. quando pi martyr. ꝫ corpus tormentis afficit. ꝫ tamẽ ante ei oculos miracula tortor facit. Cuius tunc uirtus non ab ipso cogitationũ fundo quatiatur. quando is qui flagellis cruciat. signis [illegible] choruscat. Dicat q̃. struit fortis caudã suã quasi cedrũ. quam mirũ ꝫ alt sed si tunc erit ueneratione p[illegible]digii. ꝫ durus crudelitate tormẽti. Non enĩ sola tunc potestate erigitur. sed etiã signoꝝ ostentione fulcit. Vnde ꝫ pdauid dicit. Insidiat in occulto. sicut leo in spelunca (cubili) sua. Ad aptã namq; potentiã sufficeret ut leo esset. etiã si insidians nõ furesset. Rursusq; ad occultas uersutias sufficeret. ut insidians subriperet. etiã si leo non esset. Sed q̃a hic antiquus hostis incunctis suis uiribꝫ effrenatus. seuire putaq; ꝑmittit. ut contra electos in certamine ꝫ uirtute ꝫ fraude laxetur. uirtute ꝑ potentiã. fraude ꝑ signa. Recte q̃

& leo & insidians dicitur: insi-
dians p miraculoꝝ speciē. leo p
fortitudinē sc̄larem. Vt enī eos
qui apte iniqui sunt ꝑtrahat.
secularē potentiā ostentat: ut
ū etiā iustos fallat. signis sc̄ita-
tem simulat. Illis enī suadet ela-
tionē magnitudinis: istos de-
cipit ostensione sc̄itatis. De
hac cauda uehemoth istiꝰ sub
draconis specie p iohem dicit.
Et cauda eiꝰ trahebat terciā par-
tē stellarū cęli. & misit eas in
terrā. Cęlū namq; ē ęccl̄a: quę
in hac nocte uitę p̄sentis dum
in se innumeras sc̄oꝝ uirtutes
continet. quasi radiantibꝰ de-
sup syderibꝰ fulget. Sed draconis
cauda in terrā deicit stellas: q̄a
illa sathanę extremitas p au-
datiā assumpti hominis erec-
ta quos d̄a quos uelut electos d̄i
in ęccl̄a inuenit. obtinendo
reprobos ostendit. Stellas nāq;
in terrā de cęlo cadere: ē relic-
ta n̄ nullos spe cęlestiū illo du-
ce ad ambitū glę sc̄laris inhi-
are. Hinc daniel sub antiochi
specie contra hanc draconis
caud̄a loquit̄ dicens. Deiecit
de fortitudine & de stellis. &
conculcauit eas. Et & usq; ad
principē fortitudinis magni-
ficatus ē: & abstulit ab eo iu-
ge sacrificiū. & deiecit locū
sc̄ificationis eiꝰ. Robur aut̄ da-
tū ē ei contra iuge sacrificiū
ꝓpter peccata. Et ꝓsternit̄ ue-
ritas in terra: & faciet & ꝓspera-
bit̄. De fortitudine quippe &
de stellis deicit: cum n̄ nullos
& luce iusticię resplendentes.
& uirtute opis robustos frangit.
Qui usq; ad principē fortitudi-
nis magnificatur: quia contra
ipsū auctorē uirtutis extollit̄.
Iuge ū sacrificiū tollit: q̄a stu-
diū conuersationis ęcclę in eis
quos cepit interrūpit. Robur
ū ei ꝓpter peccata contra iuge
sacrificiū datur: q̄a nisi peun-
tiū merita exigerent. eos qui
recti credebant̄ obtinere ad-
uersariꝰ nequaq̄m posset. Ueri-
tas in terra ꝓsternitur: q̄a tc̄
fides rerū cęlestiū ad desideriū
uitę temporalis inclinat̄. Et
faciet & ꝓspabitur: q̄a tunc
non solū in reproboꝝ mentibꝰ. s;
etiā in electoꝝ corporibꝰ crude-
litate inestimabili sine quali-
bet obiectione grassat̄. Hinc
rursus p danielē dicit̄. Consur-
get rex impudens facie & in-
telligens ꝓpositiones. & robo-
rabit̄ fortitudo eiꝰ: sed n̄ in
uiribꝰ suis. Illiꝰ namq; hominis
fortitudo non in suis uiribꝰ
roborabitur: q̄a sathanę uir-
tute in gl̄a ꝑditionis attollit̄.

Hinc rursū ait. Interficiet robustos. & pplm scōꝝ scdm uoluntatē suam. & diriget dolus in manu ei. Robustos qppe interficit. cū eos qui mente inuicti sunt. corporaliter uincit. Vel certe robustos & pplm scōꝝ scdm uoluntatē suā interficit. cum eos qui robusti ac sci credebant ad nutū suę uoluntatis trahit. In cui manu dolus dirigit. quia illi fraus ꝑ opus adiuuat. Qd enī fallendo dicit. hoc mira faciendo asserit. Nam quicqd mendax lingua simulat. hoc qsi uerū ēē manus ostendit. Hinc rursus dicit. Contra principē principū consurget. & sine manu conteret. Hinc paulus ait. Ita ut in templo dī sedeat. ostendens se tamquā sit deus. Hinc rursū dicit. Quē dns ihc interficiet spū oris sui. & destruet illustratione aduentus sui. Qd enī ꝑ daniele dictū ē. contra principē principū consurget. hoc ꝑ paulū dicit. ita in templo dī sedeat. ostendens se tamquā sit ds. Et qd ꝑ daniele subiungit. sine manu conteret. hoc ꝑ paulū exprimit. quē dns ihc interficiet spū oris sui. & destruet illustratione aduent sui. Sine manu scilicet conteretur. quia non angeloꝝ bello. n̄ scōꝝ certamine. sed ꝑ aduentū iudicis solo oris spū eterna morte feriet. De hui uehemothelatione. rursū ꝑ paulū dicit. Qui aduersat & extollit supra omē qd dicit ds. aut qd colit. De quo daniel cum quartā bestiā diceret decē cornib fultam. ꝑtin adiunxit dicens. Considerabā cornua. & ecce cornu aliud paruulū ortū ē de medio eoꝝ. Et tria de cornib primis euulsa st a facie ei. Et ecce oculi quasi oculi hominis erant in cornu isto. & os loquens ingentia. Vndecimū quippe hui bestię cornu ēē describitur. qa regni ei potentia in iniquitate roborat. Omne enī peccatū undenariū ē. qa dū ꝑuersa agit. p̄cepta decalogi transit. Et quia in cilicio plangit peccatū. hinc ē qd in tabernaculo uela cilicina undecim fiunt. Hinc ꝑ undecimum psalmū dicit. Saluū me fac dne quō defecit scs. Hinc petrus in undenario numero remanere aplos metuens. mathiā duodecimū sorte missa requisiuit. Nisi enī signari culpā ꝑ undenariū cerneret. impleri aplorum numerū tā festine ꝑ duodenariū non curaret. Quia g ꝑ undenariū transgressio exprimitur. hui bestię cornu un-

decimo ipse auctor transgressi-
onis indicatur. Quod uidelicet par-
uulus oritur. quia purus homo ge-
neratur. sed inmaniter crescit. quia
usque ad coniunctam sibi uim ange-
licę fortitudinis proficit. Quod tria
cornua quę ante faciem ei sunt e-
uellit. signat quia ditioni suę reg-
na totidem quę sibi uicina sunt
subicit. Cuius oculi sunt ut oculi
hominis. sed os ingentia loquitur.
quia in illo humana forma quidem
cernitur. sed et uerbis suis ultra
homines eleuatur. Quod ergo per paulum
dicitur. extollens se super omne quod
dicitur deus aut quod colitur. hoc da-
niel propheta testatur dicens. os lo-
quens ingentia. Quod uero illum uel da-
niel ingentia loqui. uel paulus
prohibet supra cultum deitatis ex-
tolli. hoc est quod apud beatum iob
diuino eloquio cedro comparatur.
More enim cedri quasi ad alta niti-
tur. dum in omni fastu fallatię
et uirtutis robore. et culminis
elatione prosperatur. Bene autem
stringere caudam dicitur. quia to-
ta eius uirtus in uno illo dampna-
to homine congesta densatur.
ut tanto per illum fortia ac mira
faciat. quanto illum collectis suis
uiribus instigat. Sed quia quale sit
iniquorum caput audiuimus.
nunc huic capiti quę menbra
adhereant audiamus. Sequitur.

Nerui testiculorum eius perplexi sunt.
Tot iste uehemoth testes habet.
quot iniquitatis suę predicatores
possidet. An eius testes non sunt.
qui prauis persuasionibus corda
hominum uirulenta erroris semi-
na fundendo corrumpunt. Apte
autem dicitur. quod testiculorum eius ner-
ui perplexi sunt. quia uidelicet pre-
dicatorum illius argumenta dolosis
assertionibus innodantur. ut
recta esse simulent. quę peruersa
persuadent. ut allegationum im-
plicatio quasi neruorum perplexi-
tas. et si uideri possit. solui non
possit. Neruos eius testiculi perple-
xos habent. quia acumina pre-
dicatorum illius sub argumentis
duplicibus latent. Plerumque autem
cum uerbis corda inficiunt. in
opere innocentiam ostendunt.
Neque enim ad se bonos persuasione
sua traherent. si se et in actio-
nibus peruersos exhiberent. Sed
quia testes sunt huius beluę. et per-
plexis neruis alligantur. et rectos
se ostentant ut lateant. et per-
uersa predicant ut corrumpant.
ipsum nimirum suum caput imitan-
tes. qui quasi leo in insidiis. et
seuit per potentiam terreni culmi-
nis. et blanditur per speciem sanctitatis.
Sed hęc belua utinam tunc solum
talia ageret. et nunc quoque ad cor-
rumpenda fidelium uiscera hos

luxurię testiculos non haberet.
Neq; enī malū sola locutione oris
infunditur: sed peius ꝛ a pluribꝰ
opis exemplo ꝓpinatur. Quā mul-
ti enī antixp̄m non uiderunt.
sed tamē testiculi eiꝰ sunt. quia
corda innocentiū actionis suę
exemplo corrūpunt. Quisq̄s nāq;
in supbia extollitur. quisq̄s auari-
cię desideriis cruciatur. quisq̄s lu-
xurię uoluptatibꝰ soluitur. quisq̄s
iniuste atq; immoderatę irę
flagris ignitur. q̄d aliud quā
antixp̄i testis ē. qui ꝑdita auc-
toritate ꝓmissę dō fidei. testi-
moniū p̄stat errori. Quos tamē
si quis redarguat. mox se sub
quodā uelamine defensionis
occultant. quia uidelicet eoꝝ
nerui ꝑplexi sunt. ꝛ male im-
plicati correptione solui nequa-
quā possunt. Sequitur. Ossa eius
uelut fistulę eris. In corpore
ossa sunt. quę continent. men-
bra quę continentur. Habet ḡ
carnes hęc belua. habet ossa.
quia ꝛ iniqui sunt alii qui ta-
men ab aliis in errore retinentur.
ꝛ nequiores alii qui in errore ꝛ
alios retinent. Quid itaq; aliud
ossa antixp̄i. quā quos libet
in eiꝰ corpore ualentiores acci-
pimus. In quoꝝ corde iniq̄tas
dū uehementer induruit. ꝑ eos
tota eiꝰ corporis cōpago subsistit.

Multi namq; in hoc mundo diuites
uidentur. qui dū rebus opibusq;
subnixi sunt. quasi ex fortitudi-
ne solidantur. sed largiendo
hęc ipsa quibꝰ fulti sunt. ad suū
alios errorē trahunt. modo non
nullos ut praui fiant donis illi-
ciunt. m̄ non nullos ut praui
ꝑmaneant. muneribꝰ astringunt.
Quid itaq; hi n̄ antixp̄i ossa sunt.
qui dū malos continendo mul-
tiplicant. in eiꝰ corpore carnes
portant. Hi non numq̄m deci-
piendis auditoribꝰ exhibent lin-
guę dulcedinē. quia ꝛ spinę
ꝓferunt flores. ꝛ apparet q̄dē
in eis q̄d oleat. sed latet q̄d pun-
gat. Amaris dulcia. ac noxiis
blanda ꝑmiscent. ꝛ potestate
quidē admirandi uideri appe-
tunt. sed fallendi arte ꝑemissa
colloquia quasi humilit̄ sub-
sternuntur. ꝛ ꝑ sermonē de se
insinuant. q̄d ꝑ exhibitionē
negant. Unde recte ossa uehe-
moth istiꝰ eris fistulis cōparantur.
quia nimirū more metalli in-
sensibilis sonū bene loquendi
habent. sed sensū bene uiuen-
di non habent. Hoc namq; q̄si
humilit̄ loquendo asserunt.
q̄d elate uiuendo contēpnunt.
Unde bene ꝑ paulū dicit̄. Si
linguis hominū loquar ꝛ an-
geloꝝ. caritatē aut̄ non habeā.

factus sum uelut es sonans. aut
cymbalu tinniens. Bona quippe
loquens sed p amorē eadē bona
non sequens. uelut es sonans aut
cimbalu sonitū reddit. q̄a ipse
non sentit uerba que ipse facit.
Sunt u̅ non nulli in hui⁹ belue
corpore non honorib⁹ clari. non
diuitiis fulti. non uirtutū spe-
cie decorati. non scientia calli-
ditatis p̄iti. sed tamen uideri
quales non sunt ambiunt. et
idcirco contra bonoꝝ uitā neq̄-
ores fiunt. De quib⁹ et sequitur.
Cartillago illi⁹ quasi lamminę
ferreę. Cartillago namq; ossis
quidē speciē habet. sed ossis for-
titudinē non habet. Quid ē g̅
q̅d cartillago ei⁹ lamminis fer-
reis cōparatur. n̄ q̅d hi qui in
illo debiliores sunt. ad p̄petrā-
da mala nequiores existunt.
Ferro quippe cetera metalla con-
ciduntur. et cartillago ei⁹ ferro
similis dicitur. quia hi q̄ in ei⁹
corpore ad ostensionē uirtutū
non sufficiunt. contra necem
fideliū acrius accenduntur. Q̄a
enī cum eo se facere signa et p̄-
digia non posse considerant.
fideles se illi p crudelitatē pro-
bant. et p eo q̅d innocentiū cor-
da corrūpere p̄suadendo n̄ pos-
sunt. multiplici⁹ ceteris bo-
noꝝ corpora se extinguere
gl̄antur. Bene g̅ dicit̄. Cartilla-
go ei⁹ ut l̄amine ferreę. quia in
ei⁹ corpore quo infirm⁹ quisq;
crediderit. hoc ē q̅d nequi⁹ inci-
dit. Qui recte non ferro tantū
modo sed lamminis ferreis cōpa-
rantur. q̄a d̄u se circūquaq; in
crudelitate dilatare ambiunt.
quasi inferri se l̄aminas exten-
dunt. Libet artiore inq̄sitionis
manu. hęc eadē uerba condito-
ris que iam uident̄ discussa di-
stinguere. atq; uberiores intel-
ligentię fructus. instruendis
morib⁹ apportare. Nam quia
antiquus hostis q̄d p assumptū
hominē contra homines agat
audiuim⁹. sup ē ut nunc q̄d
in hominib⁹ etiā p semetipsū si-
ne hominib⁹ moliat̄ explorem⁹.
Ecce enī dicit̄. Stringit caud̄a
suā quasi cedrū. Prima quidē
serpentis suggestio mollis ac
tenera ē. et facili uirtutis pede
conterenda. sed si hęc inuales-
cere negligent̄ admittit̄. eiq;
ad cor aditus licenter p̄betur.
tanta se uirtute exaggerat. ut
captā mentē deprimens usq;
ad intolerabile robur excres-
cat. Caud̄a itaq; quasi cedrū
stringere dicitur. q̄a semel ei⁹
recepta in corde temptatio.
in cunctis que subsequenter
intulerit. uelut ex iure d̄nat̄;

Huius ergo uehemoth caput herba est.
cauda cedrus. quia ex prima qui-
dem suggestione blandiens ster-
nitur. sed per usum uehementer inua-
lescens. succrescente temptationis
fine roboratur. Superabile namque
est omne quod initio suggerit. sed
inde sequitur. quod uinci uix possit.
Prius enim quasi consulens blanda
ad animum loquitur. sed cum semel
mentem delectationis inflixerit.
uiolenta post consuetudine pe-
ne insolubiliter innodatur. Unde
et bene stringere cauda dicitur.
Dente enim uulnerat. cauda ligat.
quia prima suggestione percutit.
sed percussam mentem ne euadere ua-
leant. inualescente fine tempta-
tionis astringit. Quia enim pecca-
tum tribus modis admittitur. cum
uidelicet serpentis suggestione.
carnis delectatione. spiritus consen-
sione perpetratur. uehemoth iste
prius illicita suggerens linguam
exerit. post ad delectationem pertra-
hens dentem figit. ad extremum uero
per consensionem possidens. cauda
stringit. Hinc est enim quod non nulli
peccata longo usu perpetrata. in se-
metipsis ipsi reprehendunt. atque
ex iudicio fugiunt. sed uitare
opere nec decertantes possunt.
quia dum uehemoth istius caput non
conterunt. plerumque cauda et no-
lentes ligantur. Que contra eos ce-
dri more induruit. quia a blanda
uoluptate exordii usque ad uiolen-
tiam retentionis excreuit. Dicatur
ergo. Stringit cauda sua quasi ce-
drum. ut tanto quisque debeat in
itia temptationis fugere. quanto finem
eius intelligit cicius solui non posse.
Sciendum quoque est quod plerumque eis quos
ceperit tunc grauiores culpas inge-
rit. cum presentis uite termino il-
los propinquare cognoscit. et quo
se consummaturum temptationem
considerat. eo eis iniquitatum pon-
dera grauiora coaceruat. Vehe-
moth ergo cauda sua quasi cedrum
stringit. quia quos per praua in-
itia ceperit. usque ad finem deteriores
reddet. ut temptamenta eius quo
cicius cessatura sunt. ualentius com-
pleantur. Quia enim suis penis eorum
satagit equare supplicium. in eis
ardentius ante mortem nititur om-
ne exaggerare peccatum. Plerumque
uero uehemoth iste iam cor male
subditum possidet. sed tamen di-
uina illum gratia repellit. et manus
miscedie eicit. que ad se captiua
uoluntas introduxit. Cumque a
corde repellitur. acriores infigere
iniquitatum stimulos conatur.
ut eos temptationum fluctus mens
ab illo impugnata sentiat. quos
etiam possessa nesciebat. Quod bene
in euangelio exprimitur. cum exire
ab homine inmundus spiritus domino

iubente narrat. Nam cum demonia-
cus puer fuisset oblatus. scrip-
tum est. Comminatus est ihesus spiritui
in mundo dicens. Surde et mute
spiritus. ego precipio tibi exi ab eo. et am-
plius ne introeas in eum. Et excla-
mans et multum discerpens eum.
exiuit ab eo. Ecce non eum discer-
pserat cum tenebat. exiens dis-
cerpsit. quia nimirum tunc pei
cogitationes mentis dilaniat.
cum iam egressui diuina uirtute
compulsus appropinquat. et quem
mutus possederat. cum clamori-
bus deserebat. quia plerumque
cum possidet. minora temptamenta
irrogat. cum uero de corde pellitur.
acriori infestatione perturbat.
Bene itaque dicitur. stringit caudam
suam quasi cedrum. quia et cor pos-
sidens semper in malicia ex poste-
rioribus crescit. et cor deserens ue-
hementioribus cogitationum stimu-
lis percutit. Ad huc autem uehemoter
istius mira pietate conditoris
astutiora argumenta panduntur
cum subditur. Nerui testiculorum
eius perplexi sunt. Nerui testiculorum
eius pestifera argumenta machina-
tionum sunt. Per ipsas quippe cal-
liditatis suae uires erigit. et flu-
xa mortalium corda corrumpit.
Testes eius sunt suggestiones praue.
quibus in mentis corruptione
feruescit. atque inconstuprata

anima iniqui operis plem gignit.
Sed horum testiculorum nerui perplexi
sunt. quia suggestionum illius ar-
gumenta implicatis inuentionibus
alligantur. ut plerosque ita pecca-
re faciant. quatenus si fortasse pec-
catum fugere appetunt. hoc sine
alio peccati laqueo non euadant.
et culpam faciant. dum uitant. ac
nequaquam se ab una ualeant sol-
uere. nisi in alia consentiant liga-
ri. Quod melius ostendimus. si qua
conuersatione hominum illigati-
onis huius exempla proferamus. Quia
uero in tribus sancta ecclesia ordinibus constat
coniugatorum uidelicet. continen-
tium. atque rectorum. unde et ezechiel
tres uiros liberatos uidit. noe sci-
licet. daniel et iob. et in euangelio
dicens. dum alios in agro. alios in lec-
to. atque alios esse in molendino per-
hibet. tres proculdubio ordines os-
tendit. liquido satisfacimus. si
singula ex singulis exquiramus.
Ecce enim quidam dum mundi huius a-
micicias appetit. cuilibet alte-
ri simile sibi uitam ducenti. quod
secreta illius omni silentio conte-
gat. se iure iurando constringit.
Sed is cui est iuratum. adulterium per-
petrare cognoscitur. ita ut etiam
maritum adultere occidere conetur.
Is autem qui ius iurandum prebuit
ad mentem reuertitur. et diuersis
hinc inde cogitationibus impug-

natur: atq; hoc silere formidat.
ne silendo adulterii simul
& homicidii particeps fiat. pdere
re trepidat. ne se reatu piurii as-
tringat. Pplexis q̄ testiculoꝝ ner-
uis ligatus est. qui inquālibet
partē declinat. metuit. ne a trans-
gressionis contagio liber n̄ sit.
Alius cuncta quę mundi sunt
deserens ac pomnia frangere
ppriās uoluntates querens. ali-
eno se subdere regimini appe-
tit. sed eū qui sibi ad dm̄ preeē
debeat minus cauta inq̄sitione
discernit. Cui fortasse is q̄ sine
iudicio eligit. cum preeē iam
cepit. agi quę dī sunt phibet.
quę mundi sunt iubet. Pensans
itaq; subditus vl quę sit culpa
inobedientię. vl q̄d contagiū
secularis uitę. & obedire trepi-
dat. & non obedire formidat.
formidat ne aut obediens dm̄
in suis p̄ceptis deserat. aut rur-
sū non obediens. dm̄ in electo
priore contēpnat. & aut illici-
tis obtempans. hoc qd̄ pdo ap-
petit. contra dm̄ exerceat. aut
rursū non obtēperans. eum quē
suū iudicē quesierat. suo iudi-
cio subponat. Apte q̄ iste pin-
discretionis suę uiciū pplexis
testiculoꝝ neruis astringitur.
q̄a aut obtempans. aut certe
non obtempans in culpa trans-
gressionis ligat. Studebat ppriās
uoluntates frangere. & curat eas
etiā contēpto priore solidare.
Decreuit enī mundū funditus re-
linquere. & ad curas mundi vl
ex aliena uoluntate compellit
redire. Pplexi itaq; nerui sunt.
cum sic nos argumēta hostis illi-
gant. ut culpaꝝ nodi q̄ querunt
solui duri astringunt. Alius pen-
sare pondus honoris ecclastici
negligens. ad locū regiminis p̄-
miis ascendit. Sed q̄a omne q̄d
hic eminet plus meroribus afficit.
quā honoribus gaudet. dū cor tri-
bulatione premit. ad memoriā
culpa reuocatur. doletq; se ad
laborē cum culpa puenisse. &
quā sit iniquū q̄d admiserit.
ex ipsa fractus difficultate cog-
noscit. Reū se q̄ cum impensis
p̄miis agnoscens. uult adeptę
sublimitatis locū deserere. sed
timet ne grauius delictū sit sus-
cepti gregis custodiā reliquisse.
Vult suscepti gregis curā gerere.
sed formidat ne terior culpa
sit. regimina pastoralis grē em-
pta possidere. Pp honoris q̄ am-
bitū ligatū culpa hinc inde
se conspicit eē. Quippe sine re-
atu criminis neutrū uidet. si
aut susceptus semel grex relin-
quit. aut rursū sacra actio se-
culariter empta teneat. Yndiq;

metuit. et suspectus latus omne
pertimescit. ne aut stans in empto
regimine non digne lugeat. quod
non etiam deserens emendat. aut
certe regimen deserens dum aliud
flere nititur. rursus aliud de ipsa
gregis destitutione committat.
Quia quo uehemoth iste ita inexpli-
cabilibus nodis ligat. ut plerumque
mens in dubio adducta. unde se
a culpa soluere nititur. inde in cul-
pa artius astringatur. recte dicitur.
Nerui testiculorum eius perplexi sunt.
Argumenta namque machinationum
illius quasi quo laxantur ut relin-
quant. eo magis implicantur ut
teneant. Est tamen quod ad destruen-
das eius uersutias utiliter fiat.
ut cum mens inter minora et ma-
xima peccata constringitur. si om-
nino nullus sine peccato euaden-
di aditus patet. minora semper
eligantur. quia et qui murorum
undique ambitu ne fugiat clau-
ditur. ibi se in fugam precipitat.
ubi breuior murus inuenitur.
Et paulus cum quosdam in eccla incon-
tinentes aspiceret. concessit mi-
nima ut maiora declinaret di-
cens. Propter fornicationes autem
unus quisque suam uxorem habeat.
Et quia tunc solum coniuges in ad-
mixtione sine culpa sunt. cum
non pro explenda libidine. sed sus-
cipienda prole miscentur. ut hoc
etiam quod concesserat sine culpa quam-
uis minima non esse monstraret.
ilico adiunxit. Hoc autem dico se-
cundum indulgentiam. non secundum
imperium. Non enim est sine uicio. quod
ignoscitur et non precipitur. Pecca-
tum profecto uidit. quod posse indul-
geri preuidit. Sed cum in dubiis
constringimur. utiliter minimis
subdimur. ne in magnis sine ue-
nia peccemus. Ita plerumque neruorum
uehemoth istius perplexitas soluitur.
dum aduirtutes maximas pro com-
missa minora transitur. Sequitur.
Ossa eius sicut fistule eris. Quid per
ossa uehemoth istius. nisi consilia
designantur. Nam sicut in os-
sibus positio corporis roburque sub-
sistit. ita in fraudulentis consi-
liis tota se eius malicia erigit. Ne-
que enim ui quempiam premit. sed
calliditate pestifere persuasionis
interficit. Et rursum sicut ossa
que irrigant. medullas con-
fortant. ita eius consilia per spiritu-
alis nature potentiam infusa in
genii subtilitas roborat. Hoc uero
testiculi eius ab ossibus id est suggesti-
ones a consiliis distant. quod per illos
aperte noxia ingerit. per hec autem
quasi ex bono consulens. ad cul-
pam trahit. per illos pugnando su-
perat. per hec uelut consulendo sub-
plantat. Unde et bene eius ossa. id
est hec eadem consilia eris fistulis

comparantur. Eris quippe fistule so-
noris aptari cantibus solent. que
admote auribus dum blandum car-
men subtiliter concinunt. inte-
riora mentis in exteriora delec-
tationis trahunt. et dum dulce est
quod auribus sonant. uirilitatem cor-
dis in uoluptatis fluxu debili-
tant. Cumque auditus ad delecta-
tionem trahitur. sensus abstatu
sue fortitudinis eneruatur. Ita quo-
que astuta eius consilia dum quasi
blanda prouisione consulunt. cor
a forti intentione peruertunt. et
dum dulcia resonant. ad noxia
inclinant. Quasi ergo eris sunt fistu-
le. que dum libenter audiuntur.
ab interna intentione animum
in exterioris uite delectatione
deiciunt. Hoc enim uehemoth iste
magnopere ad exequenda decep-
tionem satagit. ut dum peruersita-
tis sue consilium quasi utile sit
ostendit. suauiter ualeat so-
nare quod dicit. quatenus et osten-
sa utilitate mentem mulceat. et
absconsa iniquitate corrumpat.
Que apertius in cunctis ostendimus.
si pauca breuiter consiliorum eius
argumenta pandamus. Ecce enim
quidam rebus propriis contentus.
decreuit nullis huius mundi oc-
cupationibus implicari. ualde
formidans quietis sue commoda
perdere. et ualde despiciens cum
peccatis lucra cumulare. Ad hunc
hostis callidus ueniens. ut inten-
tionem bone deuotionis subruat.
quasi utilitatis consilium subminis-
trat dicens. Ea quidem que sunt
in presenti sufficiunt. sed his defi-
cientibus quid acturus es. si etiam
post hec nulla prouidentur. As-
sunt que ad presens impendenda
sunt filiis. sed tamen paranda sunt
que seruentur. De ee potest cicius
etiam quod est. si sollicitudo prouida
cesset parare quod dee est. An non
et terrena potest actio peragi. et
tamen in actione culpa declina-
ri. quatenus exteriora stipendia
prebeat. et tamen ab interna rec-
titudine non inflectat. Hec in-
terim blandiens insinuat. et
seorsum iam in negotio terreno.
quos prouidet peccati laqueos oc-
cultat. Ossa itaque eius sicut fistu-
le eris sunt. quia perniciosa eius
consilia auditori suo consulen-
tis uocis suauitate blandiuntur.
Alius quoque non solum decreuit
commoda terrena non querere.
sed etiam cunctis que possidet
renuntiare. ut in discipulatu
celestis magisterii tanto se libe-
rius exerceat. quanto et expedi-
tior redditus. que et possiden-
tem premere poterant deserens
calcat. Huius cor hostis insidians
occulta suggestione alloquitur

dicens. Unde hęc temeritatis tan-
ta surrexit audatia. ut credere
audeas q̄d omnia relinquendo
subsistas. Aliter te creator con-
didit. atq; aliter tu te ipse disponis.
Valentiorē te robustiorēq; faceret.
si sequi te sua uestigia cū inopię
necessitate uoluisset. An non ple-
riq; & terrena patrimonia ne-
quaquā deserunt. & tam̄ ex his
p̄miscdię opa sup̄nę sortis bo-
na ęterna mercantur. Hęc blan-
diens suggerit. seorsū ū in eis
de reb⁹ quas retinere admonet.
ante retinentis oc̄los delectatio-
nes pestiferas decipiens apponit.
quatenus seductū cor ad blanda
exteriora p̄trahat. & intima p̄-
fectionis uota p̄uertat. Ossa itaq;
ei⁹ sicut fistulę eris sunt. quia
dolosa ei⁹ consilia dū blandum
de exterioribus sonū reddunt. p̄-
nitiosū dispendiū de interiori-
bus ingerunt. Ali⁹ relictis om̄ib⁹
quę exterius possederat ut or-
dinē sublimioris discipulatus
app̄hendat. etiā intimas fran-
gere uoluntates parat. ut recti-
orib⁹ se alteri⁹ uoluntatib⁹ sub-
dens. non solū prauis desideriis
sed ad p̄fectionis cumulū etiā
in bonis uotis sibimetipsi renun-
tiet. & cuncta quę sibi agenda
sunt ex alieno arbitrio obser-
uet. Hunc hostis callidus tanto
molli⁹ alloquit. quanto ab excel-
siore loco deicere ardenti⁹ conat.
moxq; uirulenta suggestione
blandiens dicit. Quanta p̄temet-
ipsū agere miranda poteris. si
nequaquā te iudicio alteri⁹ sub-
dis. Cur p̄uectū tuū sub studio
meliorationis inminuis. Cur
intentionis tuę bonū dū ultra
quā necēē ē extendere niteris
frangis. Quę enī dū uoluntate
p̄pria usus es p̄uersa p̄petrasti.
Qui q̄ tibi plene ad bene uiuendū
sufficis. alienū sup̄ te iudiciū
cur requiris. Hęc blandiens
intimat. seorsū ū in uoluntati-
bus ei⁹ p̄priis exercendę sup̄bię cau-
sas parat. & dum laudat cor de
intestina rectitudine. inuesti-
gat callide ubi subruat in pra-
uitate. Ossa itaq; ei⁹ fistulę eris
sunt. quia clandestina ei⁹ con-
silia unde quasi blanda animū
delectant. inde p̄nitiosa a recta
intentione dissipant. Ali⁹ fractis
plene uoluntatib⁹ suis multa
iam uetusti hominis uicia &
immutatione uitę. & lamenta-
tione penitentię excoxit. &
tanto maiore zelo contra aliena
peccata accendit. quanto sibimet
ipsi funditus mortuus iniqui-
tatib⁹ p̄priis non tenet. Hunc
hostis callidus. quia zelo iusticię
etiā ceteris p̄desse cognoscit.

quasi ꝓspere consulentib⁹ uerbis
appetit dicens. Quid te ad alie-
na curanda dilatas. Itinā tua
considerare conualescas. An non
ꝑpendis. quia dū ad aliena ex-
tenderis. erga curanda quę tua
sunt minor inuenieris. Quid
ꝓdest alieni uulneris cruorem
tergere. & putredinē ꝓprii neg-
ligendo dilatare. Hęc dū quasi
consulens dicit. zelū caritatis a-
dimit. & omnē qd̄ bōnū ꝓdire
ex caritate poterat. gladio sub-
introducti torporis extinguit.
Si enī ꝓximos diligere sicut nos-
metipsos p̄cipimur. dignū ē
ut sic eoꝝ zelo contra uicia sic
nr̄o flagrem⁹. Quia ḡ dū suaui-
ter consulit. mentē ab intenti-
one ꝓpria alienā reddit. recte
dicit. Ossa ei⁹ sicut fistulę eris.
Quando enī ꝑfraudulenta consilia
audientis animo blandū sonat.
quasi cum fistula ęris cantat.
ut unde mulcet. inde decipiat.
Sed uehemoth iste ualde molli⁹
certamen mouet. quando se in
insidiis sub p̄textu infirmita-
tis exercet. tunc aut̄ duriores
temptationes excitat. q̄ndo
ante temptati oc̄los iniq̄tatis
laqueos sub specię uirtutis oc-
cultat. Vnde & recte subiungit.
Cartillago ei⁹ quasi lamminę
ferreę. Quid enī ꝑ cartillaginē.

n̄ simulatio ei⁹ accipitur. Cartil-
lago aut̄ ossis ostendit speciem. s;
ossis non habet firmitatē. Et sūt
non nulla uicia. quę ostendunt
in se rectitudinis speciem. sed ex
prauitatis ꝓdeunt infirmitate.
Hostis enī nr̄i malicia tanta se arte pal-
liat. ut plerumq; ante deceptę
mentis oc̄los culpas uirtutes fin-
gat. ut inde quasi expectet pre-
mia. unde ęterna dignus ē in-
uenire tormenta. Plerumq; enī
in ulciscendis uiciis crudelitas
agit. & iusticia putatur. atq;
immoderata ira. iusti zeli meri-
tū creditur. & cū a distortis mo-
ribus peccantes dirigi caute
debeant. uiolenta inflexione
frangunt. Plerumq; dissoluta
remissio quasi mansuetudo ac
pietas habetur. & dū plus quā
decet delinquentib⁹ temporalit̄
parcitur. ad ęterna supplicia
crudeliter reseruant. Non nū-
quā effusio miscdia creditur.
& dū male seruare culpa sit.
peius spargi qd̄ acceptū ē non
timet. Non numquā tenatia
parcitas putatur. & cū graue
sit uiciū non tribuere. uirtus
credit̄ accepta retinere. Sepe
maloꝝ ꝑtinatia constantia di-
citur. & dū mens a prauitate
sua flecti non patit. quasi ex
recti defensione gl̄atur. Sepe

inconstantia quasi tractabilitas
habetur: / & quo quisq; fide in-
tegrā nulli seruat. eo se amicū
omnib⁹ estimat. Aliq̄ndo timor
incōpetens humilitas creditur: /
& cū temporali formidine p̄ssis
quisq; a defensione ueritatis ta-
cet. arbitrat̄ q̄d iuxta d̄i ordi-
nem humile se potiorib⁹ exhi-
bet. Aliq̄ndo uocis sup̄bia ue-
ri libertas estimatur: / & cū p̄
elationē ueritati contradicit̄.
loquendi p̄cacitas ueritatis de-
fensio putat̄. Plerumq; pigri-
cia quasi continentia quietis
attenditur: / & cū grauis culpe
sit recta studiose non agere.
magne uirtutis meritū credit̄.
apraua tantū actione cessare.
Plerumq; inquietudo sp̄c uigi-
lans sollicitudo nominatur: /
& cū quietē quisq; non tolerat.
agendo que appetit uirtutis
debite implere se exercicium
putat. Sepe ad ea que agenda
sunt incauta p̄cipitatio lau-
dandi studii feruor creditur: /
& desideratū bonū intēpesti-
ua actione corrumpit̄. eo agi
meli⁹ quo celeri⁹ estimat̄. Sepe
accelerandi boni consiliū pu-
tatur: / & cum expectat̄ ut ex-
tractatione p̄ficiat. hoc insidi-
ans mora supplantat. Igit̄ cū
culpa uelut uirtus aspicit̄.

necessario pensandū ē. q̄a tantō
tardi⁹ mens uiciū suū deserit.
quantō hoc q̄d p̄petrat non eru-
bescit: / tanto tardi⁹ mens uiciū
deserit. quantō p̄ uirtutis spe-
ciem decepta premior etiā de
eo retributionē querit. Facile
aut̄ culpa corrigit̄. que & eru-
bescitur: / quia ēē culpa sentit̄.
Quia itaq; error cū uirtus credit̄.
difficili⁹ emendatur: / recte d̄r.
Cartillago ei⁹ quasi lammine
ferree. Vehemoth enī iste quo
sub p̄textu boni calliditatem
suā fraudulenti⁹ exhibet: / eo in
culpa mentē duri⁹ tenet. Hinc
ē q̄d non numquā hi qui q̄si
uias sc̄itatis appetunt in erro-
rem lapsi tardi⁹ emendantur: /
rectū estimant ēē q̄d agunt. /
& sicut ex colende uirtuti. sic
uicio p̄seuerantiā iungunt: /
& idcirco suo iudicio enixi⁹ ser-
uiunt. Vnde bene ieremias cū
diceret. candidiores nazarei ei⁹
niue. nitidiores lacte. rubi-
cundiores ebore antiquo. sa-
phiro pulchriores. denigrata
ē sup̄ carbones facies eor. & n̄
sunt cogniti in plateis: / ilico
adiunxit. Adhesit cutis eor
ossibus: / aruit & facta ē quasi
lignū. Quid enī nazareor no-
mine. / n̄ abstinentiū & conti-
nentiū uita signatur: / Que

niue & lacte nitidior dicit. Nix
enim ex aqua congelascit que de-
sup uenit. lac autem ex carne exp-
mitur. que in inferioribus nutrit.
Quid ergo per niuem. nisi candor uite
celestis. quid per lac nisi temporalis
dispensationis administratio
demonstratur. Et quia plerumque
continentes uiri in eccla tam
mira opa faciunt. ut ab eis mul-
ti qui celestem uitam tenuerunt.
multi qui terrena bene dispen-
sauerunt superari uideantur.
& candidiores niue. & nitidio-
res lacte referunt. Quia etiam qui-
dam per feruorem spc. antiquorum &
fortium patrum non numquam
uincere uitam uidentur. recte
adiungit. Rubicundiores ebo-
re antiquo. Dum enim eboris nomen
imprimitur. sci desiderii flama
signat. Ebur uero est os magnorum
animalium non ignoramus. Ebore
itaque antiquo rubicundiores
sunt. quia sepe ante humanos
oculos non nullis precedentibus pa-
tribus studii feruentiores exis-
tunt. De quibus ut totum simul
ostendat adiungit. Saphiro
pulchriores. Etherei quippe
coloris est saphirus. Et quia prece-
dentes multos atque ad superna
tendentes per celestem conuersati-
onem uident uincere. narrant
saphiro pulchriores extitisse.

Sed plerumque dum uirtutum copia
etiam plus quam expedit profertur.
in quandam sui fiduciam mens ad-
ducitur. & decepta presumptio
propria repente peccato subripi-
ente fuscatur. Unde recte subiu-
ngitur. Denigrata est super carbo-
nes facies eorum. Nigri enim post
candorem fiunt. quia amissa dei
iusticia cum de se presumunt. in ea
etiam que non intelligunt pec-
cata dilabuntur. Et quia post a-
moris ignem ad frigus torporis
ueniunt. extinctis carbonibus
ex comparatione preferuntur. Non
numquam enim dum timorem dei per sui
fiduciam deserunt. etiam frigidis
mentibus frigidiores fiunt. De
quibus recte subiungit. Non sunt
cogniti in plateis. Platea quippe
sermonis greci ratione platitu-
dine dicitur. Quid uero est humane
menti angustius quam uoluntates
proprias frangere. de qua fracti-
one ueritas dicit. intrate per an-
gustam portam. quid autem latius
quam nullis propriis uoluntatibus
reluctari. & quaqua uersum
impulsus arbitrii duxerit. se
sine retractatione diffundere.
Qui ergo per fiduciam scitatis post po-
sito meliorum iudicio se sequuntur.
quasi per plateas pergunt. sed non
sunt cogniti in plateis. quia
de uita sua aliud ostenderant.

quando frangendo uoluntates ꝓ
prias in angusto se calle retine-
bant. Et bene addit. Adhesit
cutis eoꝝ ossib⁹. Quid in osse. n̄ du-
ricia fortitudinis. q̄d in cute.
n̄ mollicies exprimit. infirmita-
tis. Cutis ḡ eoꝝ adherere ossib⁹
dicitur. q̄a ab eis praua sentien-
tib⁹ infirmitas uicii duricia uir-
tutis putat. Infirma enī quę
faciunt sub elationis fiducia
decepti. fortib⁹ ea suspicionibus
iungunt. & quo de se magna
sentiunt. eo de sua nequicia e-
mendari contēpnunt. Unde re-
cte adiungit. Aruit. & facta ē
quasi lignū. Culpa q̄ppe eoꝝ tan-
to insensibilior redditur. q̄n-
to apud eos etiā laudabilis ha-
bet. Quā recte arida asserit. q̄a
nulla sui agnitione uiridescit.
Q̄d ḡ apud ieremiā ꝑ infirmita-
tē cutis. hoc apud beatū iob ꝑ
fragilitatē dicit cartillago. &
q̄d illic ossa ꝑ duriciā. hoc hic
lamminę ferreę memorant.
Sed uehemoth iste qui ꝑ mēbra
sua extremo tempore contra
electos dī tanta se arte iniq̄ta-
tis exercet. q̄ etiā ꝑ semetipsū
ad decipiendas mentes in tan-
ta insidiarū tergiuersatione
se exhibet. cui⁹ naturę. cui⁹ sit
conditionis audiam⁹. Neq; enī
tam mira vl magna opa posset.
si non ex magna conditione subsis-
teret. Unde & mox mira pietate
dn̄s. ac si causas tantę astutię
tantęq; fortitudinis redderet.
adiunxit dicens. Iste ē p̄ncipi-
um uiarū dī. Velut si aꝑte di-
ceret. Idcirco ad tam multa for-
titer sufficit. quia in natura
rerū hunc creando ꝑ substantiā
conditor p̄mū fecit. Quid enī
uias dī. n̄ eius actiones accipim⁹.
De quib⁹ dn̄s ꝑ ꝓpham dicit.
Non enī sunt uię meę sicut uię
urę. Et principiū uiarū dī ue-
hemoth dicitur. q̄a nimirū
cum cuncta creans ageret. hūc
primū condidit. quē reliquis
anglis eminentiorē fecit.
Huius primatus eminentiā con-
spicit ꝓpha cum dicit. Cedri
non fuerunt altiores illo in pa-
radyso dī. abietes non adequa-
uerunt sūmitatē eius. platā-
ni non fuerunt eque frondib⁹
illi⁹. Omne lignū paradysi dī n̄
est assimilatū illi. & pulchritu-
dini eius. quō speciosū fecit
eū in multis condensisq; fron-
dib⁹. Qui namq; accipi in cedris.
abietib⁹. & platanis possunt.
n̄ illa uirtutū cęlestiū ꝓcere
celsitudinis agmina in ęterna
leticię uiriditate plantata.
Quę quāuis excelsa sint condita.
huic tam̄ nec p̄lata sunt nec

equata. Qui speciosus factus in
multis condensisq; frondib⁹ di-
citur: q̄a quanta cęteris legio-
nib⁹ tanta species pulchriorē red-
didit. quanta & subposita an-
gelor̄ multitudo decorauit. Ista
arbor in paradyso d̄i. tot quasi
condendas frondes habuit. q̄t
sub se positas sup̄nor̄ spuūm
legiones attendit. Qui & idcir-
co peccans sine uenia d̄apnat⁹
est. quia magn⁹ sine cōparatione
fuerat creat⁹. Hinc ei rursū p̄eun-
dē p̄phām dicit. Tu signaculū
similitudinis. plen⁹ sapientia
& p̄fectus decore. in deliciis pa-
radysi d̄i fuisti. Multa enī de
ei⁹ magnitudine locuturus.
p̄mo uerbo cuncta cōplexus ē.
Quid namq; boni non habuit.
qui signaculū d̄i similitudinis
fuit. De sigillo quippe anu-
li talis similitudo imaginalit̄
exp̄mitur: qualis in sigillo
eodē essentialiter habet. Et
licet homo ad similitudinē
d̄i creatus sit. angl̄o tam̄ qua-
si mai⁹ aliquid tribuens n̄ eum
ad similitudinē d̄i conditū. s;
ipsū signaculū d̄i similitudi-
nis dicit. ut quo subtilior ē
natura. eo in illo similitudo d̄i
plen⁹ credat̄ exp̄ssa. Hinc ē
q̄d primatys ei⁹ potentiā ad
huc insinuans isdē p̄pha sub

iunxit. Omnis lapis p̄ciosus
op̄imentū tuum. sardius. topa-
zius. & iaspis. crisolitus. onix.
& berillus. saphyrus. carbuncu-
lus. & smaragdus. Nouē dixit
genera lapidū. quia nimirū no-
uē ordines sunt angelor̄. Nam
cum p̄sacra eloquia angl̄i. arch-
angeli. throni. d̄nationes. uirtu-
tes. p̄ncipatus. potestates. cheru-
bin. atq; seraphin. ap̄ta narrati-
one memorantur. sup̄nor̄ ciuiū
quantę sint distinctiones osten-
ditur. Quib⁹ tamen uehemoth
iste op̄tus fuisse describitur.
q̄a eos quasi uestē ad ornamen-
tū suū habuit. quor̄ d̄u clari-
tatē transcenderet. ex eor̄ cōpa-
ratione clarior fuit. De cui⁹ il-
lic adhuc descriptione subiun-
git. Aurū opus decoris tui. &
foramina tua in die qua condi-
tus es p̄parata sunt. Aurū opus
decoris ei⁹ extitit. q̄a sapien-
tię claritate canduit. quā be-
ne creatus accepit. foramina
ū idcirco in lapidib⁹ fiunt. ut
uinculati auro in ornam̄ti cō-
positione iungantur. & nequa-
quā a se dissidant. q̄s interfusū
aurū repletis foraminib⁹ ligat.
Hui⁹ g̊ lapidis in die conditionis
suę foramina p̄parata sunt. q̄a
uidelicet capax caritatis ē con-
ditus. Qua si repleri uoluisset.

stantib⁹ angl̄is tamquā positis
in regis ornamento lapidib⁹ po-
tuisset inherere. Si enī caritatis
auro se se penetrabile p̄buisset. /
scīs angelis sociatus in ornam̄to
ut diximꝰ regio lapis iste fixus
maneret. Habuit ḡ lapis iste fo-
ramina. / sed ꝑ suꝑbie uiciū cari-
tatis auro non sunt repleta. Nam
que idcirco ligant̄ auro ne ca-
dant. / idcirco iste cecidit. quia
etiā ꝑforatus manu artificis
amoris uinculis ligari contēp-
sit. Nunc aut̄ ceteri lapides qui
huic similiter fuerant ꝑforati.
penetrante se inuicē caritate
ligati sunt. / atq; hoc in munere
isto cadente meruerunt. ut ne-
quaq̄m iam de ornam̄to regio
cadendo soluant̄. Huiꝰ p̄ncipatꝰ
celsitudinē ad huc isd̄e ꝓpheta
intuens adiunxit. Tu cherub
extentus & ꝓtegens in monte
scō d̄i. / in medio lapid̄u ignitoꝝ
ꝑfectus ambulasti. Cherubin
quippe plenitudo scientie d̄r.
Et idcirco iste cherubin dicit̄. /
q̄a transcendisse cunctos scien-
tia non dubitat̄. Qui in medio
ignitoꝝ lapid̄u ꝑfectus ambu-
lauit. / q̄a inter angeloꝝ corda
caritatis igne succensa clarus
gl̄a conditionis extitit. Quem
bene extentū ac ꝓtegentē di-
cit. Omne enī qd̄ extenti ꝓte-
gimus obumbramꝰ. / & q̄a in cō-
ꝑatione claritatis sue obumbras-
se ceteroꝝ claritatē credit̄. ipse
extentus & ꝓtegens fuisse ꝑhibe-
tur. Reliquos enī quasi obum-
brando oꝑuit. / qui eoꝝ magni-
tudinē excellentia maiore tran-
scendit. Qd̄ ḡ illic speciosus in
multis frondib⁹. q̄d illic signa-
culū similitudinis. q̄d illic che-
rubin. qd̄ illic ꝓtegens dicitur. /
hoc hic uoce d̄nica uehemoth
iste uiarū d̄i principiū uocat̄.
De quo idcirco tam mira in quib⁹
fuit. & que amisit insinuat. /
ut territo homini ostendat.
q̄d ipse si suꝑbiat. de elationis
sue culpa passurus sit. / si feri-
endo illi parcere noluit. quē
creando in gl̄am tante clarita-
tis eleuauit. Consideret ḡ q̄d
elatus in terra mereatur. / si &
p̄latus angl̄is angl̄s in celo
ꝓsternitur. Unde & bene ꝑ
ꝓph̄am dicit̄. Inebriatus est
in celo gladiꝰ meus. Ac si aꝑte
diceret. Qua ira feriā suꝑbos
terre ꝑpendite. / si ipsos etiā
quos in celo iuxta me condidi.
ꝓelationis uicio ꝑcutere non
peꝑci. Tot itaq; antiqui hostis
uirtutib⁹ auditis. tanta mag-
nitudine conditionis eiꝰ cogni-
ta. quis non in mensa formidi-
ne corruat. / quis non desꝑati-

onis ꝑcussione succumbat. Sed
q̄a elationē nr̄am ostensa hostis
potentia rep̄mit. etiā infirmita
tē nr̄am d̄ns patefacta gr̄a suę dis
pensationis fouet. Vnde cum eū
principiū uiarū suarū diceret.
ilico adiunxit. Qui fecit eū ap
plicauit gladiū ei⁹. Gladi⁹ quippe
uehemoth istius. ipsa nocendi
malicia ē. Sed ab eo a quo bonus
ꝑnaturā factus ē gladius ei⁹ ap
plicatur. q̄a ei⁹ malicia diuina
dispensatione restringit. ne fe
rire tantū mentes hominū q̄n
tū appetit ꝑmittat. Q̄d ḡ hos
tis nr̄ & multū potest. & min⁹
ꝑcutit. ei⁹ gladiū pietas condi
toris astringit. ut replicatus
intra ei⁹ conscientiā lateat. & ul
tra quā desup iuste disponit
se se in mortes hominū ei⁹ ma
licia non extendat. Q̄d ḡ ad
multa fortit̄ ꝑualet. hoc de
principio magnę conditionis
potest. q̄d ū a quibusd̄a uin
cit. eius nimirū gladi⁹ ab auc
tore replicat. Iste namq; uehe
moth q̄a principiū uiarū d̄i ē.
cum contra sc̄m uirū licentiā
tēptationis accepit. gentes mo
uit. greges abstulit. ignē de
cęlo deposuit. ꝑturbato aere
uentos excitauit. domū con
cutiens subruit. conuiuantes
filios extinxit. uxoris mentē
in dolo prauę suasionis exercuit.
mariti carnē inflictis uulneribꝰ
confodit. sed ei⁹ gladius a condi
tore replicat. cum dicit. Animā
illius serua. Qui replicato gladio
quantę infirmitatis sit. eugl̄io
attestante describitur. q̄a nec ma
nere in obsesso homine potuit.
nec rursus inuadere bruta ani
malia non iussus ꝑsumpsit di
cens. Si eicis nos. mitte nos in gre
gem porcoꝝ. Malicię quippe gla
dius quā sit replicat⁹ ostenditur.
cui si potestas summa licentiam
non ꝑbet. grassari nec in porcos
ualet. Quando ḡ uehemoth iste
sua sponte nocere factis ad dei
imaginē hominibꝰ audeat. de
quo nimirū constat q̄d non ius
sus contingere nec porcos ꝑsu
mat. Notandū quoq; ē q̄d d̄u
uiarū d̄i principiū uehemoth
dicitur. uesanū dogma arrii
aꝑta ratione dissipat. Facturā
quippe d̄i filiū fatet. Ecce ue
hemoth in factura rerū prim⁹
creatus ostendit. Sup ē ḡ. ut
arri⁹ aut non filiū factum ꝑdi
cet. aut eū post uehemoth con
ditū stultus putet. Quia ū om
ne q̄d applicat. in semetipsū
reducitur. recte applicat⁹ ue
hemoth gladi⁹ dicit. In semet
ipso namq; se ei⁹ malicia deco
quit. cū aduotū suū se se con

ra electoꝝ uirtꝰ phibita non exercet. ¶ Multos aut exigentib⁹ meritis ferre pmittitur. ut cum dñm deserunt. dapnato hosti famulent. ab electis ꝺ eo ualenti uincitur. quo soli auctori omnũ humili⁹ substernunt. Qua ꝙ phoc qd uarũ dicit principiũ dicitur. phoc qd pmittente deo ualde intolerabilis demonstratꝰ. apte cognoscim⁹ cum quanto hoste pugnemus. sup ẽ ut unus quisq; nrm tanto se plenius auctori subiciat. quanto contra se ueriꝰ uiolentas aduersarii uires pensat. Quid nãq; nos in pulueris sumus. Quid namq; ille in unus atq; excelestib⁹ spiritibꝰ. spc. æ qd adhuc maius ẽ summus. Quid ꝙ de ppria uirtute audeat. quando contra angelos principẽ puluis pugnat. Sed qa supnos spũum conditor terrenũ corpus assumpsit. recte iam supbientẽ anglm humilis puluis uincit. Inherendo quippe uere fortitudini uires accepit. quas transfuga spc cum semetipsũ sequit amisit. æ dignũ ẽ ut uincat apulueret. qui fortẽ se credidit deserto creatore. ut supatus inueniat. quia defecit elatus. ualde aut seuiens anhelat. qd cum ipsũ ima crucient. homo ad summa conscendat. qd nulla celsitudine subuecta caro pmaneat. aqua tantus ipse spc sine fine pfectus iacet. Sed loca mentiũ. mutaunt ordines meritoꝝ. Sic sic supbia meruit deici. sic humilitas exaltari. quatenꝰ æ celestis spc erigendo se tartarũ toleret. æ terra humilis sine termino sup celos regnet. Amen.

Explicit Liber xxxv⁹. Sc̃ds.

Incipit hystoria libri. xxxvij.

Hinc ouiones herbas ferunt. omis bestiꝰ agri ludent ibi. Sub umbra dormit in secreto calami. in locis humid⁹. Pregnant umbre umbra ei. circũdabũt eũ salices torrẽtis. Ecce absorbebit fluuiũ nõ mirabit. habet fiduciã qd influat iordanis in os ei. In oculis ei quasi hamo capiet eũ. æ in sudib⁹ pforabit nares ei. An excidere potes leuiathan hamo. aut fune ligabis linguã ei. Numqd ponet circulũ in naribꝰ ei. aut armilla pforabit maxillã ei. Numqd multiplicabit ad te pces. aut loquet tibi mollia. Numqd feriet tecũ pactũ. accipies eũ seruũ sempiternũ. Numqd illudes ei. qsi aui. aut ligabis eũ ancillis tuis. Concident eũ amici. diuident illũ negotiatores. Numqd implebis sagenas pelle ei. aut gurgustriũ pisciũ capite illi⁹ ponens sup eũ manũ tuã. Memento belli. ne ultra addas log. Ecce spes ei frustrabit eũ. et uidentib⁹ cunctis pcipitabit. Non qsi crudelis suscitabo illũ. Quis ergo potꝰ resistere uultui meo. Et an dedit mihi. ut reddã ei. Omnia que sub celo sunt.

mea sunt. Non parcam ei. et uerbis potentibus ad
deprecandum compositis. Quis reuelabit faciem
indumenti eius. Et in medium oris eius quis intrabit.
Portas uultus eius quis aperiet. Per gyrum dentium eius
formido. Corpus illius quasi scuta fusilia. et com-
pactum squamis se prementibus. Vna uni con-
iungitur. et ne spiraculum quidem incedit per eas.
Vna alteri adherebit. et tenentes se nequaquam
separabuntur. Sternutatio illius splendor ignis.
et oculi eius ut palpebre diluculi. De ore eius la-
pades procedunt. sicut tede ignis accense. De
naribus eius procedit fumus. sicut olle succense atque
feruentes. Halitus eius prunas ardere facit.
et flamma de ore eius egreditur. Expl. hyst.

Incip liber. xxx. iii.

ANTIQVO
HOSTI QVI SUB
uehemoth nomine
dominica uoce descri-
bitur. superbi quique
tanto familiarius seruiunt. quanto
huius uite successibus apud semetip-
sos altius intumescunt. His namque
cum gloria augetur elatio. cum elatione
uero additur cura. huc illucque animus
tenditur. quia et desideria cum
rebus crescunt. Cumque cogitati-
ones innumeras quasi agri fenum
proferunt. eisdem cogitationibus ue-
lunt desiderato pabulo uehemoth
istius famem pascunt. Vnde recte nunc
dicitur. Huic montes herbas fe-
runt. In scriptura sacra cum nu-
mero singulari mons ponitur.
aliquando incarnatus dominus. aliquando
sancta ecclesia. aliquando testamentum domini.
aliquando apostata angelus. aliquan-
do quilibet hereticus designatur.
Cum uero montes plurali numero nu-
merantur. aliquando celsitudo a-
postolorum atque prophetarum. aliquando
uero secularium potestatum tumor exprimitur.
Mons namque dominum signat.
sicut scriptum est. Et erit in nouis-
simis diebus preparatus mons domus
domini in uertice montium. Mons quippe
in uertice est montium. incar-
natus dominus transcendens celsitu-
dinem prophetarum. Rursum per montem
sancta ecclesia designatur. sicut scrip-
tum est. Qui confidunt in domino sicut
mons syon. Syon namque speculatio
dicitur. per quam scilicet specula-
tionem contemplans dominum ecclesia figu-
ratur. Rursum per montem testamentum
domini exprimitur. sicut abacuc ait.
Deus a lybano ueniet. et sanctus de mon-
te umbroso et condenso. Qui enim
se uenturum per testamenti sui pa-
ginas spopondit. quasi inde
uenit. unde uelut sub promissio-
ne se deuouit. Quod uidelicet tes-
tamentum bene mons umbrosus
et condensus dicitur. quia spissis alle-
goriarum obscuritatibus opacatur.
Rursum per montem angelus apostata
designatur. sicut [illegible] sub baby-
lonis regis specie de antiquo hoste
predicatoribus dicitur. Super montem
caligosum leuate signum. Predica-

tores quippe sci sup caligosu mon-
te signu eleuant. quando contra
sathane supbiam qui sepe sub ne-
bula simulationis absconditur. uir-
tute crucis exaltant. Rursu per
monte hereticus quilibet expri-
mitur. sicut ex uoce ecclie psalmi-
sta ait. In dno confido. quom di-
citis anime mee. transmigra in
monte sicut passer. Cum eni
fideli anime unitate derelicta.
intumenti doctrina confidere
heretici pdicatoris dicitur. deser-
to dno quasi in monte transmi-
grare suadetur. Rursu p montes
aplorum atq; pphariu celsitudo
signatur. sicut scriptu e. iusticia
tua sicut montes di. et uoce
pauli dicitur. ut nos efficeremur
iusticia di in ipso. vl sicut ite-
ru uoce spantis psalmista ait.
Leuaui oculos meos ad montes.
unde ueniet auxiliu mi. Rursu
p montes sclarium potestatu
tumor exprimitur. de quib psal-
mista ait. montes sicut cera
fluxerunt a facie dni. qa mul-
ti qui pri alta rigiditate tumu-
erunt. do in carne apparente
magno sunt p penitentia ti-
more liquefacti. vl sicut idem
ppha iteru dicit. Ascendunt
montes et descendunt campi.
Plerique eni psecutores dni. sup-
bi contra eu ueniunt. sed ab
eo humiles reuertuntur. Qui mon-
tes ascendunt p tumore potentie.
sed campi descendunt. plani ui-
delicet facti p cognitione culpe.
Sed qa non nulli in elationis sue
altitudine remanent. et ad di-
uina obsequia flecti humiliter
dedignantur. p eo qd iuxta de-
sideriu antiqui hostis praua co-
gitare ac ppetrare non desinunt.
recte hoc loco de uehemoth dicitur.
Huic montes herbas ferunt. Elati
namq; scli huic uehemoth her-
bas ferunt. quia ex eo illu refi-
ciunt. qd nequiter opantur.
qa suas illi offerunt fluxas et
lubricas uoluptates. Erunt eni
ait apls homines se ipsos aman-
tes. quor descriptione coplexys
e dicens. Voluptatu amatores
magis qua di. Que e g herba
montium. n uoluptas fluxa q
ex corde gignitur supbor. Qui
n dm supbiendo contepnerent.
nequaqua tot lubrica lasciui-
endo ppetrarent. Quib nimiru
herbis uehemoth iste pascitur.
quia in eis pena eterne mortis
esuriens eor pditis morib saci-
atur. Supbi eni hui scli. et si
quando supne dispensationis
ordine ppediti. ab expletione
prauor opum cessant. praua
tamen in cogitatione multipli-
cant. m ut se potentiores ce-

teris reb' & honorib' ostendant. / m̄ ut eande suā potentiā in studio aliene lesionis exerceant. / m̄ ut lubricis motib' ducti. p facta se leuia uoluptatesq; dissoluant.

Qui d̄u reb' diuinitus acceptis. nequaq̄m recta sed praua semp agere cogitant. / q̄d aliud faciunt n̄ suis contra d̄nm doni pugnant.

Quia ḡ uehemoth iste in sup̄boꝝ mentib' sua desideria semp recognoscit. / quasi herbas in montib' inuenit. quib' refectū sue malicie uentrē tendit. Bene aut̄ subdit. Om̄s bestie agri ludent ibi. Quid p bestias. n̄ inmundi sp̄c. / quid p agrū. n̄ p̄sens sc̄lm designatur. Vnde de ipso malignoꝝ sp̄uum p̄ncipe contra effraim dicit. bestia agri scindet eos. / vl' sicut ysaias ait. Mala bestia non transibit p eam. Quia aut̄ agri nomine mundus accipit. / d̄nicus per euglm sermo testat̄ qui ait.

Ager aut̄ ē mundus. Agri ḡ bestie in herbis montiū ludunt. / q̄a p̄iecta de sup̄iorib' in hoc mundo demonia prauis sup̄boꝝ op̄ibus delectant. Bestie in herbis ludunt. / cum rep̄bi sp̄c humana corda in inlicitas cogitationes p̄trahunt. An non inmundis sp̄itib' ludere ē. mentes hominū ad d̄i imaginem conditas. m̄ ficta p̄missione decipe. / m̄ uacuis terrorib' irridere. / m̄ eis transitoria gaudia quasi mansura inp̄mere. / m̄ mansuras penas quasi transitorias leuigare.

Harū p̄culdubio bestiarū illusione p̄timuerat q̄ dicebat. Ds̄ m̄s inte confido non erubescam. / neq; irrideant me inimici mei. Quia ḡ sup̄boꝝ cor ad omne uicium sternit. ut cuilibet irruenti malignoꝝ sp̄ui praua cogitatione p̄paretur. / recte de herbis montiū dicit. Om̄s bestie agri ludent ibi. Peo enī q̄d sup̄bi quiq; nullū malū cogitando p̄tereunt. / nulla ē agri bestia que non horū montiū herba saciet.

Nam & si quando carnis luxuriā fugiunt. interioris luxurie uiciū de ipsa castitate gl'ando cōmittunt. / si q̄ndo nil auare exteri' rapiunt. nequaquā ab illecebra auaricie mundi sunt. / q̄a & si res nullas ambiunt. fauore tam̄ hominū laude de continentia rape conant. Huic ḡ uehemoth montes herbas ferunt. & om̄s agri bestie ludunt ibi. / quia in sup̄boꝝ corde q̄libet malignus sp̄c tantó latius pascit. quantó & omne uiciū de sup̄bia generat. Sed quia audiuimus q̄d iste uehemoth comedat. / nunc audiam' necē ē. u

interim ꝑ prauũ suũ desideriũ re-
quiescat. Sequit̃. Sub umbra
dormit. in secreto calami. in lo-
cis humentib⁹. Obumbratio in
sacro eloquio aliquando incar-
natio d̃ni ponitur: vl̃ mentis
refrigeriũ a feruore carnaliũ
cogitationũ. Vnde ⁊ appellati-
one umbrę ex suꝑna ꝓtectione
hoc ipsũ refrigeriũ cordis insi-
nuari solet. Aliq̃ndo ũ umbra.
recedente caritate torpor fri-
gidę mentis accipit̃. Nam qd̃
d̃nica incarnatio seruata hystō-
rię ueritate obumbrationis ap-
pellatione signetur: angl̃i ser-
mo testat̃. qui ad mariã dicit.
Virtus altissimi obumbrabit t̃. Incarnatio
Quia enĩ umbra non aliter exp̃-
mit̃. n̄ ꝑ lumen ⁊ corpus. uirt⁹
ei altissimi obumbrauit. quia
in ei⁹ utero lux incorporea cor-
pus sumpsit. ex qua uidelicet
obumbratione om̃e in se refri-
geriũ mentis accepit. Q̃d rursũ
ꝑ umbrã ex suꝑna ꝓtectione re-
frigeriũ cordis exp̃mit̃. sicut
psalmista ait. sub umbra alarꝫ
tuarũ ꝓtege me. vl̃ sic̃ sponsa
in canticis canticoꝝ aduentũ
sponsi p̃stolata ꝓnuntiat dicens.
Sub umbra illi⁹ quã desiderabã
sedi. Ac si dicat. Ab estu deside-
rioꝝ carnaliũ sub aduentus il-
lius ꝓtectione requieui. Rur-
sum ꝑ umbrã recedente caritate tor-
por frigidę mentis exp̃mitur:
sicut de peccante homine scrip-
tũ est. quia secutus ẽ umbram.
Calorẽ enĩ caritatis fugiens uerũ
solẽ homo deseruit. ⁊ sub um-
bra se interni frigoris abscondit.
Vnde ⁊ uoce ei⁹d̃e ueritatis d̃r.
Habundabit iniquitas refrigescet
caritas multoꝝ. Vnde prim⁹ homo
post culpã inter arbores para-
dysi. ad aurã post meridiem
absconsus inuenit̃. Quia enĩ me-
ridianũ caritatis calorẽ ꝑdide-
rat. iam sub peccati umbra q̃si
sub frigore aure torpebat. Iste
ḡ uehemoth quia in illis quasi
quand̃a requiẽ inuenit. quos
aueri solis ardore subtrahendo
frigidos facit. sub umbra dor-
mire ꝑhibet̃. Non numquã ũ
ꝑ umbrã. si tamen cũ abiectione
mortis ponat̃. vl̃ mors carnis
exp̃mitur: vl̃ quilibet reꝓbi
qui antiqui hostis tenebras stu-
dio prauę oꝑationis imitant̃.
Vnde uoce martyrũ ꝑ psalmistã
dicit̃. Humiliasti nos in loco
afflictionis. ⁊ oꝑuit nos um-
bra mortis. Vmbra enĩ mortis
electos d̃i opp̃mit. cum mors
carnis quę imago mortis ęter-
nę ẽ. ab hac eos uita disiungit.
q̃a sicut illa ad̃o animã. ita
hęc ab anima separat corpus;

Vel certe umbra eos mortis exprimit.
quia de antiquo hoste scriptum est.
Nomen illi mors. Umbra quoque mortis
sunt omnes reprobi. quia illius nequiciam
elatione imitantur. eiusque imagi-
nem quasi umbram exprimunt. dum eius
in se malicie similitudinem tra-
hunt. Qui electos dei operiunt.
dum contra illos in atrocitate per-
secutionis temporaliter conuales-
cunt. Hoc autem loco umbra nequi-
cie torpor accipitur. in qua iste
uehemoth dormit. quia contra
corda caritate calentia sollicitus
uigilat. in frigidis autem menti-
bus securus iacet. Dormire enim
in sanctorum cordibus non potest. quia
et si quando se in eis ad breue
momentum collocat. ipse eum de-
siderio celestium estus fatigat.
et quasi toties ut recedat pun-
gitur. quotiens ab eis amore
intimo ad eterna suspiratur. Tan-
te eum uoces excitant. quante
ex illorum mentibus sancte cogitatio-
nes ad celum clamant. Unde fit
ut bonarum actionum armis terri-
tus ac suspiriorum spiculis percus-
sus fugiat. et ad corda reproborum
frigida rediens. eam quam securus
possidebat malicie umbram que-
rat. Que ubi ab illo inueniatur
ostenditur. cum protinus subinfertur.
In secreto calami. In sacro elo-
quio calami uel harundinis
appellatione. aliquando uerbum
manens. aliquando doctorum pericia.
aliquando mobilitas mentis. ali-
quando nitor glorie temporalis acci-
pitur. Per calamum quippe uerbi eter-
nitas designatur. cum uoce patris
per psalmistam dicitur. Lingua mea
calamus scribe uelociter scriben-
tis. Quia enim quod loquimur transit.
quod scribimus permanet. lingua
patris scribe calamus dicitur. quia
ab eo est uerbum illius coeternum. ac si-
ne transitu generatum. Rursum per
calamum scriptorum doctrina exprimitur.
sicut de sancta ecclesia propheta
pollicetur dicens. In cubilibus in qui-
bus prius dracones habitabant.
orietur uiror calami et iunci.
Iua nimirum sententia sicut in
hoc opere longe superius diximus.
per calamum exprimitur doctrina
scribentium. per iuncum uiriditas
auditorum. Rursum per calamum seu
certe per harundinem mentis mo-
bilitas designatur. sicut iudeorum
turbis in iohannis laude a domino
dicitur. Quid ex istis in desertum
uidere. harundinem uento agi-
tatam. Ut uidelicet subin-
telligatur. iohannes quippe ha-
rundo uento agitata non erat.
quia eius mentem spiritum sancto solidam per
diuersas partes nullus lin-
guarum flatus inclinabat. Rur-
sum per calamum uel harundinem

nitor glę temporalis exprimitur. sicut de iustis p sapientiā dicit. Fulgebunt iusti. & sicut scintillę in harundineto discurrent. Harundinetū nāq; uitā sclariū appellat. qui more harundinū p temporale glam foris quasi ad alta pficiunt. sed intus a soliditate ueritatis inanescunt. Unde & iudeorū regnū calamo cōparatur. cum p pphām apparente in ueritate carnis dno dicit. Calamū quassatū non conteret. & linū fumigans n extinguet. Quid enī calami nomine n iudaici ppli temporale regnū denuntiatur. nitens quidē exterius. sed interi uacuum. Et qa in eodē pplo genus iam regale defecerat. & regnū ei alienigena possidebat. apte hoc idē regnum quassatū calamū uocat. Quid ū p linū. n ei sacerdotiū exprimitur. qd lineis nimirū uestib utebatur. Qd quia in aduentu dni caritatis ardorē pdidit. quasi amisso iam igne fidei non ardens sed fumigans fuit. Incarnat aut dns calamū quassatū non confregit. & linū fumigans n extinxit. qa iudeę regnū qd pene destructū iam fuerat. eiq; sacerdotiū qd ignē fidei non tenebat. non potestate iudicii pculit. sed cū patientię longanimitate tolerauit. Hoc g loco qd aliud appellatione calami n mentes sclarium. temporali glę deditę designant. qui tanto apud semetipsos intus inanescunt. quanto altę & nitidę exteri ostenduntur. qa dū ad exteriorē glam p supficiem defluunt. nulla intus firmitate solidant. More quippe calami intus quidē sunt pfatuitatē uacui. sed foris p speciem & ostentationem pulchri. sed quanto ab eis exterior gla studiosi querit. tanto eorū corda grauioribus cogitationū stimulis agitant. Unde recte nunc uehemoth iste in secreto calami dormire phibet. quia quorū studia ad appetitū temporalis nitoris atq; altitudinis cōmouet. eorū corda tenati tenet. & quasi ibi ipse quiet dormit. ubi eos quos possidet quiescere non pmittit. Dum eos excedere ceteros honorū altitudine ambiunt. dū more calami p nitoris exterioris mundiciā iustorū speciē quasi solidarū arborū uerticē uincunt. in hoc qd ipsi interi uacui remanent. locū uehemoth isti ubi apud se requiescere debeat pbent. Unde & in euglio ueritas dicit. qd spc exiens qui in locis ari-

dis & in aquosis requiē non inue-
nit. quia domū quā reliquerat.
uacuā scopisq; mundatā reppe-
rit. hanc multiplicior intrauit.
Quia enī fluxa fit terra quę in-
funditur. loca arentia atq; in aq̄-
sa sunt corda iustoꝝ. quę ꝑ dis-
ciplinę fortitudinē ab omni car-
nalis concupiscentię humore
siccantur. Vnde hic quoq; ad huc
ubi uehemoth iste dormiat. ne-
cessario demonstratur. cū ꝓtinus
subditur. In locis humentibꝰ. Lo-
ca namq; humentia sunt terre-
noꝝ hominū mentes. quas hu-
mor carnalis concupiscentię
q̄a replet fluidas facit. In quibꝰ
uehemoth iste iniquitatis suę
uestigia tantō altiꝰ inprimit.
quantō in eisdē mentibꝰ ꝑtran-
situs illiꝰ quasi in fluxā terrā
descendit. Loca quoq; humen-
tia. sunt opa uoluptuosa. Pes
quippe in arida terra n̄ labitur.
fixus ū in lubrica uix tenetur.
In locis ū humentibꝰ iter uitę p̄-
sentis faciunt. qui in hac ad
iusticiā recti stare n̄ possunt.
In his itaq; locis humentibꝰ ue-
hemoth dormit. quia in rep-
boꝝ hominū lubrica opatione
requiescit. Non nulli ū loca hu-
mentia membra genitalia su-
spicantur. Cōd si ita ē. q̄d aꝑte
aliud locis humentibꝰ. n̄ luxu-
ria designatur. ut ꝑ calamū gl̄a
suꝑbię. & ꝑ loca humentia luxu-
ria corporis exp̄matur. Duo q̄p-
pe sunt uicia quę humano ge-
neri immaniter d̄nantur. unū
uidelicet sp̄c. atq; aliud carnis.
Elatio namq; sp̄m erigit. luxuria
carnē corrūpit. Antiquus itaq;
hostis humanū genꝰ vl̄ ꝑelatio-
nē p̄cipue vl̄ ꝑ luxuriā p̄mens.
in secreto calami atq; in locis hu-
mentibꝰ dormit. q̄a d̄apnatum
hominē sub ditione suę d̄natio-
nis. aut ꝑelationē sp̄c. aut ꝑ car-
nis corruptionē tenet. Quos d̄a
ū in utroq; possidet. quia cū eos
sp̄c suꝑbię eleuat. a tumore suę
altitudinis nec uerecundia cor-
ruptionis inclinat. Sed nūq̄d
contra hos intra sc̄am ęcc̄lam
incessanter cottidie uirtutum
magistri non uigilant. Numq̄d re-
darguere uoluptates infimas.
& suadere gaudia patrię cęles-
tis cessant. Sed prauoꝝ men-
tes tanto obstinatiꝰ sūma non
audiunt. quantō artiꝰ in infi-
mis inheserunt. quibꝰ nec hoc
sufficit ut ipsi ꝑeant. sed ad
huc q̄d deteriꝰ ē cū quos libet
argui emendariq; conspiciunt.
iusto increpationibꝰ obuiant.
ne saltī alii corrigantur. Vnde
& bene subditur. Ꝑtegunt um-
brę umbrā eiꝰ. Vmbre quippe

sunt diaboli om̄s iniqui. qui imitationi iniq̄tatis ei⁹ inseruiunt. quasi ab ei⁹ corpore imaginis speciem trahunt. Sicut enī umbre ei⁹ sunt pluralit̄ rep̄bi. ita singulariter umbra ei⁹ unus quisq; peccator ē. sed d̄u doctrine iustoꝝ mali contradicunt. d̄u ab eis iniquū quemlibet corrigi non p̄mittunt. umbre uehemoth isti⁹ umbrā ei⁹ p̄tegunt. q̄a peccatores quiq; in quo sibi male sunt conscii in eo & aliū peccantem defendunt. Vmbre umbrā ei⁹ p̄tegunt. d̄u nequissimoꝝ facta nequiores p̄uersis patrociniis tuent̄. Q̄d nimirū hoc studio faciunt. ne d̄u culpa in qua & ipsi obligati sunt. in aliis corrigit̄. ad ipsos q̄ndoq; ueniat̄. Se ḡ tegunt. d̄u alios p̄tegunt. quia suā uitā p̄uident impeti. unde alios considerant libera correptione confundi. sicq; fit ut sūma criminū d̄u defendit̄ augeatur. & uni⁹ cui⁹q; nequicia eo sit ad p̄petrand̄u facilis. quo difficilis ad puniend̄u. Scelera quippe peccantiū. tanto maiora incrementa p̄cipiunt. q̄nto p̄defensionē potentiū diu inulta tolerant̄. Sed tales quiq; seu extra eccl̄am seu intra sc̄am ecc̄lam ēē uideantur. tanto se ap̄tiores d̄i hostes exhibent.

q̄nto maiores sunt patroni uicioꝝ. Contra illū quippe suis defensionibus pugnant. cui ea que displicent defendendo multiplicant. Q̄d factū bene p̄ p̄phām d̄ns sub babylonis specie redarguit dicens. Oriunt̄ in domibus ei⁹ spine & urtice. & palliurus in munitionib⁹ eius. Quid nāq; p̄ urticas n̄ cogitationū prurigines. q̄d ū p̄ spinas. n̄ uicioꝝ punctiones accipimus. In domib⁹ ḡ babylonis urtice & spine pullulant. quia in confusione rep̄be m̄tis & desideria cogitationū surgūt que exasp̄ant. & op̄um peccata que pungunt. Sed hec agentes. habent etiā nequiores alios defensores suos. Vnde illic apte p̄tinus subdit. Et paliurus in munitionib⁹ ei⁹. Paliurus q̄ppe tanta spinarū circūdatione densescit. ut p̄ asp̄itate tangi uix possit. Intus ḡ urtica & spina nascit̄. sed utrūq; hoc exteri⁹ p̄ paliurū munitur. q̄a uidelicet minores iniqui mala quelibet faciunt. sed ea nequissimi maiores tuent̄. Vnde & huic subdit̄. P̄tegunt umbre umbrā ei⁹. Dum enī malū peior uindicat. quasi umbre umbrā ne aueritatis lumine irradiet̄ obscurat. Sequit̄. Circūdabunt eū salices torrentis. Infructu-

osę quidē arbores salicum. sed
tantę uiriditatis sunt. ut arescere
vl' abscisę radicitus & pjectę uix
possint. Unde & in sacro eloquio
salicū nomine aliq̄ndo p uiriditatē
boni. aliq̄ndo aut̄ p sterilitatē
reprobi designant̄. Nisi enim
electoꝝ uitā p constantiā suę uiriditatis
exprimerent. nequaq̄m
dn̄s de scē ecclę filiis p ppham
dixisset. Et germinabunt int̄
herbas sicut salices. iuxta p̄ter-
fluentes aquas. Scē ecclę filii in-
ter herbas sicut salices germi-
nant. dū inter arescentē uitā
carnaliū hominū & multipli-
ci numerositate & ppetua ui-
riditate pdurant. Qui bene iu-
xta p̄terfluentes aquas germi-
nare phibentur. quia unusq̄sq;
eoꝝ ubertatē ad fructū pcipit.
ex doctrina sacri eloquii qua
temporalit̄ pcurrit. Et rursū
n̄ p sterilitatē salicū uita pec-
cantiū signaretur. nequaq̄m
ex uoce p̄dicantiū contra baby-
loniā psalmista dixisset. In
salicibus in medio eius suspendimus
organa nr̄a. Babylonis quippe
in medio salices ēē describunt̄.
q̄a nimirū infructuosi quiq;
ab amore cęlestis patrię alieni
totis uisceribus cordis in hac scli
confusione ditant̄. Unde &
p̄dicatores scī in istis salicibus

non exercent organa sed suspen-
dunt. quia cū infructuosas ac
reprobas mentes aspiciunt. uim
p̄dicationis suę n̄ exhibent. sed
potius lugentes silent. Quid etiā
p torrentes. n̄ huius mortalis uitę
cursus exprimitur. De quo rursū
p ppham dicit̄. de torrente in uia
bibet ppterea exaltabit caput.
q̄a uidelicet redeptor nr̄ mor-
talis uitę penā in quodā transi-
tu attigit. & idcirco diu eidem
morti cui sponte succubuit n̄
inhesit. unde tercia die hoc q̄d
moriendo posuerat. resurgendo
caput eleuauit. Quid ē ḡ q̄d de
uehemoth isto dicit̄. circumda-
bunt eū salices torrentis. n̄ q̄d
amatores uitę mortalis a bonis
actibus quasi a fructibus alieni. tan-
to illi altius inherent. q̄nto eos
largius delectatio transitorię uo-
luptatis infudit. Hos enī q̄si
in radicibus torrens rigat. dū
in suis cogitationibus amor uitę
carnalis inebriat. Qui scilicet
more salicū fructus non ferūt.
sed in foliis uiridescunt. qui
ea quę grauia ad dicendū non
sunt. aliq̄ndo uerba honestatis
pferunt. sed nullū uitę pondus
ex bonis opibus ostendunt. Be-
ne ḡ dicit̄. circumdabunt eū sa-
lices torrentis. quia infructu-
osi quiq; dū amori uitę tem-

poralis inseruiunt. antiquo hos-
ti puersis moribus familiarius obse-
cuntur. Sed quia quid etiam suis clien-
tibus impendatur audiuimus. nunc
etiam quid in illis agat audiamus.
Sequitur. Absorbebit fluuium et non
mirabitur. et habet fiduciam quod
influat iordanis in os eius. Qui
hoc loco fluuii nomine. nisi hu-
mani generis decursio designa-
tur. que uelut a fontis sue ori-
gine nascendo surgit. sed quasi
ad ima fluens moriendo pertransit.
Qui autem signantur appellatione ior-
danis. nisi qui iam inbuti sunt
sacramento baptismatis. Quia
enim redemptor noster in hoc flumine
baptizari dignatus est. eius nomi-
ne baptizati omnes exprimuntur.
in quo ipsum contigit sacramen-
tum baptismatis inchoari. Quia
igitur behemoth iste a mundi origi-
ne exortum uix paucis electis
euadentibus. humanum genus
in ima defluens usque ad redempti-
onis tempora. quasi quendam in
se fluuium traxit. bene nunc dicitur.
absorbebit fluuium et non mira-
bitur. quia uero post mediatoris ad-
uentum et quosdam qui recte uiue-
re negligunt. etiam fideles rapit.
recte subiungitur. Et habet fidu-
ciam. quod iordanis influat in os
eius. Ac si aperte diceretur. Ante re-
demptorem mundi mundum non
miratus absorbuit. sed quod acrius est.
etiam post redemptoris aduentum quos-
dam qui baptismatis sacramento
signati sunt. deglutire se posse
confidit. Alios namque sub xpiani-
tatis nomine positos deuorat.
quia in ipso eos fidei errore subpla-
ntat. alios a rectitudine fidei
nequaquam deuiat. sed ad usum
praue operationis inclinat. alios
quantum uult in operationem in
mundicie inflectere et non ua-
let. sed apud semetipsos intus
studio intentionis intorquet.
ut dum a caritate mentem diui-
dunt. rectum non sit quicquid ex-
trinsecus operantur. Et fidem tenent.
sed fidei uitam non tenent. qui
aut aperte illicita faciunt. aut
ex peruerso corde que agunt pra-
ua sunt. etiam si sancta uideantur.
Quia enim non nulli confitendo fi-
deles sunt non uiuendo. hinc est
quod uoce ueritatis dicitur. Non om-
nis qui dicit mihi domine domine. intrabit
in regnum celorum. Hinc rursum ait.
Quid autem uocatis me domine domine.
et non facitis que dico. Hinc
paulus ait. Confitentur se nosse
deum. factis autem negant. Hinc
iohannes dicit. Qui dicit se nosse
deum et mandata eius non custo-
dit. mendax est. Hinc de ipsa
prima sua plebe dominus conqueritur
dicens. Populus hic me labiis ho-

norat. cor eorum longe est a me. Hinc
etiam psalmista ait. Dilexerunt eum
in ore suo. et lingua sua mentiti
sunt ei. Sed minime mirum fuit.
quod uehemoth iste ante lauacri
undam. ante sacramenta celestia.
ante corpoream presentiam redemptoris
humani generis. fluuium hiatu
profunde persuasionis absorbuit.
sed hoc ualde mirum. hoc ualde
terribile est. quia multos aperto
ore etiam post cognitionem redemptoris
suscepit. post lauacri
undam polluit. post sacramenta
celestia ad inferni profunda rapit.
Dicatur quod dicatur terribiliter uoce
ueritatis. absorbebit fluuium
et non mirabitur. et habet fiduciam
quod influat iordanis in
os eius. Neque enim pro magno diabolus
habuit. quod infideles tulit. sed
toto nunc annisu in illorum se
morte erigit. quos contra se regeneratos
tabescit. Nemo quidem fide
sine operibus sibi sufficere posse
confidat. cum scimus quod scriptum
sit. fides sine operibus ociosa est.
Nullus uehemoth morsum ex sola
confessione fidei plene euasisse
se estimet. quia iam quidem
fluuium absorbuit. sed adhuc
iordanem sitit. et totiens in ore
illius iordanis fluit. quotiens xpianus
quisque ad iniquitatem defluit.
Os quidem eius iam fide nos
subleuante fugimus. sed magno
studio curandum est. ne in hac lubrica
operatione dilabamur. Si ambulandi
cautela negligitur. incassum
credendo rectum iter tenetur. quia
uia quidem fidei ad celestem patriam
proficit. sed offendentes minime
perducit. Habemus adhuc quod in
hac re subtilius perpendamus. Hi enim
quos per iordanem diximus exprimi.
possunt per fluuium designari. Qui
enim fidem iam ueritatis agnouerunt.
sed uiuere fideliter negligunt.
recte fluuius dici possunt.
quia uidelicet deorsum fluunt.
Iordanis uero hebreo uocabulo descensio
eorum dicitur. Et sunt non nulli
qui uiam ueritatis appetentes
semetipsos abiciunt. atque a uite
ueteris elatione descendunt.
cumque eterna cupiunt. ualde
se ab hoc mundo alienos reddunt.
dum non solum aliena non appetunt.
sed etiam sua derelinquunt.
non solum in eo gloriam nostram
querunt. sed hanc cum se obtulerit
etiam contempnunt. Hinc
est etiam quod uoce ueritatis dicitur.
Si quis uult post me uenire abneget
semetipsum. Semetipsum enim
abnegat. qui calcato typo superbie
ante dei oculos esse se alienum
demonstrat. Hinc psalmista ait.
Memor ero tui de terra iordanis
et hermonim. Iordanis quippe

ut dixi descensio. hermon anathe-
ma. id ē alienatio interp̄tat. De ter-
ra q̄ iordanis & hermon reminis-
citur. quia in eo qd̄ semetipsum
deicit. atq; a se alienꝰ extitit. ad
conditoris sui memoriā reuocat.
Sed antiquus hostis p̄ magno hoc
non habet. cum sub iure suę ty-
rannidis terrena querentes te-
net. Ipheta quippe attestante
cognouimus. quia esca eiꝰ electa.
Neq; mirū deputat. si eos absorbe-
at. quos sup̄bia erigit. auaricia
tabefacit. uoluptas dilatat. ma-
licia angustat. ira inflammat.
discordia separat. inuidia ex-
ulcerat. luxuria inquinans ne-
cat. Absorbebit q̄ fluuiū & non
mirabitur. quia p̄ magno non
estimat cum eos deuorat. qui p̄
ipsa uitę suę studia deorsū cur-
runt. sed illos magnope rapere
nititur. quos despectis terrenis de-
sideriis. studiis iungi etiā celes-
tibꝰ contemplat. Unde absorpto
fluuio recte subiungit. & habet
fiduciā q̄d influat iordanis in
os eiꝰ. q̄a illos insidiando rapere
appetit. q̄s p̄ amore sup̄nę patrię
to [illegible] ap̄sentis uitę gl̄a semet-
quę lon[illegible] ipsos deicere agnoscit.
Naribꝰ q̄ ue[illegible] Non nulli q̄ppe mundꝰ
sidię desi[illegible] deserit. & honoꝝ t̄nse-
gacissim[illegible] untiū uana derelin-
dis nr̄i [illegible] quunt. & ima humilita-
tis appetentes humanę conuersa-
tionis morē bene uiuendo t̄nscen-
dunt. atq; in tanta studioꝝ arce
p̄ficiunt. ut signoꝝ iā uirtutes
op̄entur. s; q̄a semetipsos circū-
spicientes tegere negligūt. in anis
gl̄ę telo p̄cussi peiꝰ de alto ruunt.
Hinc enī ē qd̄ eternus iudex. q̄ oc-
culta cordis examinat. eius d̄e
ruinę casū p̄nuntians intentat
cū dicit. Multi dicent m̄ in illa
die. d̄ne d̄ne. nonne in tuo nōie
p̄phauimꝰ. & in tuo nōie demonia
eiecimꝰ. & in tuo nomine uirtutes
multas fecimꝰ. Et tunc confite-
bor illis. q̄a nūquā noui uos.
Discedite a me om̄s q̄ op̄amini in-
iquitatē. nescio q̄ estis. Hinc etiā
p̄ p̄phām dicit. Vocauit d̄ns iu-
diciū ad ignem. & deuorauit
abyssū multā. & comedit partē
domꝰ. Iudiciū q̄ppe ad ignē uo-
catur. cū iusticię sententia ad
pęnā iā ęternę concremationis
ostendit. Et multā abyssū deuo-
rat. q̄a iniquas atq; rep̄hensibi-
les hominū mentes concremat.
quę nunc se hominibꝰ etiā sub
signoꝝ miraculis occultant. Pars
aut̄ comeditur. q̄a illos gehenna
deuorat. q̄ nunc q̄si in scīs actibꝰ
de electoꝝ numero se eē gl̄ant.
Qui q̄ hic iordanis. ipsi illic pars
domus uocant. Antiquus q̄ hos-
tis habet fiduciā. q̄a in os eius &

iordanis influat. quia non nunquam
calliditatis suę insidiis eos etiam
qui iam electi putantur necat. Sed cuius
cordis duriciam non ista domini uerba
perturbent. Cuius mentis constan-
tiam non ab intimis cogitationum
radicibus quatiatur. cum hostis nostri
tantę esse contra nos fortitudinis
demonstratur. Nullum ne erit
consolationis adiutorium. Erit
certe. Nam subditur. In oculis eius
quasi hamo capiet eum. Notandum
ualde est quod scripturę suę uer-
ba miscenditer temperans deus. mo-
do nos asperis incitationibus ter-
ret. modo blandis consolationibus re-
fouet. et terrorem fomentis mis-
cet. et fomenta terrori. ut deum cir-
ca nos utrumque mira magisterii
arte temperatur. nec desperati in
ueniamur territi. nec incaute
securi. Nam cum uehemoth astu-
tas insidias atque effrenatas ui-
res multiplicibus sententiis in-
dicasset. protinus unigeniti filii
sui redemptoris nostri commendat
aduentum. et quo ab illo ordi-
ne uehemoth iste sit perimen-
dus insinuat. ut quia cor nostrum
narrata illius uirtute perculerat.
meroremque nostrum cicius indicata eius
perditione releuaret. Igitur post-
quam dixit. absorbebit fluuium
et non mirabitur. et habet fidu-
ciam quod influat iordanis in

os eius. ipsum ilico aduentum dominicę
incarnationis eius annuntiat di-
cens. In oculis eius quasi hamo ca-
piet eum. Quis nesciat quod in hamo
esca ostenditur. aculeus occultatur.
Esca enim prouocat. ut aculeus pun-
gat. Dominus itaque noster ad humani
generis redemptionem ueniens. ue-
lut quendam de se in nece diabo-
li hamum fecit. Assumpsit corpus.
ut in eo uehemoth iste quasi
escam suam mortem carnis appeteret.
Iuam mortem deum in illo iniuste ap-
petit. nos quos quasi iuste te-
nebat amisit. In hamo quoque eius in
carnationis captus est. quia deum
in illo appetiit escam corporis.
transfixus est aculeo diuinitatis.
Ibi quippe inerat humanitas.
quę ad se deuoratorem duceret.
ibi diuinitas quę perforaret.
ibi aperta infirmitas quę prouoca-
ret. ibi occulta uirtus quę rap-
toris faucem transfigeret. In ha-
mo autem captus est. quia inde
interiit. unde deuorauit. Et
quidem uehemoth iste filium dei
incarnatum nouerat. sed redemp-
tionis nostrę ordinem
nesciebat. Sciebat
enim quod pro redemptio-
ne nostra incarnatus
dei filius fuerat. sed
omnino quod iste
redemptor noster

[illegible] ypo sup-
[illegible] e alienum
[illegible] almista ait
[illegible] iordanis
[illegible] s quippe

illu moriendo transfigeret nesciebat. Unde et bene dicitur. In oculis eius quasi hamo capiet eum. In oculis quippe habere dicimur: quod coram nobis positum uidemus.
Antiquus uero hostis humani generis redemptorem ante se positum uidit: quem cognoscendo confessus. confitendo ptimuit dicens.
Quid nobis et tibi fili dei. Venisti ante tempus torquere nos. In oculis itaque suis hamo captus est: quia et nouit. et momordit. Et cognouit prius quem ptimesceret: et tamen post non ptimuit. cum in illo quasi escam ppriam mortem carnis esuriret. Igitur quia caput nrm quod p se fecit audiuimus: nunc p membra sua quid faciat audiamus. Sequitur. Et in sudibus pforabit nares eius. Quid aliud sudes id est palos accipimus. quia uidelicet exacuuntur ut figantur: nisi acuta scorum consilia. Que huius uehemoth nares pforant: dum sagacissimas eius insidias et uigilando circumspiciunt. et supando transfigunt.
Et nares uero odor trahitur: et ducto flatu hoc agitur. ut res etiam que longe est posita cognoscatur.
Naribus ergo uehemoth callide eius insidie designantur: p quas sagacissime nititur. et occulta cordis nri bona cognoscere. et hec pessima psuasione dissipare. In sudibus itaque dns eius nares pforat: quia callidas eius insidias acutis scorum sensibus penetrans eneruat.
Sepe autem bonorum uias tanta insidians arte circumuolat: ut p ea que ab eis bene gesta cognouerit. ad maliciam aditum querat. Nam cum aliu largiri quid conspicit: inde aliu in discordie flama succendit.
Et cum hunc respicit misereri. illi psuadet irasci: ut dum bonum quasi non comuniter factum insinuat. concordes animos a bono gre comunis abscidat. Quia enim iustorum mentes ad mala suadendo non ualet frangere: bonis satagit actibus inter eas mala seminare. Sed sci uiri has eius insidias tanto celerius uincunt: quanto et subtilius deprehendunt. Quod melius ostendimus: si unum e multis assertoribus ueritatis in testimonium paulum uocemus. Sub quo quidam corinthius dum incesti facinus ppetrasset. eum doctor egregius in carnis interitu ad satisfactionem penitentie sathane tradidit: et in die dni saluum eius spm reseruauit. Magna quippe arte magisterii ipsi est traditus coactus in penam. cui sponte est substratus in culpa: ut qui auctor

fuerat aduiciũ nequicię. ipse fla-
gellũ fieret disciplinę. Qua tam̃
bene gesta penitentia. dñu cogno-
uisset corinthios sup eum iam
miscd̃iter motos. ait. Cui aliq̃d
donastis. & e- go. Nam & ego
q̃d donaui. si q̃d donaui.
ꝓpter uos in ꝑsona xp̃i.
Communica- tionis itaq;
gr̃am cogi- tans ait. Cui a-
liq̃d dona- stis. & ego. Ac si
diceret. A bono ur̃o non dis-
sentio. meũ sit quicq̃d ipsi fe-
cistis. Atq; mox subdit. Et ego
si q̃d donaui. ꝓpter uos. Ac
si diceret. Vr̃is actib̃ bonũ ad-
didi. quicq̃d ꝓpter uos mise-
ricorditer feci. Vr̃a ē q̃ utilitas.
bonitas mea. mea ē utilitas. bo-
nitas ur̃a. Qui ipsã mox compa-
gem cordiũ in qua sic tenet̃ ad-
iungens. subdidit. in ꝑsona x̃i.
Cui uelut si dicere p̃sumamus.
quare te ita caute discipulis
cópulas. quare vl̃ te illoꝝ uel
illos tuis actionib̃ tam sollici-
ta mente confirmas. ilico sub-
iunxit. Ut non circũueniam̃
a sathana. Cui sagaces insidias
quã acuto sensu transfigat. in-
sinuat subdens. Non enĩ igno-
ramus cogitationes ei. Ac si
uerbis aliis dicat. Acuti auc-
tore dño sudes sum. & nares
uehemoth isti subtiliter cir-
cumspiciendo penetram̃. ne hoc
q̃d bene mens inchoat. ipse in
malicię finẽ uertat. Possunt ꝑ
sudes acuta ipsi ꝑ carnẽ mani-
feste sapientię uerba signari.
ut quia narib̃ odor trahit̃ per
uehemoth nares illa antiqui
hostis exploratio figuret̃. Qui
cũ dñm incarnatũ eẽ dubitaret.
hoc expetitis miraculis uoluit
temptando cognoscere dicens.
Si filius dñi es. dic ut lapides isti In. xl.
panes fiant. Quia q̃ signoꝝ in-
diciis odorẽ diuinitatis ei cog-
noscere concupiuit. quasi flatũ
naribus traxit. Sed dñu ei ꝓtiñ
responderet̃. non in solo pane
uiuit homo. & non temptabis
dñm dñm tuũ. quia sententiarũ
suarũ acuminib̃ indagationẽ
antiqui hostis ueritas ꝑculit.
quasi nares ei sudib̃ ꝑforauit.
Sed quia uehemoth iste ꝑuaria
fraudiũ argumenta distendit̃.
ad huc adiuncto & alio nomi-
ne notatur. Nam subdit̃. An
extrahere póteris leuiathan
hamo. Leuiathan quippe ad-
ditamentũ eoꝝ dicit̃. Quoꝝ ui-
delicet n̄ hominũ. quibus se-
mel culpã p̃uaricationis in-
tulit. & hanc usq; ad eternã
cottidie pessimis suggestionib̃
extendit. quib̃ dñu reatũ fénore
peccati multiplicat. penas

pculdubio sine cessatione coacer-
uat. Potest quippe leuiathan
etiã pirrisionẽ uocari. Primo qp-
pe homini psuasione callida di-
uinitatẽ se additurũ phibuit.
sed inmortalitatẽ tulit. Addita-
mentũ g hominũ pirrisionẽ di-
ci potuit. quib dñu hoc qd non
erant se addere spopondit. etiã
hoc qd erant fallendo subtraxit.
Sed leuiathan iste hamo captus ẽ.
quia inredeptore nro dñu psatel-
lites suos escã corporis momor-
dit. diuinitatis illũ aculeus p-
forauit. Quasi hamus quippe
fauces glutientis tenuit. dñu in
illo & esca carnis patuit. quã
deuorator appeteret. & diuini-
tas passionis tempore latuit.
que necaret. In hac quippe a-
quarũ abysso. id ẽ inhac inmen-
sitate generis humani ad om-
niũ mortẽ inhians. uitã pene
omniũ uorans. huc illucq; a-
pto ore cetus iste ferebatur.
sed admortẽ ceti isti hamus
inhec aquarũ pfunda atq; ca-
ligosa abysso mira ẽ dispositio-
ne suspensus. Huius hami linea
illa ẽ peuglm antiquoꝝ patrũ
ppago memorata. Nam cum dr.
abrahã genuit ysaac. ysaac
genuit iacob. cumq; ceteri suc-
cessores interposito ioseph no-
mine. usq; ad mariã uirginẽ

describuntur. quasi queda linea
torquet. incui extremo incarna-
tus dñs. id ẽ hamus iste ligaret.
quẽ inhis aquis humani generis
dependentẽ apto ore iste cetus
appeteret. sed eo psatellitũ su-
orũ seuiciã mortuo mors mor-
dendi uires ulteri non haberet.
Ne g iste humanis mortib cetus
insidians. quos uellet ultra de-
uoraret. hamus hic fauces rap-
toris tenuit. & se se mordentẽ
momordit. Incarnationẽ g
unigeniti filii fideli famulo
indicans ds ait. An extrahere
poteris leuiathan hamo. sub-
audis ut ego. qui adraptoris
mortẽ incarnatũ unigenitũ
filiũ mitto. inquo dñu morta-
lis caro conspicit. & inmorta-
litatis potentia non uidetur.
quasi hamus quide inde deuo-
rantẽ pimit. unde acumen po-
tentie quo transfigat occultat.
Sequit. Et fune ligabis linguã
eius. subaudis ut ego. Scrip-
tura enĩ sacra fune aliquando
dimensionũ sortes. aliqndo
peccata. aliqndo aut fide de-
signare consueuit. Nam ppt
hereditarias dimensionũ sor-
tes dicit. Funes ceciderunt mi
inpclaris. etenĩ hereditas me-
a pclara est mi. Funes quippe
inpclaris cadunt. Et dñu p

S incarnat.

humilitatē uitę sortes nos patrię
melioris excipiunt. Rursum q̄a
fune peccata signant̄. ꝑ ꝓpham
dicit̄. Ve qui trahitis iniquita-
tes in funiculis uanitatis. Iniqui-
tas namq; in funiculis uanitatis
trahitur: ꝺu ꝑ augmentū culpa
ꝓtelat̄. Unde ꝑ psalmistā dicit̄.
Funes peccatoꝝ circūplexi sunt
me. Quia enī funis addendo tor-
quet̄ ut crescat. non immerito
peccatū in fune figuratur: ꝗd̄
ꝑ uerso corde sepe ꝺu defendit̄
multiplicat̄. Rursū fune fides
exprimit̄. salomone attestante
qui ait. funiculus triplex dif-
ficile rūpitur: quia uidelicet
fides quę de cognitione trini-
tatis ab ore p̄dicantiū texit̄.
fortis in electis ꝑmanens. in so-
lo reꝓboꝝ corde dissipatur.
Hoc itaq; loco funis nomine si-
ue peccatū seu fidē nil obstat
intelligi. Incarnatus etenim
dn̄s nr̄ fune leuiathan linguā
ligauit. quia in similitudine
carnis peccati apparuit. & om-
nia erroꝝ eiꝰ p̄dicamenta ꝺap-
nauit. Unde paulo attestante
dicit̄. Et de peccato ꝺapnauit
peccatū. Fune linguā ligauit.
qui ꝑ similitudinē carnis pec-
cati ab electoꝝ suoꝝ cordibꝰ
cuncta eiꝰ fallatię argumen-
ta de[illegible]struxit. Ecce enī
apparente in carne dn̄o leuiathan
lingua ligata ē. quia ueritate
eiꝰ cognita illę falsitatis doctri-
nę tacuerunt. Ubi enī nunc ē
achademicoꝝ error: qui certe
conant̄ astruere certū nil esse.
qui impudenti fronte assertio-
nibꝰ suis fidē ab auditoribꝰ exi-
gunt. ꝺu uera ēē nulla testant̄.
Ubi mathematicoꝝ suꝑsticio. q̄
ꝺu signoꝝ cursus suspiciunt.
uitas hominū insyderū mom̄-
ta suspendunt. Quoꝝ aꝑte do-
ctrinā sepe geminoꝝ natiuitas
dissipat. qui cum uno eodēq;
momento hore ꝓdeant. non in
una conuersationis qualitate
ꝑdurant. Ubi tot p̄dicamenta
falsitatis quę enumerare refu-
gimꝰ. ne ab exponendi ordine
longiꝰ recedamus. Sed cuncta
iam erroris doctrina conticuit.
quia leuiathan linguā dn̄s in-
carnationis suę fune constrin-
xit. Unde bene etiā ꝑ ꝓpham
dicit̄. Et desolabit dn̄s linguā
maris egypti. Lingua quippe
maris. est scientia doctrinę
secularis. Bene aut̄ mare egyp-
tiū dicitur: q̄a peccati obscu-
ritate fuscat̄. Linguā ḡ maris
egypti dn̄s desolauit. q̄a huiꝰ
mundi falsā sapientiā ꝑ carnē
se ostendendo destruxit. Fu-
ne ḡ leuiathan lingua cons-

stringitur: quia per similitudinem carnis peccati ligata est predicatio vetusti peccatoris. Si autem fides fune signatur. iste nobis iterum intellectus innuitur: quia dum per predicatores sanctos in mundo fides trinitatis innotuit. contra electorum mentes erumpere mundi doctrina cessavit. Unde bene domino per prophetam dicitur. Tu disrupisti fontes et torrentes. tu siccasti fluvios ethan. Ethan quippe interpretatur fortis. Et quis est hic nisi de quo per euangelium veritas dicit. nemo potest vasa fortis ingressus domum diripere. nisi prius fortem alliget. Fontes itaque et torrentes dominus disrumpit. dum in apostolorum suorum cordibus fluenta veritatis aperuit. De quibus rursum per prophetam dicitur. Haurietis aquas in gaudio de fontibus salvatoris. Ad eorum quippe doctrinam sicientes pergimus. et veritate plenas cordium nostrorum lagunculas reportamus. Sed emanantibus suis fontibus ethan fluvios exsiccavit. dum doctrinam fortis et maligni spiritus ostenso radio suae veritatis arefecit. Leviathan quoque lingua fune stringitur: quia extensa fide trinitatis errorum predicamenta siluerunt. Sed quia iam se aperte extollere non valet. huc illucque circuiens per insidias mordet. Mira autem miscendia contra hunc pro nobis dominus vigilat. atque cum et in hoc quod fraudibus molitur expugnat. Unde subditur. Numquid ponis circulum in naribus eius. Sicut per nares insidiae. ita per circulum divinae virtutis omnipotentia designatur. Quem cum apprehendere nos temptationibus prohibet. miris ordinibus antiqui hostis insidias circumplectens tenet. Circulus quoque ei in naribus ponitur. dum circumducta protectionis superne fortitudine eius sagatia retinetur. ne contra infirmitates hominum tantum prevaleat. quantum perditionis argumenta latenter explorat. Potest etiam circuli nomine occulti iudicii adiutorium designari. Quod in huius vehemoth naribus ponitur. dum a callida sua crudelitate refrenatur. Unde bene per prophetam cum ab israhelitarum lesione prohibetur. regi babylonie dicitur. Ponam circulum in naribus tuis. ac si aperte diceretur. Cogitando insidias suspiras. sed explere quae appetis non valendo. omnipotentie mee circulum in naribus portas. ut cum bonorum mortem ardentius anhelas. ab eorum vita vacuus redeas. Quod vero hoc loco circulum. hoc scriptura sacra per iohannem in apokalypsi falcem

uocat. Ait enī. Vidi. et ecce nubes
candida. et sup nubē sedentē simi-
le filio hominis. habentē in capi-
te suo coronā auream. et in ma-
nu sua falcē acutā. Potestas enī
diuini iudicii q̄a undiq; strin-
git. circulus dicitur. et quia
intra se omnia incidendo com-
plectit. falcis appellatione sig-
natur. In falce enī quicq̄d in-
ciditur. quaqua uersū flectit
intus cadet. Et quia potestas
supni iudicii nullatenus eui-
tat. intra ipsā quippe sumus
quolibet fugere conemur. et re-
cte cum uenturus iudex osten-
dit. falcē tenere phibetur.
quia cū potenter adomā obuiat.
incidendo circūdat. Esse se intra
iudicii falcē uidit ppheta. cum
diceret. Si ascendero in celū tu
illic es. si descendero in infernū
ad es. Si sumpsero pennas meas
ante lucē. et habitauero in pos-
tremo maris. et enī illuc manus
tua deducet me. et tenebit me
dextera tua. Intra quandā se
falcē uidit. cū ex nullo sibi loco
patere fugę aditū posse cogno-
uit dicens. quia neq; ab oriente
neq; ab occidente. neq; a deser-
tis montib. subaudis patet uia
fugiendi. atq; mox ipsā supnę
potentię omnimodā comphen-
sionē subdens ait. Quō iudex

est. ac si diceret. Fugiendi uia un-
diq; dē est. quia ille iudicat q̄
ubiq; est. Diuina itaq; iudicia.
sicut signant falce quia circum-
uallantia incidunt. ita expri-
munt circulo. quia undiq; strin-
gunt. In leuiathan namq; narib
a dno circulus ponitur. q̄a iu-
dicii ei potentia in insidiis suis
ne quantū uult p̄ualeat coar-
tatur. Dicat g̊. Numq̄d ponis
circulū in narib ei. subaudis
ut ego. qui astutas ei insidias
omnipotenti iudicio stringo. ut
nec tantū temptet quantū appe-
tit. nec tantū capiat. quantū tēp-
tat. Sequit. Aut armilla pfora-
bis maxillā eius. Ab intellectu
circuli armilla non discrepat.
quia ipsa quoq; hoc ubi ponit
ambiendo constringit. Sed q̄a
armilla latius tenditur. par-
millā occulta ei erga nos ptec-
tio impensior designat. Ar-
milla g̊ dns maxillā leuiathan
istius pforat. quia ineffabili mi-
sericordię suę potentia sic ma-
licię antiqui hostis obuiat. ut
aliquando eos etiā quos iam
cepit amittat. et quasi ab ore
ei cadunt. q̄ post ppetratas
culpas ad innocentiā redeunt.
Iuis enī ore illius semel raptus
maxillā ei euaderet. si pfora-
ta non eēt. An non in ore pe-

trū tenuit cū negauit. ¶ An non
more dauid tenuit. ¶ cum intan-
tā se luxurię uoraginē mersit. ¶
Sed cum aduersā utrāq; pēniten-
tiā redīit. ¶ leuiathan iste eos
aliquo modo quasi pmaxillę su-
ę foramen amisit; ꝑ foramen ꝗ
maxillę ab eī ore subtracti sunt. ¶
qui post pētationē tantę ne-
quitię pēnitendo redierunt.
Quis autē hominū leuiathan istī
os euadat. ¶ ut illicita nulla cō-
mittat. ¶ Sed hinc cognoscim⁹.
quantū redēptori humani ge-
neris debitores sumus. ¶ q̄ non
solū nos in os leuiathan ire pro-
hibuit. sed ab eī ore etiā redi-
re concessit. ¶ qui spē peccato-
ri non abstulit. quia maxillā
eī ut euadendi uiā tribueret
pforauit. ¶ ut saltim post mor-
sū fugiat. qui incautus prius
nequaquā mordēri metuebat.
Ubiq; ꝗ nobis occurrit supna
medicina. ¶ quia ę dedit homi-
ni p̄cepta ne peccet. ę tamen
peccanti dedit remedia ne de-
spēret. Unde cauendū summo-
pere ē. ne quis peccati delecta-
tione leuiathan istī ore rapia-
tur. ¶ ę tamen si raptus fuerit
non despet. ¶ quia si peccatū
pfecte lugeat. ad huc foramen
in maxilla eī inuenit p q̄d e-
uadat. Iam dentib⁹ teritur. ¶
sed adhuc si euadendi uia queritū
in maxilla eī foramen inuenit.
Habet etiā captus quo ereat. ¶ qui
p̄uidere noluit ne caperet. Quis-
quis ꝗ nondū captus est. ¶ maxil-
la eī fugiat. Quisq; ū iam capt⁹
est. ¶ in maxilla foramen querat.
Prius quippe ac iustus ē conditor
nr̄. Sed nemo dicat. quia prius
ē uenialit̄ pecco. ¶ ę nemo qui
peccauerit dicat. quia iustus
ē. de peccati remissione despo.
Relaxat enī ds facinus q̄d defleū. ¶
sed p petrare quisq; timeat. q̄d
si digne deflere possit ignorat.
Ante culpā ꝗ iustitiā metuat. ¶
post culpam tamē de pietate
p̄sumat. ¶ neq; ita iustitiā time-
at. ut nulla spei consolatione
conualescat. ¶ neq; ita confidat
de misericordia. ut adhibere uul-
neri⁹ suis digne penitentię
negligat medicinā. ¶ sed quē p̄-
sumit sibi pie parcere. semper
etiā cogitet districte iudicare.
Sub pietate itaq; eī spes pecca-
toris ꝗaudeat. ¶ sed sub distric-
tione illī penitentis correctio
contremiscat. Spes ꝗ p̄sump-
tionis nr̄ę. habeat etiā morsū
timoris. ¶ ut ad corrigenda pec-
cata iustitia iudicantis terreat. quē ad fiduciā uenię grā
parentis inuitat. Hinc enī p
quendā sapientē dicit. ¶ Ne

diuersi misericordiæ dñi multæ. ꝛ peccatoꝝ meoꝝ non memorabit.

Pietatẽ namq; eiꝰ ꝓtinus æ iustitiã subdit dicens. Misericordia eius æ ira ab illo. Iuuat itaq; clementia maxillã uehemothi isti ꝑforans. ubiq; humano generi æ misericorditer æ potenter occurrit. ꝛ quia nec libero admonitionem ꝑcauendi tacuit. nec capto remediũ fugiendi subtraxit. Ad hoc quippe inscripturæ sacræ uiroꝝ talium id ẽ dauid æ petri peccata sunt indita. ꝛ ut cautela minoꝝ sit ruina maioꝝ. Ad hoc ů utroq; illic æ penitentia insinuat̃ æ uenia. ꝛ ut spes peiorũ. sit recuperatio ꝓfectoꝝ.

De statu q̃ suo dauid cadente nemo superbiat. ꝛ de lapsu etiã suo dauid surgente nemo desperet. Ecce quã mirabiliter̃ scriptura sacra eodẽ uerbo superbos ꝑmittꝫ quo uerbo humiles leuat. Vnã namq; rem gestã retulit. ꝛ æ diuerso in superbos quidẽ ad humilitatis formidinẽ. humiles ů ad spei fiduciã reuocauit.

O mestimabile noui generis medicamentum. ꝛ qd uno eodẽq; ordine positũ. æ ꝑmendo tumentia exsiccat. æ subleuando arentia infundit. De maiorũ nos lapsu terruit. ꝛ sed de reparatione roborauit. Sic quippe semꝑ sic nos diuinæ dispensationis misericordia æ superbientes rẽꝑmittꝫ ꝛ æ ne ad desperationẽ corruam̃ fulcit. Vnde etiã ꝓmoysen admonet dicens. Non accipies loco pignoris superiorem aut inferiorẽ molã. Accipe namq; aliquando diem̃ auferre. ꝛ unde æ aues illæ quæ rapiendis sunt auib̃ auidæ. accipitres uocant̃. Vnde æ paulus apls dicit. Sustinetis enim. si quis deuorat. si q̃s accipit. Ac si diceret. Si quis rapit. Pignus ů debitoris. ꝛ ẽ confessio peccatoris. A debitore enim pigñ accipitur. ꝛ cum apeccatore iã peccati confessio tenet̃. Superior aut̃ æ inferior̃ mola. ẽ spes æ timor. Spes q̃ppe ad alta subuehit. ꝛ timor aut̃ cor̃ inferi ꝑmittꝫ. Sed mola superior̃ æ inferior̃ ita sibi necessario iungitur. ꝛ ut una sine altera mutilũ habeat̃. In peccatoris itaq; pectore incessanter̃ debet spes æ formido coniungi. q̃ quia incassũ misericordiam speratꝫ si non etiã iustitiã timeat. ꝛ incassũ iustitiã metuit. si ñ etiã de misericordia confidat. Loco q̃ pignoris mola superior̃ aut inferior̃ tolli phibetur. q̃ qa qui peccatori ꝑdicat. tanta dispensatione cõponere ꝑdicationẽ debet. ꝛ ut nec derelicta

spe timorē subtrahat. nec subtracta spe in solo eū timore derelinquat. Mola enī supior aut inferior tollitur. si p̄ p̄dicantis linguā in peccatoris pectore. aut timor ab spe. aut spes a timore diuidat. Sed quia exigente causa dauid ad mediū deducto tanti facinoris memoriā fecimus. lectoris fortasse animꝰ mouet. cur omp̄s d̄s eos quos imp̄petuū eligit. quos ad donoꝝ quoq; sp̄italium culmen assumit. illesos a corporalibꝰ uiciis non custodit. Vnde quia satis fieri cicꝰ credimus. breuiter respondemꝰ. Non nulli enī p̄accepta dona uirtutū. p̄ impensam gr̄am bonoꝝ op̄um in sup̄bię uiciū cadunt. sed tamen quo ceciderint non agnoscunt. Inde contra eos hostis antiquus quia iam interiꝰ d̄natur. etiā exteriꝰ seuire p̄mittitur. ut qui in cogitatione elati sunt. p̄ carnis luxuriā p̄sternant. Scimus q̄a aliquando minꝰ ē in corporis corruptione cādere. quā cogitatione tacita ex deliberata ratione peccare. Sed cum minꝰ turpis sup̄bia credit minus uitat. Luxuriā ū eo magis erubescunt homines. quo simul om̄s turpem nouerunt. Vnde fit plerūq; ut non nulli post sup̄biam in luxuriā corruentes. ex ap̄to casu malū culpę latentis erubescant. et tunc etiā maiora corrigant. cū p̄strati in minimis grauiꝰ confundunt. Reos enī se inter minora conspiciunt. qui se liberos int̄ grauiora crediderunt. Pia ḡ d̄ni dispensatione laxatus. non numquā uehemoth iste de culpa ad culpā trahit. & d̄u plus p̄cutit. inde eū quē cep̄at amittit. atq; unde uicisse cernit. inde sup̄at. Considerare libet intra munitū gr̄ę sinū. quanto d̄s miscd̄ię fauore nos continet. Ecce qui de uirtute se extulit. p̄ uiciū ad humilitatē redit. Qui ū acceptis uirtutibꝰ extollit. non gladio. sed ut ita dixerim medicamento uulnerat. Quid ē enī uirtus. n̄ medicamentū. & q̄d ē uiciū nisi uulnus. Quia ḡ nos de medicamento uulnus facimꝰ. facit ille de uulnere medicam̄tum. ut q̄ uirtute p̄cutimur. uicio curem̄. Nos namq; uirtutū dona retorquemꝰ in usū uicioꝝ. ille uicioꝝ illecebras assumit in arte uirtutū. & salutis statū p̄cutit ut seruet. ut qui humilitatē currentes fugimꝰ. ei saltē cadentes hereamꝰ. Sed inter hęc sciendū ē. qd̄ ple-

riq; hominũ quo in multis corru
unt artiꝰ ligantur. cumq; eos ue-
hemoth iste ex uno uicio ꝑcutit
ut concidant. ex alio quoq; illi-
gat ne surgant. Consideret itaq;
homo cum quo aduersario bellũ
gerat. & si iam se in aliquo deli-
quisse ꝑpendit. saltim ad culpã
ꝑtrahi. ex culpa ꝑtimescat. ut
studiose uitentur uulnera quibꝰ
frequenter interfecit. quia ual-
de rarũ ẽ qd hostis nr̃ electoꝝ
saluti etiã uulneribꝰ seruiat.
Maxilla tamen uehemoth istiꝰ ꝑfo-
rata. intelligi & aliter potest.
ut in ore tenere dicatur. non
quos iam ꝑfecto peccato im-
plicat. sed quos adhuc pecca-
ti ꝑsuasionibꝰ temptat. qua-
tenus ei quemlibet mandere
sit. de peccati eũ delectatione
temptare. Mandendũ quidẽ.
sed non deglutiendũ accepat
paulũ. quando illũ post tot
reuelationũ sublimia stimu-
lis carnis agitabat. Tunc ꝯ cũ
contra illũ licentiã tẽptatio-
nis accepit. in maxilla eũ te-
nuit. sed ꝑforata. Qui ũ elatꝰ
ꝑire poterat. temptatus ẽ ne
ꝑiret. Temptatio ꝯ illa non
uorago uicioꝝ sed custodia
meritoꝝ fuit. quia leuiathan
iste fatigando eum in afflicti-
one contriuit. sed non in culpa
capiendo deuorauit. Elatos autẽ
in scitate uiros non amitteret.
ñ temptaret. Scĩ quippe ñ eẽnt.
si de scitatis gl̃a suꝑbirent. et
tanto sub eiꝰ iure caderent. q̃nto
se in suis uirtutibꝰ eleuarent. S;
miro dispensationis ordine dum
temptantur humiliantur. dũ hu-
miliantur eiꝰ iam eẽ desinunt.
Bene ꝯ maxilla uehemoth istiꝰ ꝑ
forata dicitur. quia electos dei
unde conterit. inde amittit.
unde temptat ut ꝑdat. agit
inde ne ꝑeant. Antiquus itaq;
hostis occultis dĩ dispensatio-
nibꝰ seruiens. scõꝝ animas ad
interitũ temptat uolens. sed
ad regnũ temptando seruat
inuitus. Maxilla ꝯ eiꝰ ꝑforata ẽ.
quia eos quos temptando id ẽ
mandendo conterit. quasi eos
cũ deglutit amittit. Qd quia
non humana sed diuina ꝓui-
dentia agitur. ut utilitati iustoꝝ
ipsa uetusti aduersarii astutia
suffragetur. quatenꝰ cũ electos tẽp-
tat. eos magis temptando cus-
todiat. bene ad beatũ iob dr̃.
Aut armilla ꝑforabis maxillã
eiꝰ. subaudis ut ego. qui ꝓuide
cuncta disponens. electos meos
inde robustiꝰ in integritate cu-
stodio. unde eos ꝑ maxillã le-
uiathan istiꝰ labefactari aliq̃
modo. ab integritate ꝑmitto.

Sequitur. Numquid multiplicabit
ad te preces. aut loquetur tibi mollia.
subaudis ut mihi. Si enim ad personam
filii hec uerba referantur. in
carnato ei mollia loquebatur cum
diceret. Scio quia es sanctus dei. Ad
quem leuiathan iste multiplica-
uit preces. cum per subditam sibi le-
gionem dixit. si eicis nos mitte
nos in gregem porcorum. quamuis ap-
tius intelligi potest. quia ad
dominum preces multiplicat. cum ex-
tremi die iudicii iniqui qui eius
corpus sunt sibi parci depre-
cantur. cum membra eius uideli-
cet reprobi sero clamantes dicunt.
Domine aperi nobis. Quibus protinus res-
pondetur. Nescio uos unde estis.
Tunc etiam per membra sua domino mol-
lia loquetur. quando multi ex eius
corpore dixerint. Domine domine non-
ne in nomine tuo prophetauimus.
et in tuo nomine demonia eie-
cimus. et in tuo nomine uirtu-
tes multas fecimus. Mollia quidem
deprecantes dicunt. cum eius nomi-
ne replicant que fecerunt. sed
duro corde illa cum facerent.
in sua laude rapuerunt. Unde
mox audiunt. Nescio qui estis.
Sequitur. Numquid feriet tecum pactum.
subaudis ut mecum. et accipies
eum seruum sempiternum. subaudis
ut ego. Sed ualde sollerter in-
tuendum est. quod pactum cum domino
leuiathan iste feriat. ut sempiter-
nus ab eo seruus habeatur. In pacto
namque discordantium partium uo-
luntas impletur. ut aduotum su-
um quisque perueniat. et iurgia de-
siderato fine concludat. Anti-
quus itaque hostis a sinceritate
diuine innocentie malicie sue
succensus face discordat. sed ab
eius iudicio etiam discordando non
discrepat. Nam uiros iustos semper
maliuole temptare appetit. sed
tamen hoc dominus uel miscenditer
fieri uel iuste permittit. Hec ipsa
quoque temptationis licentia pactum
uocatur. in qua et desiderium
temptatoris agitur. et tamen per
eam miro modo uoluntas iusti
dispensatoris impletur. Erudien-
dos enim sicut et nuper diximus. elec-
tos suos dominus sepe temptatori
subicit. sicut post paradysi
claustra. post tercii celi secreta.
ne reuelationum magnitudine
paulus extolli potuisset. ei sa-
thane angelus datus est. Sed ut
prefati sumus ipsa hac temptatio-
ne disponitur. ut qui elati pe-
rire poterant. humiliati a perditio-
ne seruentur. Secreto quoque dispensati-
onis ordine. unde seuire permit-
titur iniquitas diaboli. inde pie
perficitur benignitas dei. Et bene
ex hoc pacto quod cum domino ferire
dicitur. seruus accipi prohibetur.

quia inde obtempat nutibus su-
pne gre. unde exercet ira neqs-
sime uoluntatis sue. Seruus g
expacto e. quia du uoluntate
sua implere pmittit. iniquitas
diaboli a supni consilii uolun-
tate ligatur. ut electos di sicut
dictu est uolens temptet. & tep-
tando nesciens pbet. Sed quia
tamdiu in hac uita electoz usi-
bus seruit. quadiu malicie sue
nequicia temptationib exerce-
re potuerit. hoc aut in loco a
dno non solu expacto seruus.
sed sempiternus seruus accipi di-
citur. inuestigare compellim.
quom & post psentis uite ter-
minu seruire eu dno impetuu
demonstrem. Neq; eni tunc iu-
stos celesti felicitate pollentes
ad huc temptare pmittit. cum
ante eoz oculos eternis gehen-
ne ignib mancipatur. quia ne-
quaqua in illa supna patria tep-
tationib erudiendi sunt. in quo
iam ptemptationu laborib re-
munerant. Sed tunc leuiathan
iste cum suo corpore repbis ui-
delicet omnib flamis ultricib
tradetur. cum quib sine fine
cruciet. Quos uidelicet crucia-
tus du iusti conspiciunt. in di
laudib crescunt. qa & in se
cernunt bonu quo remunera-
ti sunt. & in illis inspiciunt
suppliciu qd euaserunt. Ita eni
tunc pulchra erit uniuersitas.
du & gehenna iuste cruciat im-
pios. & eterna felicitas iuste re-
munerat pios. Sicut eni niger
color in pictura sub sternit. ut
sup iectus albus vl rubeus pul-
chrior ostendatur. ita tunc etia
malos bene ordinans ds. feliciora
exhibet gaudia beatoz. osten-
sis ante eoz oculos suppliciis re-
pboz. Et quauis illud ex uisio-
ne dnica eoz gaudiu non sit
quo crescat. magis tamen auc-
tori suo ee se debitores sentiunt.
quando & bonu cernunt quod
iuste remunerati pcipiunt. &
malu qd misceditur adiuti uice-
runt. Igit si utilitati iustoz. &
hic temptatio leuiathan isti. &
illic dampnatio pficit. sempi-
ternus seruus e. du di laudib ne-
sciens seruit. & illic eius pena ius-
ta & hic uoluntas iniusta. Seqt.
Numqd illudis ei quasi aui. Qd
e qd aduersarius nr prius ue-
hemoth. postmodu leuiathan
dicitur. nunc u aui inpditio-
nis sue illusione coparatur.
Vehemoth quippe ut diximus be-
lua interptatur. que quadru-
pes ostendit. du sicut bos fenu
comedere phibet. Leuiathan
u qui hamo capitur. pculdu-
bio serpens in aquis innotescit.

Hunc ů ad auis similitudinē du-
cit cum dicit. Numq̄d illudis
ei quasi aui. Cur ḡ belua. vel
iumentū. cur draco. cur auis
appellet indagem. Licius enī
nomina ei agnoscimus. si ter-
giuersationis illi astutiā sub-
tiliter explorem. De celo quip-
pe ad terrā uenit. & ad spem
celestiū. nulla iam respiratioē
se erigit. Irrationale ḡ & qua-
drupes animal ē ꝑ actionis in-
mundę fatuitatem. draco. ꝑ no-
cendi maliciam. auis. ꝑ subti-
lis naturę leuitatē. Quia enim
hoc qd contra se agit. ignorat.
bruto sensu belua ē. Quia mali-
ciose nobis nocere appetit. dra-
co ē. Quia ů de naturę suę sub-
tilitate suꝑbe extollitur. auis
est. Rursū quia in hoc qd ini-
que agit. ad utilitatē nr̄am
diuina uirtute possidetur.
iumentū ē. Quia ů latenter
mordet. serpens ē. Quia aut
non numq̄m ꝑ indomitā suꝑ-
biā se etiā lucis anglm simu-
lat. auis ē. Humanū etenī ge-
nus quāuis inexplicabili in-
iquitatis arte lacessat. trib
tamen uiciis ualde temptat.
ut uidelicet alios sibi ꝑ luxu-
riā. alios ꝑ maliciā. alios ꝑ suꝑ-
biā subdat. Non immerito
ḡ in eo qd agere nititur. ex ip-
so actionū suarū nomine uocatur.
cum iumentū. draco. vl auis dicit.
In eis quippe quos ad stulticiā lu-
xurię excitat. iumentū est. in
eis quos ad nocendi maliciā in-
flammat draco ē. in eis aut q̄s
in fastu suꝑbię quasi alta sapi-
entes eleuat. auis ē. in illis ů q̄s
pariter in luxuriā. maliciā. &
suꝑbiā polluit. iumentum. draco.
simul & auis existit. Ꝑ tot nā-
q; ad eoꝝ cor se species intulit.
in quot eos nequicias implica-
uit. Multarū ḡ rerū nomine
uocatur. q̄a ante deceptoꝝ
mentes in uarias formarū spe-
cies uertit. Cum enī hunc ꝑ
carnis luxuriā temptat. sed
tamen minime suꝑat. muta-
ta suggestione cor illi in ma-
licia inflamat. Quia ḡ ad eū
belua uenire non ualuit. dra-
co uenit. Illū ueneno malicię
corrumpe non ualet. sed tam̄
bona sua ei oculis opponit. &
cor illi in suꝑbia extollit. Huic
ḡ draco surripe non ualuit.
sed tam̄ adducto fantasmate
in anis glę corā cogitationis ei
obtutib quasi auis uolauit.
Quę nimirū auis tanto contra nos
in mani extollitur. quanto
nulla naturę suę infirmitate
prepedit. Quia enī carnis mor-
te non premit & redeptorem

in passione

nr̄m carne mortale uidit. altiore
fastu elationis intumuit. Sed ubi
contra auctorē suū penna se sup-
bię extulit. ibi laqueū mortis
suę inuenit. Nam ea eius carnis mor-
te pstratus ē. quā expetiit elatus.
& inde laqueū ptulit. unde qua-
si escā suę malicię mortē iusti
concupiuit. Dicat̄ g̊. Numq̄d il-
ludis ei quasi aui. Quasi aui q̄p-
pe dn̄s illusit. dū ei in passione
unigeniti filij ostendit escam.
sed laqueū abscondit. Uidit
enī q̊d ore pciperet. sed non
uidit qd̄ guttur teneret. Nam
quāuis eum filiū dī fuerat ip-
se confessus. uelut purū tam̄
illū hominē mori credidit.
ad cuius mortē iudeorū psequen-
tiū animos concitauit. Sed
in ipso traditionis eius tempore
tarde iam cognouisse intelli-
gitur. qd̄ illa eius morte punire-
tur. Unde & pilati coniugem
somnus terruit. ut illius uir a ius-
ti psecutione cessaret. Sed res
interna dispensatione dispo-
sita. nulla ualuit machinatio-
ne refragari. Expediebat q̄p-
pe ut peccatorū mortē iuste
morientiū. solueret mors iu-
sti iniuste morientis. Q̊d quia
leuiathan iste usq; ad tempus
passionis illius ignorauit. qua-
si more auis illusus diuinitatis
eius laqueū ptulit. dū humanitatis
eius escā momordit. Sequit̄. Aut
ligabis eum ancillis tuis. subau-
dis ut ego. Inseruis & si despec-
ta ē conditio. uirilitas tam̄ uiget.
in ancillis aut̄ cum conditione
pariter sexus iacet. Bene autē
dn̄s leuiathan istū non seruis s;
ancillis suis ligare se asserit.
quia ad nr̄am redeptionē ueniens.
& suos contra mundi supbiam
p̄dicatores mittens. relictis sapien-
tibus insipientes. relictis fortibus
debiles. relictis diuitibus paupes ele-
git. Ancillis g̊ suis leuiathan huius
fortitudinē dn̄s ligauit. quia
attestante paulo. infirma mun-
di elegit ds̄. ut confundat for-
tia. Unde bene etiā psalomonē
dicit̄. Sapientia edificauit si-
bi domū. excidit colupnas sep-
tē. immolauit uictimas. mis-
cuit uinum. pposuit mensam.
misit ancillas suas. ut uocaret
ad arcem. & ad menia ciuitatis.
Sapientia quippe domū sibi
condidit. cum unigenitus filius
dī. in se ipso intra uterū uirgi-
nis mediante anima humanū
sibi corpus creauit. Sic q̄ppe
corpus unigeniti domus dī dicit̄.
sicut etiā templū uocatur.
ita ū ut unus ideq; dei
atq; hominis filius ipse sit qui
inhabitat. ipse qui habitatur.

Qd tamen recte et aliter accipitur:
si domus sapientie ecclesia uocetur. que
septem etiam sibi columpnas excidit.
quia ab amore presentis seculi disiun-
ctas ad portanda eiusdem ecclesie fa-
bricam. mentes predicantium erexit.
que pro eo qd perfectionis uirtute
subnixe sunt. septenario nume-
ro signantur. Immolauit uictimas.
quia uitam predicantium mactari in
persecutione permisit. Vinum miscuit.
quia diuinitatis et humanitatis
sue pariter nobis archana predica-
uit. Mensam quoque proposuit.
quia scripture sacre nobis pa-
bula aperiendo preparauit. Ancillas
etiam suas misit. que ad arcem nos
atque ad ciuitatis menia uocarent.
quia predicatores infirmos abie-
ctosque habere studuit. qui fide-
les populos ad spiritalis patrie edi-
ficia superna colligerent. Vnde
in euglio dns nathanahele lau-
dat. nec tamen in sorte predican-
tium numerat. quia ad predican-
dum eum tales debuerant uenire.
qui de laude propria nil habe-
bant. ut tanto soli ueritatis
cognosceret esse qd agerent. quan-
to et aperte cerneret quia ad hoc
agendum per se idonei non fuissent.
Vt ergo mira potentia per predicatorum
linguas claresceret. prius mira-
bilius actum est ut eorundem predi-
cantium meritum nullum esset. Ancil-
las ergo dns misit. et leuiathan huius
fortitudinem ligauit. quia infir-
mos predicatores mundo exhi-
buit. et potentes quosque ac qui eius
corpus fuerant sub terroris sui
uincula restrinxit. Et in semet-
ipso leuiathan iste ancillis liga-
tur. cum infirmis predicantibus
ueritatis lumine clarescente.
contra electorum mentes antiquus
hostis non quantum uult seuire
permittitur. sed ne sub infideli-
tatis captiuitate cunctos quos
appetit teneat. signis et uirtu-
tibus coartatur. Ipse ergo per se hoc for-
titer facit. qui contra illum ui-
res non fortibus tribuit. Sed quia
quos contra eum dns mittat
insinuat. nunc etiam quid ipsi
agant. qui mittuntur adiungat.
Sequitur. Concident eum amici.
diuident illum negociatores.
Leuiathan iste totiens conciditur.
quotiens diuini uerbi gladio
sua ab illo membra separantur.
Iniqui enim cum uerbum ueritatis
audiunt. et sancto timore per-
culsi ab antiqui hostis se imi-
tatione suspendunt. ipse
in corpore suo diuiditur. cui
hi qui praue inhesserant sub-
trahuntur. Ipsos uero amicos nomi-
nat. quos ancillas superius uocat.
Ipsos etiam negociatores appel-
lat. quos amicos dixerat.

Sc̄i etenī p̄dicatores prius ancillę
sunt ꝑformidinē. post amici
ꝑfidē. ad extremū quoq; ne-
gotiatores ꝑactionē. Ipsis
quippe infirmantib⁹ dicitur:
Nolite timere pusillus grex. q̄a
complacuit patri ur̄o dare
uobis regnū. Ipsis rursū con-
ualescentib⁹ dicit̄. Vos aut̄ di-
xi amicos. quia omnia quę-
cumq; audiui a patre meo no-
ta feci uobis. Ipsis ad extremū
in negotii oꝑatione ꝑgentib⁹
iubetur: Euntes in mundū
uniuersū. p̄dicate euglm̄
omni creaturę. In p̄dicatione
quippe fidei quasi q̄ddam ne-
gotiū geritur. dū uerbū dat̄.
& fides ab auditorib⁹ sumitur:
Quasi q̄dda negotiū faciunt
qui p̄dicationē p̄rogant. &
a ꝑplis fidē reportant. fidē
inꝑtiunt. & eoꝝ sc̄am ꝑtinus
uitā sumunt. Si enī iustoꝝ p̄-
dicatio negotiū non fuisset.
ꝑfecto psalmista non diceret.
Sumite psalmū. & date tym-
panū. In tympano etenī cō-
riū siccat̄ ut sonet. Quid ē g̊
dicere. sumite psalmū & da-
te tympanū. n̄ accipite spi-
tale canticū cordis. & reddi-
te temporale macerationem
corporis. Si suꝑna p̄dicatio
negotiū non fuisset. nequa-

In ascēsiōe

quā sub typo fortis mulieris. sa-
lomon de sc̄a ęccl̄a diceret; Syn-
donē fecit & uendidit. & cin-
gulū tradidit chananeo. Quid
enī signat̄ linteo syndonis. n̄
subtilis intextio sc̄ę p̄dicatio-
nis. in qua molliter quiescit̄.
quia mens in illa fideliū spe
suꝑna refouetur. Unde & pe-
tro animalia in linteo demons-
trantur. quia peccatoꝝ animę
miscd̄iter aggregatę. in blan-
da fidei quiete continent̄. Hanc
g̊ sindonē ęccl̄a fecit. & uendi-
dit. quia fidē quā credendo
texuerat. loquendo dedit. &
ab infidelib⁹ uitā recte conuer-
sationis accepit. Quę & chana-
neo cingulū tradidit. quia ꝑ
uigorē demonstratę iusticię
fluxa oꝑa gentilitatis astrin-
xit. unde hoc q̄d p̄cipit̄. uiuen-
do teneat̄. Sint lumbi ur̄i pre-
cincti. Predicatores g̊ suos d̄ns
querendo ancillas inuenit. ꝑ-
mutando amicos facit. ditan-
do negotiatores exhibet. Qui
enī prius mundi minas infir-
mi timuerunt. post ad cogno-
scenda diuina consilia ascen-
dunt. ditati aut̄ uirtutib⁹
usq; ad exercendū fidei nego-
tiū ꝑducuntur. ut leuiathan
istī membra increpando atq;
suadendo tantō seuerī inci-

dant. quantó & amici facti amo-
ri ueritatis semetipsos ueri⁹ co-
pulant. atq; ab eo peccantiū
animas tantó celeri⁹ subtrahant.
quantó negotiatores idonei
effecti in semetipsis amplissimas
apothecas uirtutū monstrant.
Quia enī p̄dicatores d̄i ualde
laudabiliter a leuiathan isto
re possessa diuiduntur. ueri-
tatis uox p̄ ꝓphām pollicetur
dicens. Et si separaueris preci-
osū auili. quasi os meū eris.
Preciosū quippe auili separat.
qui humanas mentes a reꝓba
antiqui hostis imitatione dis-
iungit. Recte os d̄i dicitur.
quia p̄ eum ꝓculdubio eloq̄a
diuina formant̄. Sequitur.
Numq̄d implebis sagenas pelle
eius. aut gurgustiū pisciū ca-
pite illius. Quid p̄ sagenas vl̄
gurgustiū pisciū n̄ eccl̄e fide-
liū. que unā catholicā faciunt
designantur. Unde in euglio
scriptū ē. Simile ē enī regnū
celoꝝ sagene misse in mari.
& ex omni genere pisciū con-
greganti. Regnū celoꝝ scilicet
uocat̄ eccl̄a. cui⁹ dum mores
d̄ns ad sup̄na subleuat. iam
hec ipsa in d̄no p̄ celestē con-
uersationē regnat. Que recte
etiā sagene in mari misse
cōparatur. & ex omni gene-
re pisciū congreganti. quia
missa in hoc gentilitatis sc̄lm nul-
lū respuit. sed malos cū bonis.
sup̄bos cum humilib⁹. iracundos
cum mitib⁹. & fatuos cū sapien-
tib⁹ cepit. In pelle ū leuiathan
isti⁹ stultos ei⁹ corporis. in capite
aut̄ prudentes accipim⁹. Uel
certe pelle que exteri⁹ subditi
ad hec extrema seruientes. ca-
pite aut̄ p̄positi designant̄.
Et bene d̄ns seruato ordine has
sagenas vl̄ gurgustiū pisciū
id ē eccl̄am suam & uota fide-
liū prius se pelle ei⁹ & postmodū
capite asserit impleturum. q̄a
sicut superi⁹ diximus. pri⁹ ele-
git infirma. ut post confunde-
ret fortia. Elegit quippe stul-
ta mundi. ut confunderet sa-
pientes. Pri⁹ namq; collegit in-
doctos. & postmodū philoso-
phos. & non p̄ oratores docuit
piscatores. sed mira potentia
p̄ piscatores subegit oratores.
Dicat ḡ. Numq̄d implebis sage-
nas pelle ei⁹. aut gurgustium
pisciū capite ei⁹. subaudis ut
ego. qui intra eccl̄am fideliū
prius quasi diaboli pelle ex-
tremos atq; infimos colligo.
& postmodū caput ei⁹ id est
prudentes m̄ aduersarios sub-
do. Sequit̄. Pones sup̄ eum
manum tuā. id est ut ego.

qui for[illegible]ti illu potentia repmens
non plus quā expediat seuire per-
mitto. eiusq; seuiciā quantū pmise-
ro inelectoꝝ meoꝝ utilitatē retor-
queo. Vel certe manū sup eum
ponere. ē uirtutis potestate su-
pare. Beato ḡ iob p interrogati-
onē dicit. pones sup eū manū
tuam. ac si apte diceret. Num-
qd uirtute illu ppria repmis.
Unde apte mox subdit. Memento
belli. nec ultra addas loqui.
Alta dispensatio iudicioꝝ dī. id
circo sepe bene merentes famu-
los vl minis impetit. vl flagellis
pmit. vl quibusda sup imposi-
tis oneribꝰ grauat. vl laboriosis
occupationibꝰ implicat. quia
mira potentia puidet. qd si qe-
ti ac liberi intranquillitate p-
sisterent. temptationis ferre
aduersarii non ualentes. mentis
pstrati uulneribꝰ iacerent. Dum
ḡ eos foras tolerandis flagellis
vl oneribꝰ occupat. a suscipien-
dis intus temptationū iaculis
occultat. Moris quippe medi-
cinalis ē. ut sepe feruorē uisce-
rū inpruriginē cutis trahat.
ꝛ plerūq; inde interiꝰ curat.
unde exteriꝰ sauciat. Ita non
numquā diuine dispensatio-
nis medicamine agit. ut exte-
rioribꝰ doloribꝰ internū uulnꝰ
adimatur. ꝛ flagelloꝝ sectio-
nibus repellat. ea que occupare
mentē poterat interior putredo
uicioꝝ. Et tamen sepe dū patentis
culpe sibi conscii homines non
sunt. ꝛ aut doloribꝰ cruciantur.
aut laboribꝰ deprimunt. contra
iustū atq; omnipotentē iudicē
inquerela psiliunt. scilicet mi-
nus intuentes. contra quā fortē
aduersariū bellū gerunt. Cuius
si intolerabiles uires sollicite at-
tenderent. nequaquā de his
que exteriꝰ tolerant murmura-
rent. Sed ideo uident nobis
hec grauia. quia bella occulti
aduersarii nolumꝰ pensare graui-
ora. A quibꝰ plerūq; bellis ut di-
ximus dū flagellam defendim.
dū affligimur occultamur.
Caro enī nrā prius quā resurrec-
tionis incorruptione solidetur.
si nullo meꝛore afficit. intem-
ptationibꝰ effrenat. Quis aut
nesciat qd multo sit meliꝰ ar-
dere flamma febrium. quā ig-
ne uicioꝝ. Et tamen cū febre
corripimur. quia uicioꝝ estū
qui occupare nos poterat con-
siderare negligimꝰ. de pcussio-
ne murmuramꝰ. Quis nesciat
qd multo sit meliꝰ duris inser-
uiciū hominibꝰ subici. quam
blandientibꝰ demoniacis spitibꝰ
subdi. Et tamen cum occulto
dī iudicio iugo humane con-

ditionis atterimur: in querela p-
silimus. nimirū quia minus at-
tendimus. qd si nos nulla conditio
seruitutis opprimeret. fortasse
mens nrā multis iniquitatib⁹ peius
libera deseruiret. Ideo g̊ hęc quę
toleramus grauia credimus. quia
bella hostis callidi quā sint contra
nos dura atq; intolerabilia non
uidemus. Menti enī nrę omē pon-
dus uilesceret. si ea quę se opp-
mere poterant. occulti aduersa-
rii bella pensaret. Quid enim si
omps ds onera quę patimur sub-
leuet. sed tamen sua nobis adiu-
toria subtrahat. et inter leuia-
than istius nos temptamenta dere-
linquat. Seuiente tanto hoste
quo ibimus. si nullis auctoris
nri ptectionib⁹ defendamur.
Quia g̊ beatus iob culpę sibi con-
scius non erat. et dura tamen
flagella tolerabat. ne fortasse
inuicio murmurationis exce-
dat. memoret qd timeat. et di-
cat ei. Memento belli. nec ultra
addas loqui. Ac si apte diceret.
Si occulti hostis contra te bellum
consideras. quicqd a me pateris
non accusas. si impetentē te
aduersarii gladiū pspicis. fla-
gellū patris nullatenus phor-
rescis. Vides enī quali flagello
te ferio. sed intueri negligis.
a quanto te hoste flagellando
liberū seruo. Memento g̊ belli nec
ultra addas loqui. id ē tanto te
ad disciplinā patris exhibe taci-
tum. quanto te pspicis ad bella
hostis infirmū. Dum g̊ me corri-
piente pcuteris. ut equanimit
feras hostē tuū ad memoriam
reuoca. et durū non estimas om-
ne qd pateris. dū externis cruci-
atib⁹ ab interna passione libera-
ris. Quia aut leuiathan iste de
diuina miscdia falsa sibi pmis-
sione blanditur. postquā ter-
rorē fortitudinis ei⁹ intulit. et
beati iob animū in ei⁹ circumspe-
ctione cōmonuit dicens. memto
belli nec ultra addas loqui. ut
irremissibile reatū ei⁹ ostenderet.
adiunxit. Ecce spes ei⁹ frustra-
bitur eum. Qd sic de eo debet
intelligi. ut referri etiā ad cor-
pus illi⁹ possit. quia iniqui
oms qui districtionē iusticię
diuinę non metuunt. in cassū
sibi de miscdia blandiuntur.
Mox ad consolationē nrām redi-
ens. extremi iudicii futurū
ei⁹ interitū pnuntiat dicens.
Et uidentib⁹ cunctis pcipitabit.
Cunctis enī uidentib⁹ pcipitabit.
quia eterno tunc iudice terri-
biliter apparente astantib⁹ le-
gionib⁹ angelorum. assistente
cuncto ministerio celestiū po-
testatū. atq; electis omnib⁹ ad

hoc spectaculu deductis. ista be-
lua crudelis & fortis in mediu
captiua deducetur: & cu suo
corpore id e cu reprobis omnib
eternis gehenne incendiis
mancipat cum dicit. Disce-
dite a me maledicti in ignem
eternu. qui paratus e diabolo
& angelis ei. O quale erit illud
spectaculu. quando hec imma
nissima bestia electoz oculis os-
tenditur: que hoc belli tempo-
re nimis illos terrere poterat
si uideret. Sed occulto ac miro
di consilio agitur: ut & nunc
p eius gram a pugnantib non
uisa uincat. & tunc aletis uic-
torib iam captiua uideatur.
Tunc aut iusti diuino adiuto-
rio quantu debitores sunt.
plenius recognoscunt. quan-
do tam fortem bestia uiderint
qua nunc infirmi uicerunt.
& in hostis sui immanitate
conspiciunt. qntu debeant
gre defensoris sui. Redeunt
eni de hoc plio tunc milites
nri uirtutu trophea referen-
tes. & receptis corporib cum
iam in illo iudicio celestis reg-
ni introitu sortiunt. prius
immanissimas uires hui anti
qui serpentis aspiciunt. ne
uile estiment qd euaserunt.
Bene g dicit. Et uidentibus
cunctis pcipitabitur: quia ui-
sa mors ei tunc gaudiu exhibet.
cui tolerata uita nunc iustis cot-
tidie incruciatib bellu mouet.
Sed audientes ista ac si ptinus
quereremus a dno dicentes.
dne qui leuiathan tante ee for-
titudinis non ignoras. eum in
certamine infirmitatis nre
cur suscitas. ilico adiunxit.
» Non quasi crudelis suscitabo eu.
Et uelut si mox a nobis rationis
causa quereret. quom eum non
quasi crudelis suscitas. quem
scim quia tantos inuadere &
deuorare pmittas. statim sub-
» dit dicens. Quis eni resistere
» potest uultui meo. Et quis
» ante dedit mi ut reddam ei.
Quib duobus uersib & uirtu-
te sue potentie. & ome pon-
dus rationis expleuit. Nam pp-
ter potentia dixit. quis eni
resistere potest uultui meo.
Et ppter ratione subdidit.
quis ante dedit mi ut redda
ei. Ac si diceret. Non eu quasi
crudelis suscito. quia de eius
fortitudine & electos meos
potenter eripio. & rursu rep-
bos non iniuste sed rationa-
biliter dapno. id e & eos qs
benigne eligo. eripere mira-
biliter possum. & eos quos
respuo n iniuste derelinquo.

Nemo quippe ut diuina illu gra
subsequat prius aliqd contulit
do. Nam si nos dm bene opando
puenimus. ubi e qd ppha ait.
miscdia ei puenient me. Sed
qd nos bone opationis dedim.
ut ei gram mereremur. ubi e
qd paulus dicit. gra salui facti
estis p fide & hoc non ex uobis.
di donu est. non ex opibus. Si
nra dilectio dm puenit. ubi e
qd iohs apls dicit. non quia
nos dileximus dm. sed quo ipse
prior dilexit nos. Ubi e qd p
osee dns dicit. diligam eos spon
tanee. Si sine ei munere nra
uirtute dm seqmur. ubi e qd
p euglium ueritas ptestat di
cens. sine me nichil potestis fa
cere. Ubi e qd ait. non uos me
elegistis sed ego elegi uos. Ubi
e qd iterum dicit. nemo potest
uenire ad me. n pater qui mi
sit me traxerit eum. Si saltem
dona bonoz opum uirtute
nra bene cogitando puenimus.
ubi e qd rursu p paulu tam
subtiliter dicit. ut omnis de
se humane mentis fiducia. ab
ipsa cordis radice succidat. cu
ait. non quia sufficientes sum
cogitare aliqd a nobis quasi ex
nobis. sed sufficientia nra ex
do est. Nemo g dm meritis p
uenit. ut tenere eu quasi de
bitore possit. sed miro modo e
quus omnib conditor & quosda
pelegit. & quosda in suis repbis
morib iuste derelinquit. nec ta
men electis suis pietate sine ius
ticia exhibet. quia hic eos duris
afflictionib pmit. nec rursum
repbis iusticia sine miscdia ex
ercet. quia hic equanimit tole
rat quos quandoq impetuum
dapnat. Si g & electi puenientem
se gram sequunt. & repbi iuxta
qd merent accipiunt. & de mi
scdia inueniunt electi qd lau
dant. & de iusticia non habent
repbi qd accusent. Bene itaq
dicit. Quis ante dedit m ut red
dam ei. Ac si apte diceret. Ad
parcendu repbis nulla ratione
compellor. quia eis debitor ex
sua actione non teneor. Idcirco
enim nequaquam celestis patrie
pmia eterna pcipiunt. quia
ea nunc du pmereri poterant
ex libero arbitrio contempserunt.
Qd uidelicet liberu arbitriu in
bono format electis. cum eoz
mens a terrenis desideriis gra
aspirante suspendit. Bonum
quippe qd agimus. & dei e &
nrm. di p puenientem gram.
nrm p obsequentem liberam uo
luntatem. Si enim di non e. unde
ei in eternu gras agimus. Rur
su si nrm non e. unde nobis

retribui p̄mia sp̄amus.ꝛ Quia ḡ non immerito gr̄ãs agimus.ꝛ scim⁹ qđ ei⁹ munere p̄uenimur. Et rursū. quia non immerito retributionē querimus.ꝛ scimus qđ subsequente libero arbitrio bona elegum⁹ quę agerem⁹. Sequit. Oīa quę sub cęlo sunt mea sunt. Omnib⁹ liquet. qđ non solū ea quę sub cęlo sunt. sed ipsā quoq; quę sup cęlos cōdita cęlestia uocant. ei⁹ uolūtati seruiunt.ꝛ a quo se creata, ēe meminerunt. Cur ḡ tantū mūn de inferioribꝰ loquen⁹ ait.ꝛ oīa quę sub cęlo sunt mea sunt.ꝛ Sed quia de leuiathan loquitur: qui iam non in ethere cęli sede continet.ꝛ cuncta quę sub cęlo sunt asserit sua ēe. ut eum q̄q; qui de cęlo cecidit suę doceat potestati seruire. Ac si diceret. Leuiathan iste beatitudinē quidem meā p̄didit. sed dominiū non euasit.ꝛ quia ꝫ ipse in̄ potestates inseruiunt. quę in prauis actib⁹ aduersant. Sequit. Non parcā ei.ꝛ ꝫ uerbis potentib⁹ ad dep̄candū cōpositis. Quis hoc qđ legisse se nequaquā nouit existimet.ꝛ quia culparū suarū diabolus sit uenia petiturus.ꝛ Sed ille fortasse homo quē leuiathan iste in mundi termino uas sibi ꝑpriū facit. quē attestante paulo dns ihc interficiet sp̄u oris sui. ꝫ destruet illustratione aduentus sui.ꝛ territus tanę maiestatis p̄sentia. quia exercere uires suas non ualet. ad p̄ces inclinat. Qđ tam de ei⁹ corpore idē in quis om̄ib⁹ intelligi aptius potest.ꝛ qui sero ad peticionū uerba uenunt. q̄a nunc exequi facta contēpnunt. Vnde peuglim ueritas dicit. Nouissime uenunt ꝫ reliquę uirgines dicentes. Dn̄e dne ap̄i nobis. Quib⁹ ille ico respondet. Amen dico uobis.ꝛ nescio uos. Sed cum uerba potentia ad dep̄candum cōponere dicitur.ꝛ urguet magis ut qđ de ei⁹ corpore in futuro dicim⁹. in hoc tempore sentiamus. Sunt namq; non nulli intra scām eccl̄am. qui plures ad dnm p̄ces habent.ꝛ sed uitam dep̄cantiū non habent. Iam p̄missa cęlestia peticionib⁹ secuntur.ꝛ opibus fugiunt. Isti non numquā lacrimas in oratione p̄cipiunt.ꝛ sed cum post orationis tempora cor mentē suā superba pulsauerit. ille ico in fastu elationis intumescunt.ꝛ cum auaricia instigat. mox p̄ncendia aūdę cogitationis exestuant.ꝛ cum luxuria temptauerit. illicitis p̄tinus desideriis anhelant.ꝛ cum ira suaserit. mox mansuetudinē mentis. fl̄ama insanię

cōceremat. Vt ḡ dicunt æ fletus in
prece ꝓpiunt. / æ tamen expletis
precib⁹ cum uicioꝝ suggestione
pulsant. nequaquā ꝑterni regni
desiderio sē fleuisse meminerunt.
Qđ apte de se balaam innouit. /
qui ustoꝝ tabernacula conspici-
ens ait. Moriat̄ anima mea mor-
te iustoꝝ. / æ fiant nouissima mea
horū similia. Sed cum cōpunc̄ti-
onis tempus absc̄essit. / contra eoꝝ
uitā quib⁹ se simulē fieri etiam
moriendo poposcerat consiliū
ꝑbuit. Et cum occasionē de auā-
ricia repperit. / illico oblitus est
quicq̄d sibi de innocentia opta-
uit. Virtutis ḡ pondus oratio
non habet. / quā nequaquā ꝑse-
uerantia continui amoris tenet.
Quo contra bene de anna flente
phibet. uultus ei⁹ non sunt am-
pliꝰ in diuersā mutati. / quia
iudicet mens ei⁹ nequaquam
post ꝑces inepta leticia lasciui-
endo ꝓdidit. qđ orationis suę
tempore gemituū rigore exq̄-
siuit. Non nullus ꝙ musū negō-
tiationis uerbi labor orationis.
De quib⁹ meuglio ueritas dicit.
Deuorant dom⁹ uiduarū sub ob-
tentu pluraꝝ orationis. / hi acci-
piunt pluriꝰ iudiciū. Quia
ḡ iniquoꝝ pericionib⁹ qui leui-
athan isti⁹ corpus sunt. nullōm
pāreit. cum eoꝝ ꝑces ope des-
truuntur. / recte nunc dicit. non
parcā ei æ uerbis potentib⁹ ad de-
ꝓcandū cōpositis. / quāiuis æ per
hoc qđ uerba potentia addepre-
candū composita referunt. apte
manitas orationis ostenditur.
Yeraciter namq; orare. / ē amaros
in cōpunctione gemitus æ non
cōposita uerba resonare. Sed q̄a
antiquus hostis quo districtius
frangit⁹ eo nequi⁹ ꝓmultiplicia
argumenta dilatatur. / cui⁹ tam
insidias dns quanto subtiliꝰ oc-
cultari considerat. tanto nobis
misericordi⁹ manifestat. / recte
subiungit. Quis reuelauit fa- »
ciem indumenti eius. / Leuia- »
than iste aliter religiosas men-
tes hominū. / aliter ū huic
mundo dedicatas temptat. Nam
prauis mala quę desiderant
apte obicit. / bonis aut̄ latent
insidians sub specie sc̄itatis il-
ludit. Illis uelut familiarib⁹
suis iniquū se manifesti⁹ insi-
nuat. / istis uelut extraneis cu-
ius dā quasi honestatis ꝓtextu
se palliat. / ut mala quę meis
publice non ualet. tecta bonę
actionis uelamine subintromit-
tat. Vnde æ membra ei⁹ sepe cū
apta nequicia nocere non pos-
sunt. bonę actionis habitū
sumunt. / æ prauo quidē se
ope exhibent. sed sc̄a specie

mentiunt. Iniqui enim si aperte ma-
li essent. a bonis recipi omnino non
possent. sed sumunt aliquid de
uisione bonorum. ut dum boni uiri
in eis recipiunt speciem quam a-
mant. permixtum sumant etiam ui-
rus quod uitant. Unde quosdam pau-
lus apostolus intuens sub predicatio-
nis uelamine uentris studio ser-
uientes ait. Ipse enim sathanas
transfigurat se in angelum lucis.
Quid ergo mirum si ministri eius trans-
figurentur uelut ministri iusti-
cie. Hanc transfigurationem
iosue timuit. quando uidens
angelum cuius esset partis inquisiuit
dicens. noster es an aduersariorum.
ut uidelicet si aduerse uirtutis
esset. eo ipso quo se suspectum cog-
nosceret. ab illusione resiliret.
Quia ergo leuiathan iste in eo quod in-
iquitatis opus molitur sepe spe-
cie sanctitatis induitur. et quia nisi per
diuinam gratiam simulationis eius
detegi indumenta non possunt.
bene dicitur. Quis reuelauit fa-
ciem indumenti eius. subaudis nisi
ego. qui seruorum meorum mentibus
gratiam subtilissime discretionis
inspiro. ut reuelata malicia fa-
ciem eius nudam uideant. quam coop-
tam ille sub habitu sanctitatis oc-
cultat. Et quia fidelium mentes
corrumpe aliquando ostensio-
ne sua. aliquando suggestione

conatur. agit enim modo opere. modo
persuasione. recte subiungitur.
Et in medium oris eius quis intrauit.
subaudis nisi ego. qui per discretas
electorum mentes suggestionum eius
uerba discutio. et non ita hec
esse ut sonuerint manifesto.
Bonum namque uidentur promittere.
sed ad perditum finem trahunt.
In medium ergo oris eius intrare. est cal-
liditatis eius uerba penetrare.
ut nequaquam pensetur quid reso-
nant. sed quo intendant. Intra-
re adam in medium oris eius nolu-
it. quando intentionem persuasi-
onis illius caute pensare neglex-
it. Diuinitatem quippe se per illum
accipere credidit. et immortali-
tatis gratiam amisit. Unde ergo ab
intellectu uerborum eius incaute
exterius stetit. inde se ori illius
deuorandum funditus prebuit.
Sequitur. Portas uultus eius quis aperiet.
Porte uultus eius sunt iniqui do-
ctores. qui idcirco porte uul-
tus eius uocati sunt. quia per ipsos
quisque ingreditur. ut leuiathan
iste quasi in potestatis sue prin-
cipatu uideatur. Sicut enim scriptu-
ra sacra sanctos uiros portas syon
uocare consueuit. syon quippe
speculatio interpretatur. et non
inmerito predicatores sanctos por-
tas syon dicimus. quia per eorum ui-
tam atque doctrinam abscondita

supne contemplationis intram⁹.
ita etiã portis leuiathan isti⁹. er-
roꝝ magistri signantur: quoꝝ
dñu p̃dicatio ꝑuersa recipit̃. mi-
seris auditorib⁹ uia ꝑditionis
apitur. Sed porte iste ante ocu-
los hominũ plerũq; ad introdu-
cendũ quidẽ apte sunt. sed ta-
men ad deprehendendũ clause.
quia recta in specie exhibent.
sed ope praua ꝑsuadent. Ad de-
p̃hendendũ ꝯ clause sunt. q̃a
ne intrinsecus cognosci ualeant.
exteriore simulatione muni-
unt̃. Quas tam̃ mira potentia
dñs apit. quia electis suis ypo-
chritarũ mentes comp̃hensibiles
facit. Portas ꝯ uultus ei⁹ quis a-
piet. subaudis n̄ ego. qui electis
meis magistros erroꝝ sub specie
sc̃itatis absconditos ꝑspicua
cognitione manifesto. Et q̃a
antixp̃c ueniens ipsas etiã sum-
mas hui⁹ sc̃li potestates obtine-
bit. qui duplici errore seuiens
conat̃ ad se corda hominũ et
missis p̃dicatorib⁹ trahere. et
cõmotis potestatib⁹ inclinare.
bene de leuiathan isto dñs sub-
dit dicens. Ꝑ gyrũ dentiũ ei⁹
formido. Mutato namq; no-
mine hos ei⁹ dentes insinuare
aliter uoluit. quos supius
portas uocauit. Ꝑuersi etenĩ
p̃dicatores porte ei⁹ sunt. q̃a

ingressũ ꝑditionis apiunt. den-
tes ei⁹ sunt. quia eos quos in erro-
re capiunt. aueritatis soliditate
confringunt. Sicut enĩ sc̃e ecc̃le
dentes accipim⁹ eos qui p̃dicati-
onib⁹ suis peccantiũ duriciã con-
terunt. unde ei ꝑ salomonẽ dr̃:
dentes tui sicut grex detonsarũ
ouiũ ascendentiũ de lauacro.
qui non immerito detonsis ac
lotis ouib⁹ comparant̃. quia in-
nocuã uitã sumentes in laua-
cro baptismatis. conuersationis
p̃stine uellera uetusta posuerũt.
ita etiã dentib⁹ leuiathan isti⁹
erroꝝ magistri figurantur.
quia reꝓboꝝ uitã mordendo
dilaniant. et eos aueritatis inte-
gritate subductos in sacrificio
falsitatis mactant. Quoꝝ quidẽ
p̃dicatio facile despici ab audi-
torib⁹ poterat. sed hanc ante
humana iudicia adiunctus po-
testatũ secularium terror exaltat.
Recte ꝯ dicit̃. Ꝑ gyrũ dentiũ ei⁹
formido. id ẽ iniquos p̃dica-
tores antixp̃i ꝑuerse hui⁹ sc̃li
ꝓtegunt potestates. Nam quos
illi appetunt loquendo seduce-
re. multi potentia student se-
uiendo terrere. Ꝑ gyrũ ꝯ den-
tiũ ei⁹ formido ẽ. Ac si apte di-
ceret̃. Idcirco isti ꝑuersi p̃di-
catores aliquos suadentes con-
terunt. quia sunt circa ipsos

alii qui infirmorum mentes terrentes
affligunt. Quale itaque illud persecutionis tempus apparebit. quando ad peruertenda fidelium pietatem alii uerbis seuiunt. alii gladiis.
Quis enim etiam infirmus leuiathan istius dentes non despiceret. si non eos per circuitum potestatum secularium terror muniret. Sed duplici contra eos calliditate agitur. quia quod eis ab aliis uerbis blandientibus dicitur. hoc ab aliis gladiis ferientibus imperatur. Quorum utrorumque actio. id est potentium atque loquatium in iohannis apokalypsi breui est sententia comprehensa qua dicitur. Potestas equorum in ore et in caudis eorum erat. In ore namque doctorum scientia. in cauda uero secularium potentia figuratur. Per cauda quippe que retro est huius seculi postponenda temporalitas designatur.
De qua paulus apostolus dicit. Unum autem. que retro oblitus ad ea que ante sunt extentus. Retro est enim omne quod transit. ante uero est omne quod ueniens permanet.
Istis ergo equis. id est nequissimis predicatoribus ubique carnali impulsu occurrentibus in ore et in cauda potestas est. quia ipsi quidem peruersa suadendo predicant. sed temporalibus potestatibus fulti. per ea se que retro sunt exaltant. et ut ipsi approbare despicabiles possunt. ab iniquis auditoribus suis per eos sibi reuerentiam exigunt. quorum patrociniis fulciuntur. Unde hic quoque non immerito per gyrum dentium eius formido in esse describitur. quia multis terroribus agitur. ut in peruersis eorum predicationibus et si non ueritatis sententia. certe temporalis potentia timeatur. Unde bene eundem antichristum psalmista descripsit dicens.
Sub lingua eius labor et dolor. Sedet in insidiis cum diuitibus in occultis. Propter enim dogmata peruersa. sub lingua eius labor et dolor est. propter miraculorum uero speciem sedet in insidiis. propter autem secularis potestatis gloriam cum diuitibus in occultis. Quia enim simul et miraculorum fraude. et terrena potestate utitur. et in occultis et cum diuitibus sedere perhibetur. Sequitur. Corpus illius quasi scuta fusilia. Scriptura sacra scuti nomine aliquando uti in parte prospera. aliquando in aduersa consueuit. Nam sepe scuti defensio pro diuina protectione ponitur. non numquam uero pro humana repugnatione memoratur.
Pro diuina enim protectione per psalmistam dicitur. Scuto bone uoluntatis tue coronasti nos. Scuto nos dominus coronare perhibetur. quia quos protegens adiuuat. re-

munerans coronat. Rursumq; p hu-
mana repugnatione p eundem p-
phetam scutum ponit. sicut ait. Ibi
confregit cornua. arcum. scutum.
gladium et bellum. In cornibus quippe
elatio superborum. in arcu enim insidie
longe ferientium. in scuto autem
obstinata duricia defensionum.
in gladio uicina percussio. in bel-
lo autem ipsa contra dominum mentis
motio designatur. Quod nimirum to-
tum in sancta ecclesia confringitur.
dum mentes deo resistentium super
posito iugo humilitatis edoman-
tur. Hinc rursum per eundem psal-
mistam dicitur. arcum conteret
et confringet arma et scuta com-
buret igni. Arcum enim dominus conte-
rit. cum occulta insidiantium
machinamenta dissoluit. arma
confringit. cum ea que contra
se erecta fuerant. patrocinia
humana comminuit. scuta igni
comburit. cum peccantium mentes
obstinata se duricia defendentes
ad penitentie et confessionis
ardorem sancti spiritus calore succendit.
Quod uero hoc loco corpus leuiathan
istius scutis fusilibus comparatur. per-
scrutandum nobis innuitur.
quia durum quidem sed tamen
cum labitur fragile solet esse omne
quod fusile est. Scuta quoque si sint fu-
silia in suscipienda sagittarum
percussione robusta sunt. sed
casu fragilia. Ictu quidem ferientium
minime penetrantur. sed suo se
lapsu per fragmenta dissoluunt.
Corpus quoque leuiathan istius id est omnis
iniqui. quia per obstinationem du-
ri sunt sed per uitam fragiles. scutis
fusilibus comparantur. Cum enim
uerba predicationis audiunt.
nulla correptionis iacula se
penetrare permittunt. quia in
omni peccato quod faciunt. scutum
superbe defensionis opponunt.
Nam cum quisque talium de reatu sue
iniquitatis arguitur. non
mox cogitat quomodo culpam cor-
rigat. sed quid in adiutorio sue
defensionis opponat. Nulla
igitur ueritatis sagitta penetratur.
quia uerba sancte correptionis.
in scuto excipit superbe defensi-
onis. Unde bene de iudeis con-
tra precepta domini superba se defen-
sione tuentibus per ieremiam dicitur.
Reddes eis uicem domine. iuxta opera
manuum suarum. Moxque eandem
uicem expressius subdidit di-
cens. Dabis eis scutum cordis la-
borem tuum. Labor quippe domini
apparens inter homines pas-
sibilis eius humanitas fuit. quam
iudei superbe sapientes dum cer-
nerent despexerunt. eumque
immortalem credere dedigna-
ti sunt. quem natura passibili
mortalem uiderunt. Cumque eius

8 incarnat.

humilitatē conspicerent. / superbię
fastib⁹ obdurati. summa cura mo-
liti sunt. ne eoꝝ mentes scā p̄di-
cantiū uerba penetrarent. Dum
ḡ eis dn̄s uicē maloꝝ opum red-
deret. dedit illis scutū cordis
laborē suum. / quia recto iudicio
inde illos contra se superbę obsti-
natos exhibuit. unde ipse p
nobis in infirmitate laborauit.
Repulerunt quippe a se uerba
p̄dicantium. / q̄a dedignati sūt
in dn̄o infirma passionū. La-
borē ḡ dn̄i contra eundē dn̄m
scutū cordis habuerunt. / q̄a
superba sapientib⁹ eo despectus
apparuit. quo ꝓpter eos hu-
milis fuit. Hoc scutū sicut iā
& superius diximꝰ. primus ille
peccator tenuit. / qui requiren-
ti dn̄o cur lignū uetitū conti-
gisset. non ad se culpā retulit.
sed a muliere quā dn̄s dederat.
se accepisse respondit. / ut qua-
si reatū suū oblique in aucto-
rem relideret. qui ei mulierē
dederat. quę talia ꝑsuaderet.
Hoc scutū etiam requisita mu-
lier tenuit. / quando neq; ip-
sa ad se culpā retulit. sed ser-
pentis illud ꝑsuasionib⁹ repli-
cauit dicens. serpens decepit
me & comedi. / ut ipsa quoq;
reatū suū oblique in creatorē
reduceret. qui illic intrare
serpentē ꝑsuasurū talia ꝑmisisset.
Serpens ū iam non requiritur. / quia
nec eiꝰ penitentia querebatur. Hi
autē quoꝝ penitentia quesita ē. /
scutū nequissimę defensionis
contra iustissimę correptionis
uerba ꝓtulerunt. Vnde nunc
usq; in usū peccantiū trahitur.
ut culpa cum arguitur defendatur. /
& unde finiri reatus debuit.
inde cumuletur. Bene ḡ dicitur.
corpus illiꝰ quasi scuta fusilia. /
quia om̄s iniqui. ne ad se cor-
ripientiū uerba ꝑueniant. q̄si
contra iacula scuta defensionū
parant. Q̄d uidelicet eiꝰ corpus
adhuc nobis expressiꝰ detegit.
dū subiungit. Compactū squa-
mis se prementib⁹. Fertur quia
draconis corpus squamis tegi-
tur. / ne cicius iaculatione pene-
tretur. Ita corpus om̄e diaboli.
id est multitudo reꝓboꝝ. cum
de iniquitate sua corripitur.
quib⁹ ualet tergiuersationib⁹
se excusare conatur. / & quasi q̄s-
dam defensionis squamas obi-
cit. ne transfigi sagitta uerita-
tis possit. Quisquis enī dū cor-
ripitur peccatū suū magis ex-
cusare appetit quā deflere. /
quasi squamis tegitur. dū a scīs
p̄dicatorib⁹ gladio uerbi ia-
culatur. Squamas habet. / &
idcirco ad eiꝰ precordia trans-

eundi uiā uerbi sagitta non habet. Duricia enī carnali repellit. ne spītalis ei gladiꝰ infigatur. Carnali sapientia contra dm̄ saulus obdurauerat. quando eiꝰ cor nulla p̄dicationis euglicę sagitta penetrabat. Sed postquā forti celitus increpatione iaculatus. & supno respectu cecatus est. lumen quippe ut acciperet amisit. ad ananiam ueniens illuminatur. in qua illuminatione quia defensionū suarū duricia caruit. bene de eo scriptū ē. ceciderunt quasi squamę ab oculis eiꝰ. Carnalis uidelicet tegumenti illū duricia p̄sserat. & idcirco radios ueri luminis non uidebat. Sed postquā supbę repugnationes eiꝰ uictę sunt. defensionū squamę ceciderūt. quę quidē sub ananię manibꝰ ab oculis ceciderunt corporis. sed ante iam sub dominica increpatione ceciderunt ab oclis cordis. Cum enī altę inuectionis iaculis confossus iaceret. humili iam & penetrato corde requirebat dicens. Dn̄e quid me uis facere. Repulsis uidelicet squamis. iam ad cordis uiscera ueritatis sagitta puenerat. quando deposita elatione supbię. eum quem impugnauerat dn̄m confitens. & qd ageret nesciens requirebat. Intueri libet ubi ē seuus ille psecutor. ubi lupus rapax. Ecce inouem iam uersus est. qui pcunctatꝰ pastoris semitā quā sequatꝰ. Et notandū qd cum diceret quis es dn̄e. non ei a dn̄o respondetꝰ ego sum unigenitus patris. ego principiū. ego uerbū ante scla. Quia enī saulus incarnatū dn̄m credere contempnebat. & eiꝰ humanitatis infirma despexerat. de cęlo qd contempserat audiuit. Ego sum ihc nazarenꝰ quē tu psequeris. Ac si apte diceret. Hoc a me audi de supioribus. qd in me de inferioribꝰ despicis. Auctorē cęli uenisse despas in terram. ex terra g hominē cognosce de cęlo. ut tantō in me amplꝰ sacramenta infirmitatis metuas. quantō & hęc pducta in celestibꝰ ad excellentiā potestatis pbas. Asternens g te nequaquā t hoc astruo qd ante scla ds sum. sed illud a me audis. qd de me credere dedignaris. Postquā enī dixit ihc. adhuc in exp̄ssione terrenę inhabitationis subdidit nazarenꝰ. uelut si aptius diceret. Humilitatis meę infirma suscipe. & tuę supbię squamas amitte. Sciendū tamen ē. qd istę defen-

sionū squamę quāuis pene omē
humanū genus cōtegunt. ypo-
chritarū tamen specialiter & cal-
lidoꝝ hominū mentes p̄munt.
Ipsi etenī culpas suas tantō uehe-
mentiꝰ confiteri refugiunt. qn̄-
tō & stultiꝰ uideri ab hominibꝰ
peccatores erubescunt. Correpta
itaq; scītatis simulatio & mali-
cia occulta dep̄hensa. squamas
ōbicit defensionis. & ueritatis
gladiū repellit. Vnde bene p
pp̄ham contra iudeā dicit. Ibi
cubabit lāmia. & inuēnit sibi
requiem. ibi habuit foueā ericiꝰ.
Lāmiā quippe ypochritę. per
ericiū ū maliciosi quiq; qui di-
uersis se defensionibꝰ cōtegūt
designant. Lāmia etenī huma-
nā habere faciē dicit. sed corpꝰ
bestiale. sicut om̄s ypochritę
in p̄ma facie q̄d ostendunt q̄-
si ex ratione scītatis est. sed
bestiale ē corpus q̄d sequit. q̄a
ualde iniqua sunt quę sub bo-
ni specie moliunt. Ericii aut̄
nomine maliciosarū mentiū
defensio designatur. quia ui-
delicet ericius cum app̄hendit.
eiꝰ & caput cernit & pedes ui-
dent. & corpus omne conspicit.
sed mox ut app̄hensus fuerit
semetipsū in sp̄am colligit. pe-
des introrsus subtrahit. caput
abscondit. & intra tenentis
manus totū simul amittit. quod
totū simul ante uidebat. Sic ni-
mirū sic maliciosę mentes sunt.
cum in suis excessibꝰ comp̄hendunt.
Caput ḡ ericii cernit. quia quo in
initio ad culpā peccator accesso-
rit uidetur. pedes ericii conspi-
ciunt. quia quibꝰ uestigiis neq̄-
cia sit p petrata cognoscitur.
& tam̄ adductis repente excu-
sationibꝰ maliciosa mens intror-
sus pedes colligit. quia cuncta
iniquitatis suę uestigia abscon-
dit. caput subtrahit. quia mi-
ris defensionibꝰ nec inchoasse
se aliquid prauū ostendit. &
quasi sp̄a in manu tenentis re-
manet. quia is qui corripit.
cuncta quę iam cognouerat su-
bito amittens. inuolutū intra
conscientiā peccatorē tenet.
& qui totū iam dep̄hendendo
uiderat. tergiuersatione prauę
defensionis illusus. totū pariter
ignorat. Foueā ḡ ericius in rep̄-
bis habuit. quia maliciosa mens
se se intra se colligens. in tenebris
defensionis abscondit. Sed in
hoc q̄d se peccator excusat. in
hoc q̄d caligosis defensionibꝰ fi-
xum in se oc̄lm corripientis ob-
nubilat. diuinus nobis sermo
etiā quom̄ a similibꝰ fulciatur
ostendit. Sequit. Vna uni con-
iungitur. & ne inspiraculū quidē

incedit ꝑ eas. Istę squamę peccan
tium ne abore p̄dicantiū aliquo
uitę inspiraculo penetrentur.
& obduratę sunt & coniunctę.
Quos enī similis reatus sociat. con
cordi ꝑtinatia etiā defensio ꝑuer
sa constipat. ut de facinoribꝰ suis
alterna se inuicē defensione tu
eantur. Sibi enī quisq; metuit. dū
admonéri vl corrigi alterū cer
nit. & idcirco contra corripien
tiū uerba unanimit assurgit.
quia se in altero ꝑtegit. Bene ḡ
dicit. una uni coniungit. & ne
inspiraculū quidē incedit ꝑ eas.
quia in iniquitatibꝰ suis dū ui
cissim suꝑba defensione se ꝑte
gunt. scę exhortationis spiracu
la ad se nullatenꝰ intrare ꝑmit
tunt. Quoꝝ pestiferā concor
diam adhuc aꝑtius subdidit
dicens. Vna alteri adherebunt.
& tenentes se nequaquā separa
buntur. Qui enī diuisi corrigi po
terant in iniquitatū suarū ꝑti
natia uniti ꝑdurant. & tantó
magis cottidie a cognitione
iusticię separabiliores fiunt.
quantó se inuicē nulla incre
patione separantur. Nam sicut
eē noxiū solet. si unitas desit
bonis. ita ꝑnitiosū ē si non de
sit malis. Ꝑuersos quippe uni
tas corroborat. dū concordat.
ut tantó magis incorrigibiles
quantó unanimes facit. De hac
unitate reꝑboꝝ ꝑ salomonē dr.
Stuppa collecta synagoga peccan
tiū. De hac naum ꝓpheta ait.
Sicut spinę inuicē se cōplectuntur.
sic conuiuiū eoꝝ pariter potan
tiū. Conuiuiū namq; reꝑboꝝ ē
delectatio temporaliū uolupta
tum. in quo nimirū conuiuio
pariter potant. quia delectati
onis suę illecebris se concordit
deebriant. Igit quia membra
leuiathan istiꝰ id ē in quos oms
quos sermo dī squamarū com
pactionibꝰ cómparat. ad defensi
onē suā par culpa concordat.
bene dicit. Vna alteri adhere
bunt. & tenentes se nequaquā
separabunt. Tenentes enī se se
parari nequeunt. quia eo ad
defensionē suā uicissim constri
cti sunt. quo se sibi ꝑ omnia si
miles eē meminerunt. Descripto
itaq; eiꝰ corpore ad caput sermo
reducitur. & q̄d ꝑ semetipsum
extremę ꝑsecutionis tempore
antiquus hostis exerceat nun
ciat. Nam sequit. Sternutatio
eiꝰ splendor ignis. Q̄d meliꝰ ex
pónimus. si priꝰ sternutatio
quom agat indagemꝰ. In sternu
tatione quippe inflatio a
pectore exurgit. Quę cum aꝑtos
ad emanandū poros non inue
nit. cerebrū tangit. & congesta

ꝑnares exiens totū caput ꝓtinus
cōcutit. In hoc itaq; leuiathan
corpore. id ē siue in malignis
spītibus. seu in reꝓbis hominib⁹
qui illi ꝑsimilitudinē iniquita-
tis inheserunt. quasi inflatio
surgit a pectore. ⁊ dū elatio se eri-
git ex p̄sentis scl̄i potestate. Que
uelut ademanandū poros non
inuenit. ⁊ q̄a in hoc qd̄ contra iu-
stos extollit̄. disponente dō q̄n-
tū appetit p̄ualere ꝓhibetur.
Exurgens aut̄ cerebrū tangit.
caput cōcutit. ⁊ quia collecta
elatio sathane sensū in fine
mundi arti⁹ ꝑcutit. ⁊ caput
turbat. dū ipsū auctorē malig-
noꝝ spūuum ꝑ eum qui antixp̄c
dicit̄. in ꝑsecutione fideliū ue-
hementius excitat. Tunc conge-
sta inflatio ꝑ ei⁹ nares egredit̄. ⁊
quia tota suꝑbie ei⁹ iniquitas
aꝑtis malicie flatib⁹ demonstra-
tur. Quia ḡ sternutatio caput
maxime cōcutit. leuiathan
isti⁹ sternutatio uocat̄ illa eius
extrema cōmotio. ⁊ qua damp-
natū hominē ingredit̄. & ꝑ eū
reꝓbis principatur. Qui tanta
tunc uirtute se cōmouet. ut
membra dn̄i si potest fieri elec-
ta etiā ꝑturbet. ⁊ tantis signis
& ꝓdigiis utit̄. ut miraculoꝝ
potentia quasi quodā ignis lu-
mine resplendere uideatur.

Quia ḡ commotū caput illi⁹ miracu-
lis clarescere nititur. ⁊ recte ei⁹ ster-
nutatio splendor ignis uocat̄.
Ineo enī qd̄ se ad ꝑsequendos iustos
commouet. ⁊ ante reꝓboꝝ oculos
signoꝝ uirtutib⁹ lucet. Et quia ei⁹
tyrannidi sapientes mundi ad-
herent. eoꝝq; consiliis omne qd̄
prauū molit̄ exercet. ⁊ recte sub-
iungit̄. Et oculi ei⁹ ut palpebre
diluculi. Oculos quippe qui
inherentes capiti utilitati uisio-
nis inseruiunt. ⁊ non immerito ei⁹
consiliarii designant̄. Qui dū ꝑ-
uersis machinationib⁹ queq; qua-
liter agenda sint p̄uident. ⁊ ma-
lignis aut̄ oꝑariis quasi ostensū.
pedib⁹ iter p̄bent. Qui recte pal-
pebris diluculi comparant̄. Pal-
pebras namq; diluculi ex-
tremas noctis horas accipimus. ⁊
in quib⁹ quasi nox oꝑit oculis.
dū uenture lucis iam initia os-
tendit. Prudentes ḡ scl̄i malicie
antixp̄i ꝑuersis consiliis inhe-
rentes. quasi palpebre sunt di-
luculi. ⁊ quia fidē quā in xp̄o in-
ueniunt. quasi erroris noctem
asserunt. & ueneratione anti-
xp̄i uerū ēē mane pollicentur.
Spondent enī se tenebras repelle-
re. & ueritatis lucē signis cla-
rescentib⁹ nuntiare. ⁊ quia nec
ꝑsuadere que uolunt possunt.
n̄ exhibere se meliora fateant̄.

Vnde hic ipse coluber in paradyso
primis hominib⁹ loquens. in eo
qd̄ se meli⁹ aliq̄d ꝓuidere simu-
lauit. quasi diluculi palpebras
aꝑuit. quando in innocentib⁹
mentib⁹ humanitatis ignoranti-
am rep̄hendit. & scientiā diuini-
tatis ꝓmisit. Quasi ignorantię
enī tenebras repellebat. & ęternę
scientię diuinū mane nuntiabat
dicens. Aꝑientur ocli uri. & eri-
tis sicut dii scientes bonū & ma-
lū. Ita in illo tunc d̄apnato ho-
mine ueniens ei⁹ ocli palpebris
diluculi cōparantur. quia sa-
pientes illi⁹ simplicitatē uere
fidei quasi transactę noctis te-
nebras respuunt. & ei⁹ signa men-
datia quasi exurgentis solis ra-
dios ostendunt. Sed quia leuia-
than iste non solū habet oculos
qui malignis consiliis ꝑuersa
ꝓuideant. sed os quoq; ad per-
uertendas hominū mentes a-
perit. quō ꝑ p̄dicatores prauos
ad diligenda erroris fallatiā
auditoꝝ corda succendit. ap-
te subiungit. De ore ei⁹ lampa-
des ꝓcedunt. Qui enī ꝓuident
oculi. qui aut̄ p̄dicant os uo-
cant. Sed de hoc ore lampades
exeunt. quia mentes audientiū
ad amorē ꝑfidię accendunt.
& unde quasi ꝑsapientiā lu-
cent. inde ꝓculdubio ꝑneq̄-
ciam concremant. Sed qualis ip-
sa sapientię eoꝝ lux sit ostendi-
tur. cum ꝓtinus subinfertur.
Sicut tedę ignis accensę. Ecce iā
ypochrisis eoꝝ aꝑte describit.
quoꝝ p̄dicatio tedarū lampa-
dib⁹ comparat. Teda enī cum ac-
cendit. odorē quidē suauē ha-
bet. sed lumen obscurū. Ita isti
p̄dicatores antixp̄i. quia scīta-
tis speciē sibi arrogant. sed ta-
men opa iniquitatis exercent.
quasi blandū quidē ē q̄d redo-
lent. sed nigrū qd̄ lucent. Olent
enī ꝑsimulationē iusticię. sed
obscurū ardent ꝑnequicię ꝑpe-
trationē. Quoꝝ simulationis
maliciā iohs in apokalypsi bre-
ui descriptione comp̄hendit di-
cens. Vidi aliā bestiā ascenden-
tē de terra habentē cornua duo.
similia agni. & loquebat ut
draco. Priorē quippe bestiā id
ē antixp̄m. suꝑiore iam descr̄p-
tione narrauerat. Post quā etiā
hęc alia bestia ascendisse dicit.
quia post eum multitudo p̄di-
catoꝝ illi⁹ ex terrena potestate
gl̄atur. De terra quippe ascen-
dere. est de terrena gl̄a suꝑbire.
Quę habet duo cornua agni si-
milia. quia ꝑ ypochrisin scīta-
tis eam quā in se ueraciter d̄ns
habuit. singularē sibi in esse
& sapientiam mentit & uitā.

Sed quia sub agni specie auditoribus
reprobi serpentinum uirus infundunt. /
recte illic dicitur. Et loquebatur ut
draco. Ista quoque bestia id est predicantium
multitudo. si aperte ut draco loqueretur:
agno similis non appareret. /
sed assumit agni speciem. ut draconis
exerceat operationem. Quod hic
utrumque per tedarum lampades exprimitur: /
quia et obscurum ardent
per effectum malicie. et quasi suaue
redolent per simulationem uite.
Sed nequaquam estimandum est. quod
tunc solum antixpi predicatores
apparebunt. / et nunc ab humanis
deceptionibus desint. Modo
namque prius quam per semetipsum appareat. /
non nulli illum uocibus.
plerique autem moribus predicant.
An predicatores simulationis illius
non sunt. qui cum sacros dei
ordines obtinent. fugientem totis
desideriis mundum tenent.
Qui uirtutis ostendunt esse que
faciunt. / sed uicium est omne quod
agunt. Sed electorum mens quanto
magis interne luci inheret. /
tanto subtilius quomodo uirtutes a
uiciis discernere debeat uidet.
Quid autem mirum est. hoc nos spiritaliter
agere. / quod cottidie corporaliter
cernimus nummularios
implere. Qui cum nomisma
percipiunt. prius qualitatem illius.
post figuram. ad extremum uero pondus
examinant. / ne aut sub auri
specie es lateat. aut hoc quod ueraciter
aurum est. monete reprobe figura
dehonestet. / aut quod et aurum
et recte figure est. hoc non integrum
pondus leuiget. Cum igitur mira
ignotorum hominum facta conspicimus.
residere ad mentis nostre
trutinam quasi sollertes nummularii
debemus. / ut prius discretio aurum
examinet. ne sub uirtute se uicium
occultet. / et quod praua intentione
agitur. recti uisione pallietur.
Cuius si intentionis qualitas approbatur.
impresse mox formule figura
querenda est. si a probatis monetariis.
id est ab antiquis patribus
ducitur. / et ab eorum uite similitudine
nullo errore uiciatur. Cum uero
et per intentionem qualitas. et recta
per exemplum figura cognoscitur. /
restat ut integrum eius pondus exquiratur.
Bonum quippe quod per signa
et miracula choruscat. si perfectionis
summam non habet. pensari
sollicite per cautela circumspectionis
debet. / ne dum imperfecta res quasi
pro perfecto accipitur. in accipientis
dampnum uertatur. Predicatores
itaque antixpi quomodo ueram nomismatis
qualitatem tenent. qui
in his que agunt intentionis
recte uim nesciunt. / quia per hec
non celestem patriam. sed culmen
glorie temporalis exquirunt.

Quomodo arectę monetę figura non dis-
crepat. qui ab omni pietate iustorum
iustos persequendo discordant.
Quomodo in se integritatis pondus os-
tendunt. qui non solum humilita-
tis perfectionem nequaquam assecu-
ti sunt. sed neque ipsam primam eius
ianuam contigerunt. Hinc ergo
hinc electi cognoscant. quomodo eorum
signa despiciant. quorum profecto
actio omne quod a piis patribus ges-
tum memoratur impugnat. Sed ip-
si quoque electi dum tot signa con-
spiciunt. dum contempnentes
uitam tanta eius miracula perhorres-
cunt. quoddam dubietatis nubi-
lum in corde patiuntur. quia
dum se per prodigia illius malicia ele-
uat. in istis aliquatenus uisus
interior caligat. Unde recte
subiungitur. De naribus eius proce-
dit fumus. Oculorum quippe aci-
es fumo sauciatur. Fumus quoque de
naribus procedere dicitur. quia
de miraculorum eius insidiis ad mo-
mentum caligosa dubietas etiam
in electorum corde generatur. De
leuiathan naribus fumus exiit.
quia ex eius prodigiis mendaci-
bus etiam bonarum
mentium oculos trepidationis
caligo confundit. Tunc namque
in electorum cordibus conspectis
terribilibus signis obscura co-
gitatio conglobatur. Unde hoc
quod iam supra protulimus ueritatis
ore per euglm dicitur. Surgent pseu-
do xpi et pseudo prophete et dabunt
signa et prodigia. ita ut in errorem
introducantur si fieri potest etiam
electi. Qua in re ualde querendum
est. quomodo aut hi qui electi sunt
induci in errorem possunt. aut
cur si fieri potest quasi ex dubi-
etate subditur. cum quid fiendum
sit dns omnia presciens prestolatur.
Sed quia electorum cor et trepida
cogitatione concutitur. et tamen
eorum constantia non mouetur.
una hac sententia dns comple-
xus est utrumque dicens. Ita ut in
errorem inducantur si fieri potest
etiam electi. Quasi enim iam suber-
rare. est in cogitatione titubare.
Sed protinus si fieri potest subiu-
ngitur. quia proculdubio fieri
non potest ut in errore plene
electi capiantur. Bene autem in hac
fumi caligine. ipse etiam animorum
feruor exprimitur. cum protinus
subinfertur. Sicut ollę succensę
atque feruentes. Velut enim olla
feruens est una queque tunc anima
cogitationum suarum impetus quasi
spumas undarum ardentium sus-
tinens. Quas et igni zeli com-
mouet. et ipsa temporalis opres-
sio more ollę intrinsecus clau-
sas tenet. Unde iohs quoque cum
huius bestię signa narraret ad-

iunxit. Ita ut ignē faceret de celo
descendere. Ignē quippe de celo
descendere. ē de celestib⁹ electorū
animis sc̄i zeli flammas emanare.
Quia ū leuiathan iste alias non so-
lū serpens sed etiā regulus dicit̄.
p eo q̄d inmundis sp̄itibus vl̄ re-
pbis hominib⁹ principat̄. sicut
ysaias ait. de radice colubri egre-
diet̄ regulus. inspiciendū nobis
summope ē. qualiter regulus
p̄imat. ut ex cōparatione reguli
hui⁹ nobis malicia aptius inno-
tescat. Regulus namq; non mor-
su p̄imit. sed flatu consumit.
Sepe quoq; flatu aerē afficit.
& quicq̄d vl̄ positū longe conti-
gerit. sola nariū inspiratione
tabescit. Hinc ḡ hinc pensare
cōpellimur. p hoc q̄d de narib⁹ ei⁹
fumus pcedere dicit̄. etiā pri⁹
quā aptus appareat. q̄d cotti-
die inhumanis cordib⁹ fumo
pestifere exhalationis opetur.
Quia enī sicut & supius diximus.
fumo oculoꝝ acies infirmatur.
non inmerito de ei⁹ narib⁹ pce-
dere fumus asserit̄. cui⁹ noxiis
inspirationib⁹ praua inhuma-
nis cordib⁹ cogitatio nascitur.
p quā acies mentis obtundit̄.
ne lux interna uideat̄. Quasi
enī flatu nariū caliginē emit-
tit. quia in repboꝝ cordib⁹ in-
sidiarū suarū aspirationibus
ex amore uite temporalis estū
congerit multipliciū cogitatio-
num. & uelut fumi globos mul-
tiplicat. quia inanissimas uite
p̄sentis curas in terrenoꝝ homi-
nū mente coaceruat. Iste fum⁹
ex ei⁹ naribus pdiens. aliq̄ndo
ad tempus etiā electoꝝ oculos
tangit. Hunc namq; intrinse-
cus patiebat̄ ppheta cū diceret.
Turbatus ē p̄ira oculus meus.
Hui⁹ inundatione p̄mebat̄ dic̄s.
Cor meū turbatū ē intra me. &
lumen oculoꝝ meoꝝ non ē mecū.
Fumus quippe iste obtundit
aciem cordis. quia caliginis
sue nubilo serenitatē intime
turbat quietis. Cognosci ū n̄
in tranquillo corde non potest
d̄s. Vnde p eundē rursū pphām
dicit̄. Vacate & uidete quō ego
sum d̄ns. Vacare aut̄ mens non
potest. que hui⁹ fumi inunda-
tionib⁹ p̄mitur. quia in ea co-
gitationū terrenarū uolumina
ex p̄sentis uite amore glome-
rant̄. Lumen ḡ quietis eterne
hoc fumo amittitur. quia cu-
rarū prurigine cordis oculus
dū confundit̄ tenebra-
tur. Sed fumus iste aliter elec-
toꝝ animos turbat. aliter re-
pboꝝ oculos excecat. A bonoꝝ
quippe oculis sp̄italiū deside-
rioꝝ flatu resp̄gitur. ne p̄-

ualente misera cogitatione den-
setur. In prauorum uero mentibus quo
se licentius per tetras cogitationes
colligit. eo ab eis ueritatis fun-
ditus lumen tollit. Fumus iste
reproborum cordibus quot illicita de-
sideria ingerit. quasi per tot an-
te illos globos intumescit. Et
certi fumi globos nouimus.
quia cum alii superius inanescunt.
alii inferius surgunt. Sic et in
cogitatione carnali. et si alia
prauitatis desideria transeunt.
alia succedunt. Sepe autem mens
misera quid iam transierit uidet.
sed ubi adhuc retineatur non
uidet. gaudet de quibusdam
uiciis quia eis subiecta non sit
et precauere ac gemere negligit.
quia eorum uice successerunt a-
lia quibus fortasse nequius succum-
bit. Sicque fit. ut dum alia uicia
transeunt et semper alia succe-
dunt. ab hoc repente cor repro-
bum sine intermissione tene-
atur. Unde bene per iohel prophe-
tam dicitur. Residuum erucę co-
medit locusta. et residuum lo-
custę brucus comedit. et resi-
duum bruci comedit rubigo.
expergiscimini ebrii et flete.
Quid enim per erucam quę toto cor-
pore in terra repit. nisi luxuria
designatur. quę cor quod tenet
ita polluit. ut in superioris
mundicię surgere amorem non
possit. Quid per locustam. quę salti-
bus euolat. nisi inanis gloria exprimitur.
quę se uanis presumptionibus ex-
altat. Quid per brucum cuius pene
totum corpus in uentrem colligitur.
nisi edendi ingluuies figuratur.
Quid per rubiginem. quę dum tangit
incendit. nisi ira innuitur. Re-
siduum ergo erucę locusta comedit.
quia sepe dum luxurię uicium a
mente recesserit. inanis gloria
succedit. Nam quia iam per a-
morem carnis non sternitur.
quasi sanctam se ex castitate gloriatur.
Et residuum locustę brucus come-
dit. quia sepe cum inani glorię
quę quasi ex sanctitate ueniebat
resistitur. uel uentri uel quibus-
libet ambitionis desideriis in
moderatius indulgetur. Mens enim
dei nescia tanto atrocius ad quem-
libet ambitum ducitur. quanto
nullo uel humano amore refre-
natur. Residuum bruci rubigo con-
sumit. quia sepe dum uentris in-
gluuies per abstinentiam restringitur.
ire inpacientia acrius dominatur.
quę more rubiginis quasi exu-
rendo messem comedit. quia uir-
tutum fructus inpacientię flam-
ma tabefacit. Dum ergo uicia ui-
ciis succedunt. agrum mentis
alia pestis deuorat. dum alia
relinquit. Bene illic subditur.

Expgiscimini ebrii & flete. Ebrii
quippe uocati sunt. qui mundi
hui⁹ amore confusi mala non sen-
tiunt quę patiunt. Quid ē ḡ di-
cere. expgiscimini ebrii & flete.
n̄ somnū ur̄ę insensibilitatis ex-
cutite. & in deuastatione cordis
tot sibi succedentib⁹ uicioꝝ pes-
tibus uigilantib⁹ lamentis obui-
ate. Et tot ḡ globos de leuiathan
naribus fumus surgit. ꝑ quot
nimirū pestes frugem cordis re-
ꝓbi occulta aspiratione consu-
mit. Cui⁹ adhuc fumi uim sol-
licite dn̄s exp̄mit. cum ilico
subiungit. Sicut ollę succensę
atq; feruentes. Olla enī succen-
ditur. cum mens humana ma-
ligni hostis ꝑsuasionib⁹ insti-
gatur. Olla aut̄ feruet. cum iā
etiā ꝑ consensū in desideriis
prauę ꝑsuasionis succenditur.
& tot undas quasi feruendo ꝓ-
icit. ꝑ quot se nequicias usq;
ad exteriora opa extendit. Huc
namq; carnalis conscientię id
ē ollę feruorē ex leuiathan fu-
mo uenientē ꝓpha conspexerat
cum dicebat. Olla succensā ego
uideo. & faciē ei⁹ a facie aq̄lonis.
Ab aquilonis etenī facie humani
cordis olla succendit. cum ꝑ
instigationē aduersarii spc̄
illicitis desideriis inflammat.
Ille namq; qui ait. ponā sedem
meā ad aquilonē. sedebo in monte
testamenti in lateribꝰ aquilonis.
mentē quā semel cepit maligni⁹
ꝑsuasionis suę flatib⁹ quasi sub-
positis ignib⁹ accendit. quatenꝰ
non contenta p̄sentib⁹ indesinen-
ter ꝑ desideria estuet. ut alia
contēpnenda appetat. alia ad-
epta contempnat. ut m̄ suis cō-
pendiis inhiet. m̄ alienis cōmo-
dis etiā cum ꝓprio detrimento
contradicat. m̄ carnis illecebris
satisfaciat. m̄ quasi in quodā
culmine ꝑ cogitationis suꝑbiā
rapta carnali cura post posita
totā se in typo elationis attollat.
Quia ḡ cor ꝑ tot uaria desideria
ducitur. q̄d instigatione leui-
athan isti⁹ inflammat. recte ei⁹
fumus succensę & feruenti ollę
similis ēē ꝑhibetur. quia ꝑ tot
se feruores affla · ta ei⁹ temp-
tationib⁹ conscientia erigit. ꝑ
quot intra se cogitationes in-
tumescit. Q̄d uerbis aliis ad-
huc ueritas aptius exequitur.
dn̄ subiungit. Halitus ei⁹ pru-
nas ardere facit. Quid enī pru-
nas. n̄ succensas in terrenis con-
cupiscentiis reꝓboꝝ hominū
mentes appellat. Ardent enī
cum q̄dlibet temporale appe-
tunt. quia nimirū urunt de-
sideria quę quietū vl̄ integrū
ēē animū non ꝑmittunt,

Totiens ḡ leuiathan halitus prunas
accendit. quotiens eius occulta sug-
gestio humanas mentes ad delecta-
tiones illicitas ꝑtrahit. Alias nāq;
suꝑbię. alias inuidię. alias lux-
urię. alias auaricię facibus in-
flammat. Suꝑbię quippe facē
menti euę subposuit. cum hanc
ad contēpnenda uerba dn̄icę ius-
sionis instigauit. Inuidię quoq;
flamma cain animū succendit.
cum de accepto fr̄is sacrificio
doluit. & ꝑ hoc usq; ad fratrici-
dii facinus ꝑuenit. Luxurię
facib' cor salomonis excussit.
quē tanto mulierib' amore sub-
didit. ut usq; ad ydoloꝝ uene-
rationē deductus cum carnis
delectationē sequit̄. condito-
ris reuerentię obliuisceretur.
Auaricię quoq; igne achab ani-
mū concremauit. cum eum ad
appetenda alienā uineā inpa-
cientib' desideriis impulit. &
ꝑ hoc usq; ad reatū homicidii
ꝑtraxit. Tanto ḡ leuiathan is-
te halitu inprimis flat. q̄nto
annisu suggestionis occultę
humanas mentes ad illicita
inflamat. Vnde & bene mox
subdit̄. Et flamma de ore eius
egredit̄. Flamma quippe oris
eius. ē ipsa instigatio occultę
locutionis. Prauę enī suasionis
uerba ad unius cuiusq; animū fa-
cit. sed flamma ē q̄d de ore eius
egreditur. q̄a ardet in desideriis
animus. cum eius suggestionibus in-
stigat̄. Hęc cottidie suggerit.
hęc usq; ad p̄sentis uitę terminū
suggerere non desistit. Sed tunc
se nequius dilatat. cum ꝑ illum
dampnatū hominē ueniens. in
huius se mundi gl̄a aꝑtius osten-
tat. Tunc ab eius naribus uastator
fumus ꝓcedit. quia humana
corda signoꝝ eius admirationib'
territa amplior instigatio ꝑcu-
tit. Tunc eius halitus ardere ue-
hementius prunas facit. quia re-
ꝓboꝝ mentes quas iam calentes
amore gl̄ę temporalis inuene-
rit. suggestionis suę flatibus
usq; ad nequiciā exercendę cru-
delitatis incendit. Tunc de ore
eius flama egreditur. quia quic-
q̄d ꝑ se. quicq̄d ꝑ predicatores
suos loquit̄. ignis est. quo in-
fructuosa ligna concremant̄.
Igne aut̄ terrenę concupiscen-
tię eoꝝ mens tangitur. qui ne-
quaquā fieri p̄ciosa metalla
concupiscunt. Qui ḡ oris eius n̄
uult flamma affici. iuxta doc-
toris ueri sententiā. non lignū.
fenū. stipula. sed aurū. argen-
tum. & p̄ciosus lapis curet
inueniri. quia tanto ignis
suasionis illius amplius incendit.
quanto se ei ad consentiendū

molliorē quisq; p̄buerit. Sed
quia nulla ratione conceditur:
ut mens in hac corruptili carne
posita nequaquā suasionis ei⁹
ardore tangatur: restat ut
malignis flatib⁹ adusta. adora-
tionis se opem sine cessatione
conuertat. Flammā quippe
suggestionū illius. extinguit
cicius unda lacrimarum.;

Explicit Liber. xxx. iii⁹;

Incip̄ hystoria libri. xxx. iiij.;

In collo ei⁹ morabit̄ fortitudo. & faciē illi⁹
p̄cedet egestas. Membra carniū ei⁹ coherentia
sibi. Mittet contra eū fulmina. & ad locum
aliū non ferent̄. Cor ei⁹ indurabit̄ quasi la-
pis. & stringet̄ quasi malleatoris incus. Cum
sublatus fuerit timebunt angli. & territi
purgabunt̄. Cum app̄henderit eū gladius.
subsistere non poterit neq; hasta neq; torax.
Reputabit enī quasi paleas ferrū. & quasi
lignū putridū es. Non fugabit eū uir sagit-
tariis. Instipula uersi sunt lapides funde.
Quasi stipula estimabit malleū. & deride-
bit uibrantē hastā. Sub ipso erūt radii soli.
Sternet sibi aurū quasi lutū. Feruescere fa-
ciet quasi olla p̄fundū mare. & ponet q̄si
eū unguenta bulliunt. Post eū lucebit se-
mita. estimabit abyssū quasi senescentē
Non ē sup̄ terrā potestas que cōparet̄ ei.
qui factus ē ut nullū timeret. Omne sub-
lime uidet. ipse ē rex sup̄ om̄s filios sup̄bie;

Explicit Hystoria.
Incipit Liber.
Tricesimus Quartus;

QUIA EX
Hoc Mun-
do corpus
gerimus.
uniuersita-
tis terminū
ex ea que nos sumus
parte pensemus. Cicius quippe
qualis sit mundi finis cognosci-
mus. si sollicite aspicimus. hoc
q̄d de mundo gestam⁹. Etas
etenī nr̄a p̄ iuueniles annos ro-
bustius uiget. in senili autē
tempore crebrescentib⁹ morbis
excōquitur. & dū diuti⁹ disten-
ditur: ut subsistat. moriendi
uice cottidie deficit p̄ mom̄ta
uiuendi. Ita etiā mundi temp⁹
dū uenientib⁹ annis augetur:
crebrescentib⁹ malis afficitur.
& unde etatis augmentū p̄ci-
pit. inde salutis dispendium
sentit. Tribulationes namq;
illi cū temporib⁹ crescunt. &
eo detrimenta uite debilior
tolerat. quo quasi aduitam
p̄uectior durat. Totis enī con-
tra illū antiquus hostis ui-
rib⁹ soluitur. quia quāuis
iam nunc interiit. p̄ eo quod
sup̄ne conditionis beatitu-
dinē amisit. tunc tam̄ pleni⁹

extinguit. quando et atemptandi
licentia abstractus. eternis incen
diis religat. Unde et extrema
mundi atrocius temptaturus ag
greditur. quia quanto fit fer
uentior ad seuiciam. tanto se uici
niorem sentit ad penam. Considerat
quippe quod iuxta sit ut licentiam
nequissime libertatis amittat.
et quantum breuitate temporis
angustat. tantum multiplicitas
crudelitatis expandit. sicut de
illo uoce angelica ad iohem dicit.
Ue terre et mari. quia descendit
diabolus ad uos habens iram
magnam. sciens quod modicum tem
pus habet. Tunc ergo in magno ire
feruore se dilatat. ne qui in be
atitudine stare non potuit.
in dampnationis sue foueam cum
paucis ruat. Tunc quicquid neq
ter ualuerit callidius exquiret.
tunc ceruicem superbie altius eriget.
et per dampnatum illum quem gestat
hominem omne quod temporaliter
prevalet. nequiter ostendit. Un
de diuina uoce recte nunc dicitur.
In collo eius morabitur fortitudo.
Quid enim collo leuiathan istius.
nisi elationis extensio designatur.
quia contra deum se erigens. cum
simulatione sanctitatis etiam tumo
re potestatis extollitur. Quia
enim per collum superbia exprimitur.
ysaias propheta testatur. qui ieru
salem filias redarguit dicens.
Ambulauerunt extento collo. In
collo ergo leuiathan istius fortitu
do demorari dicitur. quia ela
tioni illius etiam subiuncta poten
tia suffragatur. quia quicquid tam superbe extollitur quicquid
callide machinatur. etiam cum uirtu
te secularis potentie exequitur.
Quod daniel propheta intuens ait. Do
lus in manu eius dirigetur. Dolus
quippe in manu est fraus in uir
tute. quia omne quod nequiter uo
let. hoc ad tempus exequi etiam for
titer potest. Dolus uero eius dirigi
dicitur. quia fraudis eius malicia
nulla difficultate prepeditur.
Hoc enim leuiathan iste uel uasa eius
habere crebro proprium solent. quod
ad iniquitatis sue cumulum ea
que nequiter appetunt. exple
re nequius possunt. Nam cum for
tasse infirmantur electi. atque in
desideriis illicitis ruunt. in
hoc plerumque diuini muneris
manu retinentur. quod uoluntatis
misere nullos effectus inueni
unt. Cumque eorum uotis ualida
contrarietas nascitur. plerumque
ex ipsa impossibilitate corri
guntur. Et miro interne dispensa
tionis ordine per conuersionem mu
tatio male uoluntatis sequitur.
dum per infirmitatem perfectio dene
gatur. Hinc est enim quod sub specie
unius cuiusque anime. de infirman

te iudea atq; in prauis itineribus gra-
diente per prophetam dns dicit. Ecce
ego sepiam uiam tuam spinis. et sepiam
eam maceria. et semitas suas non
inueniet. et sequitur amatores su-
os. et non apprehendet eos. et que-
ret eos et non inueniet eos. et
dicit. Uadam et reuertar ad uirum
meum priorem. quia tunc mihi erat
bene magis quam nunc. Spinis
enim electorum uie sepiuntur. dum
dolorum punctiones inueniunt.
in hoc quod temporaliter concu-
piscunt. Quasi interposita ma-
ceria uiis eorum obuiat. quorum ni-
mirum desideria perfectionis diffi-
cultas impugnat. Horum profecto
anime amatores suos querunt.
et non inueniunt. dum sequendo
malignos spiritus. nequaquam eas quas
appetunt huius seculi uoluptates
apprehendunt. Bene autem subditur.
quod ex ipsa difficultate mox di-
cat. uadam et reuertar ad uirum
meum priorem. quia melius mihi erat
tunc magis quam nunc. Prior enim
quippe uir dns. qui castam si-
bi animam sancti spiritus interposito a-
more coniunxit. Quem tunc mens
unius cuiusque desiderat. cum mul-
tiplices amaritudines uelut
quasdam spinas inuenit. in eis que
temporaliter concupiscit. Nam
dum aduersitatibus mundi quem
diligit morderi anima ceperit.

tunc plenius intelligit. quanto illi
cum priore uiro melius fuit. Eos quoque
quos uoluntas praua peruertit.
plerumque aduersitas corrigit. Un-
de et nimis timendum est ne sequantur
prospera. cum desiderantur iniusta.
quia difficilius malum corrigitur. quod
perfectionis etiam prosperitate fulcitur.
Leuiathan itaque iste quia cum mem-
bris suis eternis est cruciatibus de-
putatus. dolus in manu eius diri-
getur. et in collo fortitudo demo-
rabitur. quia hoc quod temporaliter
peruersa contra bonos uoluntate
desiderat. peruersiore facultate
consummat. ut tanto ei de aduer-
sitate in presenti nil obstet. quanto
ei in posterum de prosperitate nil re-
manet. Et quia omnis qui peruersis
moribus amiciciis eius innotescit.
prius ueras mentis diuicias amit-
tit. apte subiungitur. Et faciem
eius precedet egestas. Per faciem quip-
pe solet noticia designari. Un-
de scriptum est. Facies mea precedet
te. id est noticia ducatum prebe-
bit. Sciendum uero est quod egestas in
sacro eloquio aliter electorum po-
nitur. atque aliter reproborum. Ege-
stas namque electorum est. cum uere
diuicie celestis patrie ad eorum
animum redeunt. et in hoc erumpno-
so presentis uite exilio positi
pauperes se esse meminerunt.
Illas quippe diuicias sine cessa-

tione suspirant. ⁊ de quib⁹ paulus dicit. Vt sciatis quę sit spes uocationis eius. ⁊ æ quę diuicię gl̃ę hereditatis ei⁹ in scis. Et quia adhuc eas nequaquã conspiciunt. ⁊ studiose interim interrumpna istius pauptatis gemunt. Hanc pcul dubio pauptatẽ ieremias inspexerat. cum diceret. Ego uir uidens pauptatẽ meam. ⁊ murga indignationis ei⁹. Murga enĩ indignationis dĩ. ⁊ ẽ pcussio districhonis. Quã indignationẽ tuĩc homo ptulit. ⁊ cum ex paradyso pulsus ueras interni gaudii diuicias amisit. Sed quia electi quiq; incessanter conspiciunt qđ impsentis uitę penuriã ab illa potestatis ingénitę facultate ceciderunt. ⁊ bene dicit. Ego uir uidens pauptatem meam. Quis q̃s enĩ hęc adhuc usibilia appetit. pegrinationis suę malũ non intelligit. ⁊ æ hoc ipsum uidere qđ patit̃ nescit. Hanc pauptatẽ dauid intuens ait. Infirmata ẽ in pauptate uirt⁹ mea. In pauptate enĩ uirtus infirmari dicitur. ⁊ quia lapsus in hac pegrinatione animus æ corruptionis suę molestiis reuerberatus. hoc qđ pdidit contemplari ꝑ pedit̃ur. Sed hanc pauptatẽ repbi considerare negligunt. ⁊ quia dũ secuntur ea quę conspiciunt. cogitare inusibilia negligunt. quę pdiderunt. Vnde æ egestas eor̃ ꝑprie dicitur. ⁊ quia dũ replent̃ uicis. uirtutũ diuiciis uacuant. Quib⁹ sepe éuenit. ut pelationis dementiã subleuati. dũ nequaquã ruinę suę dapna considerant. ⁊ ẽ se etiã a bonis actib⁹ inopes ñ agnoscant. Vnde uoce angli ꝑdicatori laodicię dicit̃. Dicis qđ diues sũ. æ locupletatus. æ nulli⁹ égeo. ⁊ æ nescis quia tu es miser. æ miserabilis. æ paup. æ cecus. æ nudus. Qua si diuitẽ se asserit. qui parrogantiã scitatis se extollit. ⁊ ſ; paup. cecus æ nudus arguitur. ⁊ paup utiq; quia uirtutũ diuicias ñ habet. ⁊ cecus. quia nec pauptatẽ suã quã patitur uidet. ⁊ nudus. quia primã stolã pdidit. ſ; pei quia se nec pdidisse cognoscit. Quia g̃ ut dixim⁹ egestas repbor̃ ẽ defraudatio meritor̃. ⁊ recte de leuiathan dicit̃. Faciẽ ei⁹ pcedet egestas. Nemo quippe cognitioni ei⁹ iungitur. ⁊ ñ prius uirtutũ diuiciis denudet̃. Prius enĩ bonas cogitationes subtrahit. ⁊ æ tunc eis aptiorẽ noticiã suę inquitatis infundit. Et egestas g̃ faciẽ illi⁹ pcedere dicitur. ⁊ qa prius facultas uirtutũ pditur. ut quasi ꝑ familiaritatẽ postmodũ ei⁹ noticia cognoscatur. ⁊ vt

certe quia multis ita fraudulenter
surripit. ut ab eis deprehendi neq-
quam possit. et sic eorum uirtutes eua-
cuat. quatenus astutie sue mali-
ciam non ostendat. faciem eius egestas
prohibet prire. Ac si aperte diceret.
Qui cum insidians temptat. priusquam
uideatur spoliat. Hinc enim quod de
effraim per prophetam dicitur. Comede-
runt alieni robur eius. et ipse
ignorauit. Alieni quippe intelli-
gi apostate spiritus possunt. qui ro-
bur comedunt. cum uirtutem men-
tis peruertendo consumunt. Quod
effraim et pertulit et nesciuit. quia
in temptatione malignorum spirituum
et robur animi perdidit. et hoc
ipsum quia perdidit non intelle-
xit. Leuiathan ergo faciem egestas
antecedit. quia negligentium
mentes ante temptando spoliat.
quam eius insidias is qui temptatur
agnoscat. Per hoc ergo quod dictum est
in collo eius morabitur fortitudo.
uirtus uiolentie ostenditur. et
per hoc uero quod subditur. et faciem eius pre-
cedit egestas. fraudis subtilitas
designatur. quamuis de eo quod eius
faciem egestatem prire cognoscimus.
suppetit aliud quod tamen tristius
exponamus. Terribili quippe or-
dine dispositionis occulte pri-
quam leuiathan iste in illo dampnato
homine quem assumit ap-
pareat. a sancta ecclesia uirtutum sig-
na subtrahuntur. Nam prophetia
absconditur. curationum gratia
aufertur. prolixioris abstinentie
uirtus imminuitur. doctrine
uerba conticescunt. miraculorum
prodigia tolluntur. Que quidem ne-
quaquam superna dispensatio fun-
ditus subtrahit. sed non hec pri-
oribus temporibus aperte ac multipli-
citer ostendit. Quod tamen mira
dispensatione agitur. ut una
ex re diuina simul pietas et iusti-
cia compleatur. Dum enim subtrac-
tis signorum uirtutibus sancta ecclesia ue-
lut abiectior apparet. et bonorum
premium crescit qui illam prospe ce-
lestium et non propter presentia sig-
na uenerantur. et malorum mens
contra illam cicius ostenditur. qui se-
qui que promittit inuisibilia
negligunt. dum signis uisibilibus
continentur. Dum ergo humilitas
fidelium multitudine et manife-
statione signorum quasi destitu-
itur. terribili occulte dispen-
sationis examine inde bonis
miscendia largitur. unde malis iu-
sta ira cumulatur. Quia ergo leuia-
than iste priusquam manifestus
et conspicuus ueniat. ex parte
magna in sancta ecclesia signa uir-
tutum cessant. recte nunc dicitur.
Faciem eius precedit egestas. Ante
enim a fidelibus miraculorum diuicie
subtrahuntur. et tunc contra eos

antiquus ille ꝑ apta ꝓdigia hos-
tis ostenditur: ut quo ipse ꝑ sig-
na ostendit. eo a fidelib⁹ sine sig-
nis robusti⁹ laudabili⁹q; uincat. ⁊
quāuis etiā fidelib⁹ in ei⁹ certami-
ne signa non deerunt. sed tan-
ta erunt illi⁹. ut nr̄oꝝ aut pau-
ca aut nulla ēē uideant. Quoꝝ
nimirū uirtus omnib⁹ signis fit
potior: cum om̄e q̄d ab illo fieri
terribiliter conspicit. ꝑ inter-
ne constantie calcē p̄mit. Sed
malign⁹ hostis tanto contra eos
acriore inmanitate se exhibet.
quanto se despici etiā clarescenti-
bus miraculis dolet. Totū se ḡ in
eoꝝ interitū colligit. cunctosq;
reꝓbos innece fideliū unanimi
crudelitate coniungit. ut seui-
ciā suā tanto robustius exerat.
quanto ⁊ in eis que ꝑuerse age-
re appetit. nulla sibi sui corpo-
ris membra discordant. Vnde
⁊ recte subdit. Membra carniū
ei⁹ coherentia sibi. Carnes enī le-
uiathan hui⁹ sunt om̄s reꝓbi.
qui ad intellectū sp̄italis patrie
ꝑ desideriū non assurgunt.
Membra ū carniū sunt hi qui eis-
de ꝑuerse agentib⁹ ⁊ se se ad in-
iquitatē precedentib⁹ coniun-
guntur: sicut e contra ꝑ pau-
lū de d̄nico corpore dicitur:
Vos estis corpus xp̄i. ⁊ membra
de membro. Aliud quippe ē
membrū corporis. aliud m̄brū
membri. Membrū quippe cor-
poris pars ad totum. membrū
ū membri ē particula ad partē.
Membrū namq; membri. ē digitus
ad manū. manus ad brachium.
membrū ū ē corporis. totū hoc
simul ad corpus uniuersū. Sic
ḡ in sp̄itali d̄nico corpore m̄bra
de membro dicim⁹ eos qui in ei⁹
ecc̄la ab aliis reguntur: ita in
illa leuiathan isti⁹ reꝓba congre-
gatione membra sunt carniū.
qui in iniquo ope quib⁹ d̄a se
nequiorib⁹ coniunguntur. Sed
quia malign⁹ hostis sibi in ꝑuer-
so ope a p̄mis usq; ad extrema
concordat. diuin⁹ sermo in eo
membra carniū sibimet cohe-
rentia memorat. Sic namq; ꝑ-
uersa unanimit̄ sentiunt.
ut nulla contra se uicissim
disputatione diuidant. Nul-
la tunc eos diuersitatis alterca-
tio scindit. ⁊ idcirco contra
bonos uehementer p̄ualent.
quia in malo se concorditer
tenent. Sicut enī iam supiys
diximus. ut ꝑnitiosū ē si uni-
tas desit bonis. ita ꝑnitiosi⁹
ē si non desit malis. Reꝓboꝝ
quippe unitas bonoꝝ uiam
tanto duri⁹ p̄pedit. quanto
se ei ꝑ collectionē durior ob-
ponit. Hanc unitatē reꝓboꝝ

pniciosam sibi paulus conspexe-
rat: cum in medio saduceoꝝ phari-
seorūq; deprehensus dicebat. De
spe & resurrectione mortuoꝝ e-
go iudicor: Qua nimirū uoce
pcussa ptinus contra se uicissim
audientiū turba dissoluit. Cūq;
in duas partes tumultuantiū
multitudo diuidit. paulo uia e-
reptionis apitur: quia quem
turba psequentiū unita cons-
trinxerat. diuisa laxabat. Eripi-
unt etenī iusti. dū diuiduntur
iniusti: & electoꝝ uota ad pfec-
tū pueniunt. dū repboꝝ agmi-
na p discordiā confunduntur.
Qd etiā maris rubri scissione sig-
natur: dū enī in duas partes
unda diuidit. ab electo pplo ad
terrā repmissionis tenditur:
quia dū maloꝝ unitas scindit.
bonę mentes ad hoc qd appetunt
pducunt. Si maloꝝ unitas no-
xia non fuisset: nequaquā di-
uina puidentia supbientium
linguas in tanta diuersitate dis-
sipasset. Si maloꝝ unitas noxia
non fuisset: de scę ecclę hostib⁹
pphā non diceret. Precipita
dnē & diuide linguas eoꝝ. Igit
quia leuiathan iste tunc contra
electos dī in suis uirib⁹ effrenat.
ad augmentū suę malicię unita-
tē quoq; in repbis habere pmit-
titur: & tanto contra nos robu-
stius uires suas exercet. quanto non
solū nos ictu fortitudinis s; mole
etiā adunationis impugnat. Sed
quis contra ista sufficiat. Quę mens
ad tantę elationis & compaginis
pondera non ab ipsa cogitationū
radice contremiscat. Unde qa
trepidare nos p infirmitatē con-
spicit: ptinus diuina clementia
quid psemetipsā faciat. adiun-
git. Nam sequit. Mittit contra
eum fulmina: & ad locū alium
non feruntur. Quid appellatione
fulminū. n̄ tremendę illę extre-
mi iudicii sententię designant.
Quę idcirco fulmina uocantur:
quia nimirū eos quos feriunt
imppetuū incendunt. Fulmen
namq; sup eum paulus uenire
conspexerat. cum dicebat. Quē
dns ihc interficiet spū oris sui:
& destruet illustratione aduen-
tus sui. Hęc aut̄ quę in eū mit-
tunt fulmina. ad locum aliū
non feruntur: quia iustis gau-
dentib⁹ solos tunc repbos feri-
unt. Nam post triturā uitę p-
sentis in qua nunc triticū sub
paleis gemit. ita illo extremi
iudicii uentilabro inter triti-
cum paleasq; discernitur: ut
nec in tritici horreū paleę tran-
seant. nec in palearū ignē hor-
rei grana dilabant. Illa g̊ ful-
mina locum aliū nequaquā

tangunt. quia uidelicet igne
suo non grana sed paleas incen-
dunt. Sed quia leuiathan istū
pena non corrigit. insinuat
cum subiungit. Cor eius indura-
bitur quasi lapis. Cor enī anti-
qui hostis ut lapis indurabitur.
quia nulla umquā conuersionis
penitentia emolliet. Qui quia
solis ictibus eterne ultionis ap-
tabitur. recte ptinus subinfert.
Et stringit quasi malleatoris
incus. Incude quippe malleator
solis aptā pcussionibus figit.
Adhoc namq; incus statuitur.
ut crebris ictibus feriat. Leuia-
than ḡ ut malleatoris incus stri-
gitur. quia inferni uinculis
coartat. ut eterni supplicii con-
tinua pcussione tundat. Qui
m̄ quoq; pcutit. dū iusti quiq;
illo in insidiis uigilante sed do-
loribus tabescente saluant. In
incude aut alia uasa formant.
ipsa ū tot pcussionibus in uas a-
liud non transfert. Recte ḡ le-
uiathan iste incudi cōparatus
ē. quia nos illo psequente com-
ponimur. ipse aut & semp p-
cutit. & in uas utile numquā
mutat. Eterne illū pcussioni
relinq̄mus. & nos supni arti-
ficis manu in eius temptatione
pcussi. p illū quasi in uascula
formata transim⁹. In ipso enī
tundimur. sed ut ad usū dom⁹
supne ueniam⁹. Ipse ū quasi
incus stringitur. q̄a & si nunc
temptando mundū circuit. in
inferno tam̄ positus iam subac-
tus sententie non uagatur.
Sequit. Cum sublatus fuerit
timebunt angli. & territi pur-
gabunt. Scriptura sacra ita non
numquā tempus p̄teritū futu-
rumq; pmiscet. ut aliq̄ndo fu-
turo p p̄terito. aliquando ū
utat p̄terito pfuturo. Futuro
namq; p p̄terito utitur. cum
iohanni mulier paritura mas-
culū qui regat gentes in uirga
ferrea demonstrat. Q̄d quia in
carnato dno iam tunc factū fu-
erat. res gesta nuntiabat. Rur-
sū p̄terito utit pfuturo. sicut
p psalmistā dns loquit dicens.
Foderunt manus meas & pedes
meos. dinumerauerunt omnia
ossa mea. Quibus uidelicet uerbis
species dnice passionis quasi
iam transacta describitur. s;
tamen adhuc longe post futu-
ra nuntiat. Hoc ḡ loco q̄d dr.
cum sublatus fuerit timebūt
angli. nil obstat intelligi. q̄a
sub futuri temporis m̄ prete-
rita describunt. Nec recte in-
telligentie sensū relinquim⁹.
si credam⁹ leuiathan isto ab
arce beatitudinis cadente.

inruina eius etiam electos angelos
expauisse. ut cum istum ex illorum
numero superbie lapsus eiceret.
illos ad robustius standum timor
ipse solidaret. Unde et subditur.
Et territi purgabuntur. Purgati
enim sunt. quia nimirum isto cum
reprobis legionibus exeunte. soli in
celestibus sedibus qui beate in e-
ternum uiuerent remanserunt.
Huius itaque lapsus eos et terruit.
et purgauit. terruit ne condi-
torem suum superbe despicerent.
purgauit uero. quia exeuntibus rep-
bis actum est ut electi soli remane-
rent. Et quia cunctorum opifex
deus scit ad bonorum custodiam bene
uti etiam mala actione reproborum
lapsum cadentium uertit in profectum
manentium. et unde punita est
culpa superbientium. inde humi-
libus angelis et inuenta et solida-
ta sunt augmenta meritorum.
Istis namque cadentibus. illis in
munere datum est. ut cadere om-
nino non possent. Sciendum enim an-
geli dum in istis naturę suę damp-
na conspiciunt. in se ipsis iam
cautius robustiusque consistunt.
Unde fit auctore rerum domino cu-
ncta mirabiliter ordinante
ut illi electorum spiritum
patrię celestis. isti etiam
ruinę suę damna perfici-
ant. dum inde firmius

constructa est unde fuerat destru-
cta. Sed quia sepe scriptura sa-
cra predicatores ecclesię pro eo quod gloriam
patrię celestis annuntiant an-
gelorum solent nomine designari.
possumus hoc loco angelos etiam
sanctos predicatores accipere. Hinc est
enim quod iohannes in apokalypsi septem
ecclesiis scribens angelis ecclesiarum
loquitur. id est predicatoribus populorum.
Hinc propheta ait. Et angeli pacis
amare flebunt. Hinc rursum
malachias propheta loquitur dicens.
Labia sacerdotis custodiunt sci-
entiam. et legem requirunt ex ore
eius. quia angelus domini exercituum
est. Hinc paulus ait. Magnum
est pietatis sacramentum. quod ma-
nifestatum est in carne. iustifica-
tum est in spiritu. apparuit
angelis. predicatum est gentibus.
creditum est in mundo. assumptum
est in gloria. Qui igitur dispensationis
mysterium postquam apparuit
angelis dixit. predicatum est gen-
tibus subdidit. profecto angelorum
nomine predicatores sanctos. id est
ueritatis nuntios designauit.
Si igitur hoc quod dicitur. cum sublatus
fuerit timebunt angeli et ter-
riti purgabuntur. ad futurum
tempus refertur. aduenien-
te districto iudice extrema
hic leuiathan istius damp-
natio designatur. quia de

hoc mundo ꝑ iram iudicii tollit.
qui nunc mira mansuetudinis
longanimitate tolerat. Tanto
autē hinc pondere terroris ex-
cutitur: ut scōꝝ etiā p̄dicatoꝝ
fortitudo turbet. Cum enī sub-
latus fuerit timebunt angeli.
quia cum iudicii turbine rapit.
hi qui in corporib⁹ repp̄iri potu-
erint in m̄isso terrore concussi
etiā sup̄nę patrię nuntii con-
tremiscunt. Quamuis enī iam
fortes atq; ꝑfecti. adhuc tamen
quia in carne sunt positi. non
possunt in tanti terroris turbi-
ne nulla formidine concuti.
Sed cum leuiathan iste rapitur:
cumq; om̄a in ei⁹ interitu elem̄-
ta quatiunt. p̄dicatores scōs
quos ut diximꝰ adhuc in suis
corporib⁹ illud temp⁹ inuene-
rit. spes de regni ꝓpinquitate
letificat. & carnis infirmitas
de irę ostensione ꝑturbat.
Erit ḡ in eis aliquom̄ tremor le-
tus. & timor securus. quia &
cęlesti regno se remunerari
certi sunt. & ꝑ tanti turbinis
metū ꝓ carnis infirmitate
contremiscunt. Consideremꝰ
ḡ quom̄ tunc iniquoꝝ consci-
entia concutitur. quando e-
tiam iustoꝝ uita turbatur.
Hi qui oderunt aduentū iu-
dicis q̄d faciunt. si terrorē
tanti iudicii etiā qui diligunt
expauescunt. Et quia in scīis p̄-
dicatorib⁹ hoc pauore excoq̄tur.
si qua eis in eē potuisset leuiū
rubigo uicioꝝ. postquā dixit.
cum sublatus fuerit timebunt
angli. apte mox subdidit. &
territi purgabunt. Recte ḡ d̄i
iudicio & pri⁹ timere & postmo-
d̄u dicunt purgari. Sed q̄a hęc
de leuiathan istius fine cogno-
uimus. interim pri⁹ quā ꝑeat
q̄d agat audiamus. Sequitur.
Cum app̄henderit eum gladius.
subsistere non poterit. neq; has-
ta. neq; thorax. In scriptura sa-
cra aliquando ꝑ gladiū. scā p̄-
dicatio. aliq̄ndo ęterna d̄apna-
tio. aliquando tribulatio tem-
poralis. aliq̄ndo antiqui hostis
ira vl̄ ꝑsuasio designat. Gladi⁹
enī scā p̄dicatio ponitur. sic
paulus ait. Et gladiū sp̄c. q̄d ē
uerbū dei. Gladii nomine ęter-
na d̄apnatio designatur. sic
de p̄dicante heretico scriptū
ē. Si multiplicati fuerint fi-
lii ei⁹ in gladio erunt. quia q̄n-
talibet hic numerositate ger-
minent. ęterna d̄apnatione
consumunt. Gladius tribula-
tio temporalis accipitur. sic
Marię de secuturis tribulatio-
nib⁹ dicit. Et tuā ipsi⁹ animā
ꝑtransibit gladi⁹. Rursū per

gladiū ira vl' ꝑsuasio maligni hos-
tis exp̄mitur: sicut psalmista ait.
Qui liberasti dauid seruū tuum de
gladio maligno. Benignus q̄ppe
scē p̄dicationis est gladius. quo
ꝑcutimur: ut a culpa moriamur:
Malignus ū ē diabolicę ꝑsuasionis
gladius. quo male quisq; ꝑcuti-
tur: ut a uita rectitudinis extin-
guatur: Antiqui ḡ hostis ē gla-
dius. ille tunc d'apnatus homo
in usū ministerii ei⁹ assumptus.
Ipsū quippe ꝑ maliciā fraudis
exacuit. & infirmoꝝ corda
transfigit. Hunc ḡ leuiathan
gladius app̄hendit. cum eum
suus d'apnatus homo suscepit.
Si aut̄ gladii nomine ei⁹ ira sig-
natur: recte non app̄hendere
gladiū. sed gladio app̄hendi
describit̄. In tantā quippe tūc
insaniā uertetur: ut d'nari
omnib⁹ appetens. nequaquā suę
irę dominet̄. Nos namq; cum
iram in usū iusticię assumim⁹.
eam sub equitate iudicii possi-
dendo moderamur: ille autē
quia ꝑ abrupta furoris rapit̄.
non app̄hendere gladiū. sed
gladio app̄hendi ꝑhibetur.
Non enī iram possidens tenet.
sed ab ira seruiens tenet̄. Cunc-
tis aut̄ liquet q̄d hasta aduer-
sariū ꝑcutimus. thorace ū
ab aduersario munimur: Per
hastā uulnera inferimus. ꝑ thora-
cem tegimur: ne uulneremur:
Quid ḡ ꝑ hastā. n̄ predicationis ia-
culū. quid ꝑ thoracem. n̄ forti-
tudo pacientię designatur:
Leuiathan ḡ iste quia ꝑ assump-
tum reꝓbum hominē in ira om-
nimodę crudelitatis effrenatur:
app̄hendi a gladio dicit̄. Nam
ꝑ ostensionē immensę tunc for-
titudinis exhibet. quicq̄d ne-
quiter potest. Et neq; hasta neq;
thorax resistere poterit. quia
in antixp̄m ueniens tantę uir-
tutis apparebit: ut si suꝑnum
adiutoriū desit. & p̄dicantiū
acumen obtundat. & longani-
mitatē pacientiū destruat.
Nisi enī iustoꝝ uitā suꝑna gratia
solidet. non subsistit hasta. q̄a
p̄dicatoꝝ uirtus frangitur:
non subsistit thorax. quia con-
stantiū pacientia disrupta pe-
netrat̄. Vnde & subditur.
Reputabit enī ut paleas ferrū.
& quasi lignū putridū es. Q̄d
suꝑius hastā dixerat. hoc infe-
rius ferri appellatione repli-
cauit. & q̄d thoracē ꝑtulit.
hoc rursū eris cōmemoratiōe
signauit. Ferrū namq; acuit̄
ut aduersari⁹ uulneretur: es
aut̄ rubigine nulla pene con-
sumit̄. Ferro ḡ p̄dicationis ia-
cula. ere aut̄ longanimitatis

constantia designat. Unde et sub
aser specie de scā ecclā p moysen
dicit. Ferrū et es calciamentū ei.
Calciamentū quippe in scriptu-
ra sacra munimen p̄dicationis
accipitur. sicut scriptum est.
Calciati pedes in p̄paratione eu-
glii pacis. Quia q̄ p ferrū uirt.
p es aut̄ p seuerantia exprimit.
ferrū et es calciamentū ei dicit.
dū p̄dicatio illi acumine simul
et constantia munit. Ferrum
enī mala aduersantia penetrat.
p es aut̄ bona que p posuit lon-
ganimiter seruat. Cui p fecto
p seuerantiā illic aptius insi-
nuat subdens. Sicut dies iuuen-
tutis ei. ita erit et senectus
illi. Sed leuiathan iste quando
illū gladiū quē sacra eloquia
antixp̄m uocant in exercitati-
one sue iniquitatis assumpserit.
et ferrū uelut paleas. et es ue-
lut lignū putridū reputabit.
q̄a n̄ diuina grā ptegat. et p̄di-
cantiū uires uelut paleas ne-
quicie sue igne consumit.
et pacientiū constantiā quasi
lignū putridū in puluerē re-
diget. Et acumen q̄ ferri et
eris fortitudo deficiet. dū p
uiolentiā uirtutis illi. et pre-
dicationis sensus obtundit.
et pacientie longanimitas
dissipat. Nisi q̄ electos suos
opitulatio diuina roboret. ubi
tunc infirmi erunt. si fortes ue-
lut palee reputantur. Quid
tunc leuiathan iste de paleis fa-
ciet. si ferrū quasi paleas esti-
mabit. Quid de putridis lig-
nis acturus ē. si quasi lignum
putridū eris fortitudinē sol-
uet. Sed ō quā multi qui suis
uiribus ferrū siue es se ēē estimant.
in illo tunc tribulationis igne
paleas se ēē deprehendunt. et
quā multi qui p infirmitatē
ppriā ēē se paleas metuunt.
p diuinū adiutoriū fulti. in
ferri atq; eris soliditate robo-
rantur. et contra aduersariū
suū tantō magis in dō fortes
sunt. quantō se se ampli infir-
mos in se ēē meminerunt. Sed
quantō alti uehemoth iste
contra electos dī p miracula e-
rigitur. tantō contra eum
sci quiq; uehementi ad p̄dica-
tionis se uerba constringunt.
Qui tamen ita reproborum mentes
possidet. ut eas nulla confossas
iaculatione ueritatis dere-
linquat. Unde et subditur.
Non fugabit eū uir sagittari.
Quid enī sagittas n̄ uerba p̄di-
catorum accipimus. que dū ex
uoce bene uiuentiū distrin-
guntur. audientiū corda trans-
figunt. His sagittis scā

ecclā pcussa fuerat quę dicebat.
Vulnerata caritate ego sum. De
his sagittis psalmistę uoce nar-
ratur: Sagittę paruulorum factę
sunt plagę eorum. quia scilicet
uerba humiliū penetrauerunt
animos supborum. De his sagittis
uenienti ppugnatori dicitur:
Sagittę tuę acutę. ppli sub te
cadent in corde inimicorum. Vir
itaq; sagittarius est. qui p scē in-
tentionis arcū audientiū cor-
dibus uerba rectę exhortationis
infigit. Quia q̄ leuiathan iste
uerba p̄dicantiū despicit. et
cum reprborum mentes male sua-
dendo momorderit. durus in-
ter iacula eas omnimō non de-
relinquit. recte dicit. Non fu-
gabit eū uir sagittarius. Ac si
apte diceret. A reprborum cordibus
eum scī p̄dicatoris sagitta n̄
excutit. quia quisq̄s ab illo
app̄hendit. uerba iam p̄di-
cantiū audire contempnit.
Vnde bene peccatis p̄cedentibus
irascens. de his quos in manu
antiqui hostis deserit. p pro-
phām dn̄s dicit. Inmittam
uobis serpentes regulos. q̄bus
non ē incantatio. Ac si dice-
ret. Iusto iudicio talibus uos
inmundis spitibus tradam.
qui a uobis excuti exhortati-
one p̄dicantiū quasi incan-
tantiū sermone non ualeant.
Quia ū leuiathan iste a cordibus
reprborum scē p̄dicationis spiculis
non mouetur. ipse etiā scōrum
uirorum contemptus adicit. cū
ilico subinfert. In stipula uer-
si sunt ei lapides fundę. Quid
p funda. n̄ scā ecclā figurat.
Funda namq; dū in gyrū mitti-
tur: sicut de illa lapides exe-
unt. quibus aduersariorum pecto-
ra feriantur. ita scā ecclā dū
uolubilitate temporum p tribu-
lationū circuitū ducit. fortes
ex illa uiri pdeunt. quibus q̄si
lapideis ictibus iniquorum corda
tundant. Vnde et ad pphām
de bonis doctoribus dn̄s dicit.
Deuorabunt hostes. et subici-
ent lapidibus fundę. Scī quippe
doctores qui aduirtutē et alios
instruunt. hostes deuorant.
dū eos intra corpus suū p uim
conuersationis inmutant. Quos
lapidibus fundę subiciunt. q̄a
dū fortes quosq; in scā ecclā ui-
ros instituunt. p eos aduersa-
riorum supbientiū pectora dura
confringunt. Vnde et golias
immanissimus saxo fundę mo-
ritur. quia singulari scē ecclę
lapide diabolica celsitudo su-
patur. Leuiathan itaq; iste
quia dāpnato illo homine
assūpto quoslibet fortes ec-

ecclesię uelut infirmos despicit. eorę; uires temporaliter pmit. / recte nunc dicit. Instipula uersi sunt ei lapides fundę. Ac si apte diceret. Seor robur quasi instipulę mollicię rédigit. / quor lingua pri pectus illi duris ictibus tutudit. Omnē quippe tunc fortitudinē suę iniquitatis exercens. quanto se ab eis unci spitaliter dolet. tanto contra eos atroci corporaliter pualet. / æ quia nichil se contr eor spm pualére considerat. ineor carne crudelitatis suę oia argumenta consummat.

Sed qd mirū si humanas uires despicit. / qui ipsa etiā inse supni iudicii eterna tormenta contempnit. / Vnde æ subdit.

Quasi stipula estimabit malleū. >

Ac si diceret. Etiā pondus animaduersionis despicit. / quę se per suppliciū desup ueniens ferit.

Inscriptura enī sacra mallei nomine aliquando diabolus designatur: p quē nunc delinqntium culpę feriunt. aliqndo ů pcussio cęlestis accipit. / qa vel electi supnos ictus sentiuss. ut apraui tuneribs corrigantur. / vt iusta ira repbos pcutit. ut iam supplicia eterna puenienss qui etiā inposterū mereant ostendat. Jam qa appellatione mallei antiquus hostis exprimit. ppha testatur. / cum sup eum uim extremi iudicii contemplat dicens. Quom confractr ē æ contritus malleus uniuersę terrę. / Ac si diceret. Eum p quē uascula sua dns in ministerii usū formanda pcutit. / quis p pendat quo turbine ueniente extremo iudicio ineterna dapnatione confringit. / Rursū pmalleū pcussio cęlestis exprimitur. / qd salomone templū edificante signat cum dicit.

Domus aut cum edificaret lapidib de dolatis atq; pfectis edificata est. / æ malleus æ securis æ omne ferramtū non sunt audita in domo cū edificaret.

Quid enī domus illa n scam ęclesiam quā inęlestib dns inhabitat figurabat. / ad cui edificationē elector animę quasi quida expolita lapides deferuntur. / Quę cum edificat inęlis nullus illic iam disciplinę malleus résonat. / quia dolati atq; pfecti illuc lapides ducimur: ut locis iuxta meritū congruis disponamur.

Hic enī foris tundimur: / ut illic sine reprehensione ueniam?

Hic malleus. hic securis. hic omnia tunsionū résonant ferramenta. / in domo aut dei nul-

li ictus audiunt. quia in eterna
patria omnes iam percussionum stre-
pitus conticescunt. Nequaquam
ibi malleus percutit. quia nulla
animaduersio affligit. Nequaquam
securis incidit. quia receptos in-
terius nulla foras seueritatis sen-
tentia proicit. Nequaquam ferramen-
ta perstrepunt. quia nec queli-
bet minima ultra iam flagella
sentiunt. Quia quod per malleum de-
superueniens celestis pondus per-
cussionis exprimitur. recte nec
dicit. Quasi stipula estimabit
malleum. Quid est enim quod leuia-
than iste malleum despicit. nisi quod
superne animaduersionis ictus
formidare contempnit. Et quasi
stipula malleum deputat. quia
ad iuste ire se pondera uelut
contra leuissimos terrores parat.
Unde adhuc expressius subdit.
Et deridebit uibrantem hastam.
Contra leuiathan enim dominus hastam
uibrat. quia in eius interitum
districtam minatur sententiam.
Hastam quippe uibrare. est eternam
ei mortem ex districta animaduer-
sione preparare. Sed apostata
spiritus auctorem uite etiam cum sua
morte despiciens. hastam uibra-
ntem deridet. quia ex districto
iudicio quicquid graue. quic-
quid horribile se preuidet pa-
ti. non metuit. sed quo eter-
na tormenta se non posse euadere.
conspicit. eo in exercenda nequi-
cia durior assurgit. Quem cum
plerique huius mundi sapientes
in cunctis que appetit tanta per-
tinatia. tanta formidine strin-
gi considerant. corda sua ad fa-
mulatum eius tyrannidis inclinant.
et omne quod deo largiente sapi-
unt. hoc contra eum ad seruicium
hostis illius inflectunt. Unde et
recte subiungit. Sub ipso erunt
radii solis. In scriptura enim sa-
cra cum figurate sol ponitur.
aliquando dominus. aliquando per se-
cutio. aliquando de re qualibet
manifeste uisionis ostensio.
aliquando autem intelligentia
demonstratur sapientium. Per solem
quippe dominus figuratur. sicut sa-
pientie libro perhibetur. quod
omnis iniqui in extremi die iu-
dicii cognita sua dampnatione
dicturi sunt. errauimus a uia
ueritatis. et lumen iusticie non
luxit nobis. et sol non ortus
est nobis. Ac si aperte dicant.
Interni nobis luminis radius non
refulsit. Unde et iohannes ait. Mu-
lier amicta sole. et luna sub
pedibus eius. In sole enim illustra-
tio ueritatis. in luna autem que
in menstruis suppletionibus
deficit. mutabilitas tempo-
ralitatis accipitur. Sancta autem

ecclā qua supnā luminis splendore pręgūt quasi sole uestitur. / quia ū cuncta temporalia despicit. lunā sub pedib⁹ p̄mit. Rursum sole psecutio designatur: sicut meugio ueritas dicit. qđ nata sine radicib⁹ semina orto sole aruerunt. / quia uidelicet uerba uitę incorde terrenoz hominū temporali mōito urentia. supuenuente psecutionis ardore siccant. Rursū sole manifestę ustionis os / tensio designatur. / sicut ppha cunctoz dnm oculis apparentē denuntiat dicens. In sole posuit tabernaculū suū. Ac si diceret. Humanitatis assūptę sacramentū. inlumine manifestę ustionis ostendit. / æ sicut eidē pphę diuina uoce p nathan dicit. Tu fecisti in abscondito. / ego ū faciā uerbū istud inconspectu omnis isrl. æ inconspectu solis. Quid enī p conspectum solis. ñ cognitionē manifestę ustionis insinuat. Rursū solis nomine sapientiū intellectus exp̄mitur. / sicut in apokalypsi scriptū est. Quartus angl's effudit fialā suā in sole. / æ datum ē illi estu afficere homines æ igni. fialā uidelicet in sole effundere. / ē psecutionis supplicia uiris sapientię splendore fulgentib⁹ irrogare. Et datū ē illi ut afficeret homines estu æ igni. quia dū sapientes uiri cruciatib⁹ uicti. male agendi errore tanguntur. / illoz exemplo psuasi infirmi quiq; temporalib⁹ desideriis ardescunt. Ruinę namq; fortuitę augmenta p̄stant pditionib⁹ infirmoz. Qui a sole acúmen sapientiū designatur. / p comparationē quoq; a salomone dicit. Sapiens ut sol p̄manet. / stultus ut luna mutabit. Hoc ḡ loco qđ p solis radios ñ acumina sapientiū demonstrantur. ⁊ Quia enī multi qui inscā ecclā luce sapientię resplendere uidebant tunc psuasionib⁹ capti. vł immi territi. vł cruciatib⁹ fracti. leuiathan isti se ditioni subiciunt. / recte dicit. Sub ipso erunt radii solis. Ac si apte diceret. Hi qui intra scām ecclam pacumina sapientię quasi radios uidebant lucis aspgere. æ p auctoritatē rectitudinis desup splendere. / potestati leuiathan istius inqua se opatione substernent. / ut non iam recta p̄dicando desup luceant. sed ei p uerse obsequendo famulentur. Solis ḡ radii sub ipso sunt. / eū non nulli etiā doctiuri sapi-

entię suę acumina nonlibere a-
gendo subleuant. sed aduestigia
leuiathan istiꝰ ꝛ ꝑuersitate opis
ꝛ blandimento adulationis in-
clinant. ut intelligentia quę
illis sicut sol desuꝑ fuit. excę-
lesti munere antiqui hostis
pedibꝰ substernatur exterrena cu-
piditate. Vnde ꝛ nunc cū qsq;
sapientiū atq; doctoꝝ ꝓcōmo-
do vl gl'a uitę temporalis per
adulationis lapsū terrenis se
potestatibꝰ praue agentibꝰ su-
bicit. quasi subuestigiis ueni-
entis antixp̄i solis se radius
sternit. ꝛ uelut cęli lucē sub
se uehemoth humiliat. dū ꝑ
pestiferū assensū sapientium
mentes calcat. Totiens etiā le-
uiathan istiꝰ pedibꝰ se radii
solis subdunt. quotiens hii q
doctrinę uidentur lumine
splendere. inmoderato a-
cumine praua insacro eloquio
sentiunt. ꝑuersisq; eiꝰ sensibꝰ
se errore substernunt. quia
dū contra fidelia ueritatis
ꝑdicamenta se erigunt. le-
uiathan huiꝰ uestigiis falsa
sentiendo famulantur. Totiens
radii solis sub ipso sunt. quo-
tiens docti quiq; ꝛ intelligen-
tię luce pollentes. vl despectis
cęteris inelatione se erigunt.
vl summa quę sapiunt post

ponentes sordidis carnis deside-
riis inq̄nantur. vl obliti cęles-
tiū terrena ambiunt. vl non re-
miniscentes quia terra sunt. de
cognitione cęlestiū in aniter
gl'antur. Vnde ꝛ recte subiun-
gitur. Sternet sibi aurū quasi
lutū. Appellatione quippe au-
ri insacro eloquio aliquando
diuinitatis claritas. aliquando
splendor supnę ciuitatis. ali-
quando caritas. aliq̄ndo nitor
glę secularis. aliq̄ndo autē
pulchritudo scītatis accipitur.
Auri enī nomine ipsa intima
diuinitatis claritas designatur.
sicut incanticoꝝ canticis spe-
cies sponsi describitur. Caput eiꝰ
aurū optimū. Quia enī caput
xp̄i ds. nil ū ē in metallo auro
fulgentiꝰ. sponsi caput au-
rū dicitur. quia eiꝰ huma-
nitas ex diuinitatis suę nobis
claritate principatur. Rursū
auri nomine splendor ciui-
tatis supnę accipitur. sic
hanc iohs se uidisse testatur
dicens. Ipsa ciuitas aurū mun-
dū simile uitro mundo. Auro
namq; ex quo illa ciuitas constat.
simile uitro dicitur. ut ꝛ ꝑ
aurū clara. ꝛ ꝑuitrū ꝑspicua
designetur. Rursū auri nomine
caritas intimatur. sicut an-
gelū quē sibi loqui isdē iohs

aspexit ad mamillas zona au-
rea accinctū uidit. quia nimi-
rū supnoꝝ ciuiū pectora dū pe-
nali iam nequaquā timori sub-
iecti sunt. atq; a se uicissim
nulla scissione soluunt. ulta
ex sola se caritate constringunt.
Zonā quippe aureā circa mamil-
las habere. ē cunctos mutabiliū cogitationū motus ꝑ soli
iam amoris uincla restringere.
Rursū auri nomine nitor glē
temporalis exprimitur. sicut
ꝑ ꝓphām dicit. Calix aureus
babylon. Quid enī babylonis
nomine. nisi huius mundi gl̄a de-
signatur. Quę calix aureus
dicitur. quia dū pulchra eē
temporalia ostendit. stultas
mentes in sui concupiscentia
deebriat. ut speciosa tempo-
ralia appetant. & inuisibilia
pulchra contēpnat. Hoc aureo
calice prima sponte sua ęua
ualde deebriata ē. de qua hys-
toria ueritatis dicit. quia cū
uetitum lignū concupisceret.
uidit qd pulchrū eēt uisu. as-
pectuq; delectabile. & comedit.
Aureus ḡ babylon calix ē. quia
dū uisū exterioris pulchritu-
dinis ostendit. sensū interne
rectitudinis subtrahit. Rursū
auri nomine splendor scīta-
tis accipitur. sicut iu-
daicū ppl̄m ab splendore iusti-
cię ad nequicię tenebras cōmu-
tatū ieremias deplorat dicens.
Quomodo obscuratū ē aurū mutatus
ē color optimus. Sicut enī &
supius diximus. aurū obscuratur.
cum subsequentibus iniquitatū
tenebris iusticię pulchritudo
deseritur. Color optimus immutatur.
cum splendor innocentię. in
feditatē uertitur culpę. Luti
quoq; nomine in sacro eloquio
aliquando terrenarū rerum
multiplicitas. aliquando sor-
didę sapientię iniqua doctri-
na. aliquando autē desiderii
carnalis illecebra designatur.
Ꝑ lutū quippe terrenarū rerū
multiplicitas figuratur. sicut
ꝑ abacuc ꝓphām dicit. Ve ei
qui multiplicat non sua.
usq; quo aggrauat contra se
densum lutum. Denso enī lu-
to se aggrauat. qui ꝑ auariciā
terrena multiplicans peccati
sui se oppressione coangustat.
Rursū luti nomine doctrina
sordidę sapientię designatur.
sicut ꝑ eundē ꝓphām dno
dicit. Viā fecisti in mari eq̄s
tuis. in luto aquarū multarū.
Ac si diceret. Aperuisti iter pdi-
catoribus tuis. inter doctrinas
huius scl̄i sordida & terrena
sapientes. Ꝑ lutū quoq; desi-

deriũ sordidę uoluptatis exprimitur: sicut psalmista dep̃cans ait. Eripe me de luto ut non inhéream. Luto quippe inherére: ẽ sordidis desideriis concupiscentię carnalis inquinari. Hoc ḡ loco aurũ claritas sc̃itatis accipitur: Lutũ ũ vl terrenarũ rerũ auariciã. vl prauarũ contagia doctrinarũ: vl sordes carnaliũ uoluptatũ nil obstat intelligi. Quia enĩ multos leuiathan iste qui intra sc̃am ęcclam fulgore iusticię resplendere uidebant. tunc vl terrenarũ rerũ concupiscentia. vl errantis doctrinę contagio. vl carnalib⁹ sibi ꝓculdubio quasi lutũ sternit. Aurũ enĩ quasi lutum sternere. ẽ inquibusdã uitę mundiciã ꝑ illicita desideria conculcare: ut hi etiã sordidis ei⁹ uestigiis seruiant. quz contra illũ pri⁹ uirtutũ splendore rutilábant. Antiquus itaq; hostis aliis nunc sub specie sc̃itatis illúdit: alios aut̃ ꝑ feda uicia uitę carnalis intercipit. Sed ꝑ hęc apte grassabitur: nunc aut̃ multoꝝ cordib⁹ occulte dominat̃. sic̃ paulus apl̃s dicit. Vt reuelet̃ in suo tempore. Nam misteriũ iam opatur iniquitatis. Totiens ḡ etiã nunc aurũ sibi quasi lutũ subicit: quotiens castitatẽ fideliũ ꝑ carnis uicia sternit. Totiens aurũ uelut lutũ calcat: quotiens sensũ continentiũ ꝑ inmunda desideria dissipat.

Qd tunc tanto uehementi⁹ ꝑaget: quanto suę ꝑditę libertati cõmissus. hoc qd appetit effrenati⁹ ꝑ petrabit. Et fortasse quempiã moueat. cur misericors ds fieri ista ꝑmittat. ut leuiathan iste seu nunc ꝑ suggestiones callidas. siue tunc ꝑ dãpnatũ illũ quẽ replet hominẽ vl solis sibi radios id ẽ doctos quosq; sapientesq; subiciat. vl aurũ hoc ẽ uiros sc̃itatis claritate fulgentes quasi lutũ sibi uiciis coinquinando substernat. Sed cici⁹ respondemus: q̃a aurũ qd prauis ei⁹ ꝑsuasionib⁹ quasi lutũ sterni poterit. aurũ ante dĩ oculos numquã fuit. Qui enĩ seduci quandoq; ñ reuersuri possunt: quasi habitam sc̃itatẽ ante oclos hominũ uident̃ amittere. sed eã ante dĩ oculos numquã habuerunt. Sepe namq; homo multis occulte peccatis inuoluitur: & in una aliqua uirtute magnus uidet̃. Quę ipsa quoq; uirtus inanescens deficit. quia dum innotescit hominib⁹ ꝓculdubio lauda tur: eiusq; laus

inhianter appetit. Unde fit. ut
ipsa quoq; uirtus ante dei oculos
uirtus non sit. dum abscondit
quod displicet. pdit quod placeat.
Que itaq; merita esse apud dm pos-
sunt. quando et mala occulta
sunt. et bona publica. Plerumq;
enim sicut diximus. latet superbia.
et castitas innotescit. atq; ideo
ostensa diu castitas circa uite
finem perditur. quia cooperta superbia
usq; ad finem incorrecta retinet.
Alius elemosinis uacat. propria
distribuit. sed tamen multis
iniusticiis seruit. vel fortasse
linguam in detractionibus exerit.
et fit plerumq; ut his qui mise-
ricors fuerat. iuxta uite sue
terminum rapacitatis et crudeli-
tatis stimulis inardescat. Quod
ualde iudicio iusto agitur.
ut perdat et ante homines unde
hominibus placuit. qui hoc unde
deo displicuit. corrigere numquam
curauit. Alius pacientie studet.
sed inuidere aliis et seruare in
corde maliciam non cauet. fit
quandoq; impatiens. quia diu
latuit dolens. Hi itaq; et per ali-
quid aurum sunt. et per aliquid
lutum. atq; hoc aurum quasi lu-
tum sternitur. quando occultis
peccatis exigentibus etiam uirtus
que publice claruerat dissi-
patur. Sed ope precium credi-
mus. si in his uirtutem superni ordi-
nis subtilius perpendamus. Sepe enim
omnipotens occulta eorum mala diu tole-
rat. ut aperta eorum bona electorum
suorum usibus profutura dispenset.
Nam non nulli mundum nequaquam
funditus deserentes. non perseue-
raturi angustum iter arripiunt.
sed ad querendam angustam uiam
exemplo suo eos qui perseueratu-
ri sunt accendunt. Unde ple-
rumq; contingit. ut ipsum hoc
quod bene uidentur uiuere. non sibi
sed solis potius electis uiuant.
dum exemplis suis ad bene ui-
uendi studia perseueraturos alios
non perseueraturi prouocant. Se-
pe enim quosdam uidemus uiam in-
gredi. ad locum propositum festina-
re. quos alii quia euntes cons-
piciunt secuntur. eundemq; pari-
ter locum petunt. Sed fit ple-
rumq; ut irruente aliquo im-
plicationis articulo post se re-
deant qui preibant. et hi ad lo-
cum perueniant. qui sequebantur.
Ita nimirum sunt. qui non perse-
ueraturi uiam sanctitatis arripiunt.
Idcirco enim uirtutis iter non per-
uenturi inchoant. ut eis qui
peruenturi sunt. quo gradiantur
ostendant. Quorum etiam casus
utilitate non modica electorum
profectibus seruit. quia illorum
lapsum dum conspiciunt. de suo

statu contremiscunt. et ruina que
illos dampnat. istos humiliat.
Discunt enim in superni adiutorii pro-
tectione confidere. dum plerosque
conspiciunt. de suis viribus ceci-
disse. Quando quoque bene agere vi-
dentur reprobi. quasi planum iter
patrie celestis sequentibus mons-
trant. quando vero in lapsum nequi-
cie corruunt. electis post se per-
gentibus quasi cavendam superbie
foveam ostendunt. Eat quoque leuia-
than iste et solis sibi radios
subdat. et aurum luti more su-
biciat. Scit omnipotens deus ad electorum
suorum solatium bene uti malo re-
proborum. quando hi qui ad illum
perventuri non sunt viam sanctita-
tis arripiunt. Idcirco enim vir-
tutis iter non perventuri. et
suis ad eum meritis proficiunt.
et sepe in eo quod superbe sapiunt.
alienis lapsibus corriguntur. Sed
si hec leuiathan agit. in eis etiam
quos claros aliqua virtus osten-
dit. quid de illis facturus est. quorum
mens vel ex parte aliqua suble-
vata a terrenis concupiscen-
tiis non est. Quos tamen di-
vinus sermo aperte exprimit. dum
subiungit. feruescere faciet
quasi ollam profundum mare. Quid
per mare nisi vita secularium. quid
per profundum nisi alte et abdite eorum
cogitationes exprimuntur.

Quod profundum mare leuiathan
iste quasi ollam facit feruescere.
quia nimirum constat. quod persecu-
tionis extreme tempore contra
electorum vitam studeat animos
reproborum per flammam crudelitatis
excitare. Tunc profundum mare
quasi olla feruescet. cum corda
dilectorum seculi valido ardore suc-
cendit. Et que hoc pacis tem-
pore intra suam maliciam clausa
latuerunt. tunc in estum imma-
nissime persecutionis ebulliunt.
ac per abruptam crudelitatis aperte
licentiam ea que diu presserant.
odia antiqui liuoris exalant.
Quia autem pestifero errore persua-
si. sic in istis famulantur antichristo.
ut tunc verius prebere se existi-
ment obsequium xpo. postquam
dixit. feruescere faciet quasi
ollam profundum mare. aperte sub-
iunxit. Olet quasi cum un-
genta bulliunt. Unguenta quippe
cum bulliunt. fraglantiam
suauitatis reddunt. Quia quoque le-
uiathan iste ita seducet corda
reproborum. ut quicquid ex iniqui-
tate perfidie. pro veritate recte
fidei se agere suspicentur.
quasi bene eis olet. id quod zelo
religionis exercent. Unde
in euangelio discipulis veritas
dicit. Ut omnis qui interfi-
cit vos. arbitretur obsequium se

p̄stare d̄o. Igitur sicut olla
feruent. d̄u crudeliter p̄secunt̄.
sed apud eos ipsa p̄secutio un-
gentoꝝ fraglantiā redolet. d̄u
mens eoꝝ uanis suspicionibꝰ
decepta estimat. quia d̄o obse-
quiū p̄soluat. In scriptura enī
sacra unguentoꝝ odoribꝰ opini-
o solet signari uirtutū. Unde
sponsa in canticis canticoꝝ spon-
sū desiderans ait. In odore un-
guentoꝝ tuoꝝ currimꝰ. Et unde
paulus apl̄s uirtutū laude fra-
glare se sciens ait. Xp̄i bonus
odor sumꝰ d̄o. Itaq; quia le-
uiathan iste ministros illiꝰ p̄-
diti uasi sui in crudelitatis op̄a
sub opinione laudis & p̄tex-
tu uirtutis intercipit. post-
quā dictū ē. feruescere faciet
quasi olla p̄fundū mare. recte
mox subdit̄. Olet quasi cum
unguenta bulliunt. Q̄d enī
p̄crudelitatis incendiū mare
feruet. hoc in eorunde iudici-
o qui excitant̄. falso nomine
uirtutis ac si unguenta bul-
liunt ostendit. ut tantó atro-
ciores ad crudelitatē fiant.
q̄ntó se etiā mereri p̄mia q̄si
p̄ zelo religionis existimant.
Iustūq; hoc ē diuino iudicio.
ut qui pietatis uim p̄pende-
re & custodire negligunt.
suspicionis suę odore fallant̄.

Unde & ad illusionis augmentū
eos crudelia p̄petrantes. signa
quoq; ac p̄digia subsecuntur.
sicut & recte subiungit̄. Post eū
lucebit semita. Post leuiathan
quippe semita lucere p̄hibetur.
quia quaqua transit. admirati-
onē nimiā ex miraculoꝝ suoꝝ
claritate derelinquit. Et siue p̄
se seu p̄ministros suos quelibet
p̄deat. mendacibꝰ signis chorus-
cat. Unde & hoc q̄d iā p̄tulimꝰ.
in euglio ueritas dicit. Surgent
pseudo xp̄i & pseudo p̄phetę. &
dabunt signa magna & p̄digia.
ita ut in errorē inducant̄. si
fieri potest etiā electi. Semita
ḡ post leuiathan lucet. quia
quoꝝ corda penetrat. eoꝝ op̄a
p̄digiis illustrat. ut nimirū
tantó altiꝰ eoꝝ mentes in erroris
tenebris teneat. quantó p̄ eos
foris quasi potentiꝰ lucē de mi-
raculis ostentat. Sed sunt non
nulli qui in memoria & uerba
p̄phetica & euglica p̄cepta re-
tinentes. sciant & falsa ēē sig-
na quę exhibet. & uera sup-
plicia ad quę decipiens trahit.
Horū corda leuiathan iste q̄a
scītatis ostentatione non in-
tercipit. in alia se eis illusione
cōponit. Quosdā namq; hęc
scientes. sed tamen p̄sentem
uitā diligentes conspicit.

quoꝝ ꝓtinus mentib⁹ uentura sup-
plicia leuigat. ⁊ finienda q̄ndoq;
districtionis iudicia asserit. ⁊
deceptos callide ad p̄sentes uolup-
tates rapit. Vnde ⁊ apte mox
subdit̄. Estimabit abyssū qua-
si senescentē. Q̄d ęterna incom-
p̄hensibiliaq; iudicia abyssi so-
leant nomine designari. ⁊ psal-
mista testat̄ dicens. Iudicia tua
abyssus multa. Senectus ū ali-
quando ꝓ finis ꝓpinquitate
ponit̄. Vnde ait apl̄s. Q̄d anti-
quat̄ ⁊ senescit. ⁊ ꝓpe interitū
ē. Leuiathan itaq; iste estima-
uit abyssū quasi senescentem. ⁊
quia reꝓboꝝ corda sic fatuat.
ut suspicionē eis de uenturo
iudicio qd̄ quasi finiat̄ infun-
dat. Abyssū namq; senescere
estimat. ⁊ qui terminari q̄ndo-
q; in suppliciis sup̄nā animad-
uersionē putat. Igit̄ antiquus
iste ꝑsuasor in membris suis.
id ē in mentib⁹ iniquoꝝ futu-
ras pęnas quasi certo fine de-
terminat. ut eoꝝ culpas sine
termino correctionis extendat. ⁊
⁊ eo magis hic peccata n̄ fini-
ant. quia illic estimant pecca-
toꝝ supplicia finienda. Sunt
etiā nunc qui idcirco peccatis
suis ponere finē negligunt. ⁊
quia habere quandoq; finem
futura sup̄ se iudicia suspican-
tur. Quib⁹ breuiter respondem⁹.
Si quandoq; finienda sunt sup-
plicia reꝓboꝝ. ⁊ quandoq; ḡ fini-
enda sunt gaudia beatoꝝ. ꝑ se-
metipsā namq; ueritas dicit.
Ibunt hi in suppliciū ęternū. ⁊ iu-
sti aut̄ in uitā ęternā. Si ḡ uerū
non ē qd̄ minatus est. ⁊ neq; illud
uerū ē q̄d ꝓmisit. At inquiunt.
Ideo ęternā penā peccantib⁹ mi-
natus ē. ut nos a peccatoꝝ ꝑpe-
tratione compesceret. ⁊ quia cre-
aturę suę ęterna supplicia mi-
nari debuit non inferre. Quib⁹
cicius respondem⁹. Si falsa mina-
tus ē ut ab iniusticia corrige-
ret. ⁊ etiā falsa ē pollicitus. ut
ad iusticiā ꝓuocaret. Et quis
hanc eoꝝ uesaniā toleret. ⁊ qui
d̄u ꝓmissionib⁹ suis reꝓboꝝ
supplicia finiri asserunt. asser-
tione sua etiā electoꝝ p̄mia re-
munerationesq; confundunt.
Quis hanc eoꝝ uesaniā toleret. ⁊
qui conant̄ astruere uerum
non ēē qd̄ ueritas de ęterno ig-
ne minata est. Et d̄u satagunt
d̄m ꝑhibere misericordē. ⁊ non
uerent̄ p̄dicare fallacē. At
inquiunt. Sine fine puniri
non debet culpa cum fine. Iustus ni-
mirū ē omp̄s d̄s. ⁊ ⁊ qd̄ non ę-
terno peccato cōmissū ē. ęter-
no non debet punire tormēto.
Quib⁹ cicius respondem⁹. quod

recte dicerent. / si iudex iustus
districtusq; ueniens non corda
hominū sed facta pensaret. Ini-
qui enī ideo tunc sine fine deli-
querunt. / quia cū fine uixerūt.
Voluissent quippe sine fine ui-
uere. / ut sine fine potuissent
in iniquitatib⁹ ꝑmanere. Nam
magis appetunt peccare quā
uiuere. / & ideo hic semꝑ cupi-
unt. / ut numquā desinant pec-
care cum uiuunt. Ad districti
ū iudicis iudiciū ꝑtinet. ut
numq̄ careant supplicio. quoꝝ
mens in hac uita numquā uo-
luit carere peccato. / & nullus
det̄ iniquo termin⁹ ultionis.
qui quādiu ualuit habere no-
luit terminū criminis. At in-
quiunt. Nullus iustus crude-
litatib⁹ pascitur. / & delinquens
seruus a iusto dn̄o idcirco cedi
precipit̄. ut a nequicia corri-
gat̄. Ad aliq̄d ḡ ceditur. / cū
non ei⁹ dn̄s cruciatu delectet̄.
Iniqui aut̄ gehennę ignib⁹ tra-
diti. / quo fine semꝑ ardebunt. /
Et quia certū ē q̄d pius atq; omp̄s
ds non pascit̄ cruciatib; ini-
quoꝝ. / cur cruciant̄ miseri
si non expiantur. / Quib⁹ cici⁹
respondemus. Q̄d omp̄s ds q̄a
pius ē miseroꝝ cruciatu non
pascitur. / quia aut̄ iustus ē.
ab iniquoꝝ ultione inꝑpetuo
non sedat̄. Sed iniqui om̄s ęter-
no supplicio dediti. ęquidē sua
iniquitate puniunt̄. & tamen
ad aliq̄d concremantur. / scili-
cet ut iusti om̄s & indō uide-
ant gaudia quę ꝑceꝑunt. &
in istis respiciant supplicia q̄
euaserunt. / ut tantō in ęternū
magis diuinę gr̄ę debitores se
ēē cognoscant. quantō in ęter-
nū mala punire conspiciunt.
quę ei⁹ adiutorio uitare potu-
erunt. At inquiunt. Et ubi
ē qd̄ sc̄i sunt. si ꝑ inimicis suis
quos tunc ardere uident. non
orabunt. / quib⁹ utiq; dictū est
ꝑ inimicis ur̄is orate. / Sed cici⁹
respondem⁹. Orant ꝑ inimicis
suis eo tempore quo possunt
ad fructuosā penitentiā eoꝝ
corda conuertere. / atq; ipsa
conuersatione saluare. Quid
enī aliud ꝑ inimicis orandū ē.
n̄ hoc q̄d ait apl̄s. / ut det illis
ds penitentiā. & resipiscant
a diaboli laqueis a quo captiui
tenent̄. ad ipsi⁹ uoluntatem. /
Et quom̄ ꝑ illis tunc orabitur. /
qui iam nullaten⁹ possunt ad
iusticię opa ab iniquitate cō-
mutari. / Eadē itaq; causa est.
cur non oret̄ tunc ꝑ hominib⁹
ęterno igne dapnatis. quę nc̄
etiā causa ē ut non oret̄ ꝑ di-
abolo angl̄isq; ei⁹ ęterno sup-

plicio deputatis. que nunc causa ē etiā ut non orent scī homines ꝑ hominib⁹ infidelib⁹ impiisq; defunctis. qui de eis utiq; quos ęterno deputatos supplicio iam nouerunt. ante illū iudicis iusti conspectū orationis suę meritū cassari refugiunt.

Qd si nunc quoq; uiuentes iusti mortuis & dapnatis iniustis minime cōpatiunt. quando adhuc aliqd iudicabile de sua carne se se ꝑpeti nouerunt. tanto districti⁹ tunc iniquoꝝ tormēta respiciunt. quanto ab omī uicio corruptionis exuti ipsi iā iusticię uicini⁹ atq; arti⁹ inherebunt. Sic quippe eoꝝ mentes ꝑ hoc qd iustissimo iudici inherent. uis districtionis obsorbet. ut omīno eis non libeat. quicqd ab illi⁹ interne regulę subtilitate discordat.

Sed quia oborto occasionis articulo. hęc contra origenistas breuiter diximus. ad eū quē ꝑtermisim⁹ exponendi ordinē recurram⁹. Postquā misericors ds. callida machinamēta leuiathan isti⁹ indicauit. apte ꝑdicens omne quo electos exteri⁹ uehementer oppimit. omē qd electis interi⁹ suggestione sua repbis blandienter infundit. mox inmanitatem uirtutis illi⁹ breuiter insinuans subdidit. Non ē sup terrā potestas. quę comparet ei. Potestas ei⁹ sup terrā cunctis eminentior ꝑhibetur. quia & si actionis suę merito infra homines cecidit. omē tamen hominū genus naturę angelicę conditione trāscendit. Quāuis enī interne felicitatis beatitudinē ꝑdidit. naturę tamen suę magnitudinē non amisit. cui⁹ ad huc uirib⁹ humana omīa supat. licet scīs hominib⁹ meritoꝝ suoꝝ deiectione subiaceat. Vnde & eisdē scīs contra hunc decertantib⁹ eo retributionis suę meritū crescit. quo ille ab eis uincit. qui ꝑ naturę potentiā quasi iure hominib⁹ se sup ēē glatur. Sequit. Qui factus ē ut nullū timeret. Sic quidē ꝑ naturā factus ē. ut conditorē suū caste timere debuisset. timore uidelicet sobrio. timore securo. non timore quē foras caritas mittit. sed timore qui in sclm scli ꝑmanet. id ē quē caritas gignit. Aliter enī timet coniugem uxor amans. aliter timet dominā ancilla peccans. Sic ḡ iste fuerat conditus. quatenus timore leto auctorē suū. & amans metueret. & metuens amaret. sed

sua puersitate talis factus ē ut
nullū timeret. Ei quippe a quo
con ditus fuerat. sub eē despe-
xit. Ita enī ds supra omā est. ut
ut ipse sub nullo sit. Leuiatan
ū iste eī celsitudinis culmen
conspiciens. ius puerse liberta-
tis appetiit. ut p̄ esset ceteris
ꝛ nulli sub eēt dicens. Ascendā
sup altitudinē nubiū. similis
ero altissimo. Cui eo ipse simili-
tudinē pdidit. quo eē ei supbe
similis in celsitudine concupi-
uit. Qui enī caritatē eī imitari
debuit subditus. ambiit eī cel-
situdinē. ꝛ hoc qd imitari
poterat. amisit elatus. Celsus
nimirū eēt. si ei qui ueracit
celsus ē inherere uoluisset.
Celsus eēt. si participatione ue-
re celsitudinis content fuisset.
Sed dū priuatā celsitudinē sup-
be appetiit. iure pdidit prin-
cipatū. Relicto enī eo cui de-
buit inherere p̄ncipio. suum
sibi appetiit quodam eē p̄n-
cipium. Relicto eo qui uere
illi sufficere, posse indicauit.
ꝛ tantomagis infra se cecidit.
quantomagis se contra condi-
toris sui glam erexit. Hā quē
exaltabat libera seruitus. de-
iecit captiua libertas. Qua
libertate nunc ut nullū time-
at effrenatur. sed ipsa gra-
uiter effrenatione restringitur.
Supno enī iudicio cuncta mira-
biliter ordinante. uinxit illū
libertas quā appetiit. qua nc̄
omnim̄ non timens omnib̄ sup-
pliciis subiacet. qui electi etiā
sup eē poterat. si unū quē de-
buit timere uoluisset. Vnū
pfecto timeret omā possidens.
qui nunc non timens omīa patit̄.
Factus ē g̊ ut nullū timeret.
nullū uidelicet quia nec dm̄.
sed neq; qd passurus ē metuit.
cui felicius nimirū fuerat ti-
mendo uitare supplicia. quā n̄
timendo tolerare. Appetitū
itaq; celsitudinis uertit in ri-
gorē mentis. ut iam pduriciā
se male eē non sentiat. quia
preeē p glam querebat. Nam
quia ius quesitę potestatis n̄
obtinuit. quasi quodda sup-
bię suę remediū insaniā insen-
sibilitatis inuenit. Et q̄a pfecto
transgredi cuncta non potuit.
despectū contra cuncta p̄para-
uit. Cui adhuc supbia studio-
se describitur. cū ptinys sub-
infertur: Omne sublime uidet.
idē cunctos uelut infra se po-
sitos. quasi de sublimi respicit.
quia dū pintentionē contra
auctorē nitit̄. estimare sibi
quemlibet simile dedignat̄.
Qd apte etiā membris eī

poterat se sibi sufficere

congruit. quia om̄s iniqui ꝑtu-
morē cordis elati. cunctos quos
cernunt suꝑbię fastu despici-
unt. et si quando exteriꝰ uene-
rant̄. intus tamen in secreto cor-
dis. ubi apud se sua estimatio-
ne magni sunt. cunctoꝝ sibi
uitā meritūq; post ponunt.
eosq; infra se ēē respiciunt. q̄a
ꝑelatā cogitationē cordis in
cuiusd̄a se altitudinis arce
posuerunt. Quibꝰ bene ꝑ ꝓpham
dicit̄. Ve qui sapientes estis in
oculis ur̄is. et corā uobismet-
ipsis prudentes. Hinc etiā pau-
lus ait. Nolite ēē prudentes a-
pud uos metipsos. Hinc ad sau-
le diuina increpatione dicit̄.
Nonne cum ēēs paruulus in oc̄lis
tuis. caput te constitui in tri-
bubꝰ isrl̄. Paruulus quippe in
oculis suis ē. qui in eo q̄d semet-
ipsū considerat. imparē se alie-
nis meritis pensat. Nam quasi
grandē se conspicit. quisq̄s se
suꝑ aliena merita elatione co-
gitationis extendit. Saul reꝓ-
bus in bono q̄d ceꝑat non ꝑ-
mansit. quia fastu susceptę po-
testatis intumuit. At contra
dauid semꝑ de se humilia sen-
tiens. eiusd̄eq; saulis se cōpara-
tione post ponens. postquā fe-
riendi locū reppit et peꝑcit.
ei[illegible]dē seuienti aduersario
humili se ꝓfessione ꝓstrauit dicens.
Quē ꝑsequeris rex isrl̄ quē ꝑseque-
ris. Canē mortuū et puli[illegible]cē
unum. Et certe iam unctus in
regē fuerat. iam exorante samu-
ele et cornu suꝑ se oleū fundente
didicerat. q̄d eum diuina gratia
saule reꝓbato ad regni guberna-
cula possidenda seruabat. et ta-
men ꝑsequenti aduersario m̄te
se humili substernebat. cui di-
uino iudicio p̄latū se ēē noue-
rat. Illi itaq; se humilit̄ post po-
nebat. cui ꝑelectionis grām in
cōparabiliter nouerat se ēē me-
liorē. Discant ḡ quom̄ humilia-
ri ꝓximis debeant. qui adhuc
quo loco apud d̄m habeant̄ ne-
sciunt. si sic se electi etiā illis
humiliant. quibꝰ iā se ꝑinter-
na iudicia ante positos depre-
hendunt. Hoc aut̄ ꝓprium ēē
specimen electoꝝ solet. q̄d de
se semꝑ sentiunt infra quā st̄.
Hinc namq; ab eod̄e dauid d̄r.
Si non humilit̄ sentiebam. sed
exaltaui animā meā. Hinc sa-
lomon ad sapientiā paruulos
uocat dicens. Si quis ē paruu-
lus ueniat ad eā. Qui enī nec d̄u
semetipsū despicit. humilē d̄i
sapientiā non app̄hendit.
Hinc in euglio d̄ns dicit. Confi-
teor t̄ d̄ne cęli et terrę. qui
abscondisti hęc a sapientibꝰ et

prudentib⁹ & reuelasti ea paruu-
lis. Hinc rursū psalmista ait.
Custodiens paruulos dn̄s. Hinc
magister gentiū dicit. Facti su-
mus paruuli in medio urm̄. Hinc
discipulos admonens ait. Supi-
ores sibi inuicē arbitrantes.
Nam quia iniquus quisq; inferi-
orē ēē omnē quē cogitat putat. /
e diuerso iustus studeat. ut sup-
iorem quēlibet pximū attendat.
Ac ne dū se alii alter humiliat.
iret alter in elationem. bene
utrāq; partē admonuit dicens.
supiores sibi inuicē arbitrantes. /
ut in cogitationib⁹ cordis & ego
m̄ illū p̄ferā & uicissim me ille
sibi. ut cum ab utraq; parte
cor inferi⁹ p̄mitur. nullus ex-
impenso honore subleuet. Sed
hanc humilitatis formā repbi
quia leuiathan isti⁹ membra sūt.
vl cognoscere vl tenere contēp-
nunt. / qui & si quando se hu-
miles specieten⁹ ostendunt. hu-
militatis uim seruare intrinse-
cus negligunt. Quib⁹ sepe acci-
dit. ut si quando unū q̄dlibet
bonū vl minimū faciant. a
malis suis omnib⁹ respectū m̄-
tis ptinus auertant. atq; hoc
q̄d vl extremū bonū fecerint
tota intentione semp inspici-
ant. & in eo iam se quasi scōs
aspiciant. / obliti malor̄ om̄iū
quę cōmiserunt. uni⁹ sui tantūm
boni memores q̄d fortasse facere
nec pfecte potuerunt. Sic eue-
nire e contra electis solet. ut cū
multa uirtutū grā polleant.
unū eos vl tenuissimū uiciū
ualde defatigans pulset. qua-
tenus dū ex quadā parte se se
infirmari considerant. de his
uirtutib⁹ in quib⁹ p̄ualent. se
minime extollant. / dūq; de
infirmitate trepidant. hoc
quoq; ubi fortes sunt. humi-
lius seruent. Sepe g̊ repbi p
hoc q̄d unū vl minimū bonū
suū in caute aspiciunt. / ma-
la multa ac grauia in quib⁹ di-
mersi sunt. non agnoscunt.
Et sepe electi p hoc q̄d ad tenu-
issimū malū suū infirmati
trepidant. / mira dispensati-
one agit. ut magna bona ad
quę pfecti sunt. non amittant.
Iusti itaq; & occulti examinis
mensura disponit. ut istos &
mala adiuuent. illos & bona
grauent. dū & isti ad pfectū
boni utant leuib⁹ malis. / &
illi ad augmentū mali utant
minimis bonis. Isti quippe
inde pfectius in bono pficiunt.
unde malo tēptantur. / illi
aut inde ad maius malū de-
ficiunt. unde de bono glant.
Sic itaq; male bono utitur re-

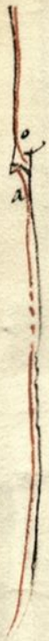

pbus. & bene malo utit̄ pbus. sicut sepe contingit. ut ali⁹ ex cibo salutifero inordinate sūpto. pestē languoris incurrat. ali⁹ ueneno serpentis in medicamine ordinate confectionis adhibito. languoris molestiā uincat. Ille ḡ quia cibo salutifero uti recte noluit. inde pniciose morit̄. unde alii salubrit̄ uiuunt. iste aū quia ueneno serpentis caute uti studuit. inde salubrit̄ uiuit. unde alii pniciose moriunt̄. Venenū ū serpentis n̄ ipsā nequiciā sed suggestionē nequicię dicimus. qua nolentes sepe renitentesq; tēptamur.

Q̄d tunc in medicamine uertit̄. cum mens uirtutib⁹ erecta conspectis contra se temptationib⁹ humiliat̄. Iniqui ḡ atq; ab appbatione interni examinis repbi quelibet opa faciant. in quib⁹ uirtutib⁹ enitescant. humilitatis sensū penitus ignorant. quia nimirū hui⁹ leuiathan m̄bra sunt. de quo supna uoce dicit̄. omne sublime uidet. q̄a non solū p semetipsū sed p eoꝝ quoq; corda quos cepit. quasi de sublimi cunctos inferi⁹ despicit.

Notandū ū ē. q̄d leuiathan iste qui p corporeā bestiā designatur. sublime uidere describit̄. quia uidelicet cordis supbia cum exteri⁹ usq; ad corpus extendit̄. pri⁹ p oculos indicat̄. Ipsi quippe p fastū tumoris inflati. quasi ex sublimi respiciunt. & quo se dēpimunt. eo alti⁹ extollunt̄. Nisi enī p oculos supbia quasi p quasdā fenestras se ostenderet. nequaq̄m deo psalmista dixisset. Pplm humilē saluū facies. & oclos supboꝝ humiliabis. Nisi se supbia p oculos funderet. salomon quoq; de iudeę elatione non diceret. Generatio cui⁹ excelsi sunt oculi. & palpebrę ei⁹ in alta subrectę.

Quia ḡ p corporeū animal leuiathan iste signat̄. & supbia usq; ad corpus pdigens aptiꝰ oculis pncipatur. antiquus hostis quasi de sublimi omnia uidere describit̄. Sed quia multa de ostendendo humani generis inimico plata sunt. ualde mens appetit. ut in fine locutionis dominicę unū aliq̄d manifesti⁹ exp̄matur. unde & m̄bra illi⁹ breui nobis designatione monstrentur.

Sequit̄. Ipse ē rex sup uniuersos filios supbię. Vt leuiathan iste in cunctis quę supi⁹ dicta sunt caderet. sola se supbia pculit. Neq; enī p tot illos

uiciorum ramos aresceret. nisi per hanc
prius in radice putruisset. Scrip-
tum namque est. Initium omnis pecca-
ti superbia. Per hanc enim ipse suc-
cubuit. per hanc se sequentem ho-
minem strauit. Eo etenim telo sa-
lutem nostre immortalitatis im-
petiit. quo uitam sue beatitu-
dinis extinxit. Sed idcirco
hanc dominus fini sue locutionis
inseruit. ut cum post omnia ma-
la leuiathan istius superbiam
diceret. quid esset malis homi-
nibus deterius indicaret. quamuis
etiam per hoc quod in imo ponitur.
uiciorum radix esse monstratur.
Sicut enim inferius radix tegitur.
sed ab illa rami extrinsecus
expanduntur. ita se superbia
intrinsecus celat. sed ab illa pro-
tinus aperta uicia pullulant.
Nulla quippe mala ad publicum
prodirent. nisi hec mentem in occu-
lto constringeret. Hec est que
leuiathan istius sensum feruescere
facit sicut olla. Unde et hu-
manas mentes in quodam fer-
uore insanie concutit. sed
aperta opera qualiter concussi
animum euertat ostendit. In-
tus namque prius ebullit in ela-
tione. quod foras postmodum
spumat in opere. Sed quia occa-
sio de superbie disputatio-
ne [illegible] se prebuit. debemus hanc
subtilius sollicitiusque discutere.
atque ad humanas mentes quanta
uel qualis ueniat. et quibus uel qua-
liter surripiat demonstrare.
Alia quippe uicia eas solummodo
uirtutes impetunt. quibus ip-
sa destruuntur. ut uidelicet
ira pacientiam. castrimargia
abstinentiam. libido continen-
tiam expugnet. superbia autem
quam uiciorum radicem diximus. ne-
quaquam unius uirtutis extinc-
tione contenta. contra cuncta
anime membra se erigit. et quasi
generalis ac pestifer morbus
corpus omne corrumpit. ut quic-
quid illa inuadente agitur. etiam
si esse uirtus ostenditur. non per
hoc deo. sed soli uane glorie ser-
uiatur. Quasi enim tyrannus quidam
obsessam ciuitatem intercipit.
cum mentem superbia irrumpit.
et quo ditiorem quemque ceperit. eo
in dominio durior exurget.
quo amplius res uirtutis sine
humilitate agitur. eo latius ista
dominatur. Quisquis uero eius in se ty-
rannidem captiua mente susceperit.
hoc primum dampnum patitur. quod
clauso cordis oculo iudicii e-
quitatem perdit. Nam cuncta
que ab aliis uel bene geruntur
displicent. et sola ei que ipse
uel praue egerit placent. sem-
per aliena opera despicit. semper

mirat̄ q̄d facit. quia & q̄cq̄d
egerit. egisse se singulariter
credit. atq; in eo q̄d exhibet p
gl̄e cupiditatē. sibi metipsi fa-
uet p cogitationē. & cum se
in cunctis transcendere cęteros
estimat. p lata cogitationum
spacia secū deambulans. lau-
des suas tacitus clamat. Non
numquā ū ad tantā elationē
mens ducit̄. ut in eo q̄d tu-
met etiā p ostentationē locu-
tionis effrenetur. sed tantó
facili⁹ ruina sequit̄. quantó
apud se quisq; impudenti⁹ ex-
altatur. Hinc enī scriptū est.
Ante ruinā exaltat̄ cor. Hinc
p daniele dicit̄. In aula baby-
lonis deambulabat rex. res-
pondit & ait. Nonne hęc ē
babylon magna. quā ego ędi-
ficaui in domū regni. in ró-
bore fortitudinis meę. & in
gl̄a decoris mei. Sed hunc tu-
morē quā cóncitę uindictę
ira rep̄sserit. ilico adiunxit
dicens. Cum adhuc sermo eēt
in ore regis. uox de cęlo ruit.
Tibi dicitur nabuchodonosor
rex. Regnū transiet a te &
ab hominib⁹ te eicient. & cū
bestiis ferisq; erit habitatio
tua. fenū quasi bos cómedes.
& septē tempora mutabunt̄
sup te. Ecce quia tumor m̄-
tis usq; ad apta uerba se ptulit.
pacientia iudicis ptinus usq;
ad sententiā erupit. tantóq;
hunc districti⁹ p̄culit. quantó
ei⁹ se supbia inmoderati⁹ erexit.
Et quia enumerando bona dixit.
in quib⁹ sibi placuit. enumera
ta mala. in quib⁹ feriret̄ audi-
uit. Sciendū ū ē q̄d ipsa hęc de
qua tractam⁹ elatio. alios ex re-
bus sc̄laribus. alios ū ex sp̄italib⁹
possidet. Alter namq; intu-
mescit auro. alter eloquio. al-
ter infimis & terrenis reb⁹. alt̄
summis cęlestib⁹q; uirtutibus.
Una tamen eadēq; ante dī oc̄los
elatio agitur. quāuis ad hu-
mana corda ueniens. in eoꝝ ob-
tutib⁹ diuerso amictu pallie t̄.
Nam cū is qui de terrena pri⁹
gl̄a supbiebat. postmodū de
sc̄itate extollit̄. nequaquā cor
ei⁹ elatio deseruit. sed ad eum
consueta ueniens ut cognosci
nequeat uestē mutauit. Scien-
dū quoq; ē q̄d aliter hęc p̄po-
sitos. atq; aliter subditos tēp-
tat. Prelato nāq; in cogitatio-
nib⁹ suggerit. quia solo uite
merito sup ceteros excreuit. &
si qua ab eo bene aliquando
gesta sunt. hęc inportune ei⁹
animo óbicit. & cū hunc dō
singularit̄ placuisse in
sinuat. quo facile sug-ges-

ta ꝑsuadeat. ipsā adtestimoniū
potestatis traditę retributionē
uocat dicens. ‘qa ñ omēs ds te
his oīb⁹ meliorē cerneret. oīs
hos sub tuo regimine ñ dedisset.’
eiq; mox mentē erigit. “ules
atq; inutiles eos qui subiecti sūt
ostendit.’ ita ut nullū iam q̄si
dignū respiciat. cui equanimi
ter loquat. Vnde æ mox mītis
tranq̄llitas in ira uertitur. “qa
du cunctos despicit. du sensū
uitāq; omniū sine moderatio
ne reꝑhendit.’ tanto⁹ infrena
ti⁹ se in iracundiā dilatat.
quanto⁹ eos qui sibi cōmissi
sunt. ee sibi indignos putat.
At contra subiectoꝝ cor cum su
pbia instigat.’ hoc summope
agere nititur. ut sua acta con
sideare fundit⁹ negligant. æ
semꝑ tacitis cogitationib⁹ rec
toris sui iudices fiant. Qui du
nullo q̄d reꝑhendere debeant
importune respiciunt.’ in se
metipsis q̄d corrigant nūq̄m
uident. Vnde æ tanto⁹ atro
ciꝰ peunt. quanto⁹ a se oculos
auertunt.’ quia inbui uitę
tenere offendentes corruunt.
du alibi intendunt. Et quidē
peccatores se asserunt. nec ta
men [illegible] tantū. ut tam noxie
[illegible] gimine ꝑsonę trade
rentur. “æ du ei facta despici
unt. du ꝑcepta contēpnunt. ad
tanta usq; insaniā deuoluunt.
ut deum humanas res curare ñ
estiment. quia ei q̄ quasi iure re
ꝑhendit. ee se cōmissos dolent.’
sicq; du contra rectorē superbiunt.
etiā contra iudicia conditoris
intumescunt. “æ du pastoris
“uitā diiudicant. ipsā quoq;
sapientiā oīa disponentē im
pugnant. Sepe aut rectoris sui
dictis ꝑterue obuiant.’ æ eam
de uocis superbiā libertatē uocāt.
Sic quippe elatio se quasi prec
titudine libertatis obicit.’
sicut sepe se timor ꝑ humili
ta. io. te subponit. Nam sicut
pleriq; reticent ex timore. æ
tamen se reticere estimant ex
humilitate.’ ita æ non nulli
locunt ꝑ impatientiā elationis.
æ tamen loqui se credunt li
bertatē rectitudinis. Aliq̄ndo
aut subdit⁹ ꝑterua quę senti
unt. nequaquā ꝑdunt.’ æ hi
quoꝝ loquacitas uix cōpescit.
non nūquā ex sola amaritudi
ne intimi rancoris obmutescunt.
Qui ꝑ dolorē mītis ꝑ cacitatis suę
uerba subtrahentes. cum male
loqui soleant. penit⁹ tacent.’
ꝗa cum peccantes aliq̄d de cor
rectione audiunt. indignan
tes etiā responsionis uerba sus
pendunt. Cum his q̄ndo aspe

agitur: sepe ad querelę uoces de
hac ipsa asperitate prosiliunt. Cum
uero eos magistri sui blande preueni-
unt. de hac ipsa humilitate qua
preuenti sunt. grauius indignantur.
et tanto eorum mens uastius accenditur.
quanto consideratius infirmari
dicatur. Hi minirum quia humili-
tatem quę uirtutum mater est
nesciunt. usum sui laboris perdunt.
etiam si qua bona sunt quę operari
uideantur: quia surgentis fabricę
robusta celsitudo non figitur. quę
nequaquam per fundamenti forti-
tudinem in petra solidatur. Soli quoque
ruinę crescit quod edificant. quia
ante molem fabricę humilitatis
fundamina non procurant.
Quos bene ab intimis prodimus.
si paucis interioribus ostendamus.
Cunctis namque superba apud se
cogitatione tumentibus inest cla-
mor in locutione. amaritudo
in silentio. dissolutio in hilari-
tate. furor in tristicia. inhones-
tas in actione. honestas in ima-
gine. erectio in incessu. rancor
in responsione. Horum mens semper
est ad irrogandas contumelias
ualida. ad tolerandas infirma.
ad obediendum pigra. ad laces-
sendos uero alios in portuna. ad
ea quę facere et debet et preualet
in parata. ad ea quę nec debet
nec preualet parata. Hęc in eo

quod sponte non appetit. nullis ex-
hortationibus flectitur. ad hoc
autem quod latenter desiderat. querit
ut cogatur: quia deum metuit et
ex desiderio suo uilescere. optat
uim in ipsa sua uoluntate tole-
rare. Igitur quia humanos ani-
mos aliter temptari ex rebus car-
nalibus. atque aliter ex spiritalibus
diximus. audiant illi omnis caro
fenum. et gloria eius sicut flos feni. au-
diant isti quod quibusdam post mi-
racula dicitur. nescio uos unde si-
tis. discedite a me operarii iniqui-
tatis. Audiant illi. diuicię si
affluant nolite cor apponere.
audiant isti. quia fatuę uirgines
quę cum uacuis uasculis ueniunt.
ab internis nuptiis excluduntur.
Rursum quia aliter temptari prelatos
atque aliter subditos prefati sumus.
audiant illi quod perquendam sa-
pientem dicitur. ducem te constitu-
erunt noli extolli. sed esto in
illis quasi unus ex illis. audiant
isti. obedite prepositis uestris et
subiacete eis. ipsi enim peruigilant
quasi rationem pro animabus uestris
reddituri. Audiant illi. qui cum
de accepta potestate gloriantur.
hoc quod abrahę uoce ardenti di-
uiti dicitur. memento fili quia
recepisti bona in uita tua.
audiant isti. cum [illegible] in contra
rectores suos in querela prosiliunt.

hoc q̄d murmuranti ppl̄o moysi
& aaron uocib⁹ respondet. Nec
contra nos ē murmur urm̄ sed
contra dn̄m. Nos enī quid sumus.
Audiant illi. turbabunt̄ incon-
spectu ei⁹ patres orphanoꝝ & iu-
dices uiduarū. audiant
isti. q̄d contra contumatiā sub-
ditoꝝ dicit̄. qui resistit potesta-
ti. dī ordinationi resistit. Audi-
ant simul om̄s. Quid sup̄bit
terra & cinis. Contra hui⁹ lan-
guoris pestē. audiam⁹ cuncti q̄d
magistra ueritas docet dicens.
Discite a me q̄a mitis sū & humilis
corde. Ad hoc namq; unigenit⁹
filius dei formā infirmitatis
nr̄ē suscepit. ad hoc enī inui-
sibilis non solū uisibilis. sed e-
tiā despectus apparuit. ad hoc
contumeliarū ludibria. & irri-
sionū p̄bra. passionū tormenta
tolerauit. ut sup̄bū non eē ho-
minē doceret humilis ds. Quan-
ta q̄ humilitatis uirtus est. p̄p-
ter quā sola ueraciter edocen-
da. is qui sine estimatione mag-
nus ē. usq; ad passionē factus
ē paruus. Quia enī originem
p̄ditionis nr̄ē se p̄buit sup̄bia
diaboli. instrumentū redep-
tionis nr̄ē inuenta ē humili-
tas dī. Hostis quippe nr̄ in-
ter omnia conditus. uideri
supra omnia uoluit elatus.

Ds sup̄bis resistit. humilib⁹ aū dat gr̄am. Audiant om̄s.

redeptor aut̄ nr̄ magnus ma-
nens sup̄ omnia fieri inter
om̄a dignat⁹ ē paruus. Sed
meli⁹ & elationis causā detegi-
mus. & fundam̄ta humilitatis
ap̄imus. si breui cōmemorati-
one p̄stringim⁹. q̄d mortis au-
ctor q̄d uitē conditor dicat.
Ille namq; ait. in cēlū conscen-
dam. iste aut̄ p̄ p̄phām dicit.
Repleta ē malis anima mea. &
uita mea in inferno appp̄in-
quabit. Ille dicit. sup̄ astra cē-
li exaltabo soliū meum. iste
humano generi a paradysi se-
dibus expulso dicit. Ecce ue-
nio. & habitabo in medio tui.
Ille dicit. sedebo in monte tes-
tamenti in lateribꝰ aquilonis.
iste dicit. Ego aut̄ sum uermis
& non homo. obp̄briū homi-
nū. & abiectio plebis. Ille
dicit. ascendā sup̄ altitudinē
nubiū. similis ero altissimo.
iste cum in forma dī esset n̄
rapinā arbitratus ē eē se
equale dō. sed
semetipsū exinani-
uit formā serui ac-
cipiens. Et p̄ mem-
bra sua loquit̄ dicens.
Dn̄e q̄s similis tibi. Ille p̄ m̄-
bra sua loquit̄ dicens. nescio
dn̄m & isrl̄ n̄ dimitto. iste
p̄ semetipsū dicit. si dixero

quia non noui eū. ero similis
uobis mendax. sed noui & ser-
monē eius seruo. Itē dicit. Non
possum ego a me ipso facere
quicquā. Et rursū. Pater mēs
in me manens ipse facit opa. Ille
regna omīa ostendens dicit. tibi
dabo potestatē hanc uniuersā
& glam illoꝝ. quia mihi tradita
sunt. & cui uolo do illa. iste
dicit. Calicē quidē meū bibe-
tis. sedere autē ad dexterā vl
ad sinistrā meā non ē meū da-
re uobis. sed quibꝰ paratū ē a
patre meo. Ille dicit. eritis si-
cut dii scientes bonū & malū.
iste dicit. Non ē urm̄ nosse tē-
pora vl momenta quę pater
posuit in sua potestate. Ille
ut uoluntas diuina despici.
& ut possit ꝓpria suaderi di-
cit. cur p̄cepit uobis ds. ut
non comederetis ex omī ligno
paradysi. & paulo post. scit
enī ds qd in quo cumq; die
comederitis ex eo. aperientur oculi
uri. iste dicit. Non
ueni facere uoluntatē
meā. sed uoluntatē
eius qui misit me. Ille
ꝑ membra sua loquitur dicēs.
nullū pratū sit qd non ꝑtran-
seat luxuria nrā. coronemꝰ
nos rosis ante quā marcescāt.
ubiq; relinquamꝰ signa leti-
cię nrę. iste membris suis ꝓnun-
tiat dicens. Plorabitis & flebitis
uos. mundus autē gaudebit.
Ille nil aliud mētes sibi subditas
docet. quā celsitudinis culmen
appetere. cuncta equalia mentis
tumore transcendere. soci-
etatē omniū hominū alta ela-
tione transire. ac se se contra
potentiā conditoris erigere. si-
cut de his ꝑ psalmistā dicitur.
transierunt in dispensatione
cordis. cogitauerunt & locuti
sunt nequicias. iniquitatē in
excelsū locuti sunt. iste ad spu-
ta. ad palmas. ad colaphos. ad
spineā coronā. ad crucē. ad lan-
ceā. atq; ad mortē ueniens. mē-
bra sua admonet dicens. Si qs
mihi ministrat. me sequatur. Quia
ḡ redemptor nr̄ & corda regit
humiliū. & leuiathan iste rex
dicitur superboꝝ. aperte cognoscimꝰ.
qd euidentissimū reꝓboꝝ sig-
nū superbia ē. at contra humi-
litas electoꝝ. Cum ḡ quā quisq;
habeat agnoscitur. sub quo
rege militet inuenitur. Ignus qsq;
enī quasi quendā titulū portat
opis. quo facile ostendat. sub
cuius seruiat potestate rectoris.
Unde & ꝑ euglm dicitur. Ex fruc-
tibus eoꝝ cognoscetis eos. Ne ḡ
eos leuiathan istiꝰ membra uel
mira faciendo fallerent. aptū

signum dñs quo deprehendi ua
leant demonstrauit dicens. Ip
se ē rex sup̄ uniuersos filios sup̄
bię. Qui ꝛ si quando fictā speci
em humilitatis assumunt. semet
ipsos tamen celare in omnibus
nequaquā possunt. quia eoꝝ
sup̄bia diu latere non sustinens.
ꝛ cū ex alia tegit. ex alia actio
ne denudat. Qui u̅ sub rege hu
militatis militant. semp̄ paui
di atq; ex omī latere circūspecti.
aduersū iacula elationis pug
nant. ꝛ quasi contra uenientes
ictus solū magis in suo corpore
oculū custodiunt. dū in semet
ipsis principaliter humilita
tem tuentur.

Explicit Liber .xxx. iiii.

Incipit hystoria. l. xxxv.

Respondens autem Iob dño dixit.
Scio quia omā potes. ꝛ nulla te latet cogi
tatio. Quis ē iste qui celat consiliū absq;
scientia. Ideo insipient̄ locutus sū. ꝛ q̄
ultra modū excederent scientiam meam.
Audi. ꝛ ego loquar. Interrogabo. ꝛ ostende
m̄. Auditu auris audiui te. nunc aū oculis
m̄s uidet te. Idcirco ipse me rep̄hendo. ꝛ
ago penitentiā in fauilla ꝛ cinere. Postq̄
aut̄ dñs locutus ē uerba hęc ad iob.
dixit ad eliphaz themanitē. Iratus ē
furor m̄s in te ꝛ in duos amicos tuos.
quō non estis locuti corā me rectū sicut
seruus meus iob. Sumite ḡ uobis septē
thauros. ꝛ septē arietes. ꝛ ite ad seruū
meū iob. ꝛ offerte holocaustū p̄uobis. iob
aut̄ seruus meus orabit p̄uobis. faciem eius
suscipiam. ꝛ non uob̄ imputet̄ stulticia.
Neq; enī locuti estis ad me rectū sicut ser
uus meus iob. Abierunt ḡ eliphaz thema
nites. ꝛ baldad suites. ꝛ sophar naamathi
tes. ꝛ fecerunt sicut locutus fuerat ad
eos dñs. Et suscepit dñs faciem iob. Dñs
quoq; conuersus ē ad penitentiā iob.
cum oraret ille p̄amicis suis. Et addidit
dñs omā quęcumq; fuerant iob duplicia.
Venerūt aut̄ ad eū omnes frs̄ sui. ꝛ uniuersę
sorores suę. ꝛ cuncti qui nouerant eū prius.
ꝛ comederūt corā eo panē in domo eius. ꝛ
mouerunt sup̄ eū caput. ꝛ consolati sūt
eū sup̄ omē malū q̄d intulerat dñs sup̄
eum. ꝛ dederunt ei unus q̄sq; ouē unā. ꝛ
in aurē aureā unā. Dñs aut̄ benedixit
nouissimis iob magis quā p̄ncipio eius. Et facta
sunt ei quatuordecī milia ouiū. ꝛ sex
milia cameloꝝ. ꝛ mille iuga boū. ꝛ mil
le asinę. Et fuerunt ei septē filii. ꝛ filię
tres. Et uocauit nomen unius diē. ꝛ no
men scdę cassiā. ꝛ nom̄ tercię cornus tybię.
Non sunt aut̄ inuentę mulieres speciosę
sicut filię iob in uniuersa terra. Deditq;
eis pater suus hereditatē inter fratres
earum. Vixit aut̄ iob post hęc centū
quadraginta annis. ꝛ uidit filios suos
ꝛ filios filioꝝ suoꝝ usq; ad quartā gene
rationem. ꝛ mortuus ē senex ꝛ plenus
dieruꝫ

Explicit hystoria.

Incipit Liber Tri
cesimus Quintus.

UIA
ISTE
ULTIMUS
Huius operis
Liber est. et lo-
cis difficilioribus
pertractatis minus
obscura sunt
que super-
sunt. libet hunc indulgentiis
remissiusque transcurrere. Velut
emenso enim magno mari iam litus
cernimus. et intentionis nostre
uela deponentes. non eodem quo
prius impetu ducimur. sed tamen
adhuc ex impulsione pristini fla-
tus imus. quasi anxietatis nostre
uentus cecidit. sed eius uis iam se
ipsa tranquillior usque ad statio-
nem nos littoris impellit. Igitur
postquam fideli famulo dominus le-
uiathan hostis eius quam et fortis
et callidus est ostendit. dum uires
illius subtiliter fraudesque patefe-
cit. beatus iob ad utraque res-
pondit dicens. Scio quia omnia
potes. et nulla te latet cogita-
tio. Contra inmanes quippe ui-
res eius intulit dicens. scio quia
omnia potes. contra occultas ma-
chinationes illius subiunxit. et
nulla te latet cogitatio. Unde
et mox eidem leuiathan exprobrat
dicens. Quis est iste qui celat con-
silium absque scientia. Absque enim
scientia leuiathan celat consili-
um. quia quamuis contra infirmi-
tatem nostram multis fraudibus occul-
tetur. protectoris tamen nostri sancta nobis
inspiratione detegitur. Absque sci-
entia celat consilium. quia licet
temptatos lateat. latere tamen
protectorem non potest temptatorum.
Igitur audita fortitudine et calli-
ditate diaboli. audita etiam cre-
atoris nostri potentia. que et illum
ualenter reprimit. et nos miseri-
corditer regit. quesumus beate
iob. ut que de temetipso sentis
nobis minime occultes. Sequitur.
Ideo insipienter locutus sum.
et que ultra modum excederent
scientiam meam. Omnis humana
sapientia quantolibet acumine
polleat. diuine sapientie com-
parata insipientia est. Omnia enim
humana que iusta. que pul-
chra sunt. dei iusticie et pulchri-
tudini comparata. nec iusta
nec pulchra omnino sunt. Beatus
itaque iob ea que dixerat sapi-
enter dixisse se crederet. si
uerba superioris sapientie non
audiret. in cuius comparatione
stultum est nostrum omne quod sapimus.
Et qui sapienter quidem locutus
fuerat hominibus. diuinas ta-
men sententias audiens sapi-
entius se cognoscit non esse sa-
pientem. Hinc est quod abraham

inter uerba dnica nichil se n̄
puluerē uidit dicens. Loquar
ad dnm meū cū sim puluis &
cinis. Hinc ē qd moyses omni
egyptioꝝ sapientia instructus.
ex quo loquentē dnm audiuit.
impeditioris & tardioris lin-
guę se eē deprehendit dicens. Ob-
secro dne non sū eloquens. ab
heri & nudi⁹ tercius. ex quo lo-
cutus es ad seruū tuū impediti-
oris & tardioris linguę sum.
Hinc ē qd ysaias postquā seden-
tē dnm sup soliū excelsū atq;
eleuatū uidit. postqm sera-
phim duab⁹ alis faciē. duabus
uelare pedes. & duab⁹ uolare
conspexit. postquā id quod
sēs. sēs. sēs. dns ds exercituū
alter ad alterū clamaret au-
diuit. ad se ipsū rediens ait.
Ve m̄ quia tacui. quia uir pollu-
tus labiis ego sū. & in medio
ppli polluta labia habentis ego
habito. moxq; ipsā pollutionē
unde cognouerit. subdens ait.
Et regē dnm exercituū uidi oclis
meis. Hinc etiā ieremias diui-
na uerba audiens. uerba se non
habere cognouit dicens. a.a.a.
dns ds. ecce nescio loqui quia
puer ego sum. Hinc ezechiel
loquens de quatuor animalib⁹
dicit. Cū fieret uox supra fir-
mamentū qd erat sup caput
eoꝝ. stabant & submittebant
alas suas. Quid enī puolatū ani-
malium. n̄ euglistarū atq; doc-
toꝝ sublimitas designatur. Vel
quid sunt alę animaliū. n̄ scōꝝ
contemplationes eos ad celestia
subleuantes. Sed cū fit uox
supra firmamentū qd sup caput
eoꝝ ē. stantes submittunt alas
suas. quia cum internā uocē
supnę sapientię audiunt. qsi
uolatus sui alas deponunt.
quia uidelicet ipsā ueritatis
altitudinē minus se contēpla-
ri posse cognoscunt. Ad uocē
q̄ desup uenientē alas deponere.
est cognita supna potentia. uir-
tutes ppriās humiliare. &
consideratione creatoris ni-
chil de se aliud quā abiecta
sentire. Scī itaq; uiri dū diui-
nitatis sententias audiunt.
qntō magis contēplando pfi-
ciunt. tantō ampli⁹ despicien-
do qd sunt. aut nichil aut
ppe nichil se eē cognoscunt.
Respondeat q̄ diuinis sermo-
nib⁹ beatus iob. & sapient̄
pficiens. stultū se eē deprehen-
dat dicens. Insipienter locut⁹
sum. & quę ultra modū exce-
derent scientiā meā. Ecce tan-
tō ampli⁹ se redarguit. qntō
ampli⁹ pficit. & scientiā suā
ultra modū excessisse se cre-

didit. q̄a in uerbis d̄ni plus quā
estimauerat secreta ei⁹ sapientię
agnouit. Sequit̄. Audi & ego lo-
quar: / interrogabo te. & respon-
de m̄i. Audire nr̄m. ē sono aliun-
de uenienti. aurē alio positam
commodare. At contra d̄o cui
extra nichil ē. audire ꝓprie est. /
sub semetipso surgentia deside-
ria nr̄a ꝑcipere. Ad d̄m ḡ qui &
tacentiū cognoscit. cōrda loq̄
nr̄m ē. non uocib⁹ gutturis id
qd̄ sentim⁹ ꝓdere. / sed ꝓmptis
ad illū desideriis inhiare. Et
quia id̄o quisq; interrogat. ut
discere ualeat q̄d ignorat. ⁴
homini d̄m interrogare. ē in
conspectu ei⁹ nescientē se cog-
noscere. / respondere aut̄ d̄i. ē
eum qui se humilit̄ nescientē
cognouerit. occultis inspirati-
onib⁹ erudire. Ait ḡ beat⁹ iob.
Audi & ego loquar: Ac si diceret.
Misericorditer desideria mea
ꝑcipe. / ut d̄u hęc tua pietas
ꝑcipiens adiuuat. ad te mul-
tipliciora consurgant. Bona
quippe uota quotiens effectū
ꝑcipiunt multiplicant̄. Un-
de alias scriptū ē. Ego clama-
ui quō exaudisti me. Non enī
ait. quia clamaui exaudisti
me. / sed clamaui. quō exaudis-
ti me. Qui enī loquens exau-
ditus fuerat. / uotis ꝓficientib⁹
exauditus clamabat. Interroga-
bo te. / & responde m̄i. Ac si dice-
ret. Nescientē me. ex tuę scientię
contēplatione cognosco. Interro-
ganti ḡ responde. / id ē stulticiā
ꝓpriā humiliter cognoscentem
doce. Quia enī interrogare ipse
ex desiderio humilitatis & d̄m si-
bi respondere quereret. ex magis-
terio aspirationis. / uerbis sequen-
tib⁹ declarat̄. Interrogaturū q̄p-
pe se ꝑhibuit. / sed nil interro-
gando subiungit. Nam sola de
se humilia sentiens. & quę mi-
sericorditer a d̄no ꝑciperet ag-
noscens. / ꝓtinus subdidit. Au-
ditu auris audiui te. / nunc aut̄
oculus meus uidet te. His ni-
mirū uerbis aꝑte indicat. q̄a
quanto uisus suꝑior ē auditu. /
tanto differt ab eo q̄d pri⁹ ex-
titit. & hoc qd̄ postmodū ꝑfla-
gella ꝓficit. Et quia interno
oculo ueritatis lumen magis
conspexerat. / humanitatis suę
tenebras diiudicans plus uide-
bat. Unde & sequit̄. Idcirco
ipse me rep̄hendo. Quanto enī
minus quisq; uidet. tanto sibi
min⁹ displicet. / & quanto ma-
ioris grē lumen ꝑcipit. tanto
amplius rep̄hensibile se eē cog-
noscit. Cum enī intrinsecus
subleuat̄ ꝑ omne qd̄ est ad eā
quā suꝑ se conspicit regula

congruere nititur: et quia adhuc
humana fragilitas p̄pedit. cer-
nit quia ei ex non minima par-
te dissentit. totūq; ex se illi o-
nerosū ē. q̄d interne regule
conueniens non ē. Quā regulā
beatus iob post flagella p̄fici-
ens amplius inspicit. et a semetip-
so in magna sui redargutione
dissentit dicens. Idcirco ipse
me rep̄hendo. Sed quia nulla
ē cognitio rep̄hensionis. si n̄
sequant̄ etiā lamenta penitu-
dinis. recte post rep̄hensionē
subdit. Et ago penitentiā in
fauilla et cinere. In fauilla enī
et cinere penitentiā agere. ē
contemplata summa eēntia
nichil aliud quā fauillā se ci-
nerēq; cognoscere. Vnde et ci-
uitati rep̄be in euglio dn̄s dic̄.
Si in tyro et sydone facte fuissent
uirtutes. que facte sunt in
uobis. olim in cilicio et cinere
penitentiā egissent. In cilicio
quippe asp̄itas et cōpunctio
peccatoꝝ. in cinere aut̄ puluis
ostendit̄ mortuoꝝ. et idcirco
utrūq; hoc adhiberi ad peni-
tentiā solet. ut in punctionib⁹
cilicii cognoscam⁹ q̄d p̄ culpā
fecimus. et in fauilla cineris
p̄pendam⁹. q̄d p̄ iudiciū facti
sum⁹. Considerent̄ q̄ in cilicio
pungentia uicia. consideret̄
in cinere p̄ mortis sententiā sub-
sequens iusta pena uicioꝝ. Quia
enī post peccatū carnis contu-
melie surrexerunt. uideat ho-
mo in asp̄itate cilicii sup̄bien-
do q̄d fecit. uideat in cinere.
usq; quo peccando p̄uenit. Po-
test quoq; cilicio ipsa p̄ recor-
dationē atq; penitentiā doloꝝ
punctio designari. Nam q̄d
ait beatus iob ipse me rep̄hendo.
quasi quodā cilicio pungit̄ dn̄u
in mente sua asp̄is redargutio-
nū stimulis confricat̄. In cinere
aut̄ agit penitentiā. quia ex
primo peccato q̄d p̄ iustū iudi-
ciū factus sit. sollerter attendit
dicens. Ago penitentiā in fauil-
la et cinere. Ac si ap̄te dicat.
De nullo auctoris mei dono sup̄-
bio. quia sumptus ex puluere
p̄ illate mortis sententiā ad
puluerē me redire cognosco.
Auditis q̄ cunctis sermonib⁹ iob.
cognitis etiā responsionib⁹ a-
micoꝝ. libet ad interni iudicis
sententiā expectationē mentis
nr̄e conuertere. eiq; dicere. Ecce
dn̄e utrasq; in conspectu tuo
disserentiū partes audiuim⁹. et
et iob quidē in hoc certamine
uirtutis sue facta reuoluere.
amicos ei⁹ contra eū cognouim⁹
tue iusticie gl̄am defensare.
Inter hec aut̄ q̄d nr̄a mens sen-

tiat agnoscis. Neq; enī possum⁹
eoꝝ nos dicta rep̄hendere. quos
defensioni tuę agnoscim⁹ deser-
uire. Sed ecce assistunt partes.
exspectant sententiā. Pfer ḡ
dn̄e ex inuisibili regula subtilis-
simum tuę discretionis examen.
& quis in contentione ista sit
rectius locutus ostende. Sequit̄.
Postquā aut̄ locutus ē dn̄s uer-
ba hęc ad iob. dixit ad eliphaz
themanitem. Iratus ē furor
meus in te. & in duos amicos tu-
os. quō non estis locuti coram
me rectū sicut seruus m̄s iob.
O dn̄e iudicii tui sententia indi-
cat. quantū a luce tuę rectitu-
dinis cecitas nr̄a discordat.
Ecce te iudice beatū iob uictorē
ēē cognoscimus. quē in te pec-
casse loquendo credebam⁹. Te
iudice addicti sunt. qui bea-
ti iob se merita transcendere.
p te loquendo crediderunt.
Quia ḡ ex diuina sententia q̄d
de partib⁹ estimem⁹ agnouim⁹.
nunc eiusd̄e sententię paulo
subtili⁹ uerba pensemus. Quom̄
enī sup̄ius beatus iob rep̄hen-
ditur. si in cōparatione eius
rectitudinis. amici illi⁹ nequa-
quā corā dn̄o rectū locuti me-
morantur. An adhuc illa de
eo sententia confirmat̄. qua
antiquo hosti dicit̄. uidisti
seruū meū iob. q̄d non sit ei si-
milis sup̄ omnē terram. Sed q̄d
ē hoc q̄d & laudat̄ hosti & in se
ipso reprehendit̄. & tam̄ ami-
cis loquentib⁹ ante fertur. n̄
q̄d sc̄s uir cunctos meritoꝝ suoꝝ
uirtute transcendit. sed eo ipso
q̄d homo fuit. ante dī oculos
ēē sine rep̄hensione non potuit.
In sc̄o quippe homine in hac in-
terim uita cōmorante. diuini
examinis regula habet adhuc
q̄d iudicet. quāuis iam ex com-
paratione cęterorum hominum
habeat q̄d laudet. Beatus ḡ
iob p culpa se credidit & non p
grā flagellari. resecari in se es-
timauit uicia. non aut̄ merita
augeri. & in eo rep̄hendit̄. q̄d
intentionē flagelli fuisse aliā
suspicatur. & tamen amicis
resistentib⁹ interni iudicii dif-
finitione p̄latus ē. Vnde ap̄te
colligit̄. quantę iusticię fuerit
in eo q̄d contra amicoꝝ uerba
innocentiā suę op̄ationis as-
truxit. qui diuino iudicio
etiā ipsis eiusd̄e diuini iudicii
defensorib⁹ ante fert̄. In exor-
dio aut̄ libri hui⁹ agnouimus.
q̄d de illo sathan dn̄o dixerit.
Mitte manū tuā & tange eum.
& uide si non in faciē benedi-
cat tibi. Ad quā peticionē
beatus iob d̄apnis. orbitate.

uulneribꝰ. & uerboꝝ scandalis
tangi ꝑmittitur: ꝗa uidelicet
certus qui eũ laudauerat extitit.
q̃d nequaquã iuxta assertionẽ
diaboli. scs uir in maledictio-
nis culpa laberet. Sicut ḡ & su-
ꝑius diximꝰ. quisq̃s beatũ iob
in locutione sua estimat post
flagella peccasse. aꝑte dñm
iudicat in sua assertione ꝑ-
didisse. & quãuis dñs ad dia-
bolũ loquens bona illiꝰ ꝑsentia
ꝑtulit. non autẽ eiꝰ ꝑseueran-
tiam spopondit. sciendũ ta-
men ẽ quia nequaquã eiꝰ ius-
ticiã ꝑmittendo temptari ꝑ-
tulisset. si eum iustũ intẽpta-
tione ꝑsistere non posse ꝑui-
deret. Ꝑmisso itaq; diuinitꝰ
in eiꝰ temptatione diabolo.
quisq̃s eũ in temptatione suc-
cubuisse existimat. ignoran-
tiã ꝑmittentis accusat. Appꝑ-
bemus ḡ indictis suis ueraciter
iob. ne dñm in sua ꝓuidentia
nequiter accusemꝰ. Et quidẽ
quãuis ad humana iudicia
in uerbis suis amici eiꝰ multa
illo rectiꝰ dixisse crederentur.
sed ueritas aliã ex occulto re-
gula ꝓferens ait. Non estis lo-
cuti corã me rectũ. sicut ser-
uus meus iob. Corã me ait.
id ẽ intus ubi sepe multoꝝ ui-
ta displicet. quę etiã foris ho-
minibꝰ placet. Unde caute ni-
mis in laude iustoꝝ cóniugũ
dicit. Erant iusti ambo ante
dñm. Non enĩ secura laus ẽ iustoꝝ
ante homines apparére. Sepe
enĩ humana sententia uelut
indo magnũ quempiã appꝑbat.
sed hunc omp̃s ds qui quasi ex
se approbat ignorat. Hinc est
enĩ qd psalmista uigilanter
exórat dicens. dirige in conspe-
ctu tuo uiã meam. nimirũ q̃a
plerumq; in conspectu hominũ
recta uita credit. etiã quę a ue-
ritatis itinere deprauat. Et
notandũ q̃d non dicit non
estis locuti corã me rectũ sicut
iob. sed sicut seruus meus iob.
ut uidelicet interpositione
seruitutis. dũ eum quasi sub
quadã peculiaritate comme-
morat. cuncta quę in defensi-
one sua dixerat. quia non in
contumaci suꝑbia. sed humi-
li ueritate dixerat ostendat.
Sed quia iustus ẽ & misericors
ds. amicos eiꝰ & ꝑiusticiã dis-
tricte redarguit. & ꝑ miscdiã
benigne conuertit. Nam seq̃t.
Sumite uobis septẽ thauros.
& septẽ arietes. & ite ad seruũ
meũ iob. & offeret holocau-
stũ ꝓ uobis. Iob autẽ seruus
meus orabit ꝓ uobis. faciẽ
eiꝰ suscipiã. & ñ uobis impu-

tetur stulticia. Ecce iustus et
misericors ds. non culpā sine
increpatione deserit. nec rea-
tū sine conuersione derelinqt.
Quia enī internꝰ ē medicus. priꝰ
putredinē uulneris innotuit.
et post remedia consequendę
salutis indicauit. Quia aut̄ se-
pe iam diximꝰ. qd amici beati
iob hereticoꝝ speciē teneant.
qui dm̄ dū defendere nituntur
offendunt. quō indictis suis
ueritati rebelles sunt. cui fa-
mulari se in falsa assertione
suspicantur. omp̄s ds sepe illos
corpori scē ęcclę ꝑ cognitionē
ueritatis inuiscerat. bene
ipsa quoq; eoꝝ conuersio quę
sepe miscditer agitur. ꝑ hanc
ueniā quā amici beati iob ꝑ-
cipiunt designatur. Notandū
ū magnope est. qd conuersi-
onis suę sacrificiū dno non ꝑ
se sed ꝑ iob iubentur offerre.
Nimirū cum heretici ab errore
redeunt. quia erga se irā dni
suo ꝑ se oblato sacrificio placa-
re nequaquā possunt. n̄ ad
catholicā ęcclam quā beatus
iob significat conuertantur. ut
salutē suā eiꝰ p̄cibus obtine-
ant. cuiꝰ fide ꝑuersis assertio-
nibꝰ inpugnabant. ait enim.
Iob aut̄ seruus ms̄ orabit ꝓuo-
bis. faciē eiꝰ suscipiā ut non

uobis imputetur stulticia. Ac si
apte hereticis dicat. Sacrificia
uā non accipio. peticionū uāꝝ
uerba non audio. n̄ ꝑ intercessi-
onē illius cuiꝰ ꝓfessionis uerba
de me ueracia recognosco. Et
uos quidē thauros atq; arietes
exhibendo sacrificia conuersi-
onis uēę deducite. sed a me sa-
lutē uām ꝑ catholicā ęcclam
quā diligo postulate. Ipsi enī
uolo dimittere id qd m̄ in ipsa
deliquistis. ut hęc uām in co-
lomitatē obtineat. quę ex uro
languore laborauit. Sola qp-
pe ē ꝑ quā dns sacrificiū li-
benter accipiet. sola quę ꝓer-
rantibꝰ fiducialiter intercedat.
Unde etiā de agni hostia dns
p̄cepit dicens. In una domo co-
medetur. nec efferetis de car-
nibꝰ eiꝰ foras. In una nāq; domo
agnus comēditur. quia in una
catholica ęcclā uera hostia redep-
toris immolatur. De cuiꝰ carnibꝰ
diuina lex efferri foras ꝓhibet.
quia dari scm̄ canibus uetat.
Sola ē in qua opus bonū fructu-
ose ꝑagitur. Unde et mercede
denarii non n̄ qui intra uineā
laborauerant acceꝑunt. Sola
ē quę intra se positos ualida
caritatis compāge custodit.
Unde et aqua diluuii archā
quidē ad sublimiora sustulit.

omnes aut̄ quos extra archā in
uenit extinxit. Sola ē inqua su-
pna mysteria ueraciter contē-
plemur. Unde & ad moysen dn̄s
dicit. Est locus apud me. & sta-
bis supra petrā. Et paulo post.
Tolla manū meam. & uidebis po-
steriora mea. Quia enī ex sola
catholica ecclā ueritas conspici-
tur. apud se eē locū dn̄s phi-
bet. de quo uideat̄. In petra mo-
yses ponit̄. ut dī speciē contē-
pletur. quia n̄ quis fidei soli-
ditatē tenuerit. diuinā p̄sen-
tiā non agnoscit. De qua soli-
ditate dn̄s dicit. Sup hanc
petrā edificabo ecclam meam.
Quid ē g̊ hoc loco dicere. ad iob
ite. n̄ petrā ascendite. Quid ē
faciem eī p uobis suscipiā. ut
non uobis imputet̄ stulticia.
n̄ id qd̄ illic dicit̄. posteriora
mea uidebis. id ē eī que post-
modū facienda ē. mysteria in-
carnationis intelligis. Here-
tici aut̄ p eo q̊d in petra stare
contēpnunt. transeuntis dn̄i
posteriora non aspiciunt. q̄a
extra ecclam positi. incarna-
tionis eī sicut sunt mysteria
non agnoscunt. Sicut aut̄ &
supius diximꝰ. p thauros cer-
uix supbie. p arietes ů ducatꝰ
exprimitur. q̄ ab hereticis p-
suasis plebibus q̄si seductis

gregibus agit̄. De hereticis nāq;
supbientibꝰ dicit̄. qui infirmoꝝ
mentes male suadendo corrum-
punt. conciliū thauroꝝ inter
uaccas pplōꝝ. Et quia sequentes
se pplos uelut greges trahunt.
arietes aliquando nominant̄.
quia gregē scilicet arietes du-
cunt. Unde p increpationē ie-
remias ait. Principes tui uelut
arietes. Quia g̊ heretici cum ad
scām ecclam redeunt supbie
elationē deserunt. & nequaq̄m
iam quasi sequentes greges
pplorum cuneos ad interitū
ducunt. amici beati iob offer-
re thauros & arietes iubentur.
Thauros enī & arietes in sacrifi-
cio offerre. ē supbū ducatū
conuersionis humilitate ma-
ctare. ut edomita ceruice su-
pbie discant obediendo sequi
qui dudū docendo p̄ire cona-
bant̄. Recte quoq; hec eoꝝ su-
pbia septē sacrificiis expiat̄.
quia heretici ad ecclam reuer-
tentes. p humilitatis hostiā
dona scī spc̄ gratie septiformis
accipiunt. ut qui elationis
sue uetustate tabuerunt. no-
uitate grē reforment̄. Septe-
narius aut̄ numerus apud
sapientes huiꝰ scli quadā sua
habet̄ ratione pfectus. q̊d ex
primo pari. & ex p̄mo impari

consummat. Primus enī impar
ternari ē. primusq; par quater-
narius. / ex quib⁹ duob⁹ septenari⁹
constat. qui ersdē partib⁹ suis
multiplicatus. m duodenariū
surgit. Jam siue tres p quatuor.
seu quatuor p tres ducamus. / ad
duodenariū puenīm⁹. Sed nos
quia supno munere ueritatis
p̄dicamenta pcipim⁹. hęc fixa
scientię altitudine despicien-
do calcamus. / hoc pculdubio
inconcussa fide retinentes. qa
quos spē gr̄ę septiformis reple-
uerit pficat ers. quę non solū
trinitatis noticiā. sed etiā uir-
tutū quatuor: id ē prudentię.
tempantię. fortitudinis atq;
iustitię opationem prebet.
Quinipsis quoq; quos ingredit
surs quodāmm partib⁹ augetur. /
dū æ trinitatis noticiā. qua-
tuor uirtutū actio ~~actio~~ accī-
pit. æ pactionē uirtutū qua-
tuor usq; ad manifestā trini-
tatis speciē puenītur. Et a-
pud nos ḡ septenari⁹. sed lon-
ge dissimiliter. / quia plene
æ non inaniter. m duodena-
riū surgit. dū æ pfidē opa. æ
rursum popa pficit fidē. Sci
quoq; apti gratię septiformis
spū implendi. duodecim sūt
electi. In quatuor. enī mundi
partib⁹ trinitatē quę ds ē in-
notescere mittebant. Duodecim
ḡ electi sunt. / ut etiā ex ipsius
numeri qualitate rationis cau-
sa claresceret. qd p quatuor. in
fima. tria summa predicarent.
Siue itaq; hac seu alia quálibet
fortasse ratione. / inscriptura
tamen sacra septenario numero.
aliquando secura requies eter-
nitatis. aliquando uniuersitas
p̄sentis hui⁹ temporis. aliq̄ndo
aut sc̄ę ęcclę uniuersitas desig-
nat. Septenario quippe nume-
ro pfecto eternitatis innuit. /
cum dies septim⁹ inrequiē dīni
sc̄ificatus uocat. Iuniam ues-
pa meē non dicitur. / qua in-
terne beatitudinis requies nul-
lo termino coartat. Hinc ē etiā
qd̄ in lege data dies septim⁹ fe-
riatus esse p̄cipitur. / ut eter-
na p illū requies designetur.
Hinc ē qd̄ in anno⁹ curriculo
septenari⁹ numerus septies
multiplicat⁹ mónade addito
ad quinquagenariū ducitur. /
ut p pctuā beatitudinē signam.
iubilei sacratissima requies
obseruet. Hinc ē qd̄ resurgens
dn̄s æ frequenter apparens.
ultimo iam conuiuio cū sep-
tē discipulis comedisse descri-
bitur. / quia hi qui illo nē
pfecti sunt. eterna illū refec-
tione satiant. Rursū p septe-

nariũ numerũ hęc uniuersitas
temporalitatis accipit. Hinc ē
enĩ qđ ꝑ septē dies hoc totum
uitę p̄sentis temp⁹ euoluit. Hic
ē qđ in typo scę ęcclę quę omni
hoc tempore mundũ p̄dicando
circuit. archa dñi tubis clange-
ntibus muros ierichontinos di-
ebus septē circumacta confregit.
Hinc ꝓpha ait. Septies in die lau-
dē dixi tibi. Qđ ipse rursũ ꝓto-
to atq; uniuerso suę dep̄catio-
nis tempore se dixisse signifi-
cans ait. Semꝑ laus ei⁹ in ore
meo. Qđ ũ ꝑ septenariũ nume-
rũ p̄sentis uitę uniuersitas
designatur. tunc magis osten-
ditur. cũ post eũ quoq; octona-
rius subinfert. Septenarium
quippe cũ adhuc ali⁹ sequitur.
ex ipso ei⁹ augmento exprimit.
qđ finienda temporalitas eter-
nitate concludat. Hinc ē enĩ
qđ salomon admonet dicens.
Da partes septē. nec non ⁊ octo.
Ꝑ septenariũ quippe numerũ
hoc qđ septē dieb⁹ agit p̄sens
tempus exp̄ssit. ꝑ octonariũ
ũ uitã ꝑpetuam designauit.
quã sua dñs resurrectione
patefecit. Dñico scilicet die
surrexit. qui dũ diē septimũ
id ē sabbatũ sequit. a conditi-
one octauus inuenit. Bene
aut̄ dicit. da partes septē. nec
non ⁊ octo. quia ignoras qđ ma-
li futurũ sit sup terrã. Ac si apte
diceret. Sic dispensa temporalia.
ut appetere non obliuiscaris
ęterna. Oportet namq; ut in
posterũ bene agendo p̄uideas.
qui de uenturo iudicio quãta
tribulatio sequat̄ ignoras. Hic
ē qđ quindecim gradib⁹ templ̄v
ascenditur. ut ex ipsa ei⁹ ascen-
sione discat̄. quaten⁹ ꝑ septē ⁊
octo. ⁊ tēporalis sollicite dispen-
set̄ actio. ⁊ ꝓuide mansio ęt̄na
requirat̄. Hinc ē etiã qđ dũ mo-
nas in denariũ surgit. centum
quinquaginta psalmos ꝓpha
cecinit. Ꝓpter hunc septenariũ
numerũ temporalia. octonariũ
numerũ ęterna signantē. sup
centũ uiginti fideles in cenacu-
lo residentes. spc̄ scs̄ effusus ē.
Ꝑ septē quippe ⁊ octo quindecĩ
componunt̄. Et si ab uno usq;
ad quindecĩ numerando pau-
latim ꝑ incremẽta consurgim⁹.
usq; ad centesimũ ⁊ uicesimũ
numerũ ꝑuenim⁹. qa scilicet
effusione scĩ spc̄ didicerunt.
ut ⁊ tēporalia tolerando tran-
sirent. ⁊ ęterna inmaniter ap-
peterent. Rursũ septenario nu-
mero scę ęcclę uniuersitas de-
signat̄. Vnde iohs in apoka-
lypsi septē ęcclesiis scribit.
sed ꝑ eas qđ aliud quã uniuer-

In pent.

sale intelligi ecclam uoluit. Que
nimirū uniuersalis eccla ut ple-
na septiformis grē spū signaret.
helyseus sup puerū mortuū sep-
ties inspirare describit. Sup ex-
tinctū pplm dns ueniens. quasi
septies inspirat. qui ei dona spc
septiformis grē miscditer tri-
buit. Quia g sepe septenario nu-
mero scē ecclē uniuersitas figu-
rat. ueniant ad beatū iob ami-
ci illius. & iussū diuinitus offe-
rant holocaustū. sed uigilant
omino septenarii numeri ar-
chana custodiant. ut uidelicet
hi qui extra sunt positi prius
se uniuersitati scē ecclē misce-
ant. & tunc demū ueniā de re-
atu pristinę elationis exqrant.
A culpa sua septē sacrificia offe-
rant. quia reatus sui absoluti-
onē non accipiunt. n gratię
septiformis spc uniuersali pa-
ce a qua excisi fuerant aggre-
gentur. Dicat igit. Sumite
uobis septē thauros. & septē
arietes. & ite ad seruū meum
iob & offeret holocaustū p uob.
Iob aut seruus ms orabit p uo-
bis. faciē ei suscipiā. ut non
uobis imputet stulticia. Ac
si hereticis redeuntib apte di-
ceret. Uniuersali uos ecclę p
humilitatē penitentię iungi-
te. atq; eam quā p uosmetipsos
digni non estis ueniā eius a me
precib obtinete. qui cum p hanc
ueraciter sape discitis. prioris
apud me urē sapientię stulticiā
deletis. Sequit. Neq; enī locuti
estis corā me recta sicut seruus
meus iob. Hęc paulo ante iam
dns ptulit. & tamen hęc eadē
iterando subiungit. Quid ē hoc
n qd sententiā quā semel iudi-
cando dixerat. iterū replican-
do confirmat. Atq; ut mani-
festius beati iob iusticia ami-
corq; ei iniusticia demonstre-
tur. eiusq; laus illorq; rephen-
sio iterata uoce deprimit. ut
replicata foris appareant. qm
fixa intus habeant. Namq;
cum rex egypti metuenda uen-
turę famis tempora sub boū
spicarūq; specię gemina uisio-
ne cognouisset. uocē scī inter-
pretis audiuit. Qd uidisti se-
cundo ad eandē rem ptinens
somnium. firmitatis indiciū ē.
Que ex re apte colligitur. quia
quicqd in eloquio diuino repe-
titur. robustius confirmat. Sed
quia qd iudex decreuit audi-
uimus. addicti quoq; qd faci-
ant audiam. Sequit. Abie-
runt g eliphaz themanites. &
baldad suites. & sophar naa-
mathites. & fecerunt sicut
locutus fuerat ad eos dns. &

suscepit dn̄s faciē iob. Horū inter-
pretationē nominū idcirco reti-
cemus. quia in huiꝰ opis exordio
de ea nos latiꝰ disseruisse memi-
nimus. Intuendū ū ē qd̄ ita cau-
te predictus fuerat ordo accepte
uenie custoditus. ut in sacrifi-
ciis dn̄s non illoꝝ sed beati iob
cum oraret pamicis suis faciē
suscepisse referat̄. Sed quia q̄s-
quis paliis intercedere
nitit̄. sibi potiꝰ ex ipsa caritate
suffragatur. recte subiungit̄.
Dn̄s quoq; conuersus ē ad peni-
tentiā iob. cum oraret pamicis
suis. Iam enī supius pamicis
suis & auditus ostenditur. cū
factū q̄d predixim̄ memorat̄.
Fecerunt sicut locutus fuerat
ad eos dn̄s. & suscepit dn̄s fa-
ciem iob. Sed cum ptinꝰ subin-
fert̄. dn̄s quoq; conuersus ē
ad penitentiā iob cum oraret
pamicis suis. apte ostendit̄.
quia etiā p semetipso penitens.
tantó cicius exaudiri meruit.
quantó deuote paliis inter-
cessit. Plus enī p se ualere p̄ces
suas efficit. qui has & aliis im-
pendit. Libentius quippe sa-
crificiū orationis accipitur.
q̄d in conspectu misc̄dis iudicis
pximi dilectione conditur.
Q̄d tunc ueraciter quisq; cumu-
lat. si hoc etiā p aduersariis
impendat. Hinc ē enī qd̄ magistra
ueritas dicit. Orate p psequentibꝰ
& calumpniantibꝰ uos. Hinc rur-
sū ait. Cum stabitis ad orandū.
dimittite si q̄d habetis aduersis
aliquē. ut & pater ur̄ qui in ce-
lis ē dimittat uobis peccata ur̄a.
Quantū ū p se obtinuit. q̄ paliis
intercessit. ilico demonstrat̄.
cum subdit̄. Addidit dn̄s om̄a
quecumq; fuerant iob duplicia.
Cuncta que amiserat duplicia
recepit. quia p pietatē benig-
ni iudicis temptationis nr̄e
dispendiū. uincunt suffragia
consolationū. Minus enī temptat
pbatio quā remuneratio con-
solatur. ut ex retributionis
merito leue fuisse q̄d tolerauit
agnoscat. qui ex psecutionis
pondere graue se aliq̄d tolera-
re iudicabat. Vnde afflicte
quoq; iudee dicit̄. Ad punctū
in modico dereliqui te. & in
miserationibꝰ magnis congre-
gabo te. Aliq̄ndo ū iuxta af-
flictionis pondus disponit̄
mensura consolationis. Vnde
alias scriptū ē. Scd̄m multi-
tudinē doloꝝ meoꝝ in corde
meo. consolationes tue dn̄e
letificauerunt animā meā.
In ea enī mensura consolatū se
in qua afflictus fuerat indi-
cat. qui se letificatū scd̄m

multitudinē dolor̄ suor̄ clamat.
Non aut̄ minime lector instru-
it̄. si ipsū remunerationis or-
dinē contemplet̄. Excessum
quippe correptio. correptionē
penitentia. penitentiā uenia.
ueniā ū munera subsequunt̄.
Sed quia diuinę dispensatio-
nis p̄missione p̄cussus. etiā
amicor̄ uerbis afflictus ē. di-
uinę pietatis muneribꝰ con-
solatus. etiā humana debet
caritate refoueri. ut undiq;
ei consolationis gaudia res-
pondeant. quē undiq; dolor̄
tristicia & aduersa lacerabāt.
Unde subdit̄. Venerunt autē
om̄is fr̄s sui. & uniuersę soro-
res suę. & cuncti qui nouerāt
eum priꝰ. & comederunt cū
eo panē in domo eiꝰ. & moue-
runt sup̄ eū caput. Quid in
comestione panis. n̄ caritas.
quid ū in motione capitis. n̄
admiratio designatur. Bene
aut̄ subdit̄. Et consolati sunt
eum sup̄ om̄e malū q̄d intu-
lerat d̄ns sup̄ eum. P̄cussi enī
merorē consolari. ē ei post p̄-
cussionē de uenia congaudere.
Nam quanto quisq; cernit̄ de
restituta p̄ximi salute hila-
rescere. tanto se indicat de
ablata doluisse. Et dederūt
ei unus quisq; ouē unā. & in
aurē aureā unā. Licet cuncta
hęc iuxta hystoriā ueraciter
dicta sint. in ipsis tamen obla-
tis muneribꝰ cogimur. ut ad al-
legorię mysteriū recurramus.
Neq; enī ociose debemꝰ accipe. q̄d
ouē q̄d unā. q̄d in aurē aureā
obtulere. q̄d unā. Et si fortasse
iuxta litterā mirū non ē ouis
oblata. cur una. ualde tamen
mirū ē in auris oblata. cur una.
Quid ū aut ouis ad in aurē p̄ti-
net. aut q̄d in auris ad ouem.
Ex ipso ḡ munerū fine cōpelli-
mur. ut priora quoq; quę sup̄-
ficietenus iuxta sola hystoriā
contingendo transcurrimus.
in allegorię mysteriis indagemꝰ.
Quia ḡ xp̄c & ecc̄la id ē caput
& corpus una p̄sona ē. sepe be-
atū iob diximꝰ. m̄ capitis. m̄
figurā corporis designare. Ser-
uata ḡ hystorię ueritate. sub
typo gestū sc̄ę ecc̄lę sentiamus.
id q̄d scriptū ē. Addidit d̄ns
om̄na quecūq; fuerant iob du-
plicia. Sc̄a quippe ecc̄la. & si
multos nunc p̄cussione temp-
tationis amittit. in fine tam̄
huiꝰ sc̄li ea quę sunt sua du-
plicia recipit. quando suscep-
tis ad plenū gentibꝰ ad eiꝰ fidē
currere om̄is quę tunc inuen-
ta fuerit. etiā iudea consentit.
Hinc namq; scriptū ē. Donec

plenitudo gentiū introiret.⁊ æ
sic omnis isr̃l saluus fieret. Hinc
meuglio ueritas dicit. Helyas ue-
nit.⁊ æ, ille restituet omnia. Hunc
enī amisit vsia helitas ecclā. quo
conuertere p̄dicando nō ualuit.⁊
sed tunc helya p̄dicante dum
quotquot inuenerit colligit.
uelut pleni⁹ recipit qđ amisit.
Vel certe scē ecclē infine suo du-
plū recipe.⁊ ē in singulis nobis
æ de beatitudine anime æ de
carnis incorruptione gaudere.
Hinc ē enī qđ p ppham de electis
dicit. Interita sua duplicia pos-
sidebunt. Hinc ē qđ iobs apls
de scīs finē mundi querentib⁹
dicit. Vatę sunt illis singulę
stolę albę.⁊ æ dictum ē illis ut
requiescēnt tempus modicū.
donec cōpleret numerus con-
seruoz æ fratrū eoz. Sicut enī
longe supius diximꝰ. ante re-
surrectionē scī singulā stolas
accipiunt.⁊ qua sola animarū
beatitudine p̄fruunt. Infi-
ne aut mundi binas habitu-
ri sunt.⁊ quia cū meritis bea-
titudine etiā carnis gl̃am
possidebunt. Sed ea quę sub-
nexa sunt. infine magis hui⁹
scī conuersionē se iudaici
ppli nuntiare testant. Nam
subdit. Venerunt aut adeū
omnes frēs sui æ uniuersę

sororeſ

suę. æ cuncti qui nouerant eum
priusꝰ.⁊ comederunt cum eo pa-
nem in domo eiꝰ. Tunc quippe
frēs sui ac sororeſ ad xp̄m uenī-
unt.⁊ quando ex plebe iudaica
quotquot inuenti fuerint con-
uertunt. Ex illo enī pplō carnē
sumpsit. Tunc q̄ ad eum frēs
ac sororeſ accedunt.⁊ q̄ndo
ex ea plebe quę ei p̄cognatione
iuncta ē uel qui forteſ futuri
sunt uelut frēs. vl infirmi ue-
lut sororeſ ad eum p̄cognitionē
fidei deuota gratulatione con-
currunt. Tunc apud eū celeber-
rimę festiuitatis conuiuiū ex-
hibent.⁊ quando eū iam nequa-
quā quasi purū hominē con-
tēpnentes. ppinquitatis suę
memores diuinitatis eiꝰ se inhe-
rere congaudent. Tunc in do-
mo eiꝰ panē cōmedent.⁊ cū post
posita obseruatione sup iacen-
tis litterę. in scē ecclē mystico
eloquio quasi frugis medulla
pascunt. Bene aut subiungit.
Cuncti qui nouerant eū prius.
Priusquippe nouerant.⁊ quē in
passione sua quasi incognitū
contempserunt. Nā nascturū
xp̄m nullus qui legē plene
didicit ignorauit. Vnde æ
herodes rex magoz occursione
p̄territus.⁊ sacerdotes ac p̄n-
cipes studuit solleꝛter. inq̄-

rere. ubi xp̄m nasciturū ēē p̄sci-
rent. Cui ꝓtinus responderunt.
In bethleem iudę. Prius ḡ noue-
rant. quē passionis suę tempo-
re dū despicerent ignorabant.
Quoꝝ ⁊ noticia prior. ⁊ ignoran-
tia posterior. bene ac breuiter
ysaac caligante signatur. qui
dū iacob benedice ret. ⁊ quid
eueniret in futuro p̄uidebat.
⁊ quis illi p̄sens assisteret nes-
ciebat. Sic quippe isrl̄itarum
popl̄s fuit. qui ꝓphetię myste-
ria accepit. sed tamen cecos
oculos in contemplatione te-
nuit. quia eū presentē non
uidit. de quo multa in futuro
p̄uidit. Ante se enī positū ne-
quaquā cernere ualuit. cuius
aduentus potentiā. longe an-
te nuntiauit. Sed ecce in fine
mundi uenient. ⁊ eum quē
pri⁹ nouerant recognoscent.
Ecce in domo ei⁹ panē comedunt.
quia in scā ęccl̄a sacri eloquii
fruge pascunt. Ecce omnē in-
sensibilitatē pristini torporis
excuciunt. Vnde ⁊ subdit.
Et mouerunt sup eum caput.
Q̄d enī in capite. n̄ principale
mentis accipit. sicut ꝑ psal-
mistā dicitur. inpinguasti
in oleo caput meū. Ac si apte
diceret. Arentē in suis cogita-
tionib⁹ mentē meā caritatis

unctione rigasti. Caput ḡ mo-
uetur. cum ꝑ formidinē ueri-
tatis tacta ab insensibilitate
sua mens quatit. Geniant ḡ pa-
rentes ad conuiuiū. atq; excus-
so torpore caput moueant.
id ē hi qui redeptori nr̄o pro-
pinqui carne fuerant. refecti-
onē quandoq; uerbi in fide ꝑ-
cipiant. ⁊ insensibilitatis pris-
tinę duriciā amittant. Vnde
bene etiā ꝑ abacuc dicit. Pe-
des ei⁹ steterunt. ⁊ mota ē ter-
ra. Stante enī dn̄o terra ꝓcul-
dubio mota est. quia cū cordi
nr̄o timoris sui uestigia imp̄i-
mit. cuncta in nobis cogitatio
terrena contremiscit. Hoc itaq;
loco caput mouere. ē immo-
bilitatē mentis excutere. ⁊ ad
cognitionē fidei credulitatis
gressib⁹ ꝓpinquare. Sed quia
scā ęccl̄a hebreoꝝ nunc auer-
sione afficit. ⁊ tunc conuer-
sione releuatur. recte subiun-
git. Et consolati sunt eū sup
omne malū qd̄ intulerat sup
eū dn̄s. Consolant̄ uidelicet
xp̄m. consolant̄ ęccl̄am. qui
ab infidelitatis pristinę erro-
re resipiscunt. ⁊ prauitatem
uitę ꝑ quā recta docentib⁹ re-
pugnauerant deserunt. An
non grauis meror ē duris cor-
dib⁹ infructuose p̄dicare. labo-

rem in ostendenda ueritate sume-
re. sed nullu de conuersione au-
dientiu fructu laboris inuenire.
At contra aut magna predicatoꝝ
consolatio ē subsequens ꝓfectus
auditoꝝ. Releuatio quippe do-
centis. ē immutatio ꝓficientis.
Et notandu q̄d in flagello positu
consolari noluerunt. sed ad con-
solandu eu post flagella ueni-
unt. quia nimiru passionis ei
tempore hebrei p̄dicamenta fi-
dei contēpnentes quē hominē
ex morte ꝓbauerunt. dm crede-
re despexerunt. Vnde ꝑ psal-
mistā dns dicit. Sustinui qui
simul mecu contristaret. & non
fuit. consolantē me quesiui &
non inueni. Consolantē q̄ppe
in passione minime inuenit.
qui despectu mortis etiā ipsos
hostes ꝑtulit. ꝑ quib ad mortē
uenit. Post flagella ḡ ꝓpinq̄
ad consolationē ueniunt. quia
in menbris suis nunc usq; pati-
tur. sed extremo tempore israhe-
lite oms ad fide cognita he-
lye p̄dicatione currunt. atq;
ad ꝓtectionē quā fugerant re-
deunt. & tunc illud eximiu
multiplici aggregatione ꝓplorꝝ
conuiuiu celebrat. Tunc post
flagella quasi iob sanus osten-
ditur. q̄ndo a conuersis atq;
credentib post passionē suā
ac resurrectionē dns in celis immor-
talis uiuere ꝑ certitudinē fidei
scitur. tunc quasi remuneratus
iob cernit. quando in maiestatis
sue potentia. sicut ē ds credit.
& ei fidei subici hi qui pri resti-
terant uident. In fine ḡ mun-
di credentes hebrei conueniunt.
& humani generis redemptore
in potentia diuinitatis. quasi
sano iob. oblationu suaru uota
ꝑsoluunt. Vnde & bene subdit.
Et dederunt ei un quisq; ouem
unā & inaurē aureā unā. Quid
ꝑ ouē n̄ innocentia. quid ꝑ in-
aurē. n̄ obedientia designatur.
Ꝑ ouē quippe simplex animus.
ꝑ inaurē u ornatus humilita-
tis grā auditus exprimit. Sed
q̄a ad ostendenda uirtutē obe-
dientie occasio oportuna se p̄-
buit. libet hanc paulo uigi-
lanti sollicicq; discutere. &
quanti sit meriti demonstrare.
Sola namq; uirtus ē. que uir-
tutes ceteras menti inserit. in-
sertasq; custodit. Vnde & prim
homo preceptu q̄d obseruaret
accepit. cui si se uellet obedien
subdere. ad eternā beatitudi-
nē sine dolore ꝑueniret. Hinc
samuel ait. Melior ē obedien-
tia quā uictime. & auscultare
magis quā offerre adipē arie-
tum. quo quasi peccatu ario-

landi ē repugnare. & quasi scelus
ydolatrię nolle acquiescere. Obe-
dientia quippe uictimis iure
p̄ponitur. quia ꝑ uictimas ali-
ena caro. ꝑ obedientiā ū uolun-
tas ꝓpria mactat. Tantó ḡ q̄sq;
dm̄ cicius placat. quantó ante
ei⁹ oculos repressa arbitrii sui
suꝑbia gladio p̄cepti se immo-
lat. Quo contra ariolandi pec-
catū inobedientia dicitur. ut
quanta sit uirtus obedientię
demonstret. Ex aduerso ḡ meli⁹
ostenditur. q̄d de ei⁹ laude sen-
tiat. Si enī quasi peccatū ari-
olandi ē repugnare. & quasi
scelus ydolatrię nolle acq̄escere.
sola ē quę fidei meritū possidet.
sine qua quisq; infidelis con-
uincit. etiā si fidelis eē uideat.
Hinc ꝑ salomonē in ostensione
obedientię dicit. Vir obedien⁹
loquit uictorias. Vir quippe
obediens loq̄tur uictorias. q̄a
dū alienę uoci humiliter sub-
dimur. nosmetipsos in corde
suꝑam⁹. Hinc in euglio ueritas
dicit. Eum qui uenit ad me n̄
eitiā foras. quia de cęlo descen-
di. non ut faciā uoluntatem
meā. sed uoluntatē ei⁹ qui misit
me. Quid enim. Si suā faceret.
eos q̄ ad se ueniunt repulisset.
Quis aut̄ nesciat. qd̄ uoluntas
filii a patris uoluntate non

In pass.

discrepat. Sed quō prim⁹ ho-
mo qui suā facere uoluntatē
uoluit. a paradysi gaudio exi-
uit. scd̄s ad redemptionē homi-
nū ueniens. dū uoluntatē se
patris & non suā facere osten-
dit. ꝑmanere nos intus docuit.
Cum ḡ non suā sed patris uolun-
tatē facit. eos qui ad se ueni-
unt foras non eicit. quia dum
exemplo suo nos obedientię sū-
bicit. uiā nobis egressionis clau-
dit. Hinc rursū ait. Non possū
ego a me ipso facere quicquā. s;
sicut audio iudico. Nobis quip-
pe obedientia usq; ad mortē
precipit̄ seruanda. Ipse aut̄ si
sicut audit iudicat. tunc q̄q;
obedit. cum iudex uenit. Ne
ḡ nobis usq; ad presentis uitę
terminū obedientia laboriosa
appareat. redemptor nr̄ in-
dicat. quia hanc etiā cum iu-
dex uenerit seruat. Quid ḡ
mirū si peccator homo obedi-
entię in presentis uitę breuita-
te se subicit. quando hanc
mediator dī & hominū & cū
obedientes remunerat non re-
linquit. Sciendū ū ē quia
numquā ꝑ obedientiā malū
debet fieri. aliquando autē
debet ꝑ obedientiā bonū q̄d
agit̄ intermitti. Neq; enī ma-
la in paradyso arbor extitit.

quã ds̄ homini ne contingeret
interdixit. ¶ sed ut p̄mptius obe-
dientię meritũ homo bene condi-
tus exerceret. dignũ fuerat ut
hunc etiã a bono phiberet. ¶ qua-
tenus tanto uerius hoc q̄d age-
ret uirtus eẽt. quanto ę abono
cessans auctori suo se subditum
humili exhibéret. Et notandũ
q̄ illuc dicit. Ex omni ligno pa-
radysi édite. ¶ de ligno aut̄ scien-
tię boni ę mali ne tetigeritis.
Cui enĩ ab uno quólibet bono sub-
uectos uetat. necesse ẽ ut multa
concedat. ¶ ne obedientis mens
funditus intérat. si a bonis om-
nib⁹ penitus repulsa uenunat.
Omis aut̄ paradysi arbores ad esũ
dns concessit. cum ab una phi-
buit. ¶ ut creaturã suã quã no-
lebat extingui sed p̄uehi. tanto
facili⁹ a bona restringeret. q̄nto
ad cuncta⁹ latius relaxaret.
Sed quia non numquã nobis hu-
ius mundi p̄spa. non numquã
ũ iubent̄ aduersa. ¶ sciendũ sum-
mope ẽ. q̄d obedientia aliq̄ndo
si de suo aliquid habeat nulla ẽ.
aliquando aut̄ si de suo aliquid
non habeat minima. Nam cum
hui⁹ mundi successius precipit̄.
cum locus supior impatur. ¶ is
qui ad p̄cipienda hęc obédit.
obedientię sibi uirtutẽ euacuat.
si ad hęc etiã ex p̄prio desiderio
anhélat. Illeq; enĩ se subobedientia
dirigit. ¶ qui ad p̄cipienda hui⁹
uitę p̄spera lubidine pprię am-
bitionis seruit. Rursũ cum mun-
di despectus precipit̄. cum obp-
bria adipisci ę contumelię iu-
bentur. ¶ ñ hęc ę ex semetipso
animus appetat. obedientię
sibi meritũ minuit. ¶ qui ad ea
quę in huc uita despecta sunt
inuitus nolensq; descendit. Ad
detrimentũ quippe obedientia
ducitur. ¶ cum mentẽ ad suisci-
pienda p̄bra hui⁹ seculi nequa quã
ex parte aliqua etiã sua uota co-
mitant̄. Debet q̄ obedientia ę
in aduersis ex suo aliq̄d habere.
ę rursũ in p̄spris ex suo aliquid
omnino non habere. ¶ quatenus ę in
aduersis tanto sit gl̄osior. q̄nto
duuno ordini etiã ex desiderio
iungitur. ¶ ę in p̄speris tanto sit
uilior. quanto a p̄senti ipsa quã
diuinitus p̄cipit gl̄a fundit⁹
exñitte separat̄. Sed hoc uirtutis
pondus melius ostendimus. ¶ si cę-
lestis patrię duos heroũ facta
memoramus. Moyses namq; cũ
in deserto oues pasceret. a dño
p̄anglin in igne loquente uo-
catus ẽ. ¶ ut eripiendę omni is-
raheli tarũ multitudini p̄ esset.
Sed quia apud se mente humi-
lis extitit. oblatã primus tanti
regiminis gl̄am expauit. ¶ marq;

ad infirmitatis patrocinium recurrit dicens. Obsecro dne non sum eloquens. abheri et nudius tertius ex quo cepisti loqui ad seruum tuum. tardioris et impeditioris lingue factus sum. et se post posito alium deposcit dicens. Mitte quem missurus es. Ecce cum auctori lingue loquitur. et ne tanti regiminis potestatem suscipiat. elinguem se esse causatur. Paulus quoque diuinitus fuerat. ut in ierosolimam ascendere debuisset admonitus. sic ipse galathis dicit. Deinde post annos quatuordecim iterum ascendi ierosolimam assumpto barnaba et tito. ascendi autem secundum reuelationem. Isque initinere cum prophetam agabum repperisset. quanta se aduersitas in ierosolimis maneret audiuit. Scriptum quippe est. quod iste agabus zonam pauli suis pedibus inserens dixit. Virum cuius hec zona est sic alligabunt eum in ierusalem. A paulo autem protinus respondetur. Ego non solum alligari sed et mori in ierusalem paratus sum pro nomine ihesu. neque enim preciosiorem facio animam meam quam me. Preceptione igitur reuelationis ierosolimam pergens aduersa cognoscit. et tamen hec libenter appetit. Audit quod timeat. sed ad hec ardentior anhelat. Moyses itaque ad prospera de suo nil habet. quia precibus renititur. ne israheliticę plebi preferatur. Paulus ad aduersa etiam ex suo uoto ducitur. quia malorum imminentium cogitationem percepit. sed deuotione spiritus etiam ad acriora feruescit. Ille presentis potestatis gloriam deo uoluit iubente declinare. iste deo aspera et dura disponente se studuit ad grauiora preparare. Preeunte igitur utrorumque ducum infracta uirtute instituimur. ut si obedientię palmam apprehendere ueraciter nitimur. prosperis huius seculi ex sola iussione. aduersis autem etiam ex deuotione militemus. Notandum uero est. quod hoc loco cum in aure ouis. cum oue in auris offertur. quia nimirum innocuis mentibus ornamentum semper obedientię iungitur. domino attestante qui ait. Oues mee uocem meam audiunt. et ego agnosco eas. et secuntur me. Beato igitur iob nemo in aurem sine oue. nemo ouem sine in aure obtulit. quia profecto redemptori nostro non obedit. qui innocens non est. et innocens esse non potest qui obedire contempnit. Quia uero obedientia ipsa non seruili metu sed caritatis affectu seruanda est. non terrore pene sed amore iusticię. cuncti qui ad conuiuium ueniunt. aurem

maurā obtulis-
ut uidelicet in
bē obediētia
gat: quę uir-
quasi auri mo-
talla trāscen-
nulla cē innocentia. nulla cē ue-
ra obediētia imultiplicib⁹ he-
reticoꝝ diuisionib⁹ potest. ⁊ ad
cognitionē fidei uenientes. offe-
rant ouē. sed unā. offerant in-
aurē. sed unam. ꝛ id ē tales uenī-
ant. qui unitate sēę ęcclę in-
nocui obedientesq; psistant.
Smū quippe diuidi pnumeros
non potest. ꝛ quia æ hoc ipsum
unum q̄d dicim⁹ numerus n̄ est.
offerant ḡ qui ouē. sed unam. ⁊
offerant inaurē. sed unam. ꝛ id
est ad scām ęcclam cum inno-
centia atq; obediētia eam in-
tem offerant. quā sectarū scis-
mata non diuidant. Aperire
libet oculos fidei. æ illud ex-
tremū sēę ęcclę de susceptione
ysabelitici ppli conuiuiū con-
templari. ad q̄d numerū conui-
uium magn⁹ ille ueniens helyas
conuiuantiū inuitator. adhi-
betur. ⁊ æ tunc ppinqui. tunc
noti. ad eum ⁊ cū muneribus ue-
niunt. ꝛ quē inflagello paulo
ante positū contępserunt. Ap-
ppinquante enī die iudicii.
vt pcursoris uocib⁹. vt quibus-
da sēpe phibent. ꝛ
ta quę exhi-
caritas ful-
tutes omnes
re cetera me-
dit. Sed quia
nulla cē innocentia. nulla cē ue-
ra obediētia imultiplicib⁹ he-
reticoꝝ diuisionib⁹ potest. ⁊ ad
cognitionē fidei uenientes. offe-
rant ouē. sed unā. offerant in-
aurē. sed unam. ꝛ id ē tales uenī-
ant. qui unitate sēę ęcclę in-
nocui obedientesq; psistant.
Smū quippe diuidi pnumeros
non potest. ꝛ quia æ hoc ipsum
unum q̄d dicim⁹ numerus n̄ est.
offerant ḡ qui ouē. sed unam. ⁊
offerant inaurē. sed unam. ꝛ id
est ad scām ęcclam cum inno-
centia atq; obediētia eam in-
tem offerant. quā sectarū scis-
mata non diuidant. Aperire
libet oculos fidei. æ illud ex-
tremū sēę ęcclę de susceptione
ysabelitici ppli conuiuiū con-
templari. ad q̄d numerū conui-
uium magn⁹ ille ueniens helyas
conuiuantiū inuitator. adhi-
betur. ⁊ æ tunc ppinqui. tunc
noti. ad eum ⁊ cū muneribus ue-
niunt. ꝛ quē inflagello paulo
ante positū contępserunt. Ap-
ppinquante enī die iudicii.
vt pcursoris uocib⁹. vt quibus-
da erumpentib⁹ signis. ipsa eius
iam aliquōm aduentantis dñi
uirtus inter-lucet. ꝛ cui iam du
pruenire festinant. conuersionis
suę tempus accelerant. Conuer-
si aut̄ cum muneribus ueniunt. ⁊
quia eum quē paulo ante in
passione deriserunt. tunc uir-
tutū opa quasi munera offeren-
do uenerantur. ꝛ illud pculdubio
hac sua oblatione contęplan-
tes. q̄d æ certum⁹ magna ex par-
te iam factū. æ ad huc credim⁹
pfecte faciendu. d̄ dorabunt
inquit eū filię tyri in muneribus.
Tunc namq; illū pleni⁹ filię tyri
in muneribus adorant. ⁊ cum ysabe-
litarū mentes hui⁹ nunc mundi
desideriis subditę ei quē supbi-
entes negauerant. quandoq; cog-
nito suę hostias confessionis
apportant. ꝛ æ quāuis eis de tem-
poribus quib⁹ ante xp̄c appropin-
quat. aliquatenus unta fidei uū
minoris sē uirtutis appareat.
quāuis in conflictu illi⁹ pdi-
hominis grauis etiā corda fortiū
formido constringat. ⁊ helya ta-
men p̄dicante roborati non so-
lū fideles quiq; in sēę ęcclę soli-
ditate psistunt. sed sicut supi⁹
diximus. ad cognitionē fidei
multi quoq; ex infidelib⁹ con-
uertuntur. ꝛ ita ut ysabelitice
gentis relíquię quę repulsę

prius funditus fuerant. ad sinū
matris ecclē pia omnim̄ deuoti-
one concurrant. Vnde & bene
nunc subdit. Dn̄s aut̄ benedi-
xit nouissimis iob magis quā
principio ei. Hec hystorice fac-
ta credimus. hec mistice facien-
da spamus. Magis enī nouissimis
iob quā principio ei benedicit.
quia quantū ad israhelitici ppli
susceptionē ptinet. uergente
fine p̄sentis scli dolorē scē ecclē
dn̄s animarū multiplici collec-
tione consolatur. Tantó quippe
locupletiꝰ ditabitur. quantó &
manifestiꝰ innotescit. q̄d ad fi-
nē presentis uite temporalitas
urget. Predicatores namq; scē
ecclē benedictione extremi tē-
poris psalmista ditari conspex-
erat. cum dicebat. Adhuc mul-
tiplicabunt̄ in senecta uberi.
& bene patientes erunt ut an-
nuntient. In senecta scilicet u-
beri multiplicabunt̄. quia cū
eoꝝ uita differt̄. semp ad meliꝰ
fortitudo pducitur. eisq; per
augmentū temporꝝ. crescunt
etiā lucra meritoꝝ. Bene aut̄ pa-
tientes sunt ut annuntient.
q̄a celestia p̄dicantes. tantó ro-
bustius aduersa tolerant. q̄n-
tó & ptolerantiā suā anima-
rū cōmoda locupletius repor-
tant. Sequit̄. Et facta sunt

ei quatuor
& sex milia
le iuga boū.
& fuerunt
tres filie. Q̄d
uiū. & tria
decim milia ouiū.
camelorꝝ. & mil-
& mille asine.
ei septē filii &
septē milia o-
milia camelorꝝ.
& quingenta iuga boū. & quin-
gentas asinas ante pbationem
pcussionis habuerit. ipsa eiꝰ dē
hystorie prefacio ostendit.
que pflagellū pdita. ei nunc
sunt duplicia restituta. filii
aut̄ totidē sunt redditi quod
amissi. Septem quippe filios
& tres filias habuit. septē aut̄
nunc filios & tres filias rece-
pisse describitur. ut & hi qui
extincti fuerant uiuere demon-
strentur. Dum enī dicit̄. addi-
dit dn̄s quecūq; erant iob du-
plicia. & tamen non totidē fi-
lios ei restituit. quot amisit.
& filios dupliciter reddidit.
cui decem postmodū in carne
restituit. decē ū qui amissi fu-
erant. in occulta animarū uita
seruauit. Si quis aut̄ in p̄dic-
tis animalibꝰ post posito culmo
hystorie. ut non intellectuale
uidelicet animal pasci myste-
rioꝝ fruge de- siderat. ne-
cesse ē ut que sentimꝰ agnoscat.
Intelligere enī possumꝰ q̄d in his
animalibꝰ aggregata fideliū
uniuersitas designatur. Hinc

ē namq; qd̄ ꝑ psalmistā patri
de filio dicitur: Omnia subie-
cisti sub pedib⁹ eius. oues & bo-
ues. uniuersas. insup & peccora
campi. Hinc ē qd̄ isdem ꝓpha
scām ecclam simplices quosq; in
habitare conspiciens ait. Ani-
malia tua habitabunt in ea.
Quid ḡ in ouib⁹. n̄ innocentes.
quid in camelis. n̄ eos qui ceteroꝝ
mala transeunt. exuberantium
tortuoso tumore uicioꝝ. qd̄
iniugatis bubus. n̄ isrl̄itas legi
subditos. qd̄ in asinis. n̄ simpli-
ces gentiliū mentes accipimus.
Nam quia innocentes quiq; ouiū
nomine designantur. testat̄
psalmista q̄ ait. Nos aut̄ ppl̄s
ei⁹ & oues pascuę ei⁹. Neq; enim
qui seruare innocentiā negli-
gunt. illa interne pascuę re-
fectione satiant̄. Cameli ū no-
mine aliquando in sacro eloq̄o
redeptoris nr̄i grā. aliquando
aut̄ gentiliū supbia exprimit̄.
quasi excrescenti desup tortu-
osa tumore. Quia enī ad susci-
pienda onera sponte se camelys
humiliat. non inmerito redep-
toris nr̄i grām designat. qui
in eo qd̄ infirmitatis nr̄ę onera
suscipe dignatus ē. a potesta-
tis suę celsitudine sponte de-
scendit. Unde & ꝑ euglium di-
cit. Potestatē habeo ponendi
animā meam. & potesta[illegible]tem
habeo iterū sumendi eā. [illegible] Ne-
mo tollit eā a me. Et un[illegible] de
iterū dicit. Facilius ē ca[illegible]me-
lū ꝑ foramen acus tran[illegible]sire.
quā diuitē intrare in [illegible] reg-
nū celoꝝ. Quid enī no[illegible]mi-
ne diuitis. n̄ quēlibet [illegible]ela-
tum. qd̄ cameli appellatione.
n̄ ꝓpriā condescensionē signat.
Camelus enī ꝑ foramen acus tran-
sit. cum isdē redeptor nr̄ usq;
ad susceptionē mortis ꝑ angus-
tias passionis intrauit. Quę pas-
sio uelut acus extitit. quia
dolore corpus pupugit. Facili⁹
aut̄ camelus ꝑ foramen acus.
quā diues celoꝝ regnū ingredi-
tur. quia n̄ ipse prius infirmi-
tatis onera suscipiens. ꝑ passio-
nē suā formā nobis humilita-
tis ostenderet. nequaquā se ad
humilitatē illi⁹ supbię nr̄ę ri-
giditas inclinaret. Rursū ca-
meli nomine tortuosa ac ple-
na uiciis gentilitas designat̄.
sicut ꝑ moysen dicitur. qd̄ in-
clinata iam die egressum in a-
gro ysaac in camelo sedens re-
becca conspexit. ac ꝓtinus de
camelo descendit. & se se pallio
uisionē illi⁹ uerecundata coop-
uit. Quē enī ysaac aliū in eo
qd̄ inclinata iā die in agro e-
gressus fuerat. designabat.

In passione.

Sinca

ñ eũ qui extremo huius mundi
tem pore uelut in diei finẽ ue-
ni ens. quasi in agrũ foras ex-
iit. qui cum sit inuisibilis in
hoc mundo se uisibilẽ demon-
stra uit. Quẽ in camelo se-
dens rebecca conspexit. quia
eũ ecclesia ex gentibus ueniens.
dũ adhuc uiciis eẽt innixa. et
nec dũ spiritalibus sed animalibus
motibus inherendo ascendit. Sed
ꝓtinus de camelo descendit. quia
uicia quibus prius fuerat superbie
elata deseruit. seq; etiã pallio
operire curauit. quia uiso dño in-
firmitatẽ sue actionis erubuit.
et illa que prius in camelo libe-
re gestabatur. descendens postmo-
dũ uerecundia tegitur. Unde eidẽ
ecclesie a priore elatione conuerse
per apostolicam uocẽ quasi rebecce
de camelo descendenti sibiq;
palliũ superducenti dicitur. Quẽ
enim fructũ habuistis tunc in quibus
nunc erubescitis. In bubus uero
aliquando luxuriosorum demen-
tia. aliquando laboriosa fortitu-
do predicantium. aliquando hu-
militas exprimitur israhelitarũ.
Quia enim bouis nomine per cõpa-
rationẽ luxuriosorum dementia
designatur. salomon indicat.
qui male suadentis mulieris pe-
tulantiã premisisset adiunxit.
Statimq; eam sequitur. quasi bos
ductus ad uictimã. Rursum quia
bouis nomine labor predicatoris
exprimitur. legis uerba testantur
que ait. Non obturabis os boui
trituranti. Ac si aperte diceret.
Predicatorẽ uerbi abstipendiorum
suorum perceptione non prohibeas.
Rursũ quia bouis nomine plebs
israelitica figuratur. propheta asserit.
qui redemptoris aduentũ denun-
tians dicit. Cognouit bos posses-
sorem suũ. et asinus presepe dñi
sui. per bouẽ quippe israeliticum
populum iugo legis edomitũ signans.
per asinum uero gentilẽ populum indicans.
uoluptatibus deditũ. et grauius
brutũ. Asinorum quoq; uel asinarũ
nomine aliquando luxuriosorum
petulantia. aliquando mansuetu-
do simpliciũ. aliquando uero ut
prediximus. stulticia gentilium
designatur. Quia enim luxuriosorum
petulantia asinorum appellatio-
ne per comparationẽ exprimitur.
aperte declaratur. cum per prophetam
dicitur. Quorum carnes sunt ut car-
nes asinorum. Rursũ quia asinarũ
nomine simpliciũ uita figura-
tur. redemptor noster cum ierusalem
pergeret. asinã sedisse memoratur.
Ierusalem quippe uisio pacis interpre-
tatur. Quid ergo signat quod dñs
sedendo asinã ierusalem ducitur.
uel quod simplices mentes dũ presiden-
do possidet. eas usq; aduisio-

nem pacis sua sacra sessione pdu-
cit. Rursū quia asinoꝝ nomi-
ne stulticia gentiliū designat.
ppheta testat dicens. Beati qui
seminatis sup omīs aquas. inmit-
tentes pedē bouis & asini. Sup
omīs aquas quippe seminare. ē
cunctis ppl̄is fructuosa uitę
uerba p̄dicare. Pedē ū bouis &
asini inmittere. ē uias isrl̄itici
ac gentilis ppl̄i p preceptoꝝ cę-
lestiū uincula religare. Litterę
ḡ ueritate seruata. sub beati
iob nomine. cunctis his anima-
lib⁹ non inmerito credim⁹. scę
ęcclę poplos designari. quatenꝰ
ea quę scripta sunt. dispensa-
tione sc̄i sp̄c cuncta mirabiliter
ordinante. & transacta nobis
referant. & futura p̄dicent.
Agnoscam⁹ ḡ in ouib⁹ fideles atq;
innocentes ex iudea pplos le-
gis dudū pascuis saciatos. agnoscam⁹ in camelis. ad fidem
simplices ex gentilitate ueni-
entes. qui prius sub ritu sacri-
lego quasi quadā deformitate
membroꝝ. ualde turpes osten-
si sunt. uidelicet feditate ui-
cioꝝ. Et q̄a sepe ut p̄diximus.
sacra eloquia curant repetere
qd̄ affirmant. possunt rursū
in bubus isrl̄itę accipi. quasi
iugo legis attriti. in asinis ū
ut dictum ē gentiles ppl̄i de-
signari. qui dū se colendis lapi-
dib⁹ inclinabant. non reluctanti
mente quasi dorso stultę suppo-
sito quibuslibet ydolis bruto
sensu seruiebant. Scā ḡ ęccl̄a q̄
in exordiis suis innumeris tēp-
tationib⁹ p̄ssa. vl isrl̄iticū pplōm
vl mutos ex gentib⁹ amisit. ui-
delicet quos lucrari non potu-
it. duplicia in fine recipiet.
quia in ea ex utraq; natione fi-
deliū numerus multiplicior
excrescit. Possunt etiā p iuga-
tos boues p̄dicatores intelligi.
Unde cum eos ad annuntiandū
dn̄s mitteret. teste euglio bi-
nos misisse describitur. ut
quia vl duo sunt p̄cepta cari-
tatis. vl quia haberi societas
minus quā inter duos non po-
test. p̄dicatores sc̄i ex ipsa qua-
litate suę missionis cognosce-
rent. quantū concordiā socie-
tatis amarent. Possunt sicut
p̄diximus p asinas mentes sim-
pliciū designari. Scā ū ęccl̄a
duplices boues atq; asinas re-
cipiet. quia p̄dicatores sc̄i q̄
pressi formidine in ei⁹ dudū
temptatione tacuerant. &
mentes simpliciū quę uictę
terrorib⁹ ueritatē illi⁹ confite-
ri formidabant. tantō iam
tunc robusti⁹ in confessione
ueritatis uoces suas exerunt.

quanto debili ante timuerunt.
Hec in significatione eccle breuiter diximus. que quom eiusde sce eccle capiti seruiant. in exordio hui opis lati nos dixisse memoram. Qui g de his sibi plenius satis fieri nititur. sedm hui opis librū legere dignet.
Iam u si querim. ut etiā de ipso animaliū numero disseram. cur mille iuga boū. vl mille asine. et septē milia camelor. et quatuordecim milia ouiū. numerent. dicere breuiter possum. qd apud sclarem quide scientiā. millenari numerus idcirco pfectus habeatur. quia denarii numeri quadratū solidū reddit. Decē quippe decies ducta. fiunt centum. que iam figura non quadrata. sed plana est. Vt aut in latitudinē surgat. et solida fiat. rursum centū decies multiplicant. et mille sunt. Senari aut numerus idcirco pfectus ē. quia prim in numeris complet partibus suis. id ē sexta sui parte. et tercia. et dimidia. que sūt unū. et duo. et tria. que in sūma ducta sex fiunt. nec aliis ante senariū numerū reppit. qui suis partib dū diuidit. tota ei summa compleat. Sz quia cuncta hec p sacre scripture celsitudinē pficiendo transcendimus. ibi senari. ibi septenari. ibi denari. ibi millenari. unde sit pfectus inuenim. Senarius quippe numerus in scriptura sacra pfectus ē. quia in mundi origine dns ea que prima die cepit. sexto die opa impleuit. Septenari in ea pfectus est. quia omne bonū opus septē uirtutib p spm agit. ut et fides simul et opa consument. Denari numerus in ea pfectus ē. quia lex in decē pcepta concludit. omnisq; culpa non ampli quā p decē uerba cohibebitur. atq; enarrante ueritate opatores uinee denario remunerant. In denario quippe. tria iungunt ad septē. Homo aut quia ex anima constat et corpore. in septē qualitatib continetur.
Nam trib spitaliter. et quatuor corporaliter uiget. In dilectione etenī di tribus qualitatib spitaliter excitat. cum ei p legem dicit. diliges dnm dm tuū ex tota mente tua. et ex tota anima tua. et ex tota uirtute tua. corporaliter u quatuor qualitatib continet. quia uidelicet et materia calida. et frigida. humida. et sicca componit. Homo g qui ex septē qualitatib cōstat. denario re-

munerari dicit. quia in illa
perceptione superne patrie sep-
tem nra ad tria iunguntur eter-
na. ut homo contemplationem
trinitatis accipiat. et de remu-
neratione operis quasi quodam
denario consummatus uiuat.
uel certe quod septem uirtutes sunt.
quibus in hac uita laboratur.
dumque eis in remuneratione
contemplatio trinitatis reddi-
tur. uita laborantium denario
remuneratur. Sed perfectus quisque
etiam in hac uita denarium acci-
pit. dum eisdem septem uirtutibus.
spem. fidem. caritatemque coniun-
git. Millenarius quoque numerus
in sacro eloquio perfectus acci-
pitur. quia appellatione eius
uniuersitas designatur. Unde
scriptum est. Verbi quod manda-
uit in mille generationes. Cum
enim nequaquam credendum sit.
quod ad centum generationes
mundus extendatur. quid ali-
ud mille generationibus. nisi ge-
nerationum uniuersitas figu-
ratur. Beatus igitur iob quatuor-
decim milia ouium recepit. Quia
enim in sancta ecclesia uirtutum perfectio.
ad utrumque sexum ducitur. sep-
tenarius in ea numerus duplica-
tur. Et sex milia camelorum re-
cepit. quia plenitudinem in
illa operis accipiunt. qui abil-
la dudum uiciorum suorum feditate
perierunt. Mille quoque iuga boum.
ac mille asinas recepit. quia
israelitas atque gentiles. doctos
ac simplices. post temptatio-
num casus in culmine perfectionis
assumpsit. Septem quoque filios
et tres filias recepit. quia eorum
mentibus quos septem uirtutibus
generat. ad perfectionis summam
spem. fidem. caritatemque coniun-
git. ut tanto uerius prole sua
gaudeat. quanto suis fidelibus
nil de eem uirtutis pensat. Sed
quia hec succincte transcurri-
mus. nunc ipsis quoque inda-
gandis filiarum uocabulis in-
tendamus. Sequitur. Et uocauit
nomen unius diem. et nomen
secunde cassiam. et nomen tercie
cornus tybii. Hec nomina pro
eo quod a uirtutibus sumpta sunt.
aperte curauit interpres. non ea
sicut in arabico sermone
inuenta sunt ponere. sed in
latinum eloquium uersa apertius
demonstrare. Quis enim nesciat
diem uel cassiam latina esse uocabu-
la. At uero in cornus tibii quam-
uis non cornus sed cornu dicitur.
nec cantantium fistula tibium sed
tibia uocatur. in latina tamen
lingua sermonis genere mini-
me custodito. rem credo prodere
maluit. atque in eius lingue

de qua transferebat ꝓprietate
ꝑdurare. Vel quia ꝑ cornu & ti-
biā unū uerbū ex utroq; com-
posuit. utrūq; uerbū ꝑ unam
orationis partē in latina ling-
-ua transfusum q̄ uoluit genere
licite uocauit. Quid ē ḡ quod
prima filia beati iob dies dicit̄.
scd̄a cássia. tercia ū cornus ti-
bii uocata memoratur. n̄ quia
uniuersū genus humanū q̄d
benignitate conditoris atq;
eiusd̄e miscd̄ia redeptoris eli-
git̄. istis nominib⁹ designatur.
Homo namq; quasi dies ex con-
ditione claruit. quia hunc
auctor suus ingenitę innocen-
tię splendore resp̄sit. sed
sponte sua ad peccati tenebras
lapsus. quia ueritatis lucem
deseruit. quasi in nocte se er-
roris abscondit. qui aliás di-
cit̄. secutus umbrā. Sed quia
auctori nr̄o non n̄ défuit lar-
gitas bonitatis suę. etiā con-
tra tenebras iniquitatis nr̄ę
eum quē pri⁹ potenter ad iu-
sticiā condidit. potenti⁹ redi-
mendo póstmodū ab errore
reuocauit. Cui quia post ca-
sum illa conditionis suę p̄s-
tina firmitas défuit. eum
contra bella intima repugnan-
tis corruptionis multiplicib⁹
donoꝝ suoꝝ uirtutib⁹ fulcit.

Quę nimirū uirtutes ꝓficientiū.
in noticia cęteroꝝ hominū q̄si
suauitate flagrant odoꝝ. Hinc
ē enim qd̄ ꝑ paulū dicit̄. Xp̄i bo-
nus odor sumus d̄o. Hinc ē q̄d
sc̄a ęccl̄a in electis suis quand̄a
fraglantiā suauitatis odorata.
in canticoꝝ cantico loquit̄ di-
cens. Donec rex in recubitu suo
est. nardus mea dedit odorē
suū. Ac si aptius dicat. Quo
usq; meis obtutib⁹ rex apud se
in requie secreti cęlestis abscon-
ditur. electoꝝ uita miris uir-
tutū odorib⁹ exercetur. ut q̄
adhuc eum quē appetit non
uidet. ardenti⁹ ꝑ desideriū fla-
gret. Regi quippe in recubitu
suo posito nardus odorem dat.
d̄u quiescente in sua beatitu-
dine d̄no sc̄oꝝ uirtus in ęccl̄a
magnę nobis grām suauitatis
administrat. Quia ḡ & cónditū
luce innocentię claruit. & re-
demptū genus humanū exer-
cicio bonoꝝ opum odore sua-
uitatis asp̄sit. & prima filia
recte dies & scd̄a non incon-
grue cássia nominat̄. Bene
aut̄ cássia dicitur. quę in tan-
tū sublimis uitę odore dilata-
tur. In ipsa quippe sua origi-
ne in qua iustus homo cónditꝰ
fuerat. tantis quantis nunc
opus ē. uirtutib⁹ non indige-

bat.' qua si stare sicut conditus
ẽ uellet. hostẽ contra positũ uin-
cere sine difficultate potuisset.
Postquã ũ p assensum hominis
semel aduersarĩ ad ĩtima ir-
rúpit.' laborioſi ĩã uict̃or exit̃.
qui adhuc impugnans sine
labore repelleret̃. Multa namq;
nunc exhibenda sunt.' quę in
paradyſo necessaria non fuer̃t.
Nunc quippe opus uirtute pa-
cientię. laboriosa eruditione
doctrinę castigatione corpo-
ris. assiduitate precũ. confessi-
one delictorũ. mundatione la-
crimarũ.' quorũ pfecto omniũ
conditus homo non ẽgut. q̃a
salutis bonũ ex ipsa sua condi-
tione p̃cepit. Egro quippe a-
marũ poculũ porrigitur.' ut
ad salutis statũ morbo subla-
to reuocet̃. Sano aut̃ nequaq̃.
precipit̃ q̃d accipiat ut con-
ualescat.' sed a quib⁹ caueat.
ne langueſcat. Nunc q̃ maio-
ribus studiis utimur.' cum
salutẽ nequaquã seruamus'
habitã. sed reparare curam⁹ ab-
latam. Et quia omis hi annis
nr̃ę reparationis intra scã̃m ec-
clesiam opimionibus pollent.
nomen sedę filię uelut cassia
merito rẽdolet.' ut quia p̃ma
filia quasi dies extitit p̃ dig-
nationẽ conditionis. sed a
cassia fit p̃fraglantiã fortitudi-
nis æ grãm redemptionis. Vnde
æ eidẽ uenienti redemptori p̃ p-
phetam dicit̃. Myrra. æ gutta.
æ cassia. a uestimentis tuis a gra-
dibus eburneis.' ex quib⁹ delecta-
uerunt te filię regũ in honore
tuo. Quid enĩ myrrę. gutte. æ
cassię nomine.' nisi uirtutũ sua-
uitas designatur.' Quid ebur-
neis gradibus. nisi magna nitens
fortitudine p̃fectorũ ascen-
sus exp̃mitur.' Redemptor. q̃
uenies myrra. gutta. æ cassia
uestimento utitur.' quia ex
electis suis quib⁹ se misc̃ditur
induit. mirę uirtutis fraglan-
tiã aspgit. In quib⁹ isdẽ odor
eburneis gradib⁹ ducitur.' q̃a
meis uirtutũ opinio non ex
ostensione simulationis sed
exueri ac solidi op⁹ ascensu
generat̃. Bene aut̃ subditur.
Ex quib⁹ delectauerunt te filię
regũ in honore tuo. Sęę namq;
animę ab antiquis patrib⁹ ad
cognitionẽ ueritatis educę. re-
demptorẽ suũ in honore eius
delectant.' quia ex eo q̃d bene
agunt. suę laudi nil uẽdicant.
Quia ũ tercio ordine humanũ
genus etiã carnis resurrectio-
ne renouatũ. in illo concentu
ęterne laudis assumitur.' ter-
cia filia cornus tibii uocat̃.

adueẽtu.

Quid enim ꝑcornus tibii. n̄ letan
tiū cantus exp̄mitur: Ibi enī
ueraciter adimpletur: q̄d m̄ ꝑ
ꝓpham dicit̄. Cantate d̄no can
ticum nouū. Ibi ueraciter ad
impletur: ubi canticū laudis
d̄i non iam ex fide sed specie
contēplata cantabit̄. Ibi a nobis
conditor nr̄ laudū suarū ue
races cantus recipit: qui huma
nū genus & condendo diem.
& redimendo cassiā. & assum̄
do cornus tibii fecit. Qui enī
dies fuim⁹ conditi. & nunc su
mus cassia redēpti. erim⁹ q̄n
doq; cornus tibii in exultatio
nem eternę laudis assumpti.
Sed pri⁹ quā ad nuptiarū tha
lamū sponsa ꝑueniat. omnē
a se uitę feditatē respuit. &
sponsi amori p̄parans se se ꝑ
species uirtutum comit. Stu
debat quippe interni arbitris
iudicio placere. & in intimis
desideriis subleuata. fedos mo
res conuersationis humanę
transcendere. Unde & bene
de eisd̄e filiabus beati iob sub
dit̄. Non sūt aut̄ inuentę mu
lieres speciosę sicut filię iob
in uniuersa terra. Electoꝝ q̄p
pe animę omne humanū gen⁹
q̄d in terra scd̄m hominē con
uersat̄ suę pulchritudinis
decore transcendunt. q̄ntoq;
se exterius affligendo despiciunt.
tanto & intus ueri⁹ componunt̄.
Hinc ē enī qd̄ scē ecclę quę electoꝝ
pulchritudine decorat̄ ꝑ psalmi
stā dicit̄. Concupiuit rex speciē
tuā. De quo paulo post subdit̄.
Omnis gl̄a ei⁹ filię regum ab intus.
Nam si foris gl̄am quereret. intus
speciē quā rex concupisceret.
non haberet. In qua quidē quā
uis multi uirtutū decore fulge
ant. atq; ipsa uiuendi ꝑfectio
ne ceteroꝝ merita excedant.
non nulli tamen quia ad altio
ra exequenda non sufficiunt.
infirmitatis suę conscii pieta
tis ei⁹ gremio continentur. q̄
in quantū preualent mala ui
tant. quāuis in quantū appe
tunt altiora bona n̄ impleant.
Quos tamen benigne d̄ns susci
pit. eosq; apud se ꝓmodo dig
nę retributionis admittit.
Unde & sequit̄. Deditq; eis pater
suus hereditatē inter fr̄s earū.
Ipsę enī & ꝑfectoꝝ merito spe
ciosę memorantur. etiā ipsę
quasi & inꝑfectoꝝ uelut typo
infirmę hereditatē inter fr̄s
accipiunt. Usus namq; uitę ue
teris non habebat. ut heredita
tē feminę inter masculos sorti
rentur. q̄a legis seueritas. for
tia eligens infirma contēpnens.
districta poti⁹ studuit quā be

nigna sanccire. Sed pio nr̄o redep
tore ueniente. nullus infirmita
tis suę conscius de sortienda cę
lestis patrimonii hereditate
desp̄et. Pater enī nr̄ inter ma
sculos etiā feminas iura succes
sionis tribuit. quia inter for
tes atq; p̄fectos. infirmos & hu
miles ad sortē sup̄nę hereditatis
admittit. Vnde ipsa ueritas in
euglio dicit. In domo patris mei
mansiones multę sunt. Apud
patrē quippe mansiones multę
sunt. quia in illa beatitudinis
uita non dispari unus quisq; iux
ta dispar meritū locū disparē
p̄cipit. sed eiusdē disparilitatis
dapna non sentit. quia tantū
sibi quantū p̄cepit sufficit. So
rores ḡ cum fr̄ib⁹ ad hereditatē
ueniunt. q̄a infirmi illuc cum
fortib⁹ admittunt. quatenus
si q̄s p̄ imp̄fectionē non erit sum
mus. ab hereditatis tamen sorte
p̄ humilitatē non fit extraneus.
Quas bene paulus mansiones iux
ta merita distributas insinuat.
cum ait. alia claritas solis, & alia
claritas lunę. & alia claritas stel
larū. Stella enī ab stella differt
in claritate. Sequit. Vixit aut̄
post hęc iob centū quadragin
ta annis. & uidit filios suos.
& filios filiorū suorū usq; in quar
tā generationē. & mortuus ē

senex & plenus dierū. In scriptura
sacra non facile plenus dierū po
nitur. nisi is cui⁹ p̄ eandē scriptu
rā uita laudatur. Vacuus q̄ppe
dierū est. qui quālibet multū
uixerit. ętatis suę tempora in ua
nitate consumit. At contra plen⁹
dierū dicit. cui nequaquā dies
sui p̄eundo transeunt. sed & cot
tidiana mercede boni op̄is apud
iustū iudicē. & postquā transac
ti fuerint reseruant. Sed q̄a sūt
qui hęc etiā in typo scē ęcclę in
terp̄tari desiderent. quorū uo
tis tanto magis obediendū ē.
quanto eorū sp̄itali intelligentię
congaudendū. si quatuordecī
p̄denariū ducim⁹. ad centesi
mū & quadragesimū numerū
p̄uenimus. Et recte uita scē
ęcclę p̄multiplicata decem &
quatuor cōputatur. quia u
trūq; testamentū custodiens. &
tam scd̄m legis decalogū quā
scd̄m quatuor euglii libros ui
uens. usq; ad p̄fectionis culmen
extendit. Vnde & paulus apl̄s
quāuis ęp̄las quindecim scrip
serit. scā tamen ęccla non am
plius quā quatuordecim tenet.
ut ex ipso ęp̄larū numero osten
deret. q̄d doctor egregi⁹ legis
& euglii secreta rimasset. Be
ne aut̄ beatus iob post flagel
la uiuere dicitur. q̄a & scā

ecclā prius disciplinę flagello p-
cutitur: ǽ postmodū unctę pfectio-
one roborat. Iuę etiā filios suos.
ǽ filios filiorū usq; ad quartā ge-
nerationē conspicit. / quia hac
ętate qua annus quatuor tēpo-
ribus uolutus usq; ad finē mundi
p ora p̄dicantiū nascentes sibi
cottidie sobolem contemplatur.
Hec abhorret auero qđ p generati-
ones dicim̄ tempora designari.
Quid enī una quęq; successio. in
quecūa generis ppago est. / Et
p̄ncerna regis ęgypti cum u-
disset somniū qđ tres ppagines
duceret. / Ioseph p̄dictus insolu-
tione somniorū. tres ppagines
tres dies renuntiat designare.
Si q̄ p tres ppagines spaciū triū
dierū exprimitur. cur non
etiā p quatuor generationes
annua quatuor tempora figu-
rantur. / Scā itaq; ecclā uidet
filios suos cum primā fidei sobolē conspicit. / uidet filios
filiorū cum aberis de fidelib̄ ad
fidē gigni ǽ alios agnoscit.
Uę etiā senex ǽ plena dierū mo-
ritur. / q̄a subsequenti luce de
cottidianorū opum deposito
corruptionis pondere. ad incor-
ruptionē spiritalis patrię muta-
tur. Plena uidelicet dierū mo-
ritur. / cui labentes anni non
transeunt. sed stantiū actuū
retributione soliditatē. Plena die-
rum moritur. / quę p hęc trans-
cuncta tempora id qđ non tran-
sit optatur. Unde aptis dicit.
Opamini non cibū qui périt. / s;
qui pmanet mutā eternam.
Dies itaq; suos scā ecclā etiā cū
peuntē uitā deserit non amit-
tit. / quia in electis suis tanto
eorū lucē multiplicē inuenit
quanto nunc meis ab omni se
temptatione cauti sollicitiusq;
custodit. Dies suos scā ecclā ñ
amittit. / quia qui sese in hac
uita cottidie uigilanter pensa-
re non negligit. / ǽ ad omne qđ
recte facere ualet. merita nulla
torpescit. Hinc ē enī qđ de illa
psalomonē dicit. Considerat
semitas dom̄ suę. / ǽ panē ocio-
sa non cōmedit. Semitas quip-
pe domus suę considerat. / q̄a
cunctas suę conscientię cogita-
tiones subtiliter inuestigat.
Panē quoq; ociosa non cōmedit. /
quia hoc qđ de sacro eloquio
intelligendo p cepit. ante eter-
ni iudicis oculos exhibendo
operib̄ ostendit. Mori aut̄ di-
citur. / quia cum illā eternita
tis contemplatio absorbuerit
ab hac mutabilitatis suę uici-
situdine funditus extinguit. /
ut mea iam hoc qđ acumen
intimę ursionis impediat.

ullomodo nil uiuat. Tanto enim
tunc uerius interna conspicit.
quanto cunctis exterioribus ple-
nius occumbit. Hanc itaque mor-
tem. hanc dierum plenitudinem. et
in beato iob uno id est membro
ecclesie credimus factam. et in tota si-
mul ecclesia speramus esse faciendam.
quatenus ita teneatur rei geste ue-
ritas. ut non euacuetur rei gerende
prophetia. Bona enim que de sanctorum
uita cognoscimus. si ueritate
carent nulla sunt. si mysterium
non habent. minima. Quia ergo
per spiritum sanctum bonorum uita describi-
tur. et per intellectum nobis spiritale
fulgeat. et tamen sensus a fide
hystorie non recedat. quatenus
tanto fixior animus in suo in-
tellectu permaneat. quanto hunc
quasi in quodam medio constitu-
tum et erga futura spes. et erga
preterita fides Li 8 at.

Expleto itaque hoc opere. ad me
in uideo esse redeundum. Multum
quippe mens nostra etiam cum rec-
te conatur. extra semetipsam
spargitur. Integritatem namque
animi dum cogitantur uerba qua-
liter proferantur. quia trahuntur
extrinsecus. minuunt. Igitur a
publico locutionis. redeundum
est ad curam cordis. ut quasi in
quodam concilio consiliationis.
ad me ipsum discernendum con-
uocem cogitationem mentis. qua-
tenus ibi uideam. ne aut incaute
mala aut bona non bene dixe-
rim. Tunc enim bene dicitur bonum.
cum is qui dicit. soli ei a quo
accipit per id appetit placere
quod dicit. Et quidem mala aliqua.
et si dixisse non inuenio. tamen
quia omnino non dixerim non
defendo. Bona uero si qua diuini-
tus accipiens dixi. meo uide-
licet uicio minus me bene di-
xisse profiteor. Nam ad me in-
trinsecus rediens post positis
uerborum foliis. post positis sen-
tentiarum ramis. dum ipsam subtili-
ter radicem mee intentionis
inspicio. dum quidem ex ea me
summopere placere uoluisse cog-
nosco. sed eidem intentioni qua
dum placere studeo. furtim se
nescio quomodo intentio humane
laudis interserit. Quod cum iam
postmodum tardeque discerno.
inuenio me aliter agere. quod
scio me aliter inchoasse. Sic
enim sepe intentionem nostram.
dum ante dei oculos recte inci-
pitur occulte subiuncta. et eam
uelut initinere comprehendens.
intentio humane laudis asse-
quitur. sicut pro necessitate
quidem cibus sumitur. sed in ip-
so esu dum furtim gula surri-
pit. edendi delectatio pro mi-

scetur. Unde plerumq; contin-
git. ut refectionem corporis
quã salutis causa cepim⁹. causa
uoluptatis expleamus. Faten-
dũ ẽ ĝ qđ rectam intentionem
nr̃am quę soli đo placere appe-
tit. non numquã intentio mi-
nus recta quę de donis đi pla-
cere hominib⁹ querit. insidian-
do comitat̃. Si aut̃ diuinitus
districte discutimur. quis int̃
ista remanet salutis locus. q̃n
do ꝛ mala nr̃a pura. mala sunt.
ꝛ bona quę nos habere credim⁹
pura bona eẽ nequaquã possunt.
Sed hoc m̃ ope preciũ credo.
q̃d fraternis auribꝰ omne q̃d
inme latenter ipse rep̃hendo.
incunctanter apio. Quia enĩ
exponendo non celaui qđ sen-
si. confitendo non abscondo
qđ patior. P expositionẽ pa-
tefeci donum. p confessionẽ
detego uulnera. Et quia in
hoc magno humano genere
non parui desunt. q̃ dictis me-
is debeant instrui. nec magni
desunt qui cognitę meę uale-
ant infirmitati misereri. p
hęc utraq; aliis fratrib⁹ quan-
tũ possũ curã confero. ab aliis
spo. Illis dixi exponendo q̃d
faciant. istis apio confitendo
q̃d parcant. Illis uerboꝝ me-
dicamenta non subtraho.
istis lacerationẽ uulnerũ non
abscondo. Igitur queso ut quis
quis hęc legerit. apud districtũ
iudicẽ solatiũ m̃ suę orationis
impendat. ꝛ omne qđ inme
sordidũ deprehendit. fletibus
diluat. Orationis aut̃ atq; ex-
positionis uirtute collata. lec-
tor meus in recompensatione
me supat. si cum p me uerba
accipit. p me lacrimas red-
dit.

Explicit. Sexta.
Pars. Moralium.
Liber Tricesimus
Quintus.

K
LYCEAL
BIBLIOTHEK
ZU
LAIBACH